مجموعة الاحزاب

Mecmûatul-Ahzab

BÜYÜK DUÂ KİTABI

Ahmed Ziyâüddin Gümüşhanevî

İSLAMOĞLU

مجموعة الاحزاب

Mecmûatul-Ahzab

BÜYÜK DUÂ KİTABI

Ahmed Ziyâüddin Gümüşhanevî

Tercüme
Ahmet Faik Arslantürkoğlu
Emekli Vâiz

İSLAMOĞLU
YAYINCILIK A.Ş.
Beyazsaray No: 21 - Beyazıt
Tel: 518 26 36 - 518 21 82 - İSTANBUL

İslamoğlu Yayınları: 49

Mayıs, 1992
Büyük Dua Kitabı
AHMED ZİYÂUDDÎN GÜMÜŞHANEVÎ
Tercüme: Ahmet Faik Arslantürkoğlu
Dizgi: Yücel Ofset
Baskı: Fatih Ofset
Kapak: Metin Ateş

Eserin tüm yayın hakları **İSLAMOĞLU**'na aittir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz 19
Gümüşhaneli Merhum Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin Terceme-i Hâli 21
Onun ölümü ile şeyhlik makamına geçenler 25
Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin feyiz halkası 25
Gümüşhanevî Merhumun eserleri 26
Bu büyük şeyhin kerameti 28
Gümüşhaneli Merhum'dan sekiz seçme duâ 28
Hz. Âdem'in üç duâsı 32

BİRİNCİ BÖLÜM

DUÂ İLE İLGİLİ MES'ELELER

Duânın kabulüne ait sebepler 37
Vakitlerin duâ hakkındaki tesirleri 39
Kıymetli mekânların duânın kabulüne vesile olması 41
Duânın özelliği bakımından kabulüne sebep olması 42

İKİNCİ BÖLÜM

DUÂ ÂYETLERİ

Duâ ile ilgili âyet-i kerimeler 49

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DUÂ HUSUSUNDA BAZI HADİS-İ ŞERİFLER

Duâ ile ilgili hadis-i şerifler 67
Bir mukayese 72
Duâ için şerefli vakitler 75

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ABDESTLE İLGİLİ DUÂLAR

Helâya girerken okunacak duâ 81
Helâdan çıkınca okunacak duâ 81
Abdest hakkında kısa bilgi 82
Abdestin fazîleti 83
Abdeste başlama duâsı 84
Ağıza su verirken okunacak duâ 85
Misvak kullanırken okunacak duâ 86
Buruna su verirken okunacak duâ 87
Yüzü yıkarken okunacak duâ 87
Sağ kolu yıkarken okunacak duâ 88
Sol kolu yıkarken okunacak duâ 88
Başı meshederken okunacak duâ 89
Kulakları meshederken okunacak duâ 89
Boynumuzu meshederken okunacak duâ 90
Sağ ayak yıkanırken okunacak duâ 90
Sol ayak yıkanırken okunacak duâ 91
Abdest alındıktan sonra okunacak duâ 91
Hamama girerken okunacak duâ 92
Hamama girdikten sonra okunacak duâ 93
Hamamdan çıktıktan sonra okunacak duâ 93
Aynaya bakarken okunacak duâ 94

BEŞİNCİ BÖLÜM

İMAN İLE İLGİLİ DUÂLAR

İman duâsı 98
İmanla can verme duâsı 99
Nurlanma duâsı 100
İman tazeleme duâsı 101

Hidâyet isteme duâsı 102
Tevhid duâsı 102
Muâz İbni Cebel'in yaptığı duâ 103
İmam-ı Taberânî'nin tevhid hakkındaki duâsı 104
Şeytandan korunma duâsı 104
Nur Duâsı 105
İsm-i A'zam duâsı 106
Şirkten korunma duâsı 108
İmanı muhafaza duâsı 109
Küfürden korunma duâsı 109
Hasbiye duâsı 111
Hay ve Kayyûm duâsı 111
İmam-ı A'zam'ın duâsı 112
Enes İbni Mâlik'in duâsı 112
İman duâsı 113
Âzalarımızın nurlanması için okunacak duâ 114
İmanı zinetlendirme duâsı 115
Sığınma duâsı 115
İmanı kuvvetlendirme duâsı 116
Emmü iman isteme duâsı 117

ALTINCI BÖLÜM

NAMAZ İLE İLGİLİ DUÂLAR

Namaz hakkında kısa bir bilgi 121
Camiye girerken okunacak duâ 122
Sabah namazının sünnetinden sonra okunacak duâ 122
Sabah namazının farzından sonra okunacak duâ 123
Sabah namazından sonra okunacak duâ 123
Her sabah namazdan sonra okunacak duâ 124
Öğle namazından sonra okunacak duâ 125
İkindiden sonra okunacak duâ 125
Akşam namazından sonra okunacak duâ 125
Yatsı namazından sonra okunacak duâ 126
Camiden çıkarken okunacak duâ 127
Namazdan sonra okunacak duâ 127
Namaz içindeki duâlar 128
Sübhâneke 128
Ettehiyyâtü 128
Allahumme salli 129
Allahumme bârik ....
Rabbenâ Âtinâ ....

Kunut duâları ... 130
Rüküda okunacak duâlar ... 131
Secde tesbihi ... 131
Âyetel kürsî ... 132
Namazın arkasında okunacak duâ ... 133
Hâcet namazı için duâ ... 135
Cenâze namazı için duâ ... 136

YEDİNCİ BÖLÜM

ZEKÂT İLE İLGİLİ DUÂLAR

Zekâtla ilgili kısa bir bilgi ... 141
Zekât, servet ve mala ait duâlar ... 142
Servet isteme duâsı ... 143
Cimrilik ve korkaklıktan kurtulma duâsı ... 143
Helâl mala kavuşma duâsı ... 143
Mürüvvet isteme duâsı ... 144
Nimetin kadrini bilme duâsı ... 145
Çirkin ahlâktan korunma duâsı ... 146
Rızık istemek için okunacak duâ ... 147
Evlâd istemek için okunacak duâ ... 147
İzzet ve şeref için okunacak duâ ... 148
Sihri bozmak için okunacak duâ ... 148
Kazancın fitne olmasından kurtuluş duâsı ... 149
Fakirlikten kurtulma duâsı ... 150
Fakirlikten emin olma duâsı ... 150

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ORUÇ İLE İLGİLİ DUÂLAR

Oruç hakkında kısa bir bilgi ... 155
İftar duâsı ... 156
İftar davetindeki duâ ... 157

DOKUZUNCU BÖLÜM

HAC İLE İLGİLİ DUÂLAR

Hac hakkında kısa bilgi ... 161
Mikat yerinde okunacak duâ ... 162
Kâbe görüldüğünde okunacak duâ ... 163

Hacerü'l Esved'in karşısında okunacak duâ ... 164
Kâbe karşısında okunacak duâ ... 165
Hacerü'l Esved öpüldükten sonra okunacak duâ ... 166
Kâbe tavaf olunurken okunacak duâ ... 166
Rükni Irakî'de okunacak duâ ... 167
Rükni Yemânî'de okunacak duâ ... 168
Rükni Şâmî'de okunacak duâ ... 169
Altın oluk karşısında okunacak duâ ... 170
Tavaf yapıldıktan sonra okunacak duâ ... 171
Safa tepesinde okunacak duâ ... 172
Cebel-i Rahmet görülünce okunacak duâ ... 173
Arafat'a giderken okunacak duâ ... 174
Arafat'ta okunacak duâlar ... 175
Zemzem suyunu içerken okunacak duâ ... 177
Safa ve Merve arasında okunacak duâ ... 178
Tıraş olmadan okunacak duâ ... 178
Tıraş olduktan sonra okunacak duâ ... 179
Kurban kesilirken okunacak duâ ... 179
Kurban kesildikten sonra okunacak duâ ... 180
Kurban bayramı günlerinde okunacak duâ ... 181
Bayram namazlarına giderken getirilen tekbirler ... 182
Peygamberimizi ziyaret ederken okunacak duâ ... 182
Hz. Ebu Bekr'in kabri başında okunacak duâ ... 183
Hz. Ömer'in kabri başında okunacak duâ ... 184
Peygamberimize vedâ ederken okunacak duâ ... 185
Medine-i Münevvere'den ayrılırken okunacak duâ ... 185
Hacıların okuyacağı duâ ... 186

ONUNCU BÖLÜM

SIKINTIYA KARŞI OKUNACAK DUÂLAR

Çok sıkıntılı iken okunacak duâ ... 189
Bu duâ günde on defa okunacaktır ... 189
Sıkıntı anlarında okunacak duâ ... 190
Her sabah okunması gereken duâ ... 192
Rızkın bollaşması için okunacak duâ ... 193
Servetin çoğalması için okunacak duâ ... 193
Rızkımızın çoğalması için okunacak duâ ... 194
Cumadan sonra okunacak rızık duâsı ... 195
Cinlerden korunma duâsı ... 196
Belâları önleme duâsı ... 196
Yine belânın def'i için okunacak duâ ... 197

Güçlüğü önlemek için okunacak duâ ... 198
Hz. Âdem'in seçme duâları ... 199
Peygamberimizin duâsı ... 204
Peygamberimizin hicret sırasında mağaradaki duâsı ... 204
Hz. Hamza'nın duâsı ... 205
Hz. Ali Efendi'mizin duâsı ... 206
Câfer-i Sâdık'ın duâsı ... 206
Çok müessir bir duâ ... 207
Kim bu duâyı okursa büyüklerin gözünde sevimli olur ... 207
Hz. Hasan'ın duâsı ... 208
Muhiddin-i Arabî'nin duâsı ... 208
Şifa için okunacak duâ ... 209
Düşman şerrinden halâs için her sabah yedi defa okunacak duâ ... 210
Câfer-i Sâdık'ın her sıkıntı anında okunacak duâsı ... 211
Çirkin rüyâ görmeme duâsı ... 211
Doğumu kolaylaştırma duâsı ... 212
Yağmur duâsı için atın alnına asılacak duâ ... 212

ON BİRİNCİ BÖLÜM

HASTALAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

Hastaya okunacak duâ ... 217
Hasta için şifa duâsı ... 218
Hastalığı önleme duâsı ... 219
Şu duâyı hasta okursa şifa bulur ... 219
Çocuğun ağlamaması için okunacak duâ ... 220
Veba ve kolera hastalığını önleme duâsı ... 221
Şu âyetler şifa için hastalara okunur ... 221
Göz ağrısı için okunacak duâ ... 222
Çeşitli hastalıklar için okunacak duâ ... 223
Hakka sığınma duâsı ... 224
Korkudan emin olma duâsı ... 225
Hastanın okuyacağı duâ ... 227
Nazar için okunacak duâ ... 227

ON İKİNCİ BÖLÜM

ÖLÜM VE CENAZE İLE İLGİLİ DUÂLAR

Ölünün gözü kapanınca okunacak duâ ... 231
Din düşmanı öldüğünde bu duâ okunur ... 232
Kişinin kendi ölümü için yapacağı duâ ... 232

Ölüm haberi anında okunacak duâ 232
Kocası öldüğünde kadının okuyacağı duâ 233
Ölen kişiye karşı okunacak duâ 233
Cenaze gören kişinin okuyacağı duâ 234
Cenazeyi mezara koyan kişinin okuyacağı duâ 234
Kabir ziyaretinde okunacak duâ 235
Ölünün arkasında okunacak duâ 235
Ölüm sarhoşluğu için okunacak duâ 236
Ölen çocuksa şu duâ okunur 236
Meyyit kabre konulurken bu duâ okunur 236
Kabre konduktan sonra telkin duâsı 237
Şu duâ ölünün göğsüne konur 238

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UYUMAK VE RÜYA İLE İLGİLİ DUÂLAR

Uykuya yatacak olan kimsenin yapacağı duâ 243
Uyuyamayan kimsenin okuyacağı duâ 244
Uyku duâsı 244
Güzel rüya görmek için okunacak duâ 245
Gece yarısında uyanıp tekrar yatarken okunacak duâ 245
Bir türlü uyuyamayan kimsenin okuyacağı duâ 246
Uykuda korkutulan kimsenin okuyacağı duâ 246
Kendisine rüya anlatılan kişinin okuyacağı duâ 247

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MÜBAREK GÜNLERDE OKUNACAK DUÂLAR

Receb ayında hergün okunması gereken duâ 251
Kadir gecesinde okunacak duâ 252
Berat gecesinde okunacak duâ 252
Aşura günü duâsı 254
İstihâre duâsı 255
Muharrem ayına girerken okunacak duâ 256
Ay görüldüğünde okunacak duâ 257
Gök gürlediği zaman okunacak duâ 257
Şiddetli rüzgâr esdiğinde okunacak duâ 258
Râbiatu'l-Adeviyye'nin seherdeki münâcatı 258
Hafız cemiyetinde okunacak duâ 260

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

YOLCULUK İLE İLGİLİ DUÂLAR

Evimize girerken okuyacağımız duâ 265
Evden dışarı çıkarken okunacak duâ 266
Bir şehre girildiğinde okunacak duâ 266
Arabaya binerken okunacak duâ 266
Gemiye binildiğinde okunacak duâ 267
Yola çıkacak kimsenin okuyacağı duâ 267
Yola giderken ayağa kalkılır ve şu duâ yapılır 268
Akşam üzeri yolculuk yapılırken okunacak duâ 268
Harpten geri gelen yaralıya yapılan duâ 269

ON ALTINCI BÖLÜM

SAVAŞLA İLGİLİ DUÂLAR

Savaş hakkında kısa bir bilgi 273
Savaşta düşmanın korkması için yapılacak duâ 274
Savaş anında yapılacak duâ 274
Düşmandan çekinildiği an okunacak duâ 275
Harp arasında okunacak duâ 275
Düşmanın karşısında şu duâ okunur 275
Düşmana galip gelmek için okunacak duâ 277
Düşmanı yok etme ve zararından kurtulma duâsı 278

ON YEDİNCİ BÖLÜM

GÜNLÜK HAYATLA İLGİLİ DUÂLAR

Elbise giymek için okunacak duâ 281
Musibete karşı okunacak duâ 282
Vesveseyi önleme duâsı 282
Nikâh duâsı 283
Çok önemli bir duâ 286
Hz. Ali'nin haftalık duâsı 287
1- Cuma günü okunacak duâ 287
2- Cumartesi günü okunacak duâ 288
3- Pazar günü okunacak duâ 289
4- Pazartesi günü okunacak duâ 290
5- Salı günü okunacak duâ 291
6- Çarşamba günü okunacak duâ 292

7- Perşembe günü okunacak duâ 292
Makam sahibinin makamına oturduğu anda okuyacağı duâ 293
Peygamberimizin bir duâsı 294
Veysel Karanî'nin duâsı 294
Ruh hastalığı için okunacak duâ 296
Sıkıntıları defetme duâsı 296
Yatağa yatarken okunacak duâ 302
Her sabah okunacak duâ 302
Uyku için okunacak duâ 303
Uykuda korkulduğunda okunacak duâ 304
Uykudan uyanmada okunacak duâ 304
Su içildikten sonra okunacak duâ 304
Su içerken arada okunacak duâ 305
Yemeğe başlanırken okunacak duâ 306
Yemek yendiğinde okunacak duâ 306
Birlikte yiyen kimselerin yapacağı duâ 307
Hane sahibine misafirin yapacağı duâ 307
Eve girildiğinde okunacak duâ 307
Evden çıkarken okunacak duâ 308
Gece korkulduğu vakit okunacak duâ 308
Münâcat 310
Bir hamdü senâ 311

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

TESBİH İLE İLGİLİ ÂYETLER

Tesbih ile ilgili âyetler 315
Tesbih ile ilgili duâlar 320
Tesbihin önemini beyân eden hadis-i şerifler 323
Tesbih çeşitleri 325
Peygamberlerin tesbihi 327
Nuh Aleyhisselâm'ın tesbihi 328
İbrahim Aleyhisselâm'ın tesbihi 328
İsmail Aleyhisselâm'ın tesbihi 329
İshak Aleyhisselâm'ın tesbihi 329
Eyyub Aleyhisselâm'ın tesbihi 329
Salih Aleyhisselâm'ın tesbihi 330
Yunus Aleyhisselâm'ın tesbihi 330
Yakub Aleyhisselâm'ın tesbihi 330
Yusuf Aleyhisselâm'ın tesbihi 331
Yahya Aleyhisselâm'ın tesbihi 331
Musa Aleyhisselâm'ın tesbihi 331

Harun Aleyhisselâm'ın tesbihi ... 332
İsa Aleyhisselâm'ın tesbihi ... 332
Muhammed Aleyhisselâm'ın tesbihi ... 333
Resûlullah'ın diğer bir tesbihi ... 333
Resûlullah Efendimiz'in 99 isimleriyle yapılacak duâ ... 334
Ümmet-i Muhammed'i bağışlama duâsı ... 335
Bu duâ günde bin defa okunursa, bütün muradlar hallolur ... 339
Bir işin tahakkuku için okunacak duâ ... 340
Bütün muradların halli için okunacak duâlar ... 340
İmam-ı A'zam'ın münâcatı ... 344
İmam-ı Şâfiî'nin münâcatı ... 345
İbrahim İbni Ethem'in münâcatı ... 346

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

İSTİĞFAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

İstiğfarın önemi ... 349
İstiğfar ile ilgili âyetler ... 350
İstiğfar ile ilgili hadis-i şerifler ... 359
Tevbenin kabulü ... 361
Tevbenin çeşitleri ... 362
Hüznü gidermek için okunacak duâ ... 364
İstiğfar duâsı ... 364

YİRMİNCİ BÖLÜM

TEVEKKÜL İLE İLGİLİ DUÂLAR

Büyüklerin ve şeytanın şerrinden korunma duâsı ... 370
İyilerden sayılma duâsı ... 370
Kötülüklerden korunmak için okunacak duâlar ... 372
Ebussuud Hazretlerinin münâcatı ... 373

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

TEHLİL İLE İLGİLİ DUÂLAR

Tehlil ile ilgili bazı âyetler ... 379
Tehlil hakkında çeşitli duâlar ... 385

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ KONULARA AİT DUÂLAR

Bâtıldan kaçınma ve hakkı arama duâsı 391
Kötü komşudan kurtulma duâsı 393
İrade kuvvetliliği için okunacak duâ 395
Belâları önleme duâsı 396
İlim meclisine giderken okunacak duâ 398
Hüznü giderme duâsı 398
Hz. Hamza'nın duâsı 399

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZİKİR İLE İLGİLİ DUÂLAR

Zikrin önemi 403
Zikir ile ilgili âyetler 404
Zikrin önemini beyân eden hadis-i şerifler 410

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SELÂM İLE İLGİLİ DUÂLAR

Selâm alıp vermenin fazîleti 422
Devletin ve nimetin yok olmaması için duâ 423
Azgın nefsi ıslah etme duâsı 424
Nurlanma duâsı 426
Gönlün ferahlanması için duâ 428

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

SALÂTÜ SELÂM VE SALAVÂTI ŞERÎFELER

Salâtü selâm örnekleri 437
Peygambere bir medhiye 438
Salâtü selâma çok evvelden başlamıştır 440
Cenâb-ı Hakk'ın salâtı ile ilgili âyetler 443
Meleklerin salâtü selâmları 443
İnsanların ve cinlerin salâtı 444
Peygamberimizin bize salâtü selâmı 444
Fazîletli salâtü selâmlar 444
Salâtennariye duâsı 448

Dört büyük halifenin salâtü selâm duâsı 449
Abdülkadir Geylânî'nin salâtü selâmı 450
Salâtü selâmlar 451
Salâtı ümmiye 452
Fethiye salâtı 453
Salâtı münciye 453

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

ESMÂÜ'L HÜSNÂ

Esmâü'l Hüsnâ'nın açıklanması 459
İsmullâhil a'zam duâsı 485
Mâneviyat takviyesi için duâ 486

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

KUR'AN-I KERİM İLE İLGİLİ DUÂLAR

Kur'an'ın üstünlüğü 492
Kur'an-ı Kerim'in fazîletiyle ilgili hadisler 493
Kur'an okunurken okunacak duâ 496
Kur'an'ı hıfz etmenin duâsı 497
Tilâvet secdesinden sonra okunacak duâ 497
Âmene'r-Resülü 498
Haşr süresinin son âyetleri 499
Yâsin-i Şerif 501
Yâsin-i Şerif'in fazîleti 509
Yâsin okunduktan sonra okunacak duâ 511
Duhân sûresi 513
Duhân süresinden sonra okunacak duâ 517
Mülk sûresi 519
Âyetel Kürsî'nin fazîleti 522
Fâtiha-i Şerîfe'nin fazîleti 523
Kevser sûresinin fazîleti 524
Kâfirûn sûresinin fazîleti 524
Nasr süresinin fazîleti 525
İhlâs sûresinin fazîleti 525
İhlâs okuduktan sonra okunacak duâ 526
Felâk süresinin fazîleti 528
Nâs süresinin fazîleti 528
"Hasbünallâhu ve ni'mel vekîl" âyetinin özellikleri 529
Berâe süresinin sonunu okumanın fazîleti 530

Kur'an'daki secde âyetlerinin fazîleti 531
Ezan ve kâmetin okunuşu ve fazîletleri 531

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

MECMÛATU'L-AHZAB'DAKİ KASÎDELER

Hasan eş-Şâzelî'nin Resûlullah'ı medheden kasîdesi 535
Kasîde-i Celcelûtiye 536
İmam Ali'nin Kasîde-i Fethiye'si 537
Kasîde-i Hamdiye 538
Kasîde-i Mecdiye 539
Hallerin sırları kasîdesi 541
Kasîde-i İstiğâsiye 541
Rızık isteme ve iş kolaylaştırmak için kaside 542
Kasîde-i Kenziye 542
Kasîde-i Sihriye 543
Kasîde-i İstiğfariye 544
Kadı Zekeriyyâ el-Ensârî'nin münâcatı 545
Belâları def ve bütün hastalıklardan korunma kasîdesi 545
Gümüşhanevi Merhum'un önemli bir vasiyetnâmesi 547
Merhum Gümüşhanevî hazretlerinin türbesindeki mersiye 550
Sonsöz 551

ÖNSÖZ

İslâm dininde en fazla yapılan ibâdetlerden birisi de duâdır. Duâda hem şükür ve hem de hamdetmek manası vardır. Maddî ve mânevî sahada Allahü Zülcelâl'a yapılan bir sığınma ve yalvarmadır. Aynı zamanda dünya ve âhiret için bir vasıtadır.

Duâ aynı zamanda acziyyetimizi ortaya koyan ve Allah'ın kudret ve azametini izhar eden ilâhî bir buyruktur.

İnsan, her sıkıntı ve genişlik anında Allah'a sarılır, ona güvenir ve ondan isterse, yaratılış gayesini anlamış ve görevini yapmış demektir. Bunu da ancak duâ vesilesiyle yapmış olur. Onun için duâ bütün dileklerimizin tercümanı sayılmıştır. Amellerin içinde riyânın karışmadığı bir husus varsa, o da duâdır. Onun için Allah duâ eden kuluna değer veriyor, duâ etmeyenin değeri nazarımda hiçtir diyor. Bu hususu Furkan sûresinin son âyeti kesin olarak açıklamaktadır.

Duâ eden etmiyenden Allah'ın rahmetine daha yakındır. Duâ yalnız beş vakit namazların arkasında olmaz, bunlardan hariç her yerde duâ yapılır ve o duâ, şartlarına riayet edilerek yapılırsa muhakkak kabüldür.

Duânın kabulüne ait şartlar vardır. Onlar bu kitabın muhtelif yerlerinde açıklanmıştır. Çok sesli bir şekilde,, gösteriş vaziyetinde yapılan duâlar kabul değil ve o şekil duâ yapandan da Mevlâ razı değildir. Duâ yapmak için âlim olmak ta şart değildir. İnsanın gönlünde bulunan istekleri şüphesiz Allah bilmektedir, rızasına uygun ise onları kabul buyuracak, değil ise red edecektir. Öyle ise yapacağımız duâların çok sade ve ihlâslı bir halde olmaları lâzımdır.

İşte şu elinize aldığınız kitap, bir duâ kılavuzu ve seçme duâlar mecmuasıdır. Bu kitabın ana kaynağı merhum ve mağfur Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin *Mecmûatü'l-Ahzâb* isimli duâ kitaplarından seçilmiş ve alınmıştır.

Gümüşhaneli Şeyh Ahmed Ziyâüddin Efendi hazretleri, topladığı ve meydana getirdiği *Mecmûatu'l Ahzab* isimli iki bin sahifeye yakın külliyâtı dikkatle gözden geçirmiş ve her bir duâyı teker, teker talebelerine de okutmuştur.

Bu hizbler dikkat ve itina ile düzeltilmiş ve her bir duânın ismi ayrı ayrı yazılmıştır. Meselâ: Hizb-i Bahr, yani denizde okunacak hizb, Hizb-i Nasr: Yardım için okunacak hizb. Hizb-i Ekber, Hizb-i Bahâiye, Kenz-i A'zam, Hizb-i Nevevî, Hizb-i Konevî, Hizb-i Ebissuud, Hizb-i Mevlâna, Hizb-i Suhreverdî, Hizb-i Masûn, Hizb-i İbni Meşîş gibi. Bazıları tarikatta muteber olan kitaplardan mübarek duâları bu kitaba eklemiştir. Bazı duâları da büyük âlimlerin evlatlarından isteyerek bu duâlara eklemiş ve top yekün ikibin sahifeyi aşkın bir duâ hazinesi hazırlamıştır.

Gümüşhaneli Merhum bir çok şeyhlerin evradını da bu kitaplara toplamış ve en muteber olan virdlerini yazmıştır. Meselâ: Şeyh Vefa, Şeyh Bekrî ve Halvetî. Onların çeşitli münâcatlarını yazıp almıştır. Bütün bu duâlar Peygamberimizin hadis-i şerifleriyle takviye edilmiş. Bu hadislerin birçoğu Hz. Enes tarafından rivayet edilmiştir.

Bu kitabın içinde Gavs-i Geylâniye, Mevleviye, Bedeviye, Rufaiye, Dusûkiye, Kübreviye, Ekberiye, Halvetiye, Celvetiye, Sâdiye, Gazaliye, Melâmiye, Vahşiye, Suhreverdiye, Hamzeviye, Şabaniye, Gülşeniye, Sünbüliye, Uşşakiye gibi. Ve bazı Rufaiye, Dusukiye, Gavsiye, Şazeliye ve Kaside-i Celcelûtiye gibi önemli kaynaklar bu kitapta mevcuttur. Kaside-i Celcelûtiye'yi Hz. Ali yazmış ve onda bir çok hikmetler konulmuştur.

Bir çok âlimlerin ve bilhassa, meşayihin virdleri bu kitapda toplanmıştır. Üstün bilginler tarafından hazırlanan manalı duâlar bu üç ciltlik kitapta yazılmıştır.

İşte bu kitapların bir tanesini Hasan eş-Şâzelî hazırladı. İkincisini Muhiddin-i Arabî, üçüncüsünü de mübarek Gümüşhaneli Merhum Ahmed Ziyâüddin Efendi hazırlamıştır.

Ben de ikibin sahifeyi mütecaviz Mecmûatu'l-Ahzab isimli duâ kitaplarının içinden özlü ve seçkin duâları inceleyerek ayırdım ve şu elinizdeki kitapta önünüze koydum. Sıraladığımız ve seçtiğimiz duâlar, diğer duâlar içerisinden seçilmiş ve öylece alınmıştır. Bu duâlar ihlâsla ve tam bir itikatla okunursa, mutlaka faydaları umulacak ve arzu edilen niyetlere inşaallah kavuşulacaktır.

Kusur ve hatâ kuldan, bağışlama Mevlâ'dandır. Tevfik ve hidâyet de O'ndandır. Merhumun himmetini dilerken din kardeşlerimin de bol bol faydalanmalarını dilerim.

1 Recep 1407 Hicri
A. Arslantürkoğlu

GÜMÜŞHANELİ MERHUM AHMED ZİYAÜDDİN EFENDİ'NİN TERCEME-İ HALİ

Hicrî 1228 (Milâdî 1813) yılında Gümüşhane'nin Emirler köyünde doğmuşlardır. Babasının adı Mustafa, dedesininki ise Abdurrahman'dır. Bu mübârek zâtın ismi Ahmed'dir. İkinci ismi Ziyâüddin'dir. Lâkabı ise Gümüşhanevî'dir. Babası alışverişle meşgul olup, iyi bir adamdı. Kazancını helâl yoldan kazanan faziletli bir insandı.

Beş yaşına bastığı zaman okumağa başladı. Sekiz yaşına bastığında Kur'an-ı Kerim, Delâil-i Şerif ve bunlara benzer kitaplar okuyordu. Hizbü'l-Âzam kitabını devamlı okuması için hocasından izin, manevî icazet almıştı.

10 yaşında iken, babasının Trabzon'a gelmesiyle o da Trabzon'a geldi ve orada bulunduğu müddet içerisinde, oranın büyük âlimlerinden, Arabî ve Şer'î ilimleri okumağa başladı. Daha küçük denecek yaşta iken, bir yandan ilim tahsil ediyor bir yandan da babasına dükkânda yardım ediyordu. Fakat, ticarete pek fazla rağbet etmiyordu. Çünkü onun bütün arzusu, ilim tahsili yapmak ve dörtbaşı mamur bir âlim olmaktı. Boş zamanlarında kendi eliyle ördüğü keseleri satıp maişetini temin ediyordu. Kendisi ancak helâl kazanç böyle elde edilir diye inanıyordu.

1831 senesinde amcası ile beraber ticaret maksadı ile İstanbul'a, mal alıp dönmek üzere geldi. Fakat kendisinin aşkı ilimde olduğu için, alınacak malları aldı, amcasına teslim etti. Kendisi İstanbul'da kalmak ve ilim tahsil etmek için amcasından izin istedi. Kendisinin hem zâhir ilimlerini ve hem de batınî ilimleri ancak İstanbul gibi bir şehirde elde edebileceğini anlamıştı. Amcasının iznini aldıktan sonra babasının da bu yolda müsaade vermesini rica

etmişti. Kendi eliyle kese örüp biriktirdiği elharçlığını da babasına gönderdi. Kendisi ancak ve ancak yüce Allah'a bağlandı. Böyle tevekkül her insana has değildi.

İlk baş vurduğu yer, Bayezit Medresesinde küçük bir oda oldu. Orada bulunan iyi bir şahsındelâleti ve koruması ile ilimde hayli ilerledi. O iyi zatın ölümü ile Mahmut Paşa Medresesinde bulunan bir odaya taşındı. Oradan Süleymaniye Medresesinde okutulan derslere devam etmeğe başladı. O günün sayılır âlimlerinden Padişahın hocası Hacı Hafız Muhammed Emin Efendi, Abdurrahman el-Harbutî, Lâz Osman gibi şöhretli âlimlerin feyizlerinden büyük istifadelerde bulundu. Ve onlardan icazet aldı. Yani şeriat ilimlerini onlardan tahsil etti, bitirdi. Sonra Bayezit dersiâmlığına tâyin olundu. Ders okutmak ve vaaz ve nasihat etmekle ilmini sarfetmeğe ve müslümanlara hizmete başladı. Bu vazifeleri yaparken *Şerh-i Akâid* okutuyordu. Bir yandan da kitap te'lif etmeğe başlamıştı.

Bu mübârek insan, zâhir ilimleri okumakla kalmayıp, batınî ilimleri de okumuş ve her iki ilimden de icazet almıştır. Bunun üzerine dersiâm ünvanını kazanmış, arkasından ilim yaymaya ve kitap tasnif etmeğe başlamışlardı. Bununla beraber, kendisi tasavvuf ilminde de ilerlemeyi istiyor, tarikat babında bilhassa ilerlemek istiyordu. Aradı, taradı. Nihayet Mevlâna Halid el-Bağdadî hazretlerinin yetiştirdiklerinden Abdülfettah ismindeki zat-ı muhtereme bağlanmak ve ondan inabe almak istedi. Bu insan, şeyhinden aldığı tâlimat üzerine hep yaya yürürdü. Tâ Şam'dan İstanbul'a kadar yaya gelmişti. Ahmed Ziyâüddin kendisine müracaat edip ondan manevi ders almak isteyince, "Senin istidadın vardır. Tarikatta manevî nasibin olacaktır. Ancak benim tarafımdan değil, başkası tarafındandır. Zamanı gelince onu bulur ve ona intisap edersin." diyerek beklemesini söyledi.

Heyecan içinde şeyhini ve feyiz alacak kişiyi beklemeye başladı. Mevlânâ Halid, halifelerinden birisine vazife vermiş ve İstanbul'a gitmesini istemişti. Yaya olarak Şam'dan İstanbul'a kadar giden o zatın ismi de rivayetlere göre Ahmed Ziyâüddin, lâkabı da el-Evrâdî idi. Verilen emir üzerine 1845 tarihinde İstanbul'a ulaştı. Kendisini sabırsızlıkla bekleyen Gümüşhaneli merhum, nihayet beklediğine kavuştu. Görmüş olduğu rüyalar hepsi aynen çıkmıştı.

Nihayet şeyh Evrâdî, almış olduğu irşad görevi üzerine büyük müridi Ahmed Ziyâüddin Efendi ile bir sabah namazında Abdülfettah Efendi'nin odasında buluştular. Hemen bu büyük insan, Şeyhine intisap etti. Şeyhi ona gereken tâlimatı ve zikir derslerini verdi ve aradan kayboldu. Daha sonra 1847 senesinde tekrar teşrif etti. Bu büyük insana tekrar büyük feyiz kaynaklarını öğretti, ona Nakşibendiyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye tarikatla-

rında icazet verdi. Ayrıca hadis ilmindeki büyük bilgisinden dolayı Gümüşhanevî hazretlerine hadis ilminden icâzet verdi. Kendisinin tasnif ettiği 240 kadar eseri okutması vazifesini de vermişti. Ondan sonra İstanbul'dan ayrıldılar ve bir daha da görünmediler.

Bu büyük insan, 1277 hicrî tarihinde 77 yaşında olduğu halde Şam'da vefat etti. Halen türbesi orada bir ziyaretgâhdır. Allah ona rahmet eylesin.

Ahmed Ziyâüddin Efendi, Mahmut Paşa medresesinden sonra, İstanbul'da Vilâyet yakınında bulunan camii şerife ve zâviyede ömürlerinin sonuna kadar talebeleriyle ve dervişleriyle meşgul olmuşlardı. Bu cami ile zâviye daha sonraları yıktırılmıştır.

1867 yılında hacca gitmiş hacca giderken bir çok kimseleri irşad buyurmuş ve tarikatına koymuştur. Tarikatı kısa zamanda her tarafa yayılmıştı.

1293 Osmanlı-Rus harbinde bir miktar müridleri ile birlikte harbe iştirak etmişler, cephenin en kritik noktasında harb etmişler, asker ve kumandanların cesaretlerini kuvvetlendirmişlerdir.

1294 yılında ikinci sefer hacca gitmek üzere yola çıkmışlar, dönüşte Mısır'a teşrif ederek üç seneden fazla Nâsıriyye ve Câmiül Ezher'de, yazmış oldukları en kıymetli kitapları olan *Râmuzu'l-Ahâdîs*'i orada yedi defa okutup binlerce Arap bilginine icazet vermişlerdir. Bundan başka Araplardan, önde gelen beş kişiye tarikatı yaymak için izin verip İstanbul'a dönmüşlerdir.

Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin dergahı ilim irfan kaynağı idi. Çünkü o zamanın en büyük feyiz vereni ve irşad edeni idi. Çünkü o tarikatı, Hz. Peygamber'in sünneti ışığı altında yürütüyor, hiçbir noktada sünnetin dışına çıkmıyordu. Diyebiliriz ki kendisi zamanının bir mânevî ulu sultanı idi. *Râmuzu'l-Ahâdis, Levâmiu'l-Ukûl* ve başka kitapları dergâhta devamlı okunurdu. Rivayetlere göre kendisine bağlı olanların sayıları bir milyonu bulmuştu. Dervişleri arasında bir dayanışma kurmuş ve karşılıklı para alıp verme, istikraz imkânı sağlamıştı. Fakir olanları, aralarında kurmuş oldukları yardım fonundan destek sağlıyordu.

Bu büyük insan, bütün insanların ve bilhassa müslümanların yücelmesi, İslâmiyetin genişlemesi için bir matbaa kurdurmuş ve bu matbaa kanalıyla Rize, Bayburt ve Of'ta geniş kütüphaneler kurdurmuştu. Matbaada basılan ve dergâhına ait olan faydalı ve verimli kitapları ehline meccanen dağıtırdı.

Ahmed Ziyâüddin Efendi, tam 29 sene devamlı irşad görevinde bulundu. Bir sene içerisinde birisi zilhicce ayında diğeri de recep ayında olmak şartıyla yılda iki defa halvete girerdi. Özleşmek, safileşmek için bu hareketi ve

vazifeyi ifa ederdi. Bu maksatla onun zahitliği ve takvalığı çok mükemmeldi. Riyazet yolunda çok dikkatli ve itinalı idi. Az yer, az içerdi, son derece kanaat ehli idi. Çok vakit kuru ekmek yemek suretiyle ellerinde bulunan parayı fakirlere dağıtırdı. Geceleri çok zaman uyumaz, zikir ile, şükür ile ve ibadetlerle geçirir, arta kalan zamanda da kitap yazmakla meşgul olurdu.

Gündüz vakitlerinde talebe okuturlar ve kuşluk üzeri bir nebze uyurlardı. Anlatıldığına göre 18 sene devamlı olarak yıl orucu tutmuş, ancak bayram günlerinde yemişti. Yatsıyı kıldıktan sonra kimse ile konuşmaz, doğru evine çekilir ve o yatsının abdestiyle sabah namazını kılarlardı.

Kendisinin bu derece takvası üzerine hocalarından dahi kendisine intisap eden olmuştu. Meselâ; Muhammed Emin Efendi adındaki hocası, ona tarikatta uymuş ve kendisinden inabe almıştı. Bu vesile ile kendisinden şerefyap olmuş oldu.

1893 senesinde artık ihtiyarlamış ve hastalanmıştı. Çağırdıkları doktor, kendisine gereken tedavi tavsiyelerinde bulunmuş ve muayene yapmak için ayaklarını uzatmasını istemişti. Bu mübarek zat: "Hayatımda Rabbime karşı ayaklarımı uzatmadım, şimdi de uzatamam" demişti.

Gümüşhaneli merhum Ahmed Ziyâüddin Efendi, 25 Mayıs 1893 Pazar günü sabaha karşı, dalgın yatarken bir an gözlerini açıp: "Hepsini arzu ederim ve isterim, ey yüce Mevlâm" deyip ruhunu hakka teslim etmiştir. Bu mübarek zatın kabri şerifi Süleymaniye Camii'nin çevresinde Kanuni Sultan Süleyman'ın türbesinin kapısı önündedir. Muhterem hanımı ile yan yana yatmaktadır. Halen o kabirler halka açık ziyaretgâh halinde ve etrafı çevrilmiş bir vaziyettedir.

Mezar taşlarında yazılan yazılar cidden mânidardır; "İbret gözü ile bak ey ziyaretçi, burası yalvarma yeridir. Erenlerin sığınağı ve feyizlerin ilâhî meş'alesidir bu. Ahmed Ziyâüddin'in doğum yeri Gümüşhane, şark ile garbın mürşidi hakka giden yolun öncüsüdür bu.

Şüphesiz hak yolcusu ölmez, daima diridir; ey ziyaretçi bunu bil, gönül evini temiz kıl, evliya kapısıdır bu.

Vahdet incilerinin ziyası ledünnî ilminin kaynağıdır, ebedi Muhammed Mustafa'dır bu.

Hilafet zamanından "irci'i" anına kadar halka Halidiyye tarikatını dağıtan hak rehberidir bu.

İhlâs ile oku bir Fâtiha, kalbinde devamlı tut, ruhun cilâsıdır zikir, müridlere gıdadır bu."

Mübarek Şeyhin ayak kısmındaki taşta şu yazı vardır:

"Mübârek hadis rivayet eden şeyhlerin iftihar kaynağı Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin mübârek ruhlarına fatiha"

1329 senesinde ölüm haberi etrafa yayılınca, "Bir âlimin ölümü bir âlemin ölümü'dür ifadesi gereğince, âlem ölmüş gibi bir hal hâkim oldu. Çünkü onun derin bilgisi ve engin sezişi insanlar tarafından iyice biliniyordu. Devlet ricali de onu çok seviyordu. Cenazesi çok kalabalık bir cemaat tarafından kılınmış ve gözyaşları içerisinde o büyük insan toprağa verilmişti.

Bu mübarek zât, geniş alınlı, uzun burunlu, ablâk yüzlü, kara gözlü, uzun kirpikli, beyaz sakallı, nisbeten uzun boylu ve parlak bir simaya sahipti. Daima giydiği elbise beyazdı ve beyazı tercih ederlerdi.

Onun Ölümü İle Şeyhlik Makamına Geçenler:

1- Kastamonulu Hasan Hilmi Efendi,
2- Safranbolulu İsmail Necati Efendi,
3- Dağıstanlı Ömer Ziyâeddin Efendi,
4- Tekirdağlı Mustafa Fevzi Efendi,
5- Serezli Hasib Efendi,
6- Kazanlı Aziz Efendi,
7- Bursalı Muhammed Zâhid Kotku Efendi.

Bunlar, bu büyük zâtın yolunu yürütmüşler ve sürdürmüşlerdir. Hazret-i Allah bunlara ganî ganî rahmet eylesin, şefaatlerini de bizlere nasip buyursun, âmin.

Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin Feyiz Halkası:

Peygamberimiz Efendimiz, Ebu Bekir Sıddîk Efendimiz, Selman-ı Farisî, Kasım oğlu Muhammed ve Muhammed'in oğlu Ebu Bekir. Câfer-i Sadık, Bayezid-i Bistamî, Ebul-Hasan, Ebu Ali Faremidî, Yusuf Hemedanî, Abdülhâlik Gücdüvanî, Arif Rivegerî, Mahmud İncir Fağnevî, Ali Ramitenî, Baba Semmasî, Seyyid Emir Külâl, Şah Nakşibendî, Attar el-Buharî, Yakup Çerhî, Ubeydullah Ahrar, Muhammed Zâhid, Muhammed Derviş, Hâce-i Semerkandî, Muhammed Bâkî, İmam-ı Rabbanî, Muhammed Faruk Masum, Seyfuddin-i Naşirî, Livail İrşad, Muhammed Bedvani, Şemsüddin Mazhar, Abdülehad Dehlevî, Mevlâna Halidî, Ahmed İbni Süleyman el-Ervadî.Allah hepsinin ruhlarını şâd buyursun ve mekânlarını âlî kılsın.

Gümüşhanevî Merhumun Eserleri:

1- Mecmûatü'l-Ahzab: Üç ciltlik dua kitabı. Kenarları da ayrıca dua ve geniş izahtan ibarettir.

2- Câmiu'l-Mütûn: Bu kitap kısa ismini yazdığımız çok muazzam bir eserdir. Bilhassa akaid üzerinde ve ehli sünnet vel-cemaat mezhebinin önemini ve küfür lâfızlarının hangileri olduklarını anlatır. Ayrıca Allah'ın sıfatlarını da geniş bir şekilde beyan eder. Geniş bir akaid kitabıdır.

3- Câmiu'l-Usûl fil Evliya ve Envâihim: Bu kitabın kenarında sofilerin istilahatı ve başka faideleri hâvî beyanlar vardır. Bu kitap hem Türkiye'de ve hem de Mısır'da defalarca basılmış, tarikat bölümleri orada geniş bir şekilde yazılmış ve tasavvufun özü bildirilmiştir.

4- Râmuzü'l-Ahâdîs alâ Tertibi Hurufil Hecâ: Bu kitap bir fihrist şeklinde yazılmış, alfabetik olarak hadisi şerifler sıralanmış, çok veciz bir şekilde yazılmıştır. Defalarca basılmıştır. Senelerce bu büyük insanın tarikatına giren dervişler ve ilim bilir kişiler tarafından okunmuştur.

5- Levâmiu'l-Ukûl: Beş cilt olarak hazırlanmıştır. Bir önce anlattığımız, Râmuzu'l-Ahâdîs isimli hadis kitabının şerhidir. Geniş malumat ve açıklamaları vardır.

6- Garâibu'l-Ahâdîs: Hadis-i şeriflerin garaiblerinden toplanmıştır. İnsana ibret veren ve bilhassa düşünceye sevkeden hadis-i şerifler mecmuasıdır.

7- Hadis-i Erbaîn: Yani 40 hadis-i şerifi bir araya toplayan kitap. Bu kitap basılmış olduğu gibi, yazmaları da vardır.

8- Necâtü'l-Gâfilîn: Bu kitap bilhassa gaflete dalanlar için büyük bir uyarıcı mesabesindedir.

9- Rûhu'l-Ârifîn ve İrşâdü Tâlibîn: Bu eser, tasavvufî bir eserdir ve gönlün cilâlanmasına ve ruhun neş'elenmesine vesiledir.

10- Câmiu'l-Menâsik Alâ Ahseni'l-Mesâlik: Bu kitap hac meselelerini muhtevîdir.

11- Netâyicü'l-İhlâs Fi Hakki'd-Duâ: İhlâsla yapılacak duaları hâvidir.

12- Zübdetü'l-Akâid ve Nuhbetü'l-Fevâid: Akâidin özü ve faydaların rumuzu.

13- Usûlu Turuku'l-Âliye: Tarikatların geniş izahını yapan kitap.

14- Acâibu'n-Nübüvve ve Dekâiku'l-Velâye: Nübüvvetin olağanüstü yönlerini ve velîliğin inceliklerini beyan eden bir kitaptır.

15- Menâsikü'l-Hac: Yine hacla ilgili mes'elelerden bahseden bir kitap.

16- Ravhatü'l-Ârifîn: Bu da basılmış bir değerli eserdir.

17- Fezâilu'l-Cihâd: Bu kitap muharebenin faziletinden bahseder.

18- Müstağni'ş-Şuruh Mine't-Tasrîf: Bu kitap sarf üzerinde yazılmıştır.

19- Kitabu'l-Âbir fi Ensar ve'l-Muhâcir: Ensar ve muhacirlerin faziletini anlatan bir müstesna kitaptır.

20- Letâifü'l-Hikem: Hikmetli latifelerden bahseden bir kitaptır.

21- Risâle fi't-Tasavvuf: Tasavvuf üzerine bir eserdir.

22- Esrâru't-Tarîk: Yolların sırları isimli bu kitap, çok canlı ve içli bir kitaptır.

23- Levâmiu'l-Fusûl: Fasılların parlayışını andıran ve anlatan kitap.

24- Mülhakatü Garâibi'l-Ahâdîs: Garip hadisleri anlatan bir kitaptır.

25- Mütemmimu Câmii'l-Usûl: Câmiu'l-Usûl kitabını tamamlayan kitaptır.

26- Risâle fi'l-Muhacere: Hicret hakkında bir risaledir.

27- Da'vül Müslimîn: Vaaz konusuna ait bir kitaptır. Baskısı pek nâdirdir.

Bu eserlerden başka yazma eserleri ve makaleleri de mevcuttur.

Bu değerli insanın eserleri ve hizmetleri hakkında kitaplarda geniş mâlumat vardır. Bir çok bilgin, onun eserlerinden, çalışmasından, manevî hayatından, bilhassa hadisler üzerindeki mümaresetinden bahseylemişlerdir. Bu hususta isim vermek gerekmez, çünkü onun hizmeti ortada olan eserlerinden bellidir. En büyük kaynak kendi eserleridir. Nitekim bir şair bu hususta şöyle söylemiştir:

"Kâmil oldur koya yerde bir eser,
Eseri olmayanın yerinde yeller eser."

Hakikaten insanı unutturmayan, asırlarca onu dilden dile, gönülden gönüle hatırlatan eserleridir. Eser vermiyen boş gelip boş gitmiş demektir. Halbuki bu fani âlemin zevki eser vermekle alınır, anılmakla unutulmaz olur.

Gümüşhaneli merhumun İstanbul'daki irfan yuvası yıkılmış bir şeyi kalmamıştır. Şimdi sadece Gümüşhane sokağı kalmıştır.

Bu gibi mübarek insanların eserlerini yaşatmak bizlere düşen önemli vazifelerdendir. Ecdadının eserini yaşatmayan nesilde hayır yoktur. Ancak onun eserlerini yaymak, okumak ve okutmak suretiyle onun manevî duasını almak ve feyzine kavuşmaktır.

Bu büyük insanın hali hayatında değeri anlatılamıyacak kadar büyüktür. Hatta o devrin yüksek şahsiyetleri İkinci Abdülhamid tarafından çok büyük rağbet gördü. Rivayetlere göre, kendisine bir gemi ayarlandı ve gemi ile Hicaz'a gitmesi te'min edildi. Bu hadise onun ne kadar sevildiğini göstermeye kâfidir.

Bu Büyük Şeyhin Kerameti:

Anlatmağa çalıştığımız bu büyük insanın kerametleri vardı. Ancak kerametlerini kimseye ihsas ettirmek istemezdi. Çünkü kendisi iyi biliyordu ki işin esası keramet değil, istikamettir. Yani Hak yolcusundan ve öncüsünden istenen keramet değil, istikamettir. Zaten kendisi de bu sağlam yolu tutmuştur. Tarikatta esas olan istikamettir. İşte bu büyük insan da, kitaplarında daima istikameti tavsiye etmiş, keramet arayanları uyarmıştır.

Sözlerimi bitirirken, Allah'a sonsuz hamdü sena, Muhammed Mustafa'ya salâtü selâm, bütün evliyaya ve hasseten Gümüşhaneli merhum Ahmed Ziyâüddin Efendi'ye tâzim ve tekrim eder, manevî himmetlerini bekleriz.

Gümüşhaneli Merhumdan Sekiz Seçme Duâ:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَاشَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ

(Lâilâhe İllallahu vahdehu lâ şerîke leh. Lehul mülkü ve lehul hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.)

"Allah'dan başka ilâh yoktur. Tektir, ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd etmek te O'na hasdır. O, herşeye kadirdir."

Bu duâya zikir de derler. Fakat duâ için daha müessir olduğu ve bilhassa arefe gününe mahsus bir dua olduğu rivayet edilmektedir. Merhum bunu özel duâları arasında almıştır. Fakat yalnız o gün duâ edilecek, başka zamanda duâ için kullanılmayacak demek değildir. Çünkü bu aynı zamanda bir kelime-i tevhiddir. Fazlasiyle Arafat'ta okunmasının hikmeti; hacıların orada herşey-

den soyunup, tekleştikleri ve tek olan Allah'a sığındıkları içindir. Bir hadis-i şerifte, *"Zikirlerin en efdali Lâilâhe İllallâhdır."* deniyor.

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ى اَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ اُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا وَاَنَا اَعْلَمُ وَاَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا
اَعْلَمُ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

(Allâhumme innî eûzü bike min en üşrike bike şey'en ve ene a'lemü ve estağfirüke limâ lâ a'lemü inneke entel Allâmü'l ğuyub.)

"Allah'ım, Sana bir şeyi ortak koşmaktan Sana sığınırım. Bilirim ve istiğfar ederim, zira ben bilmem. Çünkü Sen meydanda olmayanları bilirsin."

Bu duâ en az günde üçer defa okunmalı ki, günahlar bağışlansın ve insan şirkten muhafaza edilsin. Küfürden korunmak için, imanı tazelemek ve nikâhı yenilemek gerekmektedir. Bir insanın kafadan yukarısına küfretmek, iman ve nikâh tazelenmesini gerektirir. Günahlardan arınmak için de bu duayı sık sık okumak manevî sahada korunmamıza vesile olacaktır. İlk küfür şeytandan gelmiştir. Kafayı kurcalayan, çirkin düşünceler ve inanışa aykırı vesveselerden de iman ve nikâh tazelemesini yapmak menfaatimiz icabıdır. Kısacası; *Eşbah* kitabında denir ki: "İnsan kendisinden sadır olan günahlardan bildiği ve bilmediklerinin tümüne niyet ederek tevbe etmelidir. İstiğfar lisanın, tevbe de kalbin sıfatıdır. Onun için ikisini birleştirmek lâzımdır." *(Tefsir-i Hedâdid.)*

"Tübtü ileyke ya Rabbî min külli şey'in lâ yürdîke" Yani: "Ya Rab, Senin razı olmadığın herşeyden Sana sığınırım ve hepsinden uzak olmak isterim."

اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِنَا وَآمِنْ رَوْعَاتِنَا

(Allahummestür avratinâ ve âmin rav'âtina.)

"Ayıplarımızı ört ve korkularımızdan bizi emîn kıl Allah'ım."

Rivayetlere göre Resûlullah Efendimiz bu duâyı, Hendek muharebesi esnasında beraberinde bulunan muharip ashab-ı kirama öğretmiştir. Bu duâ hem dünya, hem de âhiret hususlarını toplayan bir duâdır. Meselâ: Dünya bakımından insanın ayıpları olacağı gibi, âhiret bakımından da noksanları ve ayıpları vardır. Korku da aynı bunun gibidir. Hem dünya üzerinde insan çok şeylerden korkuyor, hem de âhirette cehennem azabından ve Allah'ın celâl sıfa-

tından korkuyor. Hülâsa; bu dua hem dünya ayıbından, hem din konusundaki ayıptan, hem dünyada düşman korkusundan, hem âhiretteki çeşitli korkulardan sığınmak için yapılan mübârek bir duâdır. Bu duâ Gümüşhaneli merhumun özel ibadetleri arasında yapmış olduğu duâlarındandır.

Velîler için âhirette mahzun olmak yok, korku da yoktur. Onlar kıyametin dehşetinden etkilenmiyeceklerdir. Bu hususta Yunus sûresi ve Hac sûresinde gereken izahat mevcuttur. Cenab-ı Hak bizleri de bu büyüklerin hürmetine affu mağfiret buyursun.

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ وَطَاعَتِكَ

(Ya mukallibel kulûb, sebbit kalbî alâ dinike ve tâatike)

"Ey kalbleri döndüren, kalbimi dinin ve taâtın üzerine sabit kıl."

Bu duâ akşam namazının sünnetinden sonra okunursa daha isabetli olur. Ve arkasından üç defa: "Allâhümme ecirnî minennâr." denmelidir. Yani "Allah'ım, beni cehennemden uzak kıl."

Eşbah isimli kitapta yapılan açıklamaya göre, bu duâya devam eden kimse için cehennemin yedi kapısı kapanır ve cennetin sekiz kapısı açılır. Nasıl ağacın kökü sağlam olursa ağaç ta sağlam olur. Aynı onun gibi, bir insanın din ve itikadı sağlam olursa, yaptığı ameller de sağlam olur.

Allah kulunun kalbini istediği tarafa çevirir. Kulunun kendisi ile kalbi arasına girer. İyi halini kötü hale tebdil eder. Resûlullah Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

قَلْبُ الْمُؤْمِنِ بَيْنَ اِصْبَعَيْنِ مِنْ اَصَابِعِ الرَّحْمٰنِ يُقَلِّبُهُ كَيْفَ يَشَاءُ

"Mü'minin kalbi Rahman'ın kudret elindedir. İstediği tarafa onu çevirir."

Cenab-ı Hak kulunun kalbini iyiden kötüye çevirmekle kuluna zulm etmiş olmaz. Çünkü onun levh-i mahfuzdaki haline bağlı oluyor, oradaki isteğine yönelik yapılıyor. Yani elbisenin modasını kul istiyor, Halik da istediği şekilde ona elbise biçiyor.

Dünya yüzünden küfür kalkmaz. Çünkü muharebe kıyametin sonuna kadar vukubulacaktır. Peygamberimizin bu yolda hadis-i şerifleri vardır. İnsanda olan nefs-i emmâre de böyledir. Büyük muharebeden, küçük muhare-

beye gidiliyor ve bir halden diğer hale dönülüyor. Döndüren Allah, dönmek isteyen, meyl eden kuldur.

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا وَتَوْفِيقًا وَهُدًا

(Rabbî zidnî ılmen ve tevfîkan ve hüden.)

"Ya Rabbi, ilmimi, tevfik ve hidayetimi fazlalaştır."

Bu duâ seçkin kişilerin duâsıdır. Yani havâs tabakasının yaptıkları duâdır. İstedikleri şeyler çok önemlidir. Allahı bilme ilmi, Allahın muvaffakiyetini, sonsuz hidayetini istemek demektir. Cenab-ı Hakk'ın: *"Bugün sizin dininizi tamamladım."* buyurduğu âyet-i celilenin meâli de buna delâlet etmektedir. Çünkü iman ziyade ve noksan kabul etmez. Ancak zayıflar ve kuvvetleşir. Bu itibarla zayıf mü'minle kuvvetli mü'min bir değildir. *"Kuvvetli mü'min zayıf mü'minden hayırlıdır."* diye hadis-i şerif vardır.[1]

Diğer bir hadis-i şerifte: *"İki gününü müsavi tutanlar aldanmıştır."* buyurulmuştur.[2]

Mü'min hergün terakki etmeli, geri gitmemeli. Bu, hem dünya için, hem de âhiret için geçerlidir.

اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْئَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ

(Allahumme inni es'elüke'l affe ve'l-âfiyete fiddîni veddünya vel-âhireti.)

"Allah'ım, Senden din, dünya ve âhiret sıhhatini ve bağışlamanı isterim."

Bu duâda din, affa yönelik; dünya da, sıhhata yöneliktir. Âhiret hususundaki duâ ise, günahlardan dolayı çekilen sıkıntının kaldırılmasını istemek demektir. Kısacası; dünyada istenen sıhhat ve âfiyet, âhiret için ise, cehennem azabından korunmaktır.

Günah, manevî bir hastalıktır. Bu hastalık dünya belâlarındandır. Onun için daima bunlar için Allah'tan derman ve kurtuluş istemek icap eder. En büyük günah vücuttur. Buradaki günahtan murat, vücudun hakka perde olma günahıdır. Onun için bir kelâm-ı kibârda şöyle denilmiştir:

---

1. *Râmuzu'l-Ahâdis*, s. 146
2. *Tâcu'l-Usûl*, c. 1, s. 11٢

اَللّٰهُمَّ احْفَظْنِى عَنِ الْمَوَانِعِ فِى طَرِيقِ الْوُصُولِ اِلَيْكَ

(Allahummahfaznî anil-mevânii fî tarîki'l vusûli ileyke.)

"Allah'ım, Sana gelen yolun mânîlerinden beni koru.)

İnsanla Allah arasında yetmiş bin perde vardır. Cihanda herşey sebebe bağlanmıştır. Sebepler Hakka ulaşmakta birer engeldir. Meselâ, insanın Kâbe'ye gitmesi esnasında yollarda eğlenmesi, oturup kalkması, birer engel teşkil etmektedir. Çünkü onun gayesi Kâbe'ye ulaşmaktır. Fakat yollarda eğlenmek, bir an için de olsa, engel olmuş oluyor. Oturmakta, uyumakta, eğlenmekte kavuşma yoktur. Çünkü o haller sükûn hali sayılır. Harekete mânidirler.

Özetleyecek olursak, Allah sana her an vâsıl, fakat sen ona hemen vâsıl olamıyorsun. Çünkü çeşitli engellerin vardır. İşte yukarıdaki duâda bu engellerin kalkmasını ve hemen Rab Celle'ye kavuşmamızı istiyoruz. *"İnnâ lillahi ve innâ ileyhi râciûn."* âyeti de buna misaldir. Çünkü rucû hareketle oluyor. Bu hareketle de Allah'a kavuşuluyor. Onun için ölen ebedî hayata kavuşmuş sayılıyor.

Her nefesinde Hakka doğru bir adım almış oluyorsun, fakat önünde bir melek ve bir şeytan oturmaktadır. Melek seni harekete, şeytan ise sükûnete çağırıyor. Yani, melek sana ibadetler yapmayı emreder, gayret verir. Şeytan ise, hareketsizliğe, donukluğa ve uyuşukluğa sevkeder. Kısacası; melek nurdan olduğu için, seni nurlar sahibi olan Halik'a götürmek ister. Şeytan da zulmetten olduğu için, yani karanlıktan meydana geldiği için seni karanlığa sokmak ister.

İşte ey insan, tercih senindir. Dilersen nurlara gark ol; dilersen çamurlara bat, karanlıklar içerisine gir ve ebedi hüsran ehli ol.

Hz. Âdem'in Üç Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءً وَظَلَمْتُ نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى فَاِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اَنْتَ وَتُبْ عَلَىَّ اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

(Allahumme innî es'elüke bihakkı Muhammedin ve âli Muhammedin. Sübhaneke'llâhumme ve bihamdike amiltü sûen ve zalemtü nefsî, fağfirlî feinnehu lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente ve tüb aleyye inneke entet Tevvâbu'r-Rahîm.)

"Allah'ım; Muhammed'in hakkı ve O'nun âlinin hakkı için Senden isterim. Allah'ım, Seni tesbih ve takdis ederim. Sana hamdederim. Günahlar işledim, nefsime zulmettim, beni bağışla. Zira günahları ancak Sen bağışlarsın. Tövbemi kabul eyle, zira Sen tövbeleri kabul edensin."[3]

Hz. Âdem'in yapmış olduğu bu duâ çok önem taşımaktadır. Çünkü bağışlanması için Hz. Muhammed'i ve onun seçkin âl ve ashabını şefaatçi istemektedir. Bundan iki hakikat anlaşılıyor: Birisi, kendisinin gayet mütevazi oluşu. Diğeri de Resûlullah'ın bütün peygamberlere şefaat edeceğidir. Bu duâdan anlaşılan bir mâna da, Hz. Âdem'in yapmış olduğu hatayı anlaması ve mağfiret olunmasını istemesidir. Zâten en büyük maharet yapılan günahı anlamak ve onun düşmesi için gereken yalvarış ve yakarışı yapmaktır. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Günahından tevbe eden günah işlememiş gibidir."* buyurmuştur. Cenab-ı Hak, Hz. Âdem'in tövbesini kabul buyurdu. Bakara sûresinin 38. âyeti bunu bildiriyor.

يَامَنْ خَلَقَنِي وَسَوَّانِي يَامَنْ رَزَقَنِي وَرَبَّانِي يَامَنْ اَطْعَمَنِي وَسَقَانِي

(Yâmen halakanî ve sevvânî, yâ men razakanî ve rabbânî, yâ men et'amenî ve sekanî.)

"Ey beni yaratan ve düzenleyen, ey bana rızık veren ve terbiye eden, ey bana yediren ve içiren."[4]

Hz. Âdem'in bu ikinci duâsı için, ism-i âzam duâsıdır diyen bilginler de vardır. Bilhassa bu duâ Allah'ın özel isimleriyle yapılmakta ve özlü isteklerde bulunulmaktadır. Yunus Peygamberin tesbihe ait duâsı da buna benzer. Allah'a tesbihle sığınmak başka önem taşımaktadır. Çünkü tesbih, tevhidden daha önemlidir. Zira tevhid Allah'ı birlemeğe ait. Fakat tesbih, Allah'ı noksan sıfatlardan uzak kılmak ve kemal sıfatlarla onu mevsuf kılmaktır. Onun için bu duâda pek çok fazîlet vardır. Buna, devam etmekte hem maddî, hem mânevî bir çok faydalar mevcuttur.

---

3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. I, s. 537
4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. I, s. 249

يَامَنْ يُقَلِّبُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارِ يَامَنْ خَلَقَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورِ يَامَنْ جَعَلَ الظِّلَّ وَالْحَرُورَ

(Yâ men yukallibu 'lleyle vennehâr, yâ men halaka'zzulümâti vennûr, yâ men ce'alezılle vel harûr).

"Ey gece ile gündüzü yaratan, ey karanlıkla ışığı meydana getiren, ey gölge ile harareti icad eden."[5]

Hz. Âdem'in üçüncü duâsı da çok şümullu bir duâdır. Bilhassa kalbin dirilmesini istemesi ve ilâhî marifetle dolmasını dilemesi dikkati mucibdir. Mârifet nurundan, ilâhî bilgiden mahrum olan kalb herşeyden mahrum demektir. İmanla canlanmak, imanla yaşamak ve iman nuru ile ölmek başlıca emelimiz olmalıdır. Bunu bir temennî olarak değil, içtenlikle arzu haline getirmeliyizdir. En büyük devlet imanla ölmektir. İmanın bir ucu bizde, bir ucu Allah'tadır. Bizde olan uç, imanımızı korumak ve onu kuvvetleştirmek için Halik'ımızın yardımını istemektir. Halik'ta olan ucu ise, bize onu nasip etmesi ve bu paha biçilmez cevheri vermesidir.

İmanımızın son nefeste korunması için bu duâyı yapmalıyız. Buna aynı zamanda iman duâsı da deniyor. Müslümanın en nâzik anı son deminde olan zamanıdır. Bu bakımdan yararlanmak lâzımdır.

Ayrıca bu duâda merhametsiz kişilerden de Hakka sığınılmakta ve Allah'ın sonsuz yardımları istenilmektedir. Dünya ve âhiretin hayırlı rızıkları istenmek üzere dilekler yapılmaktadır. Her şeye kadir olan Ulu Allah bunları kuluna vermeğe kâdirdir. Yeter ki kul istemesini bilsin, yalvarmasının farkında olsun. "Ağlamayan çocuğa meme yok" diye bir darb-ı mesel vardır. Boş tencere kaynasa ne faydası vardır. Bunu insan düşünmeli ve ona göre amellerini ve duâlarını yapmalıdır. Yoksa boş yere vakit geçirmenin zamanı değildir.

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 248

BİRİNCİ BÖLÜM

DUÂ İLE İLGİLİ MES'ELELER

DUÂ İLE İLGİLİ MES'ELELER

Duânın Kabulüne Ait Sebepler:

Duâ yapmak kuldan, kabulü ise Allah'tandır. Fakat her zaman yapılan duâlar ayrı ayrı hususiyet kazanır. Bu itibarla aşağıda sıralayacağımız, sağlam kaynaklara dayalı hadis-i şeriflerin ışığı altında duâlarımızın kabulünün sebeplerini öğrenmiş olacağız:

Ebu Hureyre (r.a.)'dan rivayet olunduğuna göre Peygamberimiz şöyle buyurdu:

"Üç duâ şüphesiz makbuldür: 1- Mazlumun duâsı, 2- Yolcunun duâsı, 3- Ana babanın evlâdı hakkındaki duaları."[1]

Ahmed İbni Hanbel'in rivayet ettiğine göre Resûlullah Efendimiz şöyle buyurdu: *"Fâcirin duası makbuldür. Onun kötülüğü kendisine aittir."*

Yine Peygamberimiz buyurdu: *"Üç sınıf kimsenin duâsı makbuldür. Asla red olunmaz: 1- Oruçlunun iftar anındaki duâsı, 2- Adaletli hükümdarın duâsı, 3- Mazlumun bedduâsı."* İmam Tirmizî rivayet etti.

Sevbân (r.a.)'ın, Peygamberimizden rivayet ettiği hadis-i şerifte şöyle buyuruluyor: *"Dört kimsenin duası müstecâbdır. Kabulüne şüphe yoktur. 1- Adaletli padişahın duâsı, 2- Din kardeşinin gıyaben yaptığı duâ, 3- Mazlu-*

---

1. Bu hadisi Buharî, Edeb kitabına almış, ayrıca Ebu Davud ve Tirmizî'nin *Sünen*'lerinde de rivayet edilmiştir.

mun duâsı ve bedduâsı, 4- Bir kimsenin evlâdı hakkında yaptığı duâ."[2]

Peygamberimiz buyurdu: *"En seri duâ, gâibin gâibe duâsıdır."*

Resûlullah buyuruyor: *"Beş kimsenin duâları makbuldür: 1- Mazlumun bedduâsı, 2- Hacının evine dönünceye kadar yaptığı duâ, 3- Gazinin evine gelinceye kadar yaptığı duâ, 4- Kardeşin kardeşe gıyabında yaptığı duâ, 5- Hastanın iyileşinceye kadar yaptığı duâ."* İmam Beyhakî, *Şu'abü'l-İman*'da rivâyet etmiştir.

Deylemî'nin, Abdullah bin Abbas'dan rivayet ettiğine göre Peygamberimiz şöyle buyurdu: *"Sizin biriniz ihrama girdiği vakit hem duâ etsin ve hem de âmin desin. Allahümmeğfirlî dediği vakit âmin, desin. Hayvana ve insana bedduâ etmesin. Çünkü ihramda olanın duâsı müstecâbdır. Duâsını bütün mü'minlere teşmil eden kişinin duâsı kabuldür."*

Yukarıdaki hadis-i şerifler en muteber kaynaklardan alınmış ve kimin duâsı kabul olacaksa, aynen beyan edilmiştir. Buna göre bizler, kimlerin duâsının kabul olunacağını kavramalı ve ona göre hareket etmeliyiz.

Peygamberimiz şöyle buyurdu: *"Hacda ve umrede bulunanlar Allahın askerleridirler. Yani misafirleridirler. Duâ ederlerse duâlarını kabul eder. İstiğfar ederlerse onları bağışlar."*[3]

Resûlullah Efendimiz şöyle buyurdu: *"Bir hastanın yanına girdiğin zaman ondan duâ etmesini iste. Çünkü hastanın duâsı meleklerin duâsı gibidir."*[4]

Peygamberimiz buyurdu: *"Hastaları ziyarete gidiniz ve onlardan duâ isteyiniz. Zira hastanın duâsı makbuldür ve günahı bağışlanmıştır."*[5]

Resûlullah buyurdu: *"Sıkıntılı olan kimsenin bedduâsından sakının. Çünkü onun o andaki bedduâsı makbuldur."*[6]

"Kur'ân'ı hıfzedenin duâsı makbuldür, asla reddolunmaz."[7]

"Bir topluluğun bir kısmı duâ eder diğer kısmı âmin derse, Cenab-ı Hak onların duâlarını reddetmez."[8]

---

2. Buharî, Kitabu'l-Edeb
3. İbni Mâce
4. Nesâî
5. Taberânî ve Beyhakî, *Şu'abu'l-İman*'da rivayet etmiştir.
6. Deylemî, Ebu Hureyre'den
7. Beyhakî, *Şu'abu'l-İman*
8. Hâkim rivayet etmiştir.

"Üç kimse bir arada toplanıp duâ etseler, Cenab-ı Hak onların ellerini boş çevirmekten hayâ eder."[9]

Yukarıda, hadis-i şeriflere göre duânın icabet sebepleri sıralanmıştır. Kimlerin duâları kabul olduğu aydınlanmış ve her insan bunlara bakarak duâsını ona göre ayarlayacaktır. Zikredilen kimselerin yapacakları duâlar çok müessirdir. Duâ isteyen kimsenin, sayılan ve anlatılan bu kimselerden duâ istemesi ve onları gözetmesi gerekmektedir. Çünkü bütün insanlar birbirleriyle ilgilidirler ve birisi diğerine sebep kılınmıştır. Hastayı ziyarete giden kimse, görünüşte hastayı teselli eder, fakat hakikatte kendisi ondan duâ almak için gider. Demek oluyor ki insanlar birbirlerine bağlanmışlar, af ve mağfiret olunmaları için yekdiğerlerine vesile kılınmışlardır. Nasıl ki bardak su içmek için bir vasıta ise, insan insana da öylece bir vasıtadır.

İşte duâmızın kabulünün sebepleri kısaca bunlardır. Bunlara riayet edenin duâsı inşallah kabul edilecektir. Ancak temiz niyet ve sağlam itikat şarttır. Yoksa sakat itikatla yapılan duâlar geçerli değildir.

Vakitlerin Duâ Hakkındaki Tesirleri:

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor:

"İki vakit vardır ki o vakitlerde yapılan duâ makbuldür; o vakitlerde duâ reddolunmaz, sema kapısı açılır, duâsı reddolunan kişiler çok az bulunur: Birisi, ezan okunduğu vakit; diğeri de düşmanın karşısında iken yapılan duâdır."[10]

"Gecede bir vakit vardır ki o vakte duasını isabet ettirenin duası mutlaka kabul olunur."[11]

Resulullah Efendimiz buyurur: *"Gece yarısında gök kapısı açılır, bir melek şöyle seslenir: Yok mu duâ eden, duâ etsin duâsı kabul olunacaktır. İsteyen yok mu? İstesin istediği verilecektir. Sıkıntısı olan yok mu? Duâ etsin sıkıntısı giderilecektir. O nazik saatte bir kişi yoktur ki duâ etsin de duâsı kabul olunmasın."*[12]

"Sema kapısı açılır ve şu dört yerde duâ kabul olunur: 1- Düşmanla karşı karşıya gelindiğinde, 2- Yağmur yağdığında, 3- Namaz için kâmet yapıldı-

---

9. Ebu Nuaym, *Hilye*'de Enes bin Mâlik'ten rivayet etmiştir.
10. Beyhakî, *Şu'abu'l-İman*
11. Müslim, c. 1, s. 117
12. Hz. Câbir'den rivayet edilmiştir.

ğında, 4- Kâbe-i Muazzama görüldüğünde.'[13]

Peygamberimiz buyurur: *"Beş gece vardır, onlarda yapılan duâlar reddolunmaz: 1- Receb ayının ilk gecesi, 2- Şaban ayının 15. gecesi, 3- Cuma gecesi, 4- Ramazan bayramı gecesi, 5- Kurban bayramı gecesi.'*[14]

Peygamberimiz buyurdu: *"Ramazanda Hakkı zikreden affolunur. Haktan isteyen pişman olmaz.'*[15]

Resûlullah buyurdu: *"Kur'an-ı Kerim'in her hatminde kabul olunur bir duâ vardır.'*[16]

Duânın kabulü için vaktin çok önemi vardır. Çünkü öyle vakitler vardır ki onda yapılan duâlar hiç bir zaman reddolunmaz, istenilen verilir ve kulun duâsı geri çevrilmez. Yeter ki hüsnü niyet bulunsun.

Resûlullah buyurdu: *"Farz olan bir namazı kılan kimse için kabul olunur bir duâ vardır.'*[17]

Resûl-i Ekrem buyurdu: *"Ben rükû ve secdede Kur'an okumaktan nehyolundum. Rükû ve secdede Kur'an okumaktan men olundum. Rükûda Cenab-ı Hakka tâzim edip secdede duâ etmeğe gayret ediniz ki duânız kabul olmağa lâyık olsun.'*[18]

Resûlullah buyuruyor: *"Gözleriniz yaşardığı vakitte hemen duâ edin. Zira o andaki duânız makbuldür.'*[19]

Hz. İsâ aleyhisselâm, gözleri yaşardığı vakit çok duâ ederdi. Peygamberimiz de bu hususta bizlerin duâ etmesini öğütledi.

Bazı insanlar, gaflete dalarlar, işte o anda Allah'a duâ etmek lâzımdır. İnsanlar gaflette iken, sen eğer Hakka tam manasiyle bağlanırsan, senin duân müstecâbdır, yalvarmaların yerindedir. Cenab-ı Hak hiç bir kulunu boş bırakmaz, onu mahcup etmez. Bir insana duâ etmek fırsatı verildiği zaman fırsatı kaçırmamalıdır. Çünkü fırsat her zaman ele geçmez, sonra pişman olmak faide vermez.

---

13. Taberânî, *Müsned*'inde zikretmiştir.
14. Deylemî, Nesâî'den rivayet etmiştir.
15. Taberânî, *el-Evsat*, s. 117
16. Beyhakî, *Şu'abu'l-İman*
17. Müslim, c. 3, s. 134
18. Müslim, c. 2, s. 184
19. Müslim, c. 2, s. 185

Muaz İbni Cebel diyor ki: "Ey insan, mutlaka bir kimseler ile oturursan, onlar söze dalarlar. Sen onları gafil gördüğün vakit, hemen Rabbine teveccüh et, ihlâsla duâ et."

İşte insan Rabbine karşı böyle içtenlikle sığınırsa, Mevlâ onun yalvarışlarını boşa çıkarmaz, onu perişan bırakmaz. Allah'ın lutfu keremi sonsuzdur.

Kimi vakitler duâ için çok elverişlidir, bazı vakitler vardır ki çok müessirdir.O vakte duâsı isabet eden kimse mahrum kalmaz, perişan olmaz.

Büyük bilginlerimizden Celaleddin Süyutî Hazretleri duâ hakkında çok önemli açıklamalar yapmıştır. Bilhassa duânın kabulünün sebeplerini saymış, hangi duânın makbul olduğunu açıklamıştır. Bunlara riayet eden müslüman, duâsının semeresini görecek ve yüce Rabbine sığınacaktır.

Her şey Allah'ın takdir ve iradesiyle husule gelmektedir. Zaman ve mekânını bulmak ve o nâzik saatleri kollamak lâzımdır. Müslüman kazancının fazlasını arayacak ve kazancı varsa onu arayıp bulacaktır.

Kıymetli Mekânların Duânın Kabulüne Vesile Olması:

Hz. Câbir (r.a.) demiştir ki: "Resûlullah Efendimiz Mekke'yi fethettiği vakit, Mescid-i Haram'da pazartesi günü ve çarşamba günü duâ etti ve iki namaz arasında yapmış olduğu duânın kabul olduğuna şahid oldum. Ben de kendime bir sıkıntı geldiği vakit, aynen Resûlullah'ın duâ ettiği saatte duâ ettim ve duâm Allah'ın lutfu keremiyle kabul olundu."[20]

Resûlullah Efendimiz buyuruyor:

"Rükn ile makam arası mültezemdir. Hacerül Esved ile Kâbe kapısı arasıdır."

"Üç yer vardır ki, o yerlerde yapılan duâlar reddolunmaz: 1- Bir kimsenin Allah'tan başka kendisini gören bir kimsenin bulunmadığı tenha bir yerde yaptığı duâ, 2- Bir bölük adamla düşman karşısında yapılan duâ, 3- Gece yarısında kalkıp yapılan duâ."

Bu üç yerde yapılan duânın reddedilmeyeceği kesinlikle bildirilmiştir. Peygamberimiz Efendimiz böyle buyurmuştur. Öyle ise, kıymetli yerler ve zamanlar, duânın kabulü için büyük bir fırsattır.

---

20. Taberânî rivayet etmiştir.

Duânın Özelliği Bakımından Kabulüne Sebep Olması:

Hz. Enes (r.a.) anlatıyor:

Bir gün Resûlullah (s.a.v.) ile beraber bulunuyordum. Bir kimse:

يَابَدِيعَ السَّمَاوَاتِ يَاحَيُّ, يَاقَيُّومُ إِنَّنِى أَسْئَلُكَ

(Yâ Bedî'assemâvati yâ Hayyu yâ Kayyûmu, innenî es'elüke.) diye dua etti. Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"Bu adam nasıl bir isimle duâ etti. Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, bu isimle yapılan duâya Allah icâbet eder, onu reddetmez."*

Yine Hz. Enes anlatıyor: Bir zaman ben Peygamber (s.a.v.) ile beraber idim. Bir adam ayakta namaz kılıyordu. Namazını kılınca, şu duâyı okudu:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِاَنَّ لَكَ الْحَمْدُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ يَابَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ يَاذَا الْجَلاَلِ وَالْاِكْرَامِ ، اَسْئَلُكَ الْجَنَّةَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

(Allâhumme innî es'elüke bienne leke'l-hamdu lâ ilâhe illâ entel Hannânül Mennân, yâ Bedî'assemâvati vel-ardı yâ Zelcelâli vel-ikram. Es'elükel cennete ve eûzu bike minennâri.)

"Sana hamdederek, Senden isterim. Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Sen yerlerin ve göklerin yaratıcısısın. Celâl ve ikram sahibisin. Hay ve Kayyûm sensin." Namaz kılan kimse bu duâyı yaptı, Resûlullahla beraber ben de onun duâsını işittim. *"Allah'a yemin ederim ki, bu adamın bu ismi âzamla yaptığı duâ asla reddolunmaz."* buyurdu.

Yine Peygamberimiz bir kimsenin şu duâyı okuduğunu duydu ve Allah'a yemin ederek: *"Mutlaka bu duâ kabul olunacaktır."* dedi. Duâ şudur:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِاَنَّ لَكَ الْحَمْدُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ يَابَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ يَاذَا الْجَلاَلِ وَالْاِكْرَامِ ، اَسْئَلُكَ الْجَنَّةَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ.

(Allâhumme innî es'elüke bienne leke'l-hamdu lâ ilâhe illâ entel Hannânül Mennân, yâ Bedî'assemâvati vel-ardı yâ Zelcelâli vel-ikram. Es'elükel

cennete ve eûzu bike minennâri.)

"Allah'ım, Senden isterim. Zira hamd Sana lâyıktır, Senin içindir. Senden başka mâbud yoktur, ancak Sen varsın. Çünkü istemeden ve istedikten sonra veren Sensin. Sen celâl ve ikram sahibisin. Senden cenneti ister ve cehennemden korunmamı dilerim."

Resûlullah: *"Bu duâ ile istenilen hususu Cenab-ı Hak verecektir."* buyurmuştur. Vermemesine imkân yoktur. Hz. İbni Abbas, bu hususu kesinlikle bildiriyor ve bu duâyı yapan insanın mahrum edilmeyeceğini yeminle haber veriyor.

Hz. Âişe anlatıyor: "Kul dört defa yâ Rabbî diye Hakka sığınırsa, Allah onun duâsını kabul eder, onu mahrum bırakmaz."[21]

Taberânî'nin kitabında İbni Ömer (r.a.) hazretleri şöyle anlatıyor: Bir gün Resûlullah Efendimiz bir ikindi namazını kılarken, önünden bir köpek geçmişti. Sa'd bin Ebî Vakkas şu duâyı yaptı:

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ أَهْلِكْ هٰذَا الْكَلْبَ قَبْلَ
أَنْ يَقْطَعَ عَلَى نَبِيِّكَ صَلَاتَهُ

(Sübhaneke lâ ilâhe illâ ente yâ zelcelâli vel-ikram, ehlik hâzel kelbe kable en yaktaa alâ nebiyyike salâtuhu.)

"Seni noksan sıfatlardan uzak, kemal sıfatlarla mevsuf kılarım. Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Celâl ve ikram sahibi, Sensin. Peygamberinin namazını kesmeden şu köpeği öldür, Allah'ım."

İbni Ömer diyor ki: Resûlullah namazını bitirmeden köpek öldü ve Peygamberimiz: *"Ey Sa'd, sen öyle kelimelerle duâ ettin ki, sen bununla yer ile gök arasındaki mahlukat için bedduâ etseydin, onlar da ölürdü."* buyurdu.[22]

Hz. Semre diyor ki: Ben Ebu Bekir'den ve İbn Ömer'den defalarca duydum ki, Peygamberimiz buyurdu: *"Şu duâyı kim okursa, Allah'tan ne isterse, mutlaka Allah ona istediğini verir:*

21. *el-İtkân*, s. 210
22 Taberânî. *el-Evsat*

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ خَلَقْتَنِى وَاَنْتَ تَهْدِينِى وَاَنْتَ تُطْعِمُنِى وَاَنْتَ تُسْقِينِى وَاَنْتَ تُمِيتُنِى وَاَنْتَ تُحْيِينِى.

(Allahumme ente halaktenî ve ente tehdinî ve ente tut'imunî ve ente tüskinî ve ente tümîtünî ve ente tuhyinî.)

'Allah'ım, Sen beni halkettin ve beni hidâyet ettin, beni Sen yedirir ve içirirsin ve beni Sen öldürür ve diriltirsin.' "[23]

Semre hazretleri diyor ki: "Cenab-ı Hak, Musa Aleyhisselâm'a bu duâyı öğretti. Hz. Musa günde yedi defa bu kelimelerle duâ ederdi ve Allah'tan ne dilerse Mevlâ ona verirdi."

Anlaşılıyor ki, bu duânın ehemmiyeti çok büyüktür. Ulu Allah herşeye kadirdir. Dilediğine az yalvarmakla çok şeyler verir, dilediğine de çok yalvarmakla az bir şeyler verir. Çünkü mülk O'nun, servet O'nundur.

Hz. Enes (r.a.) anlatıyor: Bir gün Peygamberle beraber bir yere gidiyorduk. Yolda bir kimse *"Ya Erhamerrahimîn"* diyordu. Resûlullah Efendimiz ona: *"İşte, Cenab-ı Hak sana teveccüh etti."* buyurdu.

Anlaşılıyor ki, "Ey esirgeyenlerin en esirgeyicisi ve merhametlisi" demek suretiyle yapılan duâ çok tesirlidir. Hz.Enes'in bu husustaki şehadeti çok yerinde bir ikazdır. Bizler de devamlı olarak Allah'ın rahmetine ve mağfiretine sığınalım. Kurtuluşumuz ancak böyle mümkün olabilecektir.

Hz. Ali radiyallahu anh hazretleri bir kimseye şöyle söyledi: "Resulullah'ın bana öğrettiği duâyı sana öğreteyim mi? Eğer kaf dağı kadar borcun var ise bu duâ sayesinde borcunu ödersin." Duâ şudur:

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِى بِحَلاَلِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِى بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

(Allahummekfinî bi halâlike an haramike ve ağninî bi fadlike ammen sivâke.)

"Allah'ım, helâlınla beni kandır, haramından beni uzaklaştır. Fazlınla beni zengin kıl ve Senden başkasına beni muhtaç ettirme."[24]

23. Taberânî
24. Taberânî, *Müsned*

Hz. Musa bu duâyı yapmıştı. Mevlâ onu ummadığı taraftan zengin etmişti. Hz. Ali'nin bu duâsı bir çok insanları borçtan ve sıkıntıdan kurtardı. İnsan, yeter ki bir şeye inansın, inandıktan sonra istediği şey Allah'ın izniyle husule gelir.

Yâkub Aleyhisselâm devamlı olarak oğluna ağlayınca, Cenabı Hak ona şu duâyı yapmasını Cebrail tarafından bildirdi:

يَاذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِى لَايَنْقَطِعُ اَبَدًا وَلَايُحْصِيهِ غَيْرُكَ

(Yâ zel ma'rûfillezî lâ yenkatı'u ebeden velâ yuhsîhi gayruke.)

"Ey bilinen ve kimsenin ümidini kesmeyen, Senden başka vermeye gücü yeten olmayan Allah."

Rivayetlere göre Hz. Yâkub bu duâyı akşam okumağa başladı, sabaha yakın müjdeci Yûsuf'un gömleğini getirdi ve ona müjdeledi. Nitekim Yâkub Aleyhisselâm müteessir idi, o esnada Cebrail geldi: "Sana bir müessir duâ öğreteyim mi?" dedi. Yâkub Aleyhisselâm da: "Buyur, öğret" dedi. İşte Cibril-i Emin bu duâyı ona okudu ve sabaha yakın arzusuna kavuştu.

İbnü'l Musib anlatıyor: "Ben bir ara çok sıkılmıştım, ne yapacağımı bilemiyordum. Bu üzüntümle birlikte Harem-i Şerif'e girdim. Bir ara çakıl taşlarında kıpırdama gördüm, baktım kimse yok. Arkasından bir ses duydum: 'Sen üzüntülü olduğun için şu duâyı yapta kurtul' denildi. Duâyı yaptım, hemen o sıkıntıdan kurtuldum." Duâ şudur:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ فَاِنَّكَ لَنَا مَالَكَ وَاِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ فَاقْتَدِرْ وَاِنَّكَ
مَاتَشَاءُ فِى اَمْرٍ يَكُ

(Allahumme innî es'elüke feinneke lenâ mâ leke ve inneke alâ külli şey'-in kadîr. Faktedir ve inneke ma teşâu fî emrin yeke)

İKİNCİ BÖLÜM

DUÂ ÂYETLERİ

DUÂ ÂYETLERİ

Duâ ile İlgili Âyet-i Kerîmeler:

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

"Ey Rabbim, (mü'minleri) yarlığa, esirge. Sen acıyanların en hayırlısısın."[1]

Bu âyette Mevlâdan, bağışlanma, korunma ve esirgenme istenmektedir. Çünkü bağışlayan, esirgeyen ve merhamet edicilerin en hayırlısı O'dur. O'ndan başka bağışlayan ve esirgeyen yoktur. Lütuf ve kerem sahibi ancak O'dur.

رَبِّ انْصُرْنِى عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

"Yâ Rab, o fesadcılar güruhuna karşı bana nusret et."[2]

İnsan, bu duâ ile bozguncULARA karşı yardım ister. Çünkü bozguncular dünya durdukça duracak, fesadlık yapacak, müslümanları birbirine çatıştıracak. Allah (c.c.) fesat çıkaranları sevmez. İnanan kişi fesadlık yapmaz. Ya-

1. Mü'minûn, 118
2. Ankebût, 30

panları da sevmez. İşte bu âyetteki duâ böyle süflî adamların bozgunculuklarından Hakka sığınmak içindir.

رَبِّ نَجِّنِى مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

"Rabbim, beni o zalimler güruhundan kurtar."[3]

Bu âyetteki duâ zalimlerden kurtulmak içindir, onların şerrinden uzaklaşmak için okunacaktır. Zira Cenab-ı Hak bu düsturu kendisi Kur'an'da bize öğretmiştir. Zalimin zulmü dünyada çok devam etmez. Er geç cezasını çekecektir. Zalime yardım eden de aynen onun gibi ceza çekecektir. "Mazlumun âhı indirir tahtından şahı" denilmiştir. Zulmün çok çeşitleri vardır; erkeğin âilesine, babanın evlâdına, âmirin memuruna, iş sahibinin işçisine zulmetmesi gibi.

Allah kullarına zerre kadar zulmetmez, zulmedenleri de sevmez. Kesinlikle zulmün karşısındadır.

رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ يَحْضُرُونِ

"Rabbim, şeytanların vesveselerinden Sana sığınırım. Rabbim, onların huzurumda bulunmalarından Sana sığınırım."[4]

Bu âyet-i celile ile yapılacak olan duâ çok müessirdir. Bilhassa şeytanlara karşı alınacak manevî çarelerin başında gelmektedir. Yüce Allah, Peygamberimize şeytanlardan sığınmasını bildirmiş ve dolayısiyle kullarının tümüne bunu bir örnek olarak açıklamıştır. Bunun en lüzumlu yeri, yatağa yatarkendir. Bu duâyı bir kaç defa okuyup yatmak şeytanların şerlerinden korunmak için bulunmaz bir ilaçtır. Çünkü şeytanların insan üzerindeki tesirleri âşikârdır. Çeşitli rüyaların görünmesi, korkulu yerlerde dolaştırılması hep şeytanların tesirleriyledir. Abdestli yatmak ve bu duâyı okumak en faydalı sebeplerden birisidir.

رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

3. Kasas, 21
4. Mü'minûn, 97-98

"Ey Rabbimiz, ancak Sana güvenip dayandık ve yalnız Sana yöneldik. Son dönüş de ancak Sanadır."[5]

Bu duâ Hakka dayanmanın, yüce mağfiretine sığınmanın bir sembolüdür. O'ndan gelip O'na gideceğimizi hatırlatmaktadır. "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn = Biz Allah'tan geldik, yine Allah'a gideceğiz." âyetinin bir remzidir. Fatiha sûresindeki "İyyâke na'büdü ve iyyâke nes'taîn = Ancak Sana ibadet eder ve ancak Senden yardım isteriz" âyetine de benzemektedir. Çünkü bunda da çok büyük sığınma payı vardır. Bu, duâların en büyüğü ve isabetlisidir. İnsan her namazın her rek'atında bu duâyı içtenlikle yaparsa artık onun sırtı yere gelmez.

رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

"Rabbim beni yalnız başına bırakma. Sen vârislerin en hayırlısısın."[6]

İnsan yalnız başına yaşayamaz, dünyada da âhirette de ünsiyete, arkadaşa muhtaçdır. Bilhassa bu duâ, telkin yapan hocalar tarafından kabrin üzerinde en son okunan duâdır. Cidden yalnızlık çok zordur. Yalnızlık Ancak Allah'a mahsusdur. Mevlâ bizim vücudumuzdaki âzalarımızı bile tek yaratmamış, hepsini çift yaratmıştır. Birbirleriyle yardımlaşsınlar ve kaynaşsınlar diye.

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا
تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

"Ey Rabbim, beni, anamı, babamı, iman etmiş olarak evime girenleri, (kıyamete kadar gelecek) erkek mü'minleri ve kadın mü'minleri Sen yarlığa. Zalimlerin helâkinden başka bir şeyini de artırma."[7]

Bu duâ Nuh aleyhisselâm tarafından yapılmıştır. Burada "Beyt"inden murad, dindir. Denildi. Zarardan korunma bakımından din eve benzer. Nasıl bir kimsenin evi kendisini sıcaktan koruyorsa, bunun gibi bir kimsenin dini de insanı küfürden öylece korur.

---

5. Mümtahine, 4
6. Enbiya, 89
7. Nuh, 28

Nuh aleyhisselâm ayrıca duâsında zalimlerin azalmasını ve yok olmasını istemiştir. Çünkü onlar kendisini çok bunaltmışlar, ona çeşitli eziyetler yapmışlardır. Mevlâ onun duâsını kabul buyurup hepsini helâk etmiş ve suda boğmuştur. O helâk zamanında aralarında çocuk yoktu. Çünkü helak hadisesinden 40 sene evvelinden başlayarak aralarında bir kısırlaşma sürmüş ve bu arada tek çocuk dünyaya gelmemiştir.

رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

"Ey Rabbim, bana ve ana babama lütfettiğin nimetine şükretmemi ve (geri kalan ömrüm içinde) Senin razı olacağın iyi (işleri) yapmamı bana ilhâm et. Rahmetinle beni de (cennete) salih kullarının arasına sok."(8)

Bu duâyı Hz. Süleyman yapmıştır. Karıncanın sözünden güldü ve böylece dua etmeğe başladı. Ona bahşedilen nimetlerin şükrünü ödemek üzere bu duâyı yaptı ve kendisinin iyi kullarla beraber olmasını diledi. Bu ve buna benzeyen duâlar bize tâlim içindir. Yani bizlerin de aynen onların yaptıkları duâları gibi duâ etmemizi istemeleri içindir. Evvelâ dünyada sağlık istemek, arkasından da âhiret için bol savaş ve cennet dilemek lâzımdır.

رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

"Rabbim, bana Senin tarafından çok temiz bir zürriyet ihsan et. Muhakkak Sen duâyı hakkiyle işitensin."(9)

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"Ey Rabbimiz, bizi o küfredenler için bir fitne (mevzuu) yapma. Bizi yarlığa, Rabbimiz. Çünkü galibi mutlak, yegâne hüküm ve hikmet sahibi Sensin Sen."(10)

Bu duâyı İbrahim aleyhisselâm yapmıştır. Kendisi fitneden Hakka sığınmıştır. Dua edenlerin duasına cevap vermek ve zayıfları kuvvetlendirmek O'-

8. Neml, 19
9. Âl-i İmran, 38
10. Mümtahine, 4

nun kârıdır. "Düşmanlarımıza karşı bizi mağlup etme, bizi fitnelerden ve çeşitli çirkin işlerden uzak eyle" demiştir.

Bu duâyı bizim de sık sık yapmamız ve çeşitli fitne hareketlerinden kaçınmamız gerekmektedir. Nitekim Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Fitre uyuyor, Allâh lânet eylesin uyandıranlara."* demiştir. Cidden fitneden kaçmak ve fitnecilikle uğraşanları uyarmak başlıca görevimiz olmalıdır.

رَبَّنَا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Ey Rabbimiz, bizim nurumuzu tamamla, bizi yarlığa. Şüphesiz ki Sen herşeye hakkiyle kadirsin."[11]

Bu duâ ehli imanın duasıdır. Nura gark oldukları günde bu duâyı yapacaklar, memnuniyetlerini açıklıyacaklar ve son derece sevineceklerdir. Dünyadan kazandıkları amel ışıkları onların önlerinden, arkalarından, sağ ve sol taraflarından görünecektir. Münafıkların ışıkları ise sönecek, onların ışıklarından faydalanmak isteyeceklerdir. Fakat aralarında perde gerilecek, zifiri karanlığın içinde kalacaklardır. Onun için "Kendi lambanı kendi eline al" denilmiştir. Başkasının ışığına güvenen insan sonra karanlıkta kalır. Yani buradaki nurlardan murad, imân ve amelden meydana gelecek olan nurlardır.

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي

"Rabbim, benim göğsüme genişlik ver, işimi kolaylaştır; dilimden de şu düğümü çöz ki sözümü iyi anlasınlar".[12]

Bu duâyı Musa aleyhisselâm yapmıştır. Peltek olanların bu duâya devam etmeleri gerekmektedir. Bunda çok hassalar vardır.

رَبِّ اِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

"Ey Rabbim, hakikat benim kemiğim yıprandı. Başımın saçı tutuştu. Ey

11. Tahrim, 8
12. Tâhâ, 24-27

Rabbim, ben Sana ne duâ etmişsem bedbaht (ve mahrum) olmadım."(13)

Bu duâyı Zekeriya aleyhisselâm yapmıştı. Cenab-ı Hakk'ın daima duâsını kabul buyurduğunu belirtmiş oldu. Rabbinden istediği çocuğu yine ümitsiz olmadan istemiş ve Rabbi kendisine istediğini vermiştir. Onun için duâ yapan insan yüreksiz olmamalı ve mutlaka duâsının kabul olunacağına inanmalıdır. Zekeriya aeyhisselâm bu duâsiyle demek istemiştir ki: "Ey Rabbim, sağlam olduğum zaman duâmı reddetmediğinden ötürü; şimdi zayıfım, ihtiyarım fakat yine ümidim var ki duâmı kabul buyuracaksın Allah'ım."

رَبِّ اَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِى مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطَانًا نَصِيرًا

"Rabbim, beni (girdireceğin yere) sıdk (ve selâmet) girdirişiyle girdir, beni (çıkaracağın yerden) sıdk (ve selâmet) çıkarışı ile çıkar. Tarafından bana hakkıyle yardım edici bir hüccet(-i kahire ve kudret-i kâmile) ver."(14)

Bu duâyı Cenab-ı Hak Peygamberimize öğretmiştir. Makam-ı Mahmud'u istemesini tavsiye buyurmuştur. Ayrıca Resûlullah Efendimiz, Mekke'den çıkıp Medine'ye gitmesini ve oraya ulaştırılmasını istemiştir. Burada manalar çeşitlidir. Hangi mana murad olunursa olsun, maksat Hz. Allah'ın, habibinin duâsını kabul buyurmasıdır. İnsan duâsının kabul olunmasını isterse bu duâya devam etmelidir.

رَبِّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَالَيْسَ لِى بِهِ عِلْمٌ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِى
اَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

"Ey Rabbim, ben bilgimin olmadığı şeyi Senden istemekten Sana sığınırım. Eğer beni yarlığamazsan hüsrana düşmüşlerden olurum."(15)

Bu duâyı Nuh Peygamber yapmıştır. Hakka karşı kusurunu itiraf etmiş ve "Bir daha bu çeşit sığınma yapmayacağım, bilgimin olmadığı şeyi Senden istemiyeceğim." demiştir. İnsanlar için bu duâ bir derstir. Bilmediğimiz şeyi kurcalamamalıyız ve o yolda dua etmemeliyiz. Çünkü sonu iyi gelmez.

13. Meryem, 4
14. İsrâ, 80
15. Hûd, 47

رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ اِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

"Ey Rabbimiz, bizden cehennem azabını sav. Gerçek onun azabı daimî bir helâktır."[16]

Hâlis kulların yaptıkları bir duâdır. Çok zaman bu duayı gece teheccüd namazına kalktıkları zaman yaparlardı. Cehennemin şiddetinden korktukları için ondan Cenab-ı Hakka sığınıyorlardı. Çünkü cehennem en çirkin bir yerdir. Temiz insanlar Allah'ın gazabından korkarlar; cehennemden çekinirler, oraya girmemek ve o çirkin yere düşmemek için ne lâzımsa yapmağa gayret ederler. İşte bu âyetle bildirilen duâ bu hakikatı anlatmakta ve insanların nelerden sığınmalarının gerektiğini bildirmektedir.

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ اِمَامًا

"Ey Rabbimiz, bize zevcelerimizden ve nesillerimizden gözler(imizin) bebeği olacak (salih insanlar) ihsan et. Bizi takva sahiblerine rehber kıl."[17]

Bu duânın da ahlâklı ve olgun mü'minler tarafından yapıldığını Cenab-ı Hak beyan etmektedir. Çünkü onlar yalnız kendilerine duâ etmekle kalmayıp, çoluk çocuklarına ve arkadan gelecek nesillerine hayırlı duâlar ederler. Cenab-ı Hak'tan hem hayırlı âile ve hem de hayırlı evlâd istemişlerdir. Çünkü insanın en sevindiği nokta, çocuğunun iyi yolda olmasını görmesidir. Ayrıca duâlarında helâl lokma istemişlerdir. Helâl lokma "ismi âzamdır" denilmiştir.

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ
وَذُرِّيَّاتِهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"Ey Rabbimiz, onları da, onların atalarından, zevcelerinden, salih olanları da kendilerine vaad ettiğin Adn cennetlerine sok. Yegâne galib, hüküm ve hikmet sahibi olan şüphesiz ki Sensin, Sen."[18]

---

16. Furkan, 65
17. Furkan, 74
18. Mü'min, 8

Bu duâ melekler tarafından mü'minler için yapılan duâdır. Çünkü melekler, iman sahiplerinin cehennemden kurtulmaları için duâ ettikleri gibi cennete girmeleri için de duâ eylemişlerdir. İmanlının çoluk çocuklarının da cennete girmesini istemişlerdir. Cennet rahat yeri olduğu için, insan rahat edince ister ki çocukları da rahat etsin. Meleklerin istedikleri cennet, hem analara hem babalara ve hem de onların evlâdlarınadır. Bizler ne mutlu insanlarız ki hakkımızda melekler dahi duâcıdırlar. Fakat bunların imanlı kullara duâ edecekleri yukarıdaki âyet-i kerimeden anlaşılmaktadır. Yoksa boşu boşuna duâya lâyık olmak mümkün değildir. Herşey çalışmaya ve gayrete bağlıdır.

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ اِنَّا مُؤْمِنُونَ

"Ey Rabbimiz, bizden bu azâbı açıp kaldır. Çünkü biz iman edeceğiz."[19]

Kıyâmetin dehşeti görülünce, kullar yukardaki duâyı yapacaklar ve "Ya Rab bizden bu azabı kaldır" diye sızlanacaklardır. Görecek oldukları şiddetli dumandan korkacaklar ve ondan kurtulmak için çâre arayacaklardır. Halbukî Peygamberimizi duymuşlar, Kur'an'ın sesini duymuşlar, fakat kendilerine gelmemişler. Belâyı görünce toparlanmışlar, fakat iş işten geçmiştir. Bu duâdaki "duhân" bir kaç manaya geliyor. Kıyametin şiddetli haberini verecek olan dumandır, yahut ta kıtlık sebebiyle dünyayı zindan şeklinde görme belâsıdır. Nitekim Ebu Süfyan, Peygamberimize yalvarmış: "Açlıktan ölüyoruz, dua et de bu açlıktan kurtulalım," demiş. Resûlullah dua buyurdu. Kıtlık kalktı, bolluk geldi. Fakat sözlerinde durmadılar, gene eskisi gibi kötülüklerine ve küfürlerine devam ettiler.

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
اٰمَنُوا رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ

"Ey Rabbimiz, bizi ve bizden önce inanan kardeşlerimizi yarlığa. İman etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma. Ey Rabbimiz, şüphesiz ki Sen çok esirgeyicisin."[20]

Bu duâ, ashabdan sonra gelen mü'minlerin duâsıdır. Onlar imanda kendilerini geçenlere duâ etmişlerdir. Kalblerinde kin ve düşmanlığın bulunma-

19. Duhan, 21
20. Hasr. 10

masını istemişler ve bu hususta Hz. Allah'ın yardımını dilemişlerdir. Bu duâ bizim için bir duâ nümunesidir. Nasıl yalvaracağımızı düşünmiyelim. İşte Kur'-an diliyle duâ budur. Bundan daha müessir duâ yoktur.

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

"Ey Rabbimiz, ne gizler, ne açıklarsak şüphe yok ki Sen bilirsin. Zaten yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."(21)

Bu duâyı İbrahim aleyhisselâm yapmıştı. Her halimizi bilen Allah'a sığınmış ve yalvarmıştı. Kalbimizdeki neş'eyi ve sıkıntıyı sen bilirsin, demek istemişti. Herşeyimiz Allah'a âyandır, O'nun bilmediği hiçbir şey yoktur. İnsanlardan gizlediğimizi O'ndan gizleyemeyiz. Herşeyin yaratıcısı ve koruyucusu O'dur. Gizli ve aşikâr hepsi O'nun bilgisi dahilindedir. Dua ederken bu noktaları bilerek yalvaralım ve isteyelim.

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

"Ey Rabbim, beni dosdoğru namaz kılmakta berdevam et. Zürriyetimden de (böylece namaz kılanlar yarat). Ey Rabbimiz, duâmı kabul et."(22)

Bu duâ da yine İbrahim Peygamber tarafından yapılmıştır. Namaza devam etmemizi ve çocuklarımızın da namazdan lezzet almalarını istiyorsak, bu duayı yapmalıyız.

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

"Ey Rabbimiz, (kıyamette) hesap için ayağa kalkacağımız gün beni, ana ve babamı ve bütün iman edenleri yarlığa."(23)

İbrahim aleyhisselâm kendisinin affını, anne ve babasının ve bütün mü'-minlerin bağışlanmasını istemiş ve bizlere bu çeşit duâ etmemizi öğütlemiştir. Kıyamet günü için biribirimize duâ etmemiz lazımdır. Çünkü yalnız ken-

21. İbrahim, 38
22. İbrahim, 40
23. İbrahim, 41

dimize duâ etmemiz geçerli değildir. Kur'an'daki duâlar hep çoğul halindedir. Tek kişi için değil, herkes için duâ etmeliyiz. İşte bu duâ bize bir rehberdir.

رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

"Ey Rabbimiz, bize tarafından, bir rahmet ver ve işimizden bizim için bir kurtuluş yolu hazırla."[24]

Bu duâyı ashabı kehf yapmışlardır. Bunlar Rum eşrafından bir kaç delikanlı idi. Hükümdar Dakyanos'un şerrinden Allah'a sığınmışlar ve bu duayı yapmışlardır. Bunların sayıları hakkında ihtilaf vardır. Yedi yahut sekiz kişi olmaları kesindir. Hükümdarın İsa Peygamberin dininde bulunanları putperest yapmak ve putlara kurban kesmelerini istemesi, kesmeyenleri öldürmesi üzerine firar edip mağaraya girmişler ve orada böylece duâ ve niyazda bulunmuşlardır.

رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

"Ey Rabbimiz, iman ettik. Bizi yarlığa, bizi esirge. Sen esirgeyenlerin en hayırlısısın."[25]

Allah'ın merhametine sığınmak için şu duâya devam etmek gerekir. Çünkü bu duâyı bir çok peygamberler yapmışlardır. Hem mağfiret hem rahmet istemek için yapılan duâdır.

Âdem aleyhisselâmla karısı Havva anamız buna benzer duâlarda bulunmuşlardır. Duâlarının sayesinde Cenab-ı Hak onların tövbelerini kabul buyurmuş ve ayrılıklarına son vererek, Arafat'ta Cebel-i Rahmet denen yerde onları birleştirmiştir. Bizler de bu duâya çok devam etmeliyiz. Ancak dünya ve ahiretimiz mamur olur.

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

"Ey Rabbimiz, bizi zâlimler güruhu ile beraber bulundurma."[26]

---

24. Kehf, 10
25. Mü'minûn, 109
26. A'raf, 47

Bu duâ kötülüklerden uzaklaşmak ve zalimlerle beraber olmamak için yapılır. Zalim insanların Allah'ın nazarında zerre kadar değerleri yoktur. Zulüm kıyametin karanlığı demektir. Zulmedene, başkasının hakkını yiyene zâlim denir. Zalimlerin sonu haraptır. Bir millet küfür ile yaşar da zulüm ile yaşamaz.

رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

"Ey Rabbimiz, bizimle kavmimizin arasında Sen hak olanı hükmet. Sen hükmedenlerin en hayırlısısın."[27]

Bu duâyı Şuayb aleyhisselâm, kavminin küfürde israr etmeleri ve iman etmiyeceklerini anlaması üzerine yapmıştır. Onların zulüm hareketlerinden vazgeçmelerini istemiştir.

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ

"Ey Rabbimiz, üstümüze sabır yağdır, bizi müslümanlar olarak öldür."[28]

Bu duâ Firavun'un zulmü altında inleyen, iman ehli sihirbazların duâsıdır. Allah'a sığınmışlar, kuvvetli bir sabır istemişler ve müslüman olarak ölmelerini dilemişlerdir. Bu duâ bize bir rehberdir. Daima Mevlâ'dan geniş sabır ve imanla ölmeyi istemeliyiz.

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

"Ey Rabbimiz, bizi o zâlimler gürûhuna bir fitne (mevzuu) yapma."[29]

Musa aleyhisselâmın kavminin duâsıdır. Bu duâ insanın korku esnasında duâ etmesinin çok büyük tesiri olduğunu gösteriyor. Öyle ise her insanın önce Hakka tam manasiyle tevekkül etmesi, arkasından duâya baş vurması lâzım geliyor. Ancak sıkıntı geldiğinde duâya baş vurup, rahatlık anında duâyı unutmak iyi bir hareket değildir. Allah'a hem genişlik zamanımızda hem de darlık zamanımızda duâ etmemiz gerekiyor.

27. A'raf, 89
28. A'raf, 120
29. Yunus, 85

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

"Ey Rabbimiz, ben evlâdlarımdan kimisini Senin mukaddes evinin yanında ekinsiz bir vâdiye yerleştirdim. Sebebi şudur ki Rabbimiz; dosdoğru namaz(larını) kılsınlar. Artık Sen insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir. Kendilerini bazı meyvelerle rızıklandır ki Sana şükretsinler."(30)

İbrahim aleyhisselâm bir çok duâlarda bulundu. Bir duâsı da budur. İbrahim aleyhisselâm bu duâyı İsmail aleyhisselâmın annesini o ıssız vâdide bıraktığı zaman yapmıştı. Karısı Sare'nin ısrarı üzerine kucağında Hz. İsmail ile birlikte bir kırba su ve bir torba hurma ile Allah'a emanet edip geriye dönüp, geleceği zaman Hacer: "Ya İbrahim, bizi kime bırakıp gidiyorsun?" dediğinde: "Sizi Allah'a emanet ediyorum." diye cevap verdi. Hacer suyu içti, oğlunu emzirdi. Su bitince Safa ile Merve arasında bir kimse görebilmek ümidiyle koştu. Fakat kimseyi göremedi. Çünkü o zaman oralarda kimseler yoktu. Safa'ya üç çıkış, Merve'den dört iniş yaptı, bir de baktı ki İsmail aleyhisselâmın ayaklarını vurduğu yerden Zemzem suyu çıktı. Etrafını çevirdi ve Allah'a şükretti. Hülâsa, İbrahim aleyhisselâmın duâsı kısa zamanda kabul olundu. Orası bir ilâhî bereket yeri oldu. Bu hususta daha geniş tafsilât tefsirlerde geçiyor, fakat biz bahsi fazla uzatmamak için bu kadarlıkla yetiniyoruz.

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

"Ey Rabbimiz, hakikat Sen kimi o ateşe sokarsan şüphesiz onu hor ve hakir edersin. Zâlimlerin hiçbir yardımcıları da yoktur."(31)

Akıllı insanların duâsı böyle olur. Cehenneme girmemek için, âhiretin rezaletinden sakınmak için bu çeşit duâ yapmak çok yerindedir. Bu duâda cesedin azabından ruhun azabının daha fazla olduğuna da işâret vardır. Çünkü âhiretin rezaleti, cesede değil, ruha aittir. Onun için burada rezaletten de Allah'a sığınılmıştır. Bu duâyı sık sık yapmamız çok yerinde olacaktır. Çünkü herbirimizin ahiretteki durumumuz kiritiktir. Rezillikle karşılanacak halleri-

30. İbrahim, 38
31. Âl-i İmran, 192

miz vardır. Bu bakımdan ruhumuz sıkıntı içerisine kalmasın diye Hakka yalvarmalıyızdır.

رَبَّنَا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِياً يُنَادِي لِلْاِيمَانِ اَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ

"Ey Rabbimiz, doğrusu biz, 'Rabbinize inanın' diye (insanları) imana çağıran bir dâvetçiyi işitip hemen imana geldik. Ey Rabbimiz, artık bizim günahlarımızı yarlığa, kusurlarımızı ört, canımızı da iyilerle beraber al."[32]

Yine bu duâ da bir önceki duâyı yapan akıllı kişilerin duâsıdır. Bunlar duâlarında üç şey istemişlerdir: 1- Günahlarının bağışlanması, 2- Günahlarının örtülmesi, 3- Ölülerinin iyilerle beraber olmasıdır.

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

"Ey Rabbimiz, peygamberlerine karşı bize vaad ettiklerini ver bize. Kıyamet günü yüzümüzü kara çıkarma. Şüphe yok ki Sen asla sözünden dönmezsin."[33]

Akıllı kişilerin son duâları budur. Kıyametin rezaletinden ve dehşetinden kurtulmak istiyorlar. Ayrıca Allah'ın bol lütf u keremine mazhar olmak ve vaad ettiğini dilemek suretiyle duâ ediyorlar. Allah ise, verdiği sözden dönmez.

رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

"Ey Rabbimiz, kendimize yazık ettik. Eğer bizi bağışlamaz, bizi esirgemezsen herhalde (maddî ve manevî en büyük) zarara uğrıyanlardan olacağız."[34]

Hz. Âdem ile Havva anamızın duâları çok ilginçtir. Kendileri yapmış oldukları hatayı anlamışlar ve Allah'tan bağışlanmalarını istemişlerdir. Çünkü

32. Âl-i İmran, 193
33. Âl-i İmran, 194
34. A'râf, 23

bağışlama ve affetme Allah'a mahsustur. O'nun bağışlamadığı kimse ebediyyen perişandır. İnsan kusursuz değildir, fakat yaptığı kusuru anlayıp hemen tövbe etmesi lâzımdır. Zira Hz. Âdem'in bu duâsı bize bir kılavuz hükmündedir. Cenab-ı Hakkın Âdem ile Havva'ya "Şu ağaçtan yemeyin." demesine rağmen onlar aynı ağaçtan yemeleri üzerine hataya düşmüşlerdir. Sonra yaptıkları hatayı anlayıp Allah'a sığınmışlar. Bizler de böyle hallerde hemen Allah'a yalvarmamız ve gereken duâları yapmamız lâzımdır.

رَبَّنَا اِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

"Ey Rabbimiz, biz îman ettik. Artık bizim günahlarımızı yarlığa ve bizi o ateşin azabından koru."(35)

Bu duâ, günahlarımızın bağışlanması için yapılmalıdır. Ağlayıp sızlamalı ve çâreler aramalı, gereken zamanlarda ve bilhassa seher vakitlerinde cehennemden kurtulmak için yalvarmalıdır. Yalvaran kulunu Allah sever.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

"Ey Rabbimiz, Senin indirdiğin (o kitaba) inandık, o Peygambere de tâbî olduk. Artık bizi (birliğini ve Peygamberlerini tanıyan) şâhidlerle beraber yaz."(36)

Bu duâ Hz. İsa'nın seçkin cemaati, Havârîler tarafından yapılmıştır. Onlar imanlarında sağlam ve amellerinde dürüst oldukları için bu ismi almışlardır. İsa aleyhisselâm, yahudilerin îman etmeyeceklerini anlayınca üzülmüş ve kendisine yardımcı istemiştir. Kendisine yardım etmek üzere söz veren bu kişiler ortaya çıkmış ve yukarıdaki duâyı yaparak sözlerini te'yid etmişlerdir. İnsan insana her zaman muhtaçtır. Bizler birbirimize muhtaç olduğumuzu, karşılıklı yardım yapmakla yükümlü bulunduğumuzu unutmamamız gerekmektedir.

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

---

35. Âl-i İmran, 16
36. Âl-i İmran, 53

"Ey Rabbimiz, bizim günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlığımızı yarlığa. (Muharebede) ayaklarımızı iyice diret. Kâfirler gürûhuna karşı bize yardım et."(37)

Hak yolunda harbeden kişiler bu çeşit duâ ederler ve etmişlerdir. Bunlar hem maddî alanda bütün çeşitli silâhlara yapışmışlar, düşmana karşı göğüs germişler, ölürsek şehid, yaralanırsak gazi oluruz parolasını savunmuşlar; bununla beraber manevî desteğe muhtaç olduklarını, duâ yapma ihtiyacında bulunduklarını da anlamışlar ve yukarıdaki duâyı defalarca yapmışlardır.

Öyle ise bizler de her çeşit silâhları hazırlayacak ve düşmanın üzerine atılacağız; atılırken, içimizden ve dilimizden de yüce Allah'a sığınacağız ki, iki kanatla düşmana saldırmış olacağız. O zaman zafer inşaallah garantilidir.

رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

"Ey Rabbimiz, bize dünyada da iyi hal ver, âhirette de iyi bir hâl ver ve bizi o ateş (cehennem) azabından koru."(38)

İnsanların en önemli duâlarından birisi de bu duâdır. Çünkü bunda hem dünya ve hem de âhiret istekleri mevcuttur. Ne yalnız dünya için ve ne de yalnız âhiret için istemeli, istenecekse her iki dünya için istemeliyiz. Bu duâyı Cenab-ı Hak bize öğretmiş ve böyle duâ edin demek istemiştir. Dünyada sağlık, âfiyet, bol rızık, âhirette cennet, cemal ve cehennem korkusundan korunmak gibi hususlar istenmelidir.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ

"Ey Rabbimiz, bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi saptırma. Bize kendi cânibinden bir rahmet ver. Şüphesiz bağışı en çok olan Sensin, Sen."(39)

Gerçek bilginlerin duâsı işte böyle olur. Nasıl ki bir evin temizlenmesi için önce o evin içindeki pislikleri çıkarmak şarttır. Ondan sonra içi güzel temizlenir. Hakiki bilginler de kalblerinde bulunan çeşitli ahlâki pisliklerin çıkarılmasını ve ondan sonra iyi hislerle bezemesini istemişlerdir. Tasavvuf di-

37. Âl-i İmran, 147
38. Bakara, 201
39. Âl-i İmran, 8

linde buna (Tahliye) ve (Tehliye) denir. Yani önceden boşaltma, içerdeki bozuk fikirleri ve niyetleri çıkarma. Sonra da içi iyi hislerle ve güzel duygularla donatma ve güzelleştirme, demektir. Hepimizin görevi bu olmalı ve duâlarımız bu yönde yapılmalıdır. Her mümin bu çeşit duâyı bol bol yapmalıdır. Demek bilginlerin duâları iki esasa dayanmaktadır: Birisi kalblerinin kötüye meyl etmeyip istikamet üzere olmasıdır. İkincisi: Allahdan rahmet ve merhamet istemeleridir.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

"Ey Rabbimiz, muhakkak ki Sen, (vukuunda) hiçbir şüphe olmayan bir günde insanları toplayacak olansın. Şüphesiz Allah sözünden caymaz."(40)

Yine bilginler, bu duâ ile Allah'tan rahmet ve hidayet istediler ve bize önderlik yapmış oldular. Onlar demek istemişler ki: "Ya Rabbi, duâmızdan maksadımız, dünyada nimetinden mahrum olmadığımız gibi, âhirette de mes'ut olmaklığımızdır."

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

"Ey Rabbimiz, bizden (şu hizmeti) kabul buyur. Şüphesiz hakkiyle işiten, kemaliyle bilen Sensin Sen."(41)

Bu duâ Hz. İbrahim aleyhisselâm tarafından yapılmıştır. O büyük insanın Kur'an yolu ile bize tâlim ettirilen bir hayli duâları vardır. Bu duâyı Beytullah'ın temellerini yerden kaldırdıkları zaman yapmıştır. Bu duâsına oğlu Hz. İsmail de katılmıştır. Oğlunun Hz. İbrahim'e Beytullah'ın yapılmasında büyük yardımları dokunmuştur. Yapının taşını ve çamurunu taşımıştır. Kâbe, daha önceden mevcut bulunan temelleri üzerine kurulmuş ve yükseltilmiştir. Onun için ev yapan kimse bu duâyı okumalı ve kazasız, belâsız evde oturabilmesi için Allah'tan mehil ve kuvvet istemelidir. Bir ev yaparsam kurban keseceğim, diye nezr etmek söz vermek iyi bir şey değildir. Çünkü kendi kendimizi borçlandırmış oluyoruz. Mutlaka verdiğimiz sözü yerine getirmeliyiz.

40. Âl-i İmran, 16
41. Bakara, 127

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DUÂ HUSUSUNDA BAZI HADİSLER

DUÂ HUSUSUNDA BAZI HADİS-İ ŞERİFLER

Duâ İle İlgili Hadis-i Şerifler:

اَلدُّعَاءُ سِلاَحُ الْمُؤْمِنِ وَعِمَادُ الدِّينِ وَنُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

"Duâ insanın korunacak silâhı, dinin temeli, yerlerin ve göklerin ziyasıdır."[1]

Duâ mü'minin atom kadar tesirli bir silâhıdır. Nasıl insan silâhla kendisinde bir kuvvet hissediyorsa, duâ ile de insan kedisinde bir manevî dayanak bulmuş ve ona güvenmiş oluyor. Duâ yapıp yatmak yoktur. Duâ ile beraber hareket etmek ve gereken saldırıyı yapmak şarttır. Peygamberimiz harbe gideceği zaman, önce duâ der, arkadan zırhını giyer ve hemen harb meydanına giderdi. Arslan gibi düşman karşısında ceng ederdi. "Ben duâ yaptım, artık bekleyeyim, hücum etmeyeyim." demezdi. Çünkü herşeyi duâ ile beklemek, hareket etmemek haksızlıktır. İslâm bize duâ ile birlikte hareketinizi de gösteriniz, diyor. Ekini ekmeden mahsul beklemek, evlenmeden evlâd beklemek ne ise, yalnız duâ yapıp icabına bakmamak da öyledir.

İşte duâ yukarıda anlatılan şartlar muvacehesinde yapılırsa geçerlidir. Yoksa kuru kuruya bize manevî silâh olmuş olmuyor. Herşeyi olduğu gibi anla-

---

1. *Mesâbih,* c. 1, s. 22

mamız lâzım geliyor. Aksi halde şifa beklerken, hastalık kaparız.

مَنْ لَايَدْعُونِى اَغْضَبْ عَلَيْهِ

"Cenab-ı Hak hadis-i kudsîsinde buyuruyor: Bana duâ etmeyen kişiye gadap ederim (azarlarım)."[2]

Cenab-ı Hak kendisine duâ etmeyenin azarlanacağını bildiriyor. Zira duâ etmeyen kimse kibrini ve gururunu sürdürmek istiyor. Allah ise kibredenleri sevmiyor. İnsan her zaman için muhtaçtır. Yaratana sığınmak mecburiyetindedir. Hz. Allah, kul isterse vereceğini vaad ediyor. İnsanlar çok zaman yaptıkları vaadden vazgeçiyor. Hal böyle iken, yine insanlar insanlardan ihtiyaçlarını temin ediyor. Hiç sözünden dönmeyen Allah'tan istemek esastır, çünkü O'nun vereceği ölçüsüz ve sitemsizdir.

اَلدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ

"Duâ kulluğun can damarıdır."[3]

Duâ, cidden bütün ibadetlerimizin özüdür. İnsan ancak duâ ile yaptıkları ibadetleri kabul ettirebilir ve yine duâ sayesinde yapmış olduğu günahlarını bağışlatabilir. Bu bakımdan duâ bütün emellerin hulâsasıdır. Buna sık bir süzgeç te diyebiliriz. Nasıl sütün temiz kısmını süt süzgeçleri ayıklıyorsa, amellerimizin temizini de ancak duâ süzgeçimizle ayıklayabileceğiz. Duâ dudakla değil, gönül ile ve ihlâsla yapılmalıdır. Arzu edilen noktaya ancak o zaman varılabilir.

اِنَّ الدُّعَاءَ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ فَعَلَيْكُمْ عِبَادَ اللّٰهِ بِالدُّعَاءِ

"Muhakkak ki duâ, gelen ve gelmeyen belâlara fayda verir. Ey Allah'ın kulları, sizler duâya devam edin."[4]

Yapılan duâlar gelecek olan belâlara karşı bir duvar mesabesindedir. Cenab-ı Hak kullarına terbiye için veya günahlarını dökmek için belâ ve mu-

2. *Sirâcü'l-Münîr*, c. 1, s. 49
3. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 4, s. 27
4. *Câmiu's-Sağîr*, s. 146

sibetlerden onları korur. Çünkü Peygamberimiz böyle haber vermiştir. Yukarıdaki hadis-i şerifi bunun canlı bir işaretidir. Nasıl ki hızlı akan suyu durdurmak için önüne bir duvar yapılıyor ve akan suyu o duvar durduruyorsa, gelen ve gelmeyen belaları da duâlarımız inşallah önleyecektir. Ancak sağlam imanla ve kuvvetli itikatla duâ etmek gerekir.

لَايَرُدُّ الْقَضَاءَ اِلَّا الدُّعَاءُ وَلَايَزِيدُ فِي الْعُمْرِ اِلَّا الْبِرُّ

"Kazayı ancak duâ önler ve ömrü yalnız iyilik uzatır."[5]

İslâm inançlarına göre kaza, ezelde takdir buyurduğu şeylerin Allah tarafından yaratılmasıdır. Kader, ilim ve irade sıfatına, kaza ise halk etmek sıfatına aittir. Alah kullarına irade vermiştir. İyilik ve kötülük kendi isteği ile meydana gelmektedir. İki çeşit kaza vardır; bunların izahları ilm-i kelâmda yapılmıştır. Duâ ile gelen kazalar önlenebilir, bunu Peygamberimiz haber vermiştir. Nasıl kirleri sabun temizlerse, gelecek olan belâları da duâ öylece temizler. Onun için duâ böyle en önemli hadiseler için büyük bir siper sayılmaktadır.

اِذَا دَعَا اَحَدُكُمْ فَلْيُؤَمِّنْ عَلَى دُعَاءِ نَفْسِهِ

"Sizden biriniz duâ ettiği zaman, yapmış olduğu duâsına âmin desin."[6]

Bir insan evvelâ yapmış olduğu duâya inanmalı ve duâ ederken "âmin" demelidir. "Âmin" manayı fiildir. Kabul demektir. Duânın kabulünü istemek hepimizin vazifesidir. Yoksa kabul olsun, olmasın ben yapayım da ne olursa olsun denmemelidir. Âmin demek yalnız biz ümmeti Muhammed'e verilmiş bir ilâhî bahşişdir. Ancak âmin kelimesini dudakla değil, kalble söylemek gerekmektedir.

اِغْتَنِمُوا الدُّعَاءَ عِنْدَ الرِّقَّةِ فَاِنَّهَا رَحْمَةٌ

"Kalbinizde acıma hissi olduğunda duâ etmeyi bir avantaj bilin. Zira bu rahmet kaynağıdır."[7]

---

5. *Câmiu's-Sağîr*, s. 147
6. *Tâcu'l-Usûl*, c. 4, s. 17
7. Kastallanî, c. 3, s. 132

Kalbde bir yumuşama hissedilince, yapılan duâ rahmete ve kabule vesiledir. Resûlullah (s.a.v.): *"Merhamet edin ki, merhamet olunasınız."* buyurmuştur. Onun için kalb vasıtasiyle ve merhamet hissiyle olan duâ daha özellik kazanmaktadır.

اَلدُّعَاءُ لَا يُرَدُّ بَيْنَ الْأَذَانِ وَالْإِقَامَةِ

"Ezan ve kâmet arasında yapılan duâ geri çevrilmez."[8]

İslâm'da ezanın ne derece üstünlük taşıdığı şüphesizdir. Ezân sesi, Kur'an sesi şeytanın hiç sevmediği seslerdendir. İşte bu sebeple ezan ve kamet arasında yapılan duâlar reddolunmayacak, mutlaka arzulanan istikamete doğru ilerleyecek ve Hakkın rızasına ulaşacaktır. Zaten bizim gayemiz, Hakkın rızasını kazanmaktır. Ezana hürmet, Allah'a hürmettir. Esefle kaydedelim ki, ezana gereken hürmet ve saygı gösterilmemektedir. Halbuki bu çağrının mana ve önemi çok büyüktür. Bunu yavrularımıza anlatmak ve onların da ilgilerini o noktaya doğru çekmek lâzımdır.

اَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ فِي رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَاكْثِرُوا الدُّعَاءَ

"Kulun Rabbine en yakın olduğu an, secdede bulunduğu andır. O halde duâyı çok yapın."[9]

Secde namazın son huşû yeridir. Allah'a en yakın olan bir merhaledir. Buradaki yakınlık ilmî yönden bir yakınlıktır, manevî sahada bir feyizlenme hâlidir. Bir âyet-i kerimede Mevlâ, habibine: *"Secdeye kapan, bana yaklaş" (İkrâ' sûresi)* demiştir.

Şair bu hususta şöyle demiştir:

"Yüzünü yerler altına ko kim,

Hak Teâlâ âsuman etsin seni."

Yani yüzünü Allah için yerlere kadar indirir, tevazu gösterirsen, Allah seni kıyamet gününde en yüksek makamlara çıkarır, demektir. İşte hakiki yükseliş budur. Onun için secde halinde yapılan duâ otururken yapılan duâdan daha geçerlidir. Nitekim Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

---

8. Tâcu'l-Usûl, c. 3, s. 29
9. *Buharî,* c. 4, s. 143

"Kim ki secdede duâ niyyetiyle 41 defa 'Lâilâhe illâ ente sübhaneke innî küntü minezzâlimine' derse dileğini Mevlâ kabul buyuracaktır."

اِنَّ اَسْرَعَ الدُّعَاءِ اِجَابَةً دَعْوَةُ غَائِبٍ لِغَائِبٍ

"Duânın kabul olunması yönünden en hızlısı, bir kimsenin gıyabında bir başkasına yaptığı duâdır."(10)

Bir kimsenin din kardeşine, yüzüne karşı değil de arkasından onun hiç haberi olmadan yaptığı duâ daha geçerlidir. Çünkü onda riya denen illet yoktur. İnsanların birbirlerini duâ ile hatırlamaları müslümanlığın icâbıdır. Peygamberimiz, bir hadis-i şeriflerinde: *"Günahsız ağızlarınızla duâ edin."* buyurmuştur. Çünkü her insanın ağzı kendisi için günahkârdır, başkası için değildir.

لَا تَعْجِزُوا فِى الدُّعَاءِ فَاِنَّهُ لَنْ يَهْلِكَ مَعَ الدُّعَاءِ اَحَدٌ

"Duâ etmekte acziyet göstermeyiniz. Çünkü duâ yapmak suretiyle hiçbir kimse kat'iyyen helâk olmaz."(11)

Duâda tembellik hissetmek, gerinmek, esnemek ve istemeyerek duâ etmek iyi değildir. Âcizlik göstermek doğru olmaz. Bütün ibâdetlerde olduğu gibi, duâ etmek te canlılık ister. Yalvaran, isteyen kul mahrum olmaz, derler. Bu çok yerinde bir sözdür. İsteyen hiçbir zaman mahrum kalmaz. Öyle ise istemekten usanmayalım. Zira Allah (c.c.) vermekten yorulmaz. Kul "Yâ Rabbî" dediği an, Hz. Allah *"Lebbeyk = Buyur kulum. Ne istersen iste."* der. Âcizlik yok canlılık var. İnanarak benden iste, demek istiyor.

Haktan istediklerimiz şeylerin bir kısmı bu dünyada verilmeyebilir. Çünkü onları Mevlâ bize öteki dünya için hazırlamıştır. Bu dünya nasıl olsa geçer. Fakat öteki dünyada ihtiyacımız daha fazladır. Biz yeterki duâ yapalım, sermaye biriktirelim, bizim soluklarımız zâyi olmaz. Onları Rabbimiz hesap ettirir ve karşılığını âhirette bize bol bol ihsan eder.

لَيْسَ شَيْءٌ اَكْرَمَ عَلَى اللّٰهِ مِنَ الدُّعَاءِ

10. *Câmiu's-Sağîr*, 146
11. *Feyzü'l-Kadîr*, c. 3, s. 19

"Allah nazarında duâdan daha üstün bir şey yoktur."[12]

Duâ yapmak kadar kıymetli ve şerefli hiçbir vazife ve kulluk yoktur. Kul, duâ etmekle Rabbine muhtaç olduğunu göstermektedir. Aksi halde ona muhtaç değilim demek ister. Halbuki herşeyi Allah'tandır, hiçbir hareketi kendisinden değildir. İbrahim Hakkı Hazretlerinin dediği gibi: *"Ve hep muhtâc gayrullâh"* Yanî Allah'tan başka hepsi muhtâçtır. Nasıl olur da insan Rabbine sığınmaz, onun yolunda bulunmaz ve en şeref kazanacağı duâda bulunmaz. Kulun duâsı olursa Hak nazarında değeri olur, duâsı olmaz değeri olmaz. Nitekim yukarıda zikrettiğimiz âyetlerde bu husus açıklanmıştır. Rabbimiz şöyle buyuruyor:

"(Ey Habibim, kâfirlere) de ki: Eğer sizin ibadetiniz ve duânız olmamış olsa idi benim Rabbim size değer vermezdi."[13]

Demek insanın duâsı ve ibadeti olmayınca varlığı ile yokluğu birdir. Değer ve kıymet, iman, ibadet ve duâ iledir. Çünkü insanın yaratılışının hikmeti, Allah'ı bilmek ve O'na kulluk etmektir.

Enes İbni Mâlik anlatıyor: Cebrâil Aleyhisselâm: "Yâ Râb, falan kulun arzusunu kabul et." diye niyazda bulunur. Cenab-ı Hak şu cevabı verir: *"Onu bırakın yalvarsın, çünkü ben onun sesini işitmeyi severim."*

Demek oluyor ki, Allah Teâlâ kullarının yalvarmalarını sever.

Bir Mukayese:

İslâm bilginleri arasında duâ hakkında bir kıyaslama geçmiştir. Bunun özeti şöyledir:

İslâm bilginlerinin bir kısmı, "Duânın faidesi yoktur." Diğer bir kısmı da; "Duânın faidesi vardır. Zira bunu Kur'an-ı Kerim haber vermektedir." dediler.

Faidesi yoktur, diyenlerin ileri sürdükleri sebepler şunlardır:

"Duâ yapılan husus Allah nazarında makbul ise ve o iş olacaksa, mutlaka olacaktır, duâya ne lüzum var. Eğer Cenab-ı Hak nezdinde vuku bulmayacaksa, böyle bir şey ile uğraşmamız fuzuli olur.

Bu fanî âlemde herşeyin yaratıcısı Allah'tır. Fakat duâ, Allah ezelde her ne yazmış ise o suretle meydana geleceğine dair kaza ve kaderi kabul etme-

12. *Tâcu'l-Usûl,* c. 5, s. 119
13. *Furkan,* 77

yip, kendi arzusunu tercih etmekten başka bir şey değildir. Duâdan maksat, kulların arzularına ait yalnızca bir yalvarış ve yakarış ise, Cenab-ı Hak o işi tekeffül etmiş ve söz vermiştir. Kullara ait bir maslahat niyaz edilmiyorsa, yine fuzuli ve beyhude bir meşgaledir."

Bu ifadelere karşı *Tefsir-i Kebir* sahibi İmam Fahreddin-i Râzî'nin verdiği çok tatminkâr cevabın özetini veriyoruz:

"Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'inde Peygamber Efendimiz'e hitaben "Sana ruhdan, dağlardan, kıyametten, nereden dağıtacağımızdan, haram olan aylardan, içki ve kumardan, Zil-Karneyn'den, sorarlar. Sen cevaben onlara şöyle söyle diye tenbihatlarda ve talimatlarda bulunmuştur. Sanki Cenab-ı Hak şöyle demek istemiştir:

Ey kulum, duâdan başka her hususta sana bir vasıta lâzımdır. Fakat duâ da vasıtaya lüzum yoktur. O seninle benim aramda bilinmiş bir husustur. *"Fe innî karîbun."* Yani ben kuluma yakınım. Âyet-i celilede kul ile Allah arasında sağlam bir bağ ve mühim bir sır vardır. Çünkü ölmeğe mahkum olan kul ezelî olan Allah'a yakın olamıyor. Fakat Cenab-ı Hak *"Fe innî karîbun."* diye kuluna yaklaşıyor. Kul dünya işlerine daldıkça Haktan uzaklaşıyor, fakat duâ yapınca Hakka yaklaşıyor ve Hakkı kendisine yaklaştırmak istiyor. Onun için duâ ibadetin efdali sayılıyor.

Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'in bir çok yerlerinde duânın lüzumunu emrediyor: Meselâ: *"Bana duâ edin ben kabul edeyim."* diyor. Yine Mevlâ buyuruyor: *"Onlar sıkıntıya maruz kaldıkları vakit, Allah Teâlâ'ya tazarru ve niyaz etmediler mi? Etmeli idiler; lâkin kalpleri katılaştı. Şeytan da yaptıklarını kendilerine güzel gösterdi, yalvarıp yakarmadılar."* *"Allahü Teâlâ'dan korkarak ve rahmet ve icabetinden ümitvar olarak duâ ediniz. Allah'ın rahmeti ihsan edenlere yakındır."* Bunlara benzeyen daha bir çok âyetler vardır. Bunu inkâr etmek ne büyük cür'ettir. Kur'an-ı Kerim'de: *"İstecib, ecib, ammenyecib"* gibi kelimelerin delâletiyle duâların behemehal kabul buyurması lâzım gelir.

Devamlı yapılan duâların kabul edilmediği iddiasına gelince:

1- Yukarıda zikredilen âyetlerin manaları mutlaktır. Fakat *"Bel iyyâhu ted'ûne fe yekşifu ma ted'ûne ileyhi inşâe."* âyet-i celilesiyle dilerse kabul edeceğini takyiden beyan buyurmuştur. Şüphesiz ki mutlak olanlar mukayyed olanlara bağlıdır.

2- Duâcının kabul ettiği şey kaza ve kadere muvafık ise verilir. Değil ise, yapılan duâ ile nefsine bir ferahlık, kalbine bir sükûnet ve itminan gelir; meydana gelecek kaza ve kader ile belâya kolaylıkla katlanması husule gelir.

3- Ebu Saîd el-Hudrî'den rivayet edilen hadis-i şerifte: *"Müslümanın duâsı reddolunmaz, şer'an yasaklanmış bir şeye veya akraba ve taallûkatından olanların ölümüne duâ etsin, elbette böyle duâ kabul olunmaz. Kabul olunan duâda yâ dünyada iken meyvasını görür veya âhiret için yapılan duânın faidesi saklanır veyahut duâsı nisbetinde gelecek bir kaza ve belâ def olunur."*

Bu hadis-i şerife göre yukarıdaki suali sormaya lüzum kalmıyor. Duânın meyvası âhirete saklanıyor veya farkına varmadığı belâya siper oluyor.

4- Duâ eden kimsenin Cenab-ı Hakkın kaza ve kader, ilim ve hikmet sıfatları ile muttasıf olduğunu bilmesi lâzımdır. Bu sıfatları bilirse, *"Ya Rabbi, şu istediğim şey kaza ve kaderine, ilim ve hikmetine muvafık ise lütfen kabul buyur."* der. Yoksa kaza ve kaderle mücadele etmez."

Tenbihü'l-Gafilîn isimli kitapta şöyle yazılıdır: Peygamberimiz Efendimiz şöyle buyurdu: *"Kul acele etmedikçe daima hayırdadır."* Ashabı kirâm: *"Nasıl olur ya Resûlallah?" dediler. Resûl-i Ekrem cevaben: "Kul, Allah'a duâ ettim de kabul buyurmadı demezse."* dedi.

Yezid er-Rakkâşî ismindeki sahabe (r.a.) buyurur: "Kıyamet gününde Cenab-ı Hak kulların duâlarını meydana çıkarır ve: 'Vaktiyle yapmış olduğunuz falan, falan duânın sevabı budur.' denir. Bu hali görenler 'Keşki dünyadakiler de bu güne bırakılmış olsalardı.' derler."

Bunun için Atâullâh el-Hikemî şunu söylemiştir: "Duâya devam ve israra rağmen kabul olunmuyorsa senin ümitsiz olmana lüzum yoktur. Çünkü Cenab-ı Hak duâyı kabul buyuracağını vaad etmiştir. Fakat senin işine yarayacak bir halde bir zamana saklamak suretiyle, yoksa senin arzu ettiğin iş ve zamana göre değil."

Görülüyor ki duânın lüzumu vardır. Bunu inkâr etmek veya küçümsemek mümkün değildir. Müslümanlar yaptıkları duâ ile ferahlanırlar, bir yenliklik hissederler. Dilenci nasıl istemeğe çıktığı ve istemeği sıklaştırdığı vakit cebi doluyorsa, müslüman da Rabbinden çok çok istediği zaman, onun gönlü doluyor, ruhu neş'eleniyor ve kalbi cilâlanıyor.

Öyle ise ilk söz alan âlimlerin değil, bunlara cevap veren âlimlerin sözleri geçerlidir. Bilhassa büyük tefsir sahibi İmamı Fahürrâzî'nin getirmiş olduğu delilleri son derece ikna edici ve mantık bakımından kabul olunacak seviyededir. Yapılan duânın kabulüne inanacağız ki, duâmızdan bir şey bekleyelim.

Büyük İslâm âlimlerimiz ve mütefekkirlerimizden İmamı Gazâlî, duânın önemi ve edebleri hakkında şöyle söylüyor:

Kur'an'dan sonra zikir ve duâ ile ihlâsla meşgul olandan daha faziletli bir kimse yoktur. Ve yaptığı bu amelinden daha makbul bir amel de yoktur. Hadis-i şeriflerin ışığı altında duânın adablarından bir kaç tanesini aşağıya sıralayalım:

Duâ İçin Şerefli Vakitler:

1- Şerefli vakitleri gözetmek: Arefe günü, Ramazan günlerinde, cuma günü, seher vaktinde.

Arefe günü, Hz. Adem ile Havva'nın buluştuğu, tanıştığı ve kederlerinin sona erdiği gündür. Bu bakımdan, onların, zürriyetleri için birlikte yapmış oldukları duâları kabul olunduğu gibi, bizlerin de o gündeki duaları inşaallah kabul olunacaktır.

Ramazan günlerinin hepsi mübârektir. Gecesi ve gündüzü berekettir. Kur'an-ı Kerim, Ramazan ayında inmiştir. Onun gecesinde ve gündüzünde yapılan duâlar Allah nazarında makbuldür. Ramazanı şerif onbir ayın sultanıdır. Ona hürmet Allah'a hürmettir. Ramazan, insanları günahlardan uzaklaştıran aydır. Çünkü Allah Ramazan'da oruç denen ibadeti farz kılmıştır. Zira oruç nefsin önlenmesine, şeytanın tuzağına düşmemesine en garantili yoldur.

Cuma, günlerin efendisidir. Allah'ın medhü senâsına mazhar olmuş bir gündür. O günde yapılan duâlar hiç şüphesiz kabul olunacaktır. Rivayet olunduğuna göre, Cebrail aleyhisselâm, Peygamberimize ortasında bir nokta olan bir tabak getirmiştir. Tabak, cuma günü; ortasındaki nokta ise, cumada gizlenmiş olan bir saattir. O saate tesadüf eden duâ asla reddolunmayacaktır. Cumadaki hasseler sayılamayacak kadar çoktur. Cuma gününün namazı yalnız biz müslümanlara mahsus olan bir namazdır. Toplam olarak on altı rek'attir. İlk dört rek'at, cumanın ilk sünneti diye niyet edilir. İki rek'at cumanın farzı diye niyet edilir, farzın arkasından dört rek'at "Vaktine ulaşıp henüz üzerimden sakıt olmayan zührî ahiri kılmaya" diye niyet edilir. Ondan sonra da iki rek'at vaktin son sünneti diye niyet yapılır ve böylece cuma namazı tam olarak kılınır. Sevabı da o zaman tam olarak kılanlara verilir.

Seher zamanında yapılan duâlar çok geçerlidir. Kur'an-ı Kerim'de Allah seherde istiğfar eden ve duâ eden kullarını medhetmektedir. Resûlullah Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde *"Sahura kalkınız, zira sahurda bereket vardır."* buyurdu. Buradaki bereketten murat, hem maddî hem de manevî bereket demektir. Cenab-ı Hak, gecenin üçte biri kaldığı vakit kullarına şöyle seslenir:

"Yok mu sizden duâ eden, duâ etsin kabul edeceğim, günahı olan yok mu istiğfar etsin ben onu bağışlayacağım. Dileği olan varsa dileğini söylesin, yerine getireceğim." diye ferman buyurur. Hulâsa: Seher zamanında Hakka sığınmak kadar şerefli hiçbir vakit yoktur. Bütün kuşlar, horozlar, çeşitli bülbüller hep seherde ötmeğe başlarlar, insanlara öncülük yaparlar. İşte vakitlerin en kıymetlilerinden birisi de seher vaktidir. Bu zamanı hep uyku ile geçirmiyelim. Kalkalım, günahlarımıza ağlayalım ve Rabbimizden istekte bulunalım.

2- Şerefli halleri gözetmek. Meselâ: Düşmana karşı saf bağlayarak duânın yapılması şerefli hallerin en şereflisi ve en önemlisidir. Sonra düşmana karşı sipere girildiği an, yağmur yağdığı vakit, namazlar için ikamet edildiği vakit, her namazın sonuna gelindiği vakit, ezanla kamet arasında, secdeye kapanıldığı sırada, oruç için iftar edileceği vakitlerde yapılan duâlar iyi bir hal içerisinde yapılan duâlardır.

Yukarıda sayılan maddelerden hangisine tesadüf edilirse edilsin, yapılan duâlar mutlaka kabul buyurulacaktır. Hz. Peygamberimiz hadisi şeriflerinde öyle buyurmuştur.

3- Kıbleye karşı durup koltuğunun altı görülecek derecede ellerini kaldırmak, parmağı ile işaret etmemek, duâdan sonra ellerini yüzüne sürmek, göğe karşı gözlerini dikmemek.

Duânın kıbleye karşı yapılanı makbuldür. Çünkü kıble Hakka ulaşan manevî bir miraçtır. Bütün ibadetler kıbleye dönerek ifa edilmektedir. Duâ esnasında Peygamberimiz kollarını yukarı kaldırmış ve öylece duâ eylemiştir. Ellerin iç kısmının açılması daha faziletlidir. Ellerimizi yüzümüze sürmek, duâmızın kabulüne işarettir. Hikmet ehli bu hususu böylece açıklamaktadır. Doğru olan, gözlerimizi duâ esnasında kapatmak veya önümüze bakmaktır. Yoksa havaya veya semaya doğru değil.

4- Duâyı ne alçak ve ne de yüksek sesle yapmamak, yani orta ses çıkararak yapmaktır. Bu şekilde yapılması duânın âdablarından sayılmıştır. Aynı zamanda Kur'an'da da bu hususta açıklama vardır. Çünkü Allah fısıltıyı dahi duyduğunu, bağırmanın gerekli olmadığını bildirmektedir.

5- Kafiyeli ve külfetli kelimeleri kullanmamak, gayet mütevazî bir tavırla, hüzünlü bir şekilde duâ eylemek ve duâyı en seçkin duâlarla yapmaktır.

6- Tazarrû (kendini son derece alçaltmak), huşû (alçak gönüllülük), rağbet (savabı arzulamak) ve rehbet (Allah'ın azabından korkmak) suretiyle duâ etmek.

Duâ ederken kendimizi çok küçülteceğiz, sanki yok olmuşuz gibi bir hisse sahip bulunacağız. Çünkü gönül ne kadar alçalırsa, Halık bizi o kadar yüceltecektir. Yapacağımız duâdan manevî bir sevap beklememiz yerindedir. Boş çalışmak ahmaklıktır. Her çalışmanın mutlaka bir karşılığı vardır. Duâ ederken, Allah'tan korkmak lüzumludur. Korku ile yapılan duânın tesiri de büyüktür.

7- Şeytanın duâsının dahi kabul edildiğini düşünerek, duâ yaparken bu duânın kabulünü ümit içerisinde beklemek.

Evet şeytanın duâsı kabul edilmiş ve arzu ettiği uzun yaşamayı elde etmiştir. Nitekim Kur'an'da bu hususta şu açıklama vardır:

Şeytan: "Yâ Rabbi, bana kıyamete kadar müsaade ver." dedi. (Sad sûresi) Şeytanın bu duâsı şu şekilde kabul edilerek kendisine bildirildi. Cenab-ı Hak: "Sen bilgisi bana ait olmak üzere belirli bir zamana kadar müsaade verilenlerdensin." buyurdu.

Yani yüce Allah kendisine müsaade verdi ve duâsını bir dereceye kadar kabul buyurdu. Şeytan duâsını bile şeytanlıkla yapmıştı. Çünkü onun gayesi ölümden kurtulmaktı ve iyi biliyordu ki, kıyamette ölüm yoktur. Şeytanın gayesi insanları yoldan çıkarmak ve onlardan intikam almaktı. Fakat ölümden yine de kurtulamadı Zira ölümü kendisi herkes gibi tadacak ve onun çekeceği ölüm şiddeti hepsinden daha şiddetli olacaktır.

8- Duâda ısrar ve en az üç defa tekrar etmek, duânın kabulünü çabuk olarak istememek.

Duayı yaparken bir defa yapıp geçmemektir. İstenilen bir şeyi bir kaç defa tekrarlamak gerektir. Hiç olmazsa yaptığımız duâyı üç defa olsun tekrarlamakta fayda vardır. Çünkü Peygamberimiz, yaptığı duâlarda tekrarlama yapardı ve bize de böyle yapmamızı öğütlemişti.

9- Duâya en evvel Allah'ın ismiyle başlamak, arkasından salatû selâm okumak ve sonunda da salâtü selâmla bitirmek.

Herşeyin başı Allah'dır. O'nun ismi anılmadıkça hiçbir duâ kabul değildir. Onun için Rabbimizin ismiyle duâya başlamak Peygamberimizin emridir. Arkadan Resûl-i Ekrem'in ismiyle ve onu tâzim etmek için salâtü selâm getirmekle duâya başlamak ve duâyı yine salâtü selâmla bitirmek duânın kabulüne işarettir.

10- Duânın kabulünde esas olan; tövbeyi terketmemek, yapılan bir haksızlık varsa hak sahibine hakkını ödemek, kalble ve lisanla birlikte Hakka yönelmektir.

Duânın kabulü için sayılan on adab, cidden değer taşıyan ve duâlarımızın kabulüne vesile olan hallerdir. Yaptığımız günahları dökmek için tövbe etmek vazifemizdir. Duâ istemektir. Tövbe ise kirliliğimizi temizlemek içindir. İnsan her hareketinden lekelenebilir, bu lekeleri ancak tövbe ile temizleyebilir, temizledikten sonra Rabbine duâ ederse, temiz bir ağız ve pâk bir gönülle yapılan duâların dereceleri kat kattır. Bu hakikatı bildiğimiz an, yapacağımız duâlarımızın kabulü inşaallah tahakkuk edecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ABDESTLE İLGİLİ DUÂLAR

ABDESTLE İLGİLİ DUÂLAR

Helâya Girerken Okunacak Dua:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الرِّجْسِ الْخَب۪يثِ الْمُخْبِثِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ

(Allâhumme innî eûzû bike minerricsi'l-habîsi'l-muhbisi mineşşeytanirriacîm.)

"Ey Allah'ım, pislikten ve pisleşmiş şeylerden ve pisleştiren şeytan-ı racîmden Sana sığınırım."

Şeytan hükmen necisdir, habistir, vesvese vericidir. Gece gündüz bizleri meşgul edici bir mel'undur. Onun için Peygamberimiz bir hadis-i şerifinde şöyle buyurdu:

"Biriniz kaza-i hacet etmek istediği vakitte kıbleyi ne karşısına alsın, ne de arkasına. Medine-i Münevvere'nin şarkına veya garbına doğru dönünüz."

Helâdan Çıkınca Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ى اَذْهَبَ عَنّ۪ى مَا يُؤْذ۪ين۪ى وَاَمْسَكَ عَلَىَّ مَا يَنْفَعُن۪ى سُبْحَانَكَ
غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ

(Elhamdülillâhillezî ezhebe annî mâ yü'zînî ve emseke alâ ma yenfe'unî. Sübhaneke ğufrâneke Rabbenâ ve ileykel-masîr.)

"Bana eziyet veren şeyi benden kaldıran Allah'a hamdederim. Bana fayda vereni tutana da hamdederim. Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senden bağışlama isterim Allah'ım ve Sana geleceğiz."[1]

Helâdan çıkınca Mevlâya hamdetmek başlıca vazifemizdir. Sıkıntımızı Allah'tan başka kimse kaldıramaz. Onun için çok fazlasıyla O'na hamdetmemiz bizim menfaatimiz icabıdır. Sıkıntıyı veren de Allah, alan da Allah'tır. Hiç önemsemediğimiz, içimizdeki ağırlığı alan Allah'a ne kadar hamdetsek yine azdır. Bunu ancak aklı selim sahibi kişiler anlar.

Abdest Hakkında Kısa Bilgi:

İnsanın vücudu sık sık pislenir. Pislik iki çeşittir:

1- Küçük pislik,
2- Büyük pislik.

Küçük pisliği kaldırmak için abdest alınır. Buna namaz abdesti denir. Ancak, namaz abdesti almak için büyük pislikten temiz olmak, cünüplükten pâk olmak lâzımdır.

Evvelâ, namaz abdestini târif edelim ve ne şekilde abdest alındığını bildirelim:

Abdest, vücudumuzun muayyen yerlerini belirtilen şekilde yıkamaktır. Abdest çok şeyler için alınır, bilhassa ibâdet yapmak gayesi olduğu an abdest alınır. Mesela: Namaz kılmak, Kâbe'yi tavaf etmek, Kur'an okumak, cenâze namazını kılmak, daha buna benzer bir çok ameller için abdest almak şarttır. Bundan başka abdestli gezmek, oturmak ve kalkmak da çok sevaptır.

Abdest alınacağı zaman önce kıbleye dönülür, eûzü besmele çekilir, üç defa eller yıkanır, parmak araları hilâllenir, sonra sağ elle temiz su alınır, ağıza verilir. Bu husus üç defa tekrar olunur.

Sonra yine sağ elin avucuna temiz su alınır, üç defa ayrı ayrı buruna su çekilir. Bunlar yapılırken duâsı da vardır. Duâsı aşağıda gelecektir.

Sonra yüz, kıl bitiminden çene altına kadar olan kısım üç defa temiz su ile yıkanır. Arkasından sağ kol dirsekle beraber yine üç defa yıkanır. Sonra

1. Mecmûatu'l-Ahzab, c. 1, s. 601

sol kol aynı sağ yıkandığı gibi dirsekle beraber yıkanır, oğuşturulur, sonra sağ elin dört parmağı ile başa meshedilir. Başın tepesinden alnımıza doğru elimiz çekilir. İki elimizin en küçük parmakları ile kulaklarımızın içi meshedilir. Sonunda da ayaklar topuklarla beraber üç defa yıkanır. Böylece abdest alınmış olur. Arkasından da abdest suyundan ayakta bir yudum su içilir. Bu ise sünnettir. Zira Resûlullah Efendimiz öyle yapmıştır.

Boy Abdesti: Buna gusül de denir. Cünüplükten temizlenmek için yapılan bir işlemdir. Tepeden tırnağa kadar vücudumuzu yıkamak, kuru bir yer bırakmamak lâzımdır. Cenab-ı Hak Kur'an'da: *"Eğer cünüp iseniz temizleniniz."* buyurmaktadır.[2]

İşte kısaca abdest almak ve gusletmek bu şekildedir. Her müslüman için bu farz-ı ayındır. Buna riayet etmek her müslüman için şarttır.

Abdestin Fazîleti:

Peygamberimiz, hadis-i şeriflerinde: *"Din temizlik üzerine kuruldu."*, *"Namazın anahtarı temizliktir."*, *"Temizlik imanın yarısıdır."* buyurmuştur.

Temizliğin dört önemli yönü vardır:

1- Hadesten temizlenmekle beraber nefsin çirkin halinden ve hain düşüncelerinden onu temizlemek.

2- Vücudu çeşitli kabahatlerden arımak.

3- Kalbi çirkin ahlâklardan ve rezil huylardan temizlemek.

4- Gönlü Allah düşüncesinin dışından hali kılmak. Yani gönülde Allah'tan başka her hangi bir düşünceyi koymamaktır.

Bir hadis-i şerifte Peygamberimiz: *"Allah temizdir, temizi sever; cömerttir, cömerti sever. Kerimdir merhametliyi sever. İçinizi temizleyin, yahudilere benzemeyin."* demiştir.[3]

İnsanları ölüme sevkeden hastalıklardan bir çoğunun pislikten geldiği tıbben anlaşılmıştır. Hayatımızı korumak için yapacağımız birinci işin temizlik olduğunu söyleyen dinimizdir. Bize bulaşacak olan bir çok hastalıklardan temizlik sayesinde korunmuş oluruz.

Kısacası; vücudumuzu ve etrafımızda bulunan her şeyimizi temiz tutar-

---

2. Mâide. 9
3. Müslim

sak hem Peygamberimizin hadis-i şeriflerine uymuş ve hem de mikroplardan da kendimizi sakındırmış oluruz.

Resûlullah Efendimiz buyuruyor:

"Benim ümmetim kıyamet gününde vücutlarındaki abdest eserlerinden dolayı yüzü nurlu ve elleri ayakları parlayarak hesap yerine geleceklerdir." Yani oraya çağrılacaklardır. Ebu Hureyre de: "Artık bu parlaklığını daha fazla uzatmak herhanginizin elinden gelirse yapsın." demiştir.

Yine Ebu Hureyre (r.a.) şöyle demiştir: Size bir hadis nakledeyim ki, Allah'ın kitabında bir âyet olmasaydı onu size söylemezdim: Resûl-i Ekrem (s.a.v.)'den işittim; şöyle buyurdu:

"Hiç bir kimse yoktur ki abdest alsın da âdap ve erkânına riayet etsin, sonra farz olan namazı kılsın da o abdest ile daha sonraki namazı kılıncaya kadar geçen zaman içindeki günahları bağışlanmış olmasın."[4]

Yine Ebu Hureyre diyor ki: "Abdest alan adam şöyle düşünmelidir: Ben abdest almakla dış azalarımı yıkadım ve temizlemiş oldum. Ey Allah'ım, içimi temizlemeğe kudretim yoktur, içimin temizlenmesini de Senden istiyorum, Sen içimi temizle. Kalbimi fena huylardan arıt, beni anadan doğmuş gibi günahsız yap. Zira Sen herşeye kadirsin. desin."

Abdeste Başlama Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى دِينِ الْاِسْلَامِ، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى مِنَ التَّوَّابِينَ
وَاجْعَلْنِى مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ وَاجْعَلْنِى مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ وَاجْعَلْنِى مِنَ الَّذِينَ
لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا
وَالْاِسْلَامَ نُورًا

(Bismillâhirrâhmanirrâhim:

Bismillâhi vel-hamdülillâhi alâ dînil isâm. Allâhümmec'alnî minettevvâbîn, vec'alnî minel mütetahhirîn, vec'alnî min ibadike'ssâlihîn, vec'alnî minellezîne lâ havfun aleyhim velâhüm yahzenûn.

Elhamdülillâhillezî câalel mâe tahûren vel-islâme nûren.)

---

4. *Câmiu's-Sağîr*

"Allah'ın ismi ile, İslâm dininin içinde bulunduğum için O'na hamdederim. Allahım! Beni tevbe edenlerden ve tevbe sebebiyle tertemiz olanlardan ve kıyâmette korkmayacak ve mahzun olmayacaklardan eylé.

Suyu tertemiz yapan ve bizim için İslâm'ı nur kılan Allah'a hamdü senâ ederim."

Bu okunan abdest duâsı Resûlullah Efendimizin devamlı abdestte okuduğu mübârek bir duâdır. Bu duâ Buharî ve Müslim gibi kıymetli hadis kitaplarında da mevcuttur. Rabbimizin burada bize ihsan buyurduğu su ile İslâm nimeti yan yana zikredilmiştir. Su dışımızı, İslâm içimizi temizliyecektir. Bunun için abdest almağa başlanırken bu duânın okunması tavsiye edilmektedir.

Her şeyde ve her amel başında Allah'a hamdetmek Allah'ın buyruğudur. Müslüman oluşumuzun şükrünü yerine getirmek başlıca vazifemizdir. Allah'ın, bizi tevbe edenlerden ve bu vesîle ile temizlenenlerden eylemesini istememiz, kulluğumuzun icabatındandır. İyi kullardan olmamız ve bütün insanlar korktukları vakit korkmamak için yine Mevlâya sığınmak gerekmektedir.. İslâm olmamızın nimeti, tevbeye devam etmemizin alışkanlığı, her korkudan emin olmamızın çâresi bize bu duâda açıklanmaktadır. Suyu temiz kılan, islâmı nur kılan Allah'a gece gündüz hamdetmek üzerimize borçtur.

Paramız olduğunda onu korumak için nasıl çâreler arıyorsak, yukarıda ki nimetleri korumak için böylece çâreler aramak ve duâ eylemek şarttır.

Ağıza Su Verirken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَعِنِّى عَلَى تِلاٰوَةِ ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبٰادَتِكَ

(Allâhumme e'innî alâ tilâveti zikrike ve şükrike ve hüsni ibâdetike.)

"Allah'ım, zikrini okumağa ve Sana şükretmeğe ve güzel ibâdet etmeğe bana güç ver."[5]

Ağız Kur'an yoludur, bütün arzuların kaynağıdır. Bu ağız çok temiz konuşmalı ve güzel şeyleri söylemelidir. Bilhassa zikir, şükür ağızdan çok çıkmalı ve ağızı bu sahada meşgul kılmak için Allah'dan yardım istemeli. Onun için duâya devam eylemelidir. Duâda çok çeşitli hasletler ve bol nimetler vardır.

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 601

Hz. Muhammed Mustafa Efendimiz, bize bu duâlara bilhassa abdest aldığımızda devam etmemizi şiddetle tavsiye buyurmuştur. Bu tavsiyelere riâyet etmemiz bizim manevi kazancımız içindir. Bunda ihmal etmek pişmanlık doğuracaktır.

Ağızdan hem Kur'an çıksın, hem küfür söylesin bu olur şey midir? Cenab-ı Hak insanın dilini tek, diğer azalarını çift yaratmıştır. Bundaki hikmet dil, yalan söylemesin, kimseye iftira etmesin, ona ayrı, buna başka demesin. Dilin cirmi küçük, fakat cürmü, yani cinayeti büyüktür. Dilin yarası tedâvi ile iyileşmez. Fakat kılıç yarası tedavi ile iyileşir. Hz. Ebu Bekir bir kimsenin kalbini kırarım, diye ağızına bir taş koyup, ancak ibadet anında ve yatağa gireceği zamanda onu çıkarırdı. Bu kadar dilini muhafaza ediyordu. Onun için ağızımızdan çıkan kelamları bilmeli ve ona göre söylemeliyiz. Allah ağızımıza iki kapı yapmıştır. Birisi dişlerle çevirdiği kapı, diğeri de dudaklarımızla örttüğü ağız kapımız. Bu iki kapıdan dışarıya kelâm çıkarmak için düşünmek lâzım, rast gele söz söylememek lâzımdır.

İşte yukarıdaki duâ bizi bu çeşit sözlerden korumak için yapılacaktır. Allah'ın yardımı da insana mutlaka dokunacaktır. Hem duâya devam hem de ilahî yardımın sirayetiyle iki kanatlı olmuş olacağız.

Misvak Kullanırken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ نَكْهَتِى وَمَحِّصْ ذُنُوبِى

(Allahumme tahhir nükhetî ve mahhid zünûbî)

"Allah'ım, ağızımın kokusunu gider ve günahlarımı yok eyle."[6]

Mısvak kullanırken okunacak bu mübarek duâ çok manalı bir duâdır. Buna Hz. Muhammed Mustafa devam eylemiştir. Bilhassa misvakın kullanışındaki faideler sayılamıyacak kadar çoktur. Resûlullah Efendimiz misvakı çok önemle ümmetine tavsiye buyurmuştur. Bunda yirmi sekiz kadar özellik sayılmaktadır. Misvak bulamayan kimsenin fırça ile veya parmakları ile dişlerini abdestte temizlemesi ve yıkaması lâzımdır. Çünkü temizlik îmanın yarısıdır. Bazı yerde hepsidir.

Ebulleys Semerkandî hazretlerinin naklettiği bir hadis-i şerife göre, Peygamberimiz Efendimiz bu hususta şöyle buyuruyor:

---

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 602

"Size misvak kullanmayı tavsiye ederim, çünkü onda on faide vardır: 1- Ağızı temizler, 2- Allah'ın rızasını celbeder, 3- Meleklere ferah verir, 4- Gözü cilâlandırır, 5- Dişleri beyazlatır, 6- Diş etlerini pekiştirir, 7- Dişlerin bozulmasına mani olur, 8- Yemeği hazmeder, 9- Balğamı yok eder, 10- Namazın sevabını çoğaltır ve ağız kokusunu giderir."

Yine Peygamberimiz buyuruyor: "Abdest namazın yarısı, misvak da abdestin yarısıdır. Ümmetime zahmet vermekten çekinmemiş olsa idim her zaman kendilerine misvak kullanmalarını emrederdim. İnsanın misvakla kıldığı iki rek'at namazı, misvaksız kıldığı yetmiş rek'atten daha efdaldir." (et-Terğîb ve't-Terhîb).

Buruna Su Verirken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَرِحْنِى رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَارْزُقْنِى مِنْ نَعِيمِهَا وَلَا تُرِحْنِى رَائِحَةَ النَّارِ

(Allahumme erihnî râyihatel-cenneti verzuknî min nağîmiha velâ turihnî râyihaten-nâri.)

"Allah'ım, cennet kokularını koklat, onun nimetlerinden bana rızık ver ve cehennem kokularını bana koklatma."[7]

Burun koku alma cihazıdır. Dünyada çeşitli kokuları aldığı gibi âhirette de bir çok kokuları koklayacaktır. Ancak kokuların en lezzetlisi cennet kokusu, en çirkini de cehennem kokusudur. Bunun için Resûlullah, burnuna su verirken, Cenab-ı Haktan kokuların en iyisini istemiş ve cehennem kokusundan Mevlâya sığınmıştır. Bizim de aynı minval üzere bu duâlara devam etmemiz lâzımdır. Çünkü duâsız abdest fazîletten yoksundur.

Yüzü Yıkarken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِى بِنُورِكَ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُ اَوْلِيَائِكَ وَلَا تُسَوِّدْ وَجْهِى يَوْمَ تَسْوَدُّ وُجُوهُ اَعْدَائِكَ

7. Mecmûatu'l-Ahzab, c 1 02

(Allahumme beyyid vechî binûrike yevme tebyeddu vücûhu evliyâike velâ tüsevvid vechî yevme tesveddü vücûhu a'dâike.)

"Allah'ım, dostlarının yüzlerini beyazlattığın günde nurunla benim yüzümü de beyazlat. Düşmanlarının yüzlerini kararttığın günde benim yüzümü karartma."

Abdest alırken, yüzümüzün yıkanması farz kılınmıştır. Çünkü yüz, Allah'ın en önemli kabul etmiş olduğu azalarımızdan birisidir. Yüzlerin kararacağı ve ağaracağı bir gün gelecektir. O da kıyamet günüdür. Bu günün dehşetinden Resûlullah çok defa Allah'a sığınmıştır. Ve o günde siyah yüzlülerden olmaması için Hakka sığınmıştır. Abdestte yüzünü yıkarken, devamlı bu duâyı okumuş ve bizim de okumamızı tavsiye buyurmuştur. Duâlar içerisinde abdest duâları çok müessirdir. Çünkü abdest namazın ön sermayesidir. Bu bakımdan yüzümüzü yıkarken bu duâyı okumalıyız.

Sağ Kolu Yıkarken Okunacak Dua:

اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِى كِتَابِى بِيَمِينِى وَحَاسِبْنِى حِسَابًا يَسِيرًا

(Alluhumme a'tınî kitâbî biyemînî ve hâsibnî hisâben yesîrâ).

"Allah'ım, defterimi sağ tarafımdan ver ve benim hesabımı kolaylaştır."

Sağ kolumuzu yıkarken bu duâyı okumamızı Resûlullah bize tavsiye etmiştir. Kendisinin de aynı duâyı okuduğunu çeşitli kitaplardan öğrenmekteyiz. Sağ elimiz bizim mânevî kanadımız ve hayır işlerde önderimizdir. Bunun için abdest alırken bunu yıkamamız ve yıkarken müstecâb duâlar okumamız gerekmektedir.

Sol Kolu Yıkarken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ لَا تُعْطِنِى كِتَابِى بِشِمَالِى وَلَا مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِى وَلَا تُحَاسِبْنِى حِسَابًا
شَدِيدًا

(Allahumme lâ tu'tınî kitâbî bişimalî velâ min verâi zahrî velâ tuhâsibnî hisâben şedîden.)

"Allah'ım, kitabımı sol tarafımdan ve arka tarafımdan verme, hesabımı da zor yapma."[8]

Sol kol, zaruretleri önleyen ve taharet almamızı sağlayan aynı zamanda bir çok zararlı şeyleri önleyen kolumuzdur. Abdestte bunun yıkanması, kötü işlere uzanmayacağına ve iyi işlerde bulunacağına te'minat vermesidir. Ellerine abdest suyu akıtan insanın kötülük yapmaması normaldır. Bilhassa kollarımızı yıkarken, şu duâları okumamızda çok büyük bir isâbet vardır. Zira Allah'a sığınmak ve herşeyi O'nun vasıtasıyle istemek yerindedir. Ne kadar tedbir alsak, herşeyi yerinde yapsak yine duâya muhtacız. Çünkü duâ etmeyenin Allah yanında değeri yoktur. Zira Kur'ân öyle buyurmaktadır.

Başı Mehsederken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ غَشِّنِي بِرَحْمَتِكَ وَاَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ وَاَظِلَّنِي تَحْتَ عَرْشِكَ

(Allahumme gaşşinî birahmetike ve enzil aleyye min berekâtike ve ezillinî tahte arşike.)

"Allah'ım, beni rahmetine boğ, bereketlerinden üzerime yağdır, ve beni arşının gölgesi altında gölgelendir."

Allah'tan istenen bu duâdaki hususlar: Allah'ın rahmetine gark olma arzusu, bereket ve nimet istemesi, fevkalâde bir temennidir. Mevlânın Arş'ının altında gölgelemesini istemek başlıca emelimiz olmalıdır.

Kulakları Meshederken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُ

(Allahummec'alnî minellezîne yestemi'ûnel kavle feyettebiûne ahsenehu.)

"Allah'ım, bana sözlerinin en güzeli olanı işitmeyi ve ona bağlanmayı nasip et."

Sözlerin en güzeli hiç şüphe yoktur ki, Kur'an, ezan, vaaz sesi gibi ses-

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 602

lerdir. Bu seslere kulak vermek ve onlara canla başla bağlanmak bize borçtur.

Boynumuzu Meshederken Okunacak Duâ:

اللَّهُمَّ اعْتِقْ رَقَبَتِى مِنَ النَّارِ وَاحْفِظْنِى مِنَ السَّلاَسِلِ وَالْاَغْلاَلِ وَالْاَنْكَالِ

(Allahumme a'tık rakabetî minennâri vehfaznî minesselâsili vel-ağlâl vel-enkâl.)

"Allah'ım, boynumu ateşten koru, cehennem zincirinden ve halkasından beni muhafaza eyle."[9]

Cehennemden sığınmak başlıca vazifemizdir. Cehennemin zincirleri, halkaları ve demirleri vardır. Bunlardan sığınmak, bilhassa abdestte, boynumuzu meshederken okumak bize sünnet kılınmıştır. Çünkü Peygamberimiz abdest alırken bu duâları okumuşlardır. Bizler de onun okuduğu bu duâları okumalı ve sığınacağımız şeylerden sığınmalıyız.

Sağ Ayak Yıkanırken Okunacak Duâ:

اَللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمَىَّ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُولُ فِيهِ الْاَقْدَامُ

(Allahumme sebbit kademeyye alessirati yevme tezûlu fihil-akdâm.)

"Allah'ım, sırat köprüsü üzerinde ayakların kaydığı günde, ayaklarımı sâbit kıl."

Sırat köprüsü bizim geçidimizdir. Bu köprü iman ve amele göre değişir. Bazıları için asfalt, bazıları için de kıldan ince kılıçtan keskindir. Bu köprü üzerinden geçmek her kula müyesser değildir. İnsan daima Allah'a sığınmalı ve o sırattan geçmek üzere Mevlâya sığınmalıdır.

Ayaklarımızın sırat köprüsünden kayması mümkündür. Bir çok müslüman bu sıkıntılı yerden geçmek için Allah'a yalvarmışlardır, çünkü onun târifi çok incedir.

9. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 602

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Sırat köprüsü kıldan ince kılıçtan keskindir."* buyurmuşlardır.

Bu kadar ağır bir geçit olan sırat köprüsünden kolaylıkla geçebilmek için her abdest aldığımızda sıra ayağımıza geldiğinde yukarıdaki duâyı okumamız bize oradan inşallah şimşek gibi geçmemizi sağlayacak ve yüzümüz ak olarak yüce Mevlâmızın huzuruna eriştirecektir. İnsanın ölümünden sonra çok korkulu geçitleri vardır. Nitekim Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde Ebu Zer hazretlerine şöyle söylemiştir:

"Ey Ebu Zer, gemiyi sağlam yap, zira deniz derindir. Yükünü hafiflet, zira önün yokuştur."

Burada gemiden maksat iman, denizden maksat günah denizi demektir. Görülüyor ki, ölümden sonra önümüzde çeşitli yokuşlar gelecek, geçitler çıkacak, birisi de sırat köprüsünden geçmek olacak, oradan kolay kolay herkes geçemiyecek, inşallah bu duâya devam etmek suretiyle geçmemiz mümkün olacaktır. Ancak bu duâ abdest alma esnasında ve bilhassa ayaklar yıkandığı anda okunduğu zaman müessir olacak ve korktuğumuzdan emin, umduğumuza inşallah nail olacağız. Hüküm Allah'ındır, dilemek ve istemek kulundur. Kul, vazifesini yaparsa, Mevlâ da onu mahrum bırakmaz.

Sol Ayak Yıkanırken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى سَعْياً مَشْكُوراً وَذَنْباً مَغْفُوراً وَعَمَلاً مَقْبُولاً وَتِجَارَةً لَنْ تَبُوراً
بِفَضْلِكَ وَبِرَحْمَتِكَ يَاعَزِيزُ يَاغَفَّارُ

(Allahummec'alnî sa'yen meşkûren, ve zenben mağfûren ve amelen makbûlen ve ticâreten len.tebûren bi fadlike ve birahmetike ya Azîzu ya Gaffar.)

"Allah'ım, çalışmalarımı kabul edilmiş, günahımı bağışlanmış, amelimi kabul olmuş ve kazancımı sonsuz kıl. Fazlın ve rahmetin hürmetine ey Azîz ve Gaffâr olan Allah."[10]

Abdest Alındıktan Sonra Okunacak Duâ:

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ اَشْهَدُ اَنْ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ

10. *Mecmûatu'l-Ahzâb*, c. 1, s. 602

أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

(Sübhanekellâhumme ve bihamdike eşhedü en lâ ilâhe illâ ente vahdeke lâ şerîke leke, estağfiruke ve etûbu ileyke.)

"Allah'ım, Seni noksan sıfatlardan tenzih ve cemal sıfatlarla mevsûf kılarım. Sana hamdederim ve şehadet ederim ki, Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Teksin, ortağın yoktur. Senden afv diler ve Sana yönelirim."

Bu duâ abdesten sonra okunacaktır. Hakkın rahmetine iltica etmek, O'nu yüceltmek ve O'nun tek olduğuna şehadette bulunmaktır. Bizim gece gündüz hakka duâ etmek başlıca vazifemizdir.

Sonra yere bakarak şu duâ okunacaktır:

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ

(Eşhedü enne Muhammeden abdüke ve resûlüke.)

"Ben şehadet ederim ki Muhammed senin kulun ve resûlündür."

Her an ve her zaman şehadet kelimesi getirmek bizim iman bakımından görevimizdir. Bunun zamanı yok mevsimi de yoktur. Ayakta, yatakta ve her yerde bunu getirmek bizim imanla ölmemize vesiledir. Abdest alındıktan sonra tekrar bu şehadet kelimesini getirmek tavsiyeye şayandır. Allah'a şükürler olsun ki, bizler şehadet ehliyiz, daima şehadet getirmek emelimiz olmalıdır.

Hamama Girerken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ إِنِّى أَسْئَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

(Allahûmme innî es'elükel cennete ve eûzü bike minennâr.)

"Allah'ım, Senden cenneti isteriz ve cehennemden Sana sığınırız."(11)

11. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594

Bu duâ hamama girerken yapılan duâdır. Rivâyetlere göre Resûlullah tarafından yapılmış duâlardan birisidir. Hamamın dışında bu duâ yapılacak ve ondan sonra hamama girilecektir.

Hamama Girdikten Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ي اَسْئَلُكَ مِنَ الْجَنَّةِ وَنَع۪يمِهَا وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ

(Allâhumme innî es'elüke minel cenneti ve neîmiha ve eûzübike minennâri ve hamîmiha.)

"Allah'ım, cenneti ve içindeki nimetleri Senden isterim. Cehennemden ve cehennemin kızgınlığından Sana sığınırım."[12]

Hamam bir nevî temizleme mahallîdir, aynı zamanda cehenneme benzeyen yönü de vardır. Temizliği yönünden cennete, harareti yönünden de cehenneme benzemektedir. İnsan hamama girerken, hem cenneti ve hem de cehennemi hatırlamalıdır. Gümüşhaneli merhum bu duâyı o maksatla kitabına almıştır.

Hamamdan Çıktıktan Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ي اَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَاَسْئَلُكَ غُفْرَانَكَ سُبْحَانَكَ اَللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ اَسْتَغْفِرُكَ

(Allâhumme innî eûzü bike minennâri ve es'elüke ğufraneke, sübhanekellâhumme ve bihamdike, eşhedü enlâ ilâhe illâ ente estağfirüke.)

"Allah'ım, cehennemden Sana sığınırım. Senden affını isterim. Allah'ım, Seni noksan sıfatlardan beri kılar ve Sana hamdederim. Şehâdet ederim ki Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Senin mağfiretini isterim."[13]

Bu mübarek duâ cidden takdire şayandır, manası da oldukça şümullüdür. Hamamdan çıkarken bunu en az üç defa okumalıdır.

---

12. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594
13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594

Aynaya Bakarken Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى سَوّٰى خَلْقِى فَعَدَلَهُ وَكَرَّمَ صُورَةَ وَجْهِى وَحَسَّنَهَا وَجَعَلَنِى
مِنَ الْمُسْلِمِينَ، اَللّٰهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِى فَحَسِّنْ خُلُقِى

(Elhamdülillahillezî sevvâ halkî fe'adelehu ve kerreme sûrete vechî ve hasseneha veca'alenî minel müslimîne, Allahumme kemâ hassente halkî fehassin hulukî.)

"Beni yaratan ve beni düzenleyen Rabbıma hamdü senâ ederim. Suretimin şeklini güzelleştiren ve beni mükerrem kılan ve beni müslümanlardan yapan Rabbıma hamdederim.

Allah'ım, yaratılışımı güzelleştirdiğin gibi, ahlâkımı da güzelleştir."

Bu duâ aynaya bakıldığında okunacaktır. İnsan aynaya baktığında Hakkın kudretini görecek ve O'na sonsuz bir güvende bulunacaktır. Kendisine verilen maddî ve mânevî nimetlere şükredecektir. O güzellik ve zerafetin kendiliğinden olmadığını, ona bunu veren bir kuvvetin bulunduğunu düşünecek ve bu duâyı devamlı olarak tekrarlayacaktır. Müslümanlardan sayıldığını ve onların safında bulunduğunu, her zaman ibâdet etmek suretiyle isbatlamalıdır. Aksi halde kendisine verilen bu mübarek nimetlerden sorulacak ve gerektiğinde ceza görecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İMAN İLE İLGİLİ DUÂLAR

İMAN İLE İLGİLİ DUÂLAR

İman inanmak demektir. Dil ile ikrar, kalb ile tasdik ve bütün âzalarımızla amel etmekten ibarettir. İmanlı insanın hali başkadır. İmansızın inancı olmadığı için boş bir kovuktur.

Tahkikî iman ve taklidî iman diye ikiye ayrılmaktadır. Tahkikî iman, delillere bakarak ve inceleyerek varılan inanç neticesidir. Her insan kendi şahsî düşüncesi olarak Allah'ı düşünür, nasıl bir varlık olduğu hakkında fikir edinir. Peygamberin getirmiş olduğu emirler etrafında geniş bir düşünceye dalar ve onları ayrı ayrı değerlendirmeğe çalışır ve bir fikir sahibi olmuş olur. İşte böyle tahkikî imanı sağlamış olur.

İnsan, gerçekten düşünceye dalınca sezmeyeceği ve kavrayamayacağı bir husus yoktur. Ancak Allah'ın zâtını düşünmekle çözmemize imkân yoktur. Biz, Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarını düşünür, yorumlar ve onlardan çeşitli neticeler ve fikirler çıkarabiliriz. Mevlâ'nın zâtını kimse bilememiş ve bilemeyecektir de. Ancak kendi zâtını kendisi bilmektedir.

Taklidî iman ehli ise, din ve Kur'an hakkındaki bilgilerini göreneklerden alır. Anasını babasını görüyor, onlar nasıl yapıyorlarsa o da aynısını yapıyor. Buna taklidî iman deniyor. Bu çeşit iman imanın esasına aykırı gelmediği için bu da kabuldür. Diğer imandan farkı yoktur. O kimse de mü'mindir. Ancak düşünceye dalarak daha yüksek duygulara sahip olması gerekmektedir. Çünkü müslümanlık kuru kuruya bir şeye saplanmayı değil, araştırmayı teşvik ediyor. Yüce Peygamberimiz: "İki gününü bir tutanlar aldanmıştır." buyuruyor.

Amentünün tümüne inanmak hepimizin üzerine farzdır. Buna tafsilî iman denir. Öyle ise, Allah'a iman kişiyi yüceltir, ona en yüksek bir pâye kazandırır. Kur'an'ın medhüsenasına mazhar olur. Hem bu dünyada hem de öteki dünyada sultan olur. Böylece insan yükselince, hayat onun için değişir, önüne bambaşka bir âlemin penceresi açılır. Artık kendisi o âlemin nimetlerinden faydalanmağa başlar. İşte bu şekilde kişilerde keramet ve harikulâde haller zuhur eder. Bütün bunların hepsi imanın sayesinde insana bağışlanır. Hakiki iman insana böylece kuvvet ve meziyet bahşeyler. İmanlı insan ölmez, belki yerini değiştirir. Onun için ne mezar ve ne de mahşerde korku ve endişe yoktur. Kur'an bu hakikatı belirtmiştir. Hepimiz böyle imana sahip olmamız için Allah'a duâ etmeliyiz.

İman-ı tahkikî üzerine sebat etmemiz ve feyzimizi kaybetmemek hususunda ne kadar Allah'a yalvarsak yine azdır. Çünkü biz, iman servetini kaybedersek, hem dünyamız ve hem de âhiretimiz harap olur.

İman Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَوْجُودُ بِكُلِّ زَمَانٍ * لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَعْبُودُ بِكُلِّ مَكَانٍ *
لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَعْرُوفُ بِكُلِّ اِحْسَانٍ * لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَذْكُورُ بِكُلِّ لِسَانٍ *
لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاْنٍ * لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْاَمَانُ الْاَمَانُ مِنْ
زَوَالِ الْاِيمَانِ وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ * يَا قَدِيمَ الْاِحْسَانِ يَا غَفُورُ يَا غُفْرَانُ بِرَحْمَتِكَ
يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ اَجْمَعِينَ يَا اللّٰهُ يَا اللّٰهُ

(Bismillâhirrahmanirrahim,
Lâ ilâhe illallâhul mevcûdu bikülli zaman. Lâ ilâhe illallâhul ma'bûdu bi külli mekân. Lâ ilâhe illallâhul ma'rûfü bi külli ihsan. Lâ ilâhe illallâhul mezkûru bi külli lisân. Lâ ilâhe illallâhu külle yevmin hüve fî şe'nin. Lâ ilâhe illallâhul emânül emân, min zevâlil îman ve min şerri'şşeytan. Yâ kadîmel ihsan ya ğafûru ya ğufrânü, bi rahmetike yâ erhamerrâhimîne ve sallallâhu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ecmaîne yâ Allâh yâ Allâh.)

"Her zamanda mevcut olan Allah'tan başka ilâh yoktur, her mekânda mâbut olan O'dur, O'ndan başka mâbut yoktur. Ancak ihsanı ile bilinmiş

olan Allah vardır. Her lisanda anılan Allah'tır. Allah her an bir iş işlemektedir. İmanı kaybolmasından koruyan ancak Allah'tır. Şeytanın şerrinden koruyan da O'dur. Ey ihsanı kadîm, affı ve gufranı bol olan Allah; rahmetinle affını isterim. Zira Sen Erhamurrâhimînsin. Allah'ın rahmeti efendimiz Muhammed ve onun âlinin tümünün üzerine olsun, yâ Allah yâ Allah.'[1]

Bu iman duâsı aynı zamanda yazılıp kefenin içine de konur. Akşam sabah okunması ve bilhassa hastalık anında buna devam edilmesi tavsiye edilmektedir.

İman duâsını ihlâsla okumak ve bunun önemine inanmak gerekmektedir. Bu duâ vesilesi ile Allah'ın cemâlini görmek müyesser olacağı müjdeleniyor. İman hakkında çok çeşitli duâlar vardır. Ancak yukarıdaki duânın çok önemli bir duâ olduğunu merhum ve mağfûr Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi müjdelemektedir. Bu bizim için mânevî bir kale sayılacaktır. İmanımızı kuvvetlendirecektir.

Duaların mübarek olması kâfi değildir. O duayı yapacak ağızın da mübarek olması ve günahsız bulunması lâzımdır. Bilhassa imanımıza amansız düşman olan şeytanın hücumundan korunmak için en müessir silâh bu duâdır. Mümkün mertebe bu duânın, abdestli okunması daha müessirdir.

Ayrıca, bu duânın hangi niyet ile okunursa, o niyetin husule geleceği de rivâyet edilmektedir.

İmanla Can Verme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَسْئَلَةِ وَخَيْرَ الدُّعَاءِ وَخَيْرَ النَّجَاحِ وَخَيْرَ الْعَمَلِ
وَخَيْرَ الثَّوَابِ وَخَيْرَ الْحَيٰوةِ وَخَيْرَ الْمَمَاتِ وَثَبِّتْنٖى وَثَقِّلْ مَوَازٖينٖى وَحَقِّقْ
اٖيمَانٖى وَارْفَعْ دَرَجَتٖى وَتَقَبَّلْ صَلَاتٖى وَاغْفِرْ خَطٖيئَتٖى وَاَسْئَلُكَ الدَّرَجَاتِ
الْعُلٰى مِنَ الْجَنَّةِ اٰمٖينْ

اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَسْئَلُكَ فَوَاتِحَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِمَهُ وَجَوَامِعَهُ وَاَوَّلَهُ وَاٰخِرَهُ وَظَاهِرَهُ
وَبَاطِنَهُ وَالدَّرَجَاتِ الْعُلٰى مِنَ الْجَنَّةِ، اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَسْئَلُكَ اَنْ تُبَارِكَ لٖى فٖى
سَمْعٖى وَفٖى بَصَرٖى وَفٖى رُوحٖى وَفٖى خَلْقٖى وَفٖى خُلُقٖى وَفٖى مَحْيَاىَ وَفٖى
مَمَاتٖى وَفٖى عَمَلٖى، اَللّٰهُمَّ وَتَقَبَّلْ حَسَنَاتٖى وَاَسْئَلُكَ الْعُلٰى مِنَ الْجَنَّةِ

---

1. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 570

(Allâhumme innî es'elüke hayrel mes'eleti ve hayredduâi ve hayrennecâhi ve hayrel ameli ve heyressevabi, ve hayrel hayati ve hayrel memati ve sebbitnî ve sakkil mevâzînî ve hakkik imanî verfeğ derecetî ve takabbel salâtî, vağfir hatîetî. Ves es'elükedderecâtil ulâ minel cenneti, âmin.

Allâhumme innî es'elüke fevâtıhel hayri ve havâtımehu ve cevamiahu ve evvelehu ve âhirehu ve zâhirehu ve bâtinehu, vedderecâtil ulâ minel cenneti. Allahumme innî es'elüke en tübârike lî fî sem'î ve fî basarî, ve fî rûhî ve fî halkî ve fî mahyâye ve fî memâtî ve fî amelî. Allahumme ve takabbel hasenâtî ve es'elükel ulâ minel cenneti).[2]

İmanla ölmek için bu duâyı akşam sabah okumak icabeder. Çünkü insanın en büyük saâdeti imanla ölmektir. En büyük devlet iman devletidir. Para dünyada insanın sermayesi olduğu gibi, iman da âhiretimizin sermayesidir.

Hele insanın son nefesi çok mühimdir. Kelime-i şehadetle ölmek, imanı muhafaza ederek emaneti sağlam olarak Hakka teslim etmek ne büyük bir mürüvvet ve ne mutlu bir devlettir.

En büyük sermaye imandır. İşte bu duâyı devamlı okuyan insan, Allah'ın emri ile imanla çene kapatacaktır.

Allah cümlemize, iman nasip eylesin, âmin.

Nurlanma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى نُوراً وَفِى قَلْبِى نُوراً وفِى عَقْلِى نُوراً وَفِى سَمْعِى نُوراً وَفِى بَصَرِى نُوراً وَمِنْ فَوْقِى نُوراً وَعَنْ يَمِينِى نُوراً وَعَنْ شِمَالِى نُوراً، اَللّٰهُمَّ زِدْنِى نُوراً وَاَعْطِنِى نُوراً وَاجْعَلْنِى يَانُوراً بِنُورِ ذَاتِهِ وَصِفَاتِهِ وَحُبِّ حَبِيبِهِ وَسِرِّ كِتَابِهِ بِحُرْمَةِ نُورِ مُحَمَّدٍ ﷺ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allâhummec'alnî nûren, ve fî kalbî nûren, ve fî aklî nûren, ve fî sem'î nûren, ve fî basarî nûren, ve min fevkî nûren, ve an yemînî nûren, ve an şimâlî nûren.

---

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 570

Allâhumme zidnî nûren ve a'tınî nûren, vec'alnî nûren, yâ nûren binûri zâtihi, ve sıfâtihi ve hubbi habîbihi ve sırrı kitâbihi bi hurmeti nûri Muhammedin sallallâhu aleyhi ve selleme, bi rahmetike ya Erhamerrâhimîn.)

"Allâhım, beni nur kıl, kalbimi nur kıl, aklımı nur kıl, kulaklarımı ve gözlerimi nur kıl. Üstümü nur, altımı nur kıl. Ey nurlandırıcı Allah'ım, zâtının, sıfatının ve Habibinin sevgisi hürmetine ve kitabın hürmetine beni nurlandır. Muhammed Mustafa'nın nuru hürmetine rahmetinle beni pürnur kıl. Sen merhamet edicilerin en merhametlisisin."[3]

Bu duâ ile iç ve dışımızın nurlanmasını istemeliyiz. Zira, gözlerimiz, kulaklarımız, kalbimiz ve bütün vücudumuz manevi sahada nurlanmağa muhtaçtır. Bu da ancak duâ ile mümkündür. İşte yukarıda anılan duâ bu nurlandırmayı sağlayacaktır. Evet, çok çeşitli duâlar vardır. Fakat bunların her birinin ayrı ayrı yeri vardır. Nasıl kulağın görevi ayrı, gözlerinki ayrı ise, bu duâların görecekleri işler de ayrı ayrıdır. İnsan parasının çoğalmasını istediği gibi, nurlanmasının çokluğunu da istemelidir.

İman Tazeleme Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ
وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى وَالْحِسَابُ وَالْمِيزَانُ وَالْجَنَّةُ وَالنَّارُ حَقٌّ
كُلُّهَا وَاللّٰهُ تَعَالٰى وَاحِدٌ لَا مِنْ طَرِيقِ الْعَدَدِ وَلٰكِنْ مِنْ طَرِيقِ اَنَّهُ لَا شَرِيكَ
لَهُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Âmentü billâhi ve melâiketihi ve kütübihi ve rusulihi vel yevmil âhiri vel ba'si ba'del mevti ve bil kaderi hayrihi ve şerrihi minallâhi teâla vel hisâbu vel mizânu vel cennetü ven-nâru hakkun küllüha. Vallâhu teâla vâhidün lâ min tarikil adedi velâkin min tarikin ennehu lâ şerike lehu lem yelid ve lem yûled ve lem yekun lehu küfüven ahadün.)

3. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 571

"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla.

Allah'a, meleklere, kitaplara, peygamberlere, öldükten sonra dirilmeye inandım. Kadere, hayır ve şerrin Allah tarafından olduğuna; hisab, mizan, cennet ve cehennemin hak olduğuna inandım ve imana getirdim. Allah Teâlâ tektir, ortağı da yoktur, doğurmadı ve doğurulmadı ve O'na hiçbir şey eş olmadı."[4]

İman tazeleme duâsı çok önemli bir duâdır. Akşam sabah bu duâya devam edilmelidir. Allah'ın bütün düsturlarına kesinlikle inanmak üzerimize farzdır. Her cuma akşamları, bu duâya devam etmek lâzımdır.

İmanlı insanın devamlı okuyacağı duâ budur. Ağıza, buruna veya kafaya küfür söylenirse, hemen arkasından şu yukarıdaki duâyı en az üç defa okumak gereklidir. İnsana manevî bir yardımcıdır. Büyüklerimiz ve bilginlerimiz bu yolu tâkip eylemişlerdir. Aksi halde hatalara düşmek ve bir daha bu hatalardan kurtulmamak mümkündür. Hz. Peygamberimiz bize bu hususta çok tavsiyelerde bulunmuştur.

Hidâyet İsteme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِاَنِّى اَشْهَدُ أَنَّكَ اَنْتَ اللّٰهُ لاٰ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ الْاَحَدُ الصَّمَدُ
الَّذِى لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُونْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ

(Allâhumme innî es'elüke bienni eşhedü enneke. Entellâhu lâ ilâhe illâ entel ahadü'ssamedü ellezî lem yelid velem yûled ve lem yekünlehü küfüven ahadün.)

"Allah'ım, Senden isterim; zira ben şehadet ederim ki Senden başka ilâh yoktur. Ancak Sen varsın. Zira Sen; hiç bir zaman doğurmayan ve doğurulmayan ve hiçbir eşi ve benzeri olmayan bir Samed'sin."

Bu mübârek duâ peygamberlerin yapageldikleri duâdır. Bu duâya daha çok yatarken devam edilmesi tavsiye edilmektedir.

Tevhid Duâsı:

الم اللّٰهُ لاٰ اِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لاٰ اِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ الرَّحْمٰنُ
الرَّحِيمُ

4. *Mecmûatu'l-Ahzab.* c. 1. s. 570

(Elif lâm mim. Allâhu lâ ilâhe illâ hüvel Hayyul Kayyûmu. Ve illâhüküm illâhun vâhidün lâ ilâhe illâ hüver'rahmânurrahîm.)

"Allah'tan başka ilah yoktur. O, diri ve ebedî koruyucudur. Sizin ilahınız birdir."[5]

Bu mübarek duâ cidden çok kıymetli bir duâdır. Esma vâlidemizin devamlı yaptığı bir duâdır. Bütün islâm hanımları bu duâya devam etmişlerdir.

Muâz İbni Cebel'in Yaptığı Duâ:

يَاذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ، يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي
أَسْئَلُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الَّذِي
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(Yâ Zelcelâli vel ikrâm, yâ Erhamerrâhimîn. Teveccehtü ileyke. Allâhımme innî es'elüke bienneke entellâhü lâ ilâhe illâ entelvâhidül ahadül ferdüssamedü'llezî lem yelid velem yûled velem yekün lehü küfüven ahadün.)

"Ey celâl ve ikram sahibi. Ey Erhamerrâhimîn. Sana teveccüh ettim. Senden isterim, Çünkü Sen Allah'sın. Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın, teksin, Samedsin."[6]

Bu duâ çok takdire şâyandır. Ashabı kiramdan Muâz ibni Cebel, bu duâya geceli gündüzlü devam etmiştir ve bizlere de devam etmemizi tavsiyede bulunmuştur. Bu duâda Hakka sığınmak, O'na bağlanmak, O'na dayanmak vardır. Ayrıca tevhid hakkında geniş mânalar vardır. İhlâs sûresindeki sıfatlar bu duâda mevcuttur.

Bu duânın önemi hakkında bir çok hadis-i şerifler ittifak halindedir. Bilhassa bu duânın yangın ve zelzele anında yapılması çok makbuldür. Ayrıca rüzgâr şiddetli estiği zaman yine bu duâ okunur. Hastalara şifa için ve daha bir çok sıkıntılar için de okunur.

5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 567
6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 567

İmâm-ı Taberanî'nin Tevhid Hakkındaki Duâsı:

لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Lâ ilâhe illallâhü vahdehü lâ şerîke leh. Lehül mülkü ve lehül hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.

Lâ ilâhe illallâhü velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur. Tektir, şerîki yoktur. Mülk O'nundur. Hamd O'na mahsustur. O her şeye kâdirdir.

Allah'dan başka ilâh yoktur. Kuvvet ve kudret ancak Aliy ve Azîm olan Allah'a mahsustur."[7]

Bu duâ sabah namazından sonra, en az 10 defa okunmalıdır. Bilhassa namazlardan sonra okunması tavsiye edilmektedir. Cenab-ı Hakk'ın lütfu keremi, kuvvet ve kudreti, yardım ve merhameti bu mübârek dua ile istenmelidir.

Hülâsa her duânın ayrı ayrı özelliği vardır. Ve her duâyı okumak için belirli zamanı vardır. Onu tâkip etmek yerinde bir harekettir.

Şeytandan Korunma Duâsı:

رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ. اِلٰهِي نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ، اَللّٰهُمَّ احْفَظْ اِيمَانَنَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ فِي جَمِيعِ عُمْرِنَا سِيَّمَا مِنْ سَلْبِهِ وَقْتَ النَّزْعِ بِبَرَكَةِ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَبِحُرْمَةِ رَسُولِكَ الْكَرِيمِ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ يَاوَلِيَّ الْاِسْلاَمِ مُتَمَسِّكًا بِالْاِسْلاَمِ حَتّٰى نَلْقَاكَ بِهِ

(Rabbenâ lâ tüziğ kulûbena, ba'de iz hedeytenâ ve heblenâ min ledünke rahmeten inneke entel vehhâb. İlâhî nercû rahmeteke ve nahşâ azâbeke.

Allâhumm'ahfaz imanena, mineşşeytanirracîmi fî cemi'i umrina siyye-

---

7. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 568

mâ min selbihi vaktennezği bi hereketi Kur'ani'l-Azîmi ve bihürmeti Resûlike'l-Kerîmi bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîne.

Allâhumme yâ veliyyel islâmi, mütemessiken bil islâmi hattâ nelkâke bihi.)

"Ey bizim Rabbimiz, Sen bizi doğru yola hidâyet ettikten sonra kalblerimizi şek ve şüpheye meylettirme. Senin indinden yalnız rahmet olan istikamet üzere olmamızı nâsib et. Muhakkak Sen herkesin muradlarını vericisin.

Allah'ım, rahmetini umar ve azabından korkarız.

Allah'ım, Kur'an-ı Azim'in bereketiyle ve Rasûl-i Ekrem'in hürmetiyle bizim imanımızı ölüm gelip çatıncaya kadar bütün ömrümüz boyunca lânetlenmiş şeytandan muhafaza eyle, lutuf ve kereminle yâ Erhamerrâhimin. Allah'ım, ey İslâm'ın koruyucusu, Sana kavuşuncaya kadar bizi İslâm'dan ayırma."(8)

Nûr Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ عَيْنِى بِحُرْمَةِ اِسْمِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ عَيْنِى بِحُرْمَةِ فِعْلِ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ عَيْنِى بِحُرْمَةِ سِرِّ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ عَيْنِى بِحُرْمَةِ صِدْقِ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ عَيْنِى بِحُرْمَةِ حِلْمِ مُحَمَّدٍ، يَااَنْوَارَ النُّورِ يَامُنَوِّرَ الْاُمُورِ يَاشَافِى
يَاكَافِى يَا مُعَافِى عَشِّقْ مُحَمَّدًا بِحُرْمَةِ هٰذِهِ الْاَسْمَاءِ يَااللّٰهُ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allâhumme nevvir aynî bi hürmeti ismi Muhammed. Allahumme nevvir aynî bi hürmeti fi'li Muhammed.

Allâhumme nevvir aynî bi hürmeti sırri Muhammed.

Allâhumme nevvir aynî bi hürmeti sıdkı Muhammed. Allahumme nevvir aynî bi hürmeti hilmi Muhammed.

Yâ envârennûr, yâ münevvirel umûr.

Yâ Şâfî, yâ Kâfî, yâ Meâfî. Aşşık Muhammeden bi hürmeti hâzihil esmâi, yâ Allâh).

8. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 569

"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla,

Ey Allah'ım, Muhammed'in ismi hürmetine gözlerimi nurlandır.

Allah'ım, Muhammed'in işleri hürmetine gözlerimi nurlandır. Her tarafa nur ile baktır.

Allah'ım, Muhammed'in sırrı hürmetine gözlerimi nurlandır.

Allah'ım, Muhammed'in hilmi hürmetine gözlerimi nurlandır. Ey nurların nurlandırıcısı, ey bütün nurların parlatıcısı.

Ey şifa verici, ey kifâyet edici, ey âfiyet bağışlayıcı.

Şu isimler hürmetine beni Muhammed'e aşık kıl, ey Allah."(9)

Bu nur duâsı cidden takdire şâyan bir duâdır. Dikkat edilirse, istenen işler, hep Muhammed Mustafa'nın hürmetine istenmiştir. Bilhassa nurlanma istenmektedir. Çünkü bu duânın ismi "Nur" duâsıdır. Ve bunun azim duâlardan olduğu kesinlikle söylenmektedir.

Öyle ise, duâyı yaparken son derece inanmağa ve sarsılmaz bir ihlâsa ihtiyaç vardır. Yoksa duâ çok müessir olabilir, fakat inanç olmayınca ve içten itikat edilmeyince, hiçbir faide elde edilmez. Duâyı yapan ağız da helâl lokma yiyen ağızlardan olacak, ancak bu vesile ile arzu edilen gâyeye ulaşılabilir.

İsmi A'zam Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْجَلِيلُ الْجَبَّارُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمُطَّلِعُ السَّتَّارُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ خَالِقُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اِلٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اِلٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ حَامِدُونَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اِلٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ شَاكِرُونَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ، وَصَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ، اَشْهَدُ اَنَّكَ رَبًّا خَالِقًا، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي يَا اللّٰهُ يَا اللّٰهُ يَا اللّٰهُ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

9. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 562

(Bismillâhirrahmanirrahim:

Lâ ilâhe illâllâhül Celîlül Cebbâr,
Lâ ilâhe illallâhül Vâhidül Kahhâr,
Lâ ilâhe illallâhül, muttaliğüssettâr,
Lâ ilâhe illallâhü hâlikulleyli vennehâr,
Lâ ilâhe illallâhü vahdehu lâ şerîke lehü, ilâhen vâhiden ve nahnü lehü âbidûn.
Lâ ilâhe illallâhü vahdehü lâ şerîke lehü ilâhen vâhiden ve nahnü lehü hâmidûn.
Lâ ilâhe illallâhü vahdehü lâ şerîke lehü ilâhen vâhiden ve nahnü lehü şâkirûn.
Lâ ilâhe illallâhü vahdehü lâ şerîke lehü Muhammedün Resûlullâh, yâ Hayyü yâ Kayyûmu ve salavatullâhi alâ hayri halkıhi Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn.
Eşhedü enneke Rabben hâliken,
Allâhumm'ağfirlî yâ Allâh, yâ Allâh, yâ Allâh. Bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Allah'tan başka ilah yoktur. Ancak, Celil ve Cebbar olan O'dur. O'ndan başka ilah yoktur. Ancak bütün kullarının hallerine vakıf olan ve kusurlarını örtbas edendir.

Allah'tan başka ilah yoktur. Gece ile gündüzü halkeden O'dur. Allah'tan başka ilah yoktur. Tektir, şerîki yoktur, tektir ve birdir. Biz O'na hamd ü senâ ederiz.

Allah'tan başka ilah yoktur. Ancak O vardır; tektir, ortağı yoktur. Tek bir Allah'tır. Biz O'na ibâdet ederiz.

Allah'tan başka ilah yoktur. Ancak O vardır; tektir ve ortağı yoktur. Tek bir ilâhtır. Bizler O'na şükrederiz.

Allah'dan başka ilah yoktur.

Allah tektir, ortağı yoktur, Muhammed O'nun Resûlü'dür. Hay ve Kayyûm O'dur.

Allah'ın rahmeti mahlükatının en hayırlısı olan Muhammedin âl ve ashabının ve hepsinin üzerine olsun.

Şehâdet ederim ki Sen hem Rabbimiz ve hem de Hâlikimizsin.

Allah'ım, beni mağfiret eyle, ey Allah, ey Allah, ey Allah Rahmetinle beni yarlığa. Zira, Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin."[10]

Bu duâya İsmi A'zam duâsı denir. Bunun tesiri çok büyüktür. Ekseri bu duâ sıkıntılı zamanlarda, akşam ve sabah saatlerinde yapılır. Cenab-ı Hakka

10. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 563

sığınma, yalvarma ve yakarmanın en canlı tablosunu teşkil eylemektedir. Bunun için biz bu duâya, hele bu zamanda devam etmemiz yerinde olacaktır. Mümkün ise, bu duâ abdestle okunmalı ve ihlâsla buna devam edilmelidir.

Hiç şüphe yoktur ki, insan bu duayı cânu gönülden okumaya devam ederse, vücudunun içi, dışı nurlanacağı gibi bilhassa, gözleriyle baktığı etrafı nur kesilecektir. Her gördüğü şey nur olacaktır. Gönlün ve kalbin nurlanması bu duâ ile mümkündür.

Şirkten Korunma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ى اَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ اُشْرِكَ بِكَ شَيْـًٔا وَاَنَا اَعْلَمُ وَاَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا
اَعْلَمُ، اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ى اَصْبَحْتُ اُشْهِدُكَ وَاُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَجَم۪يعَ
خَلْقِكَ بِاَنَّكَ اَنْتَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَر۪يكَ لَكَ اَسْتَغْفِرُكَ
وَاَتُوبُ اِلَيْكَ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allâhumme innî eûzü bike, min en üşrike bike şey'en ve ene a'lemü ve estağfirüke limâ lâ a'lemü.

Allâhumme innî asbahtü üşhidüke ve üşhidü hamelete arşike ve cemîi halkike bi enneke entellâhu lâ ilâhe illâ ente vahdeke lâ şerîkeleke, estağfirü'-ke ve etûbü ileyke ve eşhedü enne Muhammeden abdüke ve Resûlüke.)

"Allah'ım, herhangi bir şekilde şirk koşmaktan Sana sığınırım. Ben bilirim ve istiğfar ederim. Bilmeyerek yaptığım hatalardan da Sana istiğfar ederim.

Sana şehâdet ederek, sabahladım. Arşını yüklenenlere ve bütün mahlukatına şahadet ederim ki Sen Allah'sın. Senden başka ilah yoktur. Ancak Sen varsın. Teksin, şerîkin yoktur. Senden mağfiret taleb ederim. Sana rucû ederim. Ve şehadet ederim ki, Muhammed Senin kulun ve Resûlündür."[11]

Bu duâya istiğfar duâsı da denir. Buna devam etmek, günahlarımızı dök-

11. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 564

meğe ve bizleri anadan doğma günahsız yapmaya sebep olacaktır. Ancak, inanmak ve sağlam itikatla buna devam etmek lâzımdır.

İmanı Muhafaza Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ سَلِّمْنَا وَسَلِّمْ دِينَنَا وَلَا تَسْلُبْ وَقْتَ النَّزْعِ اِيمَانَنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا
مَنْ لَا يَخَافُكَ وَلَا يَرْحَمْنَا وَارْزُقْنَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allâhumme sellimnâ ve sellim dinenâ velâ teslüb vakten-nezği imânena, velâ tusallit aleyna men lâ yehâfüke velâ yerhamna. Verzuknâ hayreddünya vel âhireti inneke alâ külli şey'in kadîr.)[12]

Bu dua iman ve din duâsıdır. Son nefeste imanla gitme arzusunun açıklanmasıdır. Dünya ve âhiret sahasında, hayır istemeğe mâtuftur. Korktuğumuz, son nefesimizde iman ile can vermeyi istemekten ibarettir. Şeytanın son nefeste insanla uğraşmasını püskürtmek için okunacak duâdır.

Küfürden Korunma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّي لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خَلَقْتَنِي وَاَنَا عَبْدُكَ وَاَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ
مَا اسْتَطَعْتُ اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ اَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَاَبُوءُ بِذَنْبِي
فَاغْفِرْ لِي فَاِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اَنْتَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allâhumme ente Rabbî lâ ilâhe illâ ente hâlaktenî ve ene abdüke ve ene

12. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 564

alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eûzü bike min şerri ma sana'tü, ebûu leke bi ni'metike aleyye ve ebûu bi zenbî, fağfirlî fe innehü lâ yağfiruzzünûbe illâ ente.)

"Allah'ım, Sen benim Rabbimsin. Senden başka ilah yok, ancak Sen varsın. Beni halkettin, ben Senin kulunum. Gücüm yettiği kadar Senin ahdin ve va'din üzerindeyim. İşlediğim kötülüklerden Sana sığınırım, Sana yönelirim, günahlarımla Sana müracaat ederim. Beni mağfiret et, zira günahları ancak Sen bağışlarsın."(13)

اَللّٰهُمَّ يَامُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْاَبْصَارِ وَيَامُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ثَبِّتْ عَلٰى دِينِكَ وَطَاعَتِكَ فَلَا تَكِلْنِي اِلٰى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَلَا اَقَلَّ مِنْ ذَالِكَ

(Allâhumme yâ mukellibel kulûbi vel ebsari, veyâ müdebbirel-leyli vennehâri. Sebbit alâ dinike ve tâatike felâ tekilnî ilâ nefsî tarfete aynin velâ akalle min zâlike.)

"Ey kalbleri ve gözleri döndüren ve gece ile gündüzü getiren Allah'ım. Dinin ve tâatın üzerine beni sâbit kıl. Göz açıp yumuncaya kadar ve ondan daha az bir süre beni nefsime yaslandırma."(14)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى نَفْسِي وَعَلٰى اَهْلِي وَمَالِي اَللّٰهُمَّ رَضِّنِي بِمَا قَضَيْتَ لِي وَعَافِنِي بِمَا اَبْقَيْتَ حَتّٰى لَا اُحِبُّ تَعْجِلَ مَا اَخَّرْتَ وَلَا تَاْخِرَ مَا عَجَّلْتَ. اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْئَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَاَمْرِكَ الْعَظِيمِ اَنْ تُجَرِّنِي مِنَ النَّارِ وَالْكُفْرِ وَالْفَقْرِ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Bismillâhi alâ nefsî ve alâ ehlî ve mâlî. Allâhumme radînî bima kadayteli ve âfinî bima ebkayte, hattâ lâ uhibbu ta'cile ma ahberte velâ te'hire ma accelte. Allâhümme innî es'elüke bi vechikel kerimi ve emrikel azîmi. En tücirenî minennâri vel küfri vel fakri.)

---

13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 565
14. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 564

"Bu duâ, malımız ve nefsimizin korunması için okunacaktır. Ayrıca Mevlâ'dan âfiyet, sıhhat ve neş'e istemek için okunur. Cenab-ı Hakkın cemâlini görmeyi de istemek için yapılmaktadır.

Küfür ve fakirlikten de Allah'a sığınmak için bulunmaz duâlardandır.

Sayılan bu hususlar insan için çok lüzumludur. Hem dünya hem ahiret istenmektedir. Ancak bunlar istenirken samimiyet ve temiz bir niyete ihtiyaç vardır. Ancak bu sâyede yapılacak duâ müessir olabilecektir.

Hasbiye Duâsı:

حَسْبِيَ اللّٰهُ لِدِينِي حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَا اَهَمَّنِي حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَنْ بَغٰى عَلَيَّ حَسْبِيَ
اللّٰهُ لِمَنْ حَسَدَنِي حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَنْ كَادَنِي بِسُوءٍ حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْمَوْتِ
حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْمَسْئَلَةِ فِي الْقَبْرِ حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْمِيزَانِ حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ
الصِّرَاطِ، حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(Hasbiyellâhu li dînî, hasbiyellâhu limâ ehemmenî. Hasbiyellâhu limen bağâ aleyye. Hasbiyellâhu limen hasedenî. Hasbiyellâhu limen kâdenî bi sûin. Hasbiyellâhu indel mevti. Hasbiyellâhu indel mes'eleti fil kabri. Hasbiyellâhu indel mîzân. Hasbiyellâhu indes sirati. Hasbiyellâhu lâ ilâhe illâ hüve aleyhi tevekkeltü ve hüve Rabbül Arşil azîm.)

"Rabbim dinimin korunmasına kâfidir. Ehemmiyetli işlerime kâfidir. Bana tuğyan telkin eden işlerime yeterlidir. Bana hased edenlere kâfidir. Bana hile edenlere Rabbim kâfidir. Ölüm anında Rabbim bana yardımcıdır. Kabirde meleklerin sual sorması anında Rabbim kâfidir. Mizan terazisi anında Rabbim bana kâfidir. Sırat köprüsünde Rabbim bana kâfidir. Rabbim bana kâfidir, O'ndan başka ilah yoktur; ancak O vardır. O'na yaslandım, O arşı azîmin sahibidir."[15]

Hay ve Kayyûm Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيثُ، اَللّٰهُمَّ خَلَقْتَنِي مَجَّانًا وَرَزَقْتَنِي مَجَّانًا فَاغْفِرْ

15. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 566

لِى مَجَّاناً

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Ya Hayyû yâ Kayyûmü, bi rahmetike esteğîsü. Allahumme halaktenî meccânen ve razaktenî meccânen fağfirlî meccânen.)

"Ey Hay ve Kayyûm olan Allah'ım, rahmetinle yardımını taleb eylerim.

Allah'ım, beni meccanen halkettin, meccanen rızıklandırdın. Öyleyse meccanen beni mağfiret eyle."

İmamı A'zam'ın Duâsı:

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِى فِقْهاً فِى الدِّينِ وَزِيَادَةً فِى الْعِلْمِ وَكِفَايَةً فِى الرِّزْقِ وَصِحَّةً فِى الْبَدَنِ وَتَوْبَةً قَبْلَ الْمَوْتِ وَرَاحَةً عِنْدَ الْمَوْتِ، وَمَغْفِرَةً بَعْدَ الْمَوْتِ، وَنَجَاةً عِنْدَ الْحِسَابِ وَجَوَازاً عَلَى الصِّرَاطِ يَاذَا الْفَضْلِ وَالْاِحْسَانِ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allâhummerzuknî fıkhen fiddini ve ziyadeten fil ilmi ve kifâyeten firrızki ve sihhaten filbedeni ve tevbeten kablel mevti ve râhaten indel mevti ve mağfireten bâdel mevti ve necâten indel hisabi ve cevâzen alessırati, yâ zel fadli vel ihsani bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, beni dinde fakih kıl, ilmimi çoğalt, yetecek kadar bana rızık ver, bedenime sıhhat bahşet. Ölmeden evvel tövbeyi ve ölürken rahatlığı bana nasib kıl. Ölümden sonra mağfiretini, hisab yerinde kurtuluşu, sırat köprüsünden geçmeyi bana müyesser kıl. Ey fazlü ihsan sahibi, rahmetinle bunları istiyorum ey merhamet edicilerin en merhametlisi."[16]

Enes İbni Mâlik'in Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِاَنَّ لَكَ الْحَمْدُ وَلاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ الْمَنَّانُ ، يَاحَنَّانُ يَامَنَّانُ

16. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 566

يَابَدِيعَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ وَصَلَّى اللّٰهُ
سُبْحَانَهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ وَاقْضِ حَاجَتِى بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ

(Allâhumme innî es'elüke bienne lekel hamdü velâ ilâhe illâ entel Mennânü, ya Hannânü yâ Mennânü yâ Bedî'assemâvâti vel ardi. Yâ Zel celâli vel ikrâmi, yâ Hayyü yâ Kayyûmü ve sallallahû sübhanehü alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin vekdi hâcetî bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, hamd Sana mahsustur. Senden başka hamdolmağa lâyık yoktur. Sen istemeden veren bol bol ihsan edensin. Ey yerleri gökleri meydana getiren, ey celâl ve ikram sahibi olan, ey ebedî hay ve kayyûm olan Allah. Muhammedin ve O'nun âl ve ashabına rahmet eyle. Arzularımı kabul et. Rahmetinle beraber ey merhametlilerin en merhametlisi, koruyucuların en koruyucusu."(17)

Bu duâya Enes İbni Mâlik hayâtı boyunca devam etmişti. Öylece Allah'a sığınmıştı ki böyle sığıntı her duâda bulunmaz. Cenab-ı Hakkın isimlerinden olan Hannân ve Mennân isimleri ile duâ ediyordu. Bu duâda Cenab-ı Hakkın başka isimleri de vardır. Meselâ: Bedî', Celâl ve ikram sahibi gibi sıfatları vardır. Bu önemli sıfatlar vasıtası ile Hakka sığınmak, mutlaka yapılan duânın kabul olunmasına alâmettir.

Bu duâya akşam sabah devam etmek lâzımdır. Bir mühim iş için, korku için okunur, ihlâsla okunması şarttır.

İman Duâsı:

اَصْبَحْنَا عَلٰى فِطْرَةِ الْاِسْلَامِ وَعَلٰى كَلِمَةِ الْاِخْلَاصِ وَعَلٰى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ
ﷺ وَعَلٰى مِلَّةِ اَبِيهِ اِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ حَنِيفًا وَمَا اَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

(Asbahnâ alâ fıtretil islâmi ve alâ kelimetil ihlâsi ve alâ dini nebiyyinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve selleme ve alâ milleti ebîhi İbrahime aley hissalâtü vesselâmü, hanifen vemâ ene minel müşrikîne.)

17. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 511

"Allah'ım, bizi islâm fıtratı (yaratılışı), ihlâs kelimesi ve Muhammed Mustafa'nın dini üzerine sabahlat. Muhammed üzerine Allah rahmet eyler, babası İbrahim'in üzerine de rahmet eyler. İbrahim, Halis oldum ve müşriklerden uzağım, demiştir."[18]

Bu duâ hem iman, hem islâm ve hem de ihlâs duâsıdır. Bunda bir çok tesirler mevcuttur. Merhum Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi bu duaları böylece sıralamış, hangisi ne için okunacağını ayırmıştır.

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

(Allahu veliyyüllezîne amenu yuhricûhüm minezzulümâti ilennûri. Vellezîne keferû evliyâuhumuttâğûti yuhricûnehum mine'nnûri ilezzulümâti. Ülâike eshabünnâri hum fîhâ hâlidûn.)

"Allâh iman edenlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfir olanların dostları da Tağuttur (Şeytandır.) Bunlar onları aydınlıktan karanlıklara sokar. İşte bunlar ateşliktir. Orada ebedidirler."[19]

Azalarımızın Nurlanması İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ مَتِّعْنِى بِسَمْعِى وَبَصَرِى وَاجْعَلْهُمَا الْوَارِثَ مِنِّى وَانْصُرْنِى عَلَى مَنْ ظَلَمَنِى وَخُذْ مِنْهُ بِثَارِى

(Allahumme mettiğnî bi sem'î ve basarî vec'alhümâ el vârise minnî vensurnî alâ men zalemenî ve huz minhu bi şe'rî.)

"Allah'ım, kulak ve gözlerime kuvvet ver, onları bana varis kıl (bağlı kıl), bana haksızlık edene karşı yardım et ve intikamımı ondan al."

Kulak ve gözler insanın en önemli organlarıdır. Bunları gerektiği şekilde kullanmak lâzımdır, aksi halde, mesüliyeti mucibtir.

18. *Meçmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 511
19. Bakara, 257

İmanı Zînetlendirme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الْاِيمَانِ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ

(Allâhümme zeyyinnâ bi zînetil iman, vec'alnâ hüdâten muhtedîn.)

"Allah'ım, iman zinetiyle beni güzelleştir imanı bana hıdayet sembolü kıl."(20)

En güzel zinet imandır. İmanlı bir şekilde yaşamakla mümkündür. İmansızın süsü, kış gününde güneşin ısıtmasına benzer; mezara, mahşere, hiçbir tesiri yoktur. Hakiki güzellik iman ile olur. İman, Allah'ın kuluna bir bağışıdır.

İman dil ile ikrar, kalb ile tasdik ve vücut ile amel etmekten ibarettir. İmanın zayıflaması ve kuvvetleşmesi mümkündür, azalma ve çoğalma mevzubahis değildir. Peygamberimiz bir hadisi şeriflerinde: *"Kuvvetli mü'min zayıf mü'minden daha hayırlıdır."* buyurmuştur.

İman gönülde bir nurdur. Bu nuru yakan Allah, söndüren kuldur. Sahrada yanan bir lamba rüzgâr sebebiyle sönebilir, bu rüzgâr şeytanın ve nefsin rüzgârıdır. Hakiki mü'min imanının nurunu söndürmeyen kişi demektir. Öyle ise bütün duâlarımızda imanla zinetlenmemizi istememiz gereklidir.

Sığınma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ وَمِنْ نَفْسٍ
لَا تَشْبَعُ وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هٰؤُلَاءِ الْاَرْبَعِ

(Allâhumme innî eûzübike min kalbin lâ yahşeu ve min duâin la yusmeu ve min nefsin lâ teşbeu ve min ilmin lâ yenfeu, eûzübike min hâülâil erbei.)

"Allah'ım, korkmayan kalbten, kabul olunmayan duâdan, doymayan nefisten, fayda vermeyen ilimden Sana sığınırım, bu dört şeyden Sana sığınırım."(21)

---

20. *Meçmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 516
21. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 517

Allah korkusu, vicdan duygusu müslümanın en önemli özelliğidir. Peygamberimiz: *"Hikmetin başı Allah korkusudur"* buyurdu. (Tirmizî) Sözle korkmak değil, kalbten korkmak lâzımdır. İsteksiz duâ geçerli değil, aynı zamanda kabûle şâyan da değildir.

Nefis doymak bilmez bir hezeledir. Aynı zamanda bizim en amansız düşmanımızdır, bu düşmandan gece gündüz Allah'a sığınmak lâzımdır.

Fayda vermeyen ilimden de, Peygamberimiz sığındığı gibi, bizler de sığınmamız lâzımdır. Allah korkusu aşılamayan ve insana amel işletmeyen ilmin ne faydası vardır? Böyle ilim insana fayda değil zarar verir.

İmanı Kuvvetlendirme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَسْئَلُكَ صِحَّةً فٖى اٖيمَانٍ وَاٖيمَانًا فٖى حُسْنِ خُلُقٍ وَنَجَاحًا يَتْبَعُهُ فَلَاحٌ
وَرَحْمَةً مِنْكَ وَعَافِيَةً وَمَغْفِرَةً مِنْكَ وَرِضْوَانًا

(Allahumme innî es'elüke sihhaten fî imanin ve imânen fî hüsni hulukin ve necâhen yetbe'uhu felâhün ve rahmeten minke ve âfiyeten ve mağfireten minke ve rıdvânen.)

"Allah'ım, Senden imanda sıhhat ve güzel ahlâkta kuvvet isterim. Yine Senden bir zafer isterim ki arkası kurtuluş olsun. Senden rahmet, âfiyet, mağfiret ve rıza isterim."[22]

İmanın ve ahlâkın kuvvetlenmesi için yalvarmak yerinde bir yalvarıştır. Rahmet, âfiyet, mağfiret ve rıza istemek en büyük istekler mesabesindedir.

Sıhhat olmazsa insanın ne dünyası ve ne de âhireti kurtulabilir. Çünkü bütün başarı sıhhat ile mümkündür. Kanuni'nin: "Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" dediği gibi.

Sağlık, Allah'ın nimetlerinin en yüce bir nimetidir, fakat insanların çoğu bu nimetlerin şükrünü ödemekten âcizdir.

Allah'ın nimetlerini saymak mümkün değildir. Ancak âcizliğimizi anlar ve ona göre Hâlik'a yalvarırsak bizim için bu güzel bir kulluk sayılmış olur.

22. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 526

Emnü İmân İsteme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ الْاَمْنَ وَالْاِيمَانَ وَالسَّلَامَةَ وَالْاِسْلَامَ وَالْاَمَانَةَ وَالْاِمْتِنَانَ
وَالنَّجَاةَ مِنَ النِّيرَانِ يَارَحِيمُ يَارَحْمٰنُ يَامَنَّانُ يَاكَرِيمُ يَادَيَّانُ

(Allahumme innî es'elüke-l emne vel îmane vesselâmete vel-islâme vel emanete vel imtinâne vennecâte minennîrani yâ Rahîmü yâ Rahmânu, yâ Hannânu yâ Mennânu, yâ Kerîmu yâ Deyyânu).

"Allah'ım, Senden emniyet, iman, selâmet, islâm, emanet ve yardım isterim. Ayrıca Senden cehennemden korunmayı isterim. Ey esirgeyen ve bağışlayan, ey istemeden veren ve istedikten sonra yine bol veren, ey kerem sahibi ve yüce dinin koruyucusu olan Allah'ım."(23)

Bu duâ emniyet, iman ve İslâmı isteme duâsıdır. İstemekle iş bitmiyor, yaşamak lâzım geliyor. Çünkü insan hem dili ile isteyecek, hem gönlü ile o isteğe hazırlanacak ve hem de bütün azmiyle isteyecektir.

اَصْبَحْنَا عَلٰى فِطْرَةِ الْاِسْلَامِ وَكَلِمَةِ الْاِخْلَاصِ وَدِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ
وَعَلٰى مِلَّةِ اَبِينَا اِبْرَاهِيمَ ﷺ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا نَحْنُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(Asbahnâ alâ fıtratil islâmi ve kelimetil ihlâsı ve dini nebîyyinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve selleme, ve alâ milleti ebînâ İbrâhime sallallahu aleyhi ve selleme, hanîfen müslimen vemâ nahnu minel müşrikîn.)

"Allah'ım, bizi İslâm fıtratı, ihlâs kelimesi ve Peygamberimizin (s.a.v.) dini ve babamız İbrahim aleyhisselâmın halis dini üzerine bizi sabahlat Allah'ım. Biz müşriklerden değiliz."(24)

Bu duâ İslâm fıtratı üzerine olma duâsıdır. Bu fıtratı bozmama ve bulunduğumuz dinin inkişâfı üzerine olma duâsıdır. Bu duâya insan devam ettiği müddet, arzulanan niyete varılacağına şüphe yoktur. Onun için bu duâya devam etmek bizim faydamızadır.

---

23. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 293
24. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 300

ALTINCI BÖLÜM

NAMAZ İLE İLGİLİ DUÂLAR

NAMAZ İLE İLGİLİ DUÂLAR

Namaz Hakkında Kısa Bir Bilgi:

Namaz, İslâm dininin en sağlam temellerinden birisidir. İmandan sonra en önemli yer teşkil eden hiç şüphesiz namazdır. Namaz dinimizin direği, imanımızın mayası ve gönlümüzün cilâsıdır.

Namaz, Mekke-i Mükerreme'de hicretten bir buçuk sene evvel Miraç gecesinde farz kılınmıştır. Her âkıl, baliğ olan müslümana namaz farzdır.

Kur'an-ı Kerim'de namaz hakkında bir çok âyeti kerime mevcuttur. Cenab-ı Hak bir âyetinde şöyle buyuruyor:

"Muhakkak namaz mü'minlere vakti muayyen bir farzdır."[1]

Günde beş vakit namaz kılmak üzerimize farzı ayındır. Bunu geri bırakmak veya ihmal etmek büyük bir manevî cinâyettir. Namazların vakitleri Kur'an'da belirlenmiştir.

Namazın çok çeşitleri vardır. Meselâ: Beş vakit namaz, cenaze namazı, teravih namazı, bayram namazları, cuma namazı, kuşluk namazı, teheccüd namazı, evvâbin namazı, işrak namazı gibi namazlar vardır. Ayrıca istihâre namazı, hâcet namazı, seferî namazı, nafile namaz, kaza namazları gibi çeşitli namazlar mevcuttur.

---

1. Mâide, 101

Kuşluk namazı dört veya sekiz rek'at kılınır. Peygamberimiz bu namazı kılmıştır. İşrak namazı, güneş doğunca kılınan şükür namazıdır.

Teravih namazı yirmi rek'attır. Ramazan gecelerinde kılınır.

Evvabin namazı akşamın sünnetinden sonra kılınır. Dört veya altı rek'attır. Hacet namazı, bir işin husule gelmesi için Allah rızası için kılınan iki rek'at nafile namazdır.

Teheccüd namazı, gece yarısı kılınan ve iki rek'atta bir selâm verilen bir namazdır. Bu namazı Peygamberimiz de kılmıştır. O'na vâcip, bize sünnet olan bir namazdır.

Hülâsa: Namazların durumu bundan ibârettir. Ayrıca kaza namazı kılmak borcu olanlar için farzdır. Çünkü kılmadığımız namazları kılmamız bize düşen bir ödevdir. Zamanında ihmal eden insanlar sonradan çok pişmanlık çekmiştir. Allah bizlere akıl, fikir ve iz'an versin de namazlarımızı hiç bırakmayalım, veyahut bıraktığımızda hemen kaza etmeye koşalım.

Camiye Girerken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَخَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ

(Allahummeftah ebvâbe rahmetike ve hazâine fadlike ve keremike yâ ekremel ekremîn.)

"Allah'ım, bana rahmet kapılarını aç, fazlü kerem hazinelerinin kapısını da aç. Zira Sen, ikram edenlerin en ekremisin."(2)

Cami, Mevlâ'nın huzur sahnesidir. Müslüman câmiye girerken, Rabbinin evine giriyor gibi bir hisde bulunmalıdır. Duâ ile camiye girmek ve duâ ile camiden çıkmak Resûl-i Ekrem'in emirlerindendir.

Sabah Namazının Sünnetinden Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَاِسْرَافِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَمُحَمَّدٍ النَّبِيِّ ﷺ اَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ.

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 93

(Allahumme, Rabbe Cibrîle ve İsrâfîle ve Mikâile ve Muhammedin nin-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme eûzü bike minennâr.)

"Allahım, Cebrâilin, Mikâilin ve Muhammed aleyhisselâmın Rabbi. Ateşten Sana sığınırım."

Bu duâ cidden alaka çekici bir duâdır. Büyük meleklerin ve Yüce Muhammedin Rabbi hakkı için yapılan duâda mutlaka isâbet vardır. Bunu istemek ve her sabah namazımızın sünnetinden sonra okumak çok savap kabul edilmiştir.

Sabah Namazının Farzından Sonra Okunacak Duâ:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîkeleh, lehül mülkü ve lehül hamdü vehüve alâ külli şey'in kadîr.)

"Allah'tan başka ilah yoktur. Tektir, ortağı yoktur. Mülk O'nun, hamdü senâ da O'na mahsustur. O her şeye kâdirdir."[3]

Sabah Namazından Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْاَوَّلُ فَلَا شَيْءٌ قَبْلَكَ وَاَنْتَ الْاٰخِرُ فَلَا شَيْءٌ بَعْدَكَ وَاَنْتَ
الظَّاهِرُ فَلَا شَيْءٌ يُشْبِهُكَ وَاَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَا شَيْءٌ يَرَاكَ وَاَنْتَ الْوَاحِدُ بِلَا
كَثِيرٍ وَاَنْتَ الْقَادِرُ بِلَا وَزِيرٍ وَاَنْتَ الْمُدَبِّرُ بِلَا مُشِيرٍ

(Allâhumme entel-Evvelü fela şey'ün kableke. Ve entel-âhiru felâ şey'ün ba'deke. Ve ente'z-Zâhirü felâ şey'ün yüşbihüke. Ve entel-Bâtinü felâ şey'ün yerâke. Ve entel-Vâhidü bilâ kesîrin ve entel-Kâdirü bilâ vezîrin. Ve entel Müdebbirü bilâ müşîrin.)

"Allah'ım, Sen Evvelsin, Senden evvel kimse yok. Âhirsin, Senden sonra kimse yok. Zâhirsin, Sana benzeyen yok. Bâtınsın, Seni görebilen yok. Sen

3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 8

teksin, Sende çokluk yok. Vezirsiz planlarını istediğin gibi alırsın."[4]

Sabah namazı namazların şâhıdır, o namaz kılındıktan sonra yukarıdaki duâ'yı okumak çok mânidardır. Bundaki manalar çok önem taşımaktadır. Haşr sûresinin sonuncu âyetini okumak, sonra duâ etmek ve ondan sonra bu duâyı okumak makbüle şayandır. Dilekler kabul edilmeğe vesiledir.

Her Sabah Namazdan Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ سَلَّطْتَ عَلَيَّ عَدُوًّا بَصِيرًا يَرَانَا هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لاَ نَرَاهُ، اَللّٰهُمَّ
فَاَيِّسْهُ مِنَّا كَمَا آيَسْتَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَقَنِّطْهُ كَمَا قَنَّطْتَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَاَبْعِدْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ كَمَا اَبْعَدْتَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ جَنَّتِكَ اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Allahumme inneke sallette aleyye adüvven basîren yerânâ hüve ve kabîlühü min haysü la nerahü. Allahumme feâyishü minnâ kema âyestehü min rahmetike ve kannithü kema kannettehü min rahmetike. Ve eb'îd beynenâ ve beynehü kema eb'adte beynehü ve beyne cenneteke. İnneke alâ külli şey'-in kadîr.)

"Allah'ım, bana kendisi ve kabilesi gören şeytan düşmanını musallat kıldın. Allah'ım, rahmetinden umudunu kestiği gibi, benden de, onu kes. Rahmetinden uzaklaştırdığın gibi, benden de onu uzaklaştır. Cennetle onun arasını uzaklaştırdığın gibi, benimle de arasını uzaklaştır. Sen herşeye kâdirsin."

Sabahleyin kalkan ve Rabbine namazla sığınan insan, o sığıntısının kuvvetiyle yatağa girinceye kadar korunmak istiyor. İşte bu korunmayı bu duâ vasıtasiyle Mevlâ'sından istiyor. Bilhassa bu duâ sabah namazından sonra üç defa tekrar edilirse çok daha isabetli olur.

Yüce Peygamberimiz her sabah namazından sonra bu yazdığımız duâyı okurlardı. Buna tanıklık yapan ve bizlere bu haberi ulaştıran Hz. Enes bin Mâlik'tir.[5]

---

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 8
5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 8

Öğle Namazından Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ اَوَّلَ يَوْمِنَا هٰذَا صَلاَحاً وَاَوْسَطَهُ فَلاَحاً وَآخِرَهُ نَجَاحاً

(Allâhummec'al evvele yevminâ hazâ salâhen ve evsatehu felâhen ve âhirehu necâhen.)

"Allah'ım, günümün evvelini salâh, ortasını felâh, sonunu da necâh kıl."(6)

Günümüzün ilk saatlarını islâhı hal üzere geçirmemiz, orta kısmı olan öğle mahallini kurtuluş ve zafer halinde geçirmemiz ve sonunu da zafer ve necat halinde bitirmemizi istiyoruz ve bunun için duâ etmeliyiz. Zira Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz bu duâlara devam buyurmuş ve bizlere de devam etmemiz için tâlimat vermiştir.

İkindiden Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا مِنَ الْعَيْشِ اَرْغَدَهُ وَمِنَ الْعُمْرِ اَسْعَدَهُ وَمِنَ الرِّزْقِ اَوْسَعَهُ

(Allâhummerzuknâ minel-ayşi er'adehü ve minel umri es'adehu ve minerrızki evsa'ahu.)

"Allah'ım, geçimin en tatlısını, ömrün en saadetlisini ve rızkın en bolunu bana nasip eyle."(7)

Akşam Namazından Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اعْفُ بِعَفْوِكَ وَاحْلُمْ عَلَيْنَا بِفَضْلِكَ

(Allâhumme'fu annâ bi affike vahlum aleynâ bi fadlike.)

---

6. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2, s. 42
7. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 609

"Allah'ım, affınla beni affet ve hilminle (yumuşak huyunla) bana fazlü keremini bahşet."(8)

اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِى مِنَ النَّارِ

(Allahumme ecirnî minennâr.)

"Allah'ım, beni cehennemden muhafaza eyle."

Bunun bir de "Ecirnâ minennâr" kısmı vardır. "Ya Rab, bizi cehennemden uzak eyle," demektir.

Yatsı Namazından Sonra Okunacak Duâ:

يَا دَائِمًا بِلاَ فَنَاءٍ وَيَاقَائِمًا بِلاَ زَوَالٍ وَيَامُدَبِّرًا بِلاَ وَزِيرٍ سَهِّلْ عَلَيْنَا وَاَبَوَيْنَا كُلَّ عَسْرٍ

(Yâ dâimen bilâ fenâin veyâ kâimen bilâ zevâlin veya müdebbiren bilâ vezirin. Sehhil aleynâ ve ebeveynâ külle asrin.)

"Devamı olup sonu olmayan, ayakta olup hiç yıkılmıyan ve ey tedbiri güzel alıp veziri bulunmayan (Allah'ım); işlerimizi ve anne babalarımızın işlerini kolay eyle."

Günlük namazlar arasında ayrı ayrı birer duâ okunması arzuya muvafıktır. Gönlün hoş olması, ruhun berraklaşması ve ahlâkın düzelmesi ve rızkın fazlalaşması için bulunmaz bir manevî devâdır.

Sabah namazı, öğle, ikindi, akşam ve yatsıdan sonra okunacak seçme duâlar teker teker Gümüşhaneli merhum Naci Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin duâ mecmuaları isimli kitaplarından seçilmiştir. Hangi kitaptan seçildiği de rakamla bildirilmiştir. Böylece bu duâlar her namazın arkasında okunmalı ve gereken sağlam niyetin husûlünü yerine getirmelidir.

Her namazın kendine göre bir özelliği vardır. Bu duâlar da aynen o özelliği taşımaktadır.

---

8. En'am, 6

Câmiden Çıkarken Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ وَالسَّلَامُ عَلٰى رَسُولِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ اَللّٰهُمَّ
اعْصِمْنٖى مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجٖيمِ

(Bismillâhi vesselâmü alâ Resûlillâhi. Allahumme innî es'elüke min fadlike, Allâhumme ağsimnî mineşşeytânirracîmi.)

"Allah'ın ismi ve Resûlullah'a salatü selâmla bu duâya başlarım. Allah'ım, fazlü kereminden isterim. Allah'ım, şeytanın şerrinden Sana sığınırım."

Bu duâ ve bundan önceki duâlar çok makbul dualardır.

Gerek camiye girerken, gerek cami içinde ve gerekse çıktıktan sora bu duâlara devam etmenin fazileti hesapsızdır.

Câmiden çıkarken okunacak duâ çok mühimdir. Çünkü yapılan ibâdeti hebâ etmemek için Allah'a bir sığınmadır. Cenab-ı Hak bu hususta şöyle buyuruyor ve bizim dikkatimizi çekmek istiyor:

"Bir söze dalıncaya kadar onlardan ayrıl. Şeytan sana unutturur ise o nehyi yâd ettikten sonra artık zâlim kavim ile beraber oturma."[9]

Burada oturma sözü, câmiden çıktıktan sonra onunla bununla oturup, yaptığın ibâdeti boşa çıkarma demektir. Çünkü câmilerden alınan feyiz kolayca hevaya verilir, maksad yapılan ibâdeti muhafaza etmektir. Cenâb-ı Hak yine bu hususta bizlere şöyle buyurmaktadır:

"Namazlarını lâyıkile muhafaza edenler başka."[10]

İşte câmiden çıkarken okunan duâ bu maksatla okunuyor ve okunacaktır.

Namazdan Sonra Okunacak Duâ:

اِنّٖى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذٖى فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنٖيفًا وَمَا اَنَا مِنَ
الْمُشْرِكٖينَ

9. Meâric, 34
10. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 117

(İnnî veccehtü'vechiye lillezî fataressemavati vel ardi hanıfen vema ene minel müşrikîne.)

"Ben yüzümü halis olarak yerleri ve gökleri yaratan Allah'a çevirdim, ben müşriklerden değilim."

Namazdan sonra okunacak duânın da gayesi, kılınan namazın boşa gitmemesi, feyzinin bizlere tesir etmesine matuftur. Zira Peygamberimiz bu hususta bir çok duâlarda bulunmuştur.

Namaz İçindeki Duâlar:

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ

Sübhaneke:

(Sübhanekellâhumme ve bihamdik ve tebârekesmük, ve teâlâ ceddük velâ ilâhe ğayrük.)

Ancak cenâzede "Ve celle senâüke" ilâve edilir.

"Allah'ım, Seni noksan sıfatlardan uzak kılar ve kemal sıfatlarla vasıflarım. Sana hamdederim. İsmin yücedir. Şan ve şerefin alîdir. Medhu senân bârizdir. Senden başka ilâh yoktur."

Her namazın başlangıcında bu Sübhaneke okunuyor ve okunması sünnet kılınmıştır. Zira Peygamberimiz bizlere öyle öğretmiş ve bunu okumadan Fatiha'ya geçemiyeceğimizi duyurmuştur. Bunun okunması demek, Yüce Mevlâ'dan izin istemek ve O'nun lütuf kapısını çalıp müsaade istemek demektir. Bunda çok büyük hasseler vardır. Çünkü tesbihlerin şahıdır. Bizim mezhebimize göre namaza dururken eûzü besmele çekmeden bunu okumak ve ondan sonra içten besmele çekip Fatiha'yı okumalıdır.

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Ettehiyyâtü:

(Ettehiyyâtü lillâhi vessalavâtü vettayyibâtü. Esselâmü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullahi ve berekâtühü. Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhis

sâlihîne. Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü.)

"Bütün tahiyyeler (bedenle yapılan, para ile meydana gelen hayırlar ve ağızla yapılan duaların tümü) Allah içindir, O'nun için yapılmaktadır. Selâm senin üzerinedir ey Nebiyyi muhterem. Rahmet ve bereket de Sanadır. Allah'ın selâmı bizim ve salih kullarının üzerine olsun. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Ve yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve Resûlüdür."

Namazların her iki rek'atında bu duânın okunuşu bize vâcib olmuştur. Resûl-i Ekrem Efendimize Miraç gecesinde armağan edilmiştir. Bunun okunuşunda hem okuyana feyiz, hem de Allah'ı yüceltmek olduğundan her namazın iki rek'atında okunması meşrû kılınmıştır. Bundaki özellikler sayılamayacak kadar çoktur.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى
اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allahumme Salli:

(Allahumme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrâhime ve alâ âli ibrâhime inneke hemîdün mecîd.)

"Allah'ım, İbrahim'in ve onun âl ve evlâdının üzerine rahmet ve bereketini akıttığın gibi, Muhammed ve O'nun âli üzerine rahmet eyle. Zira Sen hem Hamîd ve hem de Mecîd'sin. (Yani ezelden hamdedilmiş ve yücelmişsin.)"

Bu salâtü selâm namazların son oturuşlarında okunur ve sünnettir. Peygamberimizin yaptığı ve bize yapın diye tavsiye buyurduğu hususlar sünnet kabul edilmiştir. Bizler de buna binaen, buna devam edeceğiz, öyle emredilmişiz.

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى
اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allahumme Bârik:

(Allahumme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârekte alâ İbrâhime ve alâ âli İbrâhime inneke Hamîdün Mecîd.)

"Allah'ım, Muhammedi mübarek eyle, onun âlini de mübarek eyle. İbrahim'e ve onun âline ihsan ve ikram ettiğin gibi, Muhammed'e ve O'nun âline de ikramda bulun Allah'ım."

Allahümme bârik duâsı, hem bize hem de bizden öncekilere de duâdır. Çünkü namaz dûa demektir. Onda herkese duâ etmek ve herkesi rahmetle yâd etmek vazifemizdir. Kur'an'da dahi buna benzer bir çok dualar vardır. Meselâ: İbrahim sûresinde Allah bize umumi duâ etmemizi öğütlemektedir. Ez cümle Mevlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey Rabbimiz, hesap sorulduğu gün, beni, ana ve babamı, mü'minleri bağışla."(11)

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ رَبَّنَا اغْفِرْ
لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

Rabbenâ Âtinâ:

(Rabbenâ âtina fi'd-dünya haseneten ve fil-âhireti haseneten ve kınâ azâbennâr. Rabbenağfirlî ve livâlideyye ve lilmü'minîne yevme yekûmül hisâb.)

"Ey Rabbimiz, bize dünyada iyilik ver, âhirette de iyilik ver, bizi cehennem azabından vikâye et. Ey Rabbimiz; beni, anamı ve babamı bütün mü'minleri hesap gününde bağışla."

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتُوبُ اِلَيْكَ
وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ
مَنْ يَفْجُرُكَ، اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ
نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ

Kunut Duâları:

(Allahumme innâ nestaînuke ve nestağfiruke ve nestehdîke ve nü'minu bike ve netûbü ileyke ve netevekkelü aleyke ve nüsnî aleykel hayre küllehü neşkürüke velâ nekfürüke ve nahla'u ve netrukü men yefcürük.

11. İbrahim, 19

Allâhumme iyyâke na'büdü veleke nusallî ve nescüdü ve ileyke nes'â ve nahfidü nercû rahmeteke ve nahşâ azâbeke inne azâbeke bil küffâri mülhık).

"Allah'ım, Senden yardım diler, Senden bağışlama diler, Senden hidâyet isteriz. Sana inanır, Sana tevbe eder, Sana güveniriz. Seni bütün hayır ile senâ ve zikirde bulunur, nimetlerini itiraf ile Sana şükrederiz. Seni inkâr etmeyiz. Sana isyan edenleri terkederiz, alâkamızı keseriz.

Ey Rabbim; biz ancak Sana ibâdet eder ve Senin rızan için namaz kılar ve ancak Sana secde ederiz. Sana durmadan yaklaşmak için çalışırız. Emirlerini sevinçle yapar, rahmetini umar, azâbından da korkarız. Muhakkak ki, Senin azâbın kâfirlere ulaşacaktır."

Rükûda Okunacak Duâlar:

سُبْحَانَ رَبِّىَ الْعَظِيمِ

(Sübhane Rabbiyel azîm.)

"Yüce olan Rabbimi tèsbih ederim."

Rükûdan doğrulunca şöyle denir:

سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

(Semi'allâhu limen hamideh.)

"Cenabı Hak kendisine hamdedenleri işitir. Ey Rabbimiz, hamd Senin içindir."

Secde Tesbihi:

سُبْحَانَ رَبِّىَ الْاَعْلٰى

(Sübhane Rabbiyel a'lâ)

"Yüce olan Allah'ı noksan sıfatlardan berî, kemâl sıfatlarla mevsuf kılarım."

Namaz bitince, önce sağa sonra sola şöyle selâm verilir:

اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

(Esselâmü aleyküm ve rahmetullâh.)

"Allah'ın selâmı ve rahmeti üzerinize olsun."

اَللّٰهُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلاَّ بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَابَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلاَّ بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ وَلاَ يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيمُ

Âyetel Kürsî:
(Allâhü lâ ilâhe illâ hüvel Hayyul Kayyûm. Lâ te'huzühü sinetün velâ nevmün. Lehü mâ fissemâvati vemâ fil ardi. Men zellezî yeşfe'u indehü illâ biiznihi, ya'lemu ma beyne eydîhim ve~~ma~~ halfehum, velâ yuhîtûne bi şey'in min ilmihi illâ bimâ şâe, vesi'a kürsiyyühüssemavâti vel arde velâ yeûdühü hifzuhumâ ve hüvel Aliyyül Azîm.)

"Allah, O bir Allah'dır ki, kendinden başka hiçbir ilâh yoktur. O ezelî ve ebedî hayât ile bizâtihi diridir. Bâkidir.

Zât ve kemâl sıfatları ile yaratıkların bütün işlerinde hâkim ve kaimdir. Onu ne bir dalgınlık tutar, ne de bir uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O'nun izni olmadıkça katında kim şefaat edebilir. O bütün varlıkların önlerinde ve arkalarındaki gizli ve âşikâre her şeyini bilir. Onlar ise Allah'ın dilediği kadarından başka, ilâhi ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. O'nun kürsüsü gökleri ve yeri çevrelemiş, kaplamıştır. Gökleri ve yeri korumak, gözetmek, O'na zorluk ve ağırlık vermez. O çok yüce, çok büyüktür."

Peygamberimiz buyuruyor:

"Bir mü'min bir iş için evden çıkarken âyetel kürsîyi okuyup çıkarsa, yahut uzak bir yere giderse, düşmandan veya hırsızdan korkarsa Cenab-ı Hak bin melek gönderir, her türlü belâ ve âfetlerden muhafaza eder. Kim ki namazın arkasından âyetel kürsîyi okursa bütün musibetlerden emin olur." Muradın husulü için okunur, her işe başlanınca okunur.

Âyetel Kürsî, Kur'an âyetlerinin en büyüğüdür. Mübarek duâlardan, en feyizlilerindendir.

Namazın Arkasında Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ * وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ * اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا يَارَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا صَلَاتَنَا
وَصِيَامَنَا وَقِيَامَنَا وَقِرَائَتَنَا وَرُكُوعَنَا وَسُجُودَنَا وَقُعُودَنَا وَتَشَهُّدَنَا وَتَسْبِيحَنَا
وَتَهْلِيلَنَا وَتَضَرُّعَاتِنَا وَتَمِّمْ تَقْصِيرَاتِنَا وَلَا تَضْرِبْ بِهَا وُجُوهَنَا يَامَوْلَنَا *
اَللّٰهُمَّ سَلِّمْنَا وَسَلِّمْ دِينَنَا وَلَا تَسْلُبْ وَقْتَ النَّزْعِ اِيمَانَنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا
مَنْ لَايَرْحَمُنَا وَارْزُقْنَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ *
يَامُحَوِّلَ الْحَوْلِ وَالْاَحْوَالِ حَوِّلْ حَالَنَا اِلٰى اَحْسَنِ الْحَالِ *
اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنَّا * يَاخَفِيَّ الْاَلْطَافِ نَجِّنَا مِمَّا نَخَافُ *
اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا حِفْظَ الْمُرْسَلِينَ وَاِلْهَامَ الْاَنْبِيَاءِ وَفَهْمَ الْاَوْلِيَاءِ بِكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ
الْاَكْرَمِينَ وَبِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ * اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ فِقْهًا فِى الدِّينِ
وَزِيَادَةً فِى الْعِلْمِ وَكِفَايَةً فِى الرِّزْقِ وَصِحَّةً فِى الْبَدَنِ وَتَوْبَةً قَبْلَ الْمَوْتِ
وَرَاحَةً عِنْدَ الْمَوْتِ وَعَافِيَةً فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ.
اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ *
اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ * سُبْحَانَ رَبِّكَ
رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ * وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ * وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ *

(Elhamdü lillâhi Rabbil âlemine vel âkibetü lil müttâkîn, vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Allâhumme Rabbenâ yâ Rabbenâ, takabbel minnâ salâtenâ ve sıyâmenâ ve kıyâmenâ ve kırâetena ve rükûenâ ve sücûdenâ ve ku'ûdenâ ve teşehhüdenâ ve tesbihenâ ve tehlîlenâ ve tazarruatina ve temmim taksirâtinâ velâ tadrib bihâ vücûhenâ yâ Mevlânâ.

Allâhumme sellimnâ ve sellim dinenâ velâ teslüb vaktennez'i imânenâ velâ tusallit aleynâ men lâ yerhamuna verzuknâ hayreddünyâ vel âhireti inneke alâ külli şey'in kadîr. Yâ muhavvilel havli vel ahvâl, havvil hâlenâ ilâ ehsenil hâli.

Allahumme inneke afuvvun, tühibbül afve fa'fü annâ yâ hafiyyel eltâfi neccinâ mimma nehâf.

Allahumme'rzuknâ hifzel mürselîne ve ilhâmel enbiyâi ve fehmel evliyâi bi keremike yâ Ekremel Ekremîne ve bi rahmetike ya Erhamerrâhimîne.

Allahumme innâ nes'elüke fîkhen fiddini ve ziyadeten fil ilmi ve kifâyeten firrızki ve sıhhaten fil bedeni ve tevbeten kablel mevti ve râhaten indel mevti ve âkibeten fiddünya vel âhireti.

Allahumme Rabbenâ âtina fid dünya haseneten ve fil âhireti hâseneten ve kınâ azâbennâr.

Allahumme Rabbenağfirlî ve livâlideyye ve lil mü'minine yevme yekûmül hisab.

Sübhâne Rabbike Rabbil izzeti ammâ yesifûn ve selâmün alel mürselîn velhamdü lillâhi Rabbil âlemîne.)

"Bütün âlemlerin sahibi olan Allah'a hamd olsun. Sonuç, Allah'tan korkanlarındır. Salât ve selâm, Peygamberimiz Muhammed Mustafa efendimizin üzerine olsun, O'nun âl ve ashabının üzerine de olsun.

Rabbimiz, namazımızı, orucumuzu, kıyâmımızı, okuduğumuzu, rükûumuzu, secdelerimizi, oturuşumuzu, ettehiyyâtımızı, tesbihimizi, tehlilimizi, yalvarışlarımızı kabul buyur Allah'ım.

Bizim noksanlıklarımızı tamamla, yaptığımız ibâdetlerimizi yüzümüze çarpma Rabbimiz.

Allah'ım; bizi, dinimizi koru, öleceğimiz anda bizi imandan mahrum kılma, merhametsizleri bize musallat eyleme.

Dünya ve âhiret hususunda bize hayır ihsân et. Şüphesiz Sen her şeye kâdirsin.

Ey hep hâlleri döndüren Rabbimiz, bizim hâlimizi en güzel hâle döndür.

Allah'ım, Sen afvedicisin, affı seversin. bizi affeyle.

Ey gizli lüfutlar sahibi; bizi korktuklarımızdan emin kıl. Ey Allah'ım, bize kereminle, rahmetinle peygamberlerin muhafazâsını Peygamberlerin ilhamını ve velilerin anlayışını ihsân eyle.

Allah'ım; biz Sen'den dinde ince anlayış, çok ilim, yeterli rızık ve beden sağlığı istiyor, ölmeden önce tevbe nasib etmeni, rahat bir ölüm ile dünya ve ahiret işlerinin hayırlı sonuçlarını diliyoruz.

Allah'ım, ey Rabbimiz; bize dünya ve ahirette iyilik ver, ateşin azabından bizleri koru.

Allah'ım; beni, ana babamı ve bütün mü'minleri hesap gününde bağışla ya Rabbi.

İzzet sahibi Rabbin, o kâfirlerin vasfettiklerinden münezzehtir, yücedir. Bütün peygamberlere selâm olsun. Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur."

Hâcet Namazı İçin Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَسْئَلُكَ يَارَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَيَاخَالِقَ كُلِّ شَيْءٍ وَيَا آخِرَ كُلِّ شَيْءٍ
وَيَاعَالِمًا بِكُلِّ شَيْءٍ اِنّى اَسْئَلُكَ بِقُدْرَتِكَ الَّتِى قَدَّرْتَ بِهَا عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
هَبْ لَنَا كُلَّ شَيْءٍ وَاَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ بِلَا شَيْءٍ وَلَا تَسْئَلْنَا بِعِزَّتِكَ وَعَظَمَتِكَ
وَلُطْفِكَ وَكَرَمِكَ يَاكَرِيمُ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اِلٰهًا
وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillahirrahmanirrahim. Allahumme innî es'elüke, Yâ Rabbe külli şey'in veyâ hâlika külli şey'in veyâ âhire külli şey'in veya âlimen bikülli şey'in. İnnî es'elüke bi kudretikelletî kadderte biha alâ külli şey'in, Heblenâ külle şey'in ve edhilnelcennete bilâ şey'in, velâ tes'elnâ an şey'in fe enę lâ es'elüke şey'en minel eşyayi. Yâ kâdiyel hâcât, ikdı hâcetî bi izzetike ve azametike ve lütfike ve keremike yâ Kerîmü bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn. Lâ ilâhe illallahu ilâhen vâhiden ve nahnü lehû müslimûn. Vel-hamdülillahi Rabbil âle-

"Rahman ve Rahim Allah adıyla. Ey Allah'ım, Senden isterim. Zira Sen herşeyin Rabbi ve her şeyin yaratıcısısın ve herşeyin sonusun. Herşeyi bilensin. Herşeyi takdir edensin. Kudretin hakkı için Senden isterim. Herşeyi bana hibe et, bir şey istemeden beni cennetine koy. Eşyadan bir şey istemiyorum, ancak Senin izzetinle benim ihtiyaçlarımın teminini istiyorum. Azametin, lütfun, keremin hakkı için ey kerim olan Allah, rahmetinle bana merhamet et. Zira Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin. Senden başka ilah yoktur, ancak Sen varsın. Teksin, biz hepimiz Sana itaat eder ve Sana teslim oluruz. Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a lâyıktır."[12]

Hâcet duâsı çok makbul bir duâdır, herhangi bir istek için hâcet namazı kılınır, arkasından bu duâ yapılır. Büyüklerimiz tarafından tecrübe edilmiş bir namazdır. Peygamberimiz bu hâcet duâsını okumuş ve namazını kılmıştır. Bizlere de bu hususta çeşitli tavsiyeleri vardır.

Cenâze Namazı İçin Duâ:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا*
اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَى الْاِيمَانِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِسْلَامِ*
وَخُصَّ هٰذَا الْمَيِّتَ بِالرَّوْحِ وَالرَّاحَةِ وَالْمَغْفِرَةِ وَالرِّضْوَانِ* اَللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ
مُحْسِنًا فَزِدْ فِي اِحْسَانِهِ وَاِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ وَلَقِّهِ الْاَمْنَ وَالْبُشْرٰى
وَالْكَرَامَةَ وَالزُّلْفٰى بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahummağfir lihayyinâ ve meyyitinâ ve şâhidinâ ve gâibinâ ve sağîrinâ ve kebîrinâ ve zekerinâ ve unsânâ:

Allahumme men ahyeytehu minnâ fe ahyihi alel îman. Ve min teveffeytehu minnâ feteveffehu alel-İslâm. Ve husse hâzel meyyiti bir-ravhi verrâhati verrahmeti vel-mağfireti verridvân.

Allahumme in kâne muhsinen fezid fi ihsânihi ve in kâne musîen fetecâvez anhu ve lakkihil emne vel buşrâ vel kerâmete vezzülfâ bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Ey Allahım; dirimizi, ölümüzü, burada olanımızı ve olmayanımızı, erkeğimizi, kadınımızı, küçüğümüzü, büyüğümüzü bağışla Rabbim. Bizden ya-

12. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 575

rattığını İslâm üzerine yaşat. Bizden öldürdüğünü, iman üzerine öldür. Bu ölüye huzur, rahat, mağfiret ve rıza ihsan buyur. Allah'ım, eğer bu iyi ise, iyiliklerini artır, günahkâr ise günahından geç. Bunu güven, müjde, ikram, yakınlık ile karşıla. Ey merhametlilerin en merhametlisi, rahmetinle bunu yap."[13]

Ölen kadın ise yukarıdaki duânın bir bölümü şöyle okunur:

وَخُصَّ هٰذِهِ الْمَيِّتَةَ بِالرَّوْحِ وَالرَّاحَةِ وَالْمَغْفِرَةِ وَالرِّضْوَانِ * اَللّٰهُمَّ اِنْ كَانَتْ
مُحْسِنَةً فَزِدْ فِى اِحْسَانِهَا * وَاِنْ كَانَتْ مُسِيئَتاً فَتَجَاوَزْ عَنْهَا وَلَقِّهَا الْاَمْنَ
وَالْبُشْرٰى وَالْكَرَامَةَ وَالزُّلْفٰى بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Ve husse hâzihil meytite birravhi verrâhati verrahmeti velmağfireti verrıdvân. Allahumme inkânet muhsineten fezid fî ihsaniha ve inkânet müsîeten fe tecâvez anha ve lakkıhel emne vel büşrâ vel keramete vez-zülfâ bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

Ölen çocuk ise şu duâ okunur:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً وَاجْعَلْهُ لَنَا اَجْراً وَذُخْراً وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعاً مُشَفَّعاً

(Allahummec'alhu lenâ feratan vec'alhu lenâ ecren ve zuhren vec'alehu lenâ şâfi'an, müşeffe'an.)

"Rabbim, onu bize önden gönderilmiş bir sevap, bizim için bir âhiret sermayesi yap. Onu bize şefaatçi eyle."

Çocuk cenâzesini kılmak çocuk için değil, bizim için bir şifa kaynağıdır. Çocuklar bizim rahmete kavuşmamıza sebepdirler.

Cenaze kız çocuğu ise okunacak duâ şudur:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطاً وَاجْعَلْهَا لَنَا اَجْراً وَذُخْراً وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً

13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594

(Allahummec'alha lenâ feratan vec'alha lenâ ecren ve zuhran vec'alha lenâ şâfi'atan ve müşeffe'atan.)

Allah'ın lütuf ve mağfiretini celb etmek için cenâzeler bir fırsattır. Allah'ın rahmeti çocuk cenazesi kılanların üzerindedir. Cenab-ı Hak bizleri onların sayesinde afv ve mağfiret buyuracaktır. Hepimiz için bu lütuflardan faydalanmak icab eder. Allah hepimizi lütfu mağfiretine mazhar buyursun, âmin.

YEDİNCİ BÖLÜM

ZEKÂTLA İLGİLİ DUÂLAR

ZEKÂTLA İLGİLİ DUÂLAR

Zekâtla İlgili Kısa Bir Bilgi:

Zekât, İslâm'ın beş esasından birisidir. Zekâtın lugat manası, büyüme ve temizlemedir. Fakat ıstılahta, mal sahibinin, çoğalan malı ve kazancının kırkta birini fakir tabakaya vermesidir.

Mülkün esas sahibi Allah'tır ve Hz. Allah bütün nimetlerini kullarına bağışlamıştır. Bu itibarla "hak" manasına alınan bu ibâdet, diğer bütün ibâdetler yanında ayrı bir öneme sahiptir.

Zekâtın kıymet kazanmasının sebebi, onun halk arasında adaleti sağlaması ve düzenli bir ortam yaşatmasından ileri gelir. İslâm dininde her ferd eşittir ve aynı haklara sahiptir. Her hak sahibinin hakkını alması lâzımdır. Bu haklara tecâvüz Hakka karşı gelmektir. Ancak ilim sahibinin kendisine mahsus bir üstünlüğü vardır. Bu üstünlükten başka kişiler arasında hiçbir fark yoktur.

Zekât, malî bir ibâdettir. İslâm'dan önce zekât diye bir ibâdet yoktu. Bu, müslümanlara mahsus bir özelliktir.

Zekât dinen farzdır. Bunu yerine getirmeyen yalnız âhirette mes'ul değil, aynı zamanda dünyada da cezâsını çekecektir. Çünkü fakirlerin haklarını karşı gelmiş oluyor, bu yönden dünyada da cezâsı var, âhirette de.

Zekât vermeyenin cezâsı, Kur'ân'da Tevbe sûresinde bildirilmiştir.

İslâm ülkelerinin geri kalmalarının sebeplerinden birisi de, zekâtlarını vermedikleridir. Birleşmiş Milletlerin yardımlaşma ve dayanışma düsturu zekât konusundan ilham alınmış değil mi?

Ashab-ı Kiramdan Ebu Zer el-Gifarî, bu hususta Peygamberimizle yaptığı konuşmayı şöyle açıklamaktadır:

— Yâ Ebu Zer!

— Buyur Yâ Resûlallah.

Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurdu:

— *Uhud dağı kadar bir mala sahip olsaydım, Allah rızası uğruna sarfederdim. Ölürken iki kırat dahi bırakmam.*

Anlaşılıyor ki Peygamberimiz, malının yeteri kadarı senindir, diğerini ver, demek istemiştir. Bu da Allah'ın emriyle olacaktır. Zekâttaki ölçü yüzde ikibuçuktur. Malda kırkta birdir. Servet arttıkça zekât vergisi de azalmaktadır. İşte zekât verirken ve servet kazanırken duâ ile kazanmalı ve vermelidir, yoksa mal kendiliğinden hiç kimseye gelmez.

Zekât, Servet ve Mala ait Duâlar:

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

(Allâhumme Rabbenâ âtina fiddünyâ haseneten ve fil-âhireti haseneten ve kına azâbennar.)

"Ey Rabbimiz, dünyada bize helâl servet, âhirette de bize cennet ver ve bizi cehennem azabından koru." [1]

Bu duâ aynı zamanda Kur'an'ın duâya ait âyetlerindendir. Bu hususta çok büyük müjdeler va'dedilmektedir. Namazın her en son oturuşunda da okunur.

1 *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 443 (Bakara sûresinin 201. âyetidir.)

Servet İsteme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ الْهُدٰى وَالتُّقٰى وَالْعَفَافَ وَالْغِنٰى

(Allahumme innâ nes'elüke-lhüdâ vettukâ vel-afâfe vel-ğınâ.)

"Allah'ım, Senden hidâyet, takva, iffet ve helâl yoldan servet isterim."(2)

Burada hidâyet, takva, iffet ve zenginlik isteniyor.

Cimrilik ve Korkaklıktan Kurtulma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ

(Allahumme innî eûzü bike minel cebni vel-buhli.)

"Allah'ım, korkaklıktan ve cimrilikten Sana sığınırım."

Korkaklık, müslümana yakışmayan kötü bir haslettir. Ancak Allah'tan korkmak lâzımdır. Cimrilik ise Kur'an'da bir çok âyetlerle yasaklanmıştır. Cimri insanı ne Allah, ne melekler ve ne de peygamberler ve ne insanlar sevmez. Bu kötü halden Allah'a sığınmamız lâzımdır.

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ

(Allahumme innî eûzübike min galebetti'd-deyni ve kahri'-ricâli.)

"Allah'ım, fazla borçlanmadan ve kişilerin tahakkümünden Sana sığınırım."(3)

Helâl Mala Kavuşma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ لَوْلَا عَطَاؤُكَ لَكُنْتُ مِنَ الْهَالِكِينَ، وَلَوْلَا قَضَائُكَ لَكُنْتُ مِنَ الْفَائِزِينَ

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 443
3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 151

(Allâhumme levlâ atâüke leküntü minel-hâlikîne ve levlâ kazâüke le küntü minel faîzîne.)

"Allah'ım, eğer ihsanın olmasaydı helâk olanlardan olurdum. Ve eğer kaza ve kaderin olmasaydı kurtulanlardan bulunurdum."[4]

Allah'ın kullarına ihsanı boldur; bizim kulluğumuz ise bu nimetlere karşı hiçbir şey değildir. İnsan haddîzâtında Rabbine karşı nankördür. Gerektiği kadar şükrünü ifa etmiyor ve nimetlerin hakkını ödemiyor.

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ
الْقَبْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْغِنٰى وَاَعُوذُ بِكَ
مِنْ فِتْنَةِ الْفَقْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ

(Allâhumme innî eûzü bike min fitnetinnâri ve min azâbinnâr. Ve eûzü bike min fitnetil kabri ve eûzu bike min azâbilkabri ve eûzû bike min fitnetil ginâ ve eûzü bike min fitnetil fakri ve eûzü bike min fitnetil Mesîhi'd-Deccal.)

"Allah'ım, cehennem fitnesinden, azâbından Sana sığınırım. Kabrin fitnesinden, kabrin azabından, zenginliğin fitnesinden ve fakirliğin fitnesinden Sana sığınırım. Mesih Deccâl'in fitnesinden de Sana sığınırım Allah'ım."[5]

Bu duâ da helâl yollardan zenginlik istemek ve fakirlikten kurtulmak için okunur. Ayrıca cehennemden korunma, azabından uzaklaşma ve kabrin fitnesinden ve azabından kurtulmak için de okunur. Ayrıca Deccâl'in şerrinden korumak ve ondan kurtulmak için de okunur.

Mürüvvet İsteme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا دَوْلَةً مِنْ دَوْلَتِكَ وَقُدْرَةً مِنْ قُدْرَتِكَ وَنِعْمَةً مِنْ نِعَمِكَ
وَرِزْقًا مِنْ رِزْقِكَ وَمَالًا مِنْ مَالِكَ وَخَزِينَةً مِنْ خَزَائِنِكَ وَسِرًّا مِنْ سِرِّكَ
وَسِتْرًا مِنْ سِتْرِكَ وَبَرَكَةً مِنْ بَرَكَتِكَ

(Allahumme enzil aleynâ devleten min devletike, ve kudreten min kudretike. Ve niğmeten min niğmetike. Ve rızken min rızkike ve mâlen min mâli-

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 600
5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 600

ke ve hazineten min hazinetike ve sırren min sırrıke ve sitren min sitrike ve bereketen min bereketike.)

"Allah'ım, devletinden bize devlet, kudretinden bize kudret, nimetlerinden bize nimet, rızkından bize rızık, malından bize mal, hazinelerinden bize hazine, sırrından bize sır, perdenden bize perde ve bereketinden bize bereket ver Allah'ım." (6)

Allah'tan devlet istemek büyük isteklerden birisidir. Kulunun başına devlet konduran Allah'tır. O'nun kondurduğu devlet kuşunu kimse uçuramaz, uçan devlet kuşunu da kimse yeniden elde edemez.

Haktan yardım istemek bizim vazifemizdir. O'nun yardımı olmadıkça, hiç bir şeyin meydana gelmesine imkân yoktur. Öyle ise daima yardımı ve kudreti O'ndan dilemeliyiz ve yukarıdaki duâyı tekrar tekrar okumalıyız.

Rabbimizin nimetlerinin sayısı yoktur. Görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen, hissedilen ve edilemeyen bütün nimetler O'nun tarafından verilmektedir. Bunları görmek ve bilmek bizim vazifemizdir. Bunlara karşı şükretmek bizim görevimizdir. Şükürsüz insan nankördür. Nankör insanı Allah sevmez. Yapılan milyarlarca iyilikleri unutmamak lâzımdır.

Mevlâdan ayrıca rızık istemek de vazifemizdir. Bu duâda o da vardır. Boğazdan aşağı indirilen bütün lokmalar helâl olsun haram olsun rızık sayılmaktadır. Fakat esas olan Allah'tan helâl rızık istemektir.

Rabbimizin bol hazinesinden de çeşitli isteklerimiz vardır. O'nun hazinesinden zerre kadar hissemiz olursa, artık bizim için esef yoktur. Çünkü mânevî hazine bitmez ve tükenmezdir. Herşey biter, fakat O'nun hazinesi bitmez. Onu isteyelim ve bize nasip olmasını dileyelim.

Nimetin Kadrini Bilme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوالِ نِعْمَتِكَ وَتَحَوُّلِ عافِيَتِكَ وَفُجاءَةِ نِعْمَتِكَ
وَجَميعِ سَخَطِكَ

(Allâhumme innî eûzü bike min zevâli ni'metike ve tahavvüli âfiyetike ve fucâeti ni'metike ve cemî'i sahatike.)

"Allah'ım, nimetinin yokluğundan Sana sığınırım. Verdiğin sıhhat ve

6. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 172

âfiyetinin değiştirilmesinden Sana sığınırım. Azabının ve kahrının beni kaplamasından Sana sığınırım."[7]

İnsanın elinde irade vardır. Fakat ne kadar gayret edilse yine hataya düşmek mümkündür. Bunun için yalvarma ve yakarmada fayda vardır. Eğer faydası olmasaydı, Kur'an'daki duâlar ve kitaplardaki çeşitli yalvarış ve yakarışlar bulunmazdı.

Çirkin Ahlâktan Korunma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ٓى اَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْاَخْلَاقِ وَالْاَعْمَالِ وَالْاَهْوَاءِ وَالْاَدْوَاءِ

(Allahumme innî eûzü bike min münkerâtil ahlâki vel a'mâli vel ahvâi vel edvâi.)

"Allah'ım, çirkin huylar ve işlerden Sana sığınırım. Havai arzularımdan ve taşkınlıklarımdan Sana sığınırım."[8]

Ahlâk denilen haslet insanın benliğini meydana koyan, ona kişilik veren bir duygudur. İnsanın üstünlüğü ahlâk ile kâimdir. Cemiyetin düzenli yürümesi için güzel ahlâka ihtiyaç vardır.

Namık Kemâl bir şiirinde şöyle demiştir:

"Ahlâkladır kemâl-i âdem,
Ahlâkladır nizâm-ı âlem.
Ahlâka nazar edilmeyince
Semt-i edebe gidilmeyince
Âlemde nice maârif ehli
Tercih ediyor, ulûma cehli."

Fertlerin ve cemiyetlerin ayakta durabilmek için sağlam ahlâka bağlanmak lâzımdır. Ahlâken çöken milletler perişan olmuşlardır.

Peygamberimiz: *"Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim"* buyurmuştur.

Cenabı Hak Peygamberimize en yüce ahlâk rütbesini vermiştir. O'nun ahlâkı Kur'an'dan ibarettir. Hayatında hiç öfkelendiği veya intikam hissi ta-

7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 515
8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 515

şıdığı görülmemiştir. Acıması ve esirgemesi Kur'an'la sabittir. O'nun ahlâk pınarından kana kana içmemiz ve O'nun ahlâkıyla ahlâklanmamız lâzımdır:

Rızık İstemek İçin Okunacak Duâ:

وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ * فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ * فَابْتَغُوا عِنْدَ
اللّٰهِ الرِّزْقَ * وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا * اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

(Ve terzuku men teşâu bi gayri hisâb.) (Fenkalebû bi ni'metin minallâhi ve fadlin.) (Febteğu indellâhirrizka.) (Ve a'tednâ lehâ rızkan kerîmen.) (İnnellâhe hüvel ganiyyül hamîd.)

"Sen kime dilersen ona sayısız rızık verirsin."[9]

"Kendilerine hiç bir fenalık dokunmaksızın Allah'ın nimet ve inâyetiyle geri döndüler."[10]

"Allah'tan rızkınızı isteyin."[11]

"Hem biz ona çok şerefli bir rızık da hazırlamışızdır."[12]

"Muhakkak Allah zengindir ve Hamîddir."[13]

Bu âyetler Mevlâ'nın lütuf ve kereminin sonsuzluğunu bildiriyor ve ilâhî lütfun nâ mütenahî olduğunu açıklıyor. Rabbimizin bir sıfatı da "Râzık"dır. Kendisi herkese rızık verendir. Bu âyetlerin okunması rızkı verene şükretmek demektir. Çünkü rızık büyük bir lütufdur. Rızkını bulamayan ve durmadan arayanın hali perişandır. Rızkı ancak Allah verir, insan insana rızık veremez. Halâl kazanç ve haram kazancın ismi rızıktır. Boğazdan aşağı geçirilen her lokma ve yemek rızıktır. Fakat müslüman, helâlini alıp haramını bırakmakla yükümlüdür.

Evlâd İstemek İçin Okunacak Duâ:

فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا * يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ * يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ
لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ

9. Âl-i İmran, 27
10. Âl-i İmran, 127
11. Ankebût, 17
12. Ahzâb, 31
13. Bakara, 267

(Fe heblî min ledünke veliyyâ) (Yerisünî ve yerisü min âli Yâkûb.) (Yuhricüküm tıflen sümme li tebluğû eşüddeküm.)

"Binaenaleyh, bana tarafından bir veli oğul ihsan et."[14]

"Ki bana da mirasçı olsun, Yâkub hanedanına mirasçı olsun."[15]

"Sonra bebek olarak çıkaran, sonra sizi güçlü kuvvetli bir çağa erişmeniz için."[16]

Yukardaki âyetler duâ makamında okundukları vakit, çocuk istemeye ve hayırlı bir mirasçı dilemeye yaramaktadırlar. Çünkü Zekeriya aleyhisselâm Rabbine böyle duâ eylemiştir. Bu bakımdan bizlerin de bu çeşit sıkıntısı olduğu zaman bu âyetlerle duâ etmemiz menfaatımız icabıdır.

İzzet ve Şeref İçin Okunacak Duâ:

تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ * قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

(Tüğizzü men teşâu ve tüzi.lü men teşâü.) (Kad ca'alallahu li küllî şey'in kadrâ.)

"Kimi dilersen onun kadrini yükseltir, kimi dilersen onu alçaltırsın."[17]

"Allah herşey için bir ölçü koymuştur."[18]

İzzet ve şeref Allah'tandır. Allah'ın değer vermediği kula, insanların değer vermesi mezar kapısına kadar geçe.lidir. Bunun için Allah dilediğini üstün ve dilediğini zelil kılar. Ölçü O'nun elinde değer O'nun kudretindedir. Kim ki Allah'tan hem dünyada ve hem de âhirette değer isterse şu yukardaki âyetleri okusun ve Rabbine sığınsın.

Sihiri Bozmak İçin Okunacak Duâ:

وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتٰى * مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ

14. Meryem, 5
15. Meryem, 6
16. Mü'min, 67
17. Âl-i İmran, 26
18. Talâk, 3

(Velâ yuflihussâhirü haysü etâ.) (Min şerrinneffasâti fil-ukad.)

"Sihirbaz nerde olsa umduğuna eremez."[19]

"De ki: Düğüm bağlayarak efsun üfüren falcıların şerrinden Sana sığınırım."[20]

Sihir yapmak, büyük günahlardan sayılmıştır. Bunu yapanların âkıbetleri hüsrandır. Sağlam insanı yataklara düşürmek veyâ onu deli haline sokmak ne büyük bir cinâyettir. Sihri inkâr etmek doğru değildir. Çünkü sihir hakkında Kur'anda bir çok âyet-i ilâhi vardır. Hazreti Musa'nın döneminde ve onlardan sonraki dönemlerde çok çeşitli sihirler yapılmıştır. Kur'an bunlardan haber vermekte ve Peygamberimize sihir yapanların şerrinden kendisine sığınılması gerektiğini bildirmektedir. Cenab-ı Hak bizleri sihirbazların şerrinden korusun. Âmin.

Kazancın Fitne Olmasından Kurtuluş Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ
الْقَبْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْغِنٰى وَاَعُوذُ بِكَ
مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ

(Allahumme innî eûzü bike min fitnetinnârı ve min azâbinnâri ve eûzü bike min fitnetil kabri ve eûzü bike min fitnetil ğinâ ve eûzübike min fitnetil fakri ve eûzübike min fitnetil Mesihi'd-Deccâli.)

"Ey Allah'ım; ateşin fitnesinden ve onun azabından sadece Sana sığınıyorum. Mezarın fitnesinden ve onun azabından Sana sığınırım. Zenginliğin fitnesinden ve fakirliğin fitnesinden Sana sığınırım. Deccâl'in fitnesinden de Sana sığınırım."[21]

Bu duâ cidden çok özlü ve içli bir duâdır. Aynı zamanda en korkulu yerlerden Hakka sığınma konuları vardır. Meselâ: Cehennem ateşinden, çünkü bu ateşten sığınmamız için Kur'an'da bir çok uyarılar vardır. Kabir azabından ve fitnesinden de sığınma cidden çok önem taşımaktadır. Cenab-ı Hak bu hususta şöyle buyurur: *"Her kim benim zikrimden yüz çevirirse onun için*

19. Tâhâ, 68
20. Felâk, 3
21. Buharî, c. 7, s. 161

dar bir geçim vardır. Onu biz kıyamet günü de kör olarak haşrederiz.''[22] Zenginliğin getirdiği taşkınlıktan Allah'a sığınmak lâzımdır. Çünkü âhir zamanın en büyük fitnelerinden birisi de mal fitnesidir.

Fakirlikten Kurtulma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ * رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
مُنْزِلَ التَّوْرَاتِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ * فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوٰى، اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ
كُلِّ شَيْءٍ اَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اَنْتَ الْاَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَاَنْتَ الْآخِرُ
فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَاَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَاَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ
دُونَكَ شَيْءٌ، اَقْضِ عَنِّي الدَّيْنَ وَاَغْنِنِي مِنَ الْفَقْرِ

(Allahumme Rabbessemâvati ve Rabbel arşil azîm. Rabbenâ ve Rabbe külli şey'in. Münzillettevrâti vel incili vel kur'an. Fâlikal habbi vennevâ. Eûzübike min şerri küllî şey'in, ente âhizun binâsiyetihi. Entel evvelü feleyse kableke şey'ün ve entel âhiru feleyse ba'deke şey'ün. Ve ente'z-zâhiru feleyse fevkake şey'ün ve entel bâtınu feleyse dûneke şey'ün. Akdi annaddeyne ve ağninî minel fakri."

''Ey yedi kat göklerin ve Arşı Azîm'in Rabbi. Tevrat, İncil ve Kur'an'ın Rabbi olan Allah. Buğdayı ve içindeki çekirdeği halkeden Allah. Herşeyden Sana sığınırım. Zira Sen onunla beni muhafaza ediyorsun. Sen Evvel'sin, Senden evvel hiç bir şey yoktur. Sen Âhir'sin, Senden sonra hiç bir şey yoktur. Sen Zâhir'sin, Senin üstünde hiçbir kuvvet yoktur. Sen Bâtın'sın, Senden daha gizli hiçbir şey yoktur. Benim borcumu öde ve Sen beni fakirlikten kurtar Rabbim.''[23]

Bu duâ fakirlikten kurtulma duâsıdır. Fakirlik bir bakıma iyi, bir bakıma iyi değildir. Çünkü fakirlik şeytana mahsustur. Çok insan fakirliğinin yüzünden dininden olmuştur, beş kuruşluk bir menfaatı için dininden olmuştur. Yalan yere şahitlik yapmıştır, buna benzer bir çok olaylar vukua gelmiştir. İşte bütün bunlar fakirliğin yüzünden meydana gelmiştir. Öyle ise Hakka sığınmak ve hakkımızda hangisi hayırlı ise onu istemek lâzımdır.

22. Tâhâ, 121
23. *Tuhfetu'l-Ahvezî*, c. 9, s. 452

Fakirlikten Emin Olma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ نَظِّمْ اَحْوَالِى، وَحَسِّنْ اَفْعَالِى وَخَلِّصْنِى مِنْ اَلَمِ الْفَقْرِ وَالذُّلِّ، وَخَلِّصْ
عَنِ الْبَلاَءِ وَالْقَضَاءِ وَالْوَبَاءِ وَعَنْ شُرُورِ الْاَعْدَاءِ وَالشَّيَاطِينِ الْمُضِلِّينَ وَنَفْسِ
الْاَمَّارَةِ بِالسُّوءِ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى مِنَ الصَّالِحِينَ الْعَابِدِينَ وَالْاَغْنِيَاءِ الشَّاكِرِينَ،
وَيَسِّرْ لَنَا الْاِنْتِظَامَ فِى جَمِيعِ اُمُورِنَا الدُّنْيَوِيَّةِ وَالْاُخْرَوِيَّةِ، وَحَصِّلْ مُرَادَنَا
مِنَ الْخَيْرِ وَاَبْعِدْنَا مِنَ الشَّرِّ وَالْعِصْيَانِ وَالذُّنُوبِ وَالْكَبَائِرِ وَالصَّغَائِرِ، وَقَرِّبْنِى
بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ وَالصِّدْقِ وَالْعِصْمَةِ، وَاجْعَلْنِى مِنَ الصَّالِحِينَ، اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ
لَنَا الْاَعْمَارَ بِالْاَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَبِالْمَعَارِفِ الْاِلٰهِيَّةِ وَالْعِلْمِ وَالْفَضْلِ النَّافِعِ
بِالْحَقَائِقِ وَالدَّقَائِقِ وَنَوِّرْ قَلْبِى بِاَنْوَارِ تِلْكَ الْمَعَارِفِ وَالْعُلُومِ الْمَشْهُورَةِ بَيْنَ
الْعَارِفِينَ وَالْعَالِمِينَ الْمُحَقِّقِينَ، وَبِنُورِ الْاِيمَانِ حَالَ النَّزْعِ فِى اٰخِرِ عُمْرِى
بِاَنْ اَقُولَ اَشْهَدُ اَنْ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى
اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

(Bismillahirrahmanirrahim:

Allahumme nazzim ahvalî. Ve hassin ef'alî. Ve hallisnî min elemil fakri ve'zzülli ve hallisnî anil-belâi vel-kazâi vel-vebai ve an şurûril a'dâi veşşeyâtinil mudilline ve nefsil emmâreti bissûi. Allahummec'alnî minessulahâil âbidîne vel ağniyâişşâkirîne. Ve yessir lenal intizâme fi cemî'i umûrine'd-dünyeviyyete vel uhreviyyete.

Ve hassil murâdena minel hayri ve eb'idnâ mineşşerri vel-isyani vezzunûbi vel-kebâiri vessağâiri. Ve karribnî bil amelissâlihi vessîdki vel ısmeti vec'-alnî minessâlihîne.

Allahumme yessir lenel a'mâre bil a'mâlissâlihati ve bil maârifil ilâhiyyeti vel-ilmi vel fazlinnâfi'i bil hakâiki veddekâiki ve nevvir kalbî bi envâri tilkel maârifi vel-ulûmil meşhûreti beynel arifîne vel âlimîne'l muhakkıkîne. Ve binûril imâni hâlennezği fiâhiri umrî bien ekûle eşhedü en lâ ilâhe illallahü ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü. Sallallahü aleyhi ve âlihi ve sahbihi ecmaîn.)

Bu duâda Allahu zülcelâlden iyi ahlâk ve güzel amel istenmektedir. Fakirlikten kurtulma, belâlardan emin olma ve bilhassa nefsi emmârenin kötülüğünden kurtulma esası da vardır. Şeytanın şerrinden ve nefsanî arzulardan korunmak için sığınma vardır. Dünya ve âhiret saadetini istemek, kimseye muhtaç olmamak için bu duâya devam etmek çok yerinde olacaktır. Hayırlı işleri işlemek ve kötü işlerden sakınmak için yine bu duâya devam etmek gerekmektedir. Bundan başka sadakatle ameli sâliha yapabilmek, Allah'ın rızasına kavuşmak için yine bu feyizli duâya devam etmek icap eylemektedir.

Bu duânın ölüm anında okunması veya hastalık anında devam edilmesi de çok isabetli olacaktır. İmanla ölmeğe ve meleklere güzel güzel cevap vermeğe medar olacak, şehadet kelimesini getirerek teslimi ruh eyleminin yegâne vasıtası olacaktır. Bu husus bir çok âlim tarafından tecrübe ile bilinmiş ve bu husus tavsiye edilmiştir.

İnsan, bu tavsiyelere uymalı ve bu duâyı ve buna benzeyen bu kitaptaki duâlara samimi kalb ile devam eylemelidir. Cenab-ı Hak duâlarımızı kabul buyursun, şeytanın şerrinden ve nefsin azgınlığından bizleri muhafaza eylesin. Âmin.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ORUÇ İLE İLGİLİ DUÂLAR

ORUÇ İLE İLGİLİ DUÂLAR

Oruç Hakkında Kısa Bir Bilgi:

Oruç, İslâm'ın temel prensiplerinden birisidir. Beş farzdan bir tanesi ve en canlılarından birisidir. Oruç, hicretin ikinci yılında farz olmuştur.

Orucun kısaca manası şudur: Niyetlenip tan yeri ağarmağa başladığı andan, güneşin batımına kadar bir şey yememek, içmemek ve cinsi hareketlerden uzak olmaktır.

Âkil, bâliğ, müslüman olan herkese oruç farzdır. Yılda bir ay Ramazan ayında oruç tutmak yukarıdaki şartlara sahip olanlara farzdır. Misafir ve hastalar, lohusa ve emzikli kadınlar o durumda oruç tutmazlar.

Oruca niyet etmek şarttır. Niyet kalble yapılır. Kaba kuşluğa kadar niyet yapılabilir. Orucunu tutamayanlar sair zamanda kazâ ederler.

Ramazan orucu yalnız bedenî bir ibâdet değildir. Oruçta bedenî, ruhî, ahlâkî bir çok faydalar vardır. Oruç, aç durmaktan da ibâret değildir. Onda maddî ve mânevî sayılamayacak kadar hikmetler ve ibretler vardır. İnsana moral ve sağlam bir terbiye veren hiç şüphesiz oruçtur.

İnsanın ruhunu parlatan, nefsini ağartan ve esaret zincirinden kurtaran oruçtur.

Bizden önceki ümmetlerde de oruç vardı. Kur'an-ı Kerim bize bu hususta şöyle buyurmaktadır:

"Ey îman edenler, sizden evvelkilere oruç nasıl farz kılınmış ise size de, öyle farz kılındı."[1]

Orucu bozmayan durumlar: Oruçlu olduğunu bilmeden yemek, rüyalanmak gibi hallerdir.

Orucu bozan haller: Bile bile yemek, içmek, cinsi münasebette bulunmak gibi hallerdir.

İşte kısaca oruç, bizim hem hayatımızla hem de âhiretimizle ilgilidir. Bu itibarla orucu sevmek ve benimsemek îman icabıdır.

Farz orucundan başka nâfile oruçlar da vardır. Meselâ, her pazartesi ve perşembe günü oruç tutmak, Muharrem ayında 11 gün veya daha az oruç tutmak, arefe günlerinde ve Aşura günlerinde oruç tutmak, Ramazan bayramından sonra altı gün Şevval orucu tutmak gibi mübarek günlerde oruç tutmak ta sevab kabûl edilmiştir. Yukarıda sıraladığım oruçlar hakkında Peygamberimizin ayrı ayrı müjdeleri vardır. Cenab-ı Hak bir hadisi kudsîsinde: "Oruç benim içindir, oruç tutanı ben mükâfatlandıracağım." buyurmuştur.[2]

İftar Duâsı:

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلٰى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ،
وَصَوْمَ الْغَدِ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ نَوَيْتُ، فَاغْفِرْ لِى مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ،
يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ اِغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

(Allahumme leke sumtu ve bike âmentü ve aleyke tevekkeltü ve âlâ rızkıke eftartü. Ve savmel ğadi min şehri ramazâne neveytü. Fağfirlî ma kaddemtü vemâ ahhartü. Yâ vâsiğal mağfireti, iğfirlî ve livâlideyye ve lil mü'minîne yevme yekûmul hisâb.)

"Allah'ım, Senin rızan için oruç tuttum. Sana inandım ve Sana güvendim. Senin verdiğin rızkınla iftar ettim. Yarınki Ramazan orucuna da niyet ettim. Rabbim, evvel yaptıklarımı, sonraya bıraktıklarımı yani yapmış olduğum günahlarımı bağışla.

1. Bakara, 185
2. *Riyâzu's-Sâlihîn*, Buharî ve Müslim'den

Ey rahmeti bol olan (Allah'ım), beni ana ve babamı ve bütün mü'minleri hesap gününde bağışla."

İftar duâsının başka şekilleri de vardır. Fakat bunun daha şümüllû olduğu şüphe götürmez bir hakikattır. Bu duâda iftar ve orucun ancak Allah için yapıldığı, O'na dayanıldığı, O'ndan başkasından rızık istenmediği gibi hakikatler mevcuttur. Ramazan orucunu bozmak üzere iftar sofrasına oturmak ne kadar zevkli bir şeydir, bunu târif etmek mümkün değildir. Nitekim Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"İnsanın iki sevinci vardır: Birisi, iftar sofrasındaki sevinci, ikincisi de âhirette Allah'a kavuştuğu andaki sevinci olacaktır."* buyurdu.(3)

İftar Davetindeki Duâ:

اَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ وَاَكَلَ طَعَامَكُمُ الْاَبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ

(Eftara indeküm essâimûne ve ekele taâmekümü'l-ebrâre ve sallet aleykümül-melâiketü.)

"Sizinle sofranızda oruçlular iftar etsin. Yemeğinizi iyi kimseler yesin. Ve melekler sizin için istiğfarda bulunsun." (4)

---

3. Buharî, c. 3, s. 110
4. *el-Ezkâr*, s. 173

DOKUZUNCU BÖLÜM

HAC İLE İLGİLİ DUÂLAR

HAC İLE İLGİLİ DUÂLAR

Hac Hakkında Kısa Bilgi:

Hac, İslâm'ın beş esasından birisidir. Hem mâli ve hem de bedenî bir ibâdettir. Haccın farzı, Kâbe'yi ziyaret etmek ve Arafat'ta durmaktır. Hac; vücutça sağlam ve zengin, aynı zamanda hür olan müslüman kimselere farzdır. Târif olunan evsafa hâiz olan her müslümana ömründe bir defa hac etmesi farz-ı ayındır.

Haccın farz olmasının hikmeti, Beytullah'ın olması hasebiyledir. Hac aynı zamanda dünyanın dört bucağından gelen müslümanların kemalleşme, bilgi edinme, sevme ve kaynaşması içindir. Bunlardan başka haccın daha bir çok maddî ve mânevî faydaları vardır. Hac aynı zamanda İslâm'ın en büyük bir toplantısı sayılmıştır. Haccın bir sebebi de yardıma muhtaç olan müslümanlara yardım etmek ve onları da medeniyetin nimetlerinden faydalandırmak içindir. İşte dünya milletleri kendi aralarında sağladıkları yardımları bu hac farizasından öğrenmişler ve birbirlerine yardım ellerini uzatmaya başlamışlardır.

Hacca gidecek kişi niyet ederek ihrama girer. Üç çeşit hac vardır: Haccı kıran, haccı temettû, haccı ifrad. İhram giyen kimse, bu üç çeşit niyetlerden birisini yapar ve ihramı giyer. Eğer kırana niyet etmiş ise, çok dikkat eder. Çünkü hem hac hem de umreye girmiş demektir Hata etmemeye dikkat eder.

Haccı temettû: İlk defa ihramı giyer, Mekke'ye iner, Harem-i Şerif'e Babüsselâm'dan girer, Kâbe'yi yedi defa tavaf eder, Makam-ı İbrahim'de iki rek'at namaz kılar, Zemzem'den içer, Safa ve Merve arasında sa'y eder. Dört çıkış üç iniş yaparak orayı da tamamlar ve tıraş olur, ihramdan çıkar. Sonra arefe gününden bir gün evvel hacca niyet eder, ihramı giyer ve Arafat'a çıkar. Bu iki çeşit niyetle ihrama giren hacılar kurban keserler, çünkü onlara kurban vâcibtir.

Haccı ifrad: Bu hacda kıran gibi, ihramdan bayram sabahına kadar çıkılmaz. Yani büyük şeytana taş atmadan, kurban kesilmeden, tıraş olmadan ihramdan çıkılmaz. Ancak, haccı ifradın haccı kırandan farkı şudur: Yaptığı hatadan mütevellit bir kurban keser, sonra bayram günü hacılar gibi kurban kesmez. Çünkü ifrada niyet etmiştir.

İşte kısaca târif ettiğimiz şekilde hacca niyet yapılır, vazifeler îfa olunur, salimen gidilir va ganîmen dönülür. Yol boyu çeşitli vazifelerimiz ve muayyen yerlerde okuyacağımız duâlar vardır. Bütün bunlar yerli yerinde yapılmalı ve gereken yerlerde duâları okumaya gayret göstermelidir.

Peygamberimiz hicretin onuncu yılında hac yapmıştır. Onun haccına "Vedâ Haccı" denir. Eğer, bayram arefe gününe rastlarsa, o hacca da "Haccı Ekber" denir. Yani büyük hac. Yetmiş hacca bedel olduğu da söylenir.

Mikat Yerinde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اُرِيدُ الْحَجَّ فَيَسِّرْهُ لِى وَتَقَبَّلْهُ مِنِّى

(Allâhumme innî ürîdül hacce feyessirhu lî ve takabbelhü mînni.)

"Ey Allâh'ım, ben hacca niyet ettim, bana haccı kolaylaştır, benden bu haccı kabul buyur."[1]

---

1. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 8.

لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ
لَاشَرِيكَ لَكَ

(Lebbeyke, Allahumme lebbeyk. Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk. İnnelhamde venni'mete leke vel-mülke lâ şerîke leke.)

"Buyur, Allah'ım buyur. Buyur, Senin ortağın yoktur, buyur. Muhakkak hamd ve nimet Sana mahsustur. Mülk de Senindir. Senin ortağın yoktur."(2)

Mikât demek hacıların ihrama girdikleri yer demektir. Bu yer her ülkeye göre değişir. Ve her birinin ayrı ayrı yerleri vardır. Oradan ihrama girilir. İhrama girildikten sonra artık daha önce yapılan bir çok şeyler yasaklanır. Meselâ: Üzerimizden kıl koparmak, güzel koku sürünmek, dikişli bir şey giyinmek, başı kapatmak ve benzer şeyler gibi.

İhram giyilince Lebbeyk duâsı okunur. Bu duâ çok müessirdir. Bütün hacıların ağzından aynı duânın çıkması dikkate değerdir. Böylece sesli bir şekilde Cenab-ı Hakka tâatü ibâdeti ilân eylemek İbrâhim Aleyhisselâm tarafından bize devredilen bir hediyedir. Çünkü Kâbe'nin binasını tamamlayınca, Ebu Kubeys tepesinin üzerine çıkmış ve "Lebbeyk" demiş; bir mûcize olmak üzere bütün babaların ve anaların rahmindeki zürriyetleri işitmiş. Telbiyeyi bir defa işiten bir sefer, iki defa işiten iki sefer, üç defa işiten üç sefer hac etmiştir. Hiç işitmeyenler de bu mânevi feyizden mahrum kalmıştır.

Hacda Lebbeyk okumak namazda tekbir getirmek mesabesindedir. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Hacca ait ibadetlerinizi benden öğrenin."(3)

Kâbe Görüldüğünde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، وَاِلَيْكَ يَعُودُ بِالسَّلَامِ، فَحَيِّنَا رَبَّنَا
بِالسَّلَامِ، وَاَدْخِلْنَا دَارَكَ دَارَ السَّلَامِ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا بِالسَّلَامِ وَتَعَالَيْتَ،
لَكَ الْحَمْدُ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

2. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 8.
3. Buharî, Kitabu'l-Hac.

(Allahumme entesselâm ve minkesselâm ve ileyke yeûdû bisselâm. Fe hayyinâ Rabbena bisselâmi. Ve edhilnâ dâreke dâresselâm. Tebârekte Rabbena bisselâmî ve teâleyte. Lekel-hamdü yâ Zel celâli vel-ikram.)

"Ey Allah'ım, Sen selâm vasfıyle mavsûfsun; selâm ve selâmet Senin tarafındandır. Selâm Sana avdet eder. Selâmetle bizi yaşat, ey Rabbimiz. Selâm evine bizi koy. Rabbimiz, selâmla Sen yücesin, âlisin. Hamd Sanadır ve Senin içindir. Celâl ve ikram sahibisin."[4]

Bu duâ çok yerlerde okunur. Kâbe göründüğünde ve Kâbe'nin içine girildiğinde okunması çok daha isabetli olur. Bütün huccac bu duâyı Harem-i Şerif'in içine girdiklerinde ve Kâbe-i Muazzama'yı gördüklerinde okumuşlardır. Kâbe sahibi olan Yüce Mevlâ'yı büyütmek ve bütün herşeyin O'nun olduğunu söylemektir. Ayrıca O'ndan selâmet istemek ve selâm isminin hürmetine hac vazifelerimizin sağlam yapılması için yardım istemeğe matuftur.

Hacerül Esved'in Karşısında Okunacak Duâ:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَا نَعْبُدُ اِلَّا اِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

(Lâ ilâhe illallahu velâ na'budu illâ iyyâhu muhlisîne lehuddîne ve lev kerihel-kâfirûn.)

"Allah'tan başka ilah yoktur, ancak O'na ibadet ederiz. Kâfirler hoşlanmasalar da O'ndan başkasına ibadet etmeyiz."[5]

Hacerül Esved'in karşısında çeşitli duâlar okunur. Fakat bu büyük insan, hazırladığı duâ mecmûalarında Hacerül Esved'in karşısında okunacak duânın yukarıdaki duâ olduğunu açıklamış ve bize armağan olarak bırakmıştır. Her makamın kendine mahsus özel duâları vardır. O mübarek taşın karşısında hacı bu duâyı okumalıdır. En az üç defa okuyup, ellerini yüzüne sürüp, hemen tavafa başlamalıdır. Soldan sağa doğru tavafa başlayacaktır. Tavaf duâlarını okuyacak ve dönecektir. Bütün bu duâlar İslâm âlimleri tarafından ayrılmıştır.

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 366.
5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 65.

Kâbe Karşısında Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ زِدْ بَيْتَكَ تَشْرِيفًا وَتَعْظِيمًا وَتَكْرِيمًا وَبِرًّا وَمَهَابَةً

(Allahumme zid beyteke teşrîfen ve ta'zîmen ve tekrîmen ve birren ve mehâbeten.)

"Ey Allah'ım, evinin şerefini, yüceliğini, üstünlüğünü, mükerremliğini ve heybetliliğini artır."

Kâbe-i Muazzama görüldüğünde hem bu duâ okunur; hem de tekbir getirilir. Yani "Allahu ekber, Allahu ekber, lâilâhe illallahu vallahu ekber, Allahu ekber ve lillahil hamdü." denir. Kâbe'nin yanında bir heyecan, bir titreyiş içinde kalmalıdır. İnsan yeryüzünün en büyük beytinin yanındadır. Orada gereken hürmet ve ihtiramı göstermelidir. Dünya evlerinden olmadığını; onda büyük bir azamet ve celâliyetin mevcut bulunduğunu düşünmeli ve ona göre hürmet ve tâzim göstermelidir. Evet, Kâbe'nin yapıcısı Hz. İbrahim, kalfası İsmail ve mühendisi Cebrâil aleyhisselâmdır. Ondaki hususiyet çok önem taşımaktadır. O ruhla ve o inançla bu mübarek mâbedin yanında bulunmalı ve yukarıdaki duâyı canla başla okumalıdır.

اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْئَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ غَضَبِكَ وَالنَّارِ

(Allâhumme innî es'elüke rizâke vel-cennete ve eûzu bike min gadabike ve-nnâr.)

"Ey Allah'ım, rızanı ve cennetini Senden isterim. Gazabından ve cehennemden Sana sığınırım."

Bu duâda Allah'tan rıza isteniyor. Rızanın herşeyden büyük ve önemli olduğu Kur'an'da Âl-i İmran sûresinde belirtiliyor. Allah bir kulundan râzı olursa artık onun için hiçbir endişe kalmaz. Fakat Mevlâ kulundan râzı olmazsa dünya onun olsa hiçbir faydası olmaz. Onun için din kardeşimize duâ edeceğimiz zaman, "Allah senden râzı olsun" demeliyiz. O duâ ona yeter. Çünkü Allah'ın rızası herşeyi kaplamıştır.

Ayrıca Mevlâ'dan bu duâda cennet de isteniyor. Zâten rıza olduğu yerde cennet de vardır. Cenab-ı Hak razı olduğu kuluna cennetini de verecektir.

Allahın gazabı çok şiddetlidir. Onun için bu duâda gazabından sığınılmakta ve yakarılmaktadır. Allah'ın gazabına mâruz kalanlar kolay kolay cennet göremiyeceklerdir.

Cehennemden de sığınılmaktadır. Çünkü cehennem Allahın bir hapishanesi ve kulunu terbiye ettiği yerdir. Ayrıca günahların yandığı ve kulun perişan olduğu bir çirkin yerdir. Cehennemin çirkin olduğunu Allah Kur'an'da bildirmektedir. Onun çirkin dediği yer, artık ne kadar çirkin olduğu düşünülmek lâzımdır. İşte bu mübarek duâ ile ve bilhassa Beytullah'ın önünde bu gibi önemli işler istenecek ve Allah'a yalvarılacaktır.

Hacerül Esved Öpüldükten Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِيمَانًا بِكَ وَتَصْدِيقًا بِكِتَابِكَ وَوَفَاءً بِعَهْدِكَ وَاتِّبَاعًا لِسُنَّةِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ

(Allahumme îmânen bike ve tasdîken bikitâbike ve vefâen biahdike vettibâen lisünneti nebiyyike Muhammedin sallallahu teâlâ aleyhi ve sellem.)

"Allah'ım, Sana inandım, kitabını kabul ettim. Sana verdiğim sözü tutuyorum, bozmadım. Senin nebin Muhammed Mustafa (s.a.v.)'nin sünnetine tâbi oldum."

Hâcerül Esved mümkün ise öpülmeli. Çünkü Peygamberimiz Hacerül Esved'i öpmüştür. Hz. Ömer Efendimiz de öpmüş ve şöyle söylemiştir: "Ey taş, biliyorum taşsın, fakat Hz. Resûl seni öptüğü için öpeceğim." demiş ve öpmüştür.

İşte öpüldükten sonra yukarıdaki duâyı okumak feyizlenmeğe sebep olacaktır. Oranın hali başkadır. Oradaki koku mânevîdir. Oraya giren müslüman çıkmak istemez. Âdetâ onu bir mıknatıs çeker de çeker. O anda herşey unutulur, ancak mânevî bir haz alınır. Bu da Allah'ın kullarına vermiş olduğu görünmeyen kuvvetli bir ceryanın işaretidir.

Kâbe Tavaf Olunurken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنَّ هٰذَا الْبَيْتَ بَيْتُكَ وَالْحَرَمَ حَرَمُكَ وَالْاَمْنَ اَمْنُكَ وَهٰذَا مَقَامُ الْعَائِذِ بِكَ مِنَ النَّارِ فَحَرِّمْ لُحُومَنَا وَبَشَرَتَنَا عَلَى النَّارِ

(Allahumme inne hâzel-beyte beytüke vel-harame haramüke vel-emne emnüke. Ve hâzâ makâmül âizi bike minennâri fe harrim luhûmenâ ve beşerenâ alân-nâri.)

"Allah'ım, bu beyt Senin beytin, harem de Senin haremindir. Emniyet Senin emniyetindir. Bu hayırlı yer ateşten Sana sığınma yerindir. Öyle ise etlerimizi de derilerimizi de cehennem nârına haram eyle."

Beytullâh tavaf olunurken okunacak bu birinci duâ çok manidar bir duâdır. Daha başka duâlar da vardır. Fakat bunun baştan okunması çok faydalıdır. Beytullah'ın etrafında dönerken yani tavaf ederken duâ okumak haccın kabûlüne işarettir. Kuru kuruya tavaf etmek yağsız ve bereketsizdir. Nasıl bir insan yağsız peynir veya yoğurt yediği zaman bir şey anlayamıyorsa, Kâbe'yi tavaf ederken hiç duâsız tavaf etmesi de öyledir. Bu itibarla hacıların bu duâları okumaları faydalıdır.

Rükni Irakî'de Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الشِّرْكِ وَالشَّكِّ وَالشِّقَاقِ وَسُوءِ الْاَخْلَاقِ وَسُوءِ
الْمُنْقَلَبِ وَالْمَنْظَرِ ف۪ى الْاَهْلِ وَالْمَالِ وَالْوَلَدِ

(Allahumme innî eûzü bike mineş-şirki veş-şekki veş-şikâkı ve sûil ahlâkı ve sûil munkalebi vel-manzari fil ehli vel-mâli vel-veledi.)

"Allah'ım, şirkten, şüpheden, ve münakaşadan ve kötü ahlâktan ve kötü zandan; aile, mal ve evlâtta kötü şeyler görmekten Sana sığınırım."[6]

Rüknü Irakî denen köşeye gelindiği vakit yukarıdaki duâ okunur. Okunurken bilhassa şirkten ve şirki mucip olan çeşitli hallerden uzaklaşmak gerekmektedir. Şirk iki kısımdır: Açık şirk, Allah'a eş koşma. Güneşe aya Allah deyip tapmak gibi.

İkincisi: Şirk-i hafî. Yani gizli şirk, yapılan ameli başkasına göstermek ve ondan iyi bir not almayı gözetlemektir. Bunların her iki çeşidi de dinimizde haramdır. Peygamberimiz: *"En fazla gizli şirkten korkarım."* demiştir. Şüphecilikten de Allah'a sığınmak lâzımdır. Çünkü dinde veya dinin gösterdiği işlerde şüphelenmek yoktur. Dinimiz kesindir, bütün emirleri de kesindir. Kavgacılıktan da Hakka sığınmak lâzımdır. Dinimizde münakaşa

---

6. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 14.

gerekmez, herkesin hakkına teslim olması icap eder.

Kötü ahlâktan ve çirkin hareketlerden Hakka sığınmak çok yerinde bir harekettir. Akibetin kötüye gitmesinden, aile mal ve çoluk çocuğun fitnesinden de Mevlâ'ya sığınmak gerekmekte olduğunu yukarıdaki duânın manasından anlıyoruz. Zâten Kur'an'da mal ve evlâdın fitne olduğu belirtiliyor. Çirkin ahlâkın insan için, bir kangrenden daha kötü olduğu ahlâkçılar tarafından açıklanmıştır.

Sonucun hayırlı olmasını istemek de çok önemli istekler arasında sayılmaktadır. Çünkü insanın son nefesi dikkate şâyandır. Sonumuzu düşünmek ve ona göre tedbir almak başlıca vazifemizdir.

İşte yukarıdaki duâ, bütün bunlardan sığındımızı belirtiyor. İyi bir hal ile hallenmek için Rab celle ve alâya niyazda bulunuluyor. Rükn-ü Irakî köşesinde yeteri kadar duâ etmeliyiz. Tavaf esnasında dönerken, sıramız oraya geldiğinde aynı duâyı her defasında okumak bizim hac hakkındaki vazifelerimiz cümlesindendir. Mübarek duâlar o mübarek yerlerde okunursa iki mübarek mana birleşir ve insan arzusuna kavuşmuş olur.

Rüknî Yemânî'de Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا
وَالْمَمَاتِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخِزْىِ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ

(Allahumme inni eûzü bike minel-küfri vel fakri ve min azâbil kabri ve min fitnetil mahyâ vel-memât ve eûzü bike minel hızyi fiddünya vel âhireti.)

"Ey Allahım, küfürden, fakirlikten, kabir azabından, hayâtın ve memâtın fitne-i fücûrundan ben sana sığınırım. Dünya ve âhirette rezil olmaktan yine sana sığınırım."(7)

Rüknî Yemânî: Kâbe'nin bir köşesinde ismidir. Hacılar onun yanından geçerken elleriyle ona işaret ederler ve *"Rabbenâ âtina fiddünya haseneten ve fil âhireti haseneten ve kına azâbennâr."* duasını okurlar.

Kâbe'nin dört duvarının köşe başlarındaki alâmetlerinin isimleridir. Bu isimler onlara böylece verilmiş ve böylece muhafaza edilmektedir. İnsanlar her hac mevsiminde oraya gittiklerinde Kâbe'yi tavaf ederler ve tavaf esna-

7. *Hadikatu'l-Harameyn*, s. 14.

sında bilhassa yukarıda yazılan duâyı okurlar. Bu duâda küfürden, kabir azabından hayattaki çeşitli fitnelerden ve ölümden sonraki azaplardan Allah'a sığınmak vardır. Ayrıca dünyanın ve âhiretin rezâletinden Mevlâya sığınılmaktadır. İşte bu duânın böylece çok önemli kısımları vardır. Bunun için okunacak ve orada okunacaktır.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

(Rabbenâ âtina fiddünya haseneten ve fil âhireti haseneten ve kına azâbennâr.)

"Ey Rabbimiz, bize dünyada iyilik, âhirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru."[8]

Bu duâ Rüknî Yemânî ile Hacerül Esved arasındaki yerde okunacaktır. Peygamberimiz bu duâyı orada okumuştur. Bizler de nasip olur gidersek o mübarek yerde ve mahalde bu duâyı okuyalım. Cenab-ı Hak'tan dünyada sıhhat, emniyet, neş'e ve güzel ahlâk istemiş oluyoruz. Âhirette ise, cennet, nimet ve cemal istemiş oluyoruz. İstemek bizden, vermek Allah'tandır; yeter ki istemesini bilelim. Yoksa vermemek Rabbimizin şânından değildir. *"Kulumun elini boş çevirmekten hayâ ederim."* buyuruyor.[9]

Rükni Şâmî'de Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ حَجًّا مَبْرُورًا وَسَعْيًا مَشْكُورًا وَذَنْبًا مَغْفُورًا وَعَمَلًا مَقْبُولًا
وَتِجَارَةً لَنْ تَبُورَ بِرَحْمَتِكَ يَاعَزِيزُ يَاغَفُورُ

(Allâhummec'alhu haccen mebrûren ve sa'yen meşkûren ve zenben mağfûren ve amelen makbûlen ve ticâreten len tebûra, bi rahmetike yâ Azîzu yâ Ğafûr.)

"Allah'ım, ey âlemlerin Rabbi, bunu makbul bir hac, kabul edilmiş bir çalışma kıl. Günahımı bağışla, amelimi kabul eyle, ticaretimi fazlalaştır, rahmetinle ey Aziz ve Ğafûr olan Allah'ım."[10]

---

8. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 307. (Bakara sûresi, 202).
9. *Tâc,* c. 2, s. 90.
10. *Hadîkatu'l-Harameyn,* s. 15.

Rükün direk demektir. Kâbe'nin dört duvarlarının dört köşesinin ayrı ayrı isimleri vardır. Yukarıda da arzettiğimiz gibi, bir önceki köşenin ismi Rüknî Yemânî idi. Onun yanındaki köşenin ismi de Rükni Şâmî'di. Bir rivayete göre bu isimleri bunlara Hz. Peygamberimiz verdi. Bu köşeye gelinince yukarıdaki duâyı okumak gerekmektedir. İhlâsla burada yapılan duâlar makbuldür. Nitekim Resûl-i Ekrem Efendimiz Rüknü Şâmî'de yukarıdaki duâyı okumuşlardır. Bunu bilmeyen başka bildiği duâları da okuyabilecektir. Çünkü İslâm'da güçlük yoktur. Ne bilirsek onu okuyacağız ve Rabbimize sadakatla sığınacağız, Rabbimiz bizi mahrum bırakmaz. İsteyene vermek O'nun şanındandır. Kur'an'da: *"İste, ben vereyim."* buyurmuştur. Zaten kulun sıfatı da istemektir. Günahlarının kirlerini dökmek için sık sık tevbe istiğfara devam etmek, mümkün ise günahlarına ağlamak, pişmanlık hissetmek ve bir daha yapmamaya Allah'a söz vermelidir. Pişmanlık kuldan gelirse, Halik'-tan da affu mağfiret gelir. Fakat kullar pişmanlık çekmezse Allah kulunu affetmez; onu süründürür, ağlatır ve sızlatır. Bir hadis-i kudside Allah teâlâ şöyle buyuruyor:

"Ey kulum, eğer insanların tümü isyana dalsalar benim ulûhiyetimden zerre kadar eksilmez. Ve eğer onların hepsi secdeye kapansalar, yine benim uluhiyetime zerre kadar fazlalık gelmez. Bulursunuz ettiğinizi, biçersiniz ektiğinizi. Kim cehd ve gayret ederse kendi nefsi için eder. Allah ezelden zengindir, sizler fakirsiniz."[11]

İşte bizim kulluğumuz ve yalvarmalarımız bizim içindir, yoksa başkası için değildir. Yukarıda yazdığımız hadis-i kudsi bunun canlı bir misalidir.

Altın Oluk Karşısında Okunacak Duâ:

اَللَّهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ اِيمَاناً لاَيَزُولُ وَيَقِيناً صَادِقاً لاَيَنْفَدُ وَمُوَافَقَةَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ ﷺ، اَللَّهُمَّ اَظِلَّنِى تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لاَظِلَّ اِلاَّ ظِلُّكَ وَاسْقِنِى بِكَأْسِ نَبِيِّكَ شَرْبَةً لاَ أَظْمَأُ بَعْدَهُ اَبَداً

(Allahume innî es'elüke îmanen lâ yezûlü ve yakînen sâdikan lâ yenfedü ve muvâfakate nebiyyike Muhammedin sallâllahü teâla aleyhi ve sellem.

Allahumme ezıllenî tahte zıllı arşike yevme lâ zılle illâ zillüke ve eskınî bike'si nebiyyike şirbeten lâ azmeü ba'dehü ebeden.)

---

11. *Marifetnâme*, s. 113.

"Allah'ım, Senden yok olmayan iman, bitmeyen doğru yakının, peygamberimiz Muhammed Mustafa ile beraberlik diliyorum.

Ey Rabbim, Senin sığınağından başka sığınak ve gölge olmayan kıyamet gününde Arş'ının gölgesinde beni gölgelendir. Bana Peygamberin kâsesiyle bir su içir ki ondan sonra bir daha susamıyayım (susuzluk hissetmeyeyim).'[12]

Altın oluk Kâbe'nin en belirli yerlerinden birisidir. Kâbe'nin oluğunun bir yeri altından yapıldığı için ona altın oluk ismi verilmiştir. Hacıların birleşme yerleri ekseriyetle orası oluyor. Onun etrafında yani tam onun karşısında oturulur, duâ yapılır. İşte yukarıdaki duâ en çok altın oluğun altında okunur. Orada daha başka çeşitli duâlar da yapılır. Müslümanların birleşme, kaynaşma ve dertleşme yerleridir. Dünyanın dört bucağından toplanan hacılar ekseriyetle orada birleşir ve tanışır.

İşte o mübarek yerde yapılan duâlar makbuldür.

Tavaf Yapıldıktan Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ سِرِّى وَعَلَانِيَتِى فَاقْبَلْ مَعْذِرَتِى وَتَعْلَمُ حَاجَتِى فَاٰتِنِى سُؤَالِى
وَتَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى ذُنُوبِى، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ اِيمَانًا يُبَاشِرُ قَلْبِى
وَيَقِينًا صَادِقًا حَتّٰى اَعْلَمَ اَنَّهُ لَايُصِيبُنِى اِلَّا مَا كَتَبْتَ لِى وَرِضًا بِمَا قَسَمْتَ لِى

(Allahumme inneke ta'lemü sırrî ve alâniyetî, fakbil ma'ziratî, ve ta'lemü hâcetî feâtini süalî ve ta'lemu ma fi nefsî, fağfirlî zünûbî. Allahumme innî es'elüke îmânen yübâşirü kalbî ve yakînen sâdıkan hattâ a'leme ennehu lâ yusîbunî illâ mâ ketebe lî ve rıdan bimâ kasemte lî.)

"Allah'ım, Sen şüphesiz benim gizli ve âşikar yaptıklarımı bilirsin. Özrümü kabul eyle. İhtiyaçlarımı da bilirsin, dilediğimi ver. Benim içimde bulunanı da bilirsin. Günahlarımı bağışla.

Ey Rabbim, ben Senden kalbimde öyle bir iman ve yakîn diliyorum ki Senin takdir buyurmuş bulunduğundan başka bir şeyin bana dokunmayacağını bileyim. Ve Senin bölüşmene razı olmaklığımı Senden diliyorum, ey Allah'ım.'[13]

12. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 15.
13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 194.

Tavaf bitince bu duâ okunur, çeşitli sahalarda yalvarma ve yakarma yapılır. Tavaf Kâbe'nin etrafında yedi defa dönmek demektir. Her dönüşteki duâlar ayrı ayrıdır.

Tavaf bir kaç çeşittir. Farz olan tavaf: Bayram günü Arafat'tan sonra yapılan tavaftır. Aynı zamanda farzdır. Sünnet olan tavaf: Mekke'ye gidildiğinde kudüm tavafını yapmaktır. Üçüncüsü: Vâcib olan tavaftır. O da hac vazifesi bitince son olarak ayrılırken yapılan tavaftır. Ayrıca nafile tavaflar da vardır. Ölen anne ve babamız veya bir dostumuz için yaptığımız tavaflar.

Aşk ile tavaf yapmak ve gereken duâları okumak en makbul bir amel mesabesindedir. Peygamberimiz tavaf esnasında bir çok duâlar okumuş ve bizim okumamızı tavsiye buyurmuştur.

Safa Tepesinde Okunacak Duâ:

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ
اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

(Eûzü billahi mineşşeytânirracîm, bismillâhirrahmanirrahîm. İnnes-safâ velmervete min şeâirillâh. Fe men haccel beyte evi'temere felâ cünâha aleyhi en yettavvefe bihimâ ve men tetavvea hayren feinnellâhe şâkirun alîm.)

"Kovulmuş ve lânete uğramış şeytandan Allah'a sığınırım. Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla.

Muhakkak Safa ile Merve Allah'ın alâmetlerindendir. Bunun için, hac veya umre kasdiyle her kim Kâbe'yi ziyaret ederse, yine Safa ile Merve'yi tavaf etmesinde bir günah yoktur. Her kim de, kalbinden koparak vâciblerden fazla bir hayır işlerse muhakkak Allah Şâkir'dir (karşılığını verir) Alîm'dir (herşeyi bilir)."[14]

14. Bakara, 160.

Safa ve Merve, birer alamet nişanlarıdır. Bilhassa hacının günahlarının döküldüğü yerdir. Peygamberimiz tavaftan sonra iki rek'at namaz kılıp Safa ve Merve arasında sa'ya başlardı. Orada sa'yetmek vacibdir.

Resül-i Ekrem efendimiz, önce bir derecikte bulunan Safa'daki merdiven basamağının üstüne çıkıp Kâbe-i Muazzama'yı gözünün önüne alarak tekbir ve tehlil getirdikten sonra Safa'dan Merve'ye inip burada da basamaklarının üstüne çıkarak Safa'daki gibi tehlil ve tekbir getirdi. Ve diğer sa'y vazifelerini ifa buyurdu.

Hacıların Safa ile Merve arasında sa'y etmeleri yani normal olarak yürümeleri vâcip kılındı. Bu iki tümsek arasında ilk defa koşan Hacer vâlidemiz oldu. Oğlu İsmail için su arıyordu. Onu Harem-i Şerif'in içine bırakıp Safa ile Merve arasında koşmağa başladı. İsmail tepinirken, ayaklarının altından su çıktı, taşmaya başladı. Bunun üzerine Hacer "Zemzem" dedi. Yani "Dur, dur" demek istedi. Veya "Yavaş yavaş ak" demek arzu etti. İşte ona Zemzem kuyusu ismi verildi. Bundan anlayacağımız mana: İnsanoğlu sıkışınca, canü gönülden Hakka sığınıyor, O da kuluna istediğini veriyor. İşte Safa ile Merve arası bu kadar önemli hikmetler taşıyor. Hacılar bu ruh ve inançla burayı sa'y ederlerse arzularına kavuşacaklardır.

Cebel-i Rahmet Görülünce Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ وَعَلَيْكَ اِعْتَمَدْتُ وَوَجْجَكَ اَرَدْتُ ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِى
وَتُبْ عَلَىَّ وَاَعْطِنِى سُوآلِى وَوَجِّهْ لِىَ الْخَيْرَ اَيْنَمَا تَوَجَّهْتُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِىِّ
الْعَظِيمِ

(Allahumme ileyke teveccehtü ve aleyke i'temedtü, ve vecheke eredtü. Allahummeğfir lî ve tüb aleyye ve a'tınî suâlî ve veccih liyel hayre eynemâ teveccehtü. Sübhânellâhi velhamdüillâhi velâ ilâhe illâllâhu velllahu ekber. Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm.)

"Yâ Rabbi, Sana döndüm, Sana güvendim. Zâtını arzu ettim. Rabbim, beni bağışla, tevbemi kabul buyur, dileğimi ver. Hangi tarafa yönelsem hayrı bana çevir. Allahı noksan sıfatlardan uzak kılarım. Hamd Allah'a lâyıktır. Allah'tan başka ilah yoktur. Allah en büyüktür. Kuvvet ve Kudret Alî

ve Azîm olan Allah'a mahsustur.'[15]

Cebel-i Rahmet Arafat'ta bir tepenin ismidir. Hz. Âdem ile Havva anamızın birleştiği ve buluştuğu bir mübarek yerdir. Buraya hacılar ziyarete giderler, lebbeyk okurlar. Vakfe duâsından önce oraya gidilir, yalvarılıp yakarılır, sonra çadıra dönülür, çeşitli ibadetler, tevbe-i istiğfarlar yapılır.

İşte böylece Cebel-i Rahmet ziyaret edilmiş olur. Arefe gününden evvel de ziyaret edilir. Arefe günü izdiham olduğundan çok kimse bu ziyareti daha önce yapar, bu da kabuldür. Cenab-ı Hak kulunu o mübarek yerlerde dinleyecek ve isteklerini inşaallah yerine getirecektir.

Yukarıdan beri anlattığımız ve okuduğumuz duâlar hepsi Mekke'de ve çevresinde, yani Arafat, Müzdelife, Mina ve Harem-i Şerif'te okunacak duâlardır. Bunlar yerli yerince okunduğunda arzulanan netice inşaallah alınabilecektir.

Arafat'a Giderken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَوَجْهَكَ اَرَدْتُ اَسْئَلُكَ اَنْ تُبَارِكَ
لِي سَفَرِي وَتَقْضِيَ بِعَرَفَاتٍ حَاجَتِي وَاَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي وَتَجْعَلَنِي مِمَّنْ
تُبَاهِي بِهِ مَلَائِكَتَكَ

(Allahumme ileyke teveccehtü ve aleyke tevekkeltü ve vecheke eradtü. Es'elüke en tübârike lî seferî ve takdiye biarafâtin hâcetî ve en tağfire lî zünûbî ve tec'alenî mimmen tübâhî bihi melâiketüke.)

"Ey Allah'ım, Sana döndüm, Sana güvendim. Senin rızanı istedim. Yolculuğumu bana mübârek yapmanı, Arafat'ta dileğimi yerine getirmeni, hatalarımı bağışlamanı ve beni meleklerin hoşlandığı kişilerden kılmanı arzu ediyorum Senden.'[16]

Arafat'ta okunacak duâlardan bir tanesi de bu duâdır. Orası bir nevi mahşerdir. Çeşitli duâların ve yalvarmaların yapıldığı mukaddes bir yerdir. Cennet bahçesinden bir bahçe dense yeridir. Orada yapılan bütün duâlar makbuldür, bütün haklar düşer. Ancak kul hakları Arafat'ta yalvarmakla düşmez. Allah ile kul arasındaki haklar düşebilir. Bu hususta Peygamberimizin

15. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 19.
16. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 19.

bir çok müjdeleri vardır. Arafat'ta dilimizin döndüğü, fikrimizin ulaştığı yere kadar duâ yapmalı, ağlayıp sızlamalı. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde buyuruyor:

"Günlerin en hayırlısı arefedir. Eğer arefe günü cumaya tesadüf ederse, cumaya tesadüf etmeyen yetmiş hacdan daha fazîletlidir." Arefe gününe bu ismin verilmesinde bir çok hikmetler vardır. Çünkü bugün insanların ibâdet ve tâatları ile kendilerini Cenab-ı Hakka bildirdikleri ve Cenab-ı Hakkın da mağfiret ve rahmetle kendini kullarına gösterdiği günüdür. Onun için bu gün kulların Allah'a son derece duâ ve niyazda bulunacakları hayırlı bir gündür.

Kâbe-i Muazzama ve onun etrafı bütün dünyadaki müslümanlara bir umumi sergi ve senelik bir kongre ve bir İslâm meclisidir. Bu meclise şarktan, garbtan, kuzeyden, güneyden, yakından ve uzaktan her devlet ve milletten müslümanlar gelir, hepsinin dileği bir, gayesi bir, Rabbi bir, yalvarışı bir.

İşte Arafat seçkin yerlerden bir tanesidir. Burada sadakatla duâ yapılmalı ve günahları döküp öylece geriye dönmelidir.

Arafat'ta Okunacak Duâlar:

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَالَّذِى تَقُولُ، اَللّٰهُمَّ لَكَ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ
وَمَمَاتِى وَاِلَيْكَ مَاٰبِى وَلَكَ رَبِّى تُرَاثِى، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ
الْقَبْرِ وَوَسْوَسَةِ الصَّدْرِ وَشَتَاتِ الْاَمْرِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَاتَجِئُ
بِهِ الرِّيحُ

(Allahumme lekel hamdu kellezî tekûlu. Allahumme leke salatî ve nusukî ve mahyâye ve memâtî ve ileyke meâbî veleke Rabbî turâî. Allahumme innî eûzu bike min azâbil kabri ve vesvesetissadri ve şetâtil emri. Allahumme innî eûzu bike min şerri mâtecidu bihirrîhu.)

"Allah'ım, (Sana duâ edip söyleyen) kimsenin dediği gibi Sana hamdolsun. Allah'ım, namazım, kurbanım, hayatım ve memâtım Sendendir ve Senin içindir, varışım da Sanadır. Sen benim Rabbımsın, beni görüyorsun. Allah'ım, kabir azabından, göğüs darlığından ve çeşitli irade zayıflığından Sana sığınırım. Allah'ım, rüzgârın gelen şerli kısmından da Sana sığınırım."

Yukarıdaki duâ Arafat'ta okunan duâlardan birisidir. Bu duâdan başka daha bir çok çeşitli duâlar vardır. Arafat mahalli duâların kabul olduğu ve

dileklerin geçerli bulunduğu bir yerdir. Ona Arafat denilmesinin bir çok hikmetleri vardır.

Bugün insanların ibadet ve tâatla Cenab-ı Hakk'a yaklaştıkları bir gündür. Bugün kul, anadan doğmuş gibi günahsız olabilecek bir fırsata kavuşmuş demektir.

Arefe vakfesine durmak için, bütün dünyanın ücra köşelerinden toplanan büyük ve küçük, fakir ve zengin, efendi ve köle, âlim ve cahil, kadın ve erkek, yalın ayak baş açık bir şekilde beyaz ihramları içinde, kabirlerinden çıkıp mahşer yerinde toplanmışlardır. Herkes malından, canından, evlât ve iyâlinden ayrılmış "nefsî nefsî" diye duâ ederek merhamet ve mağfireti ilahiye huzurunda boyunlarını bükerek "Lebbeyk Allahumme lebbeyk" feryadını kaldırmaları ile temsil edilen kıyamet gününden her şahsın mütenebbih ve uyanık bulunması sır ve hikmetine binâen arefe günü hac vazifelerinin en büyüğünden sayılmıştır.

Arafat'a çıkmayan kimse hacı olamaz. Orada en az bir saat kadar eğlenmelidir. Ancak bu vesile ile hacı olmuş olabilecektir. Onun için Arafat'ta yapılan dualar reddolunmaz, ancak sağlam itikat lâzımdır.

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Sübhanallahi vel-hamdülillâhi velâ ilâhe illallahu-vallahu ekber velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil-aliyyil âzîm.)

"Allah'ı noksan sıfatlardan uzak, kemal sıfatlarla mevsuf kılarım. Hamdü senâ O'na mahsustur. Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah büyüklerin en büyüğüdür. Kudret ve kuvvet Aliy ve Azîm olan Allah'a mahsustur."[17]

Arafat'ta çeşitli duâlar okunacaktır. Bunlardan bir tanesi ve en kolayı bu duâdır. Çünkü hacıların çoğu acemi ve fazla duâ bilmeyen kimselerdir. Bu bakımdan bu duâyı okumakta hem onlar için hem dinleyenler için büyük bir isabet vardır.

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَاشَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

17. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 376.

(Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîke leh, lehul mülkü ve lehul hamdü ve huve alâ küllî şey'in kadîr.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur. Birdir, şerîki de yoktur. Mülk O'na aittir. Hamd O'na mahsustur. Ve O, herşeye kâdirdir."(18)

Arafat'ta okunacak duâların ikincisidir. Bu duâ da namazda tesbihte okuduğumuz ve bildiğimiz bir duâdır. Buna imkânımız olduğu kadar devam etmemiz menfaatımız icabıdır. Arafat, bir nevî mahşerin bir benzeridir. İnsan orada günahlarını dökmeli ve öylece geri dönmelidir. Peygamberimizin bu hususta bir çok müjdeleri vardır.

أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ وَأَسْأَلُهُ
التَّوْبَةَ وَالْمَغْفِرَةَ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

(Estağfirullâhel azîm, ellezî lâ ilâhe illâ huvel hayyul kayyumü ve etûbü ileyhi ve es'eluhuttevbete vel-mağfirete innehu huvettevvâbur'rahîm.)

"Yüce Allah'a tevbe ve istiğfar ederim. Allah'tan tevbe ve mağfiret taleb ederim. Muhakkak o Allah, tevbeleri fazlasıyla kabul edici ve çok merhamet edicidir."

Arafat'ta yapacağımız duâların başında şüphesiz istiğfar gelir, günahlarımızı dökmek gelir. Çünkü o mübarek makamlarda yalvarmanın ve tevbe etmenin faydası çok büyüktür. Adem babamızın günahı veya küçücük zellesi Arafat'ta Cebel-i Rahmet tepesinde bağışlanmıştır.

Zemzem Suyunu İçerken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا وَاسِعًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَسَقَمٍ

(Allahumme innî es'elüke ilmen nâfi'an ve rızkan vâsi'an ve şifâen min küllî dâin ve sekam.)

"Ey Allah'ım, Senden mübarek ilim, çok rızık ve bütün hastalık ve sıkıntılardan şifa bekliyorum."(19)

18. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 178.
19. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 305.

Derinliği 134 metre kadar olan bu Zemzem kuyusu Kâbe'de Makam-ı İbrahim'in tam karşısına gelen ve Harem-i Şerif minberinin sol tarafına düşen yerdedir.

Zemzem suyu bir mübarek kuyudan çıkarılır. Dünyanın en eski ve en şifalı suyudur. Zemzem kuyusunun bulunduğu yerin bir kenarında Hazret-i Muhammed (s.a.v.) çok defa namaz kılmıştır. Kâbe-i Muazzama'yı ziyareti sırasında Zemzem suyuna gelip içerdi. Hacılar da Zemzem'den bol miktarda içerler ve memleketlerine bir Mekke hatırası olarak götürürler.

Rivayetlere göre Zemzem suyu kıyamete kadar akacak, dünyanın bütün suları kuruyacak, fakat Zemzem suyu ise, kıyamete kadar akacaktır. Zemzem'i içerken, yukardaki duâyı hiç olmazsa ayakta üç defa okumak şifâlanmaya mucibtir.

Suyu otururken içmemiz Peygamberimiz tarafından tavsiye edilmiştir. Fakat Zemzem suyunu, bir de abdesten artan suyu ayakta içebiliriz.

Safa ve Merve Arasında Okunacak Duâ:

رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعْلَمُ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعَزُّ الْاَكْرَمُ

(Rabbiğfir verham ve tecâvez amma ta'lemu inneke entel e'azzül ekrem.)

"Rabbim, beni bağışla, merhametini benden esirgeme, bildiğin hatalarımdan geç. Zira Sen en âziz ve en mükerremsin."[20]

Bu duâ da yine Zemzem'in başında okunuyor. Fakat esasında Safa ile Merve arasında sa'yederken okunacaktır. Peygamberimiz bu duâlara devam buyurmuştur. Safa ile Merve arası yürümekle veya hasta olanlar için araba ile koşulacak mübarek bir yerdir. Burada koşmak hacı için vâcibdir, terk eden kimseye kurban düşmektedir. Bu iki tepe arasında koşarken çeşitli bildiğimiz duâları okumakta fayda vardır. Safa ve Merve, Kur'an'da zikredilen ve medhü senâ olunan birer tepedirler. Onların arasında koşan hacılarda günah kalmaz. Aşk ile yürürler ve gereken duâları okurlarsa sa'y etmeleri kabul olunur.

Tıraş Olmadan Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى مَاهَدَانَا وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى مَا اَنْعَمَ بِهِ عَلَيْنَا، اَللّٰهُمَّ هٰذِهِ

20. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 17.

نَاصِيَتِى فَتَقَبَّلْ مِنِّى وَاغْفِرْ لِى ذُنُوبِى، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِى وَلِلْمُحَلِّقِينَ
وَالْمُقَصِّرِينَ يَاوَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، آمِينْ

(Elhamdülillâhi alâ ma hedânâ vel-hamdülillâhi alâ mâhedânâ bihi aleyna. Allahumme hâzihi nâsiyetî fe tekabbel minnî vağfirlî zünûbî. Allahummağfirlî ve lil muhallikîne vel mukassirîne yâ vâsi'al mağfireti, âmin.)

"Bize hidayet nasib ettiği için Allah'a hamdolsun. Bize ihsan buyurduğu nimetler için Allah'a hamdu senâlar olsun.

Allâhım, beni, tıraş olanları ve saçlarını kısaltanları mağfiret eyle. Ey affu mağfireti çok olan Rabbim. Duâmı kabul eyle."

Tıraş olmak ihramdan çıkmak için şart kılınmıştır. Aksi halde kurban kesmek gerekmektedir. Tıraş olmak ihramlı iken yapılır, ondan sonra ihramdan çıkılır. İnsan kendi kendisini tıraş ettiği gibi, başkası tarafından da tıraş olmak sakıncasızdır. İşte tıraş olmadan yukarıdaki duâyı okumak lâzımdır. Bilginlerimiz bize böylece târif etmişler ve yol göstermişlerdir.

Tıraş Olduktan Sonra Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى قَضٰى عَنَّا نُسُكَنَا، اَللّٰهُمَّ زِدْنَا اِيمَانًا وَيَقِينًا وَتَوْفِيقًا وَعَوْنًا
وَاغْفِرْ لَنَا وَلِاٰبَائِنَا وَاُمَّهَاتِنَا وَالْمُسْلِمِينَ اَجْمَعِينَ

(El-Hamdülillâhillezî kadâ annâ nüsukenâ. Allahumme zidnâ îmânen ve yakînen ve tevfîkan ve avnen vağfirlenâ ve li âbâina ve ümmehâtina velmüslimîne ecmaîn.)

"Hac ibâdetlerini bize emreden Allah'a hamdolsun. Allah'ım, iman ve kesin inanışımızın ziyâsını çoğalt, tevfik ve yardımını fazlalaştır. Bizi, babalarımızı, analarımızı ve bütün müslümanları bağışla."

Kurban Kesilirken Okunacak Duâ:

اِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفًا وَمَا اَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

(İnnî veccehtü vechiye lillezî fatâressemâvati vel-arda hanîfen vemâ ene minel müşrikîn.)

"Şüphesiz bir şekilde ben, dinime tam manasiyle yapışarak, yeri, göğü halkeden Allah'a döndüm. Ben müşriklerden değilim."

اَللّٰهُمَّ هٰذَا مِنْكَ وَلَكَ وَتَقَبَّلْ مِنِّى، كَمَا تَقَبَّلْتَ مِنْ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَاِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ

(Allahumme hâza minke ve leke ve takabbel minnî, kemâ takabbelte min Muhammedin nebiyyike ve İbrâhîme halîlike.)

"Ey Rabbim, şu kurban Sendendir ve Senin içindir. Dostun İbrâhim Aleyhisselâm ve sevgilin Muhammed Aleyhisselâm'dan kabul ettiğin gibi, bu kurbanı da benden kabul buyur."

İbrahim Aleyhisselâm Allah'ı anarken tefekküre dalmış; önce yıldızlara, sonra Ay'a ve daha sonra Güneş'e yönelmiş, sonra bunların hepsinin sönüp devam etmediğini görmüş. İşte o zaman: *"Yönümü ve yüzümü yerleri ve gökleri yaratan Allah'a çevirdim ve O'na yöneldim."* demiş ve Hakkı bulma mazhariyetine kavuşmuştur.

İşte biz de ona bakarak kurbanımızı keserken veya kestirirken bu duâyı okumalıyız. Cenab-ı Hakka karşı, "Bu Sendendir, Senin rızan içindir, benden bunu kabul eyle" dememiz de kurbanımızın kabulünü istememize aittir.

İbrâhim Aleyhisselâm, Peygamberimizin ikinci dedesi sayılmaktadır. Resulüllâh Efendimiz onun sülalesinden gelmiştir. Onun da derecesi Allah nazarında çok yüksektir. Bizim Peygamberimiz ise bütün peygamberlerden daha şereflidir. Çünkü Allah ona hiçbir peygambere vermediği şerefi vermiştir. O'nun hakkında: *"Vemâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemin."* Yani, *"Ey Habibim, seni bütün âlemlere rahmet olarak gönderdim."* buyurmuştur.

Bütün peygamberler bizim peygamberimizin nurundan oluşmuşlar ve kemâle ermişlerdir. Çünkü Yüce Mevlâ ona: *"Sen olmasaydın ey Habibim, ben kâinatı halketmeyecektim."* demiştir.

Kurban Kesildikten Sonra Okunacak Duâ:

اِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(İnne salâtî ve nüsükî ve mahyâye ve memâtî lillâhi rabbil-âlemine.)

"Şüphesiz benim namazım ve hac ibadetlerim, ölümüm ve dirimim alemlerin Rabbi olan Allah'ındır, O'na mahsustur."

بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Bismillâhi tevekkeltü alallâhi lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil Aliyyil Azîmi.)

"Allah'ın ismiyle, Allah'a güvendim. Kuvvet ve kudret, Alî ve Azim olan Allah'a mahsustur."

Kurban kestikten sonra yukarıdaki âyeti okumak mustahaptır. Bu eskidenberi böyle gelmiş ve böyle gidecektir. Bütün yapılan ameller hiç şüphe yok ki Allah için yapılır. Allah namına yapılan ameller, kazanç bakımından bizler içindir. İşte kesilen kurban da yapılan amellerden birisidir. Bu da Allah için kesilir, O'nun ismiyle, O'nun rızası için kesilir. Fakat sevabı kul için, bizim için ve bizim menfaatimiz içindir. Yoksa Cenab-ı Hakkın bizim kurbanımıza ihtiyacı yoktur. Akıtılan kurban kanları Allah'a ve Allah rızasına mâtuftur. Kurban kesmek hali vakti olanlar için vacibdir. Kurban etini üç kısma ayırmak lâzımdır. Bir kısmını çoluk çocukla yemek, ikinci kısmını fakir fukaraya dağıtmak, üçüncü kısmını da eş ve dostu ile yemek en doğrusudur.

Kurban, Hz. İsmail için inen koçun kurban olmasından başlamıştır. En iyisi koç kesmek, buna kudreti olmayanlar için ortaklaşa sığır kesmek câizdir. Hülâsa: Kurban kesmenin faydası bizim için, bizim menfaatimiz içindir. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Kimin hali vakti müsait olur da kurban kesmezse bizim namazgâhımıza yaklaşmasın."* buyurmaktadır.(21)

Kurban Bayramı Günlerinde Okunacak Duâ:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

21. Tirmizî.

(Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh. Lehül mülkü ve lehül hamdü yuhyî ve yumîtü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah birdir, şerîki yoktur. Mülk O'nun, hamd O'na mahsustur. Yaşatır ve öldürür. Hayır O'nun kontrolü altındadır. Zira O, her şeye kâdirdir."[22]

Bayram Namazlarına Giderken Getirilen Tekbirler:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اللّٰهُ اَكْبَرُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ اللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ

(Allahu ekber, Allahu ekber, lâ ilâhe illallahu vallahu ekber. Allahu ekber ve lillâhil hamd.)

"Allah çok büyüktür, Allah çok büyüktür. Allah'dan başka ilâh yoktur. Allah ziyadesiyle büyüktür. Hamdü senâ Allah'a aittir."[23]

Gerek yukarıdaki duâ ve gerekse buradaki duâ bayram günlerinde okunan duâlardır. Her ikisi de müslümanların gönüllerini şen kılmak ve ıztıraplarını yok etmek için okunurlar. Bayram neş'e manasına da gelir. Bu bakımdan sevincin mahsulü olan bu duâlar bayram günü sık sık okunmalıdır. Bilhassa tekbir getirmek ve bu tekbirleri bayram günlerinde farz namazların arkasında sık sık okumak Peygamberimizin sünneti olarak kabul edilmiştir. Bazı imamlara göre bu tekbirleri bayram günlerinde farz namazların arkasında getirmek vâcip kılınmıştır. Fetva da bunun üzerindedir. İşte bayram günlerinde getirilecek tekbirler ve okunacak duâlar yukarıdaki duâlardır. Her müslümanın bu duâları okuması ve kavraması lâzımdır.

Ayrıca bayram günlerinde öksüz ve yoksul kimseleri sevindirmek, çocuklara yiyecek ve giyecek almak dinimizin ve Peygamberimizin emridir. Bu mübarek günlerde muhtaçları sevindirmeyenler acaba ne zaman sevindirebileceklerdir? Zaten bayramın manası da ancak bu sebeple anlaşılmış olur.

Peygamberimizi Ziyaret Ederken Okunacak Duâ:

اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَااَعْظَمَ خَلْقِ اللّٰهِ، الصَّلاَةِ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَانُورَ

22. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 13.
23. *Hadîkatu'l-Harameyn*, s. 13.

خَلْقِ اللّٰهِ، اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا اَفْضَلَ النَّبِيِّينَ، اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ
يَاشَفِيعَ الْمُذْنِبِينَ، اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَامَلاَذَ الْعَاجِزِينَ، اَلصَّلاَةُ
وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَامَلْجَاَ الْخَائِفِينَ، اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَاكَنْزَ الْمُقِلِّينَ،
اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَاهَادِيَ الْمُضِلِّينَ، وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ
جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّاباً رَحِيماً، اَنْتَ
الْمُعْتَمَدُ يَارَسُولَ اللّٰهِ، كُنْ لِي شَافِعاً اَنْتَ وَاللّٰهِ شَفِيعٌ لاَتُرَدُّ، صَلَّى اللّٰهُ
عَلَيْكَ وَعَلَى آلِكَ وَاَصْحَابِكَ يَارَسُولَ اللّٰهِ، سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ.

(Essalâtü vesselâmü aleyke yâ a'zame halkillah. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ nûre halkıllâh. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ efdalennebiyyîne. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ şefî'al müznibîne. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ melâzel âcizîne. Essalâtü vesselâmü âleyke yâ melceel hâifîne. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ kenzel mükıllîne. Essalâtü vesselâmü aleyke yâ hâdiyel mudillîne. Ve lev ennehüm izzalemû enfüsehüm câûke festağferullahe vestağfere lehümurresûlü levecedüllahe tevvâben rahîmen. Entel mu'temedü yâ Resûlallah. Kün lî şâfî'an ente vallâhi şefî'un lâ türeddü. Sallallahu aleyke ve alâ âlike ve ashabike yâ Resûlallah. Sübhane rabbil-izzeti ammâ yesifûn ve selâmün alel mürselîn, ve sallallahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîne.)[24]

Hz. Ebu Bekr'in Kabri Başında Okunacak Duâ:

اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَاصَاحِبَ رَسُولِ اللّٰهِ فِي الْغَارِ وَرَفِيقَهُ فِي الاَسْفَارِ، اَلسَّلاَمُ
عَلَيْكَ اَيُّهَا الصِّدِّيقُ، جَزَاكَ اللّٰهُ عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ خَيْرَ الْجَزَاءِ وَرَضِيَ اللّٰهُ
عَنْكَ اَحْسَنَ الرِّضَى، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَااَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

(Esselâmü aleyke yâ sâhibe resûlillahi fil gâri ve refîkihi fil esfâr. Esselâmü aleyke eyyühessiddîku cezâkellâhu an resûlillahi hayrel cezâ ve radiyallahu anke ehsenerrızâ. Esselâmü aleyke yâ emîrel mü'minîn.)

---

24. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 429.

"Ey mağarada ve yolculuklarda Resûlullah'ın arkadaşı olan yüce insan, selâm senin üzerine olsun.

Selâm senin üzerine olsun ey sıddîk, Allah seni en hayırlı mükâfatla mükâfatlandırsın. Allah senden en güzel bir biçimde râzı olsun.

Selâm senin üzerine olsun ey mü'minlerin emîri."(25)

Medine-i Münevvere'de önce Resûlullah'ı, sonra da onun en seçkin ve etkin arkadaşı Hz. Ebû Bekir Efendimizi ziyâret ederken okunacak duâyı yukarıda yazmış bulunuyoruz. Bu, kısa olmakla beraber, salâtü selam çok şumüllü ve çok önemlidir. Onun türbesinin önünde okunacak duâ ve yapılacak selâmlaşma işte budur.

Orada yapılacak daha bir çok çeşitli duâlar mevcuttur. Bu mübarek makamların ve feyizli türbelerin önündeki hürmet ve bu duâlar sayesinde bir çok insan himmet almış ve feyiz bulmuşlardır.

Hz. Ömer'in Kabri Başında Okunacak Duâ:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يٰأَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الْفَارُوقُ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ، جَزَاكَ اللّٰهُ عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ فِي الْقِيَامِ بِأَمْرِ دِينِهِ بَعْدَهُ، اَلسَّلَامُ
عَلَيْكُمْ يٰا أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَعُمَرَ الْفَارُوقِ فَاشْفَعْ لَنَا عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ

(Esselâmü aleyke yâ emîrel mü'minîn. Esselâmü aleyke eyyühel fârûku ve rahmetullahi ve berekâtühü. Cezâkellâhu an resûlillâhi fil kıyamı bi emri dînihi ba'dehu.

Esselâmü aleyküm yâ Ebâ Bekrissıddîk ve Ömere'l Fârûk. Feşfa' lenâ inde Resûlillâhi sallallahu aleyhi ve sellem.)

"Selâm senin üzerine olsun ey mü'minlerin emîri, Selâm senin üzerine olsun, ey Faruk. Allah'ın rahmet ve bereketi senin üzerine olsun. Allah seni en güzel bir mükâfaatla mükafatlandırsın. Resûlullah'tan sonra O'nun dininde çok büyük yardımlar yaptın.

Allah'ın selâmı üzerinize olsun, ey Ebu Bekir ve Ömerü'l-Faruk. Resûlullah'ın yanında bize şefaat ediniz. Allah, Resulûllah'a rahmet ve merhamet eylesin."(26)

25. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 453.
26. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1. s. 453.

Peygamberimize Vedâ Ederken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيَّ اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَارْزُقْنِي فِي زِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللّٰهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَارَزَقْتَهُ اَوْلِيَائَكَ وَاَهْلَ طَاعَتِكَ وَاغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي يَاخَيْرَ
مَسْؤُلٍ

(Allahummeftah aleyye ebvâbe rahmetike verzuknî fi ziyareti kabri nebiyyike sallallahu aleyhi ve selleme ma rezektehu evliyâeke ve ehle tâ'atike vağfirlî verhamnî yâ hayre mes'ûlîn.)

"Allah'ım, bana rahmet kapılarını aç. Resûl-i Ekremin kabrine yaptığım bu ziyaretimden dolayı, veli kullarına ve tâat ehline yaptığın ihsanları bana da nasib et. Beni bağışla, bana merhamet et ey kendisinden istenilenlerin en hayırlısı olan Rabbim."

Bu duâ Resûlullah Efendimizi ziyaret edip de oradan ayrılırken okunacaktır. Tekrar gelip görüşmeyi istemek hususunda ısrar etmek suretiyle bu duâyı tekrar tekrar okumak gerekmektedir.

Medine-i Münevvere'den Ayrılırken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ لَاتَجْعَلْ هٰذَا آخِرَ الْعَهْدِ بِحَرَمِ رَسُولِكَ، وَيَسِّرْ لِي الْعَوْدَ اِلَى
الْحَرَمَيْنِ سَبِيلاً سَهْلَةً بِمَنِّكَ وَفَضْلِكَ، وَارْزُقْنِي الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَرُدَّنَا سَالِمِينَ غَانِمِينَ اِلَى اَوْطَانِنَا آمِنِينَ

(Allahumme lâ tec'al hazâ âhirel ahdi biharemi resûlike, ve yessirlî el-avde ilel haremeyni sebilen sehleten bimennike ve fazlike, verzuknî el-afve vel afiyete fidünya vel âhireti, ve ruddenâ sâlimîne gânimîne illâ evtâninâ âminîne.)

"Allah'ım, Habibinin haremine olan şu ziyaretimi en son kılma, lütfunla tekrar haremeyni ziyaret etmemi nasip kıl. Bana dünya ve âhirette ilâhi affını ve âfiyetini müyesser kıl. Bize, selametle, kazançlı olarak ve emin bir şekilde yurtlarımıza dönmeyi nasib eyle."

Mübarek belde olan Medine'den ayrılırken bu duâ okunur. İyi dileklerle ayrılıp iyi dileklerle tekrar oraya gitmek için temennide bulunulur. Peygamberimizin medfun bulunduğu o kutsal şehirden ayrılırken son olarak bu

duâyı okumak çok yerinde bir harekettir. Mevlâ bizleri bu uğurda feyiz alan ve duâları makbul olan kullarına ilhak buyursun, âmin.

Hacıların Okuyacağı Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ مَا اتَّصَلَتِ الْعُيُونُ
بِالنَّظَرِ وَزُخْرُفَةُ الْاَرَضُونَ بِالْمَطَرِ، وَحَجَّ حَاجٌّ وَاعْتَمَرَ وَلَبّٰا وَحَلَقَ وَنَحَرَ
وَطَافَ بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ، وَقَبَّلَ الْحَجَرَ وَاسْتَسْلَمَ وَسَعٰى، وَصَلّٰى وَدَعَا؛ وَاَتَمَّ
جَمِيعَ الْمَنَاسِكِ وَاسْتَكْمَلَ الْعُبُودِيَّةَ وَرَاحَ وَرَحَا

(Bismillâhirrahmanirrahîm,

Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammedin mettasaletil uyûnu binnazari ve zuhrufetul eredûne bil-matari ve hacce hâccün ve'temere ve lebbâ ve halaka ve nehara ve tâfe bil-beytil-atîki. Ve kabbelel hacere vestesleme ve se'â ve sallâ ve deâ ve etemme cemî'el menâsiki vestekmelel ubûdiyyete ve râhe ve rehâ.)

Bu duâ her iş için okunur. Fakat, Hac yapmağa niyetlenen bir kimsenin okuması daha müessir olur.[27] O mübarek makamları ziyaret ederken, akşam yatağa yatarken bu duayı yedi defa okumak çok büyük faydaları mucibdir. Yalnız kalan adamın bu duâyı okuması, kimsesizlerin bu duaya devam etmeleri kendilerine çok büyük moral ve kuvvet bahşedecektir. Bu salâtu selâmı Hazret-i Muhammed Mustafa Efendimiz dahi okumuştur. Ashab-ı kiram bu mübarek salâtü selâma devam eylemişlerdir. Bizler de bu duâya devam edelim. Hem salâtü selâm getirmiş, hem de duâmızı yapmış olacağız. Tevfik ve hidayet Allah'tandır.

27. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 118.

ONUNCU BÖLÜM

SIKINTIYA KARŞI OKUNACAK DUÂLAR

SIKINTIYA KARŞI OKUNACAK DUÂLAR

Çok Sıkıntılı İken Okunacak Duâ:

لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، يَاحَيُّ
يَاقَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيثُ

(Lâ ilâhe illallahu Alîmül Hakîm, lâ ilâhe illallahu Rabbül arşil azîm. Yâ Hayyü yâ Kayyûmu birahmetike esteğîsü.)

"Allah'tan başka ilah yok. Ancak Alîm ve Hakîm O'dur. O'ndan başka ilâh yoktur, ancak arşı azîmin sahibi O'dur. Ey Hay ve Kayyûm olan, rahmetinle bizi yarlığa."[1]

Bu Duâ Günde On Defa Okunacaktır:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ سَخِّرْ لِي وَمَيِّلْ بِي وَاجْذِبْ لِي قُلُوبَ عِبَادِكَ اَجْمَعِينَ مِنَ الْاِنْسِ
وَالْجِنِّ، وَاجْذِبْ لِي خَوَاطِرَهُمْ بِالْمُحَبَّةِ الدَّائِمَةِ الْقَائِمَةِ عَلَى الدَّوَامِ بِدَوَامِ

---

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 576.

اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنْتَ مُقَلِّبُ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، يَاعَزِيزُ يَاغَفَّارُ يَاجَلِيلُ يَاجَبَّارُ
يَامُعِينُ يَاسَتَّارُ، اُنْصُرْنِي نَصْرًا عَزِيزًا وَافْتَحْ لِي فَتْحًا مُبِينًا، وَاخْذُلْ أَعْدَائِي
خِذْلَانًا كَبِيرًا، فَدَمِّرْنَاهُ تَدْمِيرًا، بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَسَلَامٌ عَلَى
الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm:

Allahumme sahhir lî ve meyyil bî ve eczib lî kulûbe ibâdike ecmaîne minel insi vel cinni vec'zib lî havâtirehüm bilmahabbetiddâimil - kâimeti aleddevâmi bi devâmilleyli vennehâri ve ente mukallibul-kulûbi vel-ebsari, yâ Azîzü yâ Gaffârü ya Celîlü yâ Cebbâr ya Muînu yâ Settârü, unsurnî nasren azîzen, veftah lî fethan mübînen vahzül a'dâî hızlânen kebîren fe demmernâhü tedmîren, bi rahmetike yâ Erhamerrahimîne ve selâmün alel mürselîne vel hamdüllâhi rabbil âlemîn).

"Allah'ım, bana bağlı kıl, meyl ettir ve bütün kullarının kalblerini bana cezb ettir. İnsanlardan ve cinlerden hepsini bana bağla, beni onlara sevdir. Sonsuz sevgilerini gece gündüz bana çevir. Sen gözleri ve kalbleri döndürürsün.

Ey Azîz ey Gaffâr, ey Celîl ve ey Cebbâr, ey Muîn ve ey Settâr, bana çok yardım et. Bana feth-i mübin ver, düşmanlarımı amansız perişanlık içine koy, onu ebediyyen kabzet. Rahmetinle dileğimi kabul et, ey merhamet edenlerin en merhametlisi. Selâm resûller üzerine olsun. Hamd âlemlerin Rabbi üzerine olsun."(2)

Bu duâ düşmandan kurtulmak için okunur. Hergün sabah ve akşam bu niyetle onar defa okunmalıdır. Kişi kendisini herkese sevdirmek isterse, yine bu duâya devam etmelidir. Allah Teâlâ'nın sıfatları ve isimleri aşkına duânın kabulü de istenmelidir. Yüce Allah kullarına bu duâ sebebi ile, büyük lütuflar bağışlayacaktır. Cidden duâda büyük bir faziletler hâzinesi mevcuttur.

Sıkıntı Anlarında Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

2. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 576.

إِلٰهِي بِأَخَصِّ صِفَاتِكَ وَبِعِزَّةِ جَلَالِكَ وَبِأَعْظَمِ أَسْمَائِكَ وَبِعِصْمَةِ أَنْبِيَائِكَ
وَبِنُورِ أَوْلِيَائِكَ وَبِدَمِ شُهَدَائِكَ أَسْأَلُكَ زِيَادَةً فِي الْعِلْمِ وَتَوْبَةً قَبْلَ الْمَوْتِ
وَرَاحَةً عِنْدَ الْمَوْتِ وَمَغْفِرَةً بَعْدَ الْمَوْتِ وَنَجَاةً مِنَ النَّارِ وَدُخُولاً فِي الْجَنَّةِ
وَعَافِيَةً فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، إِلٰهِي بِحَقِّ حُسَيْنٍ
وَأَخِيهِ وَجَدِّهِ وَأَبِيهِ وَأُمِّهِ وَبَنِيهِ خَلِّصْنِي مِمَّا أَنَا فِيهِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ.

(Bismillâhirrahmanirrahim:

İlâhî, bi ahassi sıfâtike, ve bi izzeti celâlike, ve bi a'zami esmâike, ve bi ismeti enbiyâike, ve bi nûri evliyâike ve bi demi şühedâike, es'elüke ziyâdeten fil ilmi ve tevbeten kablel mevti ve râhaten indel mevti ve mağfireten ba'del mevti ve necâten minennâri ve duhûlen fil cenneti ve âfiyeten fiddünya ve'l-âhireti, bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn. İlâhî bi hakkı Hüseynin ve ehîhi ve ceddihi ve ebîhi ve ümmihi ve benîhi, hallisnî mimma ene fîhi, bi rahmetike, ya Erhamerrâhimîne.)

"İlâhî, sıfatlarının özü ve celâl sıfatının azameti ile duâmı kabul buyur.

İsminin yüceliği, nebîlerin korunmalarının hakkı, velilerin nûru hasebi ile, şehidlerin kanları hakkı için dileğimi kabul buyur.

İlmimi fazlalaştır. Ölmeden evvel tövbemizin kabulünü, ölüm anında rahatlığı, ölümden sonra mağfiretimi, cehennemden kurtuluşumu ve cennete girişimi, dünya ve ahirette âfiyette daim oluşumu rahmetinle isterim, ey merhamet edicilerin en merhametlisi.

Allah'ım; Hz. Hüseyin, kardeşi, dedesi, babası, evlâdları hakkı için beni bulunduğum sıkıntıdan kurtar, rahmetinle beni esirge, zira sen merhamet edicilerin en merhametlisisin"[3]

Bu duâ sıkıntılı ve dar zamanlarda okunur. İçten okunması, ağlayarak, sızlayarak okunması lâzımdır.

Cenab-ı Hakk'ın izzet ve azametinin hakkı, nebîlerin ismeti, velilerin nurlarının hakkı için sığınılacak, şehidlerin kanı hakkı için yalvarılacaktır.

Hz. Hüseyin'in kardeşi Hz. Hasan'ın ve bütün ecdâdı hakkı için, yapılan duânın kabulü istenecektir.

---

3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 577.

İhlâs ile bu duâ olursa ve tekrar tekrar okunursa, kabul olması muhakkaktır. Çünkü Allah va'd etmiştir. Va'dından dönmez. Çünkü azametine yakışmaz.

Her Sabah Okunması Gereken Duâ:

اَللّٰهُمَّ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِطُولِ الْعُمْرِ وَصِحَّةِ الْبَدَنِ وَسَلَامَةِ الصَّدْرِ وَحُسْنِ
الْعَافِيَةِ وَسَعَةِ الرِّزْقِ وَالْاَمْنِ وَالْفَرَاغِ وَالنَّجَاةِ عَنْ اَيْدِى الظَّلَمَةِ، وَالْوَجَاهَةِ
مِنَ النَّاسِ وَالْفَهْمِ فِي الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ وَالْقُرْاٰنِ، وَبَقَاءِ الْاِيمَانِ وَحَلَاوَةِ
الْاِيمَانِ وَالْعَافِيَةِ الشَّامِلَةِ لِجَمِيعِ اَحْوَالِى وَبِاتِّبَاعِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ وَالثَّبَاتِ عَلَى دِينِهِ اِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumme tasaddak aleyye bi tûlil umri ve sıhhatil bedeni ve selâmetissadri ve hüsnil âfiyeti ve sa'atirrızki, vel emni vel ferâği vennecâti an eydizzalemeti, vel vecâheti minennâsi vel fehmi fil-ulûmi vel-meârifi vel-Kur'ani, ve bekâil imâni ve halâvetil imâni vel âfiyetişşâmileti li cemî'i ahvâli ve bit'tibâi nebiyyike Muhammedin aleyhissalâtü vesselâm, vessebati alâ dinihi ilâ yevmil kıyameti bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Allah'ım, ömrümün uzunluğunu, vücudumun sağlığını, gönlümün genişliğini sağla; bana uzun ömür, sağlam vücut ve gönül ferahlığı ver. Güzel neş'e, bol rızık, emniyet ve huzur ver, ve zalimin elinden halâs eyle.

İnsanlara beni sevdir. İlimde, maârifte ve Kur'an'da beni anlayışlı kıl.

İmanımı bâki ve halâvetli yap. Bütün hallerimi iyi hallere dönüştür. Peygamberine beni bağlı kıl, salât ve selâm O'nun ve O'na tâbi olanların üzerine olsun. Kıyamet gününe kadar dininde beni sabit kıl. Rahmetinle duâmı kabul eyle Allah'ım. Zira Sen, merhamet edicilerin en merhametlisisin."[4]

Bu duâ sabahları okunur ve buna devam edilirse daha faydalı olur. Bu duânın çok yararlı olduğu tecrübe ile sâbit olmuştur.

Kıyamete kadar bu mübârek duânın tesiri bâkidir, âlimler bunu böyle vasıflamışlardır.

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 577.

Rızkın Bollaşması İçin Okunacak Duâ:

يَاأَللّٰهُ يَارَبِّ يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، أَسْئَلُكَ بِإِسْمِكَ الْعَظِيمِ
الْأَعْظَمِ أَنْ تَرْزُقَنِي حَلَالاً طَيِّباً، اَللّٰهُمَّ إِنْ كَانَ رِزْقُنَا فِي السَّمَاءِ، أَنْزِلْهُ
وَإِنْ كَانَ فِي الْأَرْضِ أَظْهِرْهُ، وَإِنْ كَانَ بَعِيداً قَرِّبْهُ، وَإِنْ كَانَ قَرِيباً يَسِّرْهُ،
وَإِنْ كَانَ قَلِيلاً كَثِّرْهُ، وَإِنْ كَانَ كَثِيراً إِحْفَظْهُ بِالْبَرَكَةِ

(Yâ Allahu, yâ Rabbi, yâ Hayyü, yâ Kayyûmü, yâ Zel Celâli vel İkram. Es'elüke bismikel azîmil-a'zami, enterzukanî helâlen tayyiben.

Allahumme in kâne rızkunâ fissemâi enzilhu, ve in kâne fîl ardi ezhirhu, ve in kâne ba'îden karribhu, ve in kâne karîben yessirhü, ve in kâne kalîlen kessirhü ve in kâne kesîren ihfazhü bilbereketi.)

"Ya Allah, ya Rab, ya Hayyü ya Kayyûm. Ya Zel Celâli vel-İkram. Yüceler yücesi olan isminin hakkı için Senden isterim. Bana helâl rızık ver. Allah'ım, eğer rızkımız semâda ise onu indir, eğer yerde ise onu çıkar, uzakta ise onu yaklaştır, yakın ise kolaylaştır, az ise çoğalt, çok ise onu bereketlendir."

Bu mübarek duâ rızkımızı çoğaltmak ve bereketli olmasını sağlamak içindir. Rızkımız yerde, gökte, az ve çok her ne ise onu Mevlâ'dan istiyoruz. Rızkımızın bilhassa helâl olması için bu duâyı ısrarla tekrar edersek, faydasını yakında inşaallah görürüz.

Servetin Çoğalması İçin Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَاهَادِيَ الْمُضِلِّينَ وَيَارَاحِمَ الْمُذْنِبِينَ وَيَامُقِيلَ عَثَرَاتِ الْعَاثِرِينَ، إِرْحَمْ عَبْدَكَ
وَالْخَطَرِ الْعَظِيمِ وَلِلْمُسْلِمِينَ كُلِّهِمْ أَجْمَعِينَ، وَاجْعَلْنَا مِنَ الْأَحْيَاءِ
الْمَرْزُوقِينَ، أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ،
آمِينَ يَارَبَّ الْعَالَمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahim:

Yâ Hâdiyel mudilîne, ve yâ Râhimel müznibîne ve yâ mükılle aserâtil âsirine, irham abdike vel hataral azîmi. Ve lil-müslimîne küllihim ecmaîne, vec'-alnâ minel ahyâil merzûkîne, en'amtè aleyhim minennebiyyîne vessıdıkîne veşşühedâi vessâlihîne, âmin, yâ Rabbel âlemine, velhamdülillâhi rabbil âlemine.)

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla,

Ey yolunu şaşıranlara yol gösteren, günahkârları bağışlayan ve geçinemeyen kişileri sıkıntıdan kurtaran Allah'ım. Kuluna merhamet et, hatasını bağışla. Ve bütün müslümanların günahlarını affet. Bizi rızıklanan dirilerden eyle. Kendilerine in'am ve ihsan ettiğin nebîler, sıddıklar, şehidler ve salih kullarına ihsan ettiğini hepimize ihsan et Allah'ım. Amin, ey âlemlerin Rabbi olan Rabbimiz. Hamd âlemlerin Rabbine aittir."

Servetin çoğalması ve helâl bir rızka sahib olunması için bu duâ sabah ve akşam okunmalı, bunu ihmal etmemeliyiz. Kazancın en makbulü helâl olanıdır. Malın çokluğu mühim değil, mühim olan az olup öz olanıdır.

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde, "Azdırmayan ve helâl olan malı" istemiştir, "helâl rızkı' 'istemiştir.

Rızkımızın Çoğalması İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا رِزْقاً حَلاَلاً طَيِّباً بِلاَ كَدٍّ وَاسْتَجِبْ دُعَائَنَا بِلاَ رَدٍّ، وَنَعُوذُ
بِكَ عَنِ الْفَضِيحَتَيْنِ الْفَقْرِ وَالدَّيْنِ، سُبْحَانَ الْمُفَرِّجِ عَنْ كُلِّ مَحْزُونٍ
وَمَغْمُومٍ، سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ خَزَائِنَهُ بِقُدْرَتِهِ بَيْنَ الْكَافِ وَالنُّونِ اِنَّمَا أَمْرُهُ
اِذَا اَرَادَ شَيْئاً اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ، فَسُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ
شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ، هُوَ الْاَوَّلُ، مِنَ الْاَوَّلِ وَالْاٰخِرُ بَعْدَ الْاٰخِرِ وَالظَّاهِرُ
وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ فِى الْاَرْضِ وَلاَ فِى
السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، لاَتُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ
اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Allahummer'zuknâ, rızkan helâlen tayyiben bilâ keddin, vestecib duâenâ bilâ reddin, ve neüzübike anilfazîhateyni el-fakri veddeyni, sübhanel mü-

ferrici an külli mahzûnin ve mağmûmin, sübhâne men ca'ale hazâinehü bi kudretihi beynel kâfi ven-nûn, innemâ emrühü izâ erâde şey'en en yekûle lehü kün fe yekün, fe sübhânellezî bi yedihi melekûtü külli şey'in ve ileyhi turce'ûn. Hüvel Evvelü minel evveli vel Âhiru ba'del âhiri vez-Zâhirü vel Bâtinü ve hüve bi külli şey'in Alîm.

Leyse, kemislihi şey'ün fil ardi velâ fissemâi ve hüvessemi'ul alîm. Lâ tüdrikühül ebsâr, ve hüve yüdrikûl ebsâra ve hüvellatîfûl habîru. Vel hamdü lillahi rabbil âlemin.)[5]

Bu duâ sabah akşam rızkın çoğalması ve bereketli olması için okunur. En az on ilâ yirmi defa arasında aynı niyet üzerine sabah akşam okunacaktır. Faydası çok fazla olduğuna şüphe yoktur.

Âlimler bunu böyle bildirmişler ve devamlı olarak bu duâyı okumuşlardır.

Cumadan Sonra Okunacak Rızık Duâsı:

اَللّٰهُمَّ يَاغَنِيُّ يَاحَمِيدُ يَامُبْدِئُ يَامُعِيدُ يَارَحِيمُ يَاوَدُودُ، اَغْنِنِى بِحَلَالِكَ عَنْ

حَرَامِكَ وَبِطَاعَتِكَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ وَبِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

(Allahumme yâ Ganiyyü, yâ Hamîdü, yâ Mübdiü yâ Mu'îdu ya Rahîmü ya Vedûd.

Eğisnî bi helâlike an harâmike ve bitâatike an ma'siyetike vebi fadlike ammen sivâke.)

"Ey Ganî, ey Hamîd, ey icâd edici ve ey iâde edici ey merhamet sahibi ve ey muhabbet eden Allah'ım.

Helâlin ile beni haramdan sakındır, tâatın ile mâsiyetinden beni uzaklaştır. Fazlü keremin ile Senden gayrisini bana unuttur."

Helal kazanç için ve bol rızık için bu duâya akşam sabah devam etmeli, en az üç veya yedi defa okumalı.

Bu mübârek duâyı İmam-ı Âzam'ın okuduğu ve ondan kaldığı rivâyet edilmektedir. Bilhassa rızkın çoğalması için okunan bu duâ en fazla cuma namazından sonra okunmakta ve büyük fazilet gözetilmektedir. İmam-ı Âzam'ın bu duâsı bir çok fakiri zengin etmiştir.

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 579.

Cinlerden Korunma Duâsı:

قُلْ اَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ لاَيُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلاَ فَاجِرٌ وَمِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ
وَذَرَأَ وَبَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمَنْ شَرِّ مَاذَرَأَ
فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ اِلاَّ طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ
يَارَحْمٰنُ

(Kul eûzü bi kelimâtillâhittâmmâti. Lâ yücâvizühünne berrün velâ fâcirün min şerri mâ halaka ve zerae ve berae, ve min şerri mâ yenzilü minessemâi ve mâ ya'rucü fîhâ ve min şerri mâ zerae fil ardi ve mâ yahrücü minhâ, ve min şerri külli tarîkin illâ târikan yetruku bi hayrin ya Rahmanu.)

"Allah'ın bütün olan kelimeleriyle Sana sığınırım, de. Yarattığı mahlûkatın şerrinden, gökten inen, göğe çıkan, yerde dolaşan ve yerden çıkan bütün mahlukatın şerrinden Sana sığınırım Allahım, de. Her uçan ancak hayrınla ve yardımınla uçar ey rahmet sahibi olan."[6]

Bu dûa cin ve peri için okunur. En azından yedi defa okunmalıdır. Bilhassa akşam yatarken okuyup yatmak güzel rüya görmeğe vesiledir. Cinlerden korunmanın yegâne çaresidir. Çok insan, cin ve perilerin çarpmasına uğruyorlar. Ancak bu duâ vesilesiyle kurtulurlar. Büyüklerimiz tarafından yapılan bu tavsiyelere itikat edilmelidir. Çünkü hepsi tecrübe edilmiştir.

Belâları Önleme Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِلٰهِى كَيْفَ اَدْعُوكَ وَاَنَا اَنَا، وَكَيْفَ اَقْطَعُ رَجَائِى وَاَنْتَ اِلٰهِى، فَلَقْتَ الْبَحْرَ
لِمُوسٰى عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَنَجَّيْتَهُ مِنَ الْغَرَقِ، رَبِّ نَجِّنِى مِمَّا اَنَا فِيهِ، رَبِّ هَبْ
لِى فَرَجًا وَمَخْرَجًا بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 579.

(Bismillahirrahmânirrahîm;

İlâhî keyfe ed'ûke ve ene ene, ve keyfe ekta'u recâî ve ente ilâhî, felakte'l-bahre li-Musa aleyhisselâm, ve necceytehu minel-garaki, Rabbi neccinî mimmâ ene fihi, Rabbi heblî ferecen ve mahrecen birahmetike yâ Erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, Sana nasıl duâ edeyim, halbuki ben benim. (Yani ben kendimi beğenirim). Senden nasıl ümidimi keseyim, Sen benim Allah'ımsın. Musa'ya deniz'i ikiye ayıran Sensin, onu boğulmaktan kurtaran yine Sensin. Korktuğumdan beni halâs et. Ey Rabbim, bana kurtuluş ver." [7]

Bu duâyı okumak belâ ve müsibetlerden korunmak içindir. Hz. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor:

"Sadaka belâyı reddeder ve ömrü uzatır."

Yine buyuruyor: *"Belâları duâ ile önleyiniz, karşılayınız!"*

Sadaka vermek belâyı önler. Hem Allah'a yalvarmak, hem de bir taraftan şu duâya devam etmek her çeşit musibeti önlemek için büyük bir haslet timsalidir. Bu duâ gece gündüz okunur, bilhassa sabah namazından ve yatsı namazlarından sonra okunması tavsiyeye şâyandır:

Yine Belânın Def'i İçin Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ يَاخَيْرَ الْخَلَاصِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ، يَاخِضْرُ وَاِلْيَاسُ يَافَتَّاحُ
يَافَتَّاحُ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا بَابَ الْخَيْرِ بِحَقِّ اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحاً مُبِيناً وَيَنْصُرَكَ
اللّٰهُ نَصْراً عَزِيزاً، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ
صَادِقُ الْوَعْدِ الْاَمِينُ، بِلُطْفِكَ يَارَحْمٰنُ وَكَرَمِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Lâ ilâhe illallahu yâ hayrel halâsi, Muhammedün Resûlullahi, yâ Hızru ve İlyas, yâ Fettâhu, yâ Fettâhu, Allahumme'ftah aleynâ bâbel hayri bihakkı

7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 579.

İnnâ Fetahnâ leke fethan mubînen ve yensurakellahu nasran azîzen, lâ ilâhe illallâhül Melikül Hakkul Mubîn, Muhammedün Resûlullahi sâdıkul va - dil emîn, bi lutfîke yâ Rahmânu ve keramike yâ Er-hamer Râhimîn.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur. Ey kurtarıcıların hayırlısı, Muhammed Allah'ın Resûlüdür. Ey Hızır ve İlyas, ey açıcıların açıcışı Allah'ım, bana hayırlı kapıları aç. İnnâ fetahna leke fethan mübînen. Ya Muhammed, büyük fetih açık fetih sana müyesser olacak, Allah büyük yardımda bulunacak. Allah'tan başka ilâh yok. O, mülkün hakiki sahibidir. Muhammed resûllerin sâdıkıdır, O va'dinde emindir. Lütfunla ey keremi ve bağışı bol olan ve merhametlilerin en merhametlisi olan Allah'ım."(8)

Güçlüğü Önlemek İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْاَمِينُ
وَلَكَ الْمُلْكُ وَالْحَمْدُ تُحْيِى وَتُمِيتُ، وَاَنْتَ حَىٌّ لَاتَمُوتُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ،
اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَاجْعَلْنِى عَنِ الْبَلَاءِ وَالْقَضَاءِ بِخَيْرٍ، وَاحْفَظْنِى
مِنَ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَالْاَعْدَاءِ بِحَقِّ سُورَةِ يٰسۤ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ يَاأَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ، سُبْحَانَ الْمُفَرِّجِ عَنْ كُلِّ مَحْزُونٍ سُبْحَانَ الْمُنَفِّسِ عَنْ كُلِّ
مَدْيُونٍ، سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ خَزَائِنَهُ بَيْنَ الْكَافِ وَالنُّونِ، سُبْحَانَ مَنْ اَرَادَ
شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ، فَسُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

(Allahumme entel Melikül Hakkul Mübîn, Muhammedün Resûlullahi sâdikul va'dül emîn, velekel mülkü vel hamdü, tuhyî ve tumîtü ve ente hayyün lâ temûtü bi yedikel hayrü, inneke alâ külli şey'in Kadir, vec'alnî anil belâi vel kazâi bi hayrin vahfaznî minennefsi veşşeytâni vel a'dâi ve bi hakki sûreti Yâsin vel Kur'âni'l Hakimi, yâ Erhamerrâhimîn.

Sübhane'l-müferrici an külli mahzûnin, Sübhane'l-müneffisi an külli medyûnin, Sübhane men ca'ale hazâinehü beynel kâfi vennûn, Sübhane men erâde şey'en en yekûle lehü kün feyekûn, fesübhanellezî biyedihi melekûtu külli şey'in ve ileyhi turce'ûn, ve sallallahu alâ Muhammedin ve âlihi ve sabhbihi ecmaîn.)

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 579.

"Hakiki ve zahir mülk sahibi Sensin. Muhammed, Allah'ın Resûlü, sadık ve emniyetli bir peygamberdir. Mülk Senin, hamd da Sana lâyıktır. Canlandıran ve öldüren Sensin. Sen dirisin, ölmezsin. Hayır Senin elindedir. Sen herşeye Kâdir'sin. Beni bela ve kazalardan koru. Nefsimden, şeytandan ve düşmandan beni muhafaza eyle. Yâsin hürmetine ey Erhamerrâhimîn.

Her türlü sıkıntıyı yok eden Allah ne yücedir. Her borçlunun borcunu gideren Allah ne yücedir. Bütün hazinelerini kâf ve nûn arasında toplayan Allah ne yücedir. Bir şeyin olmasını dilediğinde ol diyen ve hemen o şeyin oluverdiği Allah ne yücedir. Herşeyin mülk ve tasarrufunu elinde bulunduran Allah herşeyden yücedir, dönüş ancak O'nadır. Salât ve selâm Muhammed (s.a.v.) üzerine ve onun âli ve ashabı üzerine olsun."[9]

Yukarıdaki duâ güçlüğü yenmek için okunacaktır. Evet, bütün güçlükleri yenen Allah'tır. Ancak, Allah'a yapılacak olan yalvarmalar boşa çıkamayacaktır. Her sıkıntılıyı, her dertliyi feraha kavuşturan Allah olacaktır. O, murad ettiğini bir anda yapar, yapmak istemediğini yapmaz. O'na kimse hesap soramaz. Hâkimlerin hâkimi O'dur. O'nun lûtfuda bol, azabı da çoktur. Sıkıntı ve ferahlanma insan içindir. İnsanoğlu bazen ferah ve bâzen de kederlidir. Kederlerini azaltmak için içtenlikle bu mübarek duâya devam etmek tavsiye edilmektedir. Nasıl insan kendisini kovalayan bir arslandan kurtulmak için ağaca çıkıyorsa, güçlükleri yenmek isteyen kimse de ihlâsla bu duâyı defalarca okumalıdır. İşim görülmedi diye hemen bırakmamalıdır. Mutlaka bir defasında duâsı isabet edecektir.

Bu dua önceki dualar gibi belâya ve sıkıntılara karşı okunan ve okunması gereken bir önemli duâdır. Bir çok ulema güçlük karşısında bu duâyı okumuşlar ve Yüce Mevlâ'ya sığınmışlar ve gereken ferahlığı bulmuşlardır.

Hz. Peygamberimiz sıkıntıya mâruz kaldığı vakit bu duâyı okur, feraha kavuşurdu. Ezkâr kitabının 187. sayfasında bu duânın önemi hakkında geniş malumat vardır.

İnsan önce Allah'a dayanacak, saniyen bu mübarek duâlara gönlü ile bağlanacak ve yalvaracak ki güçlükleri Allah'ın izniyle yenmiş olsun. Cenabı Hak, Peygamberimize şöyle buyurmaktadır: *"Bir kere azmettin mi artık Allaha tevekkül et. Çünkü Allah mütevvekil olanları sever."*[10]

Görülüyor ki duâda azmü sebat, cahdü gayret lâzımdır. Aynı zamanda duânın kabulünü de Mevlâ'dan istemek lâzımdır.

9. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 580.
10. Âl-i İmran, 160.

İşte yukarıda arzettiğimiz duâ bunun canlı bir nümûnesidir.

Hz. Âdem'in Seçme Duâları:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، سُبْحَانَكَ اَللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
عَمِلْتُ سُوءًا وَظَلَمْتُ نَفْسِى، فَاغْفِرْ لِى فَاِنَّهُ لَايَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلاَّ اَنْتَ، فَتُبْ
عَلَىَّ اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

(Allahumme innî es'elüke bi hakkı Muhammedin ve âli Muhammedin, sübhânekellâhumme ve bi hamdike amiltü sûen ve zalemtü nefsî, fağfirlî fe innehü lâ yağfiruzzünûbe illâ ente, fetüb aleyye inneke ente't-Tevvâbu'r-Rahîm.)

"Ey Allah'ım, Muhammed'in ve O'nun âlinin hakkı için Senden isterim. Seni noksan sıfatlardan berî, kemâl sıfatlarla mevsuf kılarım. Şüphesiz ben nefsime zulmettim. Beni bağışla ey Rabbim. Şüphesiz ki günahları ancak Sen bağışlarsın, Senden başka kimse bağışlıyamaz. Tevbemi kabul et. Zira Sen, çokça tevbeleri kabul eden ve bağışlayansın."(11)

اَللّٰهُمَّ يَارَبِّ يَاحَىُّ يَاقَيُّومُ يَابَدِيعَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
يَا لَا اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

(Allahumme, yâ Rabbi yâ Hayyü yâ Kayyûmü yâ Bedî'assemâvati vel ardi, yâ Zel celâli vel ikrâm. Yâ lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü minezzâlimîne.)

"Ey Allah'ım, ey Rabbim, ey Hay ve Kayyûm olan Allah'ım. Ey yerleri ve gökleri yaratan, celâl ve ikram sahibi Allah'ım. Ey noksan sıfatlardan uzak, kemâl sıfatlarla mevsuf olan Allah'ım. Ben nefsime zulmedenlerden oldum."(12)

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ اَنْ تُحْيِىَ قَلْبِى بِنُورِ مَعْرِفَتِكَ اَبَدًا يَااَللّٰهُ يَااَللّٰهُ يَااَللّٰهُ حَتّٰى
تُحْيِىَ مِنَ الْاِيمَانِ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ سَلِّمْ دِينَنَا وَلَاتَسْلُبْ

11. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 536.
12. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 537.

وَقْتَ النَّزْعِ اِيمَانَنَا، وَلاَ تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لاَ يَرْحَمُنَا، وَارْزُقْنَا خَيْرَ الدُّنْيَا
وَالآخِرَةِ، اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَبِالإِجَابَةِ جَدِيرٌ

(Allahumme innî es'elüke en tuhyiye kalbî bi nûri ma'rifetike ebeden. Yâ Allah, yâ Allah, yâ Allah, hattâ tuhyiye minel îmâni birahmetike yâ Erhamerrâhimîn.

Allahumme sellim dînenâ velâ teslüb vaktennez'î îmânenâ velâ tusallit aleyna menlâ yerhemnâ, verzukna hayreddünya vel âhireti, inneke alâ külli şey'in kadîr, ve bil icâbeti cedîr.)

"Ey Allah'ım, Senden kalbimi ma'rifet nuru ile ebedi olarak diriltmeni istiyorum. Yâ Allah, yâ Allah, yâ Allah; istiyorum ki rahmetinle, beni imanla canlandırasın, zira Sen merhamet edicilerin en merhametlisisin.

Ey Allah'ım, dinimizi sâlim kıl, imanımızı son demde selb etme. Bize merhameti olmayanları üzerimize musallat kılma. Bizi dünya ve âhiret rızıkları ile rızıklandır. Zira Sen her şeye kâdirsin. İcâbete de lâyıksın."(13)

Bu duâda imanın korunması istenmektedir. Çünkü iman, ovada yanan kandile benzer. Esen rüzgârdan o kandili korumak şart olduğu gibi, imanımızı da öylece korumamız ve korunması için Allah'a yalvarmamız ve yukarıdaki duâya devam etmemiz lâzımdır. Ancak bu vesile ile arzumuza kavuşmuş ve imanımızı korumuş oluruz.

اَللّٰهُ الْهَادِى وَعَلَيْكَ اِعْتِمَادِى، اَللّٰهُ وَلِىُّ التَّوْفِيقِ وَهُوَ نِعْمَ الرَّفِيقُ

(Allahü-Hâdî ve aleyke i'timâdî, Allahü Veliyyü't-tevfîk ve hüve ni'mer'refîk.)

"Ey hidâyet edici Allah'ım, itimadım Sanadır. Allah tevfik sahibinin velisidir. O ne güzel arkadaştır."(14)

Bu duâda Cenab-ı Hakk'ın hidayetine ve merhametine sığınma vardır. Ayrıca Yüce Mevlâ'dan tevfik ve kolaylık istenmektedir. Bu dua Hz. Âdem'in yaptığı duâlardandır. İnsanın her hususta Allah'a itimad etmesi ve O'na tam bir güvenle bağlanması gerekmektedir. Aksi halde hüsrana maruz kalmasına

13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 537.
14. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 537.

şüphe yoktur. Bir âyet-i kerimede Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor: *"Kim Allah'a güvenirse O, ona kâfidir."* (Talâk, 3).

لِكُلِّ هَوْلٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ، وَلِكُلِّ هَمٍّ وَغَمٍّ مَاشَاءَ اللّٰهُ، وَلِكُلِّ ذَنْبٍ اَسْتَغْفِرُ
اللّٰهَ، وَلِكُلِّ مُصِيبَةٍ اِنَّا لِلّٰهِ، وَلِكُلِّ نِعْمَةٍ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَلِكُلِّ رِضَاءٍ اَلشُّكْرُ
لِلّٰهِ، وَلِكُلِّ اُعْجُوبَةٍ سُبْحَانَ اللّٰهِ، وَلِكُلِّ ضِيقٍ حَسْبِيَ اللّٰهُ، وَلِكُلِّ قَضَاءٍ
وَقَدَرٍ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ، وَلِكُلِّ طَاعَةٍ وَمَعْصِيَةٍ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ

(Li külli hevlin lâ ilâhe illallahu ve likülli hemmin ve ğammin mâşâallah ve likülli zenbin estağfirullah, ve likülli musîbetin innâ lillâh, ve likülli ni'metin elhamdülillah, ve likülli rızâin eşşükrü lillah, ve likülli a'cûbetin sübhânallâh ve likülli dîkin hasbiyallah, ve likülli kazâin ve kaderin tevekkeltü alallah, ve likülli tâatin ve ma'siyetin lâ havle ve lâ kuvvete illâ billah.)

"Her korkuya lâ ilâhe illallah, her sıkıntı ve kedere mâşâallah, her bir günaha estağfirullah, her musibete innâ lillâh, her nimete elhamdülillah, her rızâya eş şükrü lillah, her acaip şeye sübhânallah, her darlığa hasbiyellâh, her kazâ ve kadere tevekkeltü alellah. Her tâat ve ma'siyete lâ havle velâ kuvvete illâ billâh."

İnsan denen varlık, çok zaman korkularla karşı karşıyadır. Korktuğunda *"Lâ ilâhe illallah"* demesi içindeki korkuyu kaybetmeye sebep olacaktır.

Her sıkıntı ve üzüntü anında *"Mâşâallah"* demelidir. Bir çok peygamberler harb anında bunu söylemek suretiyle kalblerindeki sıkıntıyı izale eylemişlerdir. Büyüklerimiz tarafından yapılan deneyler bizim için bir delildir. Buna devam etmek iyidir.

Yine insan günah işlemekle meşguldür, ne kadar işlemiyorum derse yalandır. Bunun için günahtan sonra hemen *"Estağfirullah"* demelidir. Çünkü Peygamberimizin bir hadis-i şeriflerinde: *"Ben günde yetmiş ilâ yüz arasında tevbe ediyorum. Sizler de tevbe edin."* buyurmuştur.

İnsan çok zaman musibetlerle karşı karşıya kalır, musibet insanın manevî bir kamçısıdır. İşte musibet geldiği anda *"İnnâ lillâhi"* denecektir. Bakara sûresinde Cenab-ı hak: *"Sizlere bir musibet isabet ettiği vakti "İnna lillâhi ve inna aleyhi râciûn deyiniz."* buyurmuştur.

Mevlâ'nın bize nimetleri, lütuf ve keremleri de vardır. Bunlara kavuştuğumuzda *"Elhamdülillah"* demeliyiz. Hamdetmek bütün nimetlerin karşılığını ödemek ve eldeki nimetin yok olmamasını sağlamaktır.

Rıza anında, sevinç halinde Allah'a şükredilmelidir. Çünkü şükür, nimetin çoğalmasına sebeptir.

Her taaccüp ettiğimiz an, *"Sübhanallah"* demeliyiz, Allah'a sığınmalıyız. Nasıl ki Musa Aleyhisselâm taşın içinde böceğin yediğini görüp buna şaşmış ve sübhanallah demişse, biz de böyle hayret veren ilâhî hadiselere karşı "Sübhanallah" demeliyiz.

Her darlıkta *"Hasbiyallah"* demelidir. Allah kuluna kâfidir, demektir. Her kaza ve keder hadiseleri karşısında da *"Tevekkeltü alallah"* denmelidir.

Her tâat ve ma'siyet zamanında *"Lâ havle velâ kuvvete illâ billah"* denmelidir. Bunlar bir peygamber tavsiyesidir. Hz. Âdem'in seçtiği duâlardan biridir.

Bu duâda sızlanış vardır, bütün dileklerimizin kabulü için yalvarış var. Gönlümüzün safileşmesi ve iyi duygularla donanması istenmektedir. Ayrıca imânın kuvvetleşmesi, yakînimizin sağlanması dileğinde bulunuluyor. Nitekim İbrahim sûresinde bu duâya benzeyen âyet-i kerime Hz. İbrahim tarafından duâ olarak okunmuştur. İşte bunda böyle bir özellik vardır. Herşeyden önce Allah'ın rızasının tahsili istenmektedir.

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ سِرِّى وَعَلَانِيَتِى فَاقْبَلْ مَعْذِرَتِى، وَتَعْلَمُ حَاجَتِى فَاَعْطِنِى
سُؤْلِى، وَتَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى ذُنُوبِى، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ اِيمَانًا يُبَاشِرُ
قَلْبِى وَيَقِينًا صَادِقًا حَتّٰى اَعْلَمَ اَنَّهُ لَا يُصِيبُنِى اِلَّا مَا كَتَبْتَ عَلَىَّ وَرَضِّنِى
بِمَا قَسَمْتَ لِى

(Allahümme inneke ta'lemü sırrî ve alâniyetî, fakbel ma'ziretî, ve ta'lemü hâcetî fe a'tınî suâlî, ve ta'lemü mâ fî nefsî fağfirlî zünûbî.

Allahumme innî es'elüke îmânen yubâşirü kalbî ve yakînen sâdikan hattâ a'lemu ennehü lâ yusîbunî illâ mâ ketebte aleyye ve raddinî bimâ kasemtelî.)

"Ey Allah'ım, muhakkak Sen benim gizli ve açık işlerimi bilirsin, özrümü kabul et. Benim ihtiyacımı bilirsin, arzumu ver. İçimde olanı da bilirsin. Günahlarımı affeyle yâ Rabbi. Ben Senden kalbime öyle bir iman ve yakîn vermeni istiyorum ki, Senin takdir etmiş olduğundan başka bir şeyin bana isabet etmeyeceğini bileyim ve Senin taksimatına râzı olayım."[15]

---

15. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 538.

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ، لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّتَ
اِلَّا بِاللّٰهِ

(Sübhanallahi ve bihamdihi, Sübhanallahil azîmi ve bihamdihi, lâ havle velâ kuvvete illâ billah.)[16]

Peygamberimizin Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِى آخِرَهُ، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ اَعْمَالِى خَوَاتِمَهَا، وَاجْعَلْ
خَيْرَ اَيَّامِى يَوْمَ الْقَاكَ

(Allahummec'al hayre umrî âhirehü, vec'al hayre a'malî havâtımeha, vec'-al hayre eyyâmî yevme elkâke.)

"Ey Allah'ım, ömrümün âhirini hayırlı kıl, amelimin sonunu da hayırlı kıl, günlerimin sonunu Sana kavuştuğumda hayırlı kıl."[17]

Peygamberimizin çok çeşitli duâları vardır. Bu duâda daha fazla ömrün sonunda hayırlı bir yaşayış istemek vardır. Rasûlullah bu dilekte bulunursa bizim isteğimiz ne kadar daha fazla olması gerekmektedir, düşünelim!

Amellerimizin sonunda iyi ve makbul olmaları da çok önem taşımaktadır. Bizzat iki cihan serveri Hz. Muhammed Mustafa Efendimiz, hem sonunda amelinin hayırlı olmasını ve hem de Allah'a kavuşma anının hayırlı olmasını istemiştir. Resûlullah'ın böyle istemesi, bize bir örnek olmak içindir. Yani ey ümmetim, sizler Allah'dan hem hayırlı ömür, hem de sonunda hayırlı amellerle meşgul olurken Hak'ka kavuşmanızı isteyin, demek istemiştir. Nasıl bir baba evlâdını iyi işlerle meşgul iken görence onu tebrik ediyorsa, Yüce Mevlâ da kulunu son deminde iyi işlerle meşgul bir halde kendisine kavuşmasından öylece hoşlanır.

Peygamberimizin Hicret Sırasında Mağaradaki Duâsı:

يَامُونِسَ الْمُسْتَوْحِشِينَ، يَا اَنِيسَ الْمُتَفَرِّدِينَ، يَاظَهِيرَ الْمُنْقَطِعِينَ، يَامَالَ
الْمُقِلِّينَ، يَاقُوَّتَ الْمُسْتَضْعَفِينَ، يَاكَنْزَ الْفُقَرَاءِ، يَامَوْضِعَ شَكْوَى الْغُرَبَاءِ،

16. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 552.
17. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 544.

يَامُتَفَرِّدًا بِالْجَلَالِ، يَامَعْرُوفًا بِالنَّوَالِ، يَاكَثِيرَ الْاِفْضَالِ، اَغِثْنِي عِنْدَ كُرْبَتِي
بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ

(Yâ mûnisel müstevhişîn, ya enîsel müteferridîn, yâ zanîret münkatı'în, yâ mâlel mukallîn, yâ kuvvetel müstad'afîn, yâ kenzel fakarâe, yâ mevzi'a şekvel gurebâi, yâ müteferriden bil celâli, yâ ma'rûfen binnevâli, yâ kesîrel ifzâli, eğisnî inde kürbetî bi hakkı Muhammedin ve âlihi.)[18]

Resûlullah Efendimiz Hz. Ebu Bekir ile birlikte Medine'ye müteveccihen hicret ederken, kendisini tâkip eden müşriklerden korunmak için Sevr mağarasına sığınmıştı. Müşrikler, aramalarına rağmen onu görememişler, örümcekler ona perde germişlerdi. Kısacası Allah'ın muhafazası altında idi. Bir ara Hz. Ebu Bekir korkmuş ve titremişti. Peygamberimiz ona şu âyeti okumuştu: "Mahzun olma, Allah bizimle beraberdir." İşte bu nâzik anda Peygamberimiz yukarıdaki duâyı okumaya devam ediyordu. Dünyanın böyle sıkıntılı yerlerinde bu duânın okunmasında çok büyük isabet vardır. Nasıl Peygamberimiz o mağaradan kurtulup yolunu tâkip etmişse, müslüman da düştüğü sıkıntıdan bu duâ sayesinde inşaallah çıkacaktır. Bunda kuvvetli emâreler vardır. Merhum Gümüşhaneli Hazretleri bu hususta çok teminatlar veriyor ve müslümanların şevk ve iradelerini kuvvetleştiriyor. Mevlâ makamını âli eylesin.

Hz. Hamza'nın Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اعْصِمْنِي بِحَبْلِكَ وَارْزُقْنِي بِفَضْلِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اَمْرَكَ
وَيَحْفَظُونَ وَصِيَّتَكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumme a'simnî bi hablike, verzuknî bi fazlike, vec'alnî minellezîne yettebi'ûne emreke ve yahfezûne vasiyyeteke yâ Erhamerrâhimîn.)

"Ey Allah'ım, beni kudretinle muhafaza et, fazlınla beni rızıklandır, beni emrine tâbi olanlardan kıl ve vasiyetini koruyanlardan eyle. Ey esirgeyenlerin esirgeyicisi."[19]

18. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 544.
19. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 544.

Bu duâ korunmaya aittir. Hz. Hamza, yüce Allah'ın korunma ve kudret ipine sığınmış ve bizim de sığınmamız için bir örnek olmuştur. Hz. Hamza(r.a.)'ın Allah'ı ne kadar sevdiği târif edilemez. Zâten bu münacatından anlaşılmaktadır. Rab Celle ve Alâ hazretlerinin rahmetine de sığınıyor. Kuvvetli bir inançla yapacağımız bu duâ umulur ki bizleri de bir çok entrikalardan kurtaracaktır. İçimize bol bol Allah'ın sevgisini yerleştirecektir.

Hz. Ali Efendimizin Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّٖى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الشِّقَاقِ وَالنِّفَاقِ وَسُوٓءِ الْاَخْلَاقِ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ
الرَّاحِمٖينَ

(Allahumme innî eûzü bike mineşşikâki vennifâkı ve sûil ahlâki bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Ey Allah'ım, şikak, nifâk ve kötü ahlâktan Sana sığınırım. Rahmetini isterim, ey merhamet edicilerin merhamet edicisi."(20)

Bu mübarek duâsında Hz. Ali Efendimiz karışıklık ve nifaktan, kötü ahlâktan Allahu Teâlâ'ya sığınmıştır. "Şikak" düşmanlık demektir. Uygunsuzluk manasına da gelir. İşte her iki halden de Hz. Ali Efendimiz Rabbine sığınmıştır. Bir de kötü ahlâktan. Hakikaten kötü ahlâk, kanser hastalığından daha beterdir. Onun için Peygamberimizin bir duâsında. "Allah'ım, yaratılışımı güzel yaptığın gibi, ahlâkımı da güzel yap." demiştir.

Câfer-i Sâdık'ın Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اَحْيِنٖى سَعٖيدًا وَاَمِتْنٖى شَهٖيدًا بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمٖينَ

(Allahumme ahyinî sa'îden ve emitnî şehîden bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Ey Allah'ım, beni Saîd olarak dirilt ve şehid olarak öldür. Rahmetinle ey merhâmet edicilerin merhamet edicisi."(21)

20. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 545.
21. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 546.

Bu duâ iyi yaşamaya, şehit olarak ölmeye matuftur. Câfer-i Sadık bu duâsında cidden çok iyi şeyleri istemiştir. Saîd ve şehid mertebeleri cidden takdire şâyan rütbelerdir. En iyi insan olarak yaşamak ne büyük bir devlettir. Şehit olarak ölmek te, ne muazzam bir rütbedir. Çünkü bu rütbe peygamberler, sıddıklardan sonra gelen üçüncü bir rütbedir. Ayrıca şehitlerin diğer ölülere nazaran bir çok özellikleri vardır. Meselâ: Yıkanmazlar, kefenlenmezler, daha buna benzer hususlar.

Çok Müessir Bir Duâ:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ قُصُورَ اُمَّةِ
مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اعْفُ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ

(Allahummağfir ümmete Muhammedin, Allahumme'rham ümmete Muhammedin, Allahumme'stur kusûre ümmete Muhammedin, Allâhumme'fu ümmete Muhammedin.)

"Allahım, ümmeti Muhammed'e mağfiret et, ümmeti Muhammede merhamet et. Ümmeti Muhammed'in kusurunu ört. Allah'ım, ümmeti Muhammed'i bağışla."(22)

Bu duâ şümüllû bir duâdır. Ümmeti Muhammed'in bağışlanmasını, kabahatlarının örtülmesini istemektedir.

Kim Bu Duâyı Okursa Büyüklerin Gözünde Sevimli Olur:

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ اَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيًّا وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَحَمْزَةَ
وَالْعَبَّاسَ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ، وَعَلٰى كَافَّةِ مَنْ اٰمَنَ بِالْكِتَابِ
الْمُبِينِ وَعَلٰى مَنْ تَبِعَهُمْ وَاَحَبَّهُمْ اِلٰى يَوْمِ الدِّينِ، وَاحْشُرْنَا مَعَهُمْ فِي
زُمْرَةِ الصَّالِحِينَ

(Allahummerham Ebâ Bekrin ve Ömere ve Osmane ve Aliyyen vel-Hasane, vel Hüseyne ve Hamzete vel Abbâse rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmaîn. Ve alâ kâffeti men âmene bil kitâbil mübîn. Ve alâ men tebi'ahüm ve ahabbehüm ilâ yevmiddîn. Vehşurnâ maâhüm fi zümretissâlihîn.)

22. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 556.

"Allah'ım, Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Hasan, Hüseyin, Hamza ve Abbas efendilerimize merhamet eyle, Allah onların hepsinden razı olsun. Mukaddes kitaba inananların her birerlerine de merhamet buyur. Bizi onlarla haşret, bizi sâlihler zümresine ilhak eyle."(23)

Bu duâ cidden bir çok âlimler tarafından takdire şâyan görülmüş ve bunun müstecâp duâlardan olduğu açıklanmıştır. Buna devam etmek, hem maddi ve hem de mânevi faydamız icâbıdır.

Hz. Hasan'ın Duâsı:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى لَا يَنْسٰى مَنْ ذَكَرَهُ وَلَا يُخَيِّبُ مَنْ دَعَاهُ وَلَا يَقْطَعُ رَجَاءَ مَنْ رَجَاهُ

(Elhamdü lillâhillezi lâ yensâ, men zekerehu velâ yuhayyebü men de'âhü, velâ yakta'u recâe men recâhu.)

"Kendisini ananı unutmayan Allah'a hamdü senâ ederim. Kendisine yalvaranı boş çevirmeyen ve kendisine yalvaranı ağlatmayan ve ümitsiz kılmayan Allah'a sonsuz hamdü senâlar olsun."(24)

Allah, kendisini ananları unutmaz. Herkes unutur, fakat Halik unutmaz. Çünkü O, herşeyi yaratan, idare edendir. İnsan, daima Rabbini anmalı ve alâkasını kesmemeli, Yüce Mevlâ'yı hiçbir zaman unutmamalıdır.

Muhiddin-i Arabî'nin Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَاقَادِرُ يَاظَاهِرُ يَابَاطِنُ يَالَطِيفُ يَاخَبِيرُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

Bismillâhirrahmanirrahim:
(Yâ Kâdirü, yâ Zâhirü, yâ Bâtınü, yâ Latîfü, yâ Habîrü, kavluhül hak-

23. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 557.
24. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 560.

ku ve lehül mülke yevme yunfehu fissûr, Âlimül gaybi veşşehâdeti ve huvel Hakîmül Habîr.)

"Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Ey kudret sahibi olan Allah, ey herşeyi zuhura koyan, her şeyin içini bilen, ey lütuf sahibi, ey herşeyden haberdar olan (Allah). O'nun sözü doğrudur, Sûra üfürüldüğü vakitte ululuk O'na mahsustur. Hazır ve gâibin ilmi O'nun katındadır. Zira O, hem Hakîm ve hem de Habîrdir."(25)

Cenab-ı Hakkın güzel isimlerinden bir kaç önemli isimler bu duânın içindedirler. Büyük İslâm âlimlerimizden ve bilhassa tasavvuf sahasında imam denecek nitelikte bulunan Muhiddin-i Arabî hazretlerinin bu duâsı sığınılacak ve okunacak bir duâdır. Ehli olanlar ve biraz manaya aşina olan kimseler bu duâyı okurken onda olan halâveti anlayacaklardır. Âhiretteki rezâletten sığınılmakta ve bize de bir nümune halinde gösterilmektedir.

Şifa İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ طِبِّ الْقُلُوبِ وَدَوَائِهَا وَعَافِيَةِ الْاَبْدَانِ
وَشِفَائِهَا وَنُورِ الْاَبْصَارِ وَضِيَائِهَا

(Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin tıbbıl kulûbi ve devâihâ ve âfiyetil ebdâni ve şifâihâ ve nûril ebsâri ve ziyâihâ.)(26)

Bu duâ daha ziyade hastalara okunan bir duâdır. Aynı zamanda bir salâtü selâmdır. Bu duâyı Resûl-i Kibriya çok sık okur ve gelenlere okumak tavsiyesinde bulunurdu. Kalblerin temizlenmesi, tedavi edilmesi ve parlaması, vücudun her çeşit ağrı ve sızılardan korunması ve şifayâb olması, gözlerin kapalılıktan ve şehvetle etrafa bakmasından önlenmesi istenmektedir. Cidden insana gözleri hem dost hem de düşmandırlar.

Nitekim Allah, İsra sûresinde:

"Muhakkak gözler, kulaklar, gönüller (yaptıklarından) kıyamette mes'uldürler." buyurmaktadır.

25. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 561.
26. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 562.

Düşman Şerrinden Halâs İçin Her Sabah Yedi Defa Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ احْرُزْ بِحِرْزِ قُدْرَتِكَ مِنْ كَيْدِ الْاَعْدَاءِ، وَخَلِّصْنِي بِمَنِّكَ عَنْ سُوءِ
قَصْدِ الْاَشْقِيَاءِ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ قَهْرِ الْقَاهِرِينَ وَظُلْمِ الظَّالِمِينَ وَكَيْدِ الْاُمَرَاءِ
الْحَاسِدِينَ وَطَعْنِ الْاَشْقِيَاءِ الْمُفْسِدِينَ وَشَمَاتَةِ الْاَشْرَارِ الْمُضِرِّينَ، وَالْحَمْدُ
لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillâhhirrahmanirrahîm:

(Allâhummâhrüz bi hırzi kudretike min keydil a'dâi, ve hallisnî bi mennike an sûi kasdil eşkıyâi ve eûzü bike min kahril kâhirîne ve zulmizzâlimîne ve keydil ümerâil hâsidîne ve ta'nil eşkiyâil müfsidîne ve şemâtetil eşirrâil muzırrîne, vel hamdülillâhi Rabbi'l âlemine.)

"Allah'ım, düşmanların ellerinden kudretinle beni muhafaza et. Eşkiyanın kötülüklerinden beni muhafaza et. Kahredicilerin şerrinden Sana sığınırım. Zâlimlerin zulmünden ve hasetçilerin hasedinden Sana sığınırım, eşkiyanın ve müfsitlerin ve kötü kimselerin fenalıklarının şerrinden Sana sığınırım, Âlemlerin Rabbine hamdü senâ ederim."[27]

Düşmanların şerrinden korunmak için okunacak bu duâ tecrübe edilmiş duâlardandır. Zalimlerin zulmünden ve eşkıyaların baskınından korunmak için bu duâ okunmalıdır. Büyüklerimiz bu duâyı bu gibi önemli hadiseler anında okumuşlar ve Hakka sığınmışlardır.

Ayrıca, hased edenlerin hasetliklerinden kurtulmak için de yine bu duânın okunması tavsiye edilmektedir. İlk defa hased eden şeytan olmuş ve bu sebeple Allah'ın huzurundan kovulmuştur. Hz. Âdem'i hazmedememiş, "Ben ateşten o topraktan yaratılmıştır. Ben ondan hayırlıyım." demek istemiş ve ilk hased kapısını o mel'un açmıştır.

Dünyada meydana gelen kötülüklerin çoğunun hasetlikten meydana geldiklerine şüphe yoktur. Yüce Allah Peygamberimize Felak sûresinde Rabbine sığınmasını tavsiye etmiş ve bu sığınmaların sonunda da, *"Hased edenlerin şerrinden Sana sığınırım, Allah'ım."* demesini emretmiştir.

---

27. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 562.

Câfer-i Sadık'ın Her Sıkıntı Anında Okunacak Duâsı:

اَللّٰهُمَّ يَاعُدَّتِى عِنْدَ شِدَّتِى وَيَاعَوْنِى عِنْدَ كُرْبَتِى، اُحْرُسْنِى بِعَيْنِكَ الَّتِى لَاتَنَامُ
وَاكْفِنِى بِرُكْنِكَ الَّذِى لَايُرَامُ، وَارْحَمْنِى بِقُدْرَتِكَ عَلَىَّ فَلَا اَهْلِكُ وَاَنْتَ
رَجَائِى، اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ اَكْبَرُ وَاَجَلُّ وَاَقْدِرُ مِمَّا اَخَافُ وَاَحْذَرُ، اَللّٰهُمَّ بِكَ اَدْرَاُ.
فِى نَحْرِهِ وَاَسْتَعِيذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ

(Allahumme, yâ uddetî inde şiddetî veya avnî inde kürbetî, uhrusnî bi aynikelletî lâ tenâmü vekfünnî bi rüknikellezî lâ yürâmu, verhamnî bi kudretike aleyye felâ ehlüke ve ente recâî. Allahumme inneke ekberü ve ecellü ve akdirü mimma ehâfü ve ahzeru, Allahumme bike edreu fî nahrihi ve esteîzü bike min şerrihi.)

Bu duânın fâzileti çok büyüktür. Hz. Câfer-i Sadık bu duâyı ehli imana şiddetle tavsiye etmiş ve bilhassa sıkıntı zamanlarında sabah, akşam okunmasını tenbih eylemiştir.

Şiddet ve meşakkat anında, sancılanma ve daralma vakitlerinde ve bilhassa kalb sıkıntısı olduğu zamanlarda okunması tavsiyeye şâyandır.

Allah'ın rahmetine sığınmak, gece vakitlerinde kalkıp bu duâyı tekrar tekrar okumak çok faydalıdır. Büyük veliler ve âlimler, bu duâyı tecrübe ettiklerini söylüyorlar ve temiz itikatlarının karşılığını bulduklarını anlatıyorlar.[28]

Çirkin Rüya Görmeme Duâsı:

اُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ

(Uîzükümâ bi kelimâtillâhi't-tâmmati min külli şeytânin ve hâmmetin ve min külli aynin lâmmetîn.)

Yatarken bu duâyı yedi defa okuyunca iyi rüya görmek ve çirkin rüyalardan korunmak mümkün olacaktır. Bu duâ ile birlikte üç İhlâs, Kul eûzü

28. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 561.

bi Rabbil-felâk ile, Kul eûzü bi Rabbinnâs sûrelerini okumak, bunalmış fikirleri aydınlatır ve hayal hazinesini parlatır, rüyalar parlak görülür.(29)

Doğumu Kolaylaştırma Duâsı:

بِسْمِكَ اَللّٰهُمَّ، اُنْشِدُكُمْ يَامَعْشَرَ الْجِنِّ بِاللّٰهِ الْفَرِيدِ الدَّافِعِ الْوَافِى اَنْ تَتْرُكُوا
حَامِلَ كِتَابِى هٰذَا فُلاَنَةَ بِنْتِ فُلاَنَةَ بِنْتِ فُلاَنٍ، بِسْمِ اللّٰهِ وَاَلْقَتْ مَا فِيهَا
وَتَخَلَّتْ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ، اَهِيًّا شَرَاهِياً، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ،
يَاخَالِقَ النَّفْسِ مِنَ النَّفْسِ وَيَامُخَلِّصَ النَّفْسِ مِنَ النَّفْسِ وَيَامُخْرِجَ النَّفْسِ
مِنَ النَّفْسِ

(Bismikellahumme ünşidüküm, yâ ma'şerelcinni, billâhil ferîdiddâfi'i el-Vâfi, en tetrükû hâmile kitâbî hâzâ fulânu'bnu fulân, ev fulânete binti fulânin.

Bismillahi Ve elkat mâ fiha ve tehallet, ve ezinet li Rabbiha ve hukkat, âhiyyen, şerâhiyyen.

Bismillâhirrahmânirrahîm,

Yâ hâlikennefsi minennefsi veya muhlisennefsi minennefsi veya muhricennefsi minennefsi.)

Bu duâlar çocuk yapacak kadınlar için okunur, tecrübeleri yapılmıştır. Bu itibarla sancılanan kadının üzerine okunur. Yahutta, bu âyetleri yazıp suyunu içmek de şifâdır. Her iki yönde de şifa umulur. Ancak sağlam itikad etmek şarttır.

Yağmur Duâsı İçin Atın Alnına Asılacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوناً فَالْتَقَا الْمَاءُ عَلَى
اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

---

29. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 588.

Bismillahirrahmanirrahim:

(Fefetehna ebvâbessemâi bi mâin münhemir ve feccernel arda uyûnen feltekal mâu alâ emrin kad kudir.)

"Biz de duâsını kabul ettik, gök kapılarını açtık, şarıl, şarıl sular akıttık. Yeri yarıp pınarlar fışkırttık. Artık takdir olunan bir iş için sular birbirine kavuştu."[30]

Bu duânın şumulü çok büyüktür, tesiri sonsuzdur. Bu duâ daha ziyade yağmur duâlarında okunmaktadır.

Yağmur duâsının daha bir çok şartları vardır. Yukarıdaki duâyı atın alnına asmak suretiyle Haktan rahmet istenecektir.

---

30. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 590. (Kamer sûresi, 10-11).

ON BİRİNCİ BÖLÜM

HASTALAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

HASTALAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

Hastaya Okunacak Dua:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ الْعَافِيَةَ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ
فِى دِينِى وَدُنْيَاىَ وَاَهْلِى وَمَالِى، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِى، وَاٰمِنْ رَوْعَاتِى اَللّٰهُمَّ
اِحْفَظْنِى مِنْ بَيْنِ يَدَىَّ وَمِنْ خَلْفِى وَعَنْ يَمِينِى وَعَنْ شِمَالِى وَمِنْ فَوْقِى،
وَاَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ اَنْ اُغْتَالَ مِنْ تَحْتِى اَللّٰهُمَّ اَغْنِنِى بِالْعِلْمِ وَزَيِّنِّى بِالْحِلْمِ
وَكَرِّمْنِى بِالتَّقْوٰى وَجَمِّلْنِى بِالْعَافِيَةِ

(Allahumme innî es'elükel âfiyete fiddünya vel âhireti, Allahumme innî es'elükel afve vel âfiyete fi dînî ve dünyâye ve ehli ve mâlî, Allahumme'stür avrâtî ve âmin rev'âtî, Allahummâhfaznî min beyni yedeyye ve min halfî ve an yemînî ve an şimâlî ve min fevkî, ve eûzü bi azametike en uğtâle min tahtî, Allahumme ağnînî bil ilmi ve zeyyinnî bil hilmi ve kerrimnî bittakvâ ve cemmilnî bil âfiyeti.)

'Allah'ım, Senden dünya ve âhiret âfiyetini isterim. Allah'ım, mal ve aile efradım için âfiyet ve huzur isterim.

Allah'ım, ayıplarımı ört, korktuklarımdan da beni emin kıl.

Allah'ım, ön tarafımdan, arkamdan, sağ ve solumdan ve üst tarafımdan gelecek tehlikelerden beni koru. Azametinden Sana sığınırım. Alt tarafımdan gelecek tehlikelere karşı Senden medet beklerim.

Allah'ım, beni ilimle zengin kıl, hilimle yumuşak huyla zinetlendir, takva ile beni mükerrem kıl, âfiyetle beni güzelleştir.'[1]

Allah'tan sıhhat ve âfiyet isteyen kimse bu duâya devam etsin. Dünya ve âhiretin feyzü felâhını isteyen kişi bu duaya devam etsin. Dinini, dünyasını, malını ve ailesini korumak isteyen kişi, bu duayı sabah akşam okusun. Allah'a karşı hatalarını bağışlatmak isteyen bu duâyı okusun.

Kendisine gelecek tehlikeleri önlemek isteyen kimse bu duâyı okusun. İlim isteyen, iyi ahlâka kavuşmayı arzulayan ve Allah korkusu ile vicdan duygusuna sahip olmayı isteyen bir kimse bu duâyı okusun; yatarken ve kalkerken, giderken ve dururken bu duâya devam etsin. Bunun fazileti çok mübarektir. Allah'ın rızası ve Peygamberimizin muhabbeti bu duânın içindedir.

Hasta İçin Şifa Duâsı:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ اَذْهِبِ الْبَاْسَ، اِشْفِ اَنْتَ الشَّافِى لاَ شِفَاءَ اِلاَّ شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لاَ يُغَادِرُ سَقَمًا، بِسْمِ اللّٰهِ اَعُوذُ بِعِزَّةِ اللّٰهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا اَجِدُ وَاُحَاذِرُ

(Allahumme, Rabbennâsi ezhebil be'se, işfi enteşşâfî lâ şifâe illâ şifâuke, şifâen lâ yuğadiru sakamen.

Bismillâhi, eûzü biizzetillâhi ve kudretihi min şerri ma ecidu ve uhâziru.)[2]

Bu duânın fazileti tecrübe ile sabittir. Her hastanın bu duâyı okumasıyla şifayâb olacağına kuvvetli deliller mevcuttur.

Ancak sağlam niyet ve kuvvetli ihlâs lâzımdır.

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 582.
2. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 583.

Hastalığı Önleme Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ قَدِيمٌ اَزَلِيٌّ تُزِيلُ الْعِلَلَ وَقَائِمٌ اَزَلِيٌّ بِاَزَلِيَّةٍ وَلَا يَزَالُ وَهٰذَا كَذٰلِكَ يَاكَثِيرَ الْخَيْرِ وَيَادَائِمَ الْمَعْرُوفِ، بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm:
Allahumme inneke kadîmun ezeliyyun tuzîlul ilele ve kâimun ezeliyyun bi ezeliyyetin ve lâ yezâlü ve hazâ kezâlike yâ kesîrel hayri ve yâ dâimel mazrûfi, bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Allah'ım, Sen kadîmsin, ezelîsin. İlletleri kaldıran ve ezeliyetiyle bazan illetleri olduğu yerde bırakan Sensin. Hiç bir şeyi bırakmazsın. Bu, senin için hoştur. Ey hayırları bol, iyilikleri dâim olan, rahmetini isterim. Ey rahmet sahibi olan, Sen merhametlilerin en merhametlisisin."[3]

Bu duâ hastalık gelmeden sıhhat ve afiyetin nimetini bilmek için okunacaktır. Hastalığı önlemek için, başkası tarafından hastaya 21 defa okunursa biiznillâh şifa bulur. Ancak okuyanın ihlâs üzere okuması ve okunanın da itikat etmesi lâzımdır. Nasıl insan doktora gidip tedbir alıyorsa, müslüman da hastalığa yakalanmadan bu duâya devam ederse, bir nevî tedbir almış oluyor. Çünkü Peygamberimiz "Önce tedbir, sonra takdir" demiştir. Tedbir almadan takdire bühtan etmek cinayettir. Öyle ise irademizi iyi kullanalım, ona göre Rabbimize sığınalım ve korunalım.

Şu Duâyı Hasta Okursa Şifa Bulur:

اَللّٰهُمَّ صَحِّحْ جِسْمِي وَاكْتُبْ فِي السُّعَدَاءِ اِسْمِي وَجَنِّبْنِي فِي قُلُوبِ الصَّالِحِينَ، وَعَظِّمْنِي فِي عُيُونِ الصَّالِحِينَ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّ الظَّالِمِينَ وَكَيْدَ الْمُنَافِقِينَ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَجْمَعِينَ

3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 583.

(Allahumme sahhi cismî vektüb fîssuedâi ismî ve cennibnî bi kulûbissâlihîne. Ve azzimnî fî uyûnissâlihîne vasrif annî şerrazzâlimîne ve keydel münâfikîne birahmetike ya erhamerrâhimîne.

Ve sallallahu alâ hayri halkihi Muhammedin ve âlihi ve ashabihi ecmaîn.)

"Allah'ım, cismimi sağlam kıl, ismimi iyiler defterine yaz, iyilerin kalblerine beni sevdir. Salihlerin gözlerinde beni büyüt, zalimlerin şerrinden beni koru ve münafıkların hilesinden beni uzak kıl. Rahmetinle beni esirge ey Erhamerrahimîn olan Allah'ım. Allah'ın rahmeti mahlukatın hayırlısı olan Muhammed Mustafa'nın ve O'nun âl ve ashabının ve bütününün üzerine olsun."(4)

Bu duâda çok önemli istekler vardır. Meselâ: Önce vücut sağlığı, saniyen ismimizin iyiler defterine yazılmasını dilememiz, salihler gönüllerine girmemiz ve onlar tarafından sevilmemizi istememiz ve Hâlik-ı Zülcelâle yalvarmamız, zâlimlerin ve münafıkların zulüm ve hilelerinden korunmamız için duâ etmemiz ve Allah'ın rahmet ve bereketini dilememiz gibi önemli hususları bu duâ ile istemiş oluyoruz. Ne mutlu bize ki böyle mübarek duâlar bahşedildi.

Çocuğun Ağlamaması İçin Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ تَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ وَاَنْتُمْ صَامِدُونَ، فَاسْكُونِى اَيَّتُهَا الْمَنْفُوخَةُ، وَاُخْرُجِى كَمَا خَرَجَ يُونُسُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ بَطْنِ الْحُوتِ

(Bismillâhirrahmânirrahîm:

Efemin hazelhadîsi ta'cebûne ve tadhakûne velâ tebkûne ve entüm sâmidûne feskûnî eyyetühal menfûhatü vahruc kemâ harece Yunus aleyhisselâm min batnil hûti.)

"Şimdi siz bu söze (Kur'ana) mı şaşıyorsunuz da gülüyorsunuz ve ağlamıyorsunuz? Siz gâfil ve oyuna dalmış kimselersiniz. Menfuh olan hali, be-

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 583.

nim için sakin olun. Yunus aleyhisselâm balığın karnından çıktığı gibi bu çocuktan da sıkıntıyı çıkar ve sesini durdur.''[5]

Bu duâ ağlayan çocukları durdurmak için okunur, ancak huzurla ve abdestli okunması matluba muvafıktır.

Veba ve Kolera Hastalığını Önleme Duâsı:

اَللّٰهُمَّ سَكِّنْ صَدْمَةَ قَهْرَمَانِ الْجَبَرُوتِ بِاللَّطِيفَةِ النَّازِكَةِ مِنْ فَيَضَانِ الْمَلَكُوتِ حَتَّى نَتَشَبَّثُ بِاَذْيَالِ لُطْفِكَ، وَنَعْتَصِمُ بِكَ مِنْ نُزُولِ قَهْرِكَ، يَاذَا الْقُدْرَةِ الْكَامِلَةِ وَالنِّعْمَةِ الشَّامِلَةِ يَاذَا الْجَلاَلِ وَالْاِكْرَامِ، اَللّٰهُمَّ اكْفِنِى شَرَّ الطَّعْنِ وَالطَّاعُونِ، وَاَمْهِلْنَا وَعَمِّرْنَا وَاَعْمِرْ بِنَا مَنَازِلَنَا، وَلاَ تُهْلِكْنَا بِذُنُوبِنَا حَىٌّ صَمَدٌ بَاقِى وَلَهُ كَنَفٌ وَاقِى، دَخَلْنَا فِى كَنَفٍ وَاسْتَجَرْنَا بِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَحْدَهُ

(Allahumme sekkin sadmete kahremanil ceberûti billatîfeti ennâziketi min feyezânil melekûti hattâ netesebbesü bi ezyali lûtfike ve nağtasimü bike min nuzûli kahrike yâ zel kudretil kâmileti venni'metişşâmiletî yâ zel celâli vel ikrâm.

Allahummekfinî, şerratta'ni vettâûni ve emhilnâ ve ammirnâ ve a'mir binâ menâzilenâ velâ tühliknâ bi zünûbinâ Hayyün, Samedün, Bâkî, velehü kenefün vâkî, dehelnâ fî kenefin vestecernâ bi Muhammedin Resûlillahi, vel hamdülillâhi vahdehü.)[6]

Şu Âyetler Şifa İçin Hastalara Okunur:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ، وَشِفَاءٌ لِمَا فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ، يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ، اِنَّ

5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 584.
6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 586.

فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ، وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ، وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ، قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ

(Bismillâhirrahmanirrâhim:
Ve yeşfî sudûre kavmin mü'minîne. Ve şifâün limâ fissudûri ve hüden ve rahmeten lil mu'minîne. Yehrucu min butûnihâ şerâbun muhtelifun elvânuhu fîhi şifâün linnâsi, inne fî zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn. Ve nünezzilü minel Kur'âni ma hüve şifâun ve rahmetun lil mü'minîne. Ve izâ meriztü fehuve yeşfînî. Kul huve lillezîne âmenû hüden ve şifâün.)

"Mü'minler zümresinin göğüslerini ferahlandırsın" (Tevbe, 14)

"Gönüllerde olan dertlere bir şifa, mü'minler için bir hidâyet ve rahmet gelmiştir." (Yûnus, 57).

"Onların (arıların) karınlarından renkleri çeşitli şerbet çıkar ki onda insanlar için şifa vardır. İşte bunda da tefekkür edecek bir zümre için elbette âyetler vardır.' (Nahl, 69).

"Biz Kur'an'dan mü'minler için şifa ve rahmet olan şeyler indiriyoruz." (İsra, 82).

"Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur." (Şûrâ, 30)

"Onlara söyle: O Kur'an iman edenler için hidâyet ve şifâdır." (Fussilet, 44)[7]

İşte yukarıda sıralanan altı âyet-i kerime şifa âyetleridir. Bu âyetler hem hastaya okunur, hem de bu âyetler bir kağıda yazılarak suları hastaya içirilir. Her hastalığa şifadırlar. Bilhassa ruh sıkıntısına karşı, gönül ferahlığı için bire birdir. Bu tecrübe edilmiştir. Yetişkin bilginlerin verdikleri kesin haberlerle bu durum anlaşılmıştır.

Göz Ağrısı İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ مَتِّعْنِي بِبَصَرِي وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنِّي، وَأَرِنِي فِي الْعَدُوِّ ثَأْرِي وَانْصُرْنِي

7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 587

عَلَى مَنْ ظَلَمَنِى، بِسْمِ اللّٰهِ الْكَبِيرِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ فِرْقٍ
تَضَارٍّ نَفَارٍ وَمِنْ شَرِّ ضَرِّ النَّاسِ

(Allahumme metti'nî bibasarî, vec'alhü'l-vârise minnî, ve erinî fil aduvvi şe'rî, vensurnî alâ men zalamenî, bismillahi'l kebîri ne'ûzu billahi'l-azîmi min şerri külli fırkın tedârrin ve min şerri darri'n-nâsi.)

"Allah'ım, gözlerimi sağlamlaştır, beni İslâma varis kıl. Düşmanımın hilesini bana göster, beni onlara galip kıl. Allah'ın ismiyle, O'nun azametine sığınırım. Her kötü insanın kötülüğünden ve her fena adamın şerrinden Hakka sığınırım."(8)

Çeşitli Hastalıklar İçin Okunacak Dua:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَرْدٌ حَىٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ، اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ
فَتْحاً مُبِيناً (تسعُ عَشْرة مَرَّات)، يَاكَبِيرُ اَنْتَ الَّذِى لاَتَهْدِى الْعُقُولُ لِوَصْفِ
عَظَمَتِهِ (الفاً وَيَقُولَ اَوَّلاً) سُبْحَانَ رَبِّىَ الاَعْلَى (وَبَعْدَهُ) سُبْحَانَ مِنَ النَّارِ
اْلاَفْلاَكِ بِاذْكَارِ اْلاَمْلاَكِ كَمَا تُسْكِنُ اْلاَرْضَ بِاَذْكَارِ الذَّاكِرِينَ، قَالَ لِاِذْكَارِ
حَامِلَةِ لِلْمَحْمُولِينَ، وَمَسْكَنَةِ لِلْمِسْكِينِينَ وَمُحَرِّكَةِ لِلْمُتَحَرِّكِينَ، سُبْحَانَ
مَنْ هُوَ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ، (ثُمَّ يَطْلُبُ حَاجَتَه وَيَقُولُ) يَاغِيَاثَ
الْمُسْتَغِيثِينَ (مِائَةُ مَرَّةٍ) وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِىِّ الْعَظِيمِ

(Bismillahirrahmânirrahîm:
Ferdün, Hayyün, Kayyûmun, Hakemun, Adlün, Kuddûsün. İyyâke na'büdü ve iyyâke nesta'în. İnnâ fetahna leke fethan mübînen.) Dokuz defa okunacak. ***(Yâ kebîrü entellezî lâ tehdi'l ukûlü livasfi azametihi.)*** Bin defa okunacak. Sonra evvelâ: ***(Sübhane rabbiyel a'lâ.)*** denecek, sonra: ***(Sübhane minennâri'l eflâki, biezkâril emlâki kemâ tüskinül arza biezkârizzâkirîne, kale***

8. Mecmûatu'l-Ahzab, c. 1, s. 588.

li ezkâri hamiletin lil mahmûline, ve meskenetin lil miskinîne, ve muherriketin lil mutehharrikîne, sübhane men hüve külle yevmin hüve fî şe'nin) okunacak. Bundan sonra hacet neyse o istenecek ve yüz defa şunlar okunacak: *(Ya ğıyâsel müsteğîsîne velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm.)*[9]

Bu düâ, çeşitli marazlar için ve sinir hastalığı için okunur. Ayrıca kaşıntı, bel ağrısı ve baş ağrıları için de okunur. O kadar ki, okuyanın abdestli olması ve hüsnü niyette bulunması şarttır.

Zillet ve meskenet içinde kalanların kurtulması için bu duâya başvurmaları bulunmaz bir çaredir. Çünkü bu duâda hem Allah'a yalvarış hem sızlanış ve hem de yardım isteme konusu vardır. Her duânın kendine göre özelliği olduğu gibi, bu duânın özellikleri de bu merkezdedir. Yatağa yatmadan okunması, öğle ile ikindi arasında bu duâya devam edilmesi tavsiyeye şâyandır.

Hakka Sığınma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ مَنْ الْجَمَ كُلَّ جَبَّارٍ بِقُدْرَتِهِ، وَاَحَاطَ عِلْمُهُ بِمَا فِى بَرِّهِ وَبَحْرِهِ
وَتَحَصَّنْتُ بِاَسْمَاءِ الَّتِى اَقْفَالُهَا الْعَظَمَةُ لِلّٰهِ، وَمِفْتَاحُهَا لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِىِّ الْعَظِيمِ، اَللّٰهُمَّ بِنُورِ وَجْهِكَ اِحْفِظْنِى مِنْ اَشْرَارِ خَلْقِكَ،
وَاَحْفَظْنِى يَامَنْ سَتْرُهُ الْجَمِيلُ، يَاوَاحِداً قَبْلَ كُلِّ اَحَدٍ، يَاوَاحِداً بَعْدَ كُلِّ
اَحَدٍ، لَاتَكِلْنِى لِاَحَدٍ بِحَقِّ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ، أَىْ وَاللّٰهِ اَحَدٌ، وَاللّٰهِ اَحَدٌ،
اَىْ وَاللّٰهِ، اَىْ وَاللّٰهِ، اللّٰهُ الصَّمَدُ، اَىْ وَاللّٰهِ، اَىْ وَاللّٰهِ، لَمْ يَلِدْ،
لَا وَاللّٰهِ، لَا وَاللّٰهِ لَا وَاللّٰهِ، اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ هٰذِهِ السُّورَةِ الْمَنِيَّةِ الشَّرِيفَةِ، اَسْئَلُكَ
اَنْ تَحْجُبَنِى فِى كُلِّ شَرٍّ يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ يَخْرُجُ مِنَ الْاَرْضِ
وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ مَاتَلِدُهُ النِّسَاءُ بِاَلْفِ لَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِىِّ الْعَظِيمِ

(Bismillahirrahmânirrahîm,
Sübhane men elceme külle cebbârin bi kudretihi. Ve ehâte ilmuhu bima fî berrihi ve bahrihi. Ve tahassantü bi esmâilleti akfâlüha el-azametü lillahi

9. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 404.

ve miftâhuha lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîmi.

Allahumme binûri vechike ihfaznî min eşrâri halkıke, vahfaznî yâ men setruhu cemîlü, yâ Vâhiden kable külli ahadin, yâ Vâhiden ba'de külli ahadin. Lâ tekilnî liahadin bihakkı kulhuvallahu ahadün. Ey vallahi ahadün, ey vallahi, ey vallahi, ey vallahi.

Allahu's-Samedü, ey vallahi, ey vallahi.

Lem yelid, lâ vallahi, lâ vallahi.

Allahumme bihakkı hâzihissûretil meniyyetişşerifeti. Es'elüke en tahcübenî min külli şerrin yenzilü minessemâi ve min külli şerrin yahrucu minel arzi ve min külli şerrin ma telidühünnisâü bielfin lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîmı.)[10]

Bu mübarek duâ Allah'a sığınmak için, içten içe ağlamak için okunacak duâlardan bir tanesidir. Ancak devamlı okunmasında fayda vardır. Yoksa arasıra okunmasıyle bir fayda umulması mümkün değildir.

Her hastanın ve bilhassa, manen sıkıntısı olanın bu duâyı okuması faydadan hali değildir. İnsanın darlığı anında ve ferahlığı anında bu duaya devam etmek lâzımdır. Hüsnü niyetle ve sağlam bir itikatla okunması tavsiyeye şâyandır. İki cihan serveri Hazreti Muhammed Mustafa bir çok hadisi şeriflerinde, duâda sağlam itikadın lâzım olduğuna işaret buyurmuştur. Her insanın yalvarışı sağlam niyete dayalı olursa, kabuldür. Aksi halde yapılan duâların hiç bir geçerliliği yoktur.

Hakkın rahmet kapıları sonuna kadar açıktır. Ancak bu kapıları aramak ve gereken ilgiyi göstermek şarttır. Hasta nasıl ağrılar karşısında inlerse, duâ eden kimse de Rabbine karşı böylece içten içe inlemeli, derdini Halıkına dökmeli ve isteğini samimi bir dille ortaya dökmelidir. Yoksa samimiyetsizlik içinde yapılan duâlar kabule şâyan değildir.

Korkudan Emin Olma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَاإِلٰهَ جَبْرَائِيلَ وَيَاإِلٰهَ مِيكَائِيلَ وَيَا إِلٰهَ إِسْرَافِيلَ وَيَا إِلٰهَ عَزْرَائِيلَ، وَيَاإِلٰهَ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمٰعِيلَ، وَيَامُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

10. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 83.

إِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمْ،
إِلٰهِي بِحُرْمَةِ هٰذِهِ الْمَلاَئِكَةِ الْأَرْبَعَةِ وَبِحُرْمَةِ الرَّسُولَيْنِ، وَبِحُرْمَةِ الْكُتُبِ
الْأَرْبَعَةِ أَسْأَلُكَ أَنْ تَحْفَظَنِي مِنْ شَرِّ فُلاَنِ بْنِ فُلاَنٍ

(Bismillâhirrahmanirrahim;

Yâ ilâhe Cebrâile veya ilâhe İsrâfile, veya ilâhe Azrâile, veya ilâhe İbrahime ve İsmaile, veya münzile't-tevrât-i vel İncili ve'z-Zebûri vel-Furkani, velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm, ve sallallahu alâ seyidina Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ve sellim, ilâhî bi hürmeti hâzihil melâiketil erbaati ve bi hürmetirresûleyni, ve bi hürmetil kütübil erbâ'ati es'elüke en tahfazanî min şerri fulanibni fulanin.)

"Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Ey Cebrâil, Mikâil, İsrâfil, Azrâil, adındaki meleklerin Allah'ı. Ey İbrahim ve İsmail'in Allah'ı. Ey Tevrat, İncil, Zebur ve Furkan-ı Kerim olan Kur'an'ın göndericisi. Yüce ve Azim olan Allah'tan başka kuvvet ve kudret sahibi yoktur. Allah'ın salât ve selâmı Efendimiz Muhammed'in ve O'nun al ve ashabının üzerine olsun.

Ey Rabbim, şu dört melek hürmetine, şu iki elçin hürmetine, şu dört kitap hürmetine beni filan kimsenin şerrinden koru."[11]

Bu duâ çok şerefli bir duadır. İnsanlar ve hayvanlardan korkulduğu zamanda okunacak olan dualardandır.

Bu duâyı okuyan her çeşit korkulardan emin olur. Ona hiçbir düşman galib olamaz, hiçbir hayvan ona bir zarar veremez.

Çünkü bu duâda dört büyük melek olan, Azrâil, İsrâfil, Mikâil ve Cebrâil hakkı için Mevlâ'dan yardım isteniyor. Kulun korunması ve mânevi bir kale içine girilmesi isteniyor.

Ayrıca dört büyük kitap olan Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an hakkı için insanların şerrinden muhafaza edilmesi ve mânevi bir kaleye girmek için bu mübarek duâ yapılıyor.

İnsanın şerri her hayvandan üstündür, insanın insana yaptığı zararı hayvanın insana yapmasına imkân yoktur. Hatta insanın insana olan zararı şeytandan da büyüktür. Çünkü Cenab-ı Hak, Kur'an'da insanın hilesini büyük ve şeytanın hilesini zayıf olarak bildirmiştir.

11. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 576.

Hastanın Okuyacağı Duâ:

أَسْأَلُ اللّٰهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَلَا
حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Es'elullahel azimê Rabbel arşil azîmi en yeşfiyeke, lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîke lehu, lâ ilâhe illallahu lehül mülkü ve lehul hamdü, la ilâhe illallahu velâ havle velâ kuvvete illâ billahil aliyyil azîm.)

"Yüce Allah'tan, arş-ı azîm sahibinden bana şifa vermesini isterim. O'ndan başka ilâh yoktur, ancak O vardır. Tektir ve şerîki yoktur. O'ndan başka ilâh yoktur, mülk O'nun, hamd O'nundur. O'ndan başka ilâh yoktur, kuvvet ve kudret ancak Aliy ve Azîm olan Allah'ındır."[12]

Hastanın bizzat kendisi tarafından okunması tavsiye olunan bu duâ çok müessir bir duâdır. Mümkünse günde kırk defa kadar okunmalıdır. Bunda fazilet ve şifa mevcuttur. Zira tecrübe edilmiş ve Gümüşhaneli merhumun kitabına geçmiştir. Değerli ve feyizli bir duâdır. Bunda hiçbir şüphe yoktur.

Nazar İçin Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ أَذْهِبْ حَرَّهَا وَبَرْدَهَا وَحَبَسَهَا

(Bismillâhi, Allahumme ezhib harreha ve berdeha ve habeseha)

"Allah'ın adıyla. Allah'ım, şunun gözünün hararetini, soğukluğunu ve tamamen çürütmesini yok et, önle." Sonra okuduğu kişiye:

قُمْ بِإِذْنِ اللّٰهِ تَعَالَى

(Kum bi iznillâhi teâlâ.)

12. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 588.

"Allah Teâlâ'nın izniyle hemen kalk!" desin.[13]

Bu duâ nazar duâsıdır. Ayrıca nazar için âyet-i kerime de vardır. Nazara uğrayan kişi buna inanmalıdır. Çünkü Peygamberimiz: *"Ölenlerin çoğu nazar yüzünden ölür. Zira nazar, develeri tencereye, insanları mezara kor."* buyurmuştur.[14]

Görülüyor ki nazar bir kaç çeşittir. Merhum Gümüşhaneli hazretleri kitabında buradaki duâyı yazmış ve bizlerin okumasını istemiştir. Aynı zamanda bu duâ tecrübe edilmiş ve çok faydalı olduğu ortaya çıkmış bir duâdır. Nazar duâsını okumakla yakalanılan hastalıktan kurtulmak mümkün değildir. Bunun ancak Allah'ın yardımıyla olacağına inanmak şarttır.

13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 588.
14. *Nüzhetü'l-Mecâlis*, c. 1, s. 127.

ON İKİNCİ BÖLÜM

ÖLÜM VE CENAZE İLE İLGİLİ DUÂLAR

ÖLÜM VE CENAZE İLE İLGİLİ DUÂLAR

Ölünün Gözü Kapanınca Okunacak Dua:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِفُلاَنٍ وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِى الْمَهْدِيِّينَ وَاخْلُفْهُ فِى عَقِبِهِ الْغَابِرِينَ،
وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَارَبَّ الْعَالَمِينَ وَافْسَحْ لَهُ فِى قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ

(Allahumma'ğfir lifülânin, verfa' derecetehu fil mehdiyyîne, vahlüfhü fî akibihil gâbirîne, vağfir lenâ velehü yâ rabbel âlemine, vefsah lehü fî kabrihi ve nevvir lehû fîhi.)

"Allah'ım, falan adamı bağışla ve mertebesini doğru yolu bulanlar arasında üstün kıl. Arkada kalanlara hayırlı halef ver, bizi ve onu bağışla. Ey Yüce Allah'ım, o ölünün kabrini genişlet ve nurlandır."

Bu duâ ölüye yapılır. Henüz gözünü bu fani dünyaya kapayanın yanında okunur. Hem bağışlanması ve hem de iyi bir dereceye ulaşması istenir.

Din Düşmanı Öldüğünde Bu Duâ Okunur:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى نَصَرَ عَبْدَهُ وَاَعَزَّ دِينَهُ

(Elhamdülillahillezî nasara abdehü, ve e'azze dînehu.)

"Kuluna yardım edip, dinini de kuvvetlendiren Allah'a hamdolsun."

Din düşmanlığı dünya kurulalıdanberi devam edegelmektedir. Böyle bir insan öldüğünde bu duâyı yapmak lüzumlu görülmüştür. Dine yapılan düşmanlıkların tüm zararları yapanlara ait olmuştur. Çünkü dinin sahibi vardır, onu korumağa kâfidir. Onun için dine yardımcı olmamız, yıkıcı olmamamız lâzımdır. Devamlı duâlara sarılmalıyız. Ancak bu vesile ile felâh elde edebileceğiz.

Kişinin Kendi Ölümü İçin Yapacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَحْيِنِى مَاكَانَتِ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِى وَتَوَفَّنِى اِذَا كَانَتِ الْوَفَاتُ خَيْرًا لِى

(Allahumme ahyinî mâkânetil hayâtü hayran lî ve teveffenî izâ kânetil vefatü hayren lî.)

"Allah'ım, yaşamam hayırlı olduğu ana kadar beni yaşat, ölüm hayırlı olduğu anda da beni öldür."

Buradaki duâ çok düşündürücüdür. İstediğimiz zaman ölmemiz elimizde değildir. Ancak Allah'a sığınmak ve bu iki hususu da O'ndan istemek lâzımdır. Çünkü ölüm de O'ndan, hayat da. Yaşamamız hayırlı ise yaşamamızı, ölümümüz hakkımızda hayırlı ise ölümümüzü istemeliyiz.

Ölüm Haberi Anında Okunacak Duâ:

اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ

(İnnâ lillâhi ve inna ileyhi râciûn.)

"Biz Allah için yaratılmışız ve yine O'na döndürüleceğiz."

Biz bu duayı her ölüm haberi duyduğumuzda söyleyeceğiz, çünkü yarın da insanlar bunu bizim için söyleyeceklerdir.

Ölmemek ve dünyada ebedî kalmak elimizde değildir, her an ölümü beklemek ve onun için gerekli hazırlığı yapmak vazifemizdir. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Dünyada garib gibi yahut yolcu gibi ol ve nefsini ölü, kabir halkından bil."* buyurmuştur.[1]

Kocası Öldüğünde Kadının Okuyacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِى فِى مُصِيبَتِى وَاخْلُفْ لِى خَيْرًا مِنْهُ

(Allahumme ecirnî fî musibetî vahluf lî hayren minhu.)

"Allahım, şu musibetimden ötürü bana bir kazanç ver ve ondan daha hayırlı bir halef ihsan et."

Çektiğimiz müsibetler boşa gitmemesi için bu duâyı sık sık okumalıyız. Başımıza gelen musibetlerden mutlaka ecir alacağımıza inanmalıyız. Çünkü belâların çoğu evvelâ peygamberlere, sonra velilere, daha sonra da diğerlerine gelmiştir. Belâ kulun mânevî bir kamçısıdır.

Ölen Kişiye Karşı Okunacak Duâ:

اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ وَاِنَّا اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ، اَللّٰهُمَّ اكْتُبْهُ عِنْدَكَ فِى الْمُحْسِنِينَ، وَاجْعَلْ كِتَابَهُ فِى عِلِّيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِى اَهْلِهِ فِى الْغَابِرِينَ، وَلَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنَّا بَعْدَهُ

(İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn. Ve inne ilâ Rabbinâ lemünkalibûne, Allahümmek'tübhü indeke fil muhsinîne vec'al kitâbehu fî illiyyîn. Vehlufhü fî ehlihi fil ğâbirîne velâ tahrimnâ ecrehu velâ teftinnâ ba'dehu.)

1. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 90.

"Biz Allah'tan gelmiş ve Allah'a gidiyoruz. Ve biz ahirette yine O'na dönücüleriz.

Allah'ım, onu (ölüyü) yüce huzurunda iyilerden yaz. Kitabı illiyyine koy. Arkada kalan çoluk çocuğuna halef ver, O'nun savabından bizleri uzaklaştırma ve bundan sonra bizleri fitneye sokma."

Ölen bir din kardeşimizi ziyaret ettiğimizde bu duâ okunur. Bilginler bunu böylece tertip etmişler ve bu duâya devam eylemişlerdir. Bu duâda çok büyük hikmetler mevcuttur. Müslümanların birbirlerine hem hayatlarında ve hem de öldüklerinde duâ etmeleri islâmî bir gelenektir.

Cenaze Gören Kişinin Okuyacağı Duâ:

لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ الْحَيُّ الَّذِى لاَيَمُوتُ

(Lâ ilâhe illallahül hayyüllezî lâ yemûtü.)

"Hay sıfatiyle mevsuf olan ve ölmeyen Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur."

Cenazeyi Mezara Koyan Kişinin Yapacağı Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلٰى سُنَّةِ رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ

(Bismillâhi ve alâ sünneti Resûlillah.)

"Cenab-ı Hakkın ismiyle ve Resûlullahın dinî ve sünneti üzerine bu mevtayı mezara koyuyorum."

Ölüyü mezara koyarken ve ölü insanların omuzunda giderken bu duâlar okunacaktır. Herşey yapılırken mutlaka duâ okunmalıdır. Duâsız hareketler bereketsizdir. Dinimizin öncüsü ve kılavuzu Peygamberimiz böyle buyurmuştur. Bunlara dikkat etmek ve gerektiği şekilde okumak bizim dinî ve islâmî vazifelerimizdendir.

Kabir Ziyaretinde Okunacak Duâ:

وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ يَا أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، أَنْتُمْ لَنَا سَلَفٌ
وَإِنَّا بِكُمْ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ لَاحِقُونَ، رَحِمَ اللّٰهُ الْمُتَقَدِّمِينَ مِنْكُمْ وَالْمُتَأَخِّرِينَ

(Ve aleykümesselamü yâ ehlediyâri minel müslimîne vel müslimâti, entüm lenâ selefün ve innâ biküm inşâallahu lâhikûn, rahime'llahul mütekaddimîne minküm vel-müteahhirîn.)

"Selâm sizin üzerinize olsun, ey kadın ve erkek müslümanların diyârı halkı. (Yani ey kabristan ehli.) Siz bizden öncesiniz, biz de inşallah size kavuşacağız. Allah sizden önce gidenlere ve arkada kalanlara rahmet eylesin."[2]

Kabristana karşı yukardaki duânın okunması müstahabdır. Büyüklerimiz öyle yapmışlardır, bizler de onlara uyarak bu çeşit duâ okumamız menfaatımız icabıdır.

Ölünün Arkasında Okunacak Duâ:

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ
حَيٌّ لَا يَمُوتُ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîke lehu, lehul mülkü velehül hamdü yuhyî ve yümîtü vehüve Hayyün lâ yemûtü, zülcelâli vel ikrâmi vehuve alâ külli şey'in kadîr.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur. O tektir, şerîki yoktur. Mülk O'nun, hamd O'na mahsustur. Dirilten ve öldüren O'dur. O, ölmez diridir ve herşeye Kâdirdir."[3]

Ölünün arkasından okunacak duâ bu duâdır. Bunda ilim erbabı tarafından ittifak vardır. Bu duâyı bilmeyen tekbir almalıdır. Yani "Allahu ekber, Allahu ekber, lâ ilâhe illallahu vallâhu ekber, Allahu ekber ve lillahil hamd." demelidir.

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 593.
3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 588.

Ölüm Sarhoşluğu İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَعِنِّى عَلٰى مُنْكَرَاتِ الْمَوْتِ وَسَكَرَاتِ الْمَوْتِ.

(Allahumme e'innî alâ münkerâtil mevti ve sekeratil mevti.)

"Allah'ım beni ölümün şiddetinden ve ölüm sorhuşluğundan koru."(4)

Ölen Çocuksa Şu Duâ Okunur:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا اَجْرًا، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا ذُخْرًا، اَللّٰهُمَّ
اجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا مُشَفَّعًا

(Allahummec'alhu lenâ feratan, Allahummec'alhu lenâ ecren. Allahummec'alhu lenâ zühren, Allahummec'alhu lenâ şâfi'an müşeffe'an.)

"Allah'ım, bu çocuğu bizim önden gönderdiğimiz ecir kıl. Allah'ım, bu çocuğu bize ecir kaynağı yap. Allah'ım, bu çocuğu bize şefaatçi ve şefaat olunmuş kıl."(5)

Ölen çocuğun namazı kılınır. Bu namaz daha ziyade çocuğun şefaatını istemek içindir. Aynen büyüklere kılınan namaz gibi namaz kılınır. Dört tekbirdir. Aynı zamanda duâ demektir. Ölü için bir duâ dilemek ve affını istemektir. İslâmda duâ yapmak ve çocukların namazlarına koşmak bizim sevabımız içindir.

Meyyit Kabre Konulurken Bu Duâ Okunur:

بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ وَعَلٰى مِلَّةِ رَسُولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، اَللّٰهُمَّ اَجِرْهُ
مِنَ الشَّيْطَانِ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، اَللّٰهُمَّ جَافِ الْاَرْضَ عَنْ جَنْبَيْهِ وَصَعِّدْ
رُوحَهُ وَلَقِّهِ مِنْكَ رِضْوَانًا

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 593.
5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594.

(Bismillâhi ve billâhi ve alâ milleti Resûlillahi sallallahu aleyhi ve selleme; Allahumme ecirhu mineşşeytani ve min azabil kabri. Allahumme câfil arda an cenbeyhi ve sa'id rûhahû ve lakkihi minke ridvânen.)

"Allah'ın ismiyle, Allah'ın kuvvetiyle, Resûlullah'ın (s.a.v.) milleti ve sünneti üzerine ölmüştür bu insan. Allah'ım, bu mevtayı şeytandan ve kabir azabından koru. Allahım, bu meyyitin toprağını genişlet, rûhunu yücelt ve rızâna onu ulaştır."[6]

Meyyiti kabre koyarken bu duâ okunur. Bu duâda çok bereket ve çok fazilet vardır. Peygamberimiz bir çok hadis-i şeriflerinde bu durumu açıklamıştır. Allah'ın yardımı dilenecek, kendisinden istenen her çeşit yardım ve bereket bilhassa mezarda çok lâzım olacaktır. İnsanın en sıkıldığı yer, mezardır. Peygamberimiz: *"Mezar ya cennet bahçesinden bir bahçe veya cehennem çukurundan bir çukurdur."* buyurdu.

Kabire Konduktan Sonra Telkin Duâsı:

رَضِينَا بِاللّٰهِ رَبًّا وَبِالْاِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ رَسُولًا وَنَبِيًّا، وَبِالْقُرْاٰنِ اِمَامًا
وَبِالْكَعْبَةِ قِبْلَةً وَبِالصَّلٰوةِ فَرِيضَةً وَبِالْمُؤْمِنِينَ اِخْوَانًا، وَبِاَبِى بَكْرٍ الصِّدِّيقِ
وَعُمَرَ الْفَارُوقِ وَعُثْمَانَ ذِى النُّورَيْنِ وَعَلِىِّ الْمُرْتَضٰى اَئِمَّةً، رِضْوَانُ اللّٰهِ
تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ، وَبِحَلَالِ اللّٰهِ تَعَالٰى حَلَالًا وَبِحَرَامِ اللّٰهِ تَعَالٰى حَرَامًا،
وَبِالْجَنَّةِ ثَوَابًا وَبِالنَّارِ عِقَابًا، وَاَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ وَالصِّرَاطَ حَقٌّ
وَالْحِسَابَ حَقٌّ وَسُؤَالَ مُنْكَرٍ وَنَكِيرٍ فِى الْقَبْرِ حَقٌّ، وَاَنَّ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ
مَخْلُوقَتَانِ لِاَهْلِهِمَا، فَرِيقٌ فِى الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِى السَّعِيرِ، وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ
فِى الْقُبُورِ

(Radînâ billâhi Rabben, ve bil islâmî dînen, vebi Muhammedin sallallahu aleyhi ve selleme rasûlen nebiyyen, ve bil Kur'âni imâmen, e bil-Kâbeti kıbleten, ve bissalâti farîzaten, ve bil mü'minîne ihvânen, ve bi Ebî Bekrinis'Sıddîki ve Ömerel Fârûki ve Osmane Zinnûreyni ve Aliyyel Murteza eimmeten, rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmaine, ve bi helâlillâhi teâlâ helâlen, ve bi haramillâhi teâla harâmen, ve bil cenneti savâben, ve binnâri ikâben, ve

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594.

ennel cennete hakkun, vennâre hakkun, vessırate hakkun, vel hisabe hakkun ve sualü Münkerin ve Nekîrin fil kabri hakkun, ve ennel cennete vennâre mahlûkatâni liehlihima, ferîkun fil cenneti ve ferîkun fissağir, ve ennellahe yeb'asü men fil kubûri.)

Şu Duâ Ölünün Göğsüne Konur:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اَسْئَلُكَ بِعِزَّتِكَ يَاعَزِيزُ وَقُدْرَتِكَ يَاقَدِيرُ وَعِلْمِكَ يَاعَلِيمُ وَعَظَمَتِكَ يَاعَظِيمُ، وَبِرَحْمَتِكَ يَارَحِيمُ، وَبِمِنَّتِكَ يَامَنَّانُ اَنْ تَحْفَظَنَا بِالْاِيمَانِ قَائِماً وَقَاعِداً وَرَاكِعاً وَسَاجِداً وَحَيًّا وَمَيِّتاً وَعَلٰى كُلِّ حَالٍ وَالْاِسْلَامِ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَجْمَعِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، يَاخَالِقَ الْبَشَرِ يَاعَظِيمَ الْخَطَرِ يَاسَرِيعَ الظَّفَرِ يَاكَاشِفَ الضَّارِّ وَالْمِحَنِ، يَاذَا الطَّوْلِ وَالْمِنَنِ، يَامَعْرُوفَ الْاَثَرِ يَادَافِعَ النِّقَمِ يَامُؤْنِسُ فِى الظُّلَمِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ اَنْ لَاتُعَذِّبَ الْمَيِّتَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allahumme es'elüke bi izzetike yâ Azîzü, ve kudretike ya Kadîrü, ve ilmike yâ Alîmü, ve azametike yâ Azîmü, ve birahmetike yâ Rahîmü ve bi minnetike yâ Mennânü en tahfazana bil imâni kâimen ve kâ'iden ve râki'an ve sâciden ve hayyen ve meyyiten ve ala külli hâlin vel islami vessallallahu ala seyyidina Muhammedin ve âlihi ve eshabihi ecmaîne, velhamdülillahi rabbil âlemine.

Yâ halikal beşeri, yâ azîmel hatari, yâ serîa'z-zaferi, yâkâşifezzarri vel mihani, yâ zettule vel mineri.

Allahumme[7] innî es'elüke bihakki Muhammedin ve âli Muhammedin en lâ tu'azzibel meyyite.)

"Allah'ım, izzetin, kuvvetin ve kudretin hakkı için Senden isterim, ey Kadîr. İlminin hakkı için Senden isterim ey Alîm. Azametine sığınırım ey Azîm. Rahmetini isterim ey Rahîm. Senin minnetinle kapına dayanırım ey istemeden veren (Mennân). Ayakta, otururken, rükû yaparken, secdede iken, hayatta ve ölümde ve her hal üzereyken iman ve islamımı muhafaza eyle Al-

7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 181.

lah'ım. Efendimiz Muhammedin, âl ve ashabının ve hepsinin üzerine rahmet eyle. Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Ey her şeyi bilen, kötülükleri defeden, karanlıkları aydınlatan Allah'ım. Muhammed'in âl ve ashabının hakkı için şu ölüye azab vermemeni isterim.'[8]

Bu duâ ölünün göğsüne konan bir duâdır. Eskiden beri konulagelmiştir. Ve buna çok dikkat verildiği aşikârdır.

8. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 592.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UYUMAK VE RÜYA İLE İLGİLİ DUÂLAR

.UYUMAK VE RÜYA İLE İLGİLİ DUÂLAR

Uykuya Yatacak Olan Kimsenin Yapacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ ذَنْبٍ يُوجِبُ عَلَىَّ صَغِيرُهُ اَلِيمَ عَذَابِكَ وَيَحِلُّ
بِى كَبِيرُهُ شَدِيدَ عِقَابِكَ .

(Allahumme innî estağfirüke likülli zenbin yûcibu aleyye sağîruhu elîme azâbike ve yahillü bî kebîruhu şedîde ikâbike.)

"Allah'ım, acı azab doğuracak küçük günahlardan tövbe ettim, bağışlamanı isterim. Şiddetli azabını doğuracak büyük günahlardan bağışlamanı dilerim."[1]

Burada küçük ve büyük günahlardan tövbe ederek yatağa yatmak icabettiği anlaşılmaktadır. Çünkü insan uykuya dalınca ölüme doğru yaklaşmış

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2, s. 212.

demektir, zira uyku yarı ölüm demektir.

Uyuyamayan Kimsenin Okuyacağı Duâ:

بِسْمِكَ رَبِّى وَضَعْتُ جَنْبِى وَبِكَ أَرْفَعُهُ، اِنْ اَمْسَكْتَ نَفْسِى فَارْحَمْهَا، وَاِنْ
اَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

(Bismıke Rabbî vada'tü cenbî ve bike erfe'uhü, im emsekte nefsî ferhamhâ ve in erseltehâ fehfazhâ bimâ tehfazu ibâdekessâlihîn.)

"Ey Rabbim, mübarek adınla yatağıma yattım, Senin yardımınla kalkacağım. Şayet canımı tutup alırsan ona acı, eğer ruhumu rahat bırakırsan iyi kullarını koruduğun gibi onu da koru."

Bu duâ uyku uyumak için yapılır. Birçok insan zor uyur, bir türlü gözüne uyku gelmez olur. Allah'ın izniyle şu duâ okunduğu anda inşallah uyuyacağı görülecektir. Bu Cenab-ı Peygamberimizin bir tavsiyesidir.

Uyku Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اَسْلَمْتُ نَفْسِى اِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِى اِلَيْكَ، وَاَلْجَأْتُ ظَهْرِى اِلَيْكَ،
رَغْبَةً وَرَهْبَةً اِلَيْكَ لَامَلْجَأَ وَلَا مَنْجَى مِنْكَ اِلَّا اِلَيْكَ اٰمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِى
اَنْزَلْتَ وَنَبِيِّكَ الَّذِى اَرْسَلْتَ

(Allahumme eslemtü nefsî ileyke, ve fevveztü emrî ileyke, ve elce'tü zahrî ileyke, rağbeten ve rehbeten ileyke, lâ melce'e velâ mencâ minke illâ ileyke, âmentü bikitâbikellezî enzelte ve nebiyyike'llezî erselte.)

"Ey Allah'ım, ben kendimi Sana teslim ettim, işimi Sana havale ettim. Arkamı Sana yasladım. Zira ümidim Sendedir, korkum da Sendendir. Senden başka sığınak ve kurtuluş yeri yoktur. Gönderdiğin kitabına da indirdiğin peygamberine de iman ettim."

Yatağa yatan kimse mümkün ise abdestle yatmalıdır. Sağ omuzu üzerine yatmayı âdet edinmelidir. Okuyacağı dûa yukarıdaki duâ olmalıdır. Eğer o akşam ölürse şehit olarak ölecektir.

Güzel Rüya Görmek İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ رُؤْيَا صَالِحَةً صَادِقَةً غَيْرَ كَاذِبَةٍ نَافِعَةً غَيْرَ ضَارَّةٍ

(Allahumme innî es'elüke rü'yen sâlihaten sâdıkaten gayre kâzibetin nâfi'aten gayre dârretin.)

"Ey Allah'ım, Senden doğru ve iyi olup yalan olmayan, menfaatli olup zararlı bulunmayan bir rüya göstermeni arzu ediyorum."

İyi rüya görmek Rahmandan yani Allah'tan, kötü rüya görmekte şeytandandır, denilmiştir. İnsan düşüncelerini düzenler ve güzel hislerle doldurursa iyi rüya göreceği şüphesizdir. Eğer kafasını çirkin düşüncelerle doldurur ve yatağa yatacağı zamana kadar bu çirkin niyetleri kafasında muhafaza eder ve onları yatağa alıp sokarsa, mutlak surette göreceği rüya şeytanîdir. Onun için yatağa yatarken eûzü besmele çekmeli ve yukarıdaki duâyı okumalıdır. Ancak bu sayede iyi rüya görebilmesi mümkün olacaktır.

Gece Yarısında Uyanıp Tekrar Yatarken Okunacak Duâ:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ، اَللّٰهُمَّ اَسْتَغْفِرُكَ لِذَنْبِى وَاَسْئَلُكَ رَحْمَتَكَ، اَللّٰهُمَّ
زِدْنِى عِلْمًا وَلَا تُزِغْ قَلْبِى بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنِى وَهَبْ لِى مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، اِنَّكَ
اَنْتَ الْوَهَّابُ

(Lâ ilahe illâ ente sübhaneke, Allahumme estağfirüke lizenbî ve es'elüke rahmeteke, Allahumme zidnî ilmen velâ tüziğ kalbî ba'de iz-hedeytenî ve heblî min ledünke rahmeten, inneke entel Vehhâb.)

"Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Seni noksan sıfatlardan berî kılar kemal sıfatlarla mevsûf kılarım. Günahımın bağışlanmasını ve rahmetini istiyorum.

Allah'ım, ilmimi çoğalt, hidayet verdikten sonra kalbimi kötü inançlara çevirme. Manevi huzurundan bana rahmet bağışla. Hakkıyla bağışlayan ve hibe eden Sensin."

Uykusunu bölüp tekrar yatağa giren insanın, yine duâ ile yatağa yatması gerekmektedir. Duasız yatan kimsenin korkulu rüyalar göreceği ve çeşitli

vesveselere dalacağı muhakkaktır. Bu bakımdan uyanıp tekrar yatan kimse bu duayı okumalıdır.

Bir Türlü Uyuyamayan Kimsenin Okuyacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ غَارَتِ النُّجُومُ وَهَدَأَتِ الْعُيُونُ، وَاَنْتَ حَيٌّ قَيُّومٌ لَاتَأْخُذُكَ سِنَةٌ
وَلَانَوْمٌ، يَاحَيُّ يَاقَيُّومُ اَهْدِى لَيْلِى وَاَنِمْ عَيْنِى

(Allahumme ğârati'n-nücûmü ve hedeetil uyûnu, ve ente Hayyün Kayyûmün lâ-te'hüzüke sinetün ve lâ nevmün, yâ Hayyü yâ Kayyûmü ehdî leylî ve enim aynî.)

"Allah'ım, yıldızlar söndü, gözler kapandı. Sen ise hayat sahibi, daima duran ve tutansın. Seni ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Ey Hay olan Allah'ım, Kayyûm olan Allah'ım, gecemi rahat kıl gözlerimi kapatıver."

İnsanın gözü uyku esnasında kapanmadığı ve bir türlü uyuyamadığı zaman bu duâyı okumalıdır. Zira bu duâ Peygamberimiz tarafından sahabeye tavsiye edilmiştir. Bizler de bu tavsiyeye uyarak uyuyamadığımız gecelerde bu duâyı okumalıyız.

Uykuda Korkutulan Kimsenin Okuyacağı Duâ:

اَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَمِنْ شَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ
وَاَنْ يَحْضُرُونَ

(Eûzü bi kelimâtillahi't-tâmmeti ve min şerri ibâdihi ve min hemezâti'ş-şeytâni vme en yahdurûn.)

"Cenâb-ı Hakk'ın tam olan kelimeleri ile gadabından ve kullarının şerlerinden, şeytanların vesvesesinden ve onların yanımda bulunmalarından Allah'a sığınırım."

Şeytan insana son derece tutkundur, onu kötü yollara sevketmek için elinden geleni yapacaktır. Allah'tan öyle ruhsat almıştır. Ölünceye kadar bize musallattır. Ancak bizdeki akıl galib gelir onu kovarsa o zaman kurtulmak mümkündür. Aksi halde onun tesiri altında kalarak yaşamak zillettir.

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ٓى اَعُوذُ بِكَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ وَسَيِّئَاتِ الْاَحْلَامِ

(Allahumme innî eûzü bike min ameliş'şeytâni ve seyyiâtil ahlâmi.)

"Ey Allah'ım, şeytanın vesvesesinden ve çirkin rüyalardan Sana sığınırım."

Bize gece çirkin rüya gösteren şeytandır. Onun davası hep beni ademledir. Bizim iman lambamızı söndürmeğe çalışmaktadır. Hem gündüz bizim yakamızı bırakmıyor, çeşitli kötülüklerle önümüze çıkıyor, gece rüyamıza giriyor, bütün bunları o mel'ün bize yapıyor. İşte ondan kurtulmak için Rabbimize sığınmalı ve hem de yukarıdaki duayı okumalıyızdır.

Kendisine Rüya Anlatılan Kişinin Okuyacağı Duâ:

خَيْرًا تَلْقَاهُ وَشَرًّا تَوَقَّاهُ، خَيْرًا لَنَا وَشَرًّا عَلٰى اَعْدَائِنَا، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Hayren telkâhu ve şerren tevekkahu, hayren lenâ ve şerren alâ a'dainâ, vel-hamdülillahi rabbil âlemîne.)

"Hayırlı olsun, şerden uzak olsun. Hayır bize şer düşmanlarımıza olsun. Hamdolsun âlemlerin Rabbi olan Allah'a."

İyilik bizim kötülük düşmanımdır, başta şeytanımdır. Çünkü şeytan Allah tarafından kovulmuş, lânet halkası boynuna takılmış, Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış bir habisdir. Ondan gece gündüz Hakka sığınmak lâzımdır. Zira dinimiz bize böyle öğütlemekte ve istikamet vermektedir.

Kur'an okuyacağımız zaman şeytanın şerrinden Allah'a sığınmamız icap ettiğini Kur'an-ı Kerim bize haber vermektedir.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MÜBAREK GÜNLERDE OKUNACAK DUÂLAR

MÜBAREK GÜNLERDE OKUNACAK DUÂLAR

Receb Ayında Her Gün Okunması Gereken Duâ:

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبَ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ

(Allahumme bârik lenâ fî Recebe ve Şa'bâne ve belliğnâ Ramazân.)

"Allah'ım, Receb ve Şa'ban aylarını bize mübarek kıl, Ramazana da bizleri ulaştır."[1]

Receb ayı Allah'ın seçtiği ve ona kıymet verdiği üç ayların ilk ayıdır. Resûlullah Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Dikkat edin, Receb Allah'ın, Şa'ban benim, Ramazan da ümmeti Muhammed'in ayıdır."* buyurdu.[2]

Receb ayının faziletine dair çok hadis-i şerifler vardır. Ayrıca, şu duâyı

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 599.
2. *Nüzhetü'l-Mecâlis,* c. 1, s. 125.

öğle ile ikindi arasında okumak çok makbûl ve çok faziletlidir. Zira Hz. Peygamber bizzat kendisi bunu buyurmuştur:

أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الْعَظِيمَ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ وَاَتُوبُ اِلَيْهِ تَوْبَةَ عَبْدٍ
ظَالِمٍ لِنَفْسِهِ لَا يَمْلِكُ لِنَفْسِهِ مَوْتًا وَلَا حَيٰوةً وَلَا نُشُورًا

(Estağfirullahel azîm, ellezî lâ ilâhe illâ huvel Hayyül Kayyûmü ve etûbü ileyhi, tevbete abdin zâlimin li nefsihi lâ yemlikü li nefsihi mevten velâ hayâten velâ nuşûrâ.)

"Azîm, Hay ve Kuyyûm olan Allah'tan günahlarımın bağışlanmasını isterim. O'na yöneldim, nefsine zulmeden kulun tevbesini yaptım, öyle kul ki, nefsinin hayatına, ölümüne ve dirilişine gücü yetmez. Herşeye Senin gücün yeter Allah'ım."[3]

Bu duâ da yine Receb ayının içinde okunan ve her öğle ile ikindi arasında okunması gereken ve en aşağı yedi defa okunması icab eden mübarek bir duâdır. Bizzat Peygamberimizin bu duâyı okuduğu rivayet edilmektedir.

Kadir Gecesinde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّى

(Allahumme inneke afuvvun tuhibbül afve fa'fu annî.)

"Allah'ım, Sen affedicisin, affı seversin, beni affet."[4]

Kadir gecesi bin aydan hayırlı bir gecedir. Bunu bize Kur'an bildirmektedir. O gecede çeşitli ibadetler yapılacak ve bu duâ okunacaktır, hatta defalarca okunmalıdır.

Berat Gecesinde Okunacak Duâ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ يَاذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنُّ عَلَيْكَ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ، يَاذَا الطَّوْلِ وَالْاِنْعَامِ ،

3. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 599.
4. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 599.

لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ يَا ظَهِيرَ الرَّاجِينَ، وَيَاجَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ، وَيَااَمَانَ
الْخَائِفِينَ، وَيَادَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ، وَيَاغِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَيَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ،
اَللّٰهُمَّ اِنْ كُنْتَ كَتَبْتَنِي فِي اُمِّ الْكِتَابِ عِنْدَكَ شَقِيًّا فَامْحُ عَنِّي اِسْمَ الشَّقَاوَةِ،
وَاِنْ كُنْتَ كَتَبْتَنِي فِي اُمِّ الْكِتَابِ عِنْدَكَ مَحْرُومًا مُقْتَرًا عَلَيَّ رِزْقِي فَامْحُ
عَنِّي حِرْمَانِي وَتَقْدِيرَ رِزْقِي، وَاكْتُبْنِي عِنْدَكَ غَنِيًّا مُوَفَّقًا لِلْخَيْرِ مُوَسَّعًا عَلَيَّ
رِزْقِي، فَاِنَّكَ قُلْتَ فِي اُمِّ الْكِتَابِ يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ اُمُّ
الْكِتَابِ، اِلٰهِي بِالتَّجَلِّي الْاَعْظَمِ فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ الْمُكَرَّمِ الَّتِي
يُفْرَقُ فِيهَا كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ وَيُبْرَمُ، اِكْشِفْ عَنِّي مِنَ الْبَلَاءِ مَا اَعْلَمُ، وَمَا لَمْ
اَعْلَمُ، وَاغْفِرْ لِي مَا اَنْتَ بِهِ اَعْلَمُ، اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعَزُّ الْاَكْرَمُ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمْ

(Bismillâhirrâhmanirrahim,

Allahumme yâ zel menni velâ yemünnü aleyke. Yâ Zel celali vel-ikram, Yâ zettavli vel-in'âm. Lâ ilâhe illâ ente sübhaneke yâ zâhire'rrâcine, veyâ câ-rel müstecirîn, veyâ emânel hâifîn, veyâ delîlel mütehayyirîn, veyâ ğıyâsel müs-teğîsın, veyâ erhamerrâhimîn.

Allahumme in künte ketebtenî fî ümmil kitâbi indeke şakıyyen, femhu annî ismeşşekaveti. Ve ın künte ketebtenî fî ümmil kitâbi indeke mahrümen mukteren aleyye rızkî femhu annî hirmanî ve takdîre rızkî, vektübnî indeke ğaniyyen muvaffaken lil hayri muvassi'an aleyye rızkî fe inneke kulte fî üm-mil kitâbi yemhullahu ma yeşâü ve yüsbitü ve indehu ümmül kitabı.

İlâhî, bittecellil a'zami fî leyletinnisfî min Şa'bânel Mükerremi, elletî yuf-reku fîha küllü emrin hakîmin, ve yebremu, ikşif annî minel belâi ma a'lemü vemâ lem a'lemü, vağfirlî, mâ ente bihi a'lemü inneke entel-E'azzü'l-Ekremü.

Ve sallallahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim.)

"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla,

Ey veren ve verdiğine sitem etmeyen Allah'ım. Ey Celâl ve ikram sahibi! Ey kudret ve nimet sahibi, Senden başka ilâh yok, ancak Sen varsın. Ey uman-ların yardımcısı, ey barınmak isteyenlerin barındırıcısı, ey yardım isteyenle-rin yardımcısı ve merhamet edenlerin en merahmetlisi.

Allah'ım, eğer ismimi mevh-i mahfuzda şakî, kötü yazdınsa benden kötülük ismini gider. Eğer yine ismimi katında mahrum ve rızkımı dar yazdınsa, onu sil ve rızkımı çoğalt, beni zengin yaz, hayra muvaffak kıl, rızkımı genişlet ve çoğalt. Zira Sen Kur'an-ı Kerim'de buyurdun ki: 'Allah dilediğin' mahveder, dilediğini de bırakır. Ana Kitab O'nun yanındadır.'[5]

İlâhî, Berat gecesinde Şa'ban ayının yarısında yüce tecellîni, izhar et Allah'ım. O mübarek gece ki: 'O gece hikmetli her iş nezdimizden sâdır olan bir emir ile ayrılır.'[6]

Bildiğim ve bilmediğim belâları üzerimden kaldır Allah'ım. Bildiğin hatalarımı bağışla. Zira Sen Azîz ve Kerîm'sin. Allah'ın rahmeti Efendimiz Muhammed ve O'nun âl ve ashabının üzerine olsun.''[7]

Berat gecesi demek, Peygamberimizin ana karnına intikal ettiği ve rağbet bulduğu bir gecedir. O gecenin üstünüğünün bir alâmeti de Allah'ın rahmetinin çoşması ve taşmasıdır. O geceye ait belirli bir namaz yoktur, ancak duâ etmek, tevbe yapmak ve kaza namazı kılmak mümkündür. Bu geceye ait çok bol rahmetler va'd edilmektedir. Yeter ki müslüman o geceleri ganimet bilsin ve değerlendirsin.

Aşura Günü Duâsı:

اَللّٰهُمَّ مَاعَمِلْتُ مِنْ عَمَلٍ فِى هَذِهِ السَّنَةِ مِمَّا نَهَيْتَنِى عَنْهُ وَلَمْ تَرْضَهُ وَلَمْ
تَنْهَهُ، وَحَمِلْتَ عَنِّى وَعَفَوْتَ بَعْدَ قُدْرَتِكَ عَلٰى عُقُوبَتِى وَدَعَوْتَنِى اِلَى التَّوْبَةِ
بَعْدَ جُرْأَتِى عَلٰى مَعْصِيَّتِكَ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْتَغْفِرُكَ مِنْهُ فَاغْفِرْهُ لِى، وَمَا عَمِلْتُ
فِيهَا مِمَّا تَرْضَاهُ وَوَعَدْتَنِى عَلَيْهِ الثَّوَابُ ،فَتَقَبَّلْهُ مِنِّى، وَلاَ تَقْطَعْ رَجَائِى مِنْكَ
يَاكَرِيمُ

(Allahumme mâ amiltü min amelin fi hâzihisseneti mimma neheytenî anhu velem terdahu ve lem tenhehu, ve hamilte annî ve afevte ba'de kudretike alâ ukubetî ve da'avtenî illettevbeti ba'de cür'etî alâ ma'siyetike. Allahumme innî estağfirüke minhu fağfirhu lî, vemâ amiltü fiha mimma terdâhu ve va'adtenî aleyhissevâbu. Fe takabbelhu minnî velâ takta' recâî minke, yâ Kerîmü.)

---

5. Ra'd, 39.
6. Duhan, 4.
7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 598.

"Allah'ım, bu sene içerisinde işlediğim ve beni sakındırdığın şeylerden ve sakındırmadığın, razı olmadığın ve hoşlanmadığın şeyler işledimse beni affeyle.

Bana yüklediğin vazifelerden dolayı beni affettin ve beni tevbeye çağırdın, çeşitli günahlar yaptıktan sonra benim tevbemi kabul buyurdun.

Allah'ım, Sana istiğfar ederim, Senden bağışlamanı isterim. Beni bağışla, razı olduğun amellerden işledimse bana va'd ettiğin sevabı benden kabul eyle. Umudumu Senden kesme Allah'ım."[8]

Aşura günü duâsı meşhurdur. Peygamberimizin, aşura gününün önemi hakkında hadis-i şerifleri vardır. Peygamberimiz bir hadisinde şöyle buyuruyor: *"Aşura günü kim bir gün oruç tutarsa, firdevsi âlâya varis olur."* Yine buyuruyor: *"Aşura günü kim ki bin kere İhlâs sûresini okursa, Cenab-ı Hak o kimseye rahmet nazarı ile bakar."* Onu sıddîklardan yazar. Aşuranın mânası, nurlu yaşamak demektir.[9]

İstihâre Duâsı:

اَللَّهُمَّ اِنِّى اَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَاسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَاَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَاِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَاَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلاَاَعْلَمُ، وَاَنْتَ عَلاّمُ الْغُيُوبِ، اَللَّهُمَّ اِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ خَيْرٌ لِى فِى دِينِى وَمَعَاشِى وَعَاقِبَةِ اَمْرِى فَاقْدِرْهُ لِى وَيَسِّرْهُ لِى، ثُمَّ بَارِكْ لِى فِيهِ، وَاِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هَذَا الْاَمْرَ شَرٌّ لِى فِى دِينِى وَمَعَاشِى وَعَاقِبَةَ اَمْرِى فَاصْرِفْهُ عَنِّى وَاقْدِرْهُ لِى

(Allahumme innî estahîrüke biilmike, ve'stakdiruke bi kudretike, ve es'elüke min fezlikel azîmi, fe inneke takdirü velâ ekdiru ve ta'lemü velâ a'lemü. Ve ente allâmül ğuyûb.

Allahume in künte ta'lemü enne hâzel emre hayrün lî fî dînî ve me'âşî ve akibeti emrî fakdirhu lî ve yessirhu lî sümme bârik lî fihi. Ve inkünte ta'lemü enne hâzel emre şerrün lî fî dinî ve meâşî ve akibete emrî fasrifhu annî vasrifnî anhu ve akdirhû lî.)

---

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 600.
9. *Nüzhetü'l-Mecâlis*, c. 1, s. 142.

"Allah'ım, Senin ilminle istihâre etmek istiyorum, kudretinle bu işe başlamış oluyorum, yüce fazlından istiyorum. Zira Sen Kâdirsin, ben değilim. Sen bilirsin ben bilmem. Sen bütün gayıpları ve meydanda olmayanları bilirsin.

Allah'ım, eğer şu işin benim din ve dünyam için hayırlı olduğunu bilirsen, bunu yapmağa bana kudret ver ve işimi kolaylaştırır. Sonra beni bunda mübarek kıl. Eğer bu iş benim din ve dünyam ve bütün işlerim için şer ise, beni o işten vazgeçir ve beni uzaklaştır Allah'ım."[10]

İstihâre meşrûdur. Buharî'de, Müslim'de ve bir çok müteber kitaplarımızda mevcuttur. Peygamberimiz istihâre hakkında emirler buyurmuştur. İşte bu duâ da istihâre duâsıdır. Gece yatmadan evvel, Allah rızası için iki rekât namaz kılınır, arkasından bu duâ okunur, niyet yapılır ve yatılır. Gece gördüğü hal üzerine durumunu ayarlar. Mesela: Yatarken insan şöyle niyet ederek yatar: "Ya Rab, eğer benim bu niyet ettiğim iş hakkımda hayırlı ise bana beyaz, hayırsız ise bana siyah göster" der ve yatar. Gece ne görürse ona göre durumunu ayarlar.

Muharrem Ayına Girerken Okunacak Duâ:

سُبْحَانَ اللّٰهِ مِلْءَ الْمِيزَانِ وَمُنْتَهَى الْعِلْمِ وَمَبْلَغَ الرِّضَاءِ وَزِنَةَ الْعَرْشِ، لَا مَلْجَأَ
وَلَا مَنْجَا مِنَ اللّٰهِ اِلَّا اِلَيْهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ الشَّفْعِ وَالْوَتْرِ وَعَدَدَ كَلِمَاتِ
اللّٰهِ التَّامَّاتِ، بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيثُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِهِ
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Sübhanallâhi mil'el mîzâni ve müntehel ilmi ve meblağarrızâ ve zînetel arşi. Lâ melcee velâ mencee minallahi illa ileyhi.

Sübhanallâhi adedeşşef'i vel vetri ve adede kelimâtillâhit-tâmmâti, bi rahmetike estağîsü, velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîmi. Hasbiyallahu ve ni'mel vekîl, ni'mel mevlâ ve ni'mennasîr. Ve sallallahu alâ rasûlihi seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîne. Bi rahmetike ya Erhamerrâhımîn.)

"Mizân sahibini noksan sıfatlardan berî kılarım. Sonsuz ilim sahibini

---

10. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 612.

kemal sıfatlarla mevsûf kılarım. Arşın zînetini sağlayanı da tesbih ve takdis eylerim.

Sığınmak ve yakarmak ancak O'nadır. Tek ve çiftler sayısınca O'nu tesbih ederim. Noksan sıfatlardan berî, kemâl sıfatlarla mevsuf kılarım. Allahın tam kelimelerinin sayısınca tesbih ederim. Rahmetinle Senden yardım isterim. Kuvvet ve kudret ancak Alîy ve Azîm olan Allah'a mahsustur. Allah bana kâfidir, ve ne güzel vekildir. Ne güzel Mevlâ, ne güzel yardımcıdır. Allah, Resûlü Efendimiz Muhammed üzerine rahmet eylesin, âl ve ashabının ve hepsinin üzerine rahmet eylesin. Rahmetinle ey esirgeyenlerin en esirgeyicisi."(11)

Arabî ayların başı Muharrem ayıdır. Bu ay Ramazandan sonra en şerefli aylardan bir tanesidir. Peygamberimiz bu ayı çok medhetmiştir. Ahsab-ı kiram da bu aya son derece hürmet göstermişlerdir. Bilhassa yukarıdaki duâyı Muharremin başlangıcında okumak çok sevap kabul edilmiştir.

Ay Görüldüğünde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ، اَللّٰهُمَّ اَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالْاَمْنِ وَالْاِيمَانِ وَالسَّلاَمَةِ
وَالْاِسْلاَمِ

(Allahu ekberu, lâ ilâhe illallahu, Allahumme ehlillhu aleynâ bil emni velîmani vesselâmeti vel-islâmi.)

"Allah büyüktür, O'ndan başka ilâh yoktur. Allah'ım, ayı bize emniyetli ve mübarek kıl, selâmet ve islâma hayırlı kıl."(12)

Ay görüldüğünde Peygamberimiz tekbir getirirdi. Bize de bunu tavsiye etti. Bu duâyı ayı gördüğümüz zamanda okumamız çok faziletlidir.

Gök Gürlediği Zaman Okunacak Duâ:

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ، وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ، وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّٰهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

11. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 600.
12. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 594.

(Ve yusebbihur'ra'dü bi hamdihi vel melâiketü min hîfetihi ve yursilüs-savâ'ika fe yusîbu bihâ men yeşâu vehum yücâdilûne fillâhi vehuve şedîdül mihâl.)

"Gök gürültüsü O'nu öğerek tesbih eder, melekler de korkusundan O'nu tesbih ederler. Yıldırımlar gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Allah'ın tuzağı pek çetin olduğu halde onlar hâlâ O'nun hakkında tartışmaktadırlar."[13]

Gök gürlemesi oluyor. Bu, bulutların çarpmasından değil, Hakkın kudretinden meydana gelmektedir. İşte o hadise olduğunda müslüman bu ayeti bir kaç defa olsun okumalıdır.

Şiddetli Rüzgâr Esdiğinde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا رِيحًا وَلَا تَجْعَلْهَا رَيْحَانًا

(Allahummec'alhâ rîhan velâ tec'alhâ reyhânen.)

"Allah'ım, bunu rüzgâr kıl, azab kılma."[14]

Geçmiş kavimlerden Âd, Semûd gibi kavimler rüzgârla helâk olmuşlardı. Kur'an-ı Kerim'de gereken açıklamalar mevcuttur. Bu bakımdan şiddetli rüzgâr esdiğinde bu duâya devam etmemiz faydalı olacaktır.

Râbiatu'l-Adeviyye'nin Seherdeki Münâcatı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِلٰهِى غَارَتِ النُّجُومُ ونَامَتِ الْعُيُونُ، وَاُغْلِقَتْ اَبْوَابُ الْمُلُوكِ وَبَابُكَ مَفْتُوحٌ
لِلسَّائِلِينَ، اِلٰهِى وَسَيِّدِى مَا كَانَ نَصِيبِى مِنَ الدُّنْيَا اَعْطَيْتَهُ لِلْكُفَّارِ، وَمَا كَانَ
نَصِيبِى مِنَ الْعُقْبٰى اَعْطَيْتَهُ لِعُصَاةِ الْمُؤْمِنِينَ، فَلَا اُرِيدُ مِنَ الدُّنْيَا اِلَّا ذِكْرَكَ
وَلَا مِنَ الْعُقْبٰى اِلَّا رُؤْيَتَكَ، اِلٰهِى لَسْتُ فِى الْبَلْوٰى، وَلَا اَشْكُو مِنَ الْبَلْوٰى؛

13. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 597 (Ra'd, 13).
14. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 597.

مُرَادِى مِنْكَ، لَاسُؤَالِى بِلَا مَنٍّ وَلَا سَلْوٰى، وَاِنْ اَعْطَيْتَنِى الدُّنْيَا وَاِنْ
اَعْطَيْتَنِى الْعُقْبٰى فَلَا اَرْضَ مِنَ الدَّارَيْنِ اِلَّا رُؤْيَةَ الْمَوْلٰى

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

İlâhî, ğâretinnücûmü ve nâmetil uyûnü, ve uğlikat ebvâbül mülûki ve bâbuke meftûhun lissâilîne.

İlâhî ve seyyidî, mâ kâne nasibî minedünyâ a'taytuhu lil küffâri, ve makâne nasibî minel-ukbâ a'taytuhu li usâtil mü'minîne. Felâ urîdü mineddünyâ illâ zikreke velâ minel ukbâ illâ ru'yeteke.

İlâhî, lestü fîl belvâ, velâ eşkû minel belvâ, muradî minke, lâ sualî bilâ mennın vela selvâ. Ve in a'tayteniddünya ve in a'teytenil ukbâ felâ erda mined dâreyn illâ rü'yetel mevlâ.)

"Allahım, yıldızlar parladı, gözler uyudu. Padişahların kapıları kapandı, Senin kapın ise yalvaranlara açık.

Allahım, efendim, dünyada olan nasibimi kâfirlere verdim, âhirete ait olan nasibimi günahkâr mü'minlere verdim. Dünyadan ancak zikrini istiyorum. Ahirette de ancak cemâlini arzuluyorum.

Allahım, belâlar içinde değilim, belâlardan da şikâyet eder değilim. Arzum, Senden ne kudret helvası ve ne de bıldırcın etidir. Eğer bana dünyâ ve ahireti bağışlasan ben bunlardan razı olmam. Ancak Mevlâmın cemâlini görmek isterim ve ondan razı olurum."[15]

İslâm tasavvufunda büyük yer işgal eden bu seçkin kadın ne muazzam münacatta bulunmuştur. İçtenlikle yalvarmağa ve yakarmağa başlamıştır.

Kendisi evlilik hayatını ve insanlarla kaynaşmayı istememiş; ancak Rabbımla beraber olurum, demiştir. Kendisine tâlip olan Hasan el-Basrî'ye öyle veciz sualler tevcih etmiştir ki, kendisi şaşırmış ve onun bu soruları karşısında bocalamıştır.

Rivayetlere göre, sabahlara kadar uyumaz, ağlar, sızlar ve gecede bin rek'at namaz kılardı. Kendisine "Ey Râbîâ, ne kadar da cenneti arzuluyorsun ki bu kadar çok namaz kılıyorsun?" diyenlere; "Hayır, ben cennete girmek için veya Allah'ın azabından korunmak için namaz kılmıyorum. Benim

15. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 125.

gecelerde bin rek'at kılışım, kıyamet gününde Peygamberimizin cemaatından bir kişi fazla olayım, onun cemaatını çoğaltayım diyedir." demiştir.

Evet, müslüman hanımlar arasında ibladete kendini veren hanımlar çok var idi. Fakat Râbia anamız kadar özlü ve Hakka bağlı kimse yoktur.

Herkes uykuda iken Râbia, uyanık idi. Herkes uyurken o, Hakka yalvarıyordu. Bütün kapılar kapalı, fakat Halik'imin kapısı açıktır, diyordu. Dünyadan nasibim zikrin, âhirette nasıbım cemâlindir, diyordu.

Çeşitli belâlara uğradım, fakat belâlardan şikâyetim yok. Senin rızanı istiyorum. Dünyadan ancak Allah'ın mennuniyetini ve rızasını istiyorum, diyordu.

Her hususta tam manasiyle Allah'a bağlanmış, bir an olsun, Allah'tan gafil kalmamıştı. Böyle ömrünü geçirmiş ve bütün müslüman hanımlarına bir örnek olmuştu.

Cenab-ı Hak bizleri onun şefaatına mazhar buyursun, bizleri de onun gibi, Hakka bağlı olanlardan eylesin. Âmin.

Hafız Cemiyetinde Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ احْفَظِ الْحُفَّاظَ الْكِرَامَ عَنْ اَنْوَاعِ الْبَلَايَا، وَارْحَمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ بِحُرْمَتِهِمْ
فِي الْبِحَارِ وَالْبَرَايَا، اَللّٰهُمَّ احْشُرْنَا مَعَ حَمَلَةِ الْقُرْاٰنِ الْكَرِيمِ الْبَرَرَةِ يَوْمَ التَّلَاقِ،
لَاسِيَّمَا يَوْمَ تُنَادِي نَبِيُّنَا يَارَاكِبَ الْبُرَاقِ، اِشْفَعْ لَنَا يَوْمَ الْفِرَاقِ، اَللّٰهُمَّ كَمَا
جَعَلْتَ حَمَلَةَ الْقُرْاٰنِ حَمَلَةَ رَايَةِ الْاِسْلَامِ، فَاجْعَلْهُمْ لَنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ دَلِيلًا
اِلٰى دَارِ السَّلَامِ، اَللّٰهُمَّ تَوِّجْ اَهْلَ الْقُرْاٰنِ الْمُجَوِّدِينَ بِمَحَاسِنِ التِّيجَانِ،
وَجَمِّلْ اَذْكَارَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ بَيْنَ الْاِنْسِ وَالْجَانِ، اَللّٰهُمَّ اَصْعِدِ الْحُفَّاظَ الْكِرَامَ
عَلٰى مَنَابِرِ مِنْ نُورٍ يَوْمَ يُنَادِ الْمَلَائِكَةُ فِي الْمَحْشَرِ اَيْنَ حَمَلَةُ الْقُرْاٰنِ،
وَارْكَبْهُمْ عَلٰى نُورِ الْجِنَانِ مَعَ الْحُورِ وَالْوِلْدَانِ وَالْغِلْمَانِ، وَشَفِّعْهُمْ اِلٰى دَارِ
السَّلَامِ، يَوْمَ يُنَادِي عَلَى الصِّرَاطِ اَيْنَ حَمَلَةُ الْقُرْاٰنِ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى سَيِّدِنَا

مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ، وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumma'hfazil huffâze'lkirâm an envâ'ilbelâyâ, verham ümmete Muhammedin bihurmetihim filbihâri velberâyâ. Allahumma'hşurnâ ma'a hameletil Kur'ân'il-kerîmi el-berereti yevmettelâki, lâsiyyemâ yevme tünâdî nebiyyünâ, yâ râkibel burâk, işfî'-lenâ yevmel firâk, Allahumme kemâ ca'alte hameletel Kur'an hamelete râyetelislâm, fec'alhum lenâ yevmel kıyameti delîlen ilâ dârisselâm. Allahumme tevvic ehlel Kur'anil mücevvidîne bimehâsinettican, ve cemmil ezkârehum yevmel kıyameti beynel insi vel-cân. Allahumme es'idil huffâzelkirâm alâ menâbiri min nuri yevme yunâdil melâiketü fil mahşeri, eyne hemeletel Kur'an. Verkebhum alâ nuril cinân ma'al hûri vel vildâni vel ğilmân. Ve şeffi'hum ilâ dârisselâm, yevme yünâdî alessıratı eyne hemeletel Kur'an. Ve sallallahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn. Ve selâmun alel mürseline vel-hamdülillahi rabbil âlemin.)

"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla,

Allah'ım, huffazı kiramı çeşitli belâlardan muhafaza eyle. Denizde ve karada bulunan ümmeti Muhammed'e bunların hürmetine merhamet eyle.

Allah'ım, bizi kavuşacağımız günde Kur'anı hıfz eden hafızlarla birleştir, bizleri onlarla haşreyle. Bahusus, Peygamberimize 'Ey Burak'a binen peygamber' diye seslendiği vakitte. Bize ayrılık gününde şefâat eyle.

Allah'ım, Kur'anı hıfzettirdiğin gibi, islâmın şehametini de muhafaza eyle. Hafızları kıyamet gününde bize delil ve öncü kıl, selâmet evi olan cennette onları öncü eyle.

Allah'ım, Kur'an'ı tecvid üzere okuyanları tâclandır, kıyamet gününde insanlar ve cinler huzurunda onların zikirlerini güzelleştir.

Allah'ım, kıyamet gününde 'Nerde hâfız-ı kelâmlar?' diye seslenildiği vakit Sen o günde hafızları nurlu minberlerinin üzerine çıkar, onları her yönden mes'ut eyle. Onları huri ve vildan ve ğilmanlarla beraber cennetin nurları üzerine bindir. Darüsselâmda sırat köprüsü üzerinde 'Nerde Kur'an'ı hıfzedenler?' diye seslenileceği günde onlara şefâat etme imkânı ver.

Allah'ın rahmet ve merhameti efendimiz Muhammed, O'nun âl ve ashabının üzerine olsun. Allah'ın selâmı peygamberlerinin tümünün üzerine ol-

sun. Hamdü senâ âlemlerin Rabbi üzerine olsun."[16]

Bu duâ hafızlık töreninde okunur. Hafızlar yapmış oldukları hafızlıklarını kanıtlamak için Kur'an'ı baştan sona kadar halkın gözleri önünde okurlar, hatim yaparlar. Sonra da onların hakkında yukarıdaki duâ yapılır. Duâ hem onların feyizlenmeleri ve derece almaları için, hem de bizim onlardan şefaat almamız içindir. Böyle cemiyetler eskidenberi Türkiye'mizde olagelmişlerdir. Kur'an severler, uzak yollardan hafızlık cemiyeti duâsına gitmek için gayret gösterirler ve feyiz almak için duâya iştirak ederler. Her meclisin duâsı ayrı ayrıdır. Meselâ nikâh merasimindeki duâ başka, yemek sofrasındaki duâ başka, hafızlık törenindeki duâ başkadır. Her şey yerine ve zamanına göre değer kazanacaktır. Bunun için bu husustaki duâların çok daha geniş olması mümkündür. Fakat biz burada Merhum Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi'nin bu yoldaki duâsını aldık ve kitaba seçme olarak yazdık. Allah hepimize bunun feyzini nasib buyursun. Âmin.

---

16. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 61.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

YOLCULUK İLE İLGİLİ DUÂLAR

YOLCULUK İLE İLGİLİ DUÂLAR

Evimize Girerken Okuyacağımız Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِسْمِ اللّٰهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

(Allahumme innî es'elüke hayrel mevleci ve hayrel mahreci, bismillahi velecnâ ve bismillâhi haracna ve alallâhi Rabbena tevekkelnâ.)

"Allah'ım, hayırlar hususunda Senden hayırlı çıkış ve giriş isterim. Ey Allah'ım, Senin adınla girdik, yine Senin adınla çıkarız. Yalnız Allah'a, Rabbimize güvendik ve dayandık."[1]

Bu duâ eve girildiğinde okunur. Bu duâ okunduktan sonra selâm verilir ve eve girilir. Bütün peygamberler böyle yapmışlardır. Bizler de onların birer vekilleri olarak böyle yapmalıyız.

---

1. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 617.

Evden Dışarı Çıkarken Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ

(Bismillahi tevekkeltü alallah, velâ havle velâ kuvvete illâ billâh.)

"Allah'ın ismiyle, Allah'a tevekkül ettim. Kuvvet ve ibadet ve taat yapmak ancak Allah'ın yardımıyladır."

Evden sokağa çıkıldığında bu duânın okunmasında çok isabet vardır. Zira büyüklerimiz böyle yapmışlardır.

Bir Şehre Girildiğinde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهَا، اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا فِيهَا مَنَّاهَا، وَحَبِّبْنَا اِلَى اَهْلِهَا وَحَبِّبْ صَالِحِى اَهْلِهَا، اِلَيْنَا

(Allahumme bârik lenâ fîha, Allahumme'rzuknâ fîha mennâha, vehabbibna ilâ ehlîha ve habbib salîhi ehlîha ileyna.)

"Allah'ım, bu şehiri bize mübarek kıl, nimetlerinden bizi rızıklandır. Halkını bize sevdir ve bizi de onlara sevdir Allah'ım."(2)

Bir şehire girildiğinde o şehrin halkı ile kaynaşmak karşılıklı olarak sevişmek için bu duâ okunmalıdır. Mümkün ise üç defa tekrar edilmelidir.

Arabaya Binerken Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ، سُبْحَانَ الَّذِى سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَاِنَّا اِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

(Bismillâhi, sübhanellezî sahhara lenâ hâzâ vemâ künnâ lehu mukrinîn ve innâ ilâ Rabbinâ lemünkalibûn.)

---

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 617.

"Allah'ın adıyla. Bunu bize musahhar kılan Allah tamamiyle münezzehdir, yoksa onu zaptedemezdik. Biz herhalde Rabbimize döneceğiz."[3]

Bu duâ arabalara binerken okunur. Kara yolculuğu yapılırken okunur. Tamamen Hakkın iradesine teslim olunduğunu ve O'ndan başka sığınılacak hiçbir varlığın bulunmadığını belirtmek için okunur. Zira Resûlullah (s.a.v) Efendimiz her ne zaman deveye binse bu duâyı okurlardı.

Gemiye Binildiğinde Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا، اِنَّ رَبّ۪ي لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ، وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِه۪،
وَالْاَرْضُ جَم۪يعاً قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَم۪ينِه۪، سُبْحَانَ اللّٰهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

(Bismillâhi mecreha ve mürseha, inne Rabbî leğafûrun rahîm. Vema kaderullahe hakka kadrihi vel ardu cemî'an kabzatuhu yevmel kıyameti vessemavatü matviyyâtün biyemînihi, sübhâne'llâhi ammâ yüşrikûn.)

"Gemiye Allah'ın adıyla binin ki onun yürümesi de, demir atması da Allah'ın iradesiyledir. Çünkü Rabbim Gafûr'dur, Rahîm'dir."[4] *"Onlar Allah'ı gerektiği gibi tâzim ve takdir edemediler. Kıyamet günü yeryüzü topu birden O'nun avucundadır, gökler ise sağ eliyle bükülmüştür. O, şerik koştukları şeylerden tamamiyle münezzehdir, yücedir."*[5]

Yola Çıkacak Kimsenin Okuyacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ بِكَ اَسْتَع۪ينُ وَعَلَيْكَ اَتَوَكَّلُ، اَللّٰهُمَّ ذَلِّلْ ل۪ي صُعُوبَةَ اَمْر۪ي، وَسَهِّلْ
عَلَيَّ مَشَقَّةَ سَفَر۪ي، وَارْزُقْن۪ي مِنَ الْخَيْرِ اَكْثَرَ مِمَّا اَطْلُبُ، وَاصْرِفْ عَنّ۪ي
كُلَّ شَرٍّ، رَبِّ اشْرَحْ ل۪ي صَدْر۪ي وَيَسِّرْ ل۪ي اَمْر۪ي، اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ي اَسْتَحْفِظُكَ
وَاَسْتَوْدِعُكَ نَفْس۪ي وَد۪ين۪ي وَاَهْل۪ي وَاَقَارِب۪ي وَكُلَّ مَا اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَيْهِمْ بِه۪
مِنْ اٰخِرَةٍ وَدُنْيَا، فَاحْفَظْنَا اَجْمَع۪ينَ مِنْ كُلِّ سُوءٍ يَا كَر۪يمُ

---

3. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 614 (Zuhruf, 14).
4. Hûd, 41.
5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 614 (Zümer, 67).

(Allahumme bike esta'înü ve aleyke etevekkelü, Allahumme zellil lî su'-ûbete emrî, ve sehhil aleyye meşakkate seferî, verzuknî minel-hayri eksere mimmâ atlubu, va'srıf annî külle şerrin, Rabbişrahlî sadrî ve yessirlî emrî.

Allahumme innî estahfizuke ve'stevdi'uke nefsî ve dînî ve ehlî ve ekaribî ve küllema en'amte aleyye ve aleyhim bihi min âhiretin ve dünyâ fehfeznâ ecmeîne min küllî sûin yâ Kerîm.)

"Allah'ım, Sana sığınırım. Sana dayanırım. Allah'ım, işlerimin zor olanlarını kolaylaştır, yolboyu sıkıntılarımı gider. İstediklerimin daha hayırlısıyla rızıklandır. Kötülüklerin tümünü benden kaybet. Göğsümü genişlet ve işimi kolaylaştır Allah'ım.

Allah'ım, Senden korunmamı ister, nefsimi, dinimi, çoluk çocuğumu ve bütün akrabamı Sana teslim ederim. Üzerime akıttığın ve onlara verdiğin dünya ve âhiret nimetlerinin bütününü bize ver. Her kötülükten hepimizi koru ey kerem sahibi."[6]

Bu duâyı, yola çıkmak üzere bulunan kimsenin yapması gerekiyor. Çünkü yolculuk çok zor bir mes'eledir. Bu duâyı yedi defa okuyup yola çıkmak lâzımdır.

Yola Giderken Ayağa Kalkılır ve Şu Duâ Yapılır:

اَللّٰهُمَّ اِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ وَبِكَ اِعْتَصَمْتُ، اَللّٰهُمَّ اكْفِنِى مَااَهَمَّنِى وَمَالاَ اَهْتَمُّ لَهُ، اَللّٰهُمَّ زَوِّدْنِى التَّقْوٰى، وَاغْفِرْ لِى ذَنْبِى، وَوَجِّهْنِى لِلْخَيْرِ اَيْنَمَا تَوَجَّهْتُ

(Allahumme ileyke teveccehtü ve bike i'tasamtü. Allahum me'kfinî ma ehemmenî vema lâ ehtemmü lehu. Allahumme, zevvidnî't-takvâ, vağfirlî zenbî ve veccihnî lil hayri eynema teveccehtü.)

"Allah'ım, sadece Sana döndüm, ancak Sana yalvardım. Allah'ım, önemli olan ve olmayan işlerimde bana kudret ver. Allah'ım, bana Allah korkusu ver. Günahımı bağışla. Hangi yerde olursam olayım beni iyi yola çevir."

Akşam Üzeri Yolculuk Yapılırken Okunacak Duâ:

يَااَرْضُ رَبِّى وَرَبُّكِ اللّٰهُ، اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شَرِّكِ وَشَرِّ مَا خُلِقَ فِيكِ، وَشَرِّ

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 615.

مَا يَدُبُّ عَلَيْكِ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ اَسَدٍ وَاَسْوَدَ وَمِنَ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ وَمِنْ سَاكِنِ
الْبَلَدِ وَمِنْ وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

(Yâ ardu, Rabbî ve Rabbüke'llahu, eûzü billâhi min şerrike veşşerri mâ hulika fîke ve şerrimâ yedübbü aleyke, eûzübike min esedin ve esvede, ve minel hayyeti vel-akrebi ve min sâkinil beledi ve min vâlidin vemâ velede.)

"Ey toprak; benim ve senin Rabbin Allah'dır. Senin kötülüğünden, sende bulunan ve yaratılanların kötülüklerinden ve üzerinde deprenenlerin, fenalıklarından Yüce Mevlâ'ya sığınırım. Aslan, siyah, yılan, akreb, köyün sakinleri bulunanların baba ve evlâdlarından Sana sığınırım."(7)

Toprak içinde ve üstünde bir çok zararlı mahluklar vardır. Bunların isimlerini bildiğimiz gibi bir çoklarının da isimlerini bilmeyiz. Bunun için bildiğimiz ve bilmediğimiz zararlı hayvanların şerrinden yola çıktığımız zaman Allah'a sığınmalıyız. Bütün mahlukatın iyilik ve kötülüğü O'nun elindedir. O, murad etmezse, yılan zehirini akıtamaz. Arslan hücum edemez, akrep sokamaz. Bütün mahlukat kadir olan Allah'ın kudret elindedir. Bunu böyle bilmeli ve ona göre iman etmeliyiz.

Harpten Geri Gelen Yaralıya Yapılan Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى نَصَرَكَ وَاَعَزَّكَ وَاَكْرَمَكَ

(Elhamdü lillâhillezi nasarake ve e'azzeke ve ekrameke.)

"Sana yardım eden, yücelten ve ikramda bulunan yüce Allah'a hamdüsenâ ederim."(8)

Harbe gidip yaralanarak geriye gelen bir gaziyi gördüğümüz zaman yukarıdaki duâyı okuyacağız. Bilginlerimiz bize böyle öğütlemişlerdir. Bizlerden sonra gelecek nesiller de aynı yolu tutacaklardır. Onun için bizler üstün bir milletiz. Savaşırız, bazen galip bazen da mağlup oluruz. Fakat hiçbir zaman güvencemizi kaybetmeyiz. İslâm dininin şehide verdiği mânevî rütbeyi hiç bir din vermemiştir. Gâziye de dinimiz çok büyük bir kudsiyyet vermiştir.

7. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 518.
8. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 518.

ON ALTINCI BÖLÜM

SAVAŞLA İLGİLİ DUÂLAR

SAVAŞLA İLGİLİ DUÂLAR

Savaş Hakkında Kısa Bir Bilgi:

Savaş dinimizin emirlerindendir. Allah Kur'an-ı Kerim'in müteaddit yerlerinde *"Sizlerle harb etmek isteyenlerle harb ediniz."* buyurmuştur. Gücünüz kuvvetiniz diğer devletlerden daha fazla olsun, demiştir. Buna benzer daha bir çok açıklamalar vardır.

Hz. Peygamber Efendimiz de: *"Savaş kıyamete kadar bâkidir."* buyurdu.(1)

Yine Ebu Zer anlatıyor: "Yâ Resûlullah, hangi ameller hayırlıdır?" sorusuna karşılık Peygamberimiz: *"Önce Allah'a iman etmek, ikincisi de Allah rızası için savaş etmektir."* buyurmuştur.(2)

Vatanı sevmek imandandır. Gerektiğinde de vatan için ölmek farzdır. Büyüklerimiz şöyle demişlerdir:

"Fî sebilillah gazâdır şanımız,
Malımız olsun fedâ hem canımız."

Savaş aynı zamanda bir çok günahları da döker, bizleri anadan doğmuş gibi bir hale sokar. Bir müslüman canla başla bir defa kılıcını çekmiş olsa, bu kılıç kıyamette ateşten bir kalkan şeklinde olup o kimseyi her türlü azaplardan muhafaza eder. Kılıç yerine mızrak ve diğer harp aletlerini kullansa,

---

1. Buharî, Kitabu'l-Cihad.
2. Buharî, Kitabu'l-Cihad.

mahşer gününde o harp aletleri nurdan bir sancak halinde parlayacaklardır. Mekke'nin fethi esnasında düşmanla çarpışan Hz. Zübeyr şehid edilince, ruhunun sanki bir parlak sancak şeklinde yükseldiğini bizzat Hz. Peygamber Efendimiz görmüş ve durumu sa kirama intikâl ettirmiştir. Rivayet olunur ki, ölenlerin hiç birisi tekra eyi istemeyecektir. Fakat, şehidler ölüp tekrar dirilmeyi, yine ölüp t irilmeyi isteyeceklerdir. Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerin buyuruyor:

"Dikkat edin, size Kadir gecesinden azîletli bir geceyi haber vereyim mi? İyi biliniz ki o harb saflarında iğiniz gecedir."[3]

İşte savaş için hem cesaret hem de l tleri lâzımdır. Ayrıca, duâlara da devam etmek çok fazîletli olacak

Savaşta Düşmanın Korkması İçin Yapılacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ سَرِيعَ الْحِسَابِ، اِهْزِمِ الْاَحْزَابَ، اَللّٰهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ

(Allahumme münzilel kitabî serî'al hisabi, ihzimil ahzâbe, Allâhumehzimhum ve zelzilhum.)

"Ey Allah'ım, kitabı inzal eden ve hesabı çabuk olan Halik'im. Düşmanları perişanlığa uğrat, Ey Allahım. Onları perişan et, kuvvetlerini ve mâneviyatlarını sıfıra indir."[4]

Savaşta düşmanın perişan olması en zevkli hallerden birisidir. Müslümanlar daima galip gelmişler ve gelmeye de devam edeceklerdir. Çünkü imansızlar için şehid olma fazîleti yoktur. Bu fazîlet ancak İslâm'da vardır.

Savaş Anında Yapılacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ عَضُدِى وَنَصِيرِى، بِكَ اَحُولُ وَبِكَ اَصُولُ وَبِكَ اُقَاتِلُ

3. *Meşâriku'l-Envar*, 177.
4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 580.

(Allahumme ente adüdî ve nasîrî bike ehûlü ve bike esûlü ve bike ukatilü.)

"Allah'ım, kudretimi veren Sensin. Sadece Senin rızanı kazanmak için savaşa gidiyorum. Yalnız Senin yardımınla hucüm ederim."[5]

Düşmandan Çekinildiği An Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَجْعَلُكَ فِى نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

(Allahumme innâ nec'alüke fî nuhûrihim ve neûzü bike min şürûrihim.)

"Allah'ım, Senin koruyuculuğunu onlara karşı kale ediyoruz. Onların kötülüklerinden yine Sana sığınıyoruz."[6]

Düşmana karşı bu duâ çok önemlidir. Düşmanı kaçırmak ve korkutmak için okunur. O dehşetli anda devamlı okunursa, çok yerindedir.

Harp Arasında Okunacak Duâ:

لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ

(Lâ ilâhe illallahül Halîmü'l-Kerîm. Sübhanallahi Rabbissemâvatis'seb'i ve Rabbil arşil azîm. Lâ ilâhe illa ente, azze cârüke ve celle senâüke.)

"Halîm ve Kerîm olan Allah'tan başka ilâh yoktur. Yedi kat göklerin ve Arş-ı azîmin Rabbi olan Allah'ı tesbih eylerim."

Düşmanın Karşısında Şu Duâ Okunur:

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ، بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى وَاَمَرُّ،
اَللّٰهُمَّ اَنْجِزْنِى مَاوَعَدْتَنِى، اَللّٰهُمَّ اٰتِ مَاوَعَدْتَنِى، اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا،

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 580.
6. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 581.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَاتَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَاتَأَخَّرَ، وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً، وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْراً عَزِيزاً، نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ، وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

(Seyühzemul cem'u ve yuvellûne'ddubur, belissâ'atu mev'iduhum vessâ'atu edhâ ve emerru, Allahumme encizni ma va'adteni, Allahumme âti mâ va'adteni, İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ, liyağfire leke'llâhu ma takaddeme min zenbike ve mâ taahara ve yütimme ni'metehu aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstekîmâ, ve yensurake'llahu nasren azîzâ, nasrun minallahi ve fethun karîb, ve beşşiril mü'minîn.)

"Yakında o cemaat (Bedirde) dağılıp arkalarını çevirecekler. Hayır, (Bedir'den sonra) onların buluşma yerleri kıyamettir. Kıyamet azabı ise bundan daha şiddetlidir."(7)

"Allah'ım, bana va'd ettiğini yerine getir. Allah'ım va'd ettiğini bana ver."

"Muhakkak ki biz sana muazzam ve âşikar bir fetih ve zafer verdik. Bununla Allah, evvelki ve sonraki günahını yarlığayacak, hakkında nimetini de tamamlayacak, seni doğru yola götürecek, sana şanlı, şerefli bir nusrat verecektir."(8)

"Allah tarafından nusrat, yakın zamanda da bir feth ve muzafferiyettir. Bunları mü'minlere müjdele."(9)

Yukarıdaki âyetler muharrebe zamanında okunan âyetlerdir. Çünkü Bedir muharebesinde ve diğer muharebelerde bunlar tatbik edilmiştir. Peygamberimiz Hz. Allah'tan yardım istemiş, Allah da va'd ettiği yardımı Hz. Peygamber'e ve seçkin ümmetine nasip kılmıştır.

Bu sûrede Peygamberimizin günahının bağışlandığı ifade edilmektedir. Halbuki Peygamberimizin ne küçük ve ne de büyük bir günahı vuku bulmamıştı. Bu ise bir tevazu içindir ve Resûlullah'ın şanını yüceltmek içindir. Bütün kâinat onun hürmetiyle meydana gelen bir peygamberin günahı olur mu hiç? Bu asla varid değildir.

7. Kamer, 46-48.
8. Fetih, 1-4.
9. Saf, 13.

Harb haddi zatında bir minnet ve meşakkat kaynağıdır. Bunda muvaffak olmak için ne gerekiyorsa yapmak lazımdır. Bir yandan techizat ve kuvvet hazırlamak, diğer taraftan düşmanı yıldırmak için gereken kuvveti hazırlamak lazımdır. Ayrıca Allah'a sığınmak ve O'ndan yardım dilemekte gerekmektedir.[10]

Düşmana Galip Gelmek İçin Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحاً مُبِيناً، وَيَهْدِيَكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً، وَمَا النَّصْرُ اِلاَّ مِنْ
عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ، وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ، وَكَانَ حَقّاً عَلَيْنَا
نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ، فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحاً، وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً
نَصِيراً، قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ.

(Bismillahirrahmânirrahîm,
İnna fetahna leke fethan mübînâ, ve yehdiyeke sırâten müstakîmâ, ve mennasru illâ min indillahil Azîzi'l-Hakım, vellahu yüeyyidu binasrihi men yeşâu, ve kâne hakkan aleyna nasru'l-mü'minîne, feftah beynî ve beynehüm fethâ, vec'al lî min ledünke sultânen nasîra, kale Rabbi'nsurnî bimâ kezzebûn.)

"Muhakkak ki biz sana muazzam ve aşikâr bir fetih ve zafer verdik. Seni doğru yola götürecek, sana şanlı, şerefli bir nasrat verecek" (Fetih, 1-2).

"Yardım ve galip gelmek yalnız Hakîm olan Allah tarafındandır." (Âl-i İmran, 126).

"Allah dilediğini yardımıyle destekler." (Âl-i İmran, 13).
"Mü'minlere yardım etmek bize yaraşır." (Rum, 47).
"Benimle onların arasını aç Allah'ım" (Şuara, 118).
"Bana tarafından hakkıyla yardımcı bir kuvvet ver." (İsrâ, 80)

"Nuh, imanlarından ümitsiz olunca: 'Ya Rab; onların beni yalana çıkarmalarına karşılık bana yardım et' dedi." (Mü'minun, 26)

---

10. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 580.

Düşmanı Yok Etme ve Zararından Kurtulma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ، إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا، فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ
مُقْتَدِرٍ، وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ، فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيمٌ، وَلَا طَعَامٌ
إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ

(Bismillahirrahmânirrahîm,

Messethümü'l be'sâü veddarrâü, innâ erselnâ aleyhim hâsıbâ, feahaznâhüm ahze azîzin muktedirin ve ye'tîhi'l mevtü min külli mekânin, feleyse lehu'l yevme hâhünâ hamîm, velâ ta'âmun illâ min ğislîn.)

"Onlara öyle âfet, mihnet erişti." (Bakara, 214)

"Biz de üzerlerine taş yağdırdık." (Kamer, 34)

"Galip ve güçlü, kuvveti olana yakışır bir yakalama ile onları yakaladık." (Kamer, 42)

"Ölüm kendisini her taraftan sarar." (İbrahim, 17)

"Onun gözetecek bir dostu bulunmayacak. İrinden başka bir yiyeceği olmayacak. (Hâkka, 35-36)

Yukarıdaki âyetler ayrı ayrı birer hüküm ifade ederler, bütün sıkıntıların önlenmesini husule getirir. Bütün mihnet ve meşakkatları bertaraf eder. Hakka aşk ile sığınıldığında düşmanın şerrinden kurtulmuş olur. İnsan düşmanı hayvan düşmanından daha eşeddir. Çünkü hayvan bir defa vurur geçer, fakat insan düşmanı vurup geçmez, insanı tamamen yok etmek ister, böyle merhametsiz insanlardan ve düşmanlardan Allah'a sığınmak ve yukarıdaki duâya devam etmek lâzımdır. Ancak bu sayede huzur ve sükun husule gelmiş olur.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

GÜNLÜK HAYATLA İLGİLİ DUÂLAR

GÜNLÜK HAYATLA İLGİLİ DUÂLAR

Elbise Giymek İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَسْئَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَاهُوَ لَهُ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا
هُوَ لَهُ، اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ اَنْتَ كَسَوْتَنِى، اَسْئَلُكَ خَيْرَهُ، وَخَيْرَ مَا صُنِعَ
لَهُ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى كَسَانِى هٰذَا وَرَزَقَنِى مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّى وَلاَ قُوَّةٍ

(Allahümme innî es'elüke min hayrihi ve hayri mâhüve lehu, ve eûzü bike min şerrihi ve şerri mâhüve lehu. Allahumme lekel humdü, ente kesevteni. es'elük hayruhu ve hayru mâ suni'a lehu. Elhamdü lillâillezî kesânî hâzâ ve razakanî min gayri havlin minnî velâ kuvvetin.)

"Allah'ım, bu elbisemin hayırlı olmasını ve haylırla sonuçlanmasını (eskimesini) Senden istiyorum. Bunun şer olmasından ve şerlikle neticelenmesinden Sana sığınırım.

Allah'ım, hamd Sana mahsustur. Sen beni giydirdin, Senden bu giydiğimin hayırlı olmasını ve hayırla eskimesini isterim. Eziyet ve sitem etmeden

beni giydiren ve beni rızıklandıran Allah'a hamdederim.''[1]

Musibete Karşı Okunacak Duâ:

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اَللّٰهُمَّ عِنْدَكَ مُحْتَسَبُ مُصِيبَتِى، فَأْجُرْنِى فِيهَا
وَأَبْدِلْنِى فِيهَا خَيْرًا

(İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn. Allahumme indeke muhtesebun musîbetî, fe ecirnî fîhâ ve ebdilnî fîhâ hayren.)

"Biz Allah'dan geldik, yine Allah'a gideceğiz. Allah'ım, musibetimin ecrini bana ver ve bundan daha hayırlısını bana ver.''[2]

Musibet dediğimiz zaman, bunun çok çeşitleri vardır. Meselâ hapishaneye girmek, cinâyet işlemek, çeşitli hadiselere sebep olmak gibi hususlara musibet denir. Ayrıca, ölüme de musibet denir. Kur'ân-ı Kerim'de bunun ifadesi vardır. Yukardaki duânın yarısı âyet, yarısı duâdır. Bu itibarla bir cenazemiz olduğunda, hem Allah'a teslim olacağız, hem de bu duâyı sık sık okuyacağız. Ancak Allah'a teslim olduğumuzu isbat etmiş oluruz. İnsan, bir doğum olduğu vakit güler, sevinir. Fakat bir ölüm halinde ağlar, sızlar. Halbuki veren Allah almasını da bilir. O'na bağlanmaktan başka çâremiz yoktur.

Vesveseyi Önleme Duâsı:

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ، اللّٰهُ اَحَدٌ اللّٰهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُوًا اَحَدٌ

(Âmentü billâhi ve rusulihi, Allahu ahadün, Allahussamedü, lem yelid velem yûled, velem yekün lehu küfüven ahad.)

"Allah'a ve O'nun bütün peygamberlerine inandım. Allah birdir. Yemez, içmez, hiçbir şeye muhtaç değildir. Doğurmadı ve doğurulmadı. O'na hiçbir şey denk olamadı.''[3]

---

1. *Mecmûatu'l- Ahzab*, c. 1, s. 595.
2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 614.
3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 614.

Bu dua vesvese için çok önem taşımaktadır. Zira vesvese insanları çürüten bir çamurdur. Düşündükçe insan düşünür ve kendisini mahveder. Bunun için bu duânın okunmasında çok büyük bir isabet vardır. Mutlak surette Mevlâ insanı koruyacak ve vesveseden kendisini kurtaracaktır. Çünkü koruyucumuz O'dur.

Nikah Duâsı: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ اَبِينَا آدَمَ وَاُمِّنَا حَوَّاءَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِالْيُمْنِ
وَالْيُسْرٰى، وَكَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَبَيْنَ اُمِّنَا عَائِشَةَ
وَخَدِيجَةَ الْكُبْرٰى، اَللّٰهُمَّ اَلْقِ بَيْنَهُمَا مَوَدَّةً كَمَا اَلْقَيْتَهَا بَيْنَ عَلِيٍّ رَضِيَ اللّٰهُ
عَنْهُ وَفَاطِمَةَ الزَّهْرٰى وَكَمَا اَلْقَيْتَهَا بَيْنَ بِنْتَيْ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعُثْمَانَ
ذِى النُّورَيْنِ كَالْغُرَّاةِ الْغَرَّاءِ ، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ بَيْنَ الْحَلَالَيْنِ حَلَاوَةً كَمَا جَعَلْتَهَا
بَيْنَ مُوسٰى وَصَفُورَاءَ، وَاجْعَلْهُمَا سَارَّيْنِ بِحُرْمَةِ اُمِّنَا هَاجَرَ، اِنَّكَ كُنْتَ
غَفَّارًا، وَارْحَمْهُمَا بِحُرْمَةِ اُمِّنَا رَحِيمَةَ اِمْرَاَةِ اَيُّوبَ اِنَّهُ كَانَ صَفِيًّا وَصَبُورًا،
اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ اَمْرَهُمَا وَكَثِّرْ عُمْرَهُمَا وَارْزُقْهُمَا رِزْقًا يَا خَيْرَ الرَّازِقِينَ، وَكَرِّمْ
خَلْقَهُمَا وَحَسِّنْ خُلُقَهُمَا، وَاخْلُفْ لَهُمَا خَلَفًا خَيْرًا يَا اَحْسَنَ الْخَالِقِينَ،
اَللّٰهُمَّ ارْزُقْهُمَا اَوْلَادًا اَخْيَارًا، وَلَا تَجْعَلْهُمْ اَشْقِيَاءَ اَشْرَارًا، وَاجْعَلْهُمْ شُفَعَاءَ
لِوَالِدَيْهِمَا صِغَارًا وَكِبَارًا وَاَبْرَارًا، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْنَا بِسَتْرِكَ الْجَمِيلِ، بِالنِّكَاحِ
عَنِ السِّفَاحِ يَا سَفُوحُ، يَا سَتَّارُ، وَلَا تَكْشِفْ سِرَّهُمَا، وَاغْفِرْ شَرَّهُمَا يَا غَفُورُ
يَا غَفَّارْ

اَللّٰهُمَّ كَثِّرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ وَيَسِّرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، بِحُرْمَةِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ
عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ، وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm,

Allahumme ellif beynehumâ kemâ ellefte beyne ebînâ Âdeme ve ümminâ Havvâe aleyhimesselâm bil yümni vel yüsrâ, ve kemâ ellefte beyne nebiyyinâ Muhammedin aleyhisselâm ve beyne ümminâ Âişete ve Hadîcetel kübrâ.

Allahumme, elkı beynehümâ meveddeten kemâ elkeyteha beyne Aliyyin radıyallâhu anhü ve Fâtımette'z-Zehrâ, ve kemâ elkeyteha beyne bintey Muhemmedin aleyhisselâmü ve Osmâne Zinnûreyni kel ğurretil ğarrâi. Allahummec'al beynel helâleyni halâveten kemâ ca'alteha beyne Musa ve Safûrâe, vec'alhüma sârreyni bi hürmeti ümminâ Hâcere, inneke künte gaffâran, verhamhumâ bi hürmeti ümminâ Rahîmeten imreeti Eyyûbe, innehu kâne safiyyen ve sebûrâ.

Allahumme yessir emrehuma ve kessir umrehuma, verzukhuma rızken ya hayrerrâzikîne, ve kerrim halkehuma, ve hassin hulükehumâ vehlüf lehumâ halefen hayren yâ ahsenel hâlikîne.

Allahummerzukhumâ evlâden ahyâren velâ tec'alhüm eşkiyâe, eşrâren, vec'alhüm şufe'âe livâlideyhimâ, sığâren ve kibâren ve ebrâren.

Allahumme'stürnâ, bi setrikel cemîli binnikâhi anisseffâhi yâ Seffûhu, yâ Settâru, velâ tekşif sirrehumâ vağfir şerrehumâ yâ Gafûru yâ Gaffâru.

Allahumme kessir ümmete Muhammedin ve yessir ümmete Muhammed, bi hürmeti nebiyyike Muhammedin sallallâhu aleyhi ve alâ alihi ve sahbihi ecmaîne, ve selâmün alel mürseline vel hâmdüllillâhi rabbil âlemine.)

"Rahman ve Rahim Allah adıyla,

Allah'ım, babamız Âdem ve annemiz Havva'nın arasında ülfet verdiğin ve halkettiğin gibi, bu gençlerin arasına da öylece ülfet ve muhabbet nasib et, kolaylık ve bolluk ihsan et.

Muhammed Mustafa ile aileleri Hatice ile Âişe'nin arasında halkettiğin sevgi ve muhabbet gibi bunların arasında da öylece sevgi ve muhabbet nasip eyle.

Allah'ım, şu gençler arasında öyle bir sevgi halket ki, Hz. Ali ile Fâtıma anamızın arasında halkettiğin muhabbet gibi olsun.

Allah'ım, aralarında öyle bir sevgi yarat ki, Resûlullah'ın kızı ile damadı Hz. Osman'ın arasındaki sevgi gibi olsun. Pırıl pırıl parlayan harikalar olsunlar.

Allah'ım, iki halâl arasında tatlılık ver. Hz. Musa ile hanımı Safrâ arasında verdiğin halavet ve tatlılık gibi.

Bu gençleri mes'ut kıl. Hz. İbrahim ile Hâcer anamızı mes'ut kıldığın gibi. Zira Sen affedici ve yarlığayıcısın.

Ve yine bu gençlere anamız Rahmet hürmeti için merhamet buyur, Eyüp

aleyhisselâmın hanımına ve kendisine merhamet buyurduğun gibi. Zira Eyüp, hem sabreden ve hem de üzülen bir kimse idi.

Allah'ım, bunların işlerini kolay kıl, ömürlerini bol eyle, rızıklarını çoğalt. Zira Sen rızık verenlerin hayırlısısın. Yaratılışlarını güzel kıl, ahlâklarını iyi eyle. Kendilerinden hayırlı nesiller meydana getir. Zira Sen yaratıcıların en hayırlısısın.

Allah'ım, şu kadına ve erkeğe hayırlı evlâd nasip et, onlara kötü evlâd verme. Evlâdlarını kıyamet gününde ana ve babalarına şefaatçı kıl. Küçüklük ve büyüklük zamanlarında ana ve babalarına iyilik yapmalarını nasip eyle.

Allah'ım, iyilik perdesiyle bizi perdele, nikâhla bizi safahattan ve çeşitli günahlardan koru. Zira Sen günahları örtücüsün. Şunların sırlarını meydana çıkarma. Günahlarını bağışla. Sen affedicisin, ey çokça affeden Allah.

Allah'ım, ümmet-i Muhammed'i çoğalt ve işlerini kolaylaştır; resûlün Muhammed (s.a.s) ve O'nun âl ve ashabı hürmetine. Bütün peygamberlere selâm olsun. Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun."(4)

Nikâh cemiyetlerinde okunacak olan bu duâ cidden çok şumüllü ve çok mübârek bir duâdır.

Bu duâdan o mecliste bulunan cemaat manen faydalanacaktır. Hem duâ edenlere, hem âmin diyenlere Allah'ın rahmeti kavuşacaktır. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Ümmetimin en şereflisi nikâhını hafif yapandır."* buyurdu. Nikâh ne kadar tantanasız, düzgün ve sağlam olursa, o kadar hayrı ve bereketi olur. Bütün peygamberler, veliler ve iyiler nikâhı sükut ve tantanasız akdetmişler, desinlere kaçmamışlardır. Nikâh bir sırdır, Allah ile kulları arasında bir mânevî husustur. Karı koca arasında bir bağdır. Nikâhlı olan bir insanın küfür söylemesine, dine imana sövmesine dinimizin asla müsaadesi yoktur. Onun için müslümanlıkta, sık sık nikâh tazeleme işlemi yapılır ve yeniden nikâh tazelenmiş olur.

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Nikâhlanınız, çoğalınız. Zira ben sizin kıyamette çokluğunuzla iftihar ederim."* buyurmuştur. (Terğib ve't-Terhîb, c. 2, s. 116)

Yine Peygamberimiz buyuruyor: *"Benim yaratılışımı seven benim sünnetime bağlansın, sünnetimin birisi de nikahdır."* (Sünen-i İbni Mâce.)

"Sizin en kötüleriniz bekârlarınızdır." (Sünen-i İbni Mâce)

---

4. *Mecmûatü'l-Ahzab*, c. 1, s. 619.

Hz. Enes (r.a.) anlatıyor: "Üç kişi ayrı ayrı şu amelleri yapmak üzere karar vermişlerdi: Birisi sabahlara kadar ibâdet; ikincisi, her gün oruç, üçüncüsü de karısından ayrılarak bir daha evlenmemek. Bunu sezen Peygamberimiz onlara şöyle buyurdu: *"Benim Allah'dan korkum sizden fazladır. Fakat ben geceleri ibadet için kalktığım gibi uyuduğum da oluyor, gündüzleri bazan oruç tutarım bazan yerim, evlendim ve evlenirim. Benim yolumdan başka yol tutanlar benden değillerdir."*

Evlenmek yalnız hayvanî hisleri tatmin etmek değildir. Belki bir hayat arkadaşı seçip onunla beraber Hakka yaklaşmak ve nesil yetiştirmektir.

Hadis-i şerifte: *"Dünyanın tümü eşyadır, o eşyanın en hayırlısı sâliha kadındır."* buyurulmuştur.

Diğer bir hadiste: *"Kişi evlenince dinin yarısını korur, diğer yarısı için de Cenab-ı Hak'tan korksun."* buyurulmuştur.

Evli insan bekârdan fazla kendisini haramlardan uzaklaştırır.

Onun için evlenmek ve hayırlı nesil yetiştirmek dinî bir vazifedir. Resûlullah'ın tavsiyesi de bu merkezdedir.

Çok Önemli Bir Duâ:

اَللّٰهُمَّ يَا مُفَتِّحَ الْاَبْوَابِ، وَيَا مُسَبِّبَ الْاَسْبَابِ وَيَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْاَبْصَارِ،
وَيَا دَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَيَا مُفَرِّجَ الْمَحْزُونِينَ اَغِثْنِي،
تَوَكَّلْتُ عَلَيْكَ يَا رَبِّ، قَضَيْتُ فَوَّضْتُ فَرَضْتُ اَمْرِي اِلَيْكَ، يَا رَزَّاقُ يَا فَتَّاحُ
يَا بَاسِطُ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

(Allahumme, yâ müfettihal ebvâbi, ve ya müsebbibel esbâb, veyâ mukallibel kulûbi vel ebsâri, veyâ delilel mütehayyirîne veyâ ğıyâsel müsteğisîne veyâ müferricel mahzûnîne eğisnî, tevekkeltü aleyke yâ Rabbî, kadaytu fev-veztü faraztü emrî ileyke, yâ rezzâku yâ fettâhu ya basitü, ve sallallahü alâ hayri halkıhi Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn.)

"Ey kapıları açan, sebepleri hazırlayan, kullarının kalplerini istediği tarafa döndüren, hayrette kalanlara öncülük eden Allah'ım.

Ey yardım isteyenlere yardım eden, mahzunları genişleten, Allah'ım, bana yardım et, bize yardım et ki, Sana güvenelim. Ey Rabbimiz, sana tevekkül ettim, işimin hepsini Sana havale eyledim. Bütün işimi Sana çevirdim.

Ey rızıkları veren, ey herşeyi açan ey herşeyi döşeyen. Mahlukatın en hayırlısı olan Muhammed üzerine salâtü selâm eyle. Âl ve ashabının da üzerine rahmetini ihsan eyle Allah'ım."[5]

Bu duâda bir sızlanış ve bir yalvarış vardır. Bütün kapıları açan Mevlâ'dan hayırlı kapılarının açılmasını, bütün iyi sebeblerin hazırlanmasını istemektedir. Kalbleri döndüren, gönülleri oluşturan Hz. Allah'tan yardım istenmeli. Hakka yaslanmak, bütün iradeyi O'na terk etmek, rızkımızı verenin O olduğunu itiraf etmek lâzımdır.

İşte daha buna benzer bir iyilikler hazinesi olan bu duâya devam etmek bizim manevî faydamızın en canlı bir tablosudur. Duâlar bir vesiledir. Bunlar sayesinde bize istediklerimizi verecek olan Allahu zülcelâldır. O'na sığınmak ve O'ndan dilemek lâzımdır.

Ayrıca bu duâyı abdestli okumak hususu tavsiye edilmektedir. Rivayetlere göre, Peygamberimiz hali hayatında bu duâya devam buyurmuş ve ashab-ı kirama da bu duâyı tavsiye buyurmuştur. Bizim için hem maddî hem de manevî bir hazine sayılmaktadır. Allah cümlemize bu duânın ve diğer duâların faziletini nasip buyursun. Âmin.

Hz. Ali'nin Haftalık Duâsı:

1— Cuma günü okunacak duâ:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَهْلُ الْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ وَمُنْتَهَى الْجَبَرُوتِ وَالْعِزَّةِ وَوَلِيُّ الْغَيْثِ
وَالرَّحْمَةِ، وَمَلِكُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ، رَبُّ الْاَرْبَابِ، وَمُسَبِّبُ الْاَسْبَابِ، وَاِلٰهُ
الْاٰلِهَةِ وَجَبَّارُ الْجَبَابِرَةِ، مُبْدِئُ الْخَفِيَّاتِ، وَمُعْلِنُ السَّرَائِرِ الْمَكْتُوبَاتِ عَظِيمُ
الْمَلَكُوتِ، شَدِيدُ الْجَبَرُوتِ، لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَاٰخِرُهُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ، خَشَعَتْ لَهُ الْقُلُوبُ، لَايَقْضِى فِى الْاُمُورِ سِوَاهُ،
وَلَايُدَبِّرُ مَقَادِيرَهَا غَيْرُهُ، وَلَايَتِمُّ شَيْءٌ دُونَهُ، اَلْقَادِرُ الْحَلِيمُ، اَللَّطِيفُ
الْكَرِيمُ، سُبْحَانَهُ جَلَّ وَعَلَا، مَااَعْظَمَ شَاْنَهُ، وَاَشَدَّ جَبَرُوتَهُ، يُسَبِّحُ الْخَلْقُ
كُلُّهُمْ لَهُ وَيَتَّقُونَ مِنْهُ وَيَتَضَرَّعُونَ لَهُ، اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا، وَاَحْصَى
كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 365.

(Allahu ekberü ehlül kibriyâi vel azameti ve müntehel ceberûti vel izzeti ve veliyyil ğaysi verrahmeti, ve meliküddünya vel âhireti, Rabbul erbâbi ve müsebbibül esbâbi. Ve ilâhül âliheti ve cebbarül cebâbireti, mübdiül hâfiy-yâti ve mu'linusserâiril mektübâti, azîmül meleküti, şedîdül ceberûti, latîfun lima yeşâü, Allahu ekberü kable külli şey'in ve âhiruhu, lâ ilâhe illâ hüve, haşe'at lehül kulûbu lâ yekdâ fil umûri sivâhu, velâ yüdebbirü mekâdîreha gayruhu, velâ yetimmü şey'ün dûnehu, el-kâdirül halîmü, el-latîful kerîmü, sübhanehü celle ve âlâ, mâ a'zame şe'nuhu ve eşedde ceberûtehü, yûsebbihul halku küllühüm lehu ve yettekûne minhu ve yetedarra'ûne lehu, ehâte bi kül-li şey'in ilmen ve ahsâ külle şey'in adedâ.)

Cuma günü okunacak duânın şümûlü çok geniştir. Merhum Gümüşha-neli buna her cuma devam ederdi. Çünkü Peygamberimizden öyle öğrendi. Büyük insanlar ne yapmışlarsa, bizim de yapmamız faydamızın icabıdır. Yoksa kuru kuruya istemek kâfi değildir.

2— Cumartesi günü okunacak duâ:

اَللّٰهُمَّ لَا اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ، رَبُّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، اَوَّلُ
كُلِّ شَيْءٍ وَآخِرُهُ، وَخَالِقُ الْخَلْقِ وَرَازِقُهُ، فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ، جَاعِلُ
الْمَلٰئِكَةِ رُسُلاً اُولِى اَجْنِحَةٍ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَ، وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَدْعُوكَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ
وَتَشَتُّتِ الْاَمْرِ وَمِنْ شَرِّ مَايَحْدُثُ فِى اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى مِنْ
عُتَقَائِكَ وَطُلَقَائِكَ مِنَ النَّارِ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,
Allahümme lâ ilâhe illâ ente, Rabbissemâvati's-seb'i ve Rabbül arşil azîm, evvelü külli şey'in ve âhiruhu, ve hâlikül halkı ve razıkuhu, fâtırassemâvati vel ardi, câ'ilül melâiketi rusulen ulîcnihatin mesnâ ve sülâse ve rubâa ve en-te âlâ külli şey'in kadîr. Salli alâ Muhammedin ve âli Muhammedin, Alla-humme ınnî ed'üke ve eûzübike minel fakri ve teşettetil emri ve min şerri' ma yahdüsü filleyli vennehâri, Allahümmec'alnî min utekâike ve tulekâike, minennâri.)

Cumartesi günü okunacak bu duâ çok sevaplı bir duâdır. Bunu okumakla melekler bize şefaatçi olacaklardır.

3— Pazar günü okunacak duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ اَللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَكَ الْحَمْدُ قَدْرَ عَظَمَتِكَ وَسَعَةَ عِلْمِكَ وَمُنْتَهٰى
قُدْرَتِكَ، وَرِضٰى نَفْسِكَ وَاَنْتَ اَهْلُ الْحَمْدِ، وَاَحَقُّ بِالْحَمْدِ وَاَوْلٰى بِهِ لَيْسَ
لِلْحَمْدِ دُونَكَ مُقَصَّرٌ وَلَا اِلٰى غَيْرِكَ مُنْتَهٰى، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلٰى نَعْمَائِكَ
كُلِّهَا، سُبْحَانَ الَّذِى فِى السَّمَاءِ عَرْشُهُ، سُبْحَانَ الَّذِى فِى الْاَرْضِ بَطْشُهُ،
سُبْحَانَ الَّذِى فِى الْاَرْضِ سَبِيلُهُ، اَللّٰهُمَّ لَا تُشْمِتْ بِىَ الْاَعْدَاءَ وَلَا تُمَكِّنْهُمْ
مِنِّى، وَاقْبِضْ اَيْدِيَهُمْ عَنِّى، وَاخْفِضْ عَلٰى دِينِهِمْ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى ظَلَمْتُ كَثِيرًا
مِنْ عِبَادِكَ فَعَوِّضْهُمْ عَنِّى الْمَظَالِمَ، بِرَحْمَتِكَ وَاغْفِرْ لِى، اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

(Bismillahirrahmânirrahim,

(Sübhanekellahumme ve bi hamdike, lekel hamdü kadre azametike ve sa'ate ilmike ve müntehâ kudretike ve rıza nefsike ve ente ehlül hamdi ve ehakku bilhamdi ve evlâ bihi leyse lil hamdi dûneke mukassarun velâ ilâ ğayrike müntehen.

Felekel hamdü alâ ne'mâike küllihâ. Sübhanellezî fissemâi arşuhu sübhanellezî fil ardi batşuhu, sübhanellezî fil ardi sebîlühü.

Allahümme lâ tüşmit biyel a'dâe velâ tümekkinhum minnî vakbiz eydiyehum annî, vahfiz alâ dînihim, Allahumme innî zalemtü kesîren min ibadike fe avvizhum annil mezâlime bi rahmetike vağfirlî inneke entel ğafûrurrahîmü.)

Pazar gününe ait olan bu duâ, İslâm bilginleri tarafından her pazar okunmuş ve hararetle karşılığı istenmiştir. Bir çok hükema tarafından da tecrübesi yapılmıştır.

Bu sebeple bizler de aynı ruh ve aynı içtenlikle yaptığımız an, umulur ki bunun karşılığını buluruz.

4— Pazartesi günü okunacak duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى اِفْتَخَرَ بِعُلُوِّهِ وَعَلٰى بِفَخْرِهِ وَعَزَّ بِقُوَّتِهِ، وَعَلِمَ السِّرَّ
وَالْعَلَانِيَةَ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَالْبَقَاءُ وَالْعَظَمَةُ وَالْكِبْرِيَاءُ، بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ، ذُو الْبَطْشِ الشَّدِيدِ وَالْقُوَّةِ الْمَتِينِ، رَبُّ الْاَرْبَابِ وَمَالِكُ الرِّقَابِ،
لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى، يُسَبِّحُ لَهُ مَافِى
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، اَللّٰهُمَّ اقْبِضْ عَنِّى الْخَوَنَةَ وَمَكْرَ
الْمَاكِرِينَ وَجَوْرَ الْجَائِرِينَ، فَاِنِّى اَصْبَحْتُ مُتَحَرِّزًا بِكَ، لَا اَمْلِكُ مَاَارْجُو
وَلَا اَسْتَطِيعُ دَفْعَ مَااَجِدُ يَافَارِجَ الْهُمُومِ وَيَاكَاشِفَ الْغُمُومِ، وَيَا مُجِيبَ
دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ، لَاتُعَذِّبْنِى بِكَثْرَةِ ذُنُوبِى، فَاغْفِرْ لِى وَارْحَمْنِى، اِنْ تُعَذِّبْنِى
فَبِذَنْبِى، وَاِنْ تَغْفِرْ لِى فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

(Elhamdulillahillezî iftahare bi ulüvvihi ve âlâ bi fahrihi, va'yerra bikuvvetihi ve alimessirri vel alâniyyeti.

Rabbenâ lekel hamdü vel bakâu vel azametü vel kibriyâü, Bedî'üssemâvati vel ardi, zülbatşişşedîdi vel kuvvetil metîn.

Rabbül erbâbu ve mâlikürrikâbi.

Lâ ilâhe illâ hüvel Hâlikul Bâriül Musavviru lehül Esmâül hüsnâ, yüsebbihü lehu mâ fissemâvati vel ardi vehüvel Azîzül Hakîmü. Allâhümmakbiz annî el hevenete ve mekrel mâkirîne ve cevrel câirine, fe innî asbehtü müteharrizen bike lâ emliku mâercû velâestetîu def'e mâ ecidü yâ fâricel humûmi veyâ kâşifel gumûmi veya mûcibe da'vetil mazlûmi.

Lâ tu'azzibnî bi kesreti zünûbî, fağfirlî verhamnî in tü'azzibnî fe bizenbî ve in teğfirlî fe inneke entel Azîzül Hakîm.)

Pazartesine ait bu mübarek duâ haftalık duâların programlaşmış ve devam edilmiş bir duasıdır. Bunun te'sirleri açıktır. Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi bize bu hususu önemle tavsiye etmektedir. Çeşitli hilelerden ve

çeşitli zalimlerden Hakka sığınmak için okunacak ve buna her pazartesi devam edilecektir. Bilhassa Mevlâ'dan af ve mağfiret dilemek hususunda da önemli yalvarışlar ve derin manalar mevcuttur. Günahsız insan yoktur. Hem günah işlemek hem af istememek büyük cinayettir.

5— Salı günü okunacak duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْدًا كَثِيرًا لَا يَنْبَغِى لِغَيْرِ كَرَمِ وَجْهِى وَعِزِّ جَلَالِهِ،
خَلَقَ الْخَلْقَ بِقُدْرَتِهِ، وَاسْتَعْبَدَ الْاَرْبَابَ بِعِزَّتِهِ، فَخَضَعَتِ الْاَلْسُنُ بِمَحَامِدِهِ،
وَخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِهَيْبَتِهِ، اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ هَمَّ الْاَنْفُسِ
وَالسَّرَائِرِ، وَمُخَبَّيَاتِ الْقُلُوبِ وَخَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُورُ، فَنَجِّنِى
مِنْ كُلِّ كَرْبٍ اَنْتَ غِيَاثُ كُلِّ مَكْرُوبٍ، وَاكْشِفْ عَنِّى الضُّرَّ فَقَدْ وَسِعْتَ
كُلَّ شَىْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَوَاتُهُ عَلَى نَبِيِّهِ
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ اَجْمَعِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Elhamdülillâhi Rabbil âlemine hamden kesîren lâ yenbağî li ğayrî keremî vechi ve izzi celâlihi, halakal halke bi kudretihi, vesta'bedel erbâbe bi izzetihi, fehadda'atil elsünü bi mehamidihi ve haşa'atil esvâtu ve anetil vücûhu li heybetihi, Allahümme inneke ta'lemü hemmülenfüsi vesserâiri ve muhayyebâtil kulûbi ve hâinetel a'yüni vema tuhfissudûru, feneccinî min külli kerbin ente ğiyâsü külli mekrûbin, vekşif annî'durre fe kad vesi'te külle şey'in rahmeten ve ilmen.

Bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîne ve salavatühü alâ nebiyyihi Muhammedin ve âlihl ecmaîn.)

Salı günü okunması gereken bu dua Allah'ın verdiği nimetlere karşı şükretmek ve her zaman O'nu hatırlamak için okunacaktır. İnsan yediğini, içtiğini düşünmemekte ve kim tarafından bu nimetlerin geldiğini tefekkür etmemektedir. Bu duâyı okumanın ve buna devam etmenin faydası budur. Hem şükredeceğiz, hem bu duâya devam edeceğiz.

6— Çarşamba günü okunacak duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْداً كَثِيراً، الَّذِى اِسْتَوْجَبَ عَلَيْنَا اَنْ نَحْمَدَهُ
وَنَشْكُرَهُ وَنَعْبُدَهُ حَمْداً دَائِماً نَامِياً لَايَنْقَطِعُ اَوَّلُهُ وَلَا يَفْنٰى اٰخِرُهُ، حَمْداً
كَثِيراً كَمَا هُوَ اَهْلُهُ، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَنِّى الْعَوْرَاتِ، وَاصْرِفْ عَنِّى الْمَكْرُوهَاتِ،
وَفَرِّجْ عَنِّى الْمَكْرُوبَاتِ، بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى خَيْرِ
خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm,

Elhamdülillâhi Rabbil âlemîne hemden kesîren ellezî istevcebe aleyna en nahmedehü ve neşkürehu ve na'budehu hamden dâimen nâmiyen lâ yenkatı'u evveluhu velâ yefnâ âhiruhu hamden kesîren kemâ huve ehluhu, Allahümmestür anni'l avrâti vasrif anni'l mekruhâti, ve ferriç anni'l mekrubati bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn, ve sallallahü alâ hayri halkihi Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîne.)

Bu duâ bilhassa Hz. Muhammed Mustafa'yı tazim etmek, O'na çokça salâtü okumak ve O'nun şefâatına mazhar olmak için okunur. Bütün güçlükleri kaldıran, gönülleri coşturan Hz. Allah'tır. O'na gece gündüz duâ etmek borcumuzdur. Çünkü kendisi bize "Bana duâ edin ben kabul edeyim." buyurmuştur. Bu bakımdan devamlı bir şekilde haftanın her çarşamba günü bu duâyı okumak, hem dünyamız için hem de âhiretimiz için büyük faydalar temin edecektir. Hz. Peygamber bize bu hususta bir çok tavsiyelerde ve teşviklerde bulunuyor. Duâ etmeyen ağız, ağlamayan göz, sadaka vermeyen elden ne hayır gelir?

7— Perşembe günü okunacak duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ، وَلَكَ الْمُلْكُ كُلُّهُ، وَبِيَدِكَ الْخَيْرُ كُلُّهُ، وَاِلَيْكَ
يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ، وَعَلَانِيَتُهُ وَسِرُّهُ، وَاَنْتَ مُنْتَهَى الشَّاْنِ كُلِّهِ، سُبْحَانَ ذِى

الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِى الْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ الْحَىِّ الَّذِى لَايَمُوتُ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme Rabbenâ lekel hamdü küllühü ve lekel mülkü küllühü ve bi yedikel hayre küllühü ve ileyke yerci'ul emrü küllühü, ve alâniyetühü ve sirruhu ve ente münteheşşe'ni küllihi.

Sübhane zil mülki vel melekût, sübhane zil izzeti vel ceberût, sübhanel hayyillezî lâ yemût.)

Bu duâ Allah'a hamdetmek, O'nu büyütmek ve hayır işleriyle meşgul olmamız için O'ndan yardım talep eylemektir. Çünkü O'nun yardımı olmadan, müsaadesi bulunmadan hiçbir işimizin olmasına imkân yoktur. Herşeyi yaratan, idare eden O'dur. Öyle ise O'ndan istemeli ve O'na yalvarmalıyızdır.

Makam Sahibinin Makamına Oturduğu Anda Okuyacağı Duâ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ يَارَبِّ يَاقَدِيرُ يَاقَوِىُّ يَامَتِينُ، اَسْئَلُكَ بِقُدْرَتِكَ وَبِقُوَّتِكَ اَنْ تُمِدَّنِى فِى جَمِيعِ قُوَاىَ وَجَوَارِحِى الظَّاهِرَةِ وَالْبَاطِنَةِ بِقُدْرَةٍ مِنْ قُدْرَتِكَ وَقُوَّةٍ مِنْ قُوَّتِكَ، اَقْدِرُ بِهَا وَاَقْوَا عَلَى الْقِيَامِ مِمَّا كَلَّفْتَنِى

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

(Allahumme yâ Rabbi yâ Kadîrü yâ Kaviyyü yâ Metîn, es'elüke bi kudretike ve bi kuvvetike en tümeddenî fî cemîi kuvâye ve cevârihizzâhireti vel bâtıneti bi kudretin min kudretike, ve kuvvetin min kuvvetike, akdiru biha ve ekvâ alel kıyâmi mimma kelleftenî.)

Bu duâ bir üst makama oturulduğu anda yapılır. Şahıslar fanî, makamlar bâkidir. İnsan rütbe ve makama düşkündür. Fakat, makam ve rütbe sahibi olmakla azmamak ve kibretmemek lâzımdır. Çünkü Allah kibredenlerin karşısındadır. Şeytana lânet etmesi bu yüzdendir. Bu bakımdan alçak gönüllü, halim selim ve tevazu sahibi olmamız gerekmektedir.

Peygamberimizin Bir Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ يَا عَالِمَ السِّرِّ وَالنَّجْوٰى، وَيَا كَاشِفَ الضُّرِّ وَالْبَلَايَا، اِجْعَلِ الْاَمْرَ فَرَجاً وَمَخْرَجاً بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme yâ âlimessirri vennecvâ, veyâ kâşife'dduri vel belâyâ ic'ali'l emre ferecen ve mehrecen bi rahmetike yâ erhamerrahimine.)

"Ey gizliyi ve fısıltıyı duyan ve bilen, ey zarar ve belâları kaldıran Allah. Rahmetinle benim işimi genişlet, meşakkatımı kaldır, ey esirgeyenlerin en esirgeyicisi."(6)

Veysel Karanî'nin Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِلٰهِى اَنْتَ رَبِّى وَاَنَا الْعَبْدُ، وَاَنْتَ الْخَالِقُ وَاَنَا الْمَخْلُوقُ، وَاَنْتَ الرَّزَّاقُ وَاَنَا الْمَرْزُوقُ، وَاَنْتَ الْمَالِكُ وَاَنَا الْمَمْلُوكُ، وَاَنْتَ الْعَزِيزُ وَاَنَا الذَّلِيلُ، وَاَنْتَ الْغَنِىُّ وَاَنَا الْفَقِيرُ، وَاَنْتَ الْحَىُّ وَاَنَا الْمَيِّتُ، وَاَنْتَ الْبَاقِى وَاَنَا الْغَائِبُ، وَاَنْتَ الْكَرِيمُ وَاَنَا اللَّئِيمُ، وَاَنْتَ الْمُحْسِنُ وَاَنَا الْمُسِيئُ، وَاَنْتَ الْغَفُورُ وَاَنَا الْمُذْنِبُ، وَاَنْتَ الْعَظِيمُ وَاَنَا الْحَقِيرُ، وَاَنْتَ الْقَوِىُّ وَاَنَا الضَّعِيفُ، وَاَنْتَ الْمُعْطِى وَاَنَا السَّائِلُ، وَاَنْتَ الْاَمِينُ وَاَنَا الْخَائِفُ، وَاَنْتَ الْاَجْوَدُ وَاَنَا الْمِسْكِينُ، وَاَنْتَ الْمُجِيبُ وَاَنَا الدَّاعِى، فَاغْفِرْ لِى ذُنُوبِى وَتَجَاوَزْ عَنِّى، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 315.

(Bismilahirrahmânirrahîm,

İlâhî, ente Rabbî ve enel abdü ve entel Hâliku ve enel mahlûku ve ente'r-Rezzâku ve enel merzûku.

Ve entel Mâliku ve enel memlûku ve entel Azîzü ve enezzelîlü ve entel Ganiyyü ve enel fakîrü ve entel Hayyü ve enel mümîtü, ve entel Bâki ve enel fâni ve entel Kerîmu ve enel'leîmü, ve entel Muhsinu ve enel müsîü ve entel Gafûru ve enel müznibü ve entel Azîmü ve enel hakîrü ve entel Kaviyyü ve enezzaîfu ve entel Mu'tî ve enessâil, ve entel Emînu ve enel hâif ve entel Ecvedü ve enel miskin ve entel Mucîbu ve eneddâî, fağfirlî zünûbî ve tecâvez annî bi rahmetike yâ Erhamarrâhimîne.)

"Allah'ım, Sen Rabbim'sin, ben kulunum. Sen Hâlik ben mahlûkum. Sen rızık veren, ben rızıklanan.

Sen sahib, ben sahiplenen; Sen şerefli, ben şerefsiz; Sen zengin ben fâkirim. Sen diri ben ölüyüm. Sen Bâki, ben fâniyim. Sen kerem sahibi ben keremsizim.

Sen iyilik yapan, ben kötülük yapanım.

Sen bağışlayan, ben günah işleyenim. Sen büyük ben küçüğüm. Sen kuvvetli ben zayıfım. Sen veren ben dilenenim. Sen emniyetli ben emniyetsizim. Sen cömert, ben ise miskinim. Sen kabul eden, ben duâ edenim. Günahlarımı bağışla, beni azarlama, beni rahmetine ulaştır, ey merhamet edicilerin en merhametlisi."[7]

Büyük velilerimizden Veysel Karânî Hazretlerinin bu mübarek duâsı dikkati câlibdir, gönüllere nur serpici, kalbleri açıcı, ve insana insanlığını ve kulluğunu bildiricidir.

Peygamberimiz bir hadisi şeriflerinde: *"Nefsini bilen Rabbini bilir."* buyurmaktadır. Çok kimse vardır ki, malına, parasına, ilmine, mevkiine aldanır. Halbuki bunların hepsi geçicidir. Esas olan Allah sevgisi ve O'nun izinden gitmektir. İnsanlar bu duâya gece gündüz devam etmekle bu büyük velinin hem duâsına mazhar olurlar ve hem de büyük bir gönül ferahlığına kavuşurlar. Psikolojik olarak insan iyi bir iş yaptığı vakit nasıl sevinç duyuyorsa, her hangi bir işi için bu duâyı yaptığında da öylece sevinç duyacaktır. Peygamberimiz duâ yaptığında son derece sevinirdi. "Arzuhalimi Hakka verdim, kalanı O'na aittir." derdi. Biz de Mevlâmıza bu büyük insanın seçmiş olduğu duâsı ile yalvaralım, günahlarımızın dökülmesini isteyelim. O'ndan başka

7. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 323.

bizleri affedecek başka bir kapının bulunmadığını hem kalbimiz ve hem de dilimizle açıklayalım.

Ruh Hastalığı İçin Okunacak Duâ:

وَبِقُدْرَةِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، اِرْفَعْ قَدْرِى وَاشْرَحْ صَدْرِى وَيَسِّرْ
اَمْرِى، وَارْزُقْنِى مِنْ حَيْثُ لَا اَحْتَسِبُ بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ وَاِحْسَانِكَ يَامَنْ
هُوَ كٓهٰيٰعٓصٓ حٰمٓ عٓسٓقٓ، وَاَسْئَلُكَ بِجَمَالِ الْعِزَّةِ وَجَلَالِ الْهَيْبَةِ وَعِزَّةِ
الْقُدْرَةِ وَجَبَرُوتِ الْعَظَمَةِ اَنْ تَجْعَلَنِى مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، الَّذِينَ
لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

(Ve bi kudreti Bismillâhirrahmanirrahîm,

İrfa' kadrî veşrah sadrî ve yessir emrî, verzuknî min haysü lâ ehtesibu, bi fazlike ve keremike ve ihsanike ya men hüve kâf, hâ, yâ, ayın, sâd, hâ mîm ayın, sin kâf ve es'elüke bicemâlil izzeti ve celâlil heybeti ve izzetil kudreti, ve ceberûtil azameti entec'alenî min ibadike'ssâlihîn, ellezîne lâ hayfun aleyhim velâhum yahzenûn.)

"Rahman ve rahim olan Allah'ın ismiyle,

Şanımı yücelt, göğsümü genişlet, işlerimi kolaylaştır. Fazlü keremin ve insanınla beni hesapsız rızıklandır Allah'ım.

Kâf, hâ, âyın, sad ve ha mim sin, kaf hürmetine duâmızı kabul eyle ey Rabbim. İzzetin, celâlin, kudretin, cemâlin ve ceberût'un hürmetine beni kıyamette korkmayan ve mahzun olmayan iyi kullarından eyle."[8]

Hastalıklar çeşitlidir. Bunlar hem maddi ve hem de manevidir. İşte ruh hastalığı manevidir. Hem doktora gitmeli ve hem de bu duâya devam edilmelidir.

Sıkıntıları Defetme Duâsı:

اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، يَارَحْمٰنُ يَارَحِيمُ، يَارَؤُفُ يَاعَطُوفُ، اَجِبْ يَاجَبْرَائِيلُ
عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلٰى اَنْ تُسَخِّرَ لِى قُلُوبَ جَمِيعِ الْمَخْلُوقَاتِ الرُّحَانِيَّاتِ مِنْ

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 11.

الْعُلْوِيَّاتِ وَالسُّفْلِيَّاتِ، سَمِيعاً مُطِيعاً بِحَقِّ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، وَبِحَقِّ الرَّؤُفِ
الْعَطُوفِ وَبِحَقِّ الْمَلِكِ هُوَ زَحِ الْمُؤَكَّلِ بِقَوَائِمِ الْعَرْشِيَّةِ

(Errahmanirrahimi, ya Rahmânu, ya Rahîmu, yâ Raûfû, yâ Atûfu, ecib yâ Cebrailü aleyhisselâm, alâ en tusahharalî kulûbe cemî'il mahlûkatirrûhaniyyati minel ulviyyâti ves'süfliyyâti, semî'an mutî'an, bi hakkırrahmânirrahîmi ve bi hakkıraûfil atûfi ve bi hakkil meliki hüve zahin el müekkeli bi kavâimil arşiyyeti.)

"Esirgeyen ve bağışlayan. Ey esirgeyen, bağışlayan, koruyan ve seven Allah'ım. Bütün mahlûkatın kalplerini bana doğru çevir. Ey Cebrâil, bütün ruhanî, ulvî ve süflî tabakasının Rahman ve Rahim olan Allah'ın hakkı için onlara işittir ve itaat ettir. Raûf ve Atûf hakkı hürmetine, Melik hakkı hürmetine, arşı alâ hakkı hürmetine duâmızı kabul et ve bütün yaratılmışların kalplerini bana çevir."[9]

Rivayet edildiğine göre, bu duâ sıkıntı anında okunacaktır. Görünmeyen cin mahlukların, ulvî ve süflî tabakasının musallat olmaları karşısında manevi bir tedbir olarak bu duânın okunması tavsiye edilmektedir. Bilhassa sabah ve akşamları buna dikkat edilmelidir ve enaz üç defa okunmalıdır. Birçok islâm bilginleri bunu tavsiye etmekte ve bu duâyı okudukları ve okuttukları beyan edilmektedir.

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ يَامُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، اَجِبْ يَامِيكَائِلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ
عَلَى اَنْ تُسَخِّرَ لِى قُلُوبَ الْمَخْلُوقَاتِ الرُّوحَانِيَّاتِ مِنَ الْعُلْوِيَّاتِ وَالسُّفْلِيَّاتِ
سَمِيعاً مُطِيعاً بِحَقِّ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ، وَبِحَقِّ مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ،
وَبِحَقِّ الْمَلِكِ طَيْكَلِ الْمُؤَكَّلِ بِقَوَائِمِ الْعَرْشِيَّةِ

(Maâliki yevmiddîni, yâ mukallibel kulûbi vel ebsâri, ecib yâ Mîkâil aleyhisselam alâ en tusahharalî kulûbel mahlûkatirruhaniyyâti minel ulviyyâti vessüfliyyâti, semî'an mutî'an bi hakki mâliki yevmiddina ve bi hakkı mukallibel kulûbi vel ebsâri ve bihakkil meliki taykelin el müekkele bi kavâimil arşiyyeti.)

9. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 131.

"Kıyamet gününün sahibi, ey kalpleri ve gözleri döndüren Allah, Ey Mikâil, duâma icabet et, ulvî ve süflî, ruhanî mahlukatın kalplerini işitmek ve itaat etmek üzere bana döndür, emrime râm ettir. Kıyamet gününün mâlikihakkı için kalpleri ve gözleri döndürenin hakkı için, arşı âlânın direkleri hakkı için ve bunların hakiki sahibi hakkı için arzumu kabul eyle, dileğimi yerine getir."(10)

Bu sıralanan duâlar, Fâtiha-i şerîfin içerisinden birer ve ikişer cümle alınarak Hakka sığınmak ve bilhassa ruhanî mahlukat üzerine müekkel olmak ve onları emre râm etmek için yapılan duâ serisidir. Müellif Gümüşhaneli merhum bu duâlara çok önem vermiş ve bir dizi halinde beş kadar duâyı arka arkaya sıralamıştır.

Görünen insanların dışında, görünmeyen fakat insan ismini alan birçok cin tâifesi mevcut olduğu Kur'an'la sabittir. Bu görünmeyen cin mahlukları iki kısma ayrılmaktadır:

Birincisi: Süflî kısım. İnsanlara zararlı olan ve onların akıl, fikir ve bedenleri üzerine arızalar bırakan ve bırakmaya çalışan zararlı mahluklardır. Bunlardan kurtarmak için Muavvizeteyn sûrelerini, yani, Kul eûzü birabbilfelâki ile Kul eûzü birrabbinâsi sûrelerini okumak lâzımdır. Bunlardan kurtuluş ancak bu şekilde mümkün olabilecektir. Bu hususta kaynak kitaplarımızdan Buharî ve Müslim kitaplarında yeteri kadar malumat vardır.

İkincisi: Ulvî kısım. Bunlar ruhanî ve ulvî, yani ruhan üstün yaratıklardır. Allah'a ve peygambere inanmışlar ve bağlanmışlardır. Bu hususta Kur'an'da gerektiği kadar açıklama vardır. Bunlar insanlara zarar değil, iyilik yaparlar; korurlar ve muhafaza ederler. Onun için sıkıntıdan kurtulmak için bunların ruhaniyetinden yardım istemek ve dizi halinde sıralanan duâları gönül huzuru ile okumak ve bundan fayda beklemek için inanmak gerekmektedir. Ancak bu surette şifa bulmak mümkün olabilecektir. Herşeyden önce inanmak şarttır. İnanmadan yapılan duâların geçerliliği yoktur.

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، يٰاسَرِيعُ يٰاقَرِيبُ، يٰامَعْبُودُ يٰامُسْتَعَانُ، اَجِبْ
يٰااِسْرَافِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، عَلٰى اَنْ تُسَخِّرَ لِى قُلُوبَ الْمَخْلُوقَاتِ الرُّحَانِيَّاتِ
مِنَ الْعُلْوِيَّاتِ وَالسُّفْلِيَّاتِ سَمِيعاً مُطِيعاً، بِحَقِّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ،

10. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 132.

وَبِحَقِّ سَرِيعِ الْقَرِيبِ الْمَعْبُودِ الْمُسْتَعَانِ، وَبِحَقِّ الْمَلِكِ مُنْسَعٍ الْمُوَكَّلِ

(İyyâke na'büdü ve iyyâke nesta'înü, yâ serî'u, yâ karîbü, yâ ma'bûdü, yâ müsteânü, ecib yâ İsrâfîlü aleyhisselâm alâ en tusahharalî kulûbel mahlûkatirruhâniyyeti minal ulviyyâti vessüfliyyâti, semî'an, mutî'an bi hakki iyyâke na'büdü ve iyyâke nesta'în ve bi hakki serî'il karîbi'l-mâ'bûdil müsteâni ve bi hakkil meliki münse'in el-müekkil bi kavâimil arşiyyeti.)

"Ancak Sana ibadet eder ve Senden yardım isteriz Allah'ım. Ey süratli, ey herşeye yakın, ey sabreden ve ey yardım eden. İsrâfîl aleyhisselâm, duâmı kabul et. Ey Allah'ım, ulvî ve süflî olan ruhanî mahlukatının kalplerini işitmek ve bana itaat etmelerini sağla Allah'ım. İyyâke na'büdü ve iyyâke nestâ'în âyetinin hakkı için. Süratin, yakınlığın, mabudun ve müste'ân isimlerinin hakkı için, arşı âlânın direklerini ayakta tutan meleklerin hakkı için duâmı kabul eyle."[11]

Bu üçüncü duâ hakkında bir takım rivayetler vardır. Bilhassa yukarıdaki duâda açıklandığı üzere görünmeyen ruhanî mahlukatın insana bağlı olması temennisinde bulunulmaktadır. Öyle ki yapılan bu duâda Allah'a yalvarılmakta ve Allah'ın kudretiyle İsrâfil aleyhisselâm vasıta kılınarak bu ruhanî mahlukatın benî Âdem'in emri altına verilmesi istenmektedir.

Duânın çok manidar oluşu gözden kaçmamaktadır. Ancak duâ ne kadar manalı olursa olsun, onu yapan ağızın helâl lokma yemesi ve küfürlerden uzaklaşması lâzımdır.

Nasıl ki, Peygamberimizin gömleğini Übey ismindeki münafık son deminde kefen yapmak için istemiş fakat o gömlek ona birşey sağlayamamış, çünkü iman etmemiş. Namazını kıldırmak isteyen Peygamberimize bile âyet indirilmiştir: *"Onlardan hiçbir kimsenin namazını asla kılma, kabirlerinde de durma, defni için veya ziyaret için kabrine gitme. Çünkü onlar Allah ve peygamberini tanımadılar, fâsık olarak öldüler."* (Tevbe, 85) Bu âyet-i kerime münafıkların reisi olan İbni Ubey bin Selül hakkında nazil olmuştur.

Bu hadiseden de anlaşılıyor ki, duâ ne kadar manalı olursa olsun o duâyı edenin kalbi hakka bağlı olması ve gönlü huzurlu olması lâzımdır. Yapacağı duânın mutlaka kabul olunacağına inanması lâzımdır. Ancak bu vesile

11. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 132.

ile meramına kavuşabilecektir.

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، يَاقَادِرُ يَامُقْتَدِرُ، اَجِبْ يَاعَزْرَائِلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى
اَنْ تُسَخِّرَ لِي قُلُوبَ الْمَخْلُوقَاتِ الرُّوحَانِيَّاتِ مِنَ الْعُلْوِيَّاتِ وَالسُّفْلِيَّاتِ
سَمِيعاً مُطِيعاً، بِحَقِّ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، وَبِحَقِّ الْقَادِرِ الْمُقْتَدِرِ وَبِحَقِّ
الْمَلِكِ قَصْقَرِ الْمُوَكَّلِ بِقَوَائِمِ الْعَرْشِيَّةِ

(İhdinessirâtel müstakîm, yâ kâdiru, yâ muktediru, ecib yâ Azrâilü aleyhisselâmü, alâ en tusahharalî kulûbel mahlûkatirrûhâniyyâti minel ulviyyâti vessüfliyyâti, semîan mutîan, bihakki ihdinessiratel mustakîme ve bi hakkil kâdiril muktediri ve bihakkil kaskurin el müekkeli bikavâimil arşiyyeti.

"Doğru yolu bize ver Allah'ım. Ey kudret sahibi ve herşeyi yapmaya muktedir olan Allah'ım. Ey Azrâil aleyhisselâm, ruhanî mahlukatın ulvî ve süflî kısmının kalplerini bana müsahhar kıl, emrime râm kıl, doğru yolu bana vermen hakkı için onları işitici ve sözlerimi kabul edici kıl. Senin kâdir ve muktedir isimlerin hakkı için, Senin arşı âlânın direklerini ayakta tutan müekkel meleklerinin hakkı için bu duâmı kabul et."(12)

Bu dördüncü duâ aynı mealde yapılan duâlardandır. Ancak burada dört büyük meleklerden Azrail vasıtasıyla ruhanî mahlukların duâ yapan kişiye bağlanılması istenilmektedir. Tabii bunların bir takım riyazi amelleri de vardır. Meselâ bu duâyı yapacak kimsenin az yemesi, az konuşması ve abdestli olduğu bir zamanda bu duâları yapması lâzımdır. Ancak bu sebeple arzusu ve dileği kabul edilebilecektir. Bu duâların her kelimesinde binlerce mana gizlidir. Mecmûatu'l Ahzab isimli üç cilt kitabın en veciz ve en seçkin duâlarındandır.

Fatiha'nın cümle cümle ayrılmasıyla yapılan bu duâlar hakikaten çok tesirli duâlardır. Ve bunlar iç sıkıntısını gideren birer manevi reçete mesabesindedir. İhlâs ile okunmaları anında bunlardan şifa görmemek mümkün değildir. Ancak Peygamberimizin buyurduğu gibi, "Günahsız ağzın yaptığı duâ reddolunmaz."

Cenâb-ı Hakk'ın yardımı ve ruhanî ve ulvî mahlukatın feyizleri ve duâ edenin sağlam inancı neticesinde istenen arzu yerine gelebilir.

12. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2 s. 133.

صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ، يَااَللّٰه يَاعَلِيمُ يَاحَلِيمُ يَاحَكِيمُ، اَجِبْ يَاعَيْنَائِلُ
عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلٰى اَنْ تُسَخِّرَ لِى قُلُوبَ الْمَخْلُوقَاتِ الرُّوحَانِيَّاتِ مِنَ
الْعُلْوِيَّاتِ والسُّفْلِيَّاتِ سَمِيعاً مُطِيعاً، بِحَقِّ صِرَاطِ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
وَبِحَقِّ اللّٰهِ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ الْحَلِيمِ، وَبِحَقِّ الْمَلِكِ شَتَحِ الْمُؤَكَّلِ بِقَوَائِمِ
الْعَرْشِيَّةِ

(Sırâtellezîne en'amte aleyhim. Yâ Allahu, yâ alîmü yâ halîmü, ya hakîmü. Ecib yâ Aynâilü âleyhisselâm, alâ en tüsahharalî kulûbel mahlûkattırruhaniyyâti minel ulviyyâti vessüfliyyâti, semî'an, mutî'an bihakkı sırâtellezîne en'amte aleyhim ve bihakkıllahil alîmi'l-hakîmil halîmi ve bihakkıl meliki şetehin el müekkeli bikavâimi'larşiyyeti.)

"Kendilerine in'am ve ihsan ettiğin (nebiler, sıddıklar ve şehit kullarına verdiğin) şeyleri bize de ver Allah'ım.

Yâ Allah, yâ Alîm, yâ Halîm, yâ Hakîm Allah'ım. Aynâil aleyhisselâmı vazifelendir, mahlukatın ruhanî kısmının ulvî ve suflî tabakasının kalplerini bana çevirsin, emrime râm ettirsin. Sırâtallezîne en'amte aleyhim âyetinin hakkı için onları bana itaatli ve sözümü dinleyenlerden kıl. Alîm, Hakîm, Halîm, ve Melik isimlerinin hakkı için, arşı alânın direklerini ayakta tutmayą müekkel olan meleğin hakkı için duâmı kabul eyle, bu mahlukatı bana râm eyle."(13)

Bu duâ seçkin duâların beşincisidir. Kalpleri ve gönülleri feraha kavuşturan duaların sonuncusudur. Nasıl insan ferahlatıcı bir şurub içer veya bir hap yutar veya bir iğne olur ve ardından bir genişlik görürse, bu duâları arka arkaya okuyan kimsenin, Allah'ın izniyle manevi bir şifâya kavuşacağına şüphe yoktur.

Peygamberimiz, ezan vakti yaklaştığında Hz. Bilâl'a: "Yâ Bilâl, bizi feraha ve rahata kavuştur." derdi. Yani, ezan oku da namaza gidelim ve ferahlanalım, demek isterdi.

Nasıl ki namaz ferahlanmaya vesile ise, ezan ve Kur'an veya vaaz dinlemek genişlemeye sebep ise bu duâları okumak da öylece ferahlamaya ve neşelenmeye vesiledir.

13. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2 s. 133.

En büyük şifa kaynağımız Kur'an olduğuna şüphe yoktur. Bu Kur'an aynı zamanda bizim ferahlamamızın da bir sembolüdür. Nitekim Cenab-ı Hak Yûnus sûresinde şöyle buyurmaktadır: "De ki: Allah'ın inayetiyle, rahmetiyle (yani İslâm ile ve Kur'an ile) sevinsinler. Bu onların yığdıklarından daha iyidir." (Yûnus, 58)

İşte manevi sahada ferahlanmamızın baş kaynağı Kur'an olduğu gibi bu duâlar da ferahlanmamızın canlı birer araçlarıdır.

Yatağa Yatarken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اَسْلَمْتُ وَجْهِى اِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ اَمْرِى اِلَيْكَ، وَاَلْجَأْتُ ظَهْرِى اِلَيْكَ،
رَغْبَةً وَرَهْبَةً اِلَيْكَ، لاَمَلْجَأَ وَلاَمَنْجَأَ مِنْكَ اِلاَّ اِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِى
اَنْزَلْتَ وَنَبِيِّكَ الَّذِى اَرْسَلْتَ

(Allahumme eslemtü vechî ileyke ve fevveztü emrî ileyke ve elce'tü zahrî ileyke, rağbeten ve rehbeten ileyke. Lâ melce'e velâ mencee minke illâ ileyke, âmentü bi kitâbikellezî enzelte ve nebiyyükellezî erselte.)

"Allah'ım; yüzümü Sana çevirdim. Bütün işlerimi Sana havale ettim. Bütün varlığımı Sana bağladım. Korkularım ve arzularım başkasına değil, ancak Sanadır ve Sendendir. Sığınışım ve yalvarışım Sanadır. İndirdiğin kitaba ve gönderdiğin peygambere inandım"[14]

Bu duâ yatağa yatarken okunur. Resûlullah Efendimizin bu duâyı yatarken devamlı okuduğuna dair Müslim'de malumat mevcuttur. İnsan yatağa yatarken yarı ölü sayılır. Çünkü uykuya yarı ölüm demişlerdir. Onun için insan yatağa yatınca, tamamen kendisini Hakka teslim etmiş olmalıdır.

Her Sabah Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ يَامَالِكَ رِقَابِ الْعَوَالِمِ اَجْمَعِينَ، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّى كُنْتُ

14. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 609.

مِنَ الظَّالِمِينَ، رَبِّ اَدْرِكْنِى بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَنَجِّنِى مِنَ الْغَمِّ
يَامُنْجِىَ الْمُؤْمِنِينَ، وَفَرِّجْ غَمِّى يَامُفَرِّجَ الْمَكْرُوبِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm,

Allahumme yâ malike rikâbel avalimi ecmaîn. Lâ ilâhe illâ ente sübhaneke innî küntü minezzalimîn. Rabbi, edriknî birahmetike yâ erhamerrâhimîn ve neccini minel gammi yâ münciyel mü'minîn. Ve ferric gammî yâ müferricel mekrubîn.)

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adiyle,

Ey bütün âlemin gözetleyicisi olan Allah'ım. İlâhlar yok, ancak Sen varsın. Seni noksan sıfatlardan uzak kılarım. Zira ben zalimlerden oldum. Rabbım, beni rahmetine ulaştır, zira Sen merhamet edicilerin en merhametlisisin. Ve beni üzüntülerden kurtar, ey inananları kurtaran, Ey üzüntüleri feraha çeviren Allah'ım."

Bu bir sığınma ve yalvarma duâsıdır. Büyükler devamlı bu duâlara sarılmışlardır. Çünkü Peygamberimizin yapmış olduğu duâlar çok zaman bu kabil duâlardı. Halıkın yüceliğini ele alarak yalvarmak, arzuya en yakın bir vasıtadır. Bilhassa sabahleyin yarı ölüm sayılan uykudan kalkılınca, bu duâya devam etmek veya bir kaç defa okumak ne kadar uygun bir harekettir.

Uyku İçin Okunacak Dua:

اَللّٰهُمَّ غَارَتِ النُّجُومُ وَهَدَاَتِ الْعُيُونُ، اَنْتَ حَىٌّ قَيُّومٌ لَاتَاْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَانَوْمٌ،
يَاحَىُّ يَاقَيُّومُ اَهْدِ لَيْلِى وَاَنِمْ عَيْنِى

(Allahumme, ğâretinnücûmü ve hedeetil uyûnu, ente hayyün kayyûmün. Lâ te'huzuhu sinetün velâ nevmün. Yâ hayyü yâ kayyûmü. Ehdi leylî ve enim (aynî.)

"Ey yıldızları donatan ve gözlere uykuyu hidayet eden Allah'ım. Sen Hay ve Kayyûmsun. Yâni, dirisin ve herşeyi koruyucusun. Sana ne uyku ve ne de uyuklama gelmez.

Ey Hayyü Kayyûm, gecemi mübarek kıl ve gözlerime uykuyu nasip kıl."

Rivayetlere göre, bu duâyı Râbia anamız devamlı yapardı. Bize de bir hidayet yolu olarak ondan armağan kalmıştır. Bilhassa, uyku uyuyamıyanlara ve uykuya varamayan yavrulara okunursa faidesi umulur.

Uykuda Korkulduğunda Okunacak Duâ:

اَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ
وَاَنْ يَحْضُرُونِ

(Eûzü bi kelimâtillâhittâmâti min gadabihi ve şerri ibadihi ve min hemezatişşeyâtîni ve en yahdurûn.)

"İkap ve azabından, mahlûkatının şerrinden ve şeytanların vesveselerinden Allah'ın tam olan kelimelerine sığınırım. Onlar hazır olup asla bize zarar veremezler."(15)

Uyku esnasında korkmak çok yaygındır. Korkmamak ve rahat bir uyku uyumak için yatarken yedi defa okuyup yatmak, çok büyük faide sağlayacaktır.

Uykudan Uyanmada Okunacak Duâ:

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي
قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى، اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

(Allahu yeteveffel enfüse hîne mevtihâ velletî lem temüt fî menâmiha fe yümsikülletî kazâ aleyhel mevte ve yürsilül uhrâ, ilâ ecelin müsemmâ, inne fî zâlike leâyatin likavmin yetefekkerûn.)

"Allah, ölümü zamanında; ölmeyenin de uykusunda ruhlarını alır. Bu suretle hakkında ölümü hükmettiği ruhu tutar, diğerini muayyen bir vakte kadar salıverir. Şüphe yok ki bunda iyi düşünecek bir kavim için kesin ibretler vardır."(16)

Su İçildikten Sonra Okunacak Duâ:

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا، اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

15. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 610.
16. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 610. (Zümer, 42)

(Sübhaneke lâ ilme lenaâ illâ ma allemtenâ inneke entel alîmül hakîm.)

"(Melekler de:) Seni tenzih ederiz, Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiç bir bilgimiz yoktur. Çünkü hakkiyle bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan şüphesiz ki Sensin Sen! (demişlerdir)."(17)

Su İçerken Arada Okunacak Duâ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى جَعَلَ الْمَاءَ عَذْبًا فُرَاتًا بِرَحْمَتِهِ وَلَمْ يَجْعَلْهُ مِلْحًا اُجَاجًا بِذُنُوبِى

(Elhumdülillahillezî ca'ale'l mâe azben furâten birahmetihi, ve lem yec'-alhu milhan ücâcen bizünûbî.)

"Rahmetiyle suyu içilecek evsafta tatlı yaratan ve günahlarım dolayısıyla acılaştırmayan Allah'a hamdü sena ederim" (18)

Yüce Allah, Kur'an'da şöyle buyuruyor.

"Ey âdemoğulları; her mescit yanında (her namaz ve tavaf anında) zînetinizi alın. Yeyin, için, israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez."(19)

Bu âyet-i kerimede bir kaç hususta Allah bize öğüt veriyor: Meselâ "Avret yerlerinizi örtmek için elbiselerinizi giyin." diyor. Çünkü câhiliyet zamanında Arab kabileleri Beyti- şerifi çıplak tavaf ederlerdi. Gündüz erkekler, gece kadınlar gelirler, tavaflarını anadan doğma yaparlar ve "İçinde günah işlediğimiz elbisemizle tavaf edemeyiz." derlerdi. Bu âyetin inmesinin sebebi budur. Bununla beraber her müslüman, namazını en güzel ve temiz bir şekil ve kıyafet içerisinde kılması da sünnet kabul edilmiştir.

Yemek ve içmek bizim hayat kaynağımızdır. Onlarsız yaşamak mümkün değildir. Ancak haddinden fazla yemek ve içmek hem vücuda zarar ve hem de dine zarardır. Çünkü fazla yiyen vücut ibâdet yapamaz. İbadet yapamayınca da dinen zarar edilmiş olur. Atalarımızın unutulmaz bir sözü vardır: "Az yiyen, az içen, az uyuyan melek olur. Çok yiyen, çok içen ve çok uyuyan helâk olur." demişlerdir.

---

17. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 612.
18. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 612.
19. A'raf, 31

Onun için mutlaka ölçülü yeyip içmek lâzımdır. Dinimizin emri bu merkezdedir. İşte sıralayacağımız yemek ve içmekle ilgili bu duâlar, bize bereketli yemeler ve içmeler sağlayacaktır.

Her şeyden evvel yemeğe ve içmeğe başlarken mutlaka besmele çekmemiz gerekmektedir. Çünkü Peygamberimiz: *"Hangi işe besmelesiz başlanırsa hayırsız olur."* demiştir.

Yemeğe Başlanırken Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيمَا رَزَقْتَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ، بِسْمِ اللّٰهِ

(Allahumme bârik lenâ fîma razaktenâ ve kınâ azâbennâr, Bismillâh.)

"Allah'ım; rızık olarak bize verdiğini bereketlendir, bizi ateş azabından muhafaza eyle. Allah'ın ismiyle başlıyorum."

Yiyeceğimizi bereketlendirmek için mutlaka duâ okumalı ve başlangıçta besmele çekmeliyiz. Ancak bu sayede yediğimiz bize hayır edebilir. Aynı zamanda Allah'a da şükretmiş oluruz. Verdiği nimetin kadrini takdir etmiş sayılırız. Aksi halde hep yediğimizden ve içtiğimizden sorumlu durumdayız. Bu hususa Tekâsür sûresinin son âyeti şâhittir.

Yemek Yendiğinde Okunacak Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى اَطْعَمَنِى هٰذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّى وَلَا قُوَّةٍ

(Elhamdü lillahillezî at'amenî hâzâ ve rezekanîhi min ğayri havlinminnî velâ kuvetin.)

"Benim hiçbir kuvvetim yok iken bana bu yemeği ihsan eden ve onu bana rızık yapan Allah'a hamdederim."

Yemek bitince hem ellerimiz yıkanmalı, hem de Rabbimize hamdetmeliyiz. Çünkü yediren içiren O'dur. Öyle ise O'na hamdetmek bize lâzımdır. Yediren ve içireni tanımak bizim görevimizdir.

Birlikte Yiyen Kimselerin Yapacağı Duâ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي اَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُسْلِم۪ينَ.

(Elhamdü lillâhillezî at'amenâ ve sekânâ ve ca'alenâ minel müslimîne.)

"Bizleri yediren, içiren ve bizi müslümanlardan yapan Allah'a hamdederiz."

Yemek bittikten sonra Rabbimize çok hamdi senâda bulunmalıyız. Çünkü ancak bu sayede kulluğumuzu yerine getirmiş oluruz.

Hane Sahibine Misafirin Yapacağı Duâ:

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ ف۪يمَا رَزَقْتَهُمْ وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

(Allâhumme bârik lehüm fîmâ rezektehum, veğfir lehum, verhamhum.)

"Allah'ım (hane sahibine) verdiğin rızıkta bereket kıl. Onları bağışla ve esirge."

Misafirin duâsı geçerlidir. Üç kimsenin duâsı reddolunmaz. Biri mazlum, biri oruçlu, üçüncüsü de misafirin duâsıdır. "Misafir on bereketle gelir, dokuzunu hane sahibine bırakır, birini alır gider." denilmiştir. Atalarımız misafir için canlarını verirdi, onlara gereken ilgiyi gösterirdi. Yeni nesil ise, misafire hiç hürmet etmiyor, gereken vazifeyi yerine getirmiyor. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Kim misafire ikram ederse, cennet ona vâcib olur."* demiştir.[20]

İslâm dini kadar misafire hürmet eden hiçbir din yoktur. Müslümanların misafirperverliği tarihlere şan vermiştir.

Eve Girildiğinde Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ي اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِسْمِ اللّٰهِ وَلَجْنَا، بِسْمِ
اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

20. *Meşâriku'l-Envar*, s. 172.

(Allahumme innî es'elüke hayrel mevleci ve hayre'l mahreci, bismillahi velecnâ, bismillahi haracnâ ve ala'llahi rabbenâ tevekkelnâ)

"Allah'ım, Senden evime hayırla girip hayırla çıkmamı istiyorum. Allahın adıyla girer, Allahın adıyla çıkarız. Rabbimiz, Allah'a tevekkül ederiz." (21)

Evimiz, huzur yuvamızdır. Fakat çok zaman için bir sıkıntı hapishanesi oluyor. Bu bakımdan Besmele ile içeriye girmek, selâm verip oturmak ve her bakımdan Cenab-ı Hakka son derece güvenmek bizim başlıca vazifemizdir. Çünkü Allah Kur'ân'da bize güvence veriyor, biz o güvenceden başka güvence ararsak sonradan perişan olacağımıza şüphemiz olmasın.

Evden Çıkarken Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Bismillahi tevekkeltü ala'llahi velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil Aliyyil Azîm.)

"Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Allah'a güvendim. Kuvvet ve kudret O'ndandır, yüce ve büyük O'dur."(22)

Kapıdan çıkarken ancak ve ancak Allah'a güvenerek çıkılmalıdır. Ne paraya ve ne de silâha güvenmemelidir. Onlar birer sebeptir. Allah ise sebepleri hazırlayandır. Bütün herşeyin hakiki sahibi ve koruyucusudur. Bütün dayanak O'ndandır, her çeşit yardım O'ndandır. O'nun koruyuculuğu ebedidir.

Gece Korkulduğu Vakit Okunacak Duâ:

يَاأَرْضُ رَبِّي وَرَبُّكِ اللّٰهُ، اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شَرِّكِ وَمِنْ شَرِّ مَافِيكِ وَمِنْ شَرِّ
مَايَدُبُّ عَلَيْكِ، وَاَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شَرِّ الأَسَدِ وَالأَسْوَدِ وَمِنَ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ
وَمِنْ سَاكِنِ الْبَلَدِ وَمِنْ شَرِّ وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

21. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 617.
22. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 618.

(Yâ ardu Rabbî ve Rabbüke'llahu, eûzü billahi min şerrike ve min şerri mâ fîke ve min şerri mâ yedübbü aleyke ve eûzü billahi in şerril esedi vel esvedi ve minel hayyeti vel akrebi ve min sâkinil beledi ve min şerri vâlidin ve mâ veled.)

"Ey yerin ve benim Rabbim olan Allah. Yerin ve üzerindekilerin şerrinden ve içindeki kötülerin şerrinden ve üzerinde yürüyenlerin şerrinden Sana sığınırım. Arslanın, siyah ve beyaz yılanların, akrebin ve şehirde yerleşmiş olanların, ana ve evlâtların şerlerinden Sana sığınırım Allah'ım."[23]

Yerden ve yer üzerindeki çeşitli şer mahlukattan Allah'a sığınmamız gerekiyor. Çünkü biz âciz birer mahlukuz, hiç birisinin hakkından gelemeyiz, Rabbimiz yardım etmedikçe. Çeşitli hayvanlar bize düşmandır. Ayrıca ana baba, evlâda; evlâd da ana babaya düşmandır. Evlâdın ana babaya fazlasıyla düşman olduğu Kur'an'la sabittir. Bütün bunlardan sığınmak vazifemizdir.

---

23. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 618.

MÜNÂCAT

Eyâ maşuki mahlûkin ezkâ'
Neden ey haliki nûri müzekkâ
Zalâmınla bizi eylersin ebkâ,
Hecertül halke dürren fi hevaka,
Ve eytemtül iyâle likey eraka.

Senin emrinle dünya oldu gülşen,
Hayatın nurunu hep aldı senden,
Senin affınla her bir şâd olurken,
Velev katağtenî fil hubbi irben,
Lemâ hannel fuâdü ilâ sivâka.

Senin feyzin, senin emrinle hâlâ
Tecelliyâtı nurun eyler ihyâ
Fuâdu tar ve zülmetzâri mevlâ
Tecâvez an za'îfin kad etâkâ
Ve câe râciyen yercû nidâkâ.

İlâhî, bâisi sırrı sürûrsun,
Kulun isyanına sen bî fütûrsun.
Eğer âsi ise mahlükun ğafûrsun,
Ve in yekü yâ muheyminü kad asâkâ,
Felem yescüd li mabûdin sivâkâ.

Olursa bahru affın âhu cûşan,
Edersin abdi isyankâra ihsan,
Sana eylerler, eylerlerse isyan,
İlâhî abdikel âsi etâkâ,
Mukırrın bizzünûbi ve ked deâkâ.

Bu abdin esede ebvabi ekrem,
Açılsın ey ğafûru zenbi âdem,
Bizi affeyle ey sultanı âlem,
Fe in tağfir fe ente ehlün lizâkâ,
Ve in tatrüd femen yarham sivâkâ.

BİR HAMDÜ SENÂ

Ey bâsitturrızki kerîm,
Ey sâhibüssirril-hakîm,
Mekşûfu râhı mustakîm,
El-hamdüllilâhil kerîm.

Gösterdin envari hüdâ,
İman ve ilme rehnümâ,
Dil buldu zulmünden rehâ
El-hamdüllilâhil kerîm.

Eltâfına pâyân yok,
İhsanına şükran çok,
Ni'amınla çeşmi can tok
El-hamdülillâhil kerîm.

Bildim ki ilmim cehl imiş,
Cehlimde ilmim sehl imiş,
Bu vartada bir mehl imiş
El-hamdülillâhil kerîm.

Doldur derûnum aşk ile,
Zevku visâlin vird ile
Zikrin büyük zînet dile,
El-Hamdülillâhil kerîm.

Yâ Rab, bi hakkı Muhammed Mustafa,
Yâ Rab, bisirri mürtezâ,
Evradım olsun bu duâ,
El-hamdülillâhil kerîm.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

TESBİH İLE İLGİLİ ÂYETLER

TESBİH İLE İLGİLİ ÂYETLER

Tesbih İle İlgili Âyetler:

لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلاً

"Ta ki (hepiniz ey insanlar) Allah'a ve Peygamberine iman edesiniz, O'na yardım edesiniz, O'nu büyük tanıyasınız ve sabah akşam (Allah'ı) tesbih ve (tenzih) edesiniz."[1]

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَافِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"Göklerde ne var, yerde ne varsa (hepsi) Allah'ı tesbih (ve tenzih) etmektedir. O, mutlak galibdir, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir."[2]

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَافِى السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

1. Fetih, 9.
2. Haşr, 1.

“Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah’ı tesbih (ve tenzih) etmektedir. O, (mülkünde) galibi mutlak, (sun’unda) sahibi hikmettir.”[3]

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

“Göklerde ne var, yerde ne varsa (hepsi) Allah’ı tesbih (ve tenzih) etmektedir. O galibi mutlaktır, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir.”[4]

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

“Hemen Rabbini hamd ile tesbih (ve tenzih) et. O’nun yarlığamasını iste. Şüphesiz ki O, tevbeleri çok kabul edendir.”[5]

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى

“Rabbinin o çok yüce adını tesbih (ve tenzih) et.”[6]

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

“Ve gecenin bir kısmında O’na secde et. Gecenin uzun bir bölümünde de O’nu tesbih (ve tenzih) et.”[7]

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

“O halde Yüce Rabbini, kendi adıyla tesbih (ve tenzih) et.”[8]

---

3. Hadid, 1.
4. Saff, 1.
5. Nasr, 3.
6. A’lâ, 1.
7. İnsan, 26.
8. Hâkka, 52.

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Göklerde ne var, yerlerde ne varsa (hepsi) Allah'ı tesbih (ve tenzih) etmektedir. Mülk O'nun, hamd O'nun; O her şeye hakkiyle kâdirdir."[9]

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ، وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

"Galebe sahibi Rabbin onların isnâd etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir. Gönderilen (bütün) peygamberlere selâm ve alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun."[10]

İşbu âyet-i kerimeler Mevlâ'nın tesbih ve takdis edildiğini ve edilmeğe lâyık bulunduğunu göstermektedirler. Her ayıptan ve kusurdan uzak olan Rabbimiz, bizi devamlı olarak tesbih etmek için vazifelendirmiştir.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ

"Sen hemen Rabbine hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol."[11]

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

"Onlar gece gündüz ara vermeyerek O'nu tesbih (ve tenzih) ediyorlar."[12]

لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

9. Tegabün, 1.
10. Saffat, 182.
11. Hicr, 98.
12. Enbiya, 20.

"Eğer her ikisinde Allah'tan başka tanrılar olsaydı bunların ikisi de muhakkak ki harap olup gitmişti. Demek, Arş'ın Rabbi olan Allah, onların vasf (ve isnad) edegeldikleri her şeyden yücedir, münezzehtir."(13)

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا اِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً

"Onlar: 'Rabbimizi tenzih ederiz. Hakikat, Rabbimizin sözü mutlaka yerine getirilir!' derler."(14)

فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

"Haydi akşama girerken, sabaha ererken hepiniz Allah'ı tenzih (ve tesbih) edin (namaz kılın)."(15)

سُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

"Demek herşeyin mülkü ve tasarrufu kendi elinde bulunan (Allah)'ın şânı ne kadar yücedir. Münezzehtir. Siz ancak O'na döndürülüp götürüleceksiniz."(16)

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَايَشَاءُ وَيَخْتَارُ، مَاكَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Rabbin ne dilerse yaratır. (Ne dilerse) ihtiyar eder. Onlar için ise (Rablerine) karşı böyle muhayyerlik yoktur. Allah, (onların) eş tutmakta oldukları herşeyden (münezzeh)tir, yücedir."(17)

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِى لاَيَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفٰى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

13. Enbiya, 22.
14. İsra, 108.
15. Rum, 17.
16. Yâsin, 83.
17. Kasas, 68.

"Ölmek şânından olmayan O Bâkî (Teâlâya) güvenip dayan, O'na hamd ile tesbih ve O'nu (tenzih) et. O'nun kullarının günahlarından hakkıyle haberdar olması yeter."[18]

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

"Göklerin ve yerin Rabbi ve Arş'ın Rabbi olan Allah onların vasfedegeldiklerinden münezzehtir."[19]

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُودِ

"Gecenin bir kısmında ve secdelerin arkalarında O'nu tesbih et."[20]

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ

"Şimdi sen (habibim) sabret. Çünkü Allah'ın va'di gerçektir. Günahının yarlığanmasını iste. Akşam, sabah Rabbini hamd ile (tenzih) ve tesbih et."[21]

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

"O halde Rabbini o büyük adıyla tesbih (ve tenzih) et."[22]

اَمْ لَهُمْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Yahut onların Allah'tan başka bir tanrıları mı var? Allah onların katmakta oldukları ortaklardan münezzehtir."[23]

---

18. Furkan, 58.
19. Zuhruf, 82.
20. Kaf, 40.
21. Mü'min, 55.
22. Vâkıa, 74.
23. Tûr, 43.

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِى اللّٰهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

"Gök gürültüsü O'nu (Allah'ı) hamd ile, melekler de O'ndan korkarak tesbih ederler. O, yıldırımlar gönderip onunla kimi dilerse çarpar, öldürür. Halbuki onlar Allah hakkında mücadele edib duruyorlar. O, kudret ve azabında çetindir.[24]

فِى بُيُوتٍ اَذِنَ اللّٰهُ اَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

"(O kandil) o evlerde (yakılır ki) Allah, onların yüce tanınmasına ve içlerinde adının anılmasına izin vermiştir. Onlar buralarda sabah ve akşam O'nu (Allah'ı) tesbih ve (tenzih) ederler."[25]

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلاَمٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ اَنِ الْحَمْدُ
لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

"Bunların oradaki duâları: Yâ Allah, Seni tesbih ve tenzih ederiz' (sözüdür). Orada (aralarında)ki tahiyyeleri (sağlık temennileri, iltifatları) selâmdır. Duâlarının sonu da: 'Elhamdülillâhi Rabbil âlemîn = Hamd olsun kâinatın Rabbi olan Allah'a' demektir."[26]

Tesbih İle İlgili Duâlar:

سُبْحَانَ ذِى الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِى الْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ
الْحَىِّ الَّذِى لاَيَمُوتُ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَلِيمِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْوَاحِدِ الْعَظِيمِ

(Sübhâne zilmülki vel-melekûti, sübhâne zi'l-ızzeti vel-ceberûti, sübhânel hayyillezî lâ yemûtü, sübhenel melikil halîmi, sübhânellahil vâhidil azîm.)

24. Ra'd, 30.
25. Nur, 36.
26. Yûnus, 10.

"Mülk ve melekût sahibini tesbih ederim. İzzet ve ceberût sahibini tesbih ederim. Halîm ve melik sahibini tesbih ederim. Tek ve Yüce olan Allah'ı tesbih ederim."(27)

Bu tesbih çok camialı ve manalıdır. Kişinin son anında îmanla göçmesine ve şehadet kelimesini getirerek canını teslim etmeğe vesile olacaktır. Bu hususta bir çok hadisi şerifler rivayet edilmiştir.

سُبْحَانَكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ
حَمْدًا كَثِيرًا

(Sübhâneke tebârekte ve teâleyte ammâ yekûluzzâlimûne uluvven kebîrâ, vel-hamdülillâhi hamden kesîrâ.)

"Seni tesbih ederim Allah'ım. Sen mübareksin ve zalimlerin dediklerinden çok yücesin. Üstünlüğün büyüktür. Allah'a çok hamdetmek lâzımdır."(28)

سُبْحَانَكَ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، يَارَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَوَارِثَهُ وَرَازِقَهُ وَرَحِيمَهُ يَاإِلٰهَ
الْآلِهَةِ الرَّفِيعِ جَلَالُهُ، يَااللّٰهُ الْمَحْمُودُ فِي كُلِّ فِعَالِهِ، يَارَحْمٰنَ كُلِّ شَيْءٍ
وَرَحِيمَهُ

(Sübhâneke lâ ilâhe illâ ente, yâ Rabbe külle şey'in ve vârisuhu ve râzikuhu ve rahîmuhu yâ ilâhel âlihetirrefî'i celâluhu, yâ Allahu el-mahmudu fî küllî fiâlihi, yâ Rahmânü külli şey'in ve rahîmuhu.)

"Seni noksan sıfatlardan berî kılarım. Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Ey herşeyin terbiyecisi, herşeyin vârisi ve rızık vericisi ve merhamet edicisi, ey yüceliği bütün ilâhlardan üstün olan, ey bütün işlerinde kendisine hamdedilen Allah. Ey herşeyin Rahman'ı ve merhamet edicisi olan Allah."(29)

Tesbihle alâkalı daha bir çok duâlar ve medhü senâlar vardır. Bilhassa şu sahifede sıraladığımız tesbihler insanın hem dünyası ile ve hem de âhireti ile ilgilidir. En büyük yalvarış, Mevlâ'yı noksan sıfatlardan tenzih edip ke-

---

27. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 249.
28. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 249.
29. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 362.

mal sıfatlarla mevsuf kıldıktan sonra yapılan duâlardır. Bu hususta kitaplarımızda çeşitli nümuneler vardır. Ancak temiz kalble beraber insan bunları okur ve Rabbine yalvarır yakarırsa, arzusuna ulaşmamasına imkân yoktur. Mutlaka arzusu yerine gelecektir. Çünkü Cenab-ı Mevlâ, Kur'ân'ında: *"Siz isteyin, ben vereyim."* buyurmuştur. Allah va'dinden hulfetmez. Verdiğini geri almaz. Allah bizleri yalvarıp isteklerine ulaşanlardan eylesin. Âmin.

لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِىِّ الْعَظِيمِ

(Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü minezzâlimîne. Velâ havle kuvvete illâ billâhil âliyyil azîmi.)

Yâ Rab, Senden başka ilâh yoktur. Seni tamamiyle tenzih ederim. Ben kendine zulmedenlerdenim. Günahlardan korunma sahasında ve ibadet etme konusunda bana kuvvet veren Sensin."[30]

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ

(Sübhanekellahumme ve bihamdike ve tebâre kesmüke ve teâla ceddüke velâ ilâhe gayrüke.)

"Allah'ım, yüceliğini noksan sıfatlardan tenzih ve kemâl sıfatlarla mevsuf kılarım. Hamdinle Seni tesbih ederim. Senin ismin mübarektir. Varlığın ve azametin, şan ve şerefin üstündür. Senden başka mâbud yoktur."

Her namaza başlarken okuduğumuz bu duâyı Peygamberimiz bir çok defa tavsiye buyurmuş ve bunun okunmasını sünnet kılmıştır. Aynı zamanda bunda kuvvetli tesbih alâmeti vardır. Yüce Mevlâ'nın azametini, şan ve şerefini bu tesbihle açıklamış oluyoruz. Sübhâneke'yi okuyup sonra zamm-i sûreye geçmemizin esas gayesi, Cenâb-ı Mevlâ'nın rahmet kapısını Sübhaneke'yi okumak suretiyle çalmış olmamızdır.

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ لَكَ الْحَمْدُ قَدْرَ عَظَمَتِكَ، وَسَعَةَ عِلْمِكَ وَمُنْتَهٰى قُدْرَتِكَ، رِضٰى نَفْسِكَ، وَاَنْتَ اَهْلُ الْحَمْدِ، وَاَحَقُّ بِالْحَمْدِ وَاَوْلٰى بِهِ

30. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2 s. 499 (Enbiya 88).

لِلْحَمْدِ، لَيْسَ دُونَكَ مُقَصِّرٌ، وَلاَ اِلٰهَ غَيْرُكَ مُنْتَهًى، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلٰى نَعْمَائِكَ كُلِّهَا، سُبْحَانَ الَّذِى فِى السَّمَاءِ عَرْشُهُ، سُبْحَانَ الَّذِى فِى الْاَرْضِ بَطْشُهُ، سُبْحَانَ الَّذِى فِى الْاَرْضِ سَبِيلُهُ

(Sübhânekellâhumme ve bi hamdike. Lekel-hamdü kadre azametike ve sa'ate ilmeke ve müntehâ kudreteke, ndâ nefseke. Ve ente ehlül-hamdi, ve ahakki bil-hamdi ve evlâ bihi lilhamdi, leyse dûneke mukassirun velâ ilâhe gayrüke müntehâ, felekel hamdü alâ na'mâike külliha, sübhânellezî fissemâi arşuhu, sübhânellezî fil-arzı batşuhu, sübhânellezî fil ardi sebîluhu.)[31]

Tesbihin Önemini Beyan Eden Hadis-i Şerifler:

Tesbih hiç şüphe yok ki tevhidden daha şümullüdür. Çünkü tesbih Cenab-ı Hakkı noksan sıfatlardan uzak ve kemal sıfatlarla vasıflamaktır. Önce bunu yapmadan Hakkı tevhid etmenin yani birlemenin anlamsız olacağına ve değeri yeteri kadar bilinemiyeceğine şüphe yoktur. Onun için "tesbih tevhidden öndedir." denilmiştir.

Hz. Allah, Yunus Aleyhisselâm hakkında: *"Eğer balığın karnında iken Yunus tesbih etmeseydi, kıyamete kadar balığın karnında kalacaktı."* buyurdu. Bu da gösteriyor ki, tesbihe sarılmak, insanı dünyanın sıkıntısından kurtarır ve genişlik bahşeder.

Cenab-ı Hak Peygamberimiz'e: *"Rabbine tesbih ve takdis et, secde edenlerden ol, kalbin ferahlanır, gönlün neş'elenir."* demiştir.

Ebû Hureyre'den rivâyet olunduğuna göre Peygamberimiz şöyle buyurdu:

كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِى الْمِيزَانِ اَحِبَّتَانِ اِلَى الرَّحْمٰنِ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ

"İki kelime var ki lisanda hafif, mizan terazisinde ağır ve Allah'a sevimlidirler: Sübhânallahi ve bi hamdihi, Sübhânallahil azîm."[32]

31. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 246.
32. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 420.

Yine Resûlullah ashabına: "Kelâmın en sevgilisini size haber vereyim mi?" diye sordu. Bir rivayette Ebû Gıfârî'ye sordu. O da: "Haber ver ya Resûlallah" dedi. Peygamberimiz:

"Allah için en sevimli kelâm: Sübhânallahi ve bihamdihi'dir." buyurdu.

İbni Ömer'in (r.a.) Peygamberimiz'den naklettiği hadis-i şerifte şöyle buyruluyor: *"Kim 'Sübhânallahi ve bihamdihi' derse, ona yüzbin sevab verilir ve 'Lâ ilâhe illallah' diyene de kıyamette te'minat verilir."*(33)

Anlaşıldığına göre tesbihin lüzumu vardır ve bilhassa her farz namazın arkasında: 33 Sübhânallah, 33 Elhamdülillah, 33 Allahu Ekber diyen kimseye Cenab-ı Mevlâ hesapsız ecir verecektir. Bu hususta bir çok hadis-i şerifler mevcuttur.

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde buyurdu:
"Kim 'Lâilâhe illallah' derse, cennete girecektir, yahut cennete girmesi vâcibdir. Kim 'Sübhânallahi ve bihamdihi' sözünü yüz defa söylerse, kendisine yüz yirmi bin sevap yazılır."(34)

Yine Peygamberimiz buyuruyor:

مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ

"Kim Allah'ı tesbih ve hamd ederse, cennette onun için bir hurma ağacı dikilir."(35)

Allah celle ve alâ hazretleri, kendisini tesbih ve takdis eden kulunu bir dağ tutarında altun dağıtandan daha kıymetli kabul eder.

Resûlullah Efendimiz buyuruyor:

مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ فِي يَوْمٍ مِاۤئَةَ مَرَّةٍ غُفِرَتْ لَهُ ذُنُوبُهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ

"Kim 'Sübhanallahi ve bihamdihi' sözünü günde yüz defa söylerse, deniz köpüğü kadar günahı olsa dahi bağışlanır."(36)

33. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 421.
34. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 422.
35. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 422.
36. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 422.

"Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm." tesbihini söylemek ve buna devam etmek bütün günahları siler süpürür.

Peygamberimiz mîraca teşrif ederken Cenab-ı Hak Peygamberimize: *"Ya Muhammed, cennette bir ağaç var, o ağaç dünyada 'Sübhânallah' diyen kimse için dikildi."* buyurdu. Tirmizî ve Taberânî rivayet ettiler.

Resûlullah buyurdu:

التَّسْبِيحُ نِصْفُ الْمِيزَانِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ تَمْلَؤُهُ، وَالتَّكْبِيرُ يَمْلأُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ، وَالصَّوْمُ نِصْفُ الصَّبْرِ، وَالطُّهُورُ نِصْفُ الْإِيمَانِ

"Tesbih mîzanın yarısıdır. El-Hamdülillâh, mizanı doldurur, tekbir ise yer ile gök arasını doldurur. Oruç sabrın yarısıdır. Temizlik îmandandır."[37]

Bu hadis-i şerifler tesbihin mübarek olduğunu ve insanın maddî ve manevî hatalarını döktüğünü beyan ediyor.

Tesbih Çeşitleri:

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ

(Sübhânallahi vel-hamdülillâhi ve lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber.)

"Allah'ı noksan sıfatlardan berî, kemal sıfatlarla mevsuf kılarım. Hamdü senâ Allah'a lâyıktır. Allah'tan gayrı ilâh yoktur. Allah her şeyden büyüktür."

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

(Sübhânekellâhumme ve bihamdike eşhedü en lâ ilâhe ente estağfirüke ve etûbü ileyke.)

"Ey Allah'ım, Seni tesbih ve takdis ederim. Senden başka hiçbir ilâh yoktur. Azametinden mağfiret diliyorum ve Sana rücû ediyorum."

37. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 428.

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ الْعَظِيمِ اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَاَتُوبُ اِلَيْهِ

(Sübhânallahi ve bi hamdihi sübhânel azîmi, estağfirullahe ve etûbü ileyhi.)

"Allah'ı tesbih ve takdis ederim. Allah'tan af diler ve O'na rücû ederim."

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

(Sübhânallahil azîmi ve bi hamdihi.)

"Yüce olan Allah'ı tesbih ve tenzih eylerim."

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ

(Sübhânallahi ve bi hamdihi sübhânallahil azîm.)

"Allah'ı tesbih ve takdis ederim. Azamet sahibi Allah'ı tesbih ederim."

et-Tergîb ve't-Terhîb adlı kitabın 2. cildinin 422. sahifesinde ve onu tâkip eden sahifelerde tesbihin fazileti hakkında Peygamber'imizin şöyle buyurdukları nakledilmiştir:

"Temizlik imandandır. Elhamdülillâh demek, mîzanı doldurur. Sübhânallâh ve El-Hamdülillâh yerle gök arasını sevapla doldururlar. Namaz nurdur, sadaka burhandır, sabır ziyâdır, Kur'ân ya lehinde veya aleyhinde delildir. İnsan her gün piyasaya çıkar, ya satın alır veya varlığını ve sermayesini yok eder."

"Her tesbih mânen sadakadır. Tekbir sadakadır, her hamd sadakadır. Emir bil-ma'ruf yapmak sadakadır. Nehyi anil münker yapmak sadakadır."

"Sübhânallahi vel-hamdülillâhi vallahu ekber demek ve hayırlı bir evlâd bırakmak, öldükten sonra o kimseyi mezarda anacak ve defterini açık bırakacaktır."

İbni Ebî Evfâ (r.a.) anlatıyor: Bir a'rabî: "Yâ Resûlullah, Kur'ân'la şifalanmak istedim, fakat buna muvaffak olamadım. Bana bir şey öğret ki ben onu yapayım. Kur'an'la yapmayayım." dedi. Peygamberimiz ona şöyle buyurdu: *"Sübhânallâhi vel-hamdülillâhi velâ ilâhe illallahu vallâhu ekber söy-*

le." A'rabî: "Bunu Allah için söyledim, benim için ne söyleyeyim?" dedi. Peygamberimiz: *"Allâhummeğfirlî verhamnî ve âfinî verzuknî vehdinî diye söyle."* buyurdu. A'rabî bu duâyı okudu.

"Allah'ım, beni bağışla, beni esirge, affet beni, beni rızıklandır ve bana hidayet et." A'rabî gitti ve eli hayırla doldu.

Selma vâlidemiz anlatıyor: Resûlullah'a: "Bana kısa bir duâ anlat, pek uzun olmasın." dedim. Resûlullah: *"On defa 'Allahu Ekber' de, Cenab-ı Hak: 'O, benim içindir.' buyurur. On defa 'Sübhânallah' de, Cenab-ı Hak: "Bu da benim içindir.' buyurur. 'Allahummağfirlî = Allah'ım beni mağfiret eyle.' diye söyle"* dedi. Söyledim. Resûlullah bana: *"Yirmi defa söyle."* diye teşvikte bulundu. Taberanî rivayet etti.

Ebu Saîd el-Hudrî (r.a.) anlatıyor: Resûlullah sallahu aleyhi ve sellem: *"Ebedî amel yapın".* buyurdu. "Hangi ameldir, yâ Resûlallah?" denildi. Peygamberimiz: *"Tekbir, tahlil, tesbih, elhamdülillâh velâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh."* buyurdu. Bunu Ahmed b. Hanbel ve Nesâî rivâyet ettiler.

Yine Resûlullah buyurdu:
"Lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber, velâ havle velâ kuvvete illâ billâh, demek bütün günahları affeder; velev ki deniz köpüğü kadar günahı olsa dahi."

Görülüyor ki, tesbihle beraber tekbir ve tahlil, aynı seviyede sevabı mûcibdirler. Bunlara devam eden bir kimse Allah tarafından büyük bir mükâfata kavuşacaktır.

Peygamberlerin Tesbihi:

لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءً وَظَلَمْتُ نَفْسِى، فَاغْفِرْ
لِى وَاَنْتَ خَيْرُ الغَافِرِينَ، وَتُبْ عَلَىَّ اِنَّكَ اَنْتَ التَّوابُ الرَّحِيمُ

(La ilâhe illâ ente sübhâneke bi hamdike amiltü sûen, ve zalemtu nefsî fağfirlî ve ente hayrül gafirîn ve tüb aleyye inneke entettevvâburrahîm.)

"Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Seni noksan sıfatlardan uzak kılarım. Senin hamdinle yaşarım. Kötülük işledim, nefsime zulmettim, beni bağışla. Zira Sen mağfiret edenlerin en hayırlısısın."[38]

38. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 538.

Bu duâ kulun günahlarını dökmek, kusuru anlamak için yapılır. Bir çok peygamberler bu duâya devam eylemişlerdir. Hem günahı anlamaya hem de bu günahın dökülmesini istemeğe aittir.

Nuh Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْغَنِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْخَالِقِ الْبَارِئِ، سُبْحَانَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ الرَّؤُفِ الرَّحِيمِ

(Sübhânel ganiyyil hamîdi, sübhânel hâlikıl bârii, sübhânel hasenil cemîli, sübhânerraûfu'r-rahîmi.)

"Ezelden zengin ve hamdedilen Allah'ı noksan sıfatlardan uzak kılarım. Yaratan ve koruyan, güzel olan ve güzelleştiren, esirgeyen Allah'ı noksan sıfatlardan uzak kılarım."(39)

İbrahim Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ مَنْ عَلاَ فِي الْهَوٰى، سُبْحَانَ مَنْ سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ، سُبْحَانَ مَنْ تَابَ عَلَى آدَمَ مِنْ خَطِيئَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ تُقَدِّسُ لَهُ ظُلُمَاتُ اللَّيْلِ وَيُمَجِّدُ لَهُ نُورُ النَّهَارِ

(Sübhane men alâ filhavâ, sübhâne men selleme alâ Nûh'in fil âlemîn, sübhâne men tâbe alâ Âdem'e min hatîetihi, sübhâne men tukaddisü lehu zulumâtülleyli ve yümeccidü lehu nûrunnehâri.)

"Havada âli olan Allah'ı tesbih ederim. Âlemler üzerine Nuh'a selâmet verene, Âdem'in tevbesini kabul edene, gece karanlığını kaldırana, gündüzün ziyâsını verene tesbih ederim."(40)

Bu duâda Hakk'a sığınış ve Hakkı noksan sıfatlardan uzaklaştırma vardır. Bu duâlar daima yapılmalıdır.

---

39. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 539.
40. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 539.

İsmail Aleyhisselâm'ın Tesbihi::

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ مُطَّلِعٌ بِعِلْمِ جَوَارِحِ الْقُلُوبِ، سُبْحَانَ مَنْ لاَيَخْفَى عَلَيْهِ
خَافِيَةٌ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ، سُبْحَانَ الرَّؤُفِ الرَّحِيمِ

(Sübhâne men hüve muttalî'un bi ilmi cevârihil kulûbi, sübhâne men lâ yahfâ aleyhi hâfiyetün fissemavâti vel ardi, sübhâne'r-raûfur'-rahîmi.)(41)

İshak Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوِتْرِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ وَتَعَالَى

(Sübhânel ferdil vitri, sübhânel azîmil a'zami, sübhânallâhi ve teâlâ.)

"Tek olan Allah'ı noksan sıfatlardan berî kılarım. Azîm ve azam olan ve herşeyden yüce olan Allah'ı tenzih ve takdis eder, noksan sıfatlardan berî kılarım."(42)

Eyyüp Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْجَلِيلِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْوَاسِعِ الْغَنِيِّ،
سُبْحَانَ اللّٰهِ تَعَالَى، سُبْحَانَ مَنْ يَكْشِفُ الضُّرَّ

(Sübhânel celîlil cemîli, sübhânel aliyyil hamîdi, sübhânel vâsi'il ganiyyi, sübhânallahi teâlâ, sübhâne men yekşifu'd-durre.)

"Celil ve cemil olan, yüce ve hamdolunan, geniş ve zengin olan, herşeyden üstün olan ve zararları kaldıran Allah'ı noksan sıfatlardan beri kılarım."(43)

Bu duayı Hz. Eyüp Aleyhisselâm yapmıştı ve Cenab-ı Hak onu çeşitli sıkıntılardan kurtardı.

41. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 539.
42. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 539.
43. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 540.

Salih Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوِتْرِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْاَعْظَمِ، سُبْحَانَ الْوَاحِدِ الْاَحَدِ
الْمَاجِدِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ حَفِيظٌ لَا يَغْلَبُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَايَفْتَقِرُ

(Sübhânel ferdil vitri, sübhânel azîmil a'zami, sübhânel vâhidil-ahadil-mâcidi, sübhâne men hüve hafîzun lâ yağlebü, sübhâne men hüve ganiyyün lâ yeftekiru.)

"Tek ve ferd olan, azîm ve azam olan, vâhid ve mâcid olan, aynı zamanda tek olan, herkesi koruyan asla gâfil olmayan, zengin olup asla fakir olmayan Ulu Allah'ı noksan sıfatlardan uzak kılarım."(44)

Salih Aleyhisselâm bu duâyı yapmıştır. Bizim de bu duâya devam etmemizin çok faydalı olacağı rivayet edilmektedir.

Yunus Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْقَاضِى الْاَكْبَرِ، سُبْحَانَ الْخَالِقِ الْبَارِىءِ، سُبْحَانَ الْقَادِرِ الْمُقْتَدِرِ،
سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْحَقِّ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْقَابِضِ
الْبَاسِطِ، سُبْحَانَ النَّافِعِ، سُبْحَانَ الْقَاضِى الْحَقِّ

(Sübhanel kâzil ekberi, sübhânel hâlikil bârii, sübhânel kâdiril muktediri, sübhânallâhil azîmi ve bi hamdihi, sübhânallahil hakki, sübhânallahil kâbizi'l-bâsiti, sübhânennâfi'i, sübhânel kazil hakki.)

"Yüce hâkim olan, yaratan ve idare eden, herşeye kadir ve muktedir bulunan, azîm ve hamîd olan, genişleten ve daraltan, menfaat ve mazarrat veren ve hakiki hâkim olan Allah'ı tesbih ve takdis eylerim. Yani noksan sıfatlardan tenzih, kemâl sıfatlarla mevsuf kılarım."(45)

Yakub Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

يَارَجَاءَ الْمُؤْمِنِينَ لَاتَقْطَعْ رَجَائِى، وَيَاغِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ اَغِثْنِى، وَيَاحَبِيبَ
التَّوَّابِينَ تُبْ عَلَىَّ

---

44. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 540.
45. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 540.

(Yâ recâel mü'minîne lâ takta' recâî, veya gıyâsel müstağisîne eğisnî ve yâ habîbe't-tevvâbîne tüb aleyye.)

"Ey mü'minlerin ümit kaynağı, ümidimi ve ricamı kesme. Ey yardım etmenin kaynağı, bana yardım eyle. Ey tevbe edenleri seven, tevbemi kabul et."(46)

Yusuf Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَحِيمٌ لَايَعْجَلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَقِيبٌ لَايَغْفَلُ، سُبْحَانَ
مَنْ هُوَ اَجْوَدٌ كَرِيمٌ لَايَبْخَلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَايَفْتَقِرُ،

(Sübhâne men hüve rahîmun lâ ye'celu, sübhâne men hüve rakîbun lâ yağfelü, sübhâne men hüve ecvedün kerîmun lâ yebhalü, sübhâne men hüve ganiyyün lâ yeftekıru.)

"Merhametli olup acele etmeyen, koruyucu olup gafil olmayan, cömert olup bahil olmayan, zengin olup fakir olmayan Allah'ı tesbih ve takdis eylerim."(47)

Yahya Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ مَنْ لَايَدْفَعُ شَىْءٌ قُدْرَتَهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَايَبْلُغُ الْاَعْمَالُ شُكْرَهُ،
سُبْحَانَ مَنْ لَايُحْيِى الْمَوْتَى غَيْرُهُ

(Sübhâne men lâ yedfe'u şey'un kudretehü, sübhâne men lâ yebluğul a'mâlü şükruhu, sübhâne men lâ yuhyil mevtâ gayruhu.)

"Hiç bir şey kudretine engel olmayan, şükrünün ödenmesine imkân bulunmayan, O'ndan başka ölüyü diriltemeyenin olmadığı Allah'ı noksan sıfatlardan uzak, kemâl sıfatlarla vasıflarım."(48)

Musa Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ مَنْ لَايَعْتَدِى اَجَلَ مَمْلَكَتِهِ، سُبُحَانَ مَنْ عُلُوُّهُ دَالٍ وَفِى دُنُوِّهِ عَالٍ،
وَفِى اِشْرَاقِهِ مُنِيرٌ، وَفِى سُلْطَانِهِ قَوِىٌّ

46. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 540.
47. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 541.
48. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 541.

(Sübhâne men lâ ya'tedî ecele memleketihi, sübhâne men uluvvihi dâlin ve min dünuvvihi âlin, ve fî işrâkihi münîrun ve fî sultânihi kaviyyun.)

"Mülkünün hududlarını hakkıyla koruyan, üstünlüğünün sonu bulunmayan, ona yaklaşılamıyan, kudretiyle her tarafı aydınlatan ve kudreti son derece kuvvetli olan Allah'ı tesbih eylerim."[49]

Harun Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِى كُلِّ شَأْنِهِ لَهُوَ الْمَدْحُ فِى جَمِيعِ شَأْنِهِ مِنَ الْمَجْدِ وَالثَّنَاءِ
وَالْعُلُوِّ حَتَّى ظَهَرَتْ عَلَى تَسْبِيحِ الْعِزَّةِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

(Sübhâne men hüve fî külli şe'nihi lehüvel medhu fî cemî'i şe'nihi minel mecdi vessenâi vel uluvvi hattâ zaharet alâ tesbihil izzeti, sübhânel azîmi ve bi hamdihi.)

"Şanı yüce, medhi sonsuz olan; izzeti, mecdi ve senâsi ve üstünlüğü bulunan, azîm ve hamîd olan Allah'ı noksan sıfatlardan berî kılarım."[50]

İsa Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ الْبَاعِثِ الْوَارِثِ، سُبْحَانَ الْقَائِمِ الدَّائِمِ، سُبْحَانَ اللهِ الْعَظِيمِ
وَبِحَمْدِهِ

(Sübhânel bâisil vârisi, sübhânel kâimiddâimi, sübhânallâhil azîmi ve bi hamdihi.)

"Dirilten ve vâris kılan, kâim ve hakkıyla dâim olan, azamet ve ululuk sahibi bulunan yüce Allah'ı tesbih ve takdis eylerim."[51]

Yukardaki duâlar peygamberler tarafından yapılmıştır. Bunlar hem duâdır, hem de birer seçme tesbih makamındadır. Manaları da o nisbette şümullüdür. Peygamberlerin tesbihleri bize de tesbihtir. Bunlara devam etmemiz neticesinde bir çok sıkıntılardan kurtulacağız.

---

49. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 541.
50. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 542.
51. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 542.

Muhammed Aleyhisselâm'ın Tesbihi:

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ وَبِحَمْدِكَ، اَللّٰهُمَّ فَارِجَ الْهَمِّ وَكَاشِفَ
الْغَمِّ، مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا

(Sübhânallâhi ve bi hamdihi, lâ ilâhe illa ente ve bihamdike, allâhumme fâricel hemmi ve kâşifel gammi, mûcibe da'vetil muztarrîne, rahmâneddünya vel âhireti ve rahîmehuma.)

"Allah'a hamd ve tesbih eylerim. Senden başka ilâh yok, ancak Sen varsın. Sana hamdederim. Düşünceyi ve üzüntüyü kaldıran, sıkıntıda kalanın duâsına icabet eden, dünya ve âhiretin esirgeyicisi olan Allah'ım, beni darlıktan çıkar."(52)

Resûlullah'ın Diğer Bir Tesbihi:

اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِي مِنَ النِّفَاقِ وَعَمَلِي مِنَ الرِّيَاءِ وَعَيْنِي مِنَ الْخِيَانَةِ، فَاِنَّكَ
تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ
لِي ذُنُوبِي وَوَسِّعْ عَلَيَّ رِزْقِي، وَحَسِّنْ خُلُقِي وَطَيِّبْ لِي كَسْبِي، وَاقْنَعْنِي
مِمَّا رَزَقْتَنِي، وَلَا تُذْهِبْ نَفْسِي اِلٰى شَيْءٍ صَرَفْتَهُ عَنِّي، وَلَا تُخْرِجْنِي مِنَ
الدُّنْيَا حَتّٰى تَرْضٰى عَنِّي، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumme, tahhir kalbî minennifâki ve amelî minerriyâi ve aynî minel hıyâneti, fe inneke ta'lemü hâinetel a'yüni ve mâ tuhfîssudûru, sübhanallahi ve bi hamdihi, Allahummağfirlî zünûbî ve vessi' aleyye rızkî ve hassin hulkî ve tayyib lî kesbî, vekna'nî mimma rezaktenî, velâ tuzhib nefsî ilâ şey'in sarreftehu annî, velâ tuhricnî mineddünya hattâ terda annî, bi rahmetike ya erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, kalbimi nifaktan, amelimi riyâdan temizle, gözlerimi hâin bakışlardan uzak kıl. Zira Sen, hain gözleri ve gönülde olanları bilirsin. Allah'ı tesbih ve O'na hamdederim. Allah'ım, günahlarımı bağışla, rızkımı ge-

52. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 543.

nişlet, ahlâkımı güzelleştir, kazancımı helâl kıl. Verdiğinde beni kanâat ehli kıl. Nefsimi faydasız yerlere harcatma. Benden râzı olmadıkça beni dünyadan çıkarma. Rahmetinle beni yarlığa ey Erhamerrahimîn.''(53)

Resûlullah Efendimiz'in 99 İsimleriyle Yapılacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مُحَمَّدٌ، مَحْمُودٌ اَحْمَدٌ، حَامِدٌ، قَاسِمٌ، عَاقِبٌ، خَاتَمٌ، مَاحِى، دَاعِي، سِرَاجٌ، مُنِيرٌ، حَاشِرٌ، مُبَشِّرٌ، نَذِيرٌ، رَسُولٌ، مُرْسَلٌ، نَبِيٌّ، مُهْتَدِىٌّ، مَهْدِىٌّ، خَلِيلٌ، حَبِيبٌ، طَيِّبٌ، صَفِيٌّ، طٰهٰ، يٰس، مُصْطَفٰى، مُجْتَبٰى، مُرْتَضٰى، نَاصِرٌ، قَائِمٌ، حَافِظٌ، شَاهِدٌ، شَهِيدٌ، عَادِلٌ، عَالِمٌ، حَلِيمٌ، نُورٌ، مُبِينٌ، بُرْهَانٌ، حُجَّةٌ، بَيَانٌ، مُطِيعٌ، مَذْكُورٌ، وَاعِظٌ، صَاحِبٌ، نَاطِقٌ، صَادِقٌ، مُصَدِّقٌ، مُظَفَّرٌ، مَكِّيٌّ، مَدَنِيٌّ، اَبْطَحِيٌّ، قُرَشِيٌّ، عَرَبِيٌّ، هَاشِمِيٌّ، عَزِيزٌ، حَرِيصٌ، رَؤُفٌ، رَحِيمٌ، جَوَادٌ، غَنِيٌّ، فَتَّاحٌ، عَلِيمٌ، مُنِيبٌ، خَطِيبٌ، فَصِيحٌ، رَشِيدٌ، طَاهِرٌ، مُطَهَّرٌ، اِمَامٌ، اَمِيرٌ، مُتَوَسِّطٌ، سَابِقٌ، مُقْتَصِدٌ، اَوَّلٌ، آخِرٌ، ظَاهِرٌ، بَاطِنٌ، شَافِعٌ، مُشَفَّعٌ، هَادٍ، مُحَلِّلٌ، مُحَرِّمٌ، آمِرٌ، نَاهِي، حَكِيمٌ، قَرِيبٌ، شَاكِرٌ، مَشْكُورٌ، صَبُورٌ، رَقِيبٌ، مُزَّمِّلٌ، مُدَّثِّرٌ، مُعَلّٰى، مُزَكّٰى، مُشْفِقٌ، مُحْسِنٌ،

مُتَمِّمٌ

(Bismillâhirrahmanirrahîm,
Muhammedün, Mahmûdün, Ahmedün, Hâmidün, Kasimün, Âkibün, Hâtemün, Mâhin, Dâ'in, Sirâcün, Münîrün, Hâşirün, Mübeşşirün, Nezîrün, Münzirün, Resûlün, Mürselün, Nebiyyün, Mühtediyün, Mehdiyyün, Halîlün, Habîbün, Tayyibün, Safiyyün, Tâhâ, Yâsin, Mustafa, Müctebâ, Murtezâ, Nâsirün, Kâimün, Hâfizün, Şâhidün, Şehîdün, Âdilün, Âlimün, Halîmün, Nûrun, Mübînün, Burhânun, Hüccetün, Beyânun, Mutî'un, Mezkûrün, Vâızün, Sâhibün, Nâtıkun, Sâdikun, Musaddikun, Muzafferun, Mekkiyyün, Medeniyyün, Ebtahiyyün, Kureyşiyyün, Arabiyyün, Hâşimiyyün, Azîzün, Ha-

53. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 543.

rîsün, Raûfün, Rahîmün, Cevâdün, Ganiyyün, Fettahun, Alîmün, Münîbün, Hatîbün, Fasîhun, Reşîdün, Tâhirun, Mutahharun, İmâmun, Emîrun, Mutavassitun, Sâbikun, Muktesidün, Evvelün, Âhirun, Zâhirun, Bâtınun, Şâfi'un, Müşeffe'un, Hâdin, Muhallilün, Muharrimun, Âmirun, Nâhin, Hakîmun, Karîbün, Şâkirün, Meşkûr'ün, Sabûrün, Rakîbun, Müzzemmilü, Müddessirü, Muallâ, Müzekkâ, Müşfikun, Muhsinün, Mütemmimün.)[54]

Bu isimler, yüce Peygamberimizin veciz isimleridir. Bunları duâ makamında kullanmak ve bunlar sayesinde isteklerimizi dile getirmek için çok yararlı bir harekettir. Cenab-ı Hakk'ın doksan dokuz ismi olduğu gibi, Resûl-i Ekrem Efendimizin de böyle mübarek isimleri vardır. Kim bunları ezber eder veya duâ esnasında bunları okursa, Cenab-ı Mevlâ bu isimler sâyesinde o kimsenin arzusunu yerine getirecek ve onun bütün dileklerini kabul buyuracaktır.

Peygamberimizin bütün isimlerinde büyük feyizler vardır. Onun Muhammed ismi anıldığında mutlaka salâtü selâm getirilmelidir. Bir hadis-i şeriflerinde: *"İnsanların bana en yakın olanları bana en fazla salâtü selâm getirenlerdir."* buyurdu.[55]

Bu isimlerin hepsinin ayrı ayrı kudsiyetleri vardır. Fakat en şümullüsü "MUHAMMED MUSTAFA" isimleridir. Bu isimlere hürmet, Muhammed Mustafa'ya hürmettir. Bu itibarla Peyamberimizi bilmemiz ve O'na gereken hürmet ve ilgiyi göstermemiz üzerimize vâcibdir. Allah'ı seven, Peygamberimizi de sevecek; Allah'ın emirlerini yerine getiren Rasûlullah'ın sünnetlerini de ifa edecektir. Yoksa kuru kuruya "Ben Peygamberi severim." demesi onu kurtarmayacak, O'nun sonsuz şefaatına kavuşamıyacaktır.

Ümmet-i Muhammed'i Bağışlama Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اجْبُرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ انْصُرْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ بَشِّرْ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ سَهِّلْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اسْمَحْ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ سَامِحْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ اَيِّدْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ انْجِزْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اهْدِ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ
انْصَحْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اعْظِمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ
عَظِّمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اَعْزِمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اَهْدِ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ

54. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 459-460.
55. Buharî, c. 2.

وَفِّقْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ ارْزُقْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ ذُنُوبَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ،
اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عُيُوبَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ فَرِّجْ كُرُوبَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ
قُلُوبَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اشْرَحْ صُدُورَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ اُمُورَ اُمَّةِ
مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ وَسِّعْ قُبُورَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ اَهْلِكْ اَعْدَاءَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ
اخْتِمْ بِالْاِيمَانِ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ، اَللّٰهُمَّ احْشُرْنِى عَلَى الْاِيمَانِ مَعَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ،
تَحْتَ لِوَائِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَنَلْقَاكَ وَاَنْتَ رَاضٍ عَنَّا غَيْرَ غَضْبَانٍ، يَارَبَّ
الْعَالَمِينَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahummağfir li ümmeti Muhammed, Allahummestur ümmete Muhammed, Allahummecbur ümmete Muhammed, Allahummansur ümmete Muhammed, Allahumme beşşir li ümmeti Muhammed, Allahumme sehhil ümmete Muhammed, Allahummeftah li ümmeti Muhammed, Allahummesmah li ümmeti Muhammed, Allahumme sâmih ümmete Muhammed, Allahumme eyyid ümmete Muhammed, Allahumme'nciz ümmete Muhammed, Allahumme'hdi ümmete Muhammed, Allahumme'nsuh ümmete Muhammed, Allahumme'rham ümmete Muhammed, Allahumme'zim ümmete Muhammed, Allahumme azzim ümmete Muhammed, Allahumme a'zim ümmete Muhammed, Allahumme'hdi ümmete Muhammed, Allahumme veffik ümmete Muhammed, Allahumme'rzuk ümmete Muhammed, Allahumma'ğfir zünûbe ümmete Muhammed, Allahumme'stur uyûbe ümmete Muhammed, Allahumme ferric kürûbe ümmete Muhammed, Allahumme nevvir kulûbe ümmete Muhammed, Allahumme'şrah sudûre ümmete Muhammed, Allahümme yessir umûre ümmete Muhammed, Allahumme vessi' kubûre ümmete Muhammed, Allahumme ehlik a'dâe ümmete Muhammed, Allahumme'htim bil îmani li ümmeti Muhammed.

Allahumme'hşürnî alel îmani maa ümmeti Muhammed, tahte livâihi seyyidinâ Muhammedin ve nelkake ve ente râdin annâ gayre gadbânin yâ Rabbel âlemîn, yâ Erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, Ümmet-i Muhammed'i mağfiret et. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'in ayıbını ört. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'e acı. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'e yardım et.

Allah'ım, Muhammed ümmetini müjdele. Allah'ım, Muhammed ümmetinin işini kolaylaştır. Allah'ım, Muhammed ümmetinin işini aç. Allah'ım, Muhammed ümmetine nazar buyur, müsamaha et. Allah'ım, Muhammed ümmetine bağışlayıcı ol. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'i kuvvetlendir. Allah'-

ım, ümmeti Muhammed'in işini hallet. Allah'ım, Muhammed ümmetine hidâyet buyur. Allah'ım, Muhammed ümmetine öğütler ihsan et. Allah'ım, Muhammed ümmetine merhamet eyle. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'i yücelt. Allah'ım, Muhammet ümmetini azametli ve şevketli kıl. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'e hidayet nasip et. Allah'ım, Muhammed ümmetine tevfik ihsan eyle. Allah'ım, ümmet-i Muhammed'i rızıklandır. Allah'ım, Muhammed ümmetinin günahlarını bağışla. Muhammed ümmetinin günahlarını sen örtbas eyle Allah'ım. Allah'ım, Muhammed ümmetinin sıkıntılarını sen kaldır. Muhammed ümmetinin kalblerini nurlandır, Allah'ım. Bütün işlerinde onlara kolaylık ihsan et, kabirlerini genişlet, düşmanlarını kahret, son nefeslerinde pişmanlık nasip eyle.

Allah'ım, beni ümmet-i Muhammed ile îman üzerine haşreyle. Efendimiz Muhammed Mustafa'nın sancağı altında cem'eyle. Sana kavuştuğumuz an, bizden razı ve hoşnud ol, ey âlemlerin Rabbi ve ey merhamet edicilerin en merhametlisi.''[56]

Bu duâ Muhammed Mustafa'nın ümmetinin bağışlanması hakkındadır. Muhammed ümmetinin bir çok hususlarda affı ve mağfireti istenmektedir. Bu duâda çok önemli münâcatlar var, çok feyizli ve çok kesin dilekler ve dilekçeler vardır. Hazreti Muhammed ümmeti için yalvarışlar ve yakarışlar vardır. Bu duâ hangi niyet için yapılırsa, Mevlâ o niyeti inşaallah kabul edecektir.

İnsanlar yalnız sıkıldıklarında değil, genişlik ve ferahlık zamanlarında da Allah'a sığınmaları lâzımdır. Çünkü Cenâb-ı Hak hem darlıkta hem de genişlikte kulları ile beraberdir. İnsanın en hayırlısı genişlikte ve darlıkta Rabbine sığınandır. O'na yalvarıp yakarandır. Bütün duâlar Halik'a yapılar, fakat karşılığı kul içindir. Herşeyin hayırlısını duâ vasıtasıyla istemek gereklidir. Hakkımızda hayırlı olan her işi duâmızla ve ağzımızla Rabbimizden istemeliyiz. Allah'ın lütfü keremi hesapsızdır. O'nun merhameti sonsuzdur. Allah'a yalvaranlar mahrum kalmazlar. Başları dara girmez. Her işleri âsan olur, kolay olur. Çünkü Cenab-ı Hak: *"Ben kalbleri kırılan kullarımın yanındayım."* buyuruyor. Ağlayanları güldüren Allah'tır. Dertlere çare bulan O'dur. Dertlilere devâ eden de O'dur.

Allah Allâmü'l-guyûb'dur. Yani gayıpları bilen ve gâibden haberdar olan O'dur. Gizli ve âşikareyi meydana çıkaran, bilinen ve bilinmeyeni bilen yine O'dur. Hakiki yaratıcımız ve koruyucumuz da O'dur.

Ahkemü'l-hâkimîn olan Ulu Allah, hem dünyaya ve hem de âhirete sa-

56. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2, s. 421.

hip O'dur. O'nun emri olmadan çöp dahi sallanmıyacaktır. Kimse ağız açamıyacaktır. Kimse kimseye yardımda bulunamıyacaktır.

İşte o dehşetli fırtınadan korunmak için, burada Hakka sığınmak lâzımdır. İçtenlikle Rabbimize yalvarmak lâzımdır. Helal lokma yemek suretiyle duâ etmek kılıçtan daha keskindir. Haram lokmalardan kaçınmak şarttır. Eğer kazancımız haram, lokmalarımız karışık olursa, yaptığımız duâlar ne kadar manidar olursa olsun, hedefe ulaşmak mümkün değildir. Ancak, lokma ile, niyet temiz olursa yapılacak olan duâlar mutlaka geçerlidir.

Allah cümlemizin duâlarını kabul buyursun ve karşılığında, arzu ettiğimiz dünya ve âhiret isteklerimizi kabul buyursun. Âmin.

Ümmet-i Muhammed'in özelliği Kur'ân'a dayanmaktadır. Kur'ân bu hususta Âl-i İmran sûresinde şöyle buyurmaktadır:

"Sizden bir cemaat bulunmalıdır ki (onlar herkesi) hayra çağırsınlar, iyiliği emretsinler, kötülükden vazgeçirmeye çalışsınlar. İşte onlar muratlarına erenlerin ta kendileridir."[57]

"Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeye çalışırsınız."[58]

Bu duâda işlenen hususların hepsi biz Muhammed ümmeti olanlarımız içindir. Maddî ve manevî sahada bize ne lâzımsa hepsi istenmekte ve bu yolda Halık'a sığınılmaktadır.

Hem dünyamız, hem âhiretimiz arzulanmakta ve bu iki âlemde bize ne gerekiyorsa bu duâmızda Rabbimizden istenmektedir. Bunun için bu duâda çok önemli fazîletler, çok kıymetli dilekler vardır.

Nasıl ki insan bazı zamanlarda kısa emeğiyle büyük işler yapıyorsa, bu duâ ile de insan cidden çok kıymetli şeyleri Mevlâ'sından istemek suretiyle âhiretini sağlama almış olur.

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Ümmetimin evveli mi, ortası mı veya sonu mu, hangisi daha hayırlı olduğu bilinemez."* buyurdu.[59]

Ancak ümmet iki kısımdır: Bir kısmı, ümmet-i icâbet. Yani yapılan daveti kabul eden, verilen emri yerine getiren, kısacası Peygamberimizin izinde bulunan ümmet. İşte buna "Ümmet-i İcâbet" deniyor. Resûlullah Efendimizin bir çok müjdelerine mazhar olan ümmet işte bu ümmet oluyor.

57. Âl-i İmrân, 105.
58. Âl-i İmrân, 111.
59. Müslim.

İkincisi: Ümmet-i dâvet. Bu târife giren ümmet, yapılan daveti kabul etmiyen, Resûlullah'ın izinden ayrılan, hiç bir hususta İslâm'ın gereklerine boyun eğmeyen kimselerdir. Bunların hakkında Peygamberimizin bir çok korkutucu tehditleri vardır. Çünkü bunlar sünnetle ilgilenmiyorlar demektir. Öyle ise Peygamberimizin şefâatından mahrumdurlar.

Hz. Âdem'den beri devamedegelen peygamberlerin cemaatlarına ümmet deniyor, yani topluluk. En son ümmet Resûlullah'ın topluluğudur. O'nun ümmetinin üstünlüğü Kur'ân'la, yukarıdaki iki âyetin meâllerinden anlaşılmıştır.

Yoksa kuru kuruya ümmet olmak iş görmez. Hakiki ümmet, sahibini bilir ve öncüsünün izinden ayrılmaz olur.

Cenab-ı Hak bizleri Resûlullah'ın izinden ayrılmayanlardan eylesin. Âmin.

Bu Duâ Günde Bin Defa Okunursa, Bütün Muradlar Hallolur:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَسْئَلُكَ فَتْحًا مُبِينًا وَنَصْرًا عَزِيزًا وَصَفْحًا جَمِيلًا، بِحُرْمَةِ فَاتِحَةٍ
فُتُوحَةٍ مَفْتُوحَةٍ مِنْ عِلْمِ اُمِّ الْكِتَابِ لِدِينِيَّةٍ اِطِّلَاعِيَّةٍ عَلَى اُصُولِهَا فِى الْغَيْبِ،
اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِىُّ الْعَزِيزُ

(Allahumme innî es'elüke fethan mübînen, ve nasren azîzen ve safhan cemîlen, bi hürmeti fâtihaten, futûhatin, meftûhatin min ilmi ümmil kitâbi li diniyyetin ittıla'iyyetin alâ usûliha fil gaybi, Allahu latîfun bi ibâdihi yerzuku men yeşâü ve hüvel Kaviyyül Azîz.)(60)

Bu mübârek duânın sabah, akşam okunması tavsiye edilmektedir. Bir sıkıntılı anda ve herhangi bir iş takip edildiğinde okunması gerekmektedir. Futûhat için, bir muradın halli için okunması yerinde bir harekettir.

Rızkın çoğalması ve gönüldeki sıkıntının def'i için de okunur. Herşeyden evvel okunacak duânın içten okunması, ihlâsla okunması tavsiyeye şâyandır.

Cenab-ı Hak: *"Siz isteyin, Ben vereceğim."* buyurmuştur.
İstemekten istemeye fark vardır. Sızlanarak, ağlayarak ve gözyaşı akıtarak istemek lâzımdır. Yoksa istemeyerek yapılan duâların geçerliliği yoktur.

---

60. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 571.

Bir İşin Tahakkuku İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ يَاسَامِعَ الْاَصْوَاتِ، يَامُجِيبَ الدَّعَوَاتِ، يَاعَالِمَ السِّرِّ وَالْخَفِيَّاتِ، بِحَقِّ
سُورَةِ الْفَاتِحَةِ وَالْبَقَرَةِ وَالْاَنْعَامِ، وَبِحَقِّ كٓهٰيٰعٓصٓ وَبِحَقِّ سُورَةِ الْفَاتِحَةِ
اِقْضِ حَاجَتِي فِي هٰذِهِ السَّاعَةِ، بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumme ya sâmi'el esvâti, yâ mücîbedda'avâti, yâ âlime'ssirri vel hâfiyyâti, bi hakkı sûretil Fâtihate vel Bakareti vel En'âmi ve bi hakkı kâf hâ yâ, âyin, sâd ve bi hakkı, sûreti'l Fâtihati, ikdi hacetî fî hâzihissa'ati, birahmetike yâ Erhamerrâhimîne.)

"Ey sesleri işiten, duâları kabul eden, gizli ve âşikâreyi bilen Allah'ım. Fâtiha, Bakara, En'âm ve Kâf, hâ, yâ, ayn, sâd hakkı için ve Fâtiha sûresinin hakkı için hâcetimi şu saatte kabul eyle, Rahmetinle dileğimi yerine getir, ey Erhamürrâhimîn olan Allah'ım."[61]

Sesleri duyan, hatta fısıltıyı dahi fark eden ulu Allah'tır. Kulunun inim inim inlemesini seven de O'dur. Yapılan duâlara icâbet eden ulu Allah'tır. Kur'ân'da bize bu hususu müjdelemiştir. Gizli ve âşikâreyi bilen de O'dur. İçimizde ne var ne yok, niyetlerimiz iyi mi kötü mü O'na mâlumdur. Bizi hakkı ile kontrol yapandır. Hâinin gözlerinin bakışını ve fena düşüncelerini Hz. Allah bilir.

Kaf hâ sûresi ise bir çok hastalara şifâ niyeti ile okunan sûrelerdendir.

Hâcetimizin kabulü için okunan bu duâ, bir çok defa tecrübe edilmiş ve bir çok âlimlerimiz tarafından okunmuştur.

Bütün Muradların Halli İçin Okunacak Duâlar:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ آمِنْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَائِفٌ مِنْكَ وَخَوِّفْ كُلَّ شَيْءٍ مِنْكَ، اٰمِنِّي مِمَّا
اَخَافُ وَاَحْذَرُ، اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، يَاسَتَّارُ اُسْتُرْنِي يَاسَتَّارُ اُسْتُرْنِي
يَاسَتَّارُ اُسْتُرْنِي بِسِتْرِكَ الَّذِي سَتَرْتَ بِهِ عَلٰى ذَاتِكَ، فَلَا عَيْنٌ تَرَاكَ وَلَايَدٌ

61. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 572.

تَصِلُ اِلَيْكَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمْ، بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahîm,

Allahumme âmin min külli şey'in hâifun minke, ve havvif külle şey'in minke âminnî mimmâ ehâfü ve ahzerü, inneke alâ külli şey'in kadîrün.

Ya Settârü usturnî, yâ Settârü usturnî, ya Settârü usturnî bi setrikellezî seterte bihi alâ zâtike, felâ aynun terâke, velâ yedun tasilü ileyke, ve sallallahu alâ seyyidina Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ve sellim, bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Allah'ın ismiyle, Allah'ım, Senden korktuğum halde herşeyden beni emin kıl. Herşeyi benden korkut. Korktuğum ve titrediğim herşeyden beni emin kıl. Zira Sen herşeye kâdirsin. Ey suçları örtücü, zâtını örttüğün gibi benim bütün suçlarımı ört Allah'ım. Hiç bir göz Seni dünyada göremez, hiç bir el Sana ulaşamaz Allah'ım. Muhammed Mustafa üzerine ve O'nun âl ve ashabına rahmet eyle, selâm ve bereket ihsan eyle. Rahmetinle ya Rab, zira Sen Erhamerrâhimînsin."(62)

Bu duâ çok mübarek bir duâdır. Okunduğunda her korkudan emin olmağa vesiledir. Ayıplarımızın örtülmesi, kabahatimizin kapanması için okunacaktır. İnsanın her hareketi kabahattir. Kendi kusurlarımızı anlayıp Hakka sığınmak başlıca vazifemizdir. Allah'a karşı hepimizin kusurları vardır. Kusurlarımızı anlamak, Hakka karşı yalvarmak ve yakarmak gerekmektedir. Müslümanın daima kendisini kabahatli bilmesi lâzımdır. Başkasının kabahati ile meşgul olmaması, kendi suçunu bilmesi ve onun bağışlanmasını istemelidir. Zira insanın, her zaman yapmış olduğu günahları merak etmesi ve her zaman içten tövbe etmesi gerekmektedir. Çünkü tövbe günahların ve kirlerin dökülmesi için bir sabundur.

Görülüyor ki, bütün arzuların, istek ve emellerin halli için yukarıdaki duânın okunması tavsiye edilmektedir. Bu öyle bir duâdır ki bütün bilginler buna devam etmişler, okumamız hususunda bize tavsiyede bulunmuşlardır. Hiç şüphe yoktur ki insanın gönül hoşluğuyla okuyacağı duâ geçerlidir. Bunda şüphe etmek yersizdir.

Umulur ki Cenab-ı Hak duâlarımızı kabul buyurur ve arzularımızı yerine getirir.

62. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 573.

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ، وَالْمُعْطِى لَا مَانِعَ لِمَا اَعْطَيْتَ
وَلَامُعْطِىَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَارَادَّ لِمَا قَضَيْتَ، بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِى لَايَضُرُّ مَعَ اِسْمِهِ شَيْءٌ فِى
الْاَرْضِ وَلَافِى السَّمَاءِ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ نَارِ الْجَحِيمِ، يَاكَرِيمُ بِحَقِّ سُورَةِ حٰمٓ وَالْكِتَابِ
الْمُبِينِ، إنا أنزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةٍ مباركةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ، رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ يَااَللّٰهُ يَاقَدِيمُ، يَاحَىُّ يَاقَيُّومُ، يَافَرْدُ، يَاوَدُودُ، يَاصَمَدُ يَامَنْ
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ، يَاقَاضِىَ الْحَاجَاتِ يَامُجِيبَ الدَّعْوَاتِ، اِقْضِ
حَاجَتِى يَاحَنَّانُ يَامَنَّانُ يَاسُلْطَانُ بِحُرْمَةِ الْقُرْاٰنِ وَبِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

(Bismillâhi, Allahumme entel evvelü vel âhiru, vezzâhiru ve bâtınu, vel mu'tî, lâ mânia limâ a'tayte, ve lâ mu'tî limâ mena'te velâ râdde limâ kadayte. Bismillâhillezî lâ yedurru ma'a ismihi şey'ün fil ardi velâ fissemâi, ve eûzü bike min nâril cahîmi. Yâ kerîmü, bihakkı sûreti Hâ mîm vel-kitâbil mübîn, mübareketin innâ künnâ münzirîn. Rahmeten min Rabbike, birahmetike yâ Erhamerrâhimîn. Allahumme innî es'elüke yâ Allâh, yâ Kadîmü, yâ Hayyü, yâ Kayyûmü, yâ Ferdü, yâ Vedûdü, yâ Samedü, yâ men lem yelid ve lem yûled velem yekün lehu küfüven ahadün.

Yâ kâdiyel hâcat, yâ mücîbedda'avât, ikdı hacetî yâ hannânü, yâ mennânü, yâ sultânu bihurmetil Kur'ân, ve bihurmeti Muhammedin aleyhisselâm.)

"Allah'ım, Evvel, Âhir, Zâhir, Bâtın Sensin. Verdiğine kimse mâni olamaz, men ettiğini de kimse kabul ettiremez. Reddettiğini de kimse geriye alamaz. Allah'ın ismiyle, O'nun ismine yerde ve gökte hiçbir şey zarar veremez. Cehennem ateşinden Sana sığınırım, ey kerîm olan Allah, Hâ mîm vel-kitâbil mübîn hürmetine, bizi cehennemden emîn kıl. Kitab öyle bir mübarek kitabdır ki biz onunla korkanları korkuturuz. Rahmet Rabbinin yanındadır. Senin rahmetini dileriz, ey merhamet edenlerin en merhametlisi.

Allah'ım, Senden isterim her hayrı ey Allah'ım. Ey Kadîm, Hay, Kayyûm, Ferd, Vedûd ve Samed olan, doğmayan ve doğurulmayan ve hiç kimseye benzemeyen ve eşi olmayan Allah'ım. Ey hâcetleri yerine getiren, duâları kabul eden Allah'ım, hâcetlerimizi kabul eyle. Ey istemeden veren ve istedikten sonra yine veren ve kudreti sonsuz olan Allah, Kur'ân'ın ve Muhammed Mustafa'nın hürmetine duâmı kabul eyle."(63)

---

63. - *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1 s. 574. 575.

Bu duâ çok müessir bir duâdır. Bunda zerre kadar şüphe yoktur. Herhangi bir muradın husule gelmesi için okunacaktır. İhlâsla ve sağlam bir niyetle okunmalıdır ki netice husule gelsin.

اَللّٰهُمَّ يَامُفَتِّحَ الْاَبْوَابِ، يَامُسَبِّبَ الْاَسْبَابِ، يَامُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْاَبْصَارِ،
يَادَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ، يَاغِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، تَوَكَّلْتُ عَلَيْكَ يَارَبِّ وَفَوَّضْتُ
اَمْرِى اِلَيْكَ يَارَبِّ، وَلَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَصَلَّى اللّٰهُ
عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ

(Allahumme, yâ mufettihal ebvâb, yâ musebbibel esbâb, yâ mukallibel kulûbi vel ebsâr, yâ delîlel mütehayyirîn, yâ giyâsel müsteğîsîn. Tevekkeltü aleyke yâ Rabbi ve fevveztü emrî ileyke yâ Rabbi. Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm. Ve sallâllahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmeîne'ttayyibîn.)

"Ey kapıları açan, sebebleri hazırlayan, kalbleri ve gözleri döndüren, yolunu şaşıranlara yol gösteren, yardım istiyenlere yardım eden Allah'ım. Sana tevekkül ettim ey Rabbim, işimi Sana havale ettim ey Rabbim. Kuvvet ve kudret ancak yüce ve azîm olan Allah'ındır, O'nun tarafındandır. Allah'ın rahmeti Muhammed'in, âl ve ashabının hepsinin üzerine olsun."(64)

Bu duâ dilek duâsıdır. Hangi hususta olursa olsun dilediğinin halli için okunacaktır. Bilhassa her sabah yüz defa aynı niyetle okunmasında çok büyük bir isabet vardır. Cenâb-ı Hak'tan çeşitli isteklerimiz olabilir, bunların tahakkuku için yapacağımız duâlar inşâallah kabul olur. Duânın okunmasında çok önem vardır. Her sabah bu duâ en az yüz defa kadar okunması tavsiye edilmektedir. Tabii insanın gücü nisbetinde okunacaktır ve istenecek hususlar duâda istenecektir. Yüce Allah, Kur'ân'da yapılan duâları kabul edeceğini beyan buyurmuştur. İstemek bizden, vermek Allah'tandır. Allah kullarının menfaatını sever. Bizi bizden daha fazla düşünen Rabbül âlemîndir. O'nun lütfu ve keremi sonsuzdur.

İki rekat namaz kıldıktan sonra bu duâ okunursa bütün arzular yerine gelir:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، اَلْحَمْدُ
لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اَسْئَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالْعِصْمَةَ

64. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 575.

مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ، وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ اِثْمٍ، لَاتَدَعْ لِي
ذَنْبًا اِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا هَمًّا اِلَّا فَرَّجْتَهُ، وَلَا حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا اِلَّا قَضَيْتَهَا
يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Lâ ilâhe illallahu Halîmül Kerîm. Sübhânallâhi Rabbil arşil azîm. Elhamdülillahi Rabbil âlemîn. Es'elüke mûcibâti rahmetike ve azâimi mağfiretike, vel ismete min külli zenbin, vel ganimete min külli berrin, vesselâmete min külli ismin, lâ teda'lî zenben illâ gafertehu, velâ hemmen illâ ferrectehu, velâ hâceten hîne leke ridan illâ kadaytehâ. Yâ Erhamerrâhimîne.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur, ancak Halîm ve Kerîm olan O'dur. Arşın Rabbi olan Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih ve kemal sıfatlarla mevsuf kılarım. Hamd, âlemlerin Rabbine mahsustur. Senden rahmetinin icabını ve mağfiretinin şümûlünü isterim Allah'ım. Her günahtan korunmamı ve her ganimete ulaşmamı dilerim. Her günahtan sâlim kalmamı isterim. Bana hiç bir günah bırakma, bağışla; hiç bir sıkıntı bırakma, hepsini al. Senin yanında bulunan hâcetimi kazâ eyle, ey merhamet edenlerin en merhametlisi."(65)

Bu arzuların kabulü için yapılacak olan duâ, iki rek'at hâcet namazını kıldıktan sonra okunacak ve Allah'ın izniyle arzulanan murada kavuşulacaktır. Bu duâ en az üç defa okunmalıdır. Sağlam bir niyetle ve kuvvetli bir inançla okunursa Allah'ın izniyle inşaallah muradlar husule gelecektir. Bu duâda bir çok hususiyetler vardır. Bunlardan bir tanesi, bir kimse yüce Allah'a bir sığınma yapınca, tamamen Hakkın korunmasına girmiş oluyor ve niyet ettiği arzularına kavuşmuş oluyor. Allah'ın kulları ve niyet ederlerse onu Mevlâ tahakkuk ettiriyor. Hele seher vakitlerinden okunan duâlar, yapılan yalvarmalar ve istiğfarlar, asla reddedilmeyecektir. Cenab-ı Hak gece yarısında sorar: "Yok mu kullarımdan duâ eden? Etsin, kabul edeceğim. Yok mu yalvaran; yalvarsın, dediğini yapacağım. Dertli yok mu derdini söylesin, arzusunu yerine getireceğim." diye ferman buyurur.

İmam-ı A'zam'ın Münâcatı:

عَصَيْتُ رَبِّي خَالِقِي سُبْحَانًا، رَبًّا لَطِيفًا قَادِرًا مَنَّانًا، اِلٰهِي خَالِقِي اِرْحَمْ
بُكَائِي، تَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَاغْفِرْ خَطَائِي، اِلٰهِي صِرْتُ مَغْلُوبَ الْمَعَاصِي، فَلَا

65. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1 s. 613.

اَدْرِى هَلاَكِى اَوْ خَلاَصِى، ذُنُوبِى كُلَّ يَوْمٍ فِى ازْدِيَادٍ، وَعُمْرِى كُلَّ يَوْمٍ
فِى انْتِقَاصٍ

(Aseytu Rabbî hâlikî sübhanen, Rabben latîfen kâdiren mennânen, ilâhî hâlikî irham bükâî.

Takabbel tevbetî, vağfir hatâî, ilâhî sırtü mağlûbel meâsî, felâ edri helâkî ev halâsî, zünûbî külle yevmin fizdiyadi, ve umrî külle yevmin fintikâsi.)

"Ezelde kendisine tesbih olunan, yaratıcım ve Rabbime âsi oldum. Rabbim lütfedici, kudreti yetici ve ihsanı boldur.

Ey Allah'ım, Yaratıcım, ağlayışıma merhamet et. Tevbemi kabul et ve hatalarımı bağışla.

Allah'ım, günahlarıma mağlup oldum, kurtuluşumu ve helâkımı bilmiyorum. Günahlarım her gün çoğalmakta, ömrüm ise her gün noksanlaşmaktadır."(66)

İmam-ı Şâfiî'nin Münâcatı:

اَلاَ تُوبُوا اِلَى رَبِّ الْاَنَامِ وَكُونُوا فِى الصَّلاَحِ عَلَى الدَّوَامِ، اَلاَ لاَ تَطْلُبُوا
اِلاَّ حَلاَلاً، اَلاَ لاَ تَسْلُكُوا سُبُلَ الْحَرَامِ، فَلاَ تَعْتُوا بِمَا نَالَتْ يَدَاكُمْ وَلاَ
تَأْسَوْا عَلَى فَوْتِ الْمَرَامِ، اِلَهُ الْخَلْقِ يَدْعُوكُمْ جَمِيعًا مِنَ الدُّنْيَا اِلَى دَارِ
السَّلاَمِ

(Elâ, tûbû ilâ rabbil enâmi ve kûnû fissalâhi alеddevâmi, elâ lâ tetlubû illâ helâlen, elâ lâ teslükû sebülel harami, felâ ta'sev bima nâlet yedâkum velâ te'sev alâ fevtil merâmi. İlâhül halkı yed'ûküm cemî'an mineddünya ilâ dârisselâmi.)

"Uyanın, mahlukatın Rabbine tevbe edin ve devamlı olarak iyilik içinde bulunun. Âgâh olun ve haram yolların üzerinde oturmayın. Elinize düşen nimetler sizi azıtmasın. Elinizden çıkan nimetler de sizi üzüntüye koymasın. Mahlukatın Rabbi sizin hepinizi dünyadan, selâm evi olan cennete çağırıyor."(67)

66. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2 s. 123.
67. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2 s. 123.

İbrahim İbni Ethem'in Münâcatı:

اِلٰهِى اَنْتَ ذُو فَضْلٍ وَمَنٍّ فَاِنِّى ذُو خَطَايَا فَاعْفُ عَنِّى، فَظَنِّى فِيكَ يَارَبِّ
جَمِيلٌ، فَحَقِّقْ يَااِلٰهِى حُسْنَ ظَنِّى، اِلٰهِى لاَ تُعَذِّبْنِى فَاِنِّى مُقِرًّا بِالَّذِى قَدْ
كَانَ مِنِّى، يَظُنُّ النَّاسُ بِى خَيْراً فَاِنِّى اَشَرُّ الْخَلْقِ اِنْ لَمْ تَعْفُ عَنِّى، اِلٰهِى
عَبْدُكَ الْعَاصِى اَتَاكَ مُقِرًّا بِالذُّنُوبِ قَدْ دَعَاكَ، فَاِنْ تَغْفِرْ فَاَنْتَ لِذَاكَ اَهْلٌ،
وَاِنْ تَطْرُدْ فَمَنْ يَرْحَمْ سِوَاكَ، اِلٰهِى تُبْتُ مِنْ كُلِّ الْمَعَاصِى بِاِخْلاَصٍ رَجَاءَ
بِالْخَلاَصِ، اَغِثْنِى يَاغِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ بِفَضْلِكَ يَوْمَ يُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِى

(İlâhî, ente zû fazlin ve mennin fe innî zû hatayâ fa'fu annî. Fezannî fîke yâ Rabbî cemîlün, fe hakkik yâ ilâhî hüsne zannî. İlâhî, tü'azzibnî fe innî mukirren billezî kad kâne minnî.

Yezunnunnâsu bî hayren fe innî eşerrülhalke in lem ta'fü annî. İlâhî, abdükel âsi etâkâ mukirran bizzünûbi kad de'âke fe in tağfir fe ente lizâke ehlün, ve in tatrud fe men yerham sivâkâ.

İlâhî, tübtü min küllil meâsî bi ihlâsın recâe bil halâsî, eğisnî yâ gıyâsel müsteğîsîne bi fazlike yevme yü'hazü binnevâsî.)

"Allah'ım, fazlü ihsan sahibisin, ben ise çok hatalar sahibiyim. Ey Rabbim, ben Seni cemil bir halde tanırım, benim hüsnüzannımı haklı çıkar. Ey benim Rabbim, bana azab eyleme, ben kendimden meydana gelen günahları biliyorum.

İnsanlar bende iyilik var zannediyorlar, ancak Sen benim hatalarımı affetmez isen, ben yaratılmışların en fenasıyım.

Ey Allah'ım, Senin günâhkar kulun isyanlarını kabul ve itiraf edib Sana geldi, Sana yalvarıyor. Şayet beni bağışlarsan ancak Sen bağışlarsın, zira buna ehil ancak Sensin. Şayet beni reddedersen, Senden başka bana kim merhamet eder?

Ey Rabbim, o kötülüklerden kurtulmak için, ihlâsla bütün mâsiyetlerimden tevbe ettim. Herkesin perçemlerinden yakalanıp getirildiği kıyâmet gününde bana yardım et, ey kendisinden yardım isteyenlere yardımını esirgemeyen Allah'ım." (68)

---

68. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2 s. 123.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

İSTİĞFAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

İSTİĞFAR İLE İLGİLİ DUÂLAR

İstiğfarın Önemi:

Kur'an-ı Kerim'de istiğfar hakkında bir çok âyet-i kerime vardır. Peygamberimiz de, günde yetmiş ilâ yüz arasında istiğfar ettiğini bize bildirdi. Bunun için bizim en büyük avantajımız, can boğazımıza gelinceye kadar tevbemizin kabul edileceği müjdesidir.

İnsanın yaratılışı hem günaha ve hem de sevaba müsait bulunduğundan şerre daha fazla meyl etmesi tabiidir. Bu bakımdan insanın, Rabbine istiğfar etmesi, O'ndan af ve mağfiret istemesi başta gelen vazifelerindendir.

İnsanlardan ilk defa istiğfar eden Hz. Âdem'dir. Cenab-ı Hak tevbesini kabul buyurdu ve Kur'an'da onun kıssasını bize bildirdi. Kötülüğe sapan şeytan ise, tevbe etmeğe lüzum görmedi ve günahını hiçe saydı. Böylece Allah'ın lânetine mâruz kaldı.

Meleklerde günah işlemek yoktur. Onlar her çeşit günahtan uzaktırlar. Çünkü onlarda günah işleyecek damar bırakılmamış, beşeri istekler kendilerine verilmemiş; tertemiz, nurdan yaratılmışlardır.

İnsan ise öyle değildir. Onda, hem meleklere ait damarlar, yani vasıflar var, hem de şeytana ait mecralar ve kanallar vardır. Meleklere ait kanallar dolar veya beslenirse insan melekleşir, hata işlemez olur. İnsanlık hâliyle günah işlediği anda yaptığını anlar ve hemen pişman olur. Rabbine karşı günahlarının dökülmesini ister ve istiğfarda bulunur.

Eğer insandaki şerre ait olan kanallar doldurulur veya durmadan beslenirse, insanın bütün vücudu günah fıçısı olur. Ne kulağı Hakkı duyar, ne gözleri Hakkı görür ve ne de kalbi Hakka yakın olmak için çalışır. Nihayet bütün âzaları kötülük uğruna koşmuş ve yıpranmış olur.

İnsan istiğfar ederken, önce nefsinden meydana gelen hatalarını nazarı itibara alacak ve onları gözünde büyütecek. Sonra da kime karşı hata ettiğini düşünecek, pişmanlık duyacak ve mümkün ise gözlerinden yaşlar akıtacak. Buna bir misâl verecek olursak, günah işleyen insan hastalanmış, yaralanmış demektir. Bunun tedavisi ise istiğfardır. Haktan bağışlamasını istemesidir. Nuh Aleyhisselâm dahi kavmine şöyle söylemiştir:

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

"Onlara dedim ki: Rabbinizden af dileyin, çünkü O'nun affetmesi pek çoktur."(1)

İstiğfar İle İlgili Âyetler:

وَسَارِعُوا اِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

"Rabbinizin mağfiretine ve takvâ sahipleri için hazırlanmış olan ve eni göklerle yer kadar olan cennete koşun."(2)

وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

1. Nuh, 10.
2. Âl-i İmran, 133.

"Onlar kendilerine zulmettikleri vakit sana gelip de Allah'tan mağfiret dileselerdi onlara peygamber (leri olan sen) de mağfiret isteyiverseydin elbette Allah'ı tevbeleri hakkıyla kabul edici, çok esirgeyici bulacaklardı."(3)

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً

"Ve Allah'tan mağfiret iste. Çünkü Allah çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir."(4)

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءاً اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوراً رَحِيماً

"Kim bir kötülük yapar, yahud nefsine zülmeder de sonra Allah'tan mağfiret isterse o, Allah'ı çok yarlığayıcı, çok esirgeyici bulur."(5)

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

"Fakat yaptığı o haksız hareketinden sonra tevbe (ve rücû) eder, kendisini düzeltirse şüphesiz ki Allah onun tevbesini kabul eder. Çünkü Allah, çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir."(6)

فَاُولٰئِكَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُوراً

"İşte onlar (böyle), Allah'ın onları affedeceğini umabilirler. Allah çok affedici, çok yarlığayıcıdır."(7)

اَفَلاَ يَتُوبُونَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

"Hâlâ Allah'a dönüp O'nun mağfiretini istemiyecekler mi onlar? Allah

3. Nisâ, 64.
4. Nisâ, 106.
5. Nisâ, 110.
6. Mâide, 39.
7. Nisâ, 99.

çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.''[8]

فَمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ
حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ
عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ.

"(O vakit) sen Allah'tan bir esirgeme sayesindedir ki onlara yumuşak davrandın. Eğer (bilfarz) kaba, katı yürekli olsaydın onlar etrafından her halde dağılıp gitmişlerdi bile. Artık onları bağışla, (Allah'tan da) günahlarının yarlığanmasını iste. İş hususunda onlarla müşavere et. Bir kerre de azmettin mi artık Allah'a güvenip dayan. Çünkü Allah kendine güvenip dayananları sever.''[9]

ثُمَّ اَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

"Sonra insanların (elbirlik) döndüğü yerden siz de dönün. Allah'tan (günahlarınızı) mağfiret (buyurmasını) isteyin. Şüphesiz ki Allah çok yarlığayıcı, hakkıyle esirgeyicidir.''[10]

اَلصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارِ

"Sabredenler, (imanlarında) gerçek olanlar, (Allah'a) itaatla boyun eğenler, infâk edenler, seherlerde Allah'tan mağfiret isteyenlerdir.''[11]

قَالَ سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

"(Yakub) 'Sizin için Rabbime sonra istiğfar ederim. Hakikat şudur ki O, çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.' dedi.''[12]

---

8. Mâide, 74.
9. Âl-i İmran, 159.
10. Bakara, 199.
11. Âl-i İmran, 16.
12. Yusuf, 98.

وَالَّذِى اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ
وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَافَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

"Ve çirkin bir günah işledikleri, yahut nefislerine zulmettikleri vakit Allah'ı hatırlıyarak hemen günahlarının yarlığanmasını isteyenlerdir. Günahları Allah'tan başka kim yarlığar? Bir de onlar işledikleri (günah) üzerinde bilip dururlarken ısrar etmeyenlerdir."(13)

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّى رَحِيمٌ وَدُودٌ

"Rabbinizden mağfiret dileyin. Sonra O'na tevbe ile rücû edin. Çünkü Rabbim çok esirgeyendir, (mü'minleri) çok sevendir."(14)

نَبِّئْ عِبَادِى اَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

"(Habibim) kullarıma haber ver ki, hakikaten ben, (evet) ben, yarlığayıcı, kemâliyle esirgeyiciyim."(15)

مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

"İçinizden kim bilmeyerek bir fenalık yapıp da sonra arkasından tevbe etmiş ise şüphesiz ki O, çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir."(16)

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

"Halbuki sen içlerinde iken (habibim) Allah onları azablandırıcı degildi. Onlar istiğfar ederlerken de Allah yine onları azablandırıcı değildir."(17)

13. Âl-i İmran, 135.
14. Hûd, 90.
15. Hicr, 49.
16. En'am, 54.
17. Fnfal, 33.

وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعاً حَسَناً اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى
وَيُؤْتِ كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

"Ve tâ ki Rabbinizden mağfiret isteyin, sonra (ihlâsla) O'na dönün ki sizi adı konmuş (tayin ve takdir edilmiş) bir müddete kadar güzel nimetleri ile faidelendirsin. Her fazîlet sahibine kendi fazlu keremini versin. (Habibim onlara de ki:) Eğer (iman)dan yüz çevirirseniz ben sizin başınıza (gelecek) büyük bir günün azabından korkarım."(18)

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَاراً وَيَزِدْكُمْ
قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلاَ تَتَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ

"Ey kavmim, Rabbinizden mağfiret isteyin. Sonra yine O'na tevbe (ve rücû) edin ki üstünüze gökten bol bol (feyzini) göndersin. Kuvvetinize daha fazla kuvvet katsın. Günahkârlar olarak yüz çevirmeyin."(19)

فَاعْلَمْ اَنَّهُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ

"Binaenaleyh, (fırsat elde iken) şu: 'Allah'tan başka hiçbir tanrı yoktur' hakikatını bil. Hem kendinin, hem erkek mü'minlerle kadın mü'minlerin günâhının yarlığanmasını iste. Allah dolaştığınız yeri de bilir, barındığınız yeri de."(20)

تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلاَئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِى الْاَرْضِ اَلاَ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

"Gökler nerde ise tepelerinden çatlayacaklar. Melekler Rablerine hamd ile tesbih ediyorlar. Yerdeki kimselerin de yarlığanmalarını istiyorlar. Gözü-

18. Hûd, 3.
19 Hûd, 52.
20 Muhammed, 19.

nüzü açın, şüphesiz Allah, O, çok yarlığayıcıdır, çok esirgeyicidir."[21]

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظِيمًا

"İçlerinde iman edib de iyi iyi amel (ve hareket)te bulunanlara Allah hem mağfiret, hem büyük mükâfaat va'd etmiştir."[22]

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ
وَالْاِبْكَارِ

"Şimdi sen (habibim) sabret. Çünkü Allah'ın va'di gerçektir. Günahının yarlığanmasını işte. Akşam, sabah Rabbini hamd ile (tenzih ve) tesbih et."[23]

قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى اِلَيَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا اِلَيْهِ
وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ

"(Habibim) de ki: Ben ancak sizin gibi bir insanım. (Yalnız) bana şu vahyolunuyor: Sizin tanrınız ancak bir tek tanrıdır. Onun için hepiniz O'na doğrulun. O'ndan mağfiret isteyin. Vay hâline O Allah'a ortak tanıyanların."[24]

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ

"(Salih) dedi ki: Ey kavmim, niçin iyiden (ve güzelden) evvel çarçabuk kötüyü istiyorsunuz? Allah'tan yarlığanmanızı istemeli değil misiniz? (Böyle yaparsanız) olur ki esirgenirsiniz."[25]

21. Şûrâ, 5.
22. Fetih, 39.
23. Mü'min, 55.
24. Fussilet, 6.
25. Neml, 46.

قُلْ يَا عِبَادِىَ الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

"De ki: Ey kendilerinin aleyhinde (günahda) haddi aşanlar, Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Çünkü Allah bütün günahları yarlığar. Şüphesiz ki O, çok yarlığayıcıdır, çok esirgeyicidir."(26)

قَالَ رَبِّ اِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَاغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

"Dedi ki: 'Rabbim, ben cidden kendime yazık ettim. Artık beni yarlığa.' Bunun üzerine (Allah) onu yarlığadı. Çünkü O, çok yarlığayıcı, çok esirgeyici olanın tâ kendisidir."(27)

وَاِنِّى لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحاً ثُمَّ اهْتَدٰى

"(Bununla beraber) şüphesiz ki ben tevbe ve îman edenleri, iyi amel (ve harekette) bulunanları, sonra da doğru yolda (ölünceye kadar) sebat gösterenleri elbette çok yarlığayıcıyım."(28)

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّى اِنَّهُ كَانَ بِى حَفِيًّا

"(İbrahim şöyle) dedi: Üstüne selâmet. Senin için Rabbine istiğfar edeceğim. Çünkü O, bana çok lütüfkârdır."(29)

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

"(Bundan) sonra (şunu bil ki,) senin Rabbin bir cehalet yüzünden kötü-

26. Zümer, 53.
27. Kasas, 16.
28. Tâhâ, 82.
29. Meryem, 47.

lük yapıp da sonra bunun ardından tevbe ve islâhı nefs edenlerin hiç şüphesiz lehindedir. Hakikat, senin Rabbin, (bu hallerin) arkasından elbette çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.''(30)

فَاِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ

''O halde bazı işleri için senden izin istedikleri zaman sen de onlardan dilediğin kimseye destür ver ve kendileri için Allah'tan mağfiret iste. Çünkü Allah çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.''(31)

اَلَا تُحِبُّونَ اَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

''Allah'ın sizi yarlığamasını sevmez misiniz? Allah çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.''(32)

وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَاَعْظَمَ اَجْرًا
وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

''Önden nefislerininiz için ne hayır gönderirseniz onu Allah'ın nezdinde bulursunuz. Hem bu daha hayırlı, sevapça daha büyük olmak üzere. Allah'tan mağfiret isteyin. Şüphesiz ki Allah (mü'minleri) çok yarlığayıcı, çok esirgeyicidir.''(33)

وَبِالْاَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

''Seher vakitlerinde de onlar istiğfar ederlerdi.''(34)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

---

30. Nahl, 119.
31. Nur, 62.
32. Nur, 22.
33. Müzzemmil, 20.
34. Zariyat, 18.

"Hemen Rabbini, hamd ile tesbih (ve tenzih) et. O'nun yarlığamasını iste. Şüphesiz ki O, tevbeleri çok kabul edendir."(35)

وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

"Allah size kendinden bir yarlığama ve bir bolluk va'd ediyor. Allah (ihsanı) geniş olan, (her şeyi) hakkiyle bilendir."(36)

سَابِقُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

"Rabbinizden mağfirete ve genişliği yerle göğün eni kadar olan, Allah'a ve Peygamberine iman edenler için hazırlanmış bulunan cennete (ulaşmak) için yarış yapıp kazanın. İşte bu, Allah'ın fazlü keremidir ki onu kime dilerse ona verir. Allah, büyük fazl (ü inayet) sahibidir."(37)

Kur'an'da istiğfara ait birçok âyetler mevcuttur. Biz bunların 36 tanesini sıralamış bulunuyoruz. Maksadımız Cenab-ı Hakk'ın mağfiretinin sonsuzluğunu belirtmektir. Çünkü O çok affedici ve çok mağfiret edicidir. O'nun mağfiretine ulaşmayan kimse daima perişandır. Dünyası da âhireti de haraptır.

Mağfiret istemek bizden, bağışlamak Allah'tandır. Şair bu hususta şöyle bir beyit söylemiştir:

"Ey insan, hem günah işlersin, hem de Rabbim affeder, mağfiret eder, dersin. Doğrusun fakat, Allah istediğine mağfiret eder.

Rabbin mağfiret ettiği gibi rızık vermektedir. Niçin her ikisini müsavi tutmuyorsun? Rabbim beni mağfiret eder diye kendini oyalıyorsun. Halbuki seni mağfiret edeceğini vaad etmemiştir. Fakat sana rızık vereceğini vaad etmiştir."

Hz. Allah kullarına rızık vereceğini Kur'ân'da vaad etmiştir, fakat cennet vereceğini kimseye vaad etmemiştir.

Öyle ise, Rabbimizin mağfiretini gece gündüz isteyelim, O'na yalvarıp

35. Nasr, 3.
36. Bakara, 268.
37. Hadid, 21.

yakaralım. Yoksa boşu boşuna "Rabbim beni mağfiret eder" demek suretiyle kendimizi aldatmayalım. Allah ne aldananı, ne de aldatanı sevmez.

İstiğfar İle İlgili Hadis-i Şerifler:

وَاللّٰهِ اِنّى لَاَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَاَتُوبُ اِلَيْهِ فِى الْيَوْمِ اَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً

"Cenab-ı Hakka yemîn olsun ki ben, günde yetmiş defadan daha fazla Allah'a tevbe istiğfar ederim."[38]

وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ لَوْ لَمْ تُذْنِبُوا لَذَهَبَ اللّٰهُ تَعَالٰى بِكُمْ وَلَجَاءَ بِقَوْمٍ يُذْنِبُونَ
فَيَغْفِرُونَ فَيَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ فَيَغْفِرُ لَهُمْ

"Nefsim yedi kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, siz günah yapmamış olsaydınız, Allah sizi götürerek arkadan günah işliyen, sonra da Allah'tan mağfiret istiyen ve Allah'ın da kendilerini yarlığayacağı bir kavim getirir."[39]

مَنْ اَحَبَّ اَنْ تَسُرَّهُ صَحِيفَتُهُ فَلْيُكْثِرْ فِيهَا مِنَ الْاِسْتِغْفَارِ

"Kim ki amel defterinin sahifesinin kendisini sevindirmesini isterse istiğfara çokça devam eylesin."[40]

مَنْ اَكْثَرَ مِنَ الْاِسْتِغْفَارِ جَعَلَ اللّٰهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَمِنْ كُلِّ ضِيقٍ
مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

"Kim ki istiğfarı çok yaparsa, Cenab-ı Hak da ona her çeşit üzüntüden ferahlık, her darlıktan çıkacak hayırlı bir yol verir. Ve beklenmedik yerden onu rızıklandırır."[41]

38. *et-Terğib ve't-Terhîb*, c. 4, s. 112.
39. *et-Terğib ve't-Terhîb*, c. 4, s. 112.
40. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 4, s. 113.
41. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 4, s. 114.

أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى دَائِكُمْ وَدَوَائِكُمْ أَلاَ إِنَّ دَائَكُمُ الذُّنُوبُ وَدَوَائَكُمُ الْاِسْتِغْفَارُ

"Sizin hastalığınızı ve o hastalığınızın çaresini size haber vereyim mi? Uyanık olun ki sizin hastalığınız günah işlemeniz, ilâcınız da istiğfar etmenizdir."[42]

Günah, öldürücü bir mikroptur. Onun panzehiri, yâni şifası istiğfardır. Kuvvetli îman sahibinin günah işlemesine imkân yoktur. Bütün günahların anası dünyayı sevmekten ileri gelmektedir. "Pişmanlık" tevbe demektir.

Tevbe demek Hakka söz vermek, yaptığını bir daha yapmayacağını kesinlikle ifade etmek demektir.

Tevbe etmenin hepimizin üzerine farz olduğunu Kur'an-ı Kerim açıklamaktadır:

وَتُوبُوا إِلَى اللّٰهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

"Hepiniz Allah'a tevbe edin ey mü'minler, tâ ki korktuğunuzdan emîn, umduğunuza nâil olasınız."[43]

Peygamberimiz bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurur:

اَلتَّائِبُ حَبِيبُ اللّٰهِ، اَلتَّائِبُ الذَّنْبِ لاَذَنْبَ لَهُ

"Tevbe eden Allah'ın sevgilisidir. Tevbe eden günahsız olmuş gibidir."[44]

Mevlâ bizden ağız tevbesi değil, gönül tevbesi istiyor; yaptığımızdan pişmanlık çekmemizi, günahımızın üzüntüsünü duymamızı istiyor.

"Dilden tevbe etmek, yalancılar tevbesidir."

42. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 4, s. 114.
43. Nur, 31.
44. *Meşâriku'l-Envar*, s. 46.

Resûlullah yine buyurur:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللّٰهِ قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا، طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَتِهِ
اِسْتِغْفَارًا كَثِيرًا، تُوبُوا إِلَى اللّٰهِ مِنْ كُلِّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، اَلْاِسْتِغْفَارُ فِي اللِّسَانِ
تَوْبَةُ الْكَذَّابِينَ

"Ey insanlar; ölmeden evvel tevbe edin. Müjdeler olsun, kim ki amel defterinde istiğfar bulursa, yani çokça istiğfar ederse. Her gün yüz defa istiğfar ediniz. Lisanla istiğfar yalancılar istiğfarıdır."(45)

Görülüyor ki tevbe kalbin süpürgesi demektir. Kalbin içinde ne kadar bozuk fikirler, çeşitli kötü düşünceler varsa hepsini atar, temizler. Tevbe etmemek günahtır.

Cenab-ı Hak kulunun tevbesini can boğaza gelinceye kadar kabul eder.

إِنَّ اللّٰهَ تَعَالَى يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُغَرْغِرْ

"Cenab-ı Hak kulunun tevbesini can boğazına gelinceye kadar kabul eder."(46)

Tevbenin Kabulü:

Allah, kulunun tevbesini kabul edeceğini Kur'an'da bildirmiştir. Yeter ki, tevbenin şartlarına riayet edilmiş olsun.

Nur karanlığa, iyilik kötülüğe, tatlı acıya nasıl zıt ise, isyan ile tâat da öyle birbirlerine zıddırlar. Bir araya ictimâ etmezler. Din binasının üzerine günah kirleri perde perde yükselirse, insan kolay kolay kendisini gafletten ve o fenalıklardan kurtaramaz.

Evet dil "Tevbe ettim" der. Fakat hakiki olarak bütün âzalarını günahtan temiz kılmazsa onun tevbe etmesinin hiç bir kıymeti olmaz. Meselâ, çamaşır yıkayan bir insan çamaşırını iyi yıkamaz, güzel parlatmazsa, onun "ben çamaşır yıkadım" demesinin ne kıymeti vardır? İşte böyleleri bu insana benzer, böyle tevbe etmiş oluyor. Bu tevbeye Peygamberimiz "Yalancılar tevbesi" diyor.

---

45. *Meşâriku'l-Envar*, s. 146.
46. *Buhari*, Tevbe kitabı.

Cenab-ı Hak tevbe edenleri ve temiz olan kullarını çok sever:

إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

"Herhalde Allah, hem çok tevbe edenleri sever, hem çok temizlenenleri sever."(47)

Bu âyet-i kerimeden anlaşıldığına göre Cenab-ı Hak tevbe eden kullarını sever, pişmanlık hisseden ve yaptığının farkına varan kul Allah yanında kıymetli bir kuldur. Küçük günahı hiçe sayan kimse de büyük bir gaflet içindedir. Çünkü küçük günaha devam etmekle o günah büyük olur. Büyük günaha tevbe etmekle ise günah silinir, gider.

Tevbenin Çeşitleri:

1- Günahkâr, yaptığı günahlarından tevbe eder, ölünceye kadar o günahlara bir daha dönmez, yahutta bazı beşeriyet icabı bazı cüz'i şeyleri işler.

İşte bu tevbenin sahibi Kur'an'da medhü senâ edilmiştir: *"Allah onların günahlarını sevaba tebdil eder."*(48) buyurulmuştur. Şifa sahibi (Şihabüddin) der ki: "Nasuh isminde bir kişinin olduğu hikâyesi doğru değildir. Nasuh tevbesi işte bu târif ettiğimiz tevbedir."

2- Bir kimsedir ki tevbe eder ve tevbesini mârifet ve ibâdet nuru ile muhafaza eder. Kendisi asla tevbesinin hilâfına iş işlemez olur.

3- Tevbekâr olur, ondan sonra ibâdetlerin hepsini işler, fakat insanlık hâli bazı hatalar yapar ve hemen yaptığı hatalara tevbe eder, pişman olur. Bunlara "nefs-i levvâme" ehli denir. Yani hem yapar ve hem de, neden yaptım diye kendisini suçlu kabul eder. Bu da iyi bir haldir.

Çünkü insanın vücudu günahla yoğrulmuştur. Tamamen günahlardan hâli olmasına imkân yoktur. Ancak insan ne yapıp yapıp, sevaplarını günahlarından fazlalaştırmalı ve mümkün ise günahları asgari dereceye indirmelidir.

Günahkâr hiçbir zaman Allah'ın rahmetinden ümidini kesmemelidir.

4- Tevbenin dördüncü kısmı, asla işlediği günaha bir daha yanaşmaz, gece gündüz hataları için ağlar ve sızlar. Bilhassa seherde tevbe eder ve gözyaşlarını bol bol akıtır.

47. Bakara, 227.
48. Furkan, 70.

Bu dört çeşit istiğfar eden kullarını Mevlâ Kur'an'da ayrı ayrı zikreder, onlara çeşitli nimetler vaad eder.

İnsan günahlardan kolay kolay kurtulamaz. Âzaları günah işlemekten uzak kalsa, yâni nefis organları sönse, bu sefer kalbinde çeşitli kötü fikirler yığılır. Bunlar için de tevbe etmesi ve onlardan kurtulması için Allah'a yalvarması gerekiyor. Eğer kendisini böyle çirkin düşüncelerden kurtarırsa, bu sefer şeytan onun kalbini vesvese ve desise ile doldurur, yine kendisini Allah'ı zikretmekten alıkor. Eğer bundan da kurtulsa, bu sefer Allah'ın azamet ve celâl sahibi olduğunu düşünmez olur, ne için ve nasıl yaratıldığı hakkında düşüncesi olmaz, tefekkürde bulunmaz. Bu da insan için bir noksanlık alâmetidir.

Şu halde insan kendisini tam manasıyla günah işlemekten kurtaramaz. Bir noktadan kurtulursa, diğer nokta ortaya çıkar. Bunun için Mevlâ bize istiğfarı bir melhem şeklinde halketmiştir. İstiğfar ettiğimiz sürece Rabbimizin bize azap eder olmayacağını Kur'ân bildirmiştir.

Peygamberimiz, gece gündüz hiçbir zaman günah işlemediği halde, günde yetmiş ilâ yüz defa arasında istiğfar ettiğine göre, ya bizim halimiz ne olacaktır? Günde ve gecede ne kadar daha fazla istiğfar etmemiz lâzım geldiğini bilmemiz lâzımdır.

İyilik kötülüğü yok eder. Suyun pisliği temizlediği gibi istiğfar da günahları temizleyecektir.

"Allah temizdir, temizi sever; kerimdir, kerim olan kulunu sever."

Günah kirleriyle pislenen kulunu Hz. Allah sevmez, onlara rahmet nazarı ile bakmaz. Onlara acımaz ve korumaz. Çünkü insan kendi aleyhinde çalışıyor, bütün nefeslerini günah yolunda harcıyor. Kişi kendi kendine zarar yaparsa, Mevlâ'nın bunda ne kabahatı vardır? Şairin birisi bu hususta şöyle diyor:

"Ateşi elimle aldım, ciğerime yerleştirdim. Ey Efendim, ben kime şikâyet edeyim, zirâ ben kendi kendimi yaktım."

İşte günah kirleriyle pislenen insanın hali de bunun gibidir. Bundan ibret almak hepimiz için lâzımdır. Günah yapmak büyük suç olduğu gibi o günahlardan tevbe etmemek daha büyük suçtur. Yine şairin şöyle bir sözü vardır: *"İnsanlara tevbe etmek farzdır. Fakat günahı işlememek daha önemli farzdır."* (Askalanî'nin kitabından.)

Hüznü Gidermek İçin Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّى عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ اَمَتِكَ نَاصِيَتى بِيَدِكَ مَاضٍ فِىَّ حُكْمُكَ
عَدْلٌ فِىَّ قَضَاؤُكَ، اَسْئَلُكَ بِكُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، اَوْ اَنْزَلْتَهُ
فى كِتَابِكَ، اَوْ عَلَّمْتَهُ اَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ اَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فى عِلْمِ الْغَيْبِ،
اِنَّكَ اَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبى وَنُورَ صَدْرى وَجَلاَءَ غَمّى وَذِهَابَ حُزْنى

(Allahumme innî abdüke vebni abdike vebni emetike, nâsiyetî biyedike, mâzin fiyye hükmüke adlün fiyye kazâüke, es'elüke bikülli ismin hüve leke semmeyte bihi nefseke, ev enzeltehü fi kitâbike, ev allemtehü ahaden min halkike, ev'iste'serte bihi fi ilmi'l gaybi, inneke entec'alel Kur'ane rabîa kalbî ve nûre sadrî ve cilâe gammî ve zihâbe hüznî.)

"Ya Allah, ben şüphesiz senin kulunum ve cariyenin oğluyum. Ömrüm, vücudum senin kudretindedir. Hakkımda olan hükmün katidir, hakkımda icra buyurduğun kazan adaletlidir. Kendi varlığını isimlendirdiğin, Kur'ân-ı Mübîn'de açıkladığın, âbidlerinin birisine bildirdiğin yahut gaybî ilminden bildiğin güzel isimlerinin hürmetine; Kur'an-ı Mübîn'in, kalbimin baharı, göğsümün ışığı, sıkıntı ve kasavetimin cilâsı, mihnet ve meşakkatlerimin yok olmasına sebep olmasını Senden isterim."(49)

Bu duâ, sıkıntı bastığı zaman ve hüzün geldiği zaman okunmalıdır. Hüzün müslümanın manevî bir kamçısıdır. Peygamberimiz devamlı hüzün içinde yaşardı. Çok zaman ağlar, az zaman gülerdi. Bir sözünde şöyle demişti: *"Eğer benim bildiklerimi bileydiniz ve gördüklerimi göreydiniz, çok ağlar az gülerdiniz."*(50)

Anlaşılıyor ki hüzün devamlı değil, ferahlanma da daimî değildir. Biri gittiği zaman diğeri gelir.

İstiğfar Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبّى، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اَنْتَ خَلَقْتَنى وَلَمْ اَكُنْ شَيْئًا، ظَلَمْتُ نَفْسى
وَارْتَكَبْتُ الْمَعَاصِى، وَاَنَا مُقِرٌّ بِذٰلِكَ، اِلٰهى عَفْوَتَ عَنّى فَلاَ يَنْقُصُ مِنْ مُلْكِكَ
شَيْءٌ، وَاِنْ تُعَذِّبْنى فَلاَ يَزِيدُ فى سُلْطَانِكَ شَيْءٌ، اِنَّكَ تَجِدُ مَنْ تُعَذِّبُ

49. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 914.
50. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 4, s. 76.

غَيْرِي، وَأَنَا لَا أَجِدُ مَنْ يَرْحَمُنِي غَيْرَكَ، فَارْحَمْنِي يَارَحِيمُ يَارَحْمٰنُ،
بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا وَعَلَى آلِهِ
وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا

(Allahumme ente Rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî velem ekün şey'en. Zalemtü nefsî vertekebtül meâsi. Ve ene mukirrun bizalike.
İlâhî, afevte annî felâ yenkusu min mülkike şey'un. Ve in tu'azzibnî felâ yezîdü fî sultânike şey'un. İnneke tecidü men tu'azzibu gayrî. Ve ene lâ ecidü mi n yerhamunî gayrüke. Ferhamnî yâ Rahîmu yâ Rahmân. Bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn. Ve sallallahu alâ seyyidinâ ve mevlânâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ve selleme teslîmen.)

"Allah'ım, Sen benim yaratanımsın. Senden başka yaratanım yok, ancak Sen varsın. Ben bir şey değil iken Sen beni yarattın. Nefsime zulmettim, günahlar işledim, fakat onları biliyorum.

Allah'ım, eğer beni affedersen, Senin mülkünden hiçbir şey eksilmez. Eğer bana azab edersen Senin saltanatına hiçbir fazlalık gelmez. Sen benden başka azab edecek bulursun, fakat ben Senden başkasını merhamet eder bulamam. Öyle ise merhametinle beni esirge. Zira Sen esirgeyicilerin en esirgeyicisisin. Allah'ın rahmeti Efendimiz Muhammed üzerine, O'nun âl ve ashabının üzerine olsun."[51]

Bu istiğfar duâsı çok şümullu bir duâdır. Bunda bütün bilginlerin ittifakı vardır. Buna uzun istiğfar duâsı da denir.

51. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 174.

YİRMİNCİ BÖLÜM

TEVEKKÜL İLE İLGİLİ DUÂLAR

TEVEKKÜL İLE İLGİLİ DUÂLAR

اَللّٰهُمَّ اقْذِفْ فِى قَلْبِى رَجَاكَ، وَاقْطَعْ رَجَائِى عَمَّنْ سِوَاكَ، لاَ أَرْجُو اَحَداً غَيْرَكَ

(Allahummekzif fî kalbî recâke, vek'ta' recâî ammen sivâke, hattâ lâ ercû ahaden gayreke.)

"Allah'ım, kalbime recânı yerleştir. Senden başkasına beni yalvartma. Senden gayrisinden bir şey istemeyeyim."[1]

Tevekküle ait olan bu duâlar kesinlikle Hakka yalvarmayı, O'ndan başkasına asla müracaat etmemeyi bize öğütlüyor.

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا التَّوَكُّلَ عَلَيْكَ وَالْاِلْتِجَاءَ اِلَيْكَ فَاِنَّكَ بِنَا رَحِيمٌ وَبِحَالِنَا عَلِيمٌ

---

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 312.

(Allâhummerzukne'ttevekküle aleyke vel-ilticâe ileyke, fe inneke binâ rahîmun ve bihalinâ alîmün.)

"Allah'ım, Sana tevekkül etmemizi ve yönelmemizi bize nasip et. Çünkü Sen bizi esirgiyor ve halimizi biliyorsun."(2)

Allah'tan bize tevekkülü rızıklandırmasını istemeliyiz. O'ndan başkasına bizi muhtaç ettirmemesini dilemeliyiz. Çünkü Allah bizi bizden daha fazla esirgemekte ve bizi bizden daha iyi bilmektedir.

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّى لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَاَنْتَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(Allahumme ente Rabbi lâ ilâhe illâ ente, aleyke tevekkeltü ve ente Rabbül-arşil azîm.)

"Allah'ım, Sen benim Rabbimsin. Senden başka ilâh yoktur, ancak Sen varsın. Sana tevekkül ederim. Sen arş-ı azîm sahibisin."(3)

Bu duâ da tevekküle attır. Allah'a tevekkülü istemek ve bunu bilfiil yapmak lâzımdır.

Büyüklerin ve Şeytanın Şerrinden Korunma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اَعِذْنِى مِنْ جَوْرِ السُّلْطَانِ وَكَيْدِ الشَّيْطَانِ وَعَثَرَاتِ اللِّسَانِ وَحَسَدِ
الْجِيرَانِ وَتَقَلُّبِ الْاَعْيَانِ وَمِمَّنْ حَسَدَ وَشَمَّ وَعَقَدَ

(Allahumme E'iznî, min cevri'ssultâni ve keydi'şşeytâni ve arrâti'llisâni ve hadesil cîrâni ve takallübil a'yâni: ve mimmen hasede ve şemme ve akade.)

"Allah'ım, büyüklerin zulmünden, şeytanın hilesinden, lisanın hatasından, komşuların hasedinden, gözlerin hırçınından, hased edenin hasedinden ve çirkin hissedenlerin hislerinden Sana sığınırım."(4)

اَللّٰهُمَّ اخْضَعْ لِى جَمِيعَ مَنْ يَرَانِى مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ وَالْوَحْشِ
وَالدَّوَابِّ وَالْهَوَامِّ

2. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 312.
3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 312.
4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 185.

(Allahumme'hda' lî cemî'a men yerânî minel cinni vel insi vettayri vel vahşi ved'devâbbi vel-hevâmi.)

'Ey Allahım, insan, cin, kuş, vahşi hayvanlar ve çeşitli yaratıklardan beni görenlerin hepsini bana itaat ettir."[5]

Hakikaten insana çeşitli düşmanlar musallattır. Onu yok etmek için fırsat kollamaktadır. Öyle ise herşeyden evvel bunlardan kurtulmak için Allah'a sığınmak ve yukarıdaki duâyı sık sık okumak lâzımdır.

يَامَنْ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ، يَامَنْ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ، يَامَنْ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ، يَامَنْ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

(Yâ men yuhibbussâbirîn. Yâ men yuhibuttevvâbîn. Yâ men yuhibbül mütetahhirîn. Yâ men yuhibbül muhsinîn.)

"Ey sabredenleri, tevbe edenleri, tertemiz olanları ve iyilik yapmak isteyenleri seven Allah'ım."[6]

Hakikaten Allah, sabreden kullarını sever. Kur'ân'da sabrın medhi hakkında yetmiş küsür âyet mevcuttur. Tevbe edenleri ve tevbelerinde sebat edenleri de sever. Çünkü onlar temizlenmişler ve anadan doğmuş gibi günahsız, pâk olmuşlardır. İyilik yapan kullarını da Allah sever. Çünkü iyiliklerin başı O'ndan gelmektedir. Kendisi haliyle iyilik yapan kullarını sever.

İyilerden Sayılma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مِنَ السُّعَدَاءِ الْمَقْبُولِينَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْأَشْقِيَاءِ الْمَرْدُودِينَ،
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Allahummec'alnâ minessü'edâil makbûlîne velâ tec'alnâ minel eşkıyâil merdûdîne, vel-hamdülillâhi Rabbil âlemîne.)

"Allah'ım, beni makbül olan iyilerden kıl. Kovulmuş kötülerden eyleme. Hamdü senâ âlemlerin Rabbi Allah'a lâyıktır."[7]

---

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 178.
6. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 251.
7. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 172.

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حَيَاتَنَا عَلٰى سُنَّتِهِ وَمَوْتَنَا عَلٰى مِلَّتِهِ، وَاجْعَلْهُ الْمُجِيبَ عَنَّا فِي
الْبَرْزَخِ وَشَفِيعًا لَنَا عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْاَنْكَالِ وَعَظِيمِ الْاَحْوَالِ، وَاجْعَلْهُ
لَنَا مُجِيرًا مِنْ عَذَابِكَ

(Allahummec'al hayâtenâ alâ sünnetihi ve mevtenâ alâ milletihı. Vec'alhül mücîbe annâ fîl berzahi veşşefî'a lenâ indeke yevmel kıyâmeti minel enkâli ve azîmel ahvali vec'alhu lenâ mücîren min azâbike.)[8]

Bizim yaşamımızın sünnet üzere olması lâzımdır. Bu ancak cehdetmek ve gayret göstermekle mümkündür. Yoksa sözle "Ben Muhammed'in sünneti üzerindeyim." demek kâfi gelmez. Ölmemiz de O'nun milleti üzerine olmalıdır. Çok kimse müslüman yaşar, fakat sonunda kaybeder. Allah korusun, kimse güvence içinde olamıyacaktır. Büyüklerimiz bu hususta çok korkmuşlardır. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: *"Ben sizden en fazla Allah'ı bilen ve en fazla korkanın."* [9]

Yine bir hadisinde Peygamberimiz: *"Eğer benim bildiğimi bilseydiniz, gördüklerimi görseydiniz, çok ağlar az gülerdiniz."* buyurmuştur.

Kötülüklerden Korunmak İçin Okunacak Duâlar:

اَللّٰهُمَّ عَافِنَا مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَمِنْ كُلِّ قَضَاءٍ وَمِنْ كُلِّ مَرَضٍ مُخْتَلِفٍ

(Allahumme âfinâ min külli belâin ve min külli kazâin ve min külli marazin muhtelifin.)

"Allah'ım, bizi her belâdan, her kazâdan ve her çeşit hastalıklardan âfiyette kıl."[10]

Allah Teâlâ'nın koruyuculuğu kat'idir. O'nun korumasının dışına çıkan yanmıştır. Her an O'nun koruyuculuğuna muhtacız. Bütün kâinat yedi kudretindedir. Besmele çekerek bir işe başlamak, O'nun yardımı ile o işi yapacağımıza işârettir. Peygamberimiz: *"Hangi işe besmele ile başlanmazsa hayır-*

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 142.
9. *Buharî, c. 3, s. 90.*
10. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 172.

sıxdır." buyurmuştur.[11]

اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ حَاجَتِى وَطَاعَتِى وَتَوْبَتِى

(Allahumme takabbel hâcetî ve tâatî ve tevbetî.)

"Allah'ım isteğimi, ibadetlerimi ve tevbemi kabul eyle."[12]

İnsan her ne kadar ibadet etse yine onun kabulünü Allah'tan istemelidir. İsteklerinin tahakkuku için yine O'na dayanmalı ve müracaat etmelidir. Tevbesinin kabulünü de Rabbinden istemelidir. Çünkü Allah, Tevvâb'dır. Yani kullarının tevbelerini kabul buyurucudur. Kur'an'da bize öyle vaad etmiştir.

اَللّٰهُمَّ احْفَظْنِى مِنْ كَلَامٍ فَوَاحِشٍ وَمِنْ كِذْبٍ وَمِنْ كُفْرٍ بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumm'ahfaznî min kelâmin fevâhişin ve min kizbin ve min küfrin, bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Ey Allahım, beni çirkin sözlerden, yalandan, küfürden merhametinle muhafaza eyle. Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin."[13]

Dilimiz, cirmi itibariyle küçük ve fakat cürüm işlemesi çok büyüktür. Onun için: "Dil yarası iyileşir, fakat kılıç yarası iyileşmez." demişlerdir. Cidden dilimizi muhafaza etmemiz başta gelen vazifemizdir. Çok dikkatli olmak gerekmektedir. Aksi halde dilimizin cezasını çekeriz.

Ebussuud Hazretlerinin Münâcatı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى مَصْنُوعُهُ فَوْقَ الْعُلَى، الْقَاهِرُ الْفَرْدُ الَّذِى مَخْلُوقُهُ تَحْتَ الثَّرَى، صَلُّوا عَلَى بَدْرِ الدُّجَى، صَلُّوا عَلَى نُورِ الْهُدَى، صَلُّوا عَلَى خَيْرِ

11. *et-Terğîb ve't-Terhîb,* c. 3, s. 19.
12. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 172.
13. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 172.

الْوَرٰى، اَعْنِى النَّبِىَّ الْمُصْطَفٰى، صَلُّوا عَلٰى اَتْبَاعِهِ، صَلُّوا عَلٰى اَزْوَاجِهِ، هُمُ
الْمَهْدِيِّينَ بِهِ، اَهْلُ الْحُضُورِ وَالصَّفٰى، اَفْنَيْتُ عُمْرِى فِى الْهَوٰى، وَا حَسْرَتَا،
وَا حَسْرَتَا، ضَيَّعْتُ اَعْضَائِى قُوَّتِى، وَا فِرْقَتَا وَا فِرْقَتَا، عَيْنِى عَمٰى مِنْ عِبْرَتِى
قَلْبِى عَسٰى مِنْ شَهْوَتِى، عُمْرِى فَنٰى مِنْ غَفْلَتِى، يَارَبَّنَا يَارَبَّنَا، قَدْ غَرَّنِى
طُولُ الْاَمَلْ، قَدْ فَاتَنِى حُسْنُ الْعَمَلْ، قَدْ جَائَنِى وَقْتُ الْاَجَلْ، يَارَبَّنَا يَارَبَّنَا،
ثَبِّتْ لَنَا اَقْدَامَنَا، ثَقِّلْ لَنَا مِيزَانَنَا، وَاغْفِرْ لَنَا عِصْيَانَنَا، يَارَبَّنَا يَارَبَّنَا

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Elhamdülillâhillezî mesnû'uhu fevkal ulâ, elkâhirül ferdüllezî mahlûkuhu tahtesserâ.

Sallû alâ bedriddücâ, sallû alâ nûril hüdâ, sallû alâ hayril verâ, a'nî'n nebiyyel Mustafâ.

Sallû alâ etbâihi, sallû alâ ezvâcihi, hümul mehdiyyîne bihi ehlül huzuru vessafâ.

Efneytü omrî filhavâ, vâ hasretâ vâ hasretâ, zayya'at a'zâî kuvvetî, vâ firkatâ vâ firkatâ.

Aynî amâ min ibretî, kalbi asâ min şehvetî, omrî fenâ min gafletî, ya Rabbenâ yâ Rabbenâ.

Kad garranî tûlul emel, kad fâtenî hüsnül amel, kad câenî vaktül ecel, ya Rabbenâ yâ Rabbenâ.

Sebbit lenâ ekdâmenâ, sakkil lenâ mîzânenâ, vağfirlenâ isyânenâ, yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ.)

"Rahman ve Râhim olan Allah'ın adıyla,
San'atı üstün olan Allah'a hamdü senâ ederim. Mahlukatının hepsine hâkim olan, sonsuz kudretli yüce Allah'tır. Ay gibi parlayan, güneş gibi ziya veren ve mahlukatın en şereflisi olan Muhammed Mustafa'nın üzerine salâtü selâm getirin.

Ona bağlı olanlara, âilelerine, doğru yolu bulan huzur ve safa ehlinin üzerine de, tâzim ve hürmette bulunun.

Eyvah eyvah! Ömrümü boşa harcadım, yazık bana, yazık bana. Âzalarım kuvvetlerini kaybetti, firkat bana firkat bana.

Gözlerim ibretten kör, kalbim ise şehvetimden karardı. Ömrüm gafletimden tükendi (hiçbir şey anlayamadım.) Ey Rabbimiz, ey Rabbimiz.

Beni uzun ümitler aldattı, benim güzel amellerim yok oldu. Bu iş tâ ecel gelinceye kadar devam etti. Ey Rabbimiz, ey Rabbimiz, (yardım Senden kurtuluş Senden.)

Ayaklarımızı sırat köprüsünün üzerinden kaydırma, mizan terazimizi ağır kıl, günahlarımızı bağışla ey Rabbimiz ey Rabbimiz."[14]

Çok manidar bir münâcattır. İçindeki manalar düşündürücüdür. Daha ziyade kişinin ömrünün fuzuli gidişinin ve bir an evvel tedbir alınması gerektiği noktaları tavsiye eylemektedir. Zaten dinimizin amacı bizi uyarmak, yaptığımız duâların hepsi bizi Hakka yaklaştırmaktır. Yoksa kuru kuruya duâ etmenin hiç bir faidesi yoktur.

14. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 601.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

TEHLİL İLE İLGİLİ DUÂLAR

TEHLİL İLE İLGİLİ DUÂLAR

Tehlil, kelime-i tevhid demektir. Yani "Lâilâhe illallah" demektir. İnsan "Lâ ilâhe illallah" dediği vakit Araplar; "Hellelerrecülü tehlîlen" derler.

Kur'an'da ve diğer kitaplarda ne kadar tevhide ait ifadeler varsa, bunlar hepsi tehlil kısmına girer. Tehlil ve tesbih bölümünde bunlarla Hz. Allah'a sığınmak yerinde olacaktır. Tehlil için kullanılan duâlar aşağıda gelecektir. Her birisinde bir çok manevî değer vardır. Çoğu Peygamberimiz tarafından yapılmış duâlardır. Bunlara paralel olarak aynı konuda daha başka duâlar da mevcuttur.

Tehlil İle İlgili Bazı Âyetler

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ[1]

"(Habibim, sana îman etmekten) yüz çevirirlerse de ki: Bana Allah yeter. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Ben ancak O'na güvenip dayandım. O, büyük arşın sâhibidir."(1)

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

أَجْنِحَةٍ .

"İşte Rabbiniz olan Allah, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, herşeyi yaratandır. O halde O'na kulluk edin. O, her şeyin üstünde (güvenilip dayanılacak mutlak) bir vekildir."(2)

Yukarıda zikredilen tehlil hakkındaki iki âyet-i celile Hakka dayanma bakımından çok önem taşıyan âyetlerdir. Bunlarla Rab celle ve alâ'ya duâ etmek ne mutlu bir dilektir. İnsan her zaman Rabbine sığınmasını bilmelidir. Bilhassa seherlerde ve tenha yerlerde boş durmamalıdır. Zira herşeyin haliki olan Rabbimiz bizim yalvarışlarımızı boşa çıkarmayacak ve arzularımızı inşaallah yerine getirecektir.

Bir çok velîler ve iyi kullar hep bu yoldan geçmişler, gecelerini tehlil ile ve tesbih ile geçirmişlerdir. Öyle ise bizler de onların yaptıkları gibi yalvarmasını bilmeli ve gereken anlarda Rabbimize sığınmalıyızdır. Çünkü insan her zaman Rabbine muhtaçtır. O'nsuz yaşamasına imkân yoktur.

حَتّٰى اِذَا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ، قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا الَّذِى اٰمَنَتْ بِهِ بَنُوا اِسْرَائِيلَ

وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

"Nihayet su onu boğmaya başlayınca (şöyle) dedi: İnandım, hakikat İsrail oğullarının iman ettiğinden başka tanrı yokmuş, ben de müslümanlardanım."(3)

اِتَّبِعْ مَا اُوحِىَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

1. Tevbe, 129.
2. En'am, 102.
3. Yûnus, 90.

"Kendisinden başka hiç bir tanrı bulunmayan Rabbinden sana vahy olunana uy. (Allah'a) ortak tutanlardan yüz çevir."[4]

اِنَّنِى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِى وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِى

"Şüphe yok ki Allah, Benim Ben! Benden başka hiçbir tanrı yoktur Öyle ise Bana ibâdet et, Beni hatırlamak için namaz kıl."[5]

اِنَّمَا اِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

"Ancak sizin Tanrınız kendisinden başka hiçbir Tanrı bulunmayan Allah'tır. O'nun ilmi her şeyi kuşatmıştır."[6]

قُلْ هُوَ رَبِّى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ

"Sen de ki: O benim Rabbimdir. O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. Ben, ancak O'na dayanıp güvendim. En son dönüşüm de yalnız O'nadır."[7]

Bu âyetler bilhassa Allah'ın tek olduğunu, O'ndan başka ilâh olmadığını açıklamaktadırlar. Tek olan Allah'a güvenmek ve O'nun yardımını istemek, kul için yaraşan en esaslı bir vazifedir. Cenab-ı Hak: *"Siz isteyin, ben vereyim."* demiştir. Öyle ise istemek bizden vermek de Allah'dandır. O'nun lütfü keremi sonsuzdur. Bize vereceği, bir denizin damlası kadar da değildir. Bu itibarla O'nun hazinesinin ucu bucağı yoktur. Denizin kumları belki uzun seneler neticesinde sayılabilir, fakat Allah'ın nimet hazinelerinin sayısını saymak bizim için mümkün değildir. Cenab-ı Hak İbrahim sûresinde bu hususu açıklamıştır. Peygamberimiz de bir duâsında: *"Yâ Rab, Sana hakkıyle şükredemedim."* demek suretiyle âciz olduğunu belirtmiştir. Nimetin değerini bilmek, şükür demektir. Yoksa nerden geldiyse gelsin, ben yemesini ve içmesini bilirim, demek kulluk değil, şükretmek de sayılmaz. Bu, tamamen nankörlük demektir.

İnsan her an için imtihandadır. Ne dediğini ve ne yaptığını, nasıl dav-

---

4. En'am, 106.
5. Tâhâ, 14.
6. Tâhâ, 98.
7. Ra'd, 30.

randığını yaratanı çok iyi bilmekte ve ona göre kuluna manevî numara vermektedir.

اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى

"Allah O (Allah)dır ki, kendisinden başka hiçbir Tanrı yoktur. En güzel isimler O'nundur."[8]

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

"Biz senden evvel hiçbir peygamber göndermedik ki ille ona şöyle vahyetmişizdir: Hakikat şudur ki, Benden başka hiçbir Tanrı yok. O halde bana ibâdet edin."[9]

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

"Allah (böyle abes ve zâtına yakışmıyacak şeylerden) çok yücedir. O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. Arş-ı kerimin Rabbidir."[10]

اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

"Allah O'dur ki O büyük Arş'ın sahibi olan kendisinden başka hiçbir Tanrı yoktur."[11]

وَهُوَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولٰى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ

"O, öyle Allah'dır ki, kendinden başka hiçbir Tanrı yoktur. Önünde de sonunda da hamd O'nundur, hüküm de O'nundur. Siz ancak O'na döndü-

8. Tâhâ, 8.
9. Enbiya, 25.
10. Mü'minûn, 116.
11. Neml, 26.

rülüp götürüleceksiniz."[12]

Yukarıdaki âyet-i kerimeler, Allahu Zülcelâl'in ulûhiyyetini ilân ediyorlar. Yerde gökte ve her yerde tek olduğunu açıklıyor. Eğer Allah'tan başka ilâhlar olsaydı, yerler gökler fesada uğrardı. Yeryüzünün intizam üzerinde olması, Mevlâ'nın tek olduğunun nişanıdır. Her şey O'nundur, biz de O'nun kullarıyız. Ancak kulluk yapmamız lâzımdır. Boş laflarla kulluk yapılmaz. Kul, Rabbine hizmet edecek ve O'nun rızasını kazanacak; böylece cennet ehli olabilecektir.

وَلاَ تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا آخَرَ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلاَّ وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

"Allah ile birlikte diğer bir Tanrı daha (edinip) tapma (ona). O'ndan başka hiçbir tanrı yok. O'nun zâtından başka herşey helâk olucudur. Hüküm O'nundur. Ve siz ancak O'na döndürülüp götürüleceksiniz."[13]

اِنَّهُمْ كَانُوا اِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ يَسْتَكْبِرُونَ

"Çünkü onlara 'Allah'tan başka hiçbir Tanrı yok.' denildiği vakit, büyüklük taslarlardı."[14]

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ اِلَيْهِ الْمَصِيرُ

"(Mü'minlerin) günahı(nı) yarlığayan, tevbesini kabul eden, (kafirler ve muhalifler için) azabı çetin, (ârif lere) fazlü kerem sahibi (Allah'tandır). O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. Dönüş ancak O'nadır."[15]

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ

12. Kasas, 70.
13. Kasas, 88.
14. Saffât, 35.
15. Mü'min, 3.

"İşte Rabbiniz olan Allah (budur). Mülk O'nun, O'ndan başka hiçbir Tanrı yok. Böyle iken siz nasıl olup da döndürülüyorsunuz?"[16]

قُلْ اِنَّمَا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

"(Habibim) de ki: Ben yalnız gelecek tehlikeleri haber veren (bir peygamberim). Ortaktan ve benzerden münezzeh ve bir olan, (herşeyi) kahreden, (mutlak hâkim olan) Allah'tan başka hiçbir Tanrı yoktur."[17]

Tehlil hakkında sıralanan bu âyet-i kerimeler, insanı tamamen Cenab-ı Hakk'ın tek olup ortağı olmadığına inandırmaktadır. Zâten insan Allah'a inanmak ve O'na bağlanmak mecburiyetindedir. Allah öyle Allah'dır ki, dilediğini bir anda yok ve bir anda var eder. O'na hiçbir mânî engel olamaz. Kimse O'nun işine karışamaz. Yegâne varlıktır. Ortağı ve benzeri yoktur. Böylece âyetlerin manalarını dile getirmek suretiyle insan Rabbine yalvardığı zaman ve O'nun azametini, büyüklüğünü düşündükçe, yalvarması da o nisbette te'sirli olur.

Rabbimizi biz, sıfatları ile ancak tanıyabilir ve O'na bağlanabiliriz. Yoksa zâtını bilmek mümkün değildir. Zâtını ancak kendisi bilir.

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا

"O, doğunun da, batının da Rabbidir. O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. O halde (umurunda) güvenek ve dayanak olarak O'nu tut."[18]

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

"Allah O'dur ki kendisinden başka hiçbir Tanrı yoktur. O'nun için, iman edenler ancak Allah'a güvenip dayansınlar."[19]

فَاعْلَمْ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ

16. Mü'min, 62.
17. Sâd, 65.
18. Müzemmil, 9.

"Binaenaleyh (fırsat elde iken) Allah'dan başka hiçbir Tanrı olmadığı hakikatını bil. Hem kendinin, hem erkek mü'minlerle kadın mü'minlerin günahının yarlığanmasını iste. Allah, dolaştığınız yeri de bilir, barındığınız yeri de."(20)

لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ

"O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. O, hem diriltir, hem öldürür. Sizin de geçmiş atalarınızın da Rabbi O'dur."(21)

هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

"O, dâimî yaşayandır. O'ndan başka hiçbir Tanrı yoktur. O halde O'na, dininde ihlâs (ve samimiyet) erbabı olarak, Hamdolsun, kâinatın Rabbi olan Allah'a (diyerek) duâ edin."(22)

Kelime-i tevhid manasını veren bu âyet-i kerimeler cidden çok şümullü ve manalı âyetlerdir. Zâten Halikin bütün kelâmlarında hakiki sırlar yatmaktadır. Bunları kullar ne kadar çözmeye çalışsa, yine tamamen çözmekten âcizdir. Öyle ise onun esas manasını sahibinden başkası bilemez ve anlayamaz. Denizden bir damla hesabı, ancak bu kadar alınabilir. O kadar ki âciz olduğumuzu anlarsak, bu da büyük bir bilginin nişanıdır. Hz. Ebu Bekir (r.a.): "Âcizliğini anlayan da bilgindir." demiştir.

Tehlil Hakkında Çeşitli Duâlar:

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Lâ ilâhe illallâhu vahdehü lâ şerîke leh. Lehül mülkü ve lehül hamdü hüve alâ külli şey'in kadîr.)

"Bir ve benzeri bulunmayan Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Mülk O'nun ve hamdü senâ O'na lâyıktır. O, herşeye kâdirdir."

20. Muhammed, 19.
21. Duhan, 8.
22. Mü'min, 65.

Bunu sabah akşam okuyana bir takım köle âzad etmiş kadar sevap verileceği vaad edilmektedir. Bundan başka amel defterine yüz sevap ilave edilecek ve yine günah defterinden yüz kadar günah silinecektir. Bu duâyı okuyan insana şeytan kolay kolay yaklaşamaz. Çünkü bu duâ ona manevî bir kale olur, onu ölünceye kadar korur. Bundan başka daha bir çok faydalar sağlayacak olan bu tehlil bizim için gayet kolay okunabilen bir duâdır. O kadar ki, ihlâsla okunması ve karşılığında iyi niyetle mükâfat beklenmesi lâzımdır. Peygamberimizden yapılan bir rivayete göre, sabah on, akşam on defa bu tehlil getirilirse, Hz. İsmâil'in neslinden dört kimseyi âzad etmiş gibi sevap alacaktır. Bununla ilgili daha bir çok hadis-i şerifler vardır. Bütün bunları ayrı ayrı sıralamamıza imkânımız yoktur.

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ

(Lâ ilâhe illalâh.)

"Allah'tan başka ilâh yoktur."

Bu mübarek kelimeyi getirmek ve bilhassa ihlâsla onu okumak ecr-i cezîleyi mûcibtir. Hazret-i Enes'in (r.a.) Peygamberimizden rivayet ettiğine göre Resûlullah Efendimiz şöyle buyurdu:

"Cenab-ı Hakkın büyüklüğü hakkı için Mevlâ buyurur ki: Muhakkak Ben, bir Allah'ım ki, yerlerde ve göklerde ibadet edileceklerin ibadetine lâyık ve müstahak bir Allah yoktur. Ancak Rabbiniz benim. Binaenaleyh, beni bir bilip bana ibadet edin. Sizden bir kimse kadın ve erkek 'Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah' derse ve hemen bana gelir ise dünyanın belalarından ve âhiret azablarından kurtulur."[23]

Kelime-i tevhid insanlar için manevî bir kal'adır. Buyuruluyor ki: Kim bir yola giderken, altı defa kelime-i tevhid ön tarafına okur, altı defa da arkasına, altı defa da sağ tarafına ve yine altı defa sol tarafına okur ve üfürürse, kendisini kal'a içerisine almış olur ve her çeşit musibetlerden kurtulmuş olur.

Yine Peygamberimiz buyuruyor:

"Erkek ve kadın, kim ki, beş vakit namazının arasında 'Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah' derse, o kimse için cehennemin yedi kapısı kapanır yani kapıların üzerine bir kilit vurulur, cennetin sekiz kapısının üzerine

23. Müslim, c. 1, s. 95.

de bir anahtar konur ve o kimse için cennetin kapıları açılır. O kimse cennetin istediği herhangi kapısından içeri girebilir." Abdurrahman İbni Avf rivayet etti.(24)

Ebu'd-Derdâ'nın Peygamberimizden rivayet ettiği hadis-i şerifte şöyle buyuruluyor:

"Mü'minlerden bir kimse günde yüz kerre 'Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah' zikrine devam ederse, Cenab-ı Hak o kulunu, yüzünü ayın ondördü gibi parlattığı halde kıyamette haşreder. O kimsenin ameli gibi amel hiçbir kimsede olmaz olur. Ancak yüz defadan fazla okuyanlar bu ikramdan fazla alabilirler."(25)

Yine buyuruluyor ki: *"Bir kimse tam bir itikatla ve ihlâsla bin defa: 'Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resûlullah' derse, Cenab-ı Hak ne isterse ihsan edecek ve ona hiçbir güçlük göstermeyecek."*(26)

İmam-ı Kastalânî şöyle söyler:

"Bir kimse sabahleyin bin defa kelime-i tevhid okursa, Cenab-ı Hak lütfü kereminden ona rızık kapılarını açar ve bütün işlerini kolaylaştırır. Akşam uyku uyumadan evvel yüz defa yahut bin defa kelime-i tevhide devam ederse, o kimsenin ruhu arşı âlânın altında secdeye kapanır ve Cenab-ı Hak o kimsenin ruhaniyetini kuvvetleştirir. Eğer güneş doğarken bin kere kelime-i tevhid okursa, o kişinin kalbinde nefs-i emmârenin kuvveti zayıflaşır."

Bütün âlimler ve hükemâ şuna ittifak etmişler ki, bir kimse bin defa kelime-i tevhid getirirse, yüce Allah onu bütün belâ ve musibetlerden emin kılar ve düşman şerrinden muhafaza eder. Ayrıca düşmanın hasedinden de Mevlâ o kimseyi korur.

Görülüyor ki, ihlâs üzerine kelime-i tevhid okuyan kimseye Mevlâ büyük mükafaatlar vaad eylemektedir. Yeter ki insan bu mübarek kelimeye devam etsin ve gereken kazançlara kavuşmuş olsun.

Şu husus dikkatten kaçırılmamalıdır: Harbe giden asker, yol boyu *'Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resûlullah'* zikrine devam etmekte bulunursa, Hz. Allah o kulunu mutlaka muzaffer kılacak ve düşmana galip edecektir. Nitekim asker zafer sağlayınca ve bilhassa düşman üzerine hücuma kalkarken *'Allah, Allah'* sedaları ile düşmanın üzerine yürümektedir. İşte bu his bundan gelmektedir. Yani düşman karşısında asker metanetini koruyacak,

---

24. Müslim.
25. Deylemî.
26. *Muvatta*, c. 1, s. 148.

bütün gereken silahları ve kuvvetleri kullanacak, bununla beraber hücuma kalkarken *'Lâ ilâhe illallah'* veya *'Allah Allah'* sedalarıyla hücuma kalkacak ve inşaallah muvaffak olacaktır. Hiç şüphe yoktur ki, Hz. Allah bu gibi kullarını düşmanları üzerine galip kılacağını vaad etmiştir.

Sahabelerden bazısı buyurdular ki: "Kim ki yetmişbin kelime-i tevhid yapar veya cemaatla birlikte yaparsa, yani zikrederse, yahutta başkaları onun hakkında zikretsin, o kimse cehennemden uzak olur. Ayrıca sür'atle muradı yerine getirilir, düşmanına galip gelir, aynı zamanda onların şerlerinden de kurtulur."

Yine ashab-ı kiram tarafından anlatılır ki: "Kim ki seksen beşbin defa kelime-i tevhid okur veya kendisi için okutursa veya okuyan cemaatla beraber okursa, kalbinde iman sağlamlaşır ve sabit kalır."

Hülâsa: Lâ ilâhe illallah, terazinin bir kefesine konsa, diğer ameller başka bir kefeye konsa, kelime-i tevhid'in sevabı daha ağır geleceği anlatılmaktadır. Hz. Musa'ya, Cenab-ı Hak tarafından bu kelime-i tevhidi getirmesi emredilmiştir, ilâve olarak da, bu kelime-i tevhidin sevabı yedi kat yerlerden ve yedi kat göklerden daha ağır geleceği müjdesi de verilmiştir.

Bir başka ifade ile: Lâ ilâhe illallah, cennetin anahtarıdır. Bunun için Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Kelime-i tevhidi çok getiriniz."* buyurmuştur.

Lâ ilâhe illallah'a devam eden bir kimse ne mezarda ne arasatta ve ne de kabrinde garip kalmayacak ve onun manevî nuru ile yolunu aydınlatacak ve yolculuğuna emin bir şekilde devam edecektir.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ KONULARA AİT DUÂLAR

ÇEŞİTLİ KONULARA AİT DUÂLAR

Bâtıldan Kaçınma ve Hakkı Arama Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَارْزُقْنَا اِتِّبَاعَهُ، وَاَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلاً وَارْزُقْنَا اِجْتِنَابَهُ،
اِلٰهِى لاَتَكِلْنَا اِلٰى نُفُوسِنَا وَلاَ اِلٰى هَوَاءِ نُفُوسِنَا طَرْفَةَ عَيْنٍ وَلاَ اَقَلَّ مِنْ ذٰلِكَ،
كُنْ لَنَا وَلِيًّا وَنَاصِرًا وَعَوْنًا وَمُعِينًا، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا شَاكِرًا ذَاكِرًا لَكَ اَوَّاهًا
مُنِيبًا رَاهِبًا لَكَ، مِطْوَاعًا لَكَ مُخْبِتًا اِلَيْكَ، اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ تَوْبَتَنَا وَاغْسِلْ حَوْبَتَنَا،
وَاسْلُلْ سَخِيمَةَ صُدُورِنَا، وَاذْهِبِ الزَّخَلَ وَالْاَخْشَنَةَ وَالرَّانَ مِنْ قُلُوبِنَا، اَللّٰهُمَّ
اِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ جُذَاءِ الْفُجَائَةِ وَمِنْ خَرْقِ الْمَاْنُوسَةِ وَالْعِزَّةِ وَمِنَ الْاِلْحَادِ
وَالْعِنَادِ وَمِنَ الْاُمُورِ الْمُهْلِكَاتِ، اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا حَلاَوَةَ مُنَاجَاتِكَ، وَاسْلُكْ بِنَا

طَرِيقَ مَرْضَاتِكَ، وَاقْطَعْ عَنَّا مَا يُبْعِدُونَا عَنْ حَضْرَتِكَ، وَبَشِّرْ لَنَا مَايَسَّرْتَهُ
لِأَهْلِ مَحَبَّتِكَ، وَاغْفِرْ لَنَا بِرَحْمَتِكَ يَاغَفُورُ يَارَحْمٰنُ، اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ اَنْ
تُلْهِمَنَا رُشْدَنَا تُحَقِّقَ وَقَصْدَنَا، وَيُوقِظَنَا مِنْ غَفْلَتِنَا وَتَحْشُرَنَا مِنْ زُمْرَةِ
الْمُتَّقِينَ، وَتُلْحِقَنَا بِعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، اِنَّكَ اَكْرَمُ الْاَكْرَمِينَ وَاَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ، بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ يَامُعْطِى النِّعَمِ، يَادَافِعَ النِّقَمِ يَاحَكِيمُ
يَااَحْكَمُ يَارَحِيمُ يَااَرْحَمُ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme erinel hakka hakkan verzuknâ ittibâahu, ve erinel bâtle bâtılen verzuknâ ictinâbehu, ilahî lâ tekilnâ ilâ nufüsinâ ve lâ ilâ hevâi nüfûsina tarfeten aynin velâ akalle min zâlike, kün lenâ veliyyen ve nâsiren ve avnen ve muînen. Allahummec'alnâ şâkiren zâkiren leke, evâhen münîben râhiben leke, mitvâan leke muhyiten ileyke. Allahumme takabbel tevbetenâ ve ağsil hevbetena, veslül semîmete sudûrina. Ve ezhibizzehale vel ahşenete verrâne min kulûbina.

Allahumme innâ neûzü bike min cüdâil fücâeti, ve min harkil me'nûseti vel izzeti ve minel ilhâdi, vel inâdi ve minel umûril mühlikâti. Allahumme'-rzuknâ halâvete münâcatike. Ve'slük binâ tarîke merzâtike. Vekta' annâ ma yüb'idünâ an hazretike. Ve yessir lenâ mâ yessertehü li ehli mahabbetike. Vağfir lenâ birahmetike yâ Gafûru yâ Rahmân. Allahumme innâ nes'elüke en tülhimenâ rüşdenâ ve tuhakkika kasdenâ. Ve yûkızenâ min gafletinâ ve tahşurenâ min zümretil muttakîne ve tülhikanâ bi ibâdikessâlihîne. İnneke ekremel ekremine ve erhamerrâhimîn. Bi hurmeti seyyidil mürselîn. Yâ mu'tıyenni'ami, yâ dâfi'an-nikami. Yâ hakîmü yâ ahkemü, yâ rahîmu yâ erhamu.)[1]

Bu duadaki münacatlar çok dikkati caliptir. Her şeyden evvel Hakk'a bağlanmayı, bâtıldan kaçınmayı, göz açıp yumuncaya kadar nefsimize uymamayı şiddetle tavsiye etmektedir. Ayrıca yapılan münâcatta manevî halavet istenmekte, Hakk'ın rızasını kazanmak için yalvarılmaktadır.

Gaflet uykusundan uyandırılmak ve müttakîlerle haşr olunmak için Allah'ın yardımı istenilmektedir. Çünkü O, ikram edenlerin en ikramcısı, merhamet edicilerin en merhametlisidir.

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 486.

Kötü Komşudan Kurtulma Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الرَّادِى وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْغَمِّ وَالْغَرَقِ وَالْهَرَمِ،
وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ اَمُوتَ فِى سَبِيلِكَ مُدْبِرًا، وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ اَمُوتَ
فِى طَلَبِ الدُّنْيَا، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَاعَلِمْتَ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ
اَعْلَمْ، اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنِى مُنْكَرَاتِ الْاَخْلَاقِ وَالْاَعْمَالِ وَالْاَدْوَاءِ وَالْاَهْوَاءِ، اَللّٰهُمَّ
اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الْبَلَاءِ وَدَرْكِ الشَّقَاءِ وَسُوءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْاَعْدَاءِ،
اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالدَّيْنِ وَالْفَقْرِ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ
وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَّالِ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِى وَبَصَرِى
وَشَرِّ لِسَانِى وَقَلْبِى وَشَرِّ مَنِيَّتِى، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ جَارِ السُّوءِ فِى
دَارِ الْمُقَامَةِ فَاِنَّ جَارَ الْبَادِيَةِ يَتَحَوَّلُ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنَ السَّوْءَةِ وَالْغَفْلَةِ
وَالْعَيْلَةِ وَالذِّلَّةِ وَالْمَسْكَنَةِ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْكُفْرِ وَالْفُسُوقِ وَالشِّقَاقِ
وَالنِّفَاقِ وَالسُّمْعَةِ وَالرِّيَاءِ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ الصَّمَمِ وَالْبَكَمِ وَالْجُنُونِ وَالْجُذَامِ
وَالْبَرَصِ وَسَيِّئِ الْاَسْقَامِ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَمِنْ
تَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَمِنْ فُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَمِنْ جَمِيعِ سَخَطِكَ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ
بِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَمِنْ فِتْنَةِ النَّارِ، وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَشَرِّ
فِتْنَةِ الْغِنٰى وَشَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ، وَشَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ
الْمَغْرَمِ وَالْمَاْثَمِ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ بَطْنٍ لَا تَشْبَعُ، وَقَلْبٍ لَا يَخْشَعُ،
وَصَلَاةٍ لَا تَنْفَعُ، وَدَعْوَةٍ لَاتُسْتَجَابُ، وَاَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الْعُمْرِ وَفِتْنَةِ
الصَّدْرِ، اَللّٰهُمَّ اِنّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الْعَدُوِّ وَغَلَبَةِ الْاَعْدَاءِ

(Allahumme innî eûzü bike minerrâdi ve eûzü bike minel hemmi vel gammi vel garaki vel heremi. Ve eûzü bike min en emûte fî sebîlike müdebbiren. Ve eûzü bike min en emûte fî talebi'ddünya.

Allahumme innî eûzü bike min şerri mâ alimte ve min şerri mâlem a'-lem. Allahumme cennibnî münkerâtil ahlâki vel a'mâli vel edvâi vel ehvâi. Allahumme innî eûzü bike min şerril belâi ve derkişşekâi ve sûil kazâi ve şe-mâtetil a'dâi. Allahumme innî eûzü bike minel küfri veddeyni vel fakri ve

eûzü bike min azabi cehenneme ve eûzü bike min fitneti'ddeccâli.

Allahumme innî eûzü bike min şerri sem'î ve basarî ve şerri lisanî ve kalbî ve şerri meniyyeti.

Allahumme innî eûzü bike min cârissûi fî dâril mukâmeti fe inne cârel bâdiyeti yetehavvelü. Allahumme innî eûzü bike minessev'eti vel gafleti vel ayleti vezzilleti vel meskeneti, ve eûzü bike minel fakri vel küfri vel füsûki ve şikâki vennifâki vessum'ati verriyâi.

Ve eûzü bike minessamemi vel bekemi vel cünûni vel cüzâmi vel barasi ve bi seyyiil eskâmi.

Allahumme innî eûzü bike min zevâli ni'metike ve min tahavvuli âfiyetike ve min füc'eti nikmetike ve min cemî'i sahatike.

Allahumme innî eûzü bike min azâbinnâri ve min fitnetinnâri, ve azâbil kabri ve min fitnetil kabri, ve şerri fitnetil ginâ ve şerri fitnetil fakri, ve şerri fitnetil mesîhid'deccâli, ve eûzü bike minel magremi vel me'semi.

Allahumme innî eûzü bike min batnin lâ teşbe'u, ve kalbin lâ yahşa'u, ve salâtin lâ tenfe'u, ve da'vetin lâ tüstecâbu. Ve eûzü bike min şerril umri ve fitnetis'sadri.

Allahumme innî eûzü bike min galebetid'deyni ve galebetil adüvvi ve galebetil a'dâi.)[2]

Bu duânın içinde şu hususlardan Allah'a sığınılmaktadır: Düşünce, boğulma, ihtiyarlama, Allah yolunda ölmeyi isteme. Bilerek yapılan hataların bağışlanması da istenmektedir. Ayrıca kötü ahlâklardan uzaklaşma ve fena işlerden ayrılma ve nefsin hevasına bağlanmamak istenilmektedir. Keza küfürden, borçluluktan, fakirlikten, cehennem azabından ve deccalin fitnesinden de sığınılmaktadır.

Keza: Kötü duygulardan, kötü görüşlerden, kötü konuşmalardan, kötü düşüncelerden ve fena ölümden de Allah'a sığınılmaktadır. Bilhassa kötü komşunun kötülüğünden, fena muamelesinden Hakka sığınılmaktadır.

Gaflet hastalığından, zillet ve meskenetten, fakirlik, küfür, fisku fücur, nifak ve riyâdan da kaçınılmak istenmektedir. Vücut hastalıklarından ve cilt hastalığından derman aranmaktadır.

Ayrıca bu duâda şu hususlardan da Allah'a sığınılmaktadır:

Cehennem azabından ve ateşin fitnesinden, kabir azabından ve kabirdeki fitneden, zenginlik fitnesinden ve fakirlikteki perişanlıktan, mesih deccâlin şerrinden ve fitnesinden, borçlanma ve günahkâr olma hastalığından.

---

2. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 422-423.

Doymayan karından, huşûu olmayan kalbten, fayda vermeyen namazdan, kabul olunmayan duâdan, fena ömürden ve kalbteki fitnelerden yine Hakk'a sığınılmaktadır. Ayrıca borcun altında ezilmekten, düşmanın hücumundan ve perişan olma hallerinden kurtulmanın çareleri bütün maddi sebeplere başvurduktan sonra bu duâya devam etmek suretiyle istenmektedir.

İrade Kuvvetliliği İçin Okunacak Duâ:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم ياسند من لاسند له، ويا ذخر من لا ذخر له، وياجامع الشتات
ويا راحم الاموات، ارحمني رحمة تغنيني بها عن رحمة من سواك، اللهم
لا املك لنفسي نفعا ولا ضرا ولا موتا ولا حيوة ولا نشورا، اللهم وسع
لي فيما رزقتني، وبارك لي فيما وهبتني، انك على كل شيء قدير،
ولا تسلط علي بذنوبي من لا يرحمني، ياارحم الراحمين، وارزقني خير
الدنيا والاخرة يارب العالمين، الهي انت خلقتني ولم اك شيئا، ظلمت
نفسي وارتكبت المعاصي وانا مقر بذلك، الهي ان عفوتني فلا ينقص
في ملكك شيء وان تعذبني فلا يزيد في سلطانك شيء، انك تجد من
يعذب غيري، وانا لا اجد من يرحمني غيرك، فارحمني يارحيم يارحيم
يارحيم، برحمتك ياارحم الراحمين، الهي انا العبد الذليل الفقير العاجز
وانت الرب العزيز الغني القادر، عززني بعزتك واغنني بفضلك عمن
سواك يارب العالمين، اللهم اغفر لي ذنوبي وكفر عني خطيئتي، واجعلني
من عبادك الصالحين

(Bismillahirrahmanirrahim,

Allahumme yâ senede men lâ senede lehü. Ve yâ zuhre men lâ zuhre lehü. Ve yâ câmi'eşşettâti. Ve ya râhimel emvâti. İrhamnî rahmeten tuğninî biha an rahmeti men sivâke.

Allahumme lâ emlikü linefsî nef'an ve lâ dârren ve lâ mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûren. Allahumme vessî' lî fîmâ rezaktenî. Ve bârik lî fîmâ ve

hebtenî. İnneke alâ külli şey'in kadîr. Ve lâ tusallit aleyye bizünûbi men lâ yerhamunî yâ erhamerrâhimîn. Verzuknî hayre'ddünya vel âhireti yâ Rabbel âlemîn.

İlâhî, ente halaktenî ve lem ekü şey'en, zalemtü nefsî vertekebtü'l-me'âsî ve ene mukırrun bizâlik.

İlâhî, in afevtenî fe lâ yenkusu fî mülkike şey'en. Ve in tu'azzibnî fe lâ yezîdü fî sultânike şey'un, inneke tecidü men yuazzibu gayrî, ve ene lâ ecidü men yerhamunî gayrüke, ferhamnî yâ rahîmu yâ rahîmu ya rahîmu. Bi rahmetike ya erhamerrâhimîn.

İlâhî, enel abdü'zzelîlü'l fakîrü'l âcizü, ve enter'rabbul azîzül ganiyyül kâdirü. Azziznî bi izzetike ve ağninî bifazlike ammen sivâke ya rabbel âlemîn.

Allahumme'ğfirlî zünûbî ve keffir annî hatietî vec'alnî min ibâdike'ssâlihîne.)

Bu mübarek duâ çok canlı bir duâdır. Hak'tan merhamet, rahmet, hayat, kuvvet ve sağlam irade istemek için sığınılan duâlardan bir tanesidir. Ayrıca insanın kendi kendine hiçbir şeye gücü yetmediğini, ne menfaat ve ne de mazarrat def edemeyeceğini beyan hususunda bir rehberdir.

Ayrıca rızkın genişlemesi, çoluk çocuğun terbiyeli ve imanlı yetişmesini temin için de okunmaktadır. Dünya ve ahiretin saadeti, sıhhat ve âfiyetin önemi de belirtilmektedir. Nefsimize zulmettiğimizi, çeşitli günahları bile bile yaptığımızı ve bunları anlar olduğumuzu da bu duâda belirtmekteyiz. Demek istiyoruz ki: Allah'ım, eğer beni affedersen mülkünden hiçbir şey kaybetmezsin. Eğer bana azab edersen mülkünde hiçbir şey fazlalaşmaz. Ben senden başka merhamet edeni bulamadım. Öyle ise bana merhamet et, ey merhamet edicilerin en merhametlisi Allah'ım. Ben zelil, fakir ve âciz bir kimseyim; sen ise azîz, ganî ve kâdirsin; izzetinle beni aziz kıl, fazlınla beni zengin kıl, kimseye beni muhtaç etme ey âlemlerin Rabbi olan Allah'ım. Allah'ım, günahlarımı mağfiret et ve hatalarımı mahvet. Beni iyi kullardan eyle.

İşte bu duâda buna ait dilekler mevcuttur. Bu dileklerden başka daha birçok münâcatlar ve sığıntılar vardır. Yeter ki gönül hoşluğu ile ve kalb ferahlığı ile okunsun.

Belâları Önleme Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حَصَّنْتُ نَفْسِى وَاَهْلِى وَمَنْ حَضَرَنِى اَوْ غَابَ عَنِّى بِالْحَىِّ الَّذِى لاَيَمُوتُ
وَالْجَاْتُ ظَهْرِى فِى حِفْظِ ذٰلِكَ لِلْحَىِّ الْقَيُّومِ، وَاَصْبَحْتُ فِى جِوَارِ اللّٰهِ

الَّذِى لَا يُرَامُ وَلَا يُسْتَبَاحُ وَفِى ذِمَّتِهِ وَضَمَانِهِ الَّذِى لَا يُخْفَرُ ضَمَانٌ عِنْدَهُ،
فَاسْتَمْسَكْتُ بِعُرْوَةِ اللّٰهِ الْوُثْقٰى، رَبِّى وَرَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ وَاعْتَصَمْتُ بِاللّٰهِ وَفَوَّضْتُ اَمْرِى اِلَى
اللّٰهِ، نِعْمَ الْقَادِرُ اللّٰهُ، فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللّٰهُ
عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَاءَ نَفْسِهِ وَزِينَةَ
عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ، لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ، فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Hassantü nefsî ve ehli ve men hadaranî ev gâbe annî bil hayyillezî lâ yemûtü, vel-ce'tü zahrî fî hıfzi zâlike lil hayyil kayyûmi. Ve asbahtü fî civârillâhillezî lâ yurâmü velâ yüstebâhü ve fî zimmetihi ve zamânihillezî lâ yuhferu zamânun indehu. Festemsektü biurvetillâhil vuskâ, rabbî ve Rabbissemâvâti vel ardi lâ ilâhe illâ hüve, fettehizhu vekîlen.

Tevekkeltü alellahi ve'tasamtü billâhi ve fevveztü emrî ilellâhi, ni'mel kâdiru Allahu. Fellahu hayrun hâfizan vehüve erhamurrâhimîn. Ve sallallahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim adede halkihi ve rızâe nefsihi ve zînete arşihi ve midâde kelimâtihi.

Lekad câeküm Resûlün min enfüsiküm azîzün aleyhi ma anittüm harîsün aleyküm bil mü'minîne raûfun rahîm. Fe in tevellev fekul hasbiyellahu lâ ilâhe illâ hüve aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbül arşil azîm.)[3]

Bu büyük vird, mazarratı def için ve menfaati celb için okunur. Her sıkıntı ve her belâ karşısında bu duâ okunur. Ağrı sızı anında da okunur. Büyük bir duâdır. Gece gündüz okunmalıdır. İnsan kendisini korumak ve belâlardan sakınmak için bu duâyı devamlı okumalıdır. Çünkü mazarrat anında buna devam eylemek çok faydalıdır. Her insan sıkıntıya kalabilir, ancak sıkıntıdan kurtulmanın yegâne çaresi bu duâyı ihlâsla okumaktır. Her akşam ve yatsı arası, her sabah namazından sonra bu duâya devam eylemek lâzımdır.

Müslüman evvelâ Allah'a tam manasıyle sarılmalı, hem de bu duâya gece gündüz devam etmelidir. Bu vesile ile Allah'ın rızasına kavuşmalıdır.

---

3. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 446.

İlim Meclisine Giderken Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اجْمَعْنَا عَلٰى اَهْلِ الْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ وَالْوِلَايَةِ وَالْخُصُوصِيَّةِ وَالْاِصْطِفَائِيَّةِ
بِحُسْنِ الْاَدَبِ وَالْاِخْلَاصِ فِى الْقَصْدِ وَالتَّوْفِيقِ فِى الْمَطَالِبِ، وَنَسْئَلُكَ بِنَا
طَرِيقَ السُّنَّةِ وَجَنِّبْنَا طَرِيقَ الْبِدْعَةِ، وَوَفِّقْنَا لِلْفَهْمِ عَنْكَ وَحُسْنَ الْاِعْتِقَادِ
فِى الْاِيمَانِ بِاَسْمَائِكَ وَصِفَاتِكَ

(Bismillahirrahmânirrahîm,

Allahummec'me'nâ alâ ehlil ilmi vel ma'rifeti vel vilâyeti vel husûsiyyeti vel istifâiyyeti bi hüsnil edebi vel ihlâsi fîl kasdi vettevfîki fîl metâlibi.

Ve es'elüke binâ tarîka'ssünneti ve cennibnâ tarîkel bid'ati, ve veffiknâ lil fehmi anke ve hüsnel i'tikâdi fîl îmani bi esmâike ve sıfâtike.)[4]

Bu duânın önemi çok büyüktür. Hangi niyetle okunursa, o niyet tecellî eder. Bilhassa sabahları ve akşamları okunması tavsiye edilmektedir. Fakirlikten kurtulmak, sıkıntıdan korunmak için de büyük bir kalkandır. İlmü irfan sahibleriyle birleşme anında da okunur, bulunduğu toplantıdan büyük feyiz alınmış olur.

Bu duâ nadide duâlardan birisidir. Buna devam edenler iki cihanda aziz ve şâd olacaklardır.

Rivayetlere göre, yeni doğan çocuklara bu duä okunursa, o yavruların hayırlı olmaları, kaza ve belâlardan emin olmaları umulur, denilmektedir. Her zaman söylediğimiz gibi, bütün duâlar ihlâsa ve iyi niyete dayanır. İnanması sakat olduktan sonra duâ ne kadar müessir olsa faydası yoktur. Çünkü hasta ilâca inanacak ve onu inanarak kullanacak, ancak şifa bulur. Şüphelenir ve ilâçları inançla kullanmazsa şifa bulamaz. Buna zerre kadar şüphe edilmemelidir.

Hüznü Giderme Duâsı:

يَاغَنِىُّ اَنْتَ الْغَنِىُّ اَنَا الْفَقِيرُ مَنْ لِلْفَقِيرِ سِوَاكَ، يَاعَزِيزُ اَنْتَ الْعَزِيزُ وَاَنَا الذَّلِيلُ
مَنْ لِلذَّلِيلِ سِوَاكَ، يَاقَوِىُّ اَنْتَ الْقَوِىُّ وَاَنَا الضَّعِيفُ مَنْ لِلضَّعِيفِ سِوَاكَ،

4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 169.

يَاقَادِرُ اَنْتَ الْقَادِرُ وَاَنَا الْعَاجِزُ مَنْ لِلْعَاجِزِ سِوَاكَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ
رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ وَاَزْوَاجِهِ وَاَهْلِ بَيْتِهِ بُكْرَةً
وَاَصِيلًا، وَصَلِّ وَسَلِّمْ، اَللّٰهُمَّ عَلَيْهِ وَعَلٰى اَبِيهِ اِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ وَدَاوُدَ
خَلِيفَتِكَ وَمُوسٰى كَلِيمِكَ وَعِيسٰى رُوحِكَ وَاِسْحٰقَ ذَبِيحِكَ، وَعَلٰى جَمِيعِ
اِخْوَانِهِمْ مِنَ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Yâ ganiyyü, entel ganiyyü enel fakîrü men lil fakri sivâke. Yâ azîzü entel azîzü ve enezzelîlü men lizzelîli sivâke. Yâ kaviyyü entel kaviyyü ve enezzaifü men lizzaîfi sivâke. Yâ kâdiru entel kâdiru ve enel âcizü men lil âcizi sivâke. Lâ ilâhe illallahu Muhammedun Resûlullahi Sallallahu aleyhi ve alâ âlihi ve ashabihi ve ezvâcihi ve ehli beytihi bükreten ve asîlâ, ve salli ve sellim. Allahumme aleyhi ve alâ ebihi İbrahime halîlike ve Davûde halîfetike ve Musa kelîmike ve İsa rûhike ve İshâka zebîhike, ve alâ cemî'i ihvânihim minel enbiyâi ve mürselîne, vel-hamdülillahi Rabbil âlemîne.)[5]

Bu mübarek duâ insanın hüznünü, elemini giderir. Ayrıca insana zelil ve muhtaç olduğunu bildirir. Bir çok peygamberlerin manevî desteklerini ister. İç ve dış sıkıntılar için okunan yegâne duâlardan bir tanesidir. Büyüklerimiz bu duâya çok devam eylemişlerdir. Bizler de aynı onlar gibi bu duâya devam eylememiz menfaatımız icabıdır. Hem sebeplere yapışacağız, hem de böyle kıymetli duâlarla Rabbımıza yalvaracağız. Ağlamayan çocuğa meme yoktur, derler. Bu çok yerinde bir sözdür. Gemi karada yürümez. Pilav kendiliğinden pişmez. Duâ yapmadan nimet bulunmaz.

Hz. Hamza'nın Duâsı:

اَللّٰهُمَّ اعْصِمْنِى بِحَبْلِكَ، وَارْزُقْنِى بِفَضْلِكَ، وَاجْعَلْنِى مِنَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
اَمْرَكَ وَيَحْفَظُونَ وَصِيَّتَكَ يَاۤ اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Allahumme'sımnî bihablike, verzuknî bifazlike, vec'alnî minellezîne yettebi'ûne emreke ve yahfezûne vasiyyeteke yâ erhamerrâhimîne.)

"Allah'ım, Senin kudret elinle beni koru, fazlınla beni rızıklandır. Beni emrine tâbi olanlardan kıl. Vasiyetini koruyanlardan eyle, ey Erhamerrâ

---

5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 163.

himîn."[6]

Hazreti Hamza Efendimizin duâsı müstecap olan duâlardandır. Bu duâya devam etmek Hakka dayanmanın tâ kendisidir. Aynı zamanda Hazreti Hamza'nın şefaatına mazhar olmaya vesile olacaktır.

6. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 544.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ZİKİR İLE İLGİLİ DUÂLAR

ZİKİR İLE İLGİLİ DUÂLAR

Zikrin Önemi:

Zikir, Cenab-ı Hakk'ın ismini kalpten ve icab ederse sesle anmaktır. Zikir, ibadet kasdiyle Allah'a yapılan her çeşit hamd, şükür ve duâya denir.

Namaz, oruç, hac, zekât ve kelime-i tevhid gibi mübarek ibadetler de birer zikir sayılmışlardır. Kalabalığın içinde Allah'a ibadet yapmak kasdiyle yapılan her çeşit iyi iş ve hareketler de zikir sayılmıştır. Görülüyor ki zikir için muayyen bir zaman yoktur. Gündüzü ve gecesi aynıdır. Allah'ın ismi gönülden de söylenir, dilden de. Kalp ve sesle Allah'ın adını anmak için, sabah ve akşam vakitleri daha uygundur. Hiç zikir dersleri olmıyan kimselerin bilhassa bu zamanlarda Allah'ı anmaları çok yerinde olacaktır.

Kur'an-ı Kerim'e göre, zikir için başlıca esaslar şunlardır:
Tenzih: Hamd, tekbir, istiğfar, tevhid. Bu manaların karşılığındaki isimler şunlardır: Sübhânallah, Elhamdülillah, Allahu Ekber, Estağfirullah, Lâilâhe illallah.

Bu zikirlerin sıra ile türkçe karşılıkları şunlardır:

Sübhânallah: Allah'ı noksan sıfatlardan uzak ve üstün vasıflarla vasıflarım.

Elhamdülillah: Hamd yalnız O'na yapılır ve O'na şükrederim.

Allahu ekber: Büyüklük Allah'a mahsustur.

Estağfirullah: Cenab-ı Hak'tan günahlarımın bağışlamasını dilerim.

Lâilâhe illallah: Allah'tan başka ilâh yoktur.

Zikir her yönü ile mübarek bir ameldir. Kalplerin şifası zikirdir. Zikri hem dil ve hem de kalp yapmalı. Aynı zamanda kimi zikrediyorsak, kalbimizi ona bağlamalı ve fikrimizi ona yöneltmeliyiz. Yoksa ağız zikirde kalb ve fikir başka tarafta olursa yapılan zikrin neticesi elde edilemez. Çünkü bütün amellerde samimiyet ve ihlâs lâzımdır. İnsan daima Mevlâ'sını zikr etmeli, dilini hiç bir zaman boş bırakmamalıdır. Zikir, fikir, şükür insanın mânevî sembolleridir. Allah zikreden kullarını Kur'an'da medhetmektedir. Aşağıda zikrin önemini bildiren âyetleri sıralayacağız.

Hz. Allah kullarını zikirde görmek istiyor. *"Bana zikredenleri ben zikrederim."* buyuruyor. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Bir şeyi bir kimse çok severse onu çok anar."* demiştir. Hakikaten bizler Allah'ı seviyorsak, O'nu en fazla zikretmeliyiz. Ancak bu sayede O'nun sevgisinin içimizde olduğunu isbatlayabiliriz.

Zikir İle İlgili Âyetler:

وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

(Ve lezikrullahi ekber, vallahu ya'lemu mâ tasna'ûn.)

"Allah'ı zikretmek elbette en büyük (ibâdet)'tir. Ne yaparsanız Allah bilir."[1].

Allah'ı anmak bütün zikirlerin üstünüdür. Çünkü Allah'ın ismi bütün isimlerin anasıdır. Hiç şüphe yoktur ki namaz zikirlerin özü ve esası sayılmıştır. Namazdan daha büyük bir zikir yoktur. Zira namazda bütün vücut namaz ile ilgilendiği için âzaların hepsi Allah'ı zikrediyor demektir. Çünkü namazda ayakta iken gözler secde yerinde, kulaklar okunan kıraatte, kalp Allah'ın büyüklüğünü düşünmekle meşgul oluyor. Bu itibarla namaz bütün zi-

1. Ankebût, 45.

kirlerin başı sayılmıştır. Namaz kılmayan insan diliyle ne kadar zikir etse tam zikir etmiş sayılamayacaktır.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

(Fezkurûnî ezkurukûm veşkürûlî velâ tekfurûn.)

"Öyle ise siz beni (tâatla, ibadetle) anın, ben de sizi (sevap ile, mağfiretle) anayım; bir de bana şükredin, bana nankörlük etmeyin."[2]

Bu âyet-i kerime kul ile Allah arasındaki bağlantıyı sağlar. Kul Allah'ı zikrettikçe Allah da kulunu zikreder. Eğer insan kalabalıkta Allah'ı zikrederse Allah da kulunu meleklerinin arasında zikreder.

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

(Vezkür Rabbeke fî nefsike tazarruan ve hîfeten ve dûnel cehri minel kavli bil gudüvvi vel âsâli velâ tekün minel gâfilîn.)

"Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak (fakat) yüksek olmayan bir sesle, sabah ve akşam an. Gafillerden olma."[3]

Allah'ı hem gizli hem aşikâre zikretmemiz ve gaflette kalmamamız dini bir vazifemizdir. Çünkü Rabbimiz bizi her an hatırlamaktadır. Öyle ise biz de O'nu analım, unutmayalım. Unutursak biz de unutuluruz.

وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ

(Vezkür Rabbeke kesîren ve sebbih bil aşiyyi vel-ibkâr.)

"Rabbini çok an ve akşam sabah O'nu tesbih et."[4]

Rabbimizi hem zikredeceğiz ve hem de tesbih ve takdis edeceğiz. Bunların manaları ayrı ayrıdır. Zikir Hakk'ı anmak, tesbih ise Hakk'ı noksan sıfatlardan uzak tutmak ve üstün sıfatlarla O'nu vasıflamaktır. Bu itibarla hem

2. Bakara, 2..
3. A'raf, 205.
4. Âl-i İmran, 281.

zikir hem de tesbih etmek bizim vazifemiz olmalıdır. İnsan yaratanına karşı daima hürmetli ve itâatlı bulunmalıdır.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(Vezkürüllâhe kesîren le'allekûm tüflihûn."

"Allah'ı çok zikredin. Tâ ki umduğunuza kavuşasınız."(5)

Kurtuluşumuz çokça Mevlâ'yı anmaktadır. O'nu anmayan ve O'nunla yaşamayan insan daima hüsrandadır. Cenab-ı Hak: "Allah'ı çok anınız ki felâh bulasınız." diye buyurmuştur. Felâh demek; korktuğumuz cehennemden emin, umduğumuz cennete kavuşmamız demektir. İşte bu müjde ancak Allah'ını çok ananlara verilecektir. Dünyayı ve parayı çok fazla anıyor ve seviyoruz. Halbuki her ikisini de bırakıp gideceğiz, gitmemeye imkân yoktur.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا هُوَ الَّذِي
يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَحِيمًا

(Yâ eyyühellezîne âmenu'zkürüllâhe zikren kesîren ve sebbihûhu bükreten ve esîlen. Hüvellezî yusallî aleyküm ve melâiketühü li yuhricekûm minezzulümâti ilennûri. Ve kâne bil mü'minîne Rahîmen.)

"Ey iman edenler, Allah'ı çok zikredin. O'nu sabah, akşam tesbih (ve tenzih) edin. O, sizi karanlıklardan nura çıkarmak için üzerinize, melekleriyle beraber, rahmetini râyegân edendir. O, mü'minleri çok esirgeyicidir."(6)

Allah'ı çok fazlasıyla zikreden kul, cehalet ve küfür karanlığından çıkarılacak ve cennet nuruna kavuşturulacaktır. Allah ve melekler o kul için rahmet ve istiğfarda bulunacaklardır. Bu az bir fazilet midir? Allah'ın ve meleklerin sevgisini kazanan bir insanın acaba başka bir kimsenin sevgisine ihtiyacı var mıdır? Yüce Allah bizlere bu duyguyu nasip buyursun ve bizleri kendisine yâr olan kullara ilhak buyursun.

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ

---

5. Cum'a, 10.
6. Ahzab, 41-43.

(Ellezîne yezkürûnellâhe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cünûbihim.)

"Onlar (o salim akıl sahipleri öyle insanlardır ki) ayakta iken, otururken, yanları üstünde (yatar) iken (hep) Allah'ı hatırlayıp anarlar."[7]

Allah, hem ayakta hem otururken zikredilir. Bu âyetin bir manası da, namazda insan güçsüz olduğu vakit ayakta duramıyorsa, otururken kılar, oturacak derecede kudreti yoksa yaslanırken yine kılar. Şu halde buradaki zikir de namazdır. Çünkü önceden de anlattığımız gibi, en büyük zikir namazdır. Çünkü namaz bütün ibadetlerin anasıdır. Şükürleri cem eden ve hataları mahveden ilâhi bir müessesedir.

اَلَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

(Ellezîne âmenû ve tatmeinnü kulûbuhum bi zikrillâh, elâ bi zikrillâhi tatmeinnül külûb.)

"Bunlar; îman edenlerdir; Allah'ın zikriyle gönülleri (vicdanları) huzur ve sükûna kavuşanlardır. Haberiniz olsun ki kalbler ancak zikrullah ile olgunlaşır."[8]

Kalplerin sükünete kavuşması ancak zikrullah ile mümkündür. Titreşen kalbleri durduran, vesveseye mâruz kalan kalbleri sükûnete kavuşturan, şüphe yok ki zikirdir, zikrullahdır. Çünkü zikrullah bütün kalplere şifadır. Kalb ancak zikirle kuvvetleşir ve zikir ile nurlanır. İnsana mânen bir cesaret verir. Kul bu vesile ile tam manasıyla çok büyük bir kuvvet sahibi olur.

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَصِيلاً

(Vezkürisme Rabbike bükreten ve esîlen.)

"Sabah akşam Rabbinin adını an."[9]

Gece gündüz Allah'ı anmamız bizim yaratılış vazifemizdir. Çünkü bizim yaratılışımız icabı budur. Zira Allah bizi kendisini bilmek ve kendisine kulluk yapmak için yaratmıştır. Bunu Zâriyat sûresinde açıklamıştır. Kendisinin gizli bir hazine olup bilinmesini istediğini, bizi yaratmak sûretiyle bilinmesini sağladığını beyan buyurmuştur.

---

7. Âl-i İmran, 191.
8. Ra'd, 28.
9. Dehr, 25.

İşte bu durum karşısında insan daima Rabbini anmalı ve lâyık olduğu dereceyi bulmalıdır. Cenab-ı Hak cümlemizi zikir ehlinden olanlardan eylesin. Âmin.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ

(Yâ eyyühellezîne âmenû lâ tülhiküm emvâlüküm velâ evlâdüküm an zikrillâh.)

"Ey iman edenler, sizi ne mallarınız, ne evlâdlarınız Allah'ın zikrinden alıkoymasın."(10)

Mal ve evlâd insan için bir imtihan kaynağıdırlar. Çok defa insan bunların sebebinden Allah'ı unutmakta ve gereken vazifesini yerine getirememektedir. Bunun için Yüce Rabbimiz bizi uyarmakta ve O'nun zikrinden gafil olmamamızı tenbih buyurmaktadır.

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا

(Vezkürisme Rabbike ve tebettel ileyhi tebtîlâ.)

"Rabbinin adını an. (İbadetinde) O'ndan başka herşeyden kaçınarak yalnız O'na yönel."(11)

Allah'ı anma ve O'nu kalben ve fikren saklamakta büyük haz vardır. Bu hazzı tadanların asla bundan ayrılmalarına imkân yoktur. Onun için Rabbimizi gece gündüz anmalı ve düşünmeliyiz ki, O da bize en güç durumumuzda yardımcı olsun.

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ

(Fe izâ kazaytümüssalâte fezkürüllâhe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cenûbiküm.)

"Artık namazı bitirdiğiniz vakit ayakta iken, otururken ve yanlarınız üze-

10. Münafikûn, 9.
11. Müzemmil, 8.

rinde iken Allah'ı anın."[12]

Namaz bir zikir olduğu gibi, namazdan sonra da Allah'ı anmak icap eylemektedir. Çünkü insan yalnız namazda değil, namazın dışında da Rabbini zikretmelidir. Analım ki anılalım; unutmayalım ki unutulmayalım.

وَالذَّاكِرِينَ اللّٰهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظِيمًا

(Vezzâkirînellâhe kesîren vezzâkirâti e'addellâhu lehüm mağfireten ve ecren azîmen.)

"Allah'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar; (işte) Allah bunlar için bağış ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır."[13]

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَا

(Ve men ezlemü mimmen mesâcıdellâhi en yüzkere fîhesmühü ve sa'â fî harâbiha.)

"Allah'ın mescidlerinde (secde edilen ibâdet yerlerinde) O'nun adının anılmasını menedenden, onların harap olmasına koşandan daha zâlim kim ola bilir?"[14]

Camiler ve mescidler Allah'ın evleridir. Toplu cemaat olan yerlere cami, mahalle arasında yalnız vakit namazları kılınan yere de mescid denir. Her ikisi de Allah'a ibâdet edilen yerlerdir. Bunlar mukaddestir. Tapuları Allah'ın üzerindedir. Bu bakımdan mabetler içerisinde Allah'tan başkasına ibâdet edilmez.

فِي بُيُوتٍ اَذِنَ اللّٰهُ اَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ

(Fî büyûtin ezinellâhu en türfe'a ve yüzkere fîhesmühü.)

"(O kandil) o evlerde (yakılır ki) Allah, onların yüce tanınmasına ve içlerinde adının anılmasına izin vermiştir."[15]

12. Nisa, 103.
13. Ahzab, 35.
14. Bakara, 114.
15. Nur, 38.

Evlerde Mevlâyı zikretmek vazifemizdir. Evlerimizi mezar yapmamalıyız. Çünkü zikirsiz ev, ölü evidir. Peygamberimiz bir hadislerinde: *"Evlerinizi kabir yapmayınız."* buyurmuştur.

رِجَالٌ لَاتُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَابَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءِ الزَّكٰوةِ

(Ricâlün lâ tülhîhim ticâretün velâ bey'un an zikrillahi ve ikâmissalâti ve îtâizzekâti.)

"Onlar (mü'minler), kendilerini ne ticaretin, ne de alışverişin Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymadığı erkeklerdir."(16)

Bu âyet, er kişilerin durumlarını açıklamaktadır. Hem ticaret ederler ve hem de Allah'a gereken ibâdetlerini yerine getirirler. Halbuki bir çok insan ticaretleri sebebiyle namazdan ve zikirden mahrum kalıyorlar. Mal ve evlâda aldanarak gereken vazifelerini ihmal ediyorlar. Bu gibi insanlara Cenab-ı Hak azab edeceğini bildiriyor. Gece gündüz Allah'ı zikretmek, ibâdetlerde ve amellerde devam etmek müslümanın başlıca vazifesidir. Allah'ı unutandan daha gafil kim olabilir? Gaflet sarhoşluğu, rakı içme sarhoşluğundan daha fenadır. Çünkü sarhoşun bir ayılması var; fakat, gaflet sarhoşunun ayılması yoktur. Onun işi gücü dünyadır; mal ve servettir. Bunun için Allah celle ve alâ, yukardaki âyet-i kerime ile hakiki erkekleri medhetmek ve bizlere bunları bir numûne olarak göstermektedir. Bizler de onlar gibi olmak için gayret göstermemiz lâzımdır.

Zikrin Önemini Beyan Eden Hadis-i Şerifler:

اِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا، قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: حِلَقُ الذِّكْرِ

(İzâ merertüm biriyâzil cenneti ferte'û. Kâlû: Vemâ Riyâzül cenneti. Kâle: Hilakuzzikri.)

"Cennet bahçesine uğradığınızda meyvalarından yeyiniz." Ashab: "Cennet bahçesi hangisidir? diye sordular. Hz. Peygamber: "Zikrullah için teşekkül eden zikir halkasıdır." buyurdu.(17)

16. Nur, 37.
17. *Kenzü'l-İrfân*, s. 49.

Zikir mahalleri cennet bahçesine benzetilmiştir. Çünkü o meclis bir zikir meclisidir. Zikir meclisi meclislerin en yücesidir. Bu bakımdan daima zikir meclislerine gitmeli ve gereken ilgiyi göstermelidir. Ancak bazı zikir meclislerinde gösteriş için çeşitli hareketler yapılmaktadır. Bunlar dinimizde haramdır. Zikir esnasında henüz coşmadan coşmuş gibi görünmek ve taşıp düşmek dinimizde haramdır. Bunlardan sakınmak üzerimize farzdır. Yoksa zikir haddizatında çok mübarek bir vazifedir. Allah zikreden kullarını Kur'an'da medhü senâ buyurmaktadır.

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللّٰهَ مَعَكَ حَيْثُ مَا كُنْتَ

(Efdalül imani en ta'leme ennellâhe ma'ake haysümâ künte.)

"İmanın en üstün tabakası, nerede olursan ol, Allah'ın seninle olduğunu bilmendir."(18)

İmanın efdali insanın her an Allah'ın kendisiyle beraber olduğunu bilmektir. Çünkü Allah her an hazır ve nâzırdır. İşte zikirle insan daima Mevlâ'sıyla beraber olduğunu bilmeli ve zikir hasebiyle Rabbiyle bulunmalıdır.

أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ

(Efdalüzzikri lâ ilâhe illellah, ve efdalüdduâi el-hamdülillâh.)

"Zikrin en faziletlisi 'Lâ ilâhe illallah', duânın en faziletlisi 'Elhamdülillah'dır."(19)

Zikrin en fazîletlisi kelime-i tevhiddir. Çünkü kelime-i tevhid imanımızın senbolüdür. Müslümanlığımızın şiârıdır. Bunu demeden mü'min olmak, müslüman yaşamak mümkün değildir.

Onun için Kelime-i tevhide devam etmek ve zikri bu yönden yürütmek bizim kalbimizin nurlanmasına ve içindeki pasların çıkmasına vesile olacaktır.

أَفْضَلُ الْعِبَادِ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ الذَّاكِرُونَ اللّٰهَ كَثِيرًا

18. *Kenzü'l-İrfân*, s. 49.
19. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.

(Efdalül ibâdi dereceten indellâhi yevmel kıyâmeti'z zâkirûne'llâhe kesira.)

"Kıyâmette Allah nazarında en üstün dereceli olanlar, Allah'ı çokça zikredenlerdir."[20]

Âhirette yaptığımız bütün ameller değerlendirilecektır. Bunların arasında en üstün derece kazanacak olan hiç şüphe yoktur ki, Allah'ı zikretme amelimiz olacaktır. Çünkü zikir, kalbin kalaylanmasının ana kaynağıdır. Zikirden mahrum olan diller devamlı paslanmış ve kalbleri kararmış demektir. Bu bakımdan "zâkirûn" yani zikredenler en kıymetli derece sahibi olan kişilerdir.

اَكْثِرُوا ذِكْرَ اللّٰهِ حَتّٰى يَقُولُوا اِنَّهُ مَجْنُونٌ

(Eksirû zikrellâhu hattâ yekûlû innehu mecnûnün.)

"İnsanların 'o bir delidir.' diyecekleri kadar zikrullahı çoğaltın."[21]

Allah'ı anmak vazifemizdir. Az değil, özlü ve fazlaca zikretmemiz yerinde olacaktır. Çünkü; bir kimse bir şeyi çok severse onu çok anar, denilmiştir. Öyle ise bizler her sevdiğimizden daha fazla Allah'ı sevmemiz lâzımdır. Binaenaleyh, Mevlâ'yı çok fazlasıyle ve şuurlu bir şekilde zikretmemiz ve zikirden hiçbir vakit ayrılmamamız lâzımdır.

اِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ سِقَالَةً وَاِنَّ سِقَالَةَ الْقُلُوبِ ذِكْرُ اللّٰهِ، وَمَا مِنْ شَيْءٍ اَنْجٰى
مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ، وَلَوْ اَنْ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ حَتّٰى يَنْقَطِعَ

(İnne likülli şey'in sikâleten ve enne sikaletel kulûbi zikrullâhi vemâ min şey'in encâ min azâbillâhi min zikrillâhi velev en tadribe bi seyfike hattâ yenkatı'a.)

"Muhakkak herşeye cilâ verecek bir âlet vardır. Kalbin cilâsı ise zikrullahdır. Azaptan kurtulmak için zikrullah gibi bir şey olamaz. Velev ki kılıcın kırılıncaya kadar Allah yolunda cihad etsen dahi."[22]

Bilhassa bu hadis-i şerif bizlere çok önemli bir yönü anlatmaktadır. Kalbimizin kirlerini ancak zikrin dökeceğini, gönlümüzü nurlandıran faktörün zikir olduğunu Resûlullah efendimiz bize açıklıyor. Biz de bu öğütlere kulak

20. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.
21. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.
22. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.

verelim ve gereken zikir çalışmalarımızı yapalım. Zikretmek için illâ bir şeyhe bağlanmak şart değildir. Cenab-ı Hakkı zikredelim de nasıl zikredersek edelim. Yeter ki O'nu analım ve unutmayalım.

تَنَامُ عَيْنَاىَ وَلاَ يَنَامُ قَلْبِى

(Tenâmü aynâye velâ yenâmü kalbî.)

"Benim gözlerim uyur, fakat kalbim uyumaz. (Yâni zikrullâhdan bir an hâli kalmaz)."(23)

Resûlullah Efendimizin kalbinin devamlı Allah'ı zikrettiğini anlıyoruz. Bu durumu kendisi bize bu hadis-i şerifleriyle açıklamaktadır. Hangi kalb Mevlâ'sını zikretmezse o kalb mânen ölmüş demektir. Kalblerimizi öldürmek istemiyorsak, Rabbimizi gece gündüz zikredelim ve zikirle kalbimize manevî gıdayı verelim.

خَيْرُ الذِّكْرِ الْخَفِىُّ وَخَيْرُ الرِّزْقِ مَايَكْفِى

(Hayrüzzikri el-hafiyyü ve hayrurrızki mâ yekfî.)

"Zikirlerin en hayırlısı gizli olanı, rızıkların en hayırlısı yetenidir."(24)

Gizli zikir âşikâre zikirden daha hayırlıdır. Çünkü gizli zikirde riyâ yoktur. Ne melek anlar ve ne de şeytan çalar. Âşikare zikir böyle değildir. Bilginlerin çoğu gizli zikri sürdürmüşler ve o yolda hizmet etmişlerdir. Gizli zikir Peygamberimiz tarafından ilk defa Hz. Ebu Bekr'e verilmiş ve onun kanalından gelmektedir. Âşikare zikir ise, yine Peygamberimiz tarafından Hz. Ali'ye verilmiş ve o gün bu gün o kanaldan bu zikir kolları yürümektedir. Her ikisi de Allah demektedirler. Ancak samimiyet lâzımdır. Gösterişten ve desinlerden son derece kaçınılmalıdır.

ذِكْرُ اللّٰهِ شِفَاءُ الْقُلُوبِ

(Zikrullâhi şifâulkulûbi.)

"Allah'ı anmak kalblere şifadır."(25)

23. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.
24. *Kenzü'l-İrfân*, s. 51.
25. *Kenzü'l-İrfân*, s. 50.

Kalbin mânevi hastalanması vardır. Çeşitli duygulardan etkilenen ve kötü niyetlerle kirlenen kalbin tedavisi lâzımdır. İşte onun tedavisi de zikrullahdır. Çünkü zikrullah kalblerin devâsıdır. Bunu söyleyen Peygamberimizdir. O kadar ki, inanmak ve ona göre yürümek gerekmektedir. İnsan inanmadığı doktordan şifa bulamaz.

اَلذِّكْرُ خَيْرٌ مِنَ الصَّدَقَةِ

(Ezzikrü hayrün minessadakati.)

"Zikir, sadakadan daha hayırlıdır."[26]

Zikir ne kadar önem taşıyor ki sadaka vermekten daha hayırlı kabul edilmiştir. Çünkü sadaka vermekte riya bulunabilir, ama zikirde bulunmaz. Bu itibarla zikrin faydaları sayılamayacak kadar çoktur. İki cihan serveri Peygamberimiz bu durumu böyle açıklamıştır. Parası olmayan kimse sadaka veremez, fakat Rabbini zikredebilir. Çünkü dili sağlam, vücudu sağlam ise, tenbelliği bırakıp Mevlâ'sını anmalıdır.

اَلشَّيْطَانُ يَلْتَقِمُ قَلْبَ ابْنِ آدَمَ، فَإِذَا ذَكَرَ اللّٰهَ خَنَسَ عِنْدَهُ، وَإِذَا نَسِيَ اللّٰهَ
اِلْتَقَمَ قَلْبَهُ

(Eşşeytânü yeltekımu kalbe'bni âdeme feizâ zekerellahe hanese indehu ve izâ nesiyellâhe iltekeme kalbehu.)

"Şeytan âdemoğlunun kalbini istilâ eder. Fakat kalb Allah'ı zikredince şeytan me'yus olarak geri döner. Yine kul Allah'ı unutursa, şeytan yine kalbini kaplar."[27]

Şeytanın insana amansız bir düşman olduğu kesindir. Bu hususta Kur'an'da bir çok âyetler mevcuttur. Şeytanın en istemediği şey, zikirdir. Allah'ı anmanın karşısında ve namaz kılmanın düşmanıdır. Bu itibarla insan devamlı Halikını zikredince şeytan o insana musallat olamıyor ve geriye çekilmek mecburiyetinde kalıyor. Şeytan, zikirden, ezandan ve Kur'an sesinden kaçıyor.

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى: يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَاذَكَرْتَنِي شَكَرْتَنِي، وَإِذَا مَانَسِيتَنِي كَفَرْتَنِي

26. *Kenzü'l-İrfân*, s. 51.
27. *Kenzü'l-İrfân*, s. 51.

(Kalellâhü Teâlâ: Yebne âdeme, inneke mâ zekertenî şekertenî, ve izâ mâ nesîtenî kefertenî.)

"Allah Teâlâ buyurur ki: Ey Âdemoğlu! Sen Beni zikrettiğinde şükretmiş olursun. Beni unuttuğunda ise inkâr etmiş olursun"[28]

مَااجْتَمَعَ قَوْمٌ عَلَى ذِكْرِ اللّٰهِ فَتَفَرَّقُوا عَنْهُ اِلاَّ قِيلَ لَهُمْ قُومُوا مَغْفُورًا لَكُمْ .
مِنْ اَجْلِ الذِّكْرِ

(Mâ ictema'a kavmün alâ zikrillâhi fe teferrekû anhu illâ kîle lehüm kûmû mağfûren leküm min eclizzikri.)

"Bir topluluk Allah'ı zikretmek üzere toplanırlarsa, dağılacakları zaman kendilerine: Bu zikriniz sebebiyle mağfirete erişin, denilir."[29]

Zikir meclisleri müjdelenmeğe şâyandırlar. O kadar ki huzur ve sükun içre icrai faaliyet ederlerse. Yoksa işi desinlere çevirdiler mi artık onlar zikirlerinden ziyade günahkâr olmuş olurlar. Çünkü Cenab-ı Hak bu gibi gösteriş için zikir eden veya diğer amellerde bulunan kişilerin amellerinin hebâ olacağını Kur'ân'da bildirmiştir. Peygamberimiz de bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur.

"Allah sizin suretinize ve görünürdeki amellerinize bakmaz, ancak kalbinize ve iyi niyetlerinize bakar."[30]

Öyle ise her insanın yapmış olduğu her ameli kabul olunmuyor, ancak ihlâsla ve gösterişsiz yaptığı amelleri kabul olunuyor. Şeytanın bir tuzağı da insana gösteriş hastalığını aşılamaktır. Her an şeytandan sığınmak için Eûzü besmele çekmeliyizdir.

مَنْ اَكْثَرَ ذِكْرَ اللّٰهِ فَقَدْ بَرِءَ مِنَ النِّفَاقِ

(Men eksere zikrellahi fe kad berie minennifâki.)

"Allah'ı çokça anıp kalbinden çıkarmayan kimse nifaktan kurtulur."[31]

Allah'ı çok anmanın en büyük faydası nifak alâmetinden kurtulmaya se-

28. *Kenzü'l-İrfân,* s. 51.
29. *Kenzü'l-İrfân,* s. 51.
30. *Meşâriku'l-Envâr,* s. 113.
31. *Kenzü'l-İrfân,* s. 52.

bep olmasıdır. Bu hal, az bir şey değildir. Çünkü Mevlâsını arayan ve O'nu kalbinde saklayan kimse hiçbir zaman perişan olmayacaktır.

اَلذِّكْرُ خَيْرٌ مِنَ الصِّيَامِ

(Ezzikrü hayrün minessıyâmi.)

"Zikir, (farz olmayan) oruçtan hayırlıdır."[32]

İzah: Zikir öyle makbül bir ameldir ki, nafile oruçtan daha hayırlı olduğu Peygamberimiz tarafından bildirilmiştir. Ne mutlu dilini zikre alıştırana, ne yazık dilini hiç zikrullah ile ıslatmayana.

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى: مَنْ شَغَلَهُ ذِكْرِى عَنْ مَسْئَلَتِى اَعْطَيْتُهُ قَبْلَ اَنْ يَسْئَلَنِى

(Kâlellahu teâlâ: Men şeğalehu zikrî an mes'eleti a'taytuhu kable en yes'elenî.)

"Allah (c.c.) buyurdu: Bir kulum benim zikrimle meşgul olursa, istemeden ben o kuluma istediğini veririm."[33]

Allah'ı öyle zikretmeliyiz ki kendi ihtiyacımızı unutmalıyız. Öyle bir hal içinde olursak, O'nu ancak lâyıkıyle zikretmiş sayılacağız.

لَا عِبَادَةَ كَالتَّفَكُّرِ

(Lâ ibâdete ket'tefekküri.)

"Tefekkür gibi ibadet olamaz."[34]

Bütün ibadetlerimizin özü tefekkürdür. Çünkü tefekkür yetmiş sene nafile ibadetten daha üstün kabul edilmiştir. Yani bir saat tefekkür, altmış sene nafile ibadetten efdal tutulmuştur. Peygamberimizin bu hususta çeşitli hadis-i şerifleri vardır.

عَوِّدُوا قُلُوبَكُمُ التَّرَقُّبَ

32. *Kenzü'l-İrfân*, s. 52.
33. *Kenzü'l-İrfân*, s. 52.
34. *Kenzü'l-İrfân*, s. 52.

(Avvidû kulûbeküm etterakkube.)

"Murakebe zikrini kalbiniz için âdet yapınız."(35)

ذَاكِرُ اللّٰهِ فِى رَمَضَانَ مَغْفُورٌ لَهُ وَسَائِلُ اللّٰهِ فِيهِ لاَيَخِيبُ

(Zâkirullahi fî Ramazane mağfûrun lehu ve sâilüllahi fîhi lâ yehîbü.)

"Ramazan-ı şerifte Allah'ı anan bağışlanmış ve bir şey arzulayan mahrum bırakılmamış olur."(36)

Her zaman Allah'ı zikretmenin fazileti çoktur. Fakat Ramazan'daki fazîletin daha fazla olacağına şüphe yoktur. Çünkü Ramazan'ın geceleri ve gündüzleri bizim için, yani ümmet-i Muhammed için birer ganimet günleridir.

اَلذِّكْرُ نِعْمَةٌ مِنَ اللّٰهِ فَأَدُّوا شُكْرَهَا

(Ezzikrü ni'metün minellâhi fe eddû şükrehâ.)

"Zikir, Cenab-ı Hak katından bulunmaz bir nimettir. Bu nimetin şükrünü ödeyin."(37)

Nimetin şükrünü ödemek üzerimize borçtur. Bu borcu ödemeden ölmek vebaldir, nankörlüktür.

اَلذِّكْرُ يَفْضُلُ عَلَى النَّفَقَةِ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ مائة ضِعْفٍ

(Ezzikrü yefdulü alennafakati fî sebîlillâhi miete dı'fin.)

"Zikir, Allah uğrunda verilen sadakadan yüz kat fazladır."(38)

Zikir ne kadar önemli bir ibadettir ki, verilen sadakadan kat kat fazladır.

مَنْ ذَكَرَ اللّٰهَ فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ حَتّٰى يُصِيبَ الْاَرْضَ مِنْ دُمُوعِهِ
لَمْ يُعَذِّبْهُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

35. *Kenzü'l-İrfân,* s. 52.
36. *Câmiu's-Sağîr,* s. 210.
37. *Sirâcü'l-Münir,* s. 590.
38. *Tâcu'l-Usûl,* c. 4, s. 49.

(Men zekerellâhe fefâzet aynahu min haşyetillâhi hattâ yûsibel arde min dumû'ihi lem yu'azzibhullahu yevmel kıyâmeti.)

"Her kim Allah'ı zikreder de Allah korkusundan iki gözünden yaş akıp yere damlarsa Cenab-ı Hak o kimseye kıyamet günü azap etmez."(39)

Allah korkusundan dolayı gözyaşı akıtmak kadar hayırlı bir ibadet yoktur. Bilhassa zikir esnasında ağlamak ve iki damla olsun gözyaşını yere dökmek, kıyamet gününde Cenab-ı Hakk'ın gölgesi altında gölgelenmeğe sebeb olacaktır. Bu hususta bir çok kitaplarda müjdeler mevcuttur. İnsan daima Halikini zikrederken, Rabbi'nin korkusundan ötürü ağlamalı ve onu istekle zikretmelidir. Hikmetin başı Allah korkusu denilmiştir. Bu bir Peygamber sözüdür. Desinler için ağlamak haramdır. Ancak Allah korkusundan ötürü ağlanılır ve gereken kulluk vazifesi yerine getirilir.

---

39. *Râmuzu'l-Ahâdis*, s. 195.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SELÂM İLE İLGİLİ DUÂLAR

SELÂM İLE İLGİLİ DUÂLAR

İnsanlar arasında günümüzde kıymetten düşen, dinimizde ise önemli bir mevki taşıyan ve aynı zamanda İslâmın çivisi sayılan "Selâm" kelimesini tam manasıyla sizlere anlatmak istiyorum. Şöyle ki:

Îfası lâzım olan karşılıklı haklarımızdan biri de, selâmlaşmaktır. Efendimiz (s.a.v) selâm vermeden söze başlayanlara kızardı, onlara asla iltifat etmezdi. Evlerimize girdiğimiz zaman bile evde bulunanlara selâm vermedikçe söze başlayamayacağız. Başkalarının evlerine varınca önce izin alacak, sonra evlerine gireceğiz ve girerken de selâmla gireceğiz. İnsan olmayan boş bir yere girdiğimizde de şöylece selâm vereceğiz:

"Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillâhissâlihîn." Her müslüman selâm ile İslâmın ahdini tazelemiş oluyor. Çünkü selâmın manası: Irzınız, malınız, canınız emniyettedir. Size hiçbir hususta zararım olmıyacağına söz veriyorum demektir.

Sözünün eri olan bir müslümanın "Esselâmü aleyküm." dedikten sonra fenalığa cesaret etmesine imkân yoktur. Peygamberimiz, dinimizi kökten kazıyan hased, buğz gibi dertlerimizi bizlere anlattığı bir hadis-i şerifin sonunda: *"Siz cennete giremezsiniz, müslüman olmadıkça. Birbirinizi sevmedikçe*

tam bir müslüman da olamazsınız. Size bir şey haber vereyim mi ki, onu yaptığınız zaman, sevişesiniz; İslâmın nişanı olan selâmı veriniz, sakın ihmal ve gaflet etmeyiniz." buyurdular.

İşte bu kadar önem taşıyan selâm lafzını ihmal etmek bizim için çok zararlı bir harekettir. Duâdan mahrum olmamıza sebeptir. Günde kırk kişiye rastlasak ve onlarla selâmlaşsak, onlardan ayrı ayrı duâ almış ve biz de onlara duâ etmiş oluruz.

Küçük büyüğe, aşağı inen yukarı çıkana, atlı yaya gidene, giden oturana, azlık çoğunluğa selâm verecektir. Kadınların da birbirlerine selâm vermeleri İslâmın emirlerindendir. Ancak evlâdın babaya selâm vermesi iyi görülmemiş ve bir laübalilik kabul edilmiştir. Şurası da muhakkaktır ki, kadının erkeğe, erkeğin kadına selâm vermesi doğru değildir. Ayrıca, ibâdetle meşgul olanlara, sofrada bulunanlara, abdest bozanlara, oyun başında oturanlara, sarhoşlara, yalancılara, söz gezdirenlere, zındıklara, fâsıklara selâm vermek mekruhtur.

Ey Allah'ım, herşeyi bize olduğu gibi göster; kötüyü de kötü olarak göster ki ondan uzak olalım. Tevfik ve hidayet Sendendir, Senden Allah'ım.

Selâm Alıp Vermenin Fazileti:

Bu hususta Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

"Bir selâm ile selâmlandığınız vakit, ondan daha güzeli ile selâm alın, veya aynı ile mukabele edin. Çünkü Allah herşeyi muhasebe eder."(2)

Eve girerken selâm vermek gereklidir:

فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

"Evlere girdiğiniz vakit Allah tarafından mübarek ve pek güzel bir sağlık (dilemiş) olmak üzere kendinize selâm verin."(3)

---

1. Müslim.
2. Nisâ, 86.
3. Nur, 61.

Başkalarının evine selâmsız girilemiyeceğini de unutmayalım:

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَاتَدْخُلُوا بُيُوتاً غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا
عَلٰى اَهْلِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

"Ey îman edenler, (ev ve) odalarınızdan başka (evlere ve odalara) sahipleriyle alışkanlık peyda etmeden ve selâm da vermeden girmeyin."[4]

Selâm da duâlar arasındadır. Selâm, Allah'ın isimlerinden ve doksan dokuz esmâ-i hüsnâdan bir isimdir. Bununla birbirimize kenetlenmek ve birbirimize duâ etmek ne mübarek bir girişimdir. Müslümanlığın özelliklerinden bir tanesidir. Selâm hakkında kitaplarımızda çok geniş izahat vardır. Bizim burada yapacağımız açıklama, duâ ile ilgili olan husustur. İnsanlar birbirlerine her bakımdan muhtaçtır. Ve birbirlerine yapacakları duâlar çok lüzumludur. Günahsız ağızlarla birbirimize duâ etmek işte budur. Bir müslümanın, yolda karşılaştığı bir müslümana selâm verip geçmesi, ona bol bol duâ etmesi demektir. Karşısındaki müslümanın da aynısıyla ona mukabele etmesi ne güzel bir harekettir.

Devletin ve Nimetin Yok Olmaması İçin Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوذُ بِكَ مِنْ ذَهَابِ الدَّوْلَةِ وَتَغْيِيرِ النِّعْمَةِ وَتَحْوِيلِ الْعَافِيَةِ وَغَلَبَةِ
الشَّقَاوَةِ عَلَى السَّعَادَةِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ زِيَادَةً فِى الْعِلْمِ وَبَرَكَةً فِى الرِّزْقِ
وَصِحَّةً فِى الْبَدَنِ وَتَوْبَةً قَبْلَ الْمَوْتِ وَرَاحَةً عِنْدَ الْمَوْتِ وَمَغْفِرَةً بَعْدَ الْمَوْتِ
وَنَجَاةً مِنَ النَّارِ يَاعَزِيزُ يَاغَفَّارُ يَارَحِيمُ يَابَارُّ، اَللّٰهُمَّ اَجِرْنَا مِنَ النَّارِ بِعَفْوِكَ
يَامُجِيبُ، وَاَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ مَعَ الْاَبْرَارِ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا جَمِيعاً وَارْحَمْنَا جَمِيعاً
وَاَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ جَمِيعاً تَوَفَّنِى مُسْلِماً وَاَلْحِقْنِى بِالصَّالِحِينَ، وَسَلَامٌ عَلَى
الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

4. Nur, 27.

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme innî eûzü bike min zehâbil devleti ve tağyîri'n ni'meti ve tahvîlil âfiyeti ve galabetişşekâveti alessaâdeti.

Allahamme innî es'elüke ziyâdeten fil ilmi ve bereketen firrızkı ve sıhhaten fil bedeni ve tevbeden kablel mevti ve râhaten indel mevti ve mağfireten ba'del mevti ve necâten minennâri, yâ azîzü yâ gaffâru, yâ rahîmü yâ bârrü.

Allahumme ecirnâ minennâri biaffike yâ mücîbü. Ve edhilnel cennete ma'al ebrâri. Allahumme'ğfirlenâ cemîan. Verhemnâ cemîan ve edhilnel cennete cemîan ve teveffenî müslimen ve elhıknî bissalihîne, ve selâmün alel mürselîne vel-hamdülillâhi rabbil âlemîne.)

İnsanın elinde bulunan nimet kolay gider. Eğer bunu sık sık düşünmez ve bu nimetin kadrini bilmez ise o nimet kolay gider. Nasıl gülyağının şişesi açıldığı zaman kokusu hemen kaybolursa, nimetin şükrü yerine getirilmez ise kolayca gider. İnsana bahşedilen bir devlet, izzet ve şeref te böyledir. Bunun kıymetini bilmek lâzımdır. Gururlanmamak, bulunduğumuz mevkinin hakkını vermek gerekmektedir. İşte beşeriyet icabı hakkını ödemekten korktuğumuz bu nimetleri değerlendirmek için bu duâya gece gündüz devam etmemiz lâzımdır. Ölümümüzün ve kalımımızın hayırlı olması için bu duâya canı gönülden devam etmemiz menfaatımız icabıdır. İnsan çmok vakit aldanıyor, nimet elinden çıktıktan sonra akıllanıyor, fakat fırsat elden çıkmış oluyor. Artık pişmanlığın kıymeti kalmıyor.

Azgın Nefsi Islâh Etme Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِلٰهِي إِلَيْكَ أَشْكُو نَفْسًا بِالسُّوءِ أَمَّارَةً وَإِلَى الْخَطِيئَةِ مُبَادِرَةً وَبِمَعَاصِيكَ
مُولَعَةً، وَلِسَخَطِكَ مُتَعَرِّضَةً، تَسْلُكُ مَسَالِكَ الْمَهَالِكِ، وَتَجْعَلُنِي عِنْدَكَ
أَهْوَنَ هَالِكٍ، كَثِيرَةَ الْعِلَلِ طَوِيلَةَ الْأَمَلِ، إِنْ مَسَّهَا الشَّرُّ تَجْزَعُ، وَإِنْ مَسَّهَا
الْخَيْرُ تَمْنَعُ، مَيَّالَةً إِلَى اللَّعِبِ وَاللَّهْوِ مَمْلُوَّةً بِالْغَفْلَةِ، وَالسَّهْوِ تُسْرِعُ إِلَى
الْحَوْبَةِ وَتُسَوِّفُنِي بِالتَّوْبَةِ، إِلٰهِي أَشْكُو عَدُوًّا يُضِلُّنِي، وَشَيْطَانًا يُغْوِينِي، قَدْ
مَلَأَ بِالْوَسْوَاسِ صَدْرِي، وَأَحَاطَتْ هَوَاجِسُهُ بِقَلْبِي، يُعَاضِدُ لِيَ الْهَوَى،

وَيُزَيِّنُ لِي حُبَّ الدُّنْيَا، وَيَحُولُ بَيْنِي وَبَيْنَ الطَّاعَةِ وَالزُّلْفَى، اِلٰهِى اِلَيْكَ
اَشْكُو قَلْباً قَاسِياً مَعَ الْوَسْوَاسِ مُتَقَلِّباً، وَبِالرَّيْنِ وَالطَّبْعِ مُتَلَبِّساً وَعَيْناً عَنِ
الْبُكَاءِ مِنْ خَوْفِكَ جَامِدَةً، وَاِلٰى مَايُسِرُّهَا طَامِحَةً ، اَلاَ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ
اِلاَّ بِقُدْرَتِكَ، وَلاَنَجَاةَ لِي مِنْ مَكَارِهِ الدُّنْيَا اِلاَّ بِعِصْمَتِكَ، فَاَسْئَلُكَ بِبَلاَغِ
حِكْمَتِكَ وَنَفَاذِ مَشِيئَتِكَ، اَنْ لاَتَجْعَلَنِي لِغَيْرِ جُودِكَ مُتَعَرِّضاً، وَلاَتُصَيِّرَنِي
لِلْفِتَنِ عَرَضاً وَكُنْ لِي عَلَى الْاَعْدَاءِ نَاصِراً، وَعَلَى الْمَخَازِي وَالْعُيُوبِ
سَاتِراً، وَمِنَ الْبَلاَيَا وَاقِياً، وَعَنِ الْمَعَاصِي عَاصِماً، بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

İlâhî ileyke eşkû nefsen bissûi emmâreten ve ilel hatîeti mübâdireten. Ve bi me'âsîke mûliaten. Ve lisahatike mutaarrizeten. Nes'elüke mesâlikel mehâliki. Ve tec'alünî indeke ehvene hâlikin, kesîretül ileli. Tavîletül emeli. İn messeheş'şerru tecze'ü. Ve in messehel hayrü temne'u. Meyyâleten ilellü'bi vellehvi mehlüvveten bil gafleti ves'sehvi tüsriu ilel hevbeti ve tusevvikuni bittevbeti.

İlâhî eşkû adüvven yudillünî ve şeytânen yuğvînî. Ked melee bil vesvâsi sadrî. Ve ehâtet havâcisuhu bikalbî. Yu'âdidüliyel havâ. Ve yuzeyyinulî hubbeddünya ve yehûlü beynî ve beynettâati vezzülfâ.

İlâhî ileyke eşkû kalben kâsiyen ma'al vesvâsi mütekalliben. Ve birreyni vettab'i mutelebbisen. Ve aynen anil bükâi min havfike câmideten. Ve ilâ mâ yusirruha tâmihaten. Elâ lâ havle velâ kuvvete illâ bi kudretike. Velâ yehatülî min mekârihiddünya illâ bi ismetike. Fes'elüke bibelâği hikmetike ve nefâzi meşîetike. Enlâ tec'alenî liğayri cûdike mutaarrızen. Velâ tusayyirenî lil fiteni arazen. Ve künlî alel a'dâi nâsiren. Ve alel mehazi vel uyûbi sâtiren. Ve minel belâyâ vâkıyen. Ve anil me'âsı âsımen. Birahmetike yâ erhamerrâhimîn.)[5]

Bu kıymetli duâ, hem nefsin tuzağından korunma ve hem de belâlardan kurtulmak için okunacaktır. Ayrıca her şer işler karşısında kalındığında buna dayanılacaktır. Gafletten insanı uyaran yegâne bir duâdır. Oyuna mübtelâ olan ve bir türlü kendisini kurtaramayan bu duâyı okumalıdır. Düşmandan ve şeytandan korunmak için de sık sık okunmalıdır. Bilhassa göğüs dar-

5. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 444.

lığına mübtelâ olanlar, vesveseye kapılanlar bu duâya ihlâsla sarılmalıdırlar.

Kalbin kararmasını önleyen, kişiyi şüphecilikten alıkoyan yegâne duâ varsa işte bu duâdır. İçindeki manalar bu hakikatları meydana koymaktadır.

Hülâsa; bütün gücümüzle Hakkın kuvvet ve kudretine sığınmamız ve içtenlikle duâ etmemiz, hem dünya işlerimiz ve hem de âhiret işlerimiz için çok yararlı olacaktır.

Nurlanma Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ زَيِّنْ ظَوَاهِرَنَا بِخِدْمَتِكَ، وَبَوَاطِنَنَا بِمَعْرِفَتِكَ، وَقُلُوبَنَا بِمَحَبَّتِكَ، وَاَرْوَاحَنَا بِمُعَاوَنَتِكَ، وَاَسْرَارَنَا بِمُشَاهَدَتِكَ، وَلِسَانَنَا بِذِكْرِكَ، اَللّٰهُمَّ ثَبِّتْ فِي قَلْبِي نُوراً، وَفِي سَمْعِي نُوراً، وَفِي بَصَرِي نُوراً، وَعَنْ يَمِينِي نُوراً، وَعَنْ شِمَالِي نُوراً، وَفَوْقِي نُوراً وَتَحْتِي نُوراً، وَقُدَّامِي نُوراً، وَخَلْفِي نُوراً، اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي نُوراً يَانُورَ النُّورِ بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ، وَصَلِّ بِجَلاَلِكَ وَجَمَالِكَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ.

(وَفِي هَذَا الْمَوْقِعِ يَرْفَعُ يَدَيْهِ وَيَطْلُبُ الْهِمَّةَ جَهْراً).

اَللّٰهُمَّ اسْتَجِبْ دُعَائَنَا وَاشْفِ مَرْضَانَا، وَارْحَمْ مَوْتَانَا، لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ حَقًّا، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى كُلِّ نَبِيٍّ وَوَلِيٍّ وَمَلَكٍ اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ (ثلاثا) عَنْ جَمِيعِ مَاكَرِهَ اللّٰهُ قَوْلاً وَفِعْلاً وَخَاطِراً وَنَاظِراً وَاَتُوبُ اِلَيْهِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ (٣٣)، الْحَمْدُ لِلّٰهِ (٣٣)، اللّٰهُ اَكْبَرُ كَبِيراً (٣٣)، الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً، فَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ بُكْرَةً وَاَصِيلاً، فَتَعَالَى اللّٰهُ مَلِكاً جَبَّاراً قَهَّاراً سَتَّاراً، سُلْطَاناً مَعْبُوداً قَدِيماً قَادِراً لاَحَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَاعْفُ عَنَّا يَاكَرِيمُ، وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا يَارَحْمٰنُ يَارَحِيمُ، بِرَحْمَتِكَ

يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَنَسْئَلُهُ التَّوْبَةَ وَالْمَغْفِرَةَ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ، وَاعْفُ
عَنَّا يَاكَرِيمُ، وَاغْفِرْ لَنَا يَارَحْمٰنُ يَارَحِيمُ، بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

Bismillâhirrahmânirrahim:

(Allahumme zeyyin zevâhirenâ bi hizmetike ve bevâtınena bi ma'rifetike ve kulûbena bi mahabbetike ve ervâhena bi muâvenetike ve esrârena bi müşâhedetike ve lisânena bi zikrike.

Allahumme sebbit fî kalbî nûren. Ve fî sem'î nûren. Ve fî basarî nûren. Ve an yemînî nûren. Ve an şimâlî nûren. Ve fevkî nûren ve tahtî nûren. Ve kuddâmî nûren Ve halfî nûren.

Allahummec'alnî nûren ya nûrennûri birahmetike yâ erhamerrâhimîne. Rabbenâ takabbel minnâ inneke entessemî'ul alîm. Ve tüb aleynâ inneke entevvâburrahîm. Ve salli bicelâlike ve cemâlike alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahbihi ecmaîn.)

Bu noktaya gelince eller kaldırılır ve arzulanan hususlar Mevlâ'dan istenir. Şu gelecek duâya devam olunur:

(Allahummestecip duâenâ. Veşfi merdânâ. Verham mevtânâ. Lâilâhe illalâhu Muhammedün Resûlullahı hakkan. Ve sallallahu alâ külli nebiyyin ve veliyyin ve melekin estağfirullah —Üç defa— An cemîi mâkerihellah. Kavlen ve fi'len ve hatıren ve nazîren ve etûbü ileyhi. Sübhanallah, 33. Elhamdülillah, 33. Allahu ekberü kebîren, 33. Elhamdülillahi hamden kesîren. Fe sübhânallahi ve bihamdihi bükraten ve esîlen.

Fe teâlellahu meliken cebbâren, kahhâren settâra. Sultânen ma'bûden kadîmen kâdiren lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm.

Va'fu annâ yâ kerîm. Vağfirlenâ zünûbena yâ rahmânu yâ rahîm. Bi rahmetike yâ erhamerrâhimîn. Ve nes'eluhuttevbete vel-mağfirete innehu hüvetteyvâburrahîm. Va'fu annâ yâ kerîm. Vağfirlenâ yâ rahmânu yâ rahîm. Birahmetike yâ erhamerrâhimîn.)

Bu duânın şümûlü çok geniştir. İnsanın içini ve dışını aydınlatan, gönlünü mânen coşturan bir duâdır. Bilhassa âhirete ait yolların kolaylaştırılması istenmekte ve ayaklarımızın sırat köprüsünden kaymamak hususu üzerinde durulmaktadır. Hakka yalvarış, yakarışla beraber hamd ve tesbihler de tekrar edilecektir. Hakka yalvarış, yakarışla beraber hamd ve tesbihler de tekrar edilecektir. Af ve mağfiretimizi bu duâ ile Rabbimizden bol bol isteyeceğiz. Ne mutlu yalvarmasını bilene. Ne yazık hiç muhtaç olduğunu hatırlamıyana.

Gönlün Ferahlanması İçin Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنّ۪ي اَسْئَلُكَ يَا عَالِمَ الْخَفِيَّةِ يَا مَنِ السَّمَاءُ بِقُدْرَتِه۪ مَبْنِيَّةٌ، يَا مَنِ الْاَرْضُ
بِقُدْرَتِه۪ مَدْحِيَّةٌ، وَيَا مَنِ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِنُورِ جَلَالِه۪ مُشْرِقَةٌ مُضِيئَةٌ، وَيَا مُقْبِلًا
عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ زَكِيَّةٍ، وَيَا مُسَكِّنَ رُعْبِ الْخَائِفِينَ وَاَهْلِ الْبَلِيَّةِ، وَيَا مَنْ حَوَائِجُ
الْخَلْقِ عِنْدَهُ مَقْضِيَّةٌ، وَيَا مَنْ نَجّٰى يُوسُفَ مِنَ الْعَبْدِيَّةِ، وَيَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَّابٌ
عَادٍ، وَلَا صَاحِبٌ يُغْشٰى وَلَا وَزِيرٌ يُؤْتٰى، وَلَا غَيْرُهُ رَبٌّ يُدْعٰى، وَلَا يَزْدَادُ
عَلٰى حَوَائِجِ اِلَّا كَرَمًا وَجُودًا، صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِه۪، وَاَعْطِن۪ي
سُؤَالِي اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، يَا قَيُّومُ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme innî es'elüke yâ âlimel hafiyyeti, yâ menissemâü bi kudretihi mebniyyetün. Yâ menil arda bi kudretihi medhiyyetün. Ve yâ menişşemsü vel-kameru binûri celâlihi müşrikatün müdîetün. Ve yâ mukbilen alâ külli nefsin zekiyyetin, ve yâ meskine ru'bil hâifîne ve ehlil beliyyeti. Ve yâ men havâyicel halkı indehü makdiyyeten. Ve yâ men necâ Yûsufe minel abdiyyeti ve ya men leyse lehu bevvâbun Âdin, ve lâ sâhibun yuğşâ, ve lâ vezîrun yü'tâ. Ve lâ gayrehu Rabbün yüd'â ve lâ yezdâdü alâ havâyici illâ keremen ve cûden. Salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi, ve a'tınî suâlî inneke alâ külli şey'in kadîrun. Yâ kayyûmü yâ erhamerrâhimîne.)[6]

Bu duâda manevî fazîlet vardır. İç âzalarımızın nurlanmasına vesiledir. Gönlümüzün parlamasına, Hakka iyice sarılmamıza ve ferahlanmaya sebeptir. Bütün evliyâullah, bu duâya devam eylemişlerdir.

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 177.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

SALÂTÜ SELÂM VE SALAVÂTI ŞERÎFELER

SALÂTÜ SELÂM VE SALAVÂTI ŞERÎFELER

Hiç şüphe yoktur ki salâtü selâm Peygamberimize tâzim vazifemizi yerine getirmek ve O'nun mübarek şefâatına nâil olmak içindir. Yoksa Peygamberimiz bizim salâtü selâmımıza muhtaç değildir. Çünkü O, ezelden medhedilmiş, sevilmiş ve öylece bu âleme getirilmiştir. "Sen olmasaydın ey Hâbibim, ben kâinatı halketmezdim!" buyuran Ulu Allah'ın O'na ne üstün derece verdiği kolayca ortaya çıkar. Ahzâb sûresinde Peygamberimiz hakkında şöyle buyuruluyor:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ، يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيماً

"Şüphesiz ki Allah ve melekleri o peygambere çok salât (ve tekrim) ederler. Ey îman edenler, siz de ona salât edin, tam bir teslimiyetle de selâm verin."[1]

---

1. Ahzab, 56.

Salât, lügat manasına göre duâ, tebrik, temcid ve tâzim manalarına gelir. Cenab-ı Hakkın ve peygamberinin müslümanlar hakkındaki salâtı, onları tezkiye ve ilâhi rahmete mazhar buyurmaktır.

Meleklerin salatı duâ ve istiğfardır. İnsanlarınki de öyledir. Namaza salât denmesi, aslının duâ olmasındandır. (Müfredât-ı Râğıb). Allah'tan salât, rahmet, meleklerden istiğfar, mü'minlerden hayır duâdır. (Seyyid Şerif). İbni Hacer'e göre; Allah'tan peygamberine salâtın manâsı, ziyâde-i rahmettir. Gayrilerine salâtı ise rahmet ve tezkiyedir. Mücâhid'e nazaran, Allah'tan salât, tevfik ve ismet; meleklerden, avn ve nusret; ümmetten ittibâdır.

Bazıları da: "Allah'ın Peygamberine salâtı, onun şerefinin îlâ ve tekrîm, meleklerin salâtı onun mükerremiyetini izhâr, ümmetin salâtı da onun şefâatını talebdir." demişlerdir.

Külliyât-ı Ebil Bakâ'da şöyle denilmektedir: "Meleklerden salâtın manası af ve esirgemektir. Cenab-ı Hakka nisbet edilince, ya kullarını melekleri nezdinde senâ etmesi demek olur ki, bu, Allahu Teâlâ'nın peygamberlerine salâtının tefsirine daha lâyıktır, yahud kemâli rahmeti manasınadır. Cenab-ı Haktan gayriye nisbet edilince manası hayır ile duâdır." Seyyid Murtazâ ez-Zebîdî de şöyle der: "Peygambere salât, onun şerefini izhâra ve şanını tâzim ve tekrîme itinâdır."

Hz. Ali'den şöyle rivayet edilmiştir: "Cenab-ı Hak, 'Yâ eyyühâ' nidâsını Resûl-i Ekrem'e has olarak indirmiştir."

"Allahumme salli alâ Muhammedin, demek: Yâ Allah, Muhammed'in zikrini îlâ, dâvetini galip ve şerîatını dâim kılmak suretiyle onu dünyada aziz ve âhirette şefî' kıl demektir. Onu ümmeti hakkında şefaatçi kıl; ecrini, derecesini kat kat artır, demektir." (Ramazan Efendi.)

Hâlimî diyor ki: "Salâtdan murad, Allah'ın emrine imtisâl ve Resûlü Sallallâhu aleyhi ve sellemin bizim üzerimizdeki hakkını ödemeye gayret etmek suretiyle Cenâb-ı Hakka yaklaşmaktır."

Abdüsselâm da şöyle demiştir: "Bizim Peygamber (s.a.v)'e salât etmemiz bizden ona, hâşâ, bir şefaat değildir. Çünkü bizim gibiler öyle bir zât-ı kerîme asla şefâat edemezler. Fakat Cenab-ı Hak bize in'am ve ihsan, iyilikle mukabele etmemizi emir buyurduğu ve Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve selleme edilen salât ve duâyı aczimize nazaran ve lütfen kâfi gördüğü içindir ki bu vazifemizi îfaya son derece çalışmalıyız."

Ebu'l Âliye'ye göre: "Cenâb-ı hakkın habîbine salâtı, onu melekleri nezdinde senâ buyurması, meleklerin ona salâtı da kendisine duâ etmeleridir."

Kadı Ebu Bekir dedi ki: Bu âyet Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve selleme nâzil olunca, kendisine selâm vermelerini ashabına emretti. Onlardan sonra gelenler de gerek Peygamber (s.a.v)'in kabrini ziyâret, gerek ism-i âlîleri anıldığı zaman ona selâm vermekle me'mur olmuşlardır.

Bu selâmın manasında üç vecih vardır:

1- "Her türlü noksan ve kabahatlardan ve âfetlerden selâmet sana ve beraberinde bulunanlara olsun." Bu suretle selâm masdar olur.

2- "Selâm seni hırz ve siyânete, ikrâm ve inâyete dâim, kâim ve kefil olsun." Bu suretle selâm Allah Teâlâ'nın esmâi hüsnâsından olur ki "Selâmet veren zât-ı celle ve âlâ" demek olur. Cenâb-ı Hakk'ın isimlerinin içinde bundan başka masdar yoktur.

3- "Selâm" Resûl-i Ekrem (s.a.v.)'e müsâlemet ve inkıyâd manasınadır ki, "Teslim" de budur. Nitekim Cenâb-ı Hak şöyle buyurmuştur:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي
أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

"Hayır, Rabbine andolsun ki, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem tayin edip sonra senin verdiğin hükmü içlerinde bir sıkıntı duymadan tamamen kabul etmedikçe inanmış olmazlar."(2)

İmam-ı Râgıb der ki: "Selâm, selâmet; dış ve iç âfetlerden uzak olmaktır. Allahu Teâlâ'ya "Selâm" denilmesi kendisine lâyık olmayan şeylerden sâlim ve münezzeh bulunmasındandır.

Peygamberimize, zaman ve vakit tâyin etmeksizin icmâlen salât etmek farzdır. Çünkü Cenab-ı Hak O'na salât etmemizi Kur'an'da yukarıdaki âyette emretmiştir. İmamların çoğu bu emri vücuba hamlediyorlar. Bunda ise icmâ vardır. Kadı Ebu bekir diyor ki: "Allah Teâlâ bütün halkına peygamberi üzerine salât etmelerini ve teslimiyetle selâm getirmelerini farz kılmış ve bu farzın ifasını muayyen bir vakte hasretmemiştir. Binaenaleyh, kişinin ona salât ve selâmı çok yapması bunu terk etmemesi vacibdir."

İmam-ı Mâlik ve ashabı ile bir çok ehli ilme göre Peygamberimize tam bir samimi imân ile, vakit ve miktar da tâyin edilmeksizin ve namaza da münhasır olmaksızın, salât etmek farzdır. Kim ömründe bu suretle velev bir kere salât ederse zimmetinden farz sâkıt olur.

2. Nisâ, 65.

İmam-ı Şâfiî ve ashabına göre ise Cenab-ı Hakkın Resûlü için emir ve farz kıldığı salât, namazdaki teşehhüdden sonra okunan salâttır.

Bu hususta söylenecek daha bir çok izahlar mevcuttur. Fakat biz bu konuyu burada bağlayıp, bir kaç hadis-i şerifin mâlini arzedeceğiz. Salât ve selâm getirmenin ne kadar önem taşıdığı hususunda bir nebze olsun, okurlarımıza fikir vermiş olacağız. Peygambere hürmet vazifesini ifa etmek için getirilen salâtü selâmların mâna ve değer itibarıyle şerefleri çok büyüktür. Bunlardan bir kaç nümuneyi ise aşağıda sıralayacağız:

"Duâ eden kimse Peygambere salât etmedikçe duâsı perdelenir dergâh-ı icâbete vâsıl olmaz.)"[3]

"Sizden biriniz Allah'tan bir dilekte bulunduğu zaman evvela ona, şânına lâyık tarzda hamdü senâ etsin. Sonra peygambere salavât getirsin. Çünkü bu suretle arzusuna daha kolay kavuşur."[4]

"Beni (hayvana ve sâireye) binen adamın su kabına benzetmeyin. Zira binecek kimse (evvelâ) kabını doldurur, sonra onu (yanına) koyar. Yükünü de kaldırıp sarar, su içeceği vakit o kabdan içer. Yahud abdest alacağı zaman abdestini alır ve illâ buna ihtiyacı kalmazsa onu döker. Fakat duânın evvelinde de, ortasında da, sonunda da benim ismimi okumalıdır."[5]

"Her duânın gökyüzüne çıkması men edilir, fakat o duâda salât ve selâm varsa, icâbet makamına ulaşır."[6]

"Yanında ben anıldığı halde üzerime salât etmeyen kişinin burnu yere sürünsün!"[7]

"Kim bana bir kere salât ederse Allah ona on salât eder. Onun on günahını siler, onun on kat derecesini artırır."[8]

"Cebrâil ile karşılaştığımda bana şöyle dedi: Sana müjde ederim, Allah diyor ki: Kim sana selâm verirse ben ona selâm veririm. Kim sana salât getirirse ben ona salât getiririm."[9]

"İnsanların bana en yakını, bana en çok salavât getirendir."[10]

---

3. Taberânî, İbni Mes'ûd (r.a)'dan.
4. Taberânî, İbni Mes'ûd (r.a)'dan.
5. Taberânî.
6. Tirmizî.
7. Ebu Hureyre'den rivayet edilmiştir.
8. Beyhakî.
9. Hâkim, Beyhakî.
10. Tirmizî, İbni Hibbân.

İbni Übeyy bin Kâb (r.a.) Resûlullah'a dedi ki: "Yâ Resûlullah, ben senin üzerine çok salavât getiriyorum. Buna vaktimin ne kadarını tahsis edeyim?" *"Dilediğin kadarını."* buyurdu. Yine sordu: "Dörtte biri nasıl?" Resûlullah buyurdu: *"Dilediğin kadar yap. Artırırsan senin için daha hayırlıdır."* Yine sordu: "Üçte biri olsa?" *"Dilediğin kadar yap, artırırsan senin için daha hayırlıdır."* buyurdu. Yine: "Yarısı olsa?" diye sordu. *"Dilediğin kadar yap, artırırsan senin için daha hayırlıdır."* diye buyurdu. Tekrar dedi ki: "Bütün vakitlerimde sana salâtü selât getirsem olur mu?" Hz. Peygamber: *"Bu takdirde yeter. Günahın yarlığanır."* diye buyurdu.[11]

"Her cimriden daha cimri olan adam ben yanında anılıp da üzerime salât getirmiyendir."[12]

"Hangi bir zümre bir mecliste oturup da Allah'ı anmadan, bana da salât getirmeden dağılırsa üstlerine Allah'tan bir hasret çöker. Dilerse onları azablardan yarlığar."[13]

"Kim bana salât getirmeyi unutursa, ona cennetin yolu unutturulur."

"Kim kabrimin yanında bana salât ederse ben onu işitirim. Kim uzakta bulunarak üzerime salât getirirse o bana ulaştırılır."[15]

"Allah'ın yeryüzünde seyahat eden melekleri vardır ki onlar, ümmetimden bana selâm tebliğ ederler."[16]

"Cuma günü benim üzerime salâtü selâmı çoğaltın. Zira sizin salâtınız bana o gün arzolunur."[17]

Resûlullah Efendimiz üzerine getirilen salâtü selâmlar çok çeşitlidir. Biz burada bir tanesini manası çok şümüllü olması bakımından yazıyoruz:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ عِلْمِكَ

(Allahumme salli ve sellim ve bârik alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ

11. Tirmizî.
12. Buharî, Nesâî.
13. Ebu Davud.
14. Beyhakî.
15. Beyhakî.
16. Beyhakî.
17. Ebu Davud.

âli seyyidinâ Muhammedin bi adedi ilmike.)[18]

Yaptığımız izahtan anlaşılıyor ki, Resûlullah'a salâtü selâm getirmek, O'nun şanını yüceltmek ve O'nunla Allah'a yaklaşmaktır. Çünkü Resûlullah, Allah ile kullar arasında bir vasıtadır. Bu vasıtaya şükretmek ve medhü senâsını yapıp duâsında bulunmak vâcibdir. Hadis-i şerifte: *"İnsanlara şükretmeyen Rabbine şükretmez."* buyurulmuştur.

İnsanlar üstü insan olan yüce Muhammed Mustafa'ya şükretmek, ancak O'na tâzim ve tekrim etmek suretiyle ve bol bol salâtü selâm okumak suretiyle olacaktır. Resûlullah'ın şânı yücedir. *"Allah ile benim aramda bir vakit vardır."* buyurması buna işarettir. Yani derecesinin âli olduğuna alâmettir. *"Ben Peygamber iken Âdem çamur ile su arasında idi."* hadis-i şerifi de bu manayı canlandırmaktadır.

Salât, bâtına; selâm da zâhire işaret olduğu rivayet edilmektedir. Onun için yalnız salâtla kalmamalı, hem salât ve hem de selâmla Resûlullah'ı taltif etmeliyiz. Çünkü Kur'an'da Ulu Allah, bize: "Hem salât ve hem de selâm" getirmemizi emrediyor. İhsanın tam olması gerekiyor. Kur'ân: "Sallû aleyhi ve sellimû teslîmâ." buyuruyor.

İsmail Hakkı Hazretleri bu hususta şöyle diyor: "Salât ismi ismi zâhire, selâm ise ismi bâtına râci'dir. Çünkü salât, Cenab-ı Hakk'ın mahsus bir rahmetidir. Birinden cesed hazzediyor, diğerinden de ruh nasibini alıyor. Onun için Peygamberimiz, kabr-i şeriflerinde hâlen diridir. O'na getirilen salâtü selâmları memnuniyetle alıyor. Öyle ise salâtü selâmın beraberce söylenmesinin hikmeti ortaya çıkmış oluyor. *"Ve hüve hayyün fî kabrihi"* dediklerinin manası ortaya çıkıyor. Yâni "Resûlullah kabrinde canlıdır." denilmesi bu esasa dayanıyor.

Peygamberimizin hem cesedine ve hem de ruhuna tâzim etmek üzere salâtü selâm getiriliyor. O'nun mübarek cesedini her çeşit taarruzdan korumak bizim vazifemizdir. Çok defa o mübareğin cesedi alınmak istenmiştir. Fakat Allah onlara fırsat vermemiş ve durumu rüya ile olsa dahi kullarına bildirmiş ve Habibini hayatta olduğu gibi, ölümünden sonra da korumuştur. Bir zaman evvel yahudilerin bu husustaki çirkin gayretleri başarıya ulaşamamıştır. Kıyamete kadar da ulaşamayacaktır.

İşte bizim ehl-i islâm olarak okuduğumuz salâtü selâmlar O'nun hem şânını yüceltmek, hem de müberek cesedini her türlü tecavüzden korumak ve O'nun sonsuz şefâatına ulaşmak içindir. Öyle ise O'ndan uzak olmak bizi

18. Hasan Basri Çantay, *Kur'an-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm,* c. 3, s. 753-754.

ebedî hüsrana sevkeder, O'na bol bol salâtü selâm okumak nura gark olmak içindir."

Şimdi aşağıda bir kaç salâtü selâm nümuneleri yazacağız. Hem manaları derin ve hem de lâfızları çok şümullüdür. Sevgili okuyucularım, bunlara devam etmek suretiyle âhiretlerini inşaallah garanti altına alacaklardır:

Salâtü Selam Örnekleri:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْمُشْتَمِلِ عَلَى الْحَقَائِقِ

(Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ Muhammedin el-müştemili alel hakâyiki.)

"Allah'ım, Efendimiz Muhammed üzerine bütün hakikatlar ile O'na salât ve selâm eyle."(19)

Bütün hakikatları kapsayan bir rahmetin tümünü istemek ve Hz. Peygamber'e bu çeşit salâtü selâm getirmek cidden üstün değer taşımaktadır. Bu ise, hem bize ve hem de O'na ait bir ilâhi bağışlamadır. Hakikat ikidir: Biri hakâik-i ilâhiye, diğeri hakâik-i kevniyedir. Hakâik-i ilâhiyeden murad, O'nun bütün isimleridir. Bu isimlerin her birisinin şümûlü ayrı ayrıdır. İşte o isimlerin şümûlünce O'na salâtü selâm getirmek demektir.

Hakâik-i kevniye ise: Akl-ı evvelden insan mertebesine gelinceye kadar meydana gelen hakâik-i külliye ve cüz'iyedir. Resûlullah kâinatın efendisidir. Zira kendisi bizzat nurdur. Bütün esmâ ve sıfatlara haizdir. Onun için rûhen en evvel ve ceseden en son peygamber gelmiştir.

İşte hakikat-ı Muhammediye'den bir hakikat da bizleriz. Getirmiş olduğumuz salâtü selâmın bir faydası da bize aittir. Onun için yaptığımız bütün amellerin karşılığı bize aittir. Rabbimizin buna ihtiyacı yoktur. Salâtü selâmlarımız da aynı seviyededir. Cenâb-ı Hak: "Mahlukatı halkettim ticaret etsinler diye." buyurdu. Demek oluyor ki, bütün yaptıklarımızda fayda bizedir. Onun için hiç kimse diyemez ki: "Ben Allah'a namaz kıldım, O'nun için zekât verdim, oruç tuttum. Salavat getirdim." Çünkü, bütün çalışmalar kula aittir, kul içindir. Buradaki kazanç mahlûkadır, Halika değildir. Öyle ise ey insan, sen sana hizmet et, sen sana. Sen sana ayna ol, sen sana.

19. İsmail Hakkı, *Kitâbu'n-Necât*, s. 273.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا اَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ وَمَا جَرٰى بِهِ قَلَمُكَ

(Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ Muhammedin adede mâ ehâte bihi ilmüke ve mâ cerâ bihi kalemüke.)

"Allah'ım, kalemin câri olduğu ve ilmin ihata ettiği kadar Efendimiz Muhammed Mustafa'ya rahmet eyle, salât eyle."[20]

Bu salât, câmi'a ve manalı bir salâttır ve tek kelimelerden bir kelimedir. Her harf bir âyet ve her âyeti bir kitaptır. Kur'an'da "Ve ahsâ külle şey'in adedâ" vardır. Yani "Mevlâ herşeyin sayısını bilir." Çünkü O'nun ilminde hepsi mevcuttur. Çünkü herşey O'ndandır, bilir ve anlar.

PEYGAMBERE BİR MEDHİYE[21]

Ey Resül-i müctebâ ve ey Hâbib-i murtezâ
Sallallahü aleyke ve selleme teslîmâ.

Çün salât ve selâmın oldu kilidi rıza,
Sallallahü aleyke ve selleme teslîmâ.

Halka haliktan irfan dersini verirsin,
Tecelliye mazharsın, güneş gibi azharsın.

Bir rûh-i münevversin, bir zât-ı mutahharsın,
Sallallahü aleyke ve selleme teslîmâ.

Âyinesin esmâya nişânesin müsemmâya,
Buldun Haktan himaye oldun feyizde mâye.

Uruç ettin semâya çıktın burcü amâya,
Sallallahü aleyke ve selleme teslîmâ.

Eyledi Hak Hazreti seni sırrı rahmeti,
Edip sende şefkatı, dedin: Ahir ümmetî.

Bu hakkının hizmeti dilinde vird-i kat'î,
Sallallahü aleyke ve selleme teslîmâ.

---

20. İsmail Hakkı, age, s. 275.
21. İsmail Hakkı, age, s. 276.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى غَايَةِ الْعَالَمِينَ وَآيَةِ الْعَالَمِينَ

(Allahumme salli ve sellim alâ gâyetil âlemîne ve âyetil âlemîne.)

"Allah'ım, Muhammed üzerine âlemlerin sayısınca rahmet eyle, mübarek eyle: O'na alemler sayısınca salâtü selâm olsun."(22)

Birinci "âlemîn" alemin üstünü ile, Allah'ın varlığı onunla belli oluyor demektir. Âlem, Hâlik'a delâlet ediyor.

İkinci "âlemîn"den murat, âlimîndir, yani tüm âlimlerin sonucudur, onların sayısınca kendisine hürmet ve tâzim edilecektir ve öyle istenmiştir. Nitekim Kur'an'da da: "İnne fî zâlike leâyâtin lil âlimîn" denilmiştir.

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ، وَمَا يَعْقِلُهَا اِلَّا الْعَالِمُونَ

Yani buna âlimlerin akılları erer. Akıl yâ akl-ı kudsî olur, veya akl-ı meâd olur. Cahillerin akılları buna ermez. Çünkü onların akılları akl-ı cüz' ve akl-ı meâşdır. Yemeğe içmeğe erer. Onun için rivayet edilmiş ki Resûlullah'ın aklı o kadar yüce idi ki, Allah'tan başka O'nun aklının mertebesini kimse bilememiştir. Onun için Resûlullah'ın bütün yönleri insanlar için açık değildir, o bir muammadır. O'nu ancak yaratan bilir. Gökteki yıldızları nasıl uzaktan seyrediyor, iç durumlarını bilemiyorsak, Resûlullah'ı da öylece içten içe bilemiyoruz. Velî ile nebînin arasındaki fark, yer ile gök arasındaki fark kadardır denilmiştir.

Bu makamda ehl-i hakîkat derler ki: Kur'an'ın zâhiri zâhir ehline delil, bâtını ise hakikat ehline bir burhandır. Çünkü herkes bulunduğu makamdaki durumuna göre ondan istifade eder.

Bu izahdan şunu anlamalıyız ki bütün gelen kitaplar Resûlullah'ın iç yönünü açıklamak için gelmişler, ne kadar açıklamalarda bulunmuşlarsa da tam manasıyla O'nun hakiki yönünü açıklayamadılar. Nihayet bu yolda daha ileri gidemiyeceklerini beyân ettiler.

Şâirlerden birisi bu hususta şöyle söyler:
"Muhammed'i benim kısa lisanımla ben medhedemem; ancak Muhammed'deki hâsseleri bilebildiğim kadar nakletmek suretiyle onu medhetmeğe çalışırım."

---

22. İsmail Hakkı, age, s. 277.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ وَسَلِّمْ

(Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin ve sellim.)

"Allah'ım, Efendimiz Muhammed üzerine ve O'nun âl ve etbâı üzerine olsun salâtü selâm."

Resûl-i Ekrem buyurdu: *"Sizler bana salâtü selâm getirmek istediğiniz zaman onu umumîleştirin."* Yani, efendimiz üzerine deyin, demek istemiştir. Bütün peygamberlere asaletendir, evliyâya göre ise tâbiiyyetledir. Bunların ayrı ayrı hususiyetleri vardır. Allah'ın rahmeti geniştir, hem peygamberlere, hem velilere ve hem de onlara bağlı olanlara şâmildir. Bir salâtü selâm sâyesinde yapılan duâlardan bir çok büyükler faydalanacaktır. Bunu getirenler de mânen taltif edileceklerdir. Şu halde salatü selâm getirmek, hem getirene ve hem de getirilene faydası vardır. Bu hususta bir çok izahlar mevcuttur. Yeter ki insanoğlu aşk ile salât okusun ve tâzim eylesin.

Salâtü Selâma Çok Evvelden Başlanmıştır:

Salâtü selâm, peygamberler dünyaya gelelidenberi devam etmektedir. Hz. İbrahim'e, Hz. İsmail'e ve diğer peygamberlere de salâtü selâm getirilmiştir. Bizim namazda oturunca *Ettehiyyâtü*'yü okuduktan sonra okuduğumuz *"Salli bârik"* işte bu hakikatın canlı bir misâlidir.

Peygamberlerden birisi anıldığı vakit: *"Sallallâhu teâlâ aleyhi ve sellem"* denir. Yahut *"Salavatullâhi aleyhi ve sellem"* yahutta: *"Allâhumme salli alâ Muhamed"* demek lâzımdır. Eğer ashab-ı kiram zikrolunursa: *"Radiyallâhu anhu"* denir.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, ömürde bir defa salâtü selâm getirmek farz, diğerleri mustahaptır. Yani sevaptır ve Hz. Peygamber'in şefaatına kavuşmaktır. Hutbe esnasında hatibin haddinden fazla salâtü selam okuması ve bilhassa hutbe dinleyen cemaatın salâtü selâm getirmeyip susması tercih edilmiştir. Çünkü Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Eğer yanındakine sus der de imam hutbede ise sen lağvetmiş olursun."* buyurdu. Demek oluyor ki hutbede imam bulunurken aşağıdan cemaat hiçbir şey okumayacak, salâtü [illegible] dahi getirmeyecek, namazda imiş gibi bir hal alacaktır. Fıkıh kitap[illegible]da bu hususa ait yeteri kadar malumat vardır.

Şu husus bilinmelidir ki insanların dillerinde dolaşan salatü selâmların sayılarının nihayeti yoktur. Çünkü her varlığın bir özel ismi vardır. O özel isim sayesinde Hakk'a teveccüh ve Peygamber'e rağbet etmek, salâtü selâm okumak bir vazife icabı sayılmıştır.

İslâm bilginlerinden Şeyh Sadeddin-i Hamevî (k.s) der ki: "On ikibin salavâti şerife mazbuttur ki bazısı Peygamber efendimizin bildirmesiyle bilinmiş, bazısı arş-ı âlânın tavanında yazılmış ve melekler vasıtasıyla peygamberlere öğretilmiş ve bazısı da Allah'ın has kullarına ilham yoluyla gelmiştir."

Salâtü selâmların böyle çeşitli kanallardan gelmesinin bir hikmeti de şudur ki, insanın kalbine akan ilahî feyizler on bir mertebeden akıyor: Bunlar da levh, kalem, arş, kürsî, yedi gökyüzüdür. Bu toplamın tek sayısı itibariyle on iki olur, lâkin her mertebede bin bir adet esmâ-i ilâhiye mütecelli olmak hasebiyle salâtü selâm sayıları on iki bine ulaşmış olur.

Bunun bir izahı da şudur: *"Lâilâhe illallâh"* kelimesi yazılışta on iki harf olduğu gibi, *"Muhammedün Resûlullah"* kelimesi de böyledir. Binaenaleyh, her harfin karşılığında bin adet salâtü selâm olmaktadır.

Başka bir rivayete göre, Kur'an-ı Kerim'in âyetlerinin sayıları kadar salâtü selâm mevcut olduğu söylenir. Çünkü bütün sırların ana kaynağı Kur'an'dır. Kur'an, zâhir yönüyle "Mushaf-ı Kavlî" ve Resûlullah efendimiz ise, "Mushaf-ı fiilî"dir.

Fahreddin Râzî Hazretleri şöyle söylüyor: "Peygamber üzerine salâtü selâm getirene on sevap yazılır ve amel defterinde işlemiş olduğu on günahı da silinir."

Ebulleys Semerkandî Hazretleri babasından rivayet eder ki: Süfyan-ı Sevrî hazretleri Kâbe'yi tavaf ederken birini görür. Bu adam bir ayağını kaldırır yere basıncaya kadar bir salât getirir. Sonra diğer ayağını kaldırır bu suretle salâta devam eder. Süfyan-ı Sevrî bütün tesbih ve tehlilleri bırakıp da yalnız salevât-ı şerîfeye devamının sebebini sorar. O adam: "Sen zamanın yabancısı olmamış olsaydın sana söylemezdim. Madem ki yabancısın, sebebini sana söyleyeyim." der.

"Ben babamla hacca gitmek üzere yola çıkmıştım. Yolda babam hastalandı. İlaç aramaya çıktım. Getirdiğim ilaçlar kâr etmedi ve nihayet babam öldü. Yüzü simsiyah kesildi, hayretimden 'İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râci'ûn' dedim, yüzünü örttüm. Gece olması dolayısıyla bana uyku galebe etti, yattım. Rüyamda bir adam gördüm. Yüzü ay gibi nurlu, elbisesi pırıl pırıl parlıyor ve miski anber kokusunu saçıyordu. Yavaş yavaş bir ayağını kaldırıp diğerini yere indire indire babama doğru geldi. Benim örtmüş olduğum yüzün-

deki mendili kaldırdı ve elini hafifçe babamın yüzüne sürdü. Babamın yüzü bembeyaz oldu. Dönüp giderken hemen koşup eteğine yapıştım ve sordum: "Babam hakkında Cenab-ı Hakkın bir nimet olarak gönderdiği sen kimsin?" O zât: "Bilemedin mi? Ben Abdullah oğlu Muhammed, sahib-i Kur'an'ım. Baban sağlığında pek müsrif bir adam olmakla beraber bana pek çok salâtü selâm getirirdi. Benden yardım ve şefâat diledi. Ben de gelip vaktiyle getirmiş olduğu salâtü selâmlara karşılık olarak yardımına yetiştim." buyurdu.

Gerek Kadı Beyzavî ve gerek Fahreddin Râzî tefsirlerinin anlattıklarına göre, madem ki Allah ve melekleri Peygamber efendimize salât getiriyor. Bizim gibi âciz ve günahkâr insanların âlemlere rahmet olan Peygamber efendimize getireceğimiz salâtü selâmın ne ehemmiyet ve kıymeti vardır, diye bir sual sorulmasına lüzum kalmıyor. Çünkü bu çeşit salâtü selâmla duâ etmekle meşgul olmamıza Cenab-ı Hak emir buyurmuştur. İhyâül Ulûm'de görüldüğü üzere, Resûl-i Ekrem efendimiz gayet sevinçli ve güleryüzle sahabesinin yanına teşrif buyurur. Bu güleryüzlülüğünün sebebi sorulduğunda: *"Cebrâil aleyhisselâm geldi ve: Yâ Muhammed ümmetinden herhangi birisi sana salâtü selâm getirirse ona on salât ve on selâm sevabı verilecek, buna sen râzı mısın? dedi. Onun için sevine sevine size müjde getirdim."* cevabını verdiği için yukarıdaki sual varid olmuyor. Bizim getireceğimiz salâtü selâmdan Resûl-ü Ekrem hâşâ bir istifade etmiyor. Ancak bire on sevaba kavuşmamıza sebep oluyor.

Büyük İslâm mutasavvıflarından Izzüddin bin Abdüsselâm şöyle söylüyor: "Bizim getirmiş olduğumuz salâtü selâm Resûl-i Ekrem efendimize bir fayda sağlayamaz. Zira Allah hadis-i kudsisinde: *'Eğer sen olmasadın ben kâinatı halketmezdim'* buyurdu ve bu sırra Peygamberini mazhar kıldı. Bunun için, bu yüce insana bizim duâ etmemiz edebe aykırıdır, ancak böyle muhterem bir peygamberin ümmetinden olduğumuz dolayısıyla bizi doğru yola sevk ettiğine karşılık kendisine şükranda bulunmamız lâzım geldi, bu lâzimenin hakkını ödeyebilmemizden âciz olduğumuza binaen, "Yâ Rabbi; bu nimetin hakkından sen gel ve Fahr-i Kâinat efendimize her ne suretle mükâfat yapılmak icabederse lütfen bizim tarafımızdan onu yapıver" tazarru manasında, mesela şöyle: "Allahumme salli alâ Muhammedin ve âlihi ve sellim" gibi bir salât getiriyoruz."

Salât lâfzı birçok manalara gelir:

1- Allahü Teâlâ'ya nisbet olunursa, O'nun rahmeti herşeyi kapladı, esasına binaen manası rahmet olur.

2- Meleklere nisbet olunursa yine tam manasıyla mağfiret istenir.

3- Taşlara, bitkilere ve hayvanlara bütün şümûlü ile duâ demektir.

4- İnsanlara ve cinlere bu salâtü selâm nisbet olunursa kâh tam ve kâh noksan duâ manalarına gelir. Bu hususta Kur'an-ı Kerim'de çeşitli âyetler mevcuttur.

Cenâb-ı Hakk'ın Salâtı İle İlgili Âyetler:

هُوَ الَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلٰئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنُونَ رَحِيماً

"O, sizi karanlıklardan nura çıkarmak için üzerinize, melekleriyle beraber rahmet edendir. O mü'minleri çok esirgeyicidir."[23]

اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِىِّ يَاۤ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيماً

"Şüphesiz ki Allah ve melekleri o peygambere çok salât ederler. Ey iman edenler; siz de O'na salât edin, tam bir teslimiyetle selâm verin."[24]

Meleklerin Salâtü Selâmları:

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْماً فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ، رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِى وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ، وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

"Ey Rabbimiz, Senin rahmetin ve ilmin herşeyi kuşatmıştır. O halde tevbe edenleri, Senin yoluna uyup gidenleri yarlığa, onları cehennem azabından koru.

Ey Rabbimiz, onları da, onların atalarından, zevcelerinden, nesillerinden salih olanları da kendilerine vaad ettiğin Adn cennetlerine sok. Yegâne galib, hüküm ve hikmet sahibi olan şüphesiz ki Sensin Sen.

23. Ahzab, 43.
24. Ahzab, 56.

Bir de onları her türlü fenalıklardan koru Sen, kimi kötülüklerden korursan o gün muhakkak ki ona rahmet etmişsindir. Bu, en büyük necât ve saâdetin ta kendisidir."

Bu âyet-i kerimelerin delâletiyle meleklerin salâtü selâmları umumi olarak hem muti'lere ve hem de âsilere şâmildir.

İnsanların ve Cinlerin Salâtı:

اَلَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

Yukarıdaki salât lafzı üç mâna ifade ediyor:

1- Cenab-ı Hakka olan nisbet: Rahmet;

2- Meleklerine edilen itibar gibi: Duâ ve rahmet;

3- Namaz manasına olarak duâ ve rahmet manalarına gelir.

Peygamberimizin Bize Salâtü Selâmı:

اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

"Yâ Muhammed, sen de onlara salât getir. Çünkü senin salâtın onlar için bir güvendir. Allah işitir ve bilir."(26)

Şu halde Resûl-i Ekrem salâtü selâmımıza karşılık bize salât getiriyor. Demek oluyor ki kulların ve Peygamberin bütün yalvarışları Hakka ulaşıyor.

Fazîletli Salâtü Selâmlar:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ حَتّٰى لَا يَبْقٰى مِنَ الصَّلٰوةِ شَيْءٌ
وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ حَتّٰى لَا يَبْقٰى مِنَ الرَّحْمَةِ شَيْءٌ وَبَارِكْ
عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ حَتّٰى لَا يَبْقٰى مِنَ الْبَرَكَةِ شَيْءٌ وَسَلِّمْ عَلٰى
مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ حَتّٰى لَا يَبْقٰى مِنَ السَّلَامِ شَيْءٌ

25. Mü'min, 7-9.
26. Tevbe, 103.

(Allahumme sallî alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin hattâ lâ yebkâ minessalâti şey'ün, verham Muhammeden ve alâ âli Muhammedin hattâ lâ yebkâ mirerrahmeti şey'ün, ve bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin hattâ lâ yebkâ minel bereketi şey'ün, ve sellim alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin hattâ lâ yebkâ minesselâmi şey'ün.)

"Ey Allah'ım, Muhammed Mustafa'ya ve âline öyle rahmet eyle ki rahmetinden onlara kavuşmayan asla bir şey kalmasın. Muhammedi ve âlini öyle esirge ki onlara ulaşmayan asla bir rahmet kalmasın. Muhammed Mustafâ'ya ve O'nun âline öyle salât ve selâm eyle ki onlara kavuşmayan hiç bir selâm kalmış olmasın."

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا يَنْبَغِى لِشَرَفِ نُبُوَّتِهِ
وَلِعِظَمِ قَدْرِهِ الْعَظِيمِ

(Allahumme salli ve sellim ve bârik alâ seyyidinâ Muhammedin kemâ yenbeğî lişerefi nübüvvetihi ve li izami kadrihil azîm.)

"Ey Allah'ım, Efendimiz Muhammed üzerine rahmet ve bereket kıl ki, şan ve şerefine ve yüce büyüklüğüne lâyık olsun."

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مَنْ خَتَمْتَ بِهِ الرِّسَالَةَ وَاَيَّدْتَهُ بِالنَّصْرِ وَالْكَوْثَرِ وَالشَّفَاعَةِ

(Allahumme salli alâ men hatemte bihirrisâlete ve eyyedtehu binnasri vel kevseri veşşefâati.)

"Ey Allah'ım, kendisiyle peygamberliği nihayete erdirdiğin; yardımın, havz-ı kevser ve şefâat selâhiyetiyle desteklediğin Muhammed aleyhisselâma salât ve selâm buyur."

Bu salâtü selâmlar seçilen ve manaları çok şümullü salâtü selâmlardır. Bunlar gece gündüz okundukları gibi bilhassa Cuma günlerinde okunmaları tavsiyeye şâyandır. Büyüklerimiz bizlere böylece kitaplarda tavsiyede bulunmaktadırlar. Bu târif üzerine yapmamızda çok isabet olacaktır. Yalvarmak bizden, tevfik ve hidayet Allah'tandır.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى رُوحِ مُحَمَّدٍ فِى الْاَرْوَاحِ، وَعَلٰى جَسَدِهِ فِى الْاَجْسَادِ،
وَعَلٰى قَبْرِهِ فِى الْقُبُورِ، وَعَلٰى قَلْبِهِ فِى الْقُلُوبِ، وَعَلٰى مَنْظَرِهِ فِى الْمَنَاظِرِ،

وَعَلٰى سَمْعِهٖ فِى الْمَسَامِعِ، وَعَلٰى حَرَكَتِهٖ فِى الْحَرَكَاتِ، وَعَلٰى سُكُونِهٖ
فِى السَّكَنَاتِ، وَعَلٰى قُعُودِهٖ فِى الْقُعُودَاتِ، وَعَلٰى قِيَامِهٖ فِى الْقِيَامَاتِ، وَعَلٰى
لِسَانِهِ الْبَشَّاشِ الْاَزَلِ وَالْخَتْمِ الْاَبَدِىِّ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى آلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ
عَدَدَ مَاعَلِمْتَ وَمِلْاَ مَا عَلِمْتَ

(Allahumme salli alâ ruhi Muhammedin fil ervâhi, ve alâ cesedihi fil ecsâdi, ve alâ kabrihi fil kubûri, ve alâ kalbihi fil kulûbi, ve alâ manzarihi fil menâziri, ve alâ sem'ihi fil mesâmi'i, ve alâ hareketihi fil harekâti, ve alâ sükûnihi fissekenâti, ve alâ ku'ûdihi fil ku'ûdâti, ve alâ kıyâmihi fil kıyâmâti, ve alâ lisânihi el beşşâşil ezeli vel hatmil ebediyyi, ve sallallahu aleyhi ve alâ âlihi ve ashabihi adede ma alimte ve mil'e mâ alimte.)[27]

Yukarıda belirttiğimiz gibi, çeşitli lisanda salâtü selâmlar vardır. Bunların her birinin ayrı ayrı özellikleri vardır. Bunları aşk ile okumak ve bilhassa seher vaktinde veya yatarken okumak çok isabetli olacaktır.

İnsan sıkıldığında veya Cenâb-ı Haktan bir şey istediğinde önce salâtu selâm getirmek çok önem taşımaktadır.

Resûlullah'ın, ruhlar sultanı olması ve mukaddes ruhuna atfen salâtü selâm getirilmek istenmesi, bütün cesedlere yine salâtü selâm getirilmek istenmesi, kabrinde kendine has bir hayatla yaşayan Hz. Peygamber'e salât getirilmesi, kalbler arasında hâsseten O'nun mübarek kalbine kasden salâtü selâm getirilmesi, nihayet O'nun bütün üstün âzalarını zikrederek onlara atfen selâtü selâm getirilmesi ve tâzim etmek istenmesi çok fazîlet taşıdığına şüphe yoktur. Bu salâtü selâmlarda ne kadar derin manalar yattığı kolay kolay anlaşılamıyacak kadar derindir.

Ancak meraklı insanlar ve Hz. Peygamber'e âşık olan kullar kisa zamanda bu salâtü selâmlarının sayesinde arzularına kavuşacaklarına hiç şüphe yoktur. Peygamberimiz bir çok hadis-i şeriflerinde: *"Bana salâtü selâm getirene Allah on defa salâtü selâm getirir."* buyurmak sûretiyle bizim salâtü selâmlarımızın kazancının sadece bize ait olduğunu anlatmak istemiştir.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا وَحَبِيبِنَا مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ كُلِّ مَعْلُومٍ لَكَ

27. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 328.

وَعَلٰى اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَحَبِيبِنَا مُحَمَّدٍ
فِى الْاَوَّلِينَ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا وَحَبِيبِنَا مُحَمَّدٍ فِى
الْاٰخِرِينَ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ فِى كُلِّ وَقْتٍ وَحِينٍ،
وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا وَحَبِيبِنَا مُحَمَّدٍ فِى الْمَلَاءِ الْاَعْلٰى اِلٰى يَوْمِ
الدِّينِ، وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى جَمِيعِ الْاَنْبِيَاءِ
وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلٰى مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَعَلٰى اَهْلِ طَاعَتِكَ اَجْمَعِينَ، مِنْ
اَهْلِ السَّمٰوَاتِ وَاَهْلِ الْاَرْضِينَ، وَرَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْ اَصْحَابِ رَسُولِ
اللّٰهِ اَجْمَعِينَ

(Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ ve habîbinâ Muhammedin bi adedi külli ma'lûmin leke ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim.

Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ ve habibinâ Muhammedin fil evvelîn.

Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ ve habîbinâ Muhammedin fil âhirîn.

Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ ve habibinâ Muhammedin fi külli vaktin ve hînin.

Ve salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ ve habîbinâ Muhammedin fil meleil alâ ilâ yevmiddîn.

Ve salli ve sellim alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ Muhammedin ve alâ cemîil enbiyâi vel mürselîn, ve alâ melâiketikel mukarrebîn, ve alâ ehli tâatike ecmeîn, min ehlissemâvâti ve ehlil erdîn, ve radiyallâhu teâlâ an ashâbi Resûlillâhi ecmeîn.)

"Ey Allah'ım, öncekiler arasında efendimiz, peygamberimiz, sevgilimiz Muhammed üzerine ve O'nun âl ve ashabının üzerine, bildiklerin sayısınca rahmet eyle, salât eyle.

Ey Allah'ım, efendimiz, peygamberimiz, sevgilimiz olan Muhammed üzerine rahmet eyle, salât ve selâm eyle.

Ey Allah'ım, sonrakiler arasında da efendimiz, peygamberimiz, sevgilimiz olan Muhammed'e rahmet eyle, salât ve selâm eyle.

Ey Allah'ım, her vakit ve her zamanda efendimiz, sevgilimiz, peygamberimiz olan Muhammed üzerine rahmet buyur, salât eyle, selâm eyle.

Ey Allah'ım, kıyâmet gününde en yüce makamda bulunacak olan sevgilimiz, peygamberimiz ve efendimiz Muhammed üzerine bereket ve rahmet ihsan eyle.

Bütün nebilerin ve peygamberlerin sevgilisi, peygamberi ve efendisi olan Muhammed üzerine rahmet eyle, salât ve selâm eyle. Yerlerin ve göktekilerin sayılarınca, Allah Resûlullah'ın ashabının tümünden râzı olsun."[28]

Salâtennariye Duâsı:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ صَلَاةً كَامِلَةً وَسَلِّمْ سَلَامًا تَامًّا عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، تَنْحَلُّ بِهِ
الْعُقَدُ وَتَنْفَرِجُ بِهِ الْكُرَبُ، وَتُقْضٰى بِهِ الْحَوَائِجُ، وَتُنَالُ بِهِ الرَّغَائِبُ وَحُسْنُ
الْخَوَاتِمِ، وَيُسْتَسْقَى الْغَمَامُ بِوَجْهِهِ، وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

(Allahumme salli salâten kâmileten ve sellim selâmen tâmmen alâ seyyidinâ Muhammedin tenhallü bihil ukadü ve tenfericü bihil kürebü ve tükdâ bihil havâicü ve tünâlü bihirreğâibü ve hüsnül havâtimi ve yüsteskal gamâmü bivechihi ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim.)

"Allah'ım, Resûlümüz Muhammed Aleyhisselâm ve ehlinin üzerine mükemmel bir rahmet ver ki, onun sayesinde bizi bütün korku ve öfkelerden kurtarmış olasın. Onunla bizim arzularınızı yerine getirmiş olasın ve yine onunla bizi kendi yanındaki en üstün derecelere yükseltesin, ve Rabbimiz; onunla, hayatta ve öldükten sonra bizi bütün hayırların sonuna kavuşturasın. Muhakkak Sen herşeye kâdirsin."[29]

Bu salâtennariye çok önemli bir salâttır. Tecrübesi yapılmış, bir çok evliya tarafından çeşitli hastalıklar için ve mühim işler için okunmuş ve arzulanan husus tahakkuk eylemiştir. Bu durum karşısında gece gündüz bu sâlatü selâm okunmalıdır. Hangi niyetle ve hangi iş için okunursa okunsun, mutlaka tesiri görülecek ve sezilecektir. Bunda bilginlerimizin ittifakı vardır. Bunun bir de hatim usulu vardır: Meselâ, bir iş için okunacaksa 4444 defa okunmalıdır. İşte bu şekilde hatmedilmiş sayılacaktır. Bir kaç defa bu şekilde yapılmalıdır. Zira büyüklerimiz böyle târif eylemişlerdir.

Peygamberimizin üzerine çok salâtü selâmlar getirilmiştir. Bunların sayıları sonsuzdur. Ancak bu salâtü selâmla istenen hususlar çok şumullüdür,

---

28: *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 2, s. 84.
29. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 174.

manaları derindir. Ve bunun faydası hem dünyaya hem de âhirete aittir. Yüce Allah herkesin niyetlerini bilir ve ona göre derece verir.

Dört Büyük Halifenin Salâtü Selâm Duâsı:

بِسْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ فِى الْاَوَّلِينَ وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ فِى الْاٰخِرِينَ وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ فِى كُلِّ وَقْتٍ وَحِينٍ،
وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ فِى الْمَلَاءِ الْاَعْلٰى اِلٰى يَوْمِ الدِّينِ وَصَلِّ
وَسَلِّمْ عَلٰى جَمِيعِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى الْمَلٰئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ مِنْ اَهْلِ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِينَ، وَرَضِىَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى عَنْ سَادَاتِنَا ذُو الْقَدْرِ الْعَلِىِّ
وَالْفَخْرِ الْجَلِىِّ اَبِى بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِىٍّ وَعَلٰى اَئِمَّةِ الْاَرْبَعَةِ
الْمُجْتَهِدِينَ وَالتَّابِعِينَ لَهُمْ بِاِحْسَانٍ اِلٰى يَوْمِ الدِّينِ، اُحْشُرْنَا وَارْحَمْنَا مَعَهُمْ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmanirrahim,

Allahumme salli ve sellim alâ seyyidinâ Muhammedin fil evvelîne ve salli ve sellim alâ seyyidinâ Muhammedin fil âhirîne ve salli ve sellim alâ seyyidinâ Muhammedin fî külli vaktin ve hînin.

Ve salli ve sellim ala seyyidinâ Muhammedin fil mele'il âlâ ilâ yevmiddîn ve salli ve sellim alâ cemîil enbiyâi vel mürselîne ve alel melâiketil mukarrebîne min ehlissemâvâti ver erdîne.

Ve radiyallâhu tebâreke ve teâlâ an sâdâtina zül kadril aliyyi vel fahril celiyyi Ebî Bekrin ve Ömere ve Osmâne ve Aliyyin, ve alâ eimmetil erba'atil müctehidîne vettâbiîne lehum bi ihsânin ilâ yevmiddîn, uhşurnâ verhamnâ maahum, bi rahmetike ya erhamerrâhimîne.)

"Rahman ve Rahim olan Allah adıyla,

Allah'ım, peygamberlerin öncüsü olan Muhammed üzerine rahmetini akıt, yine bütün peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed Mustafa üzerine rahmet eyle. Her zaman ve her an O'nun üzerine bereketini indir. Yüce makamlarda bulunan meleklerin tarafından kıyamete kadar O'na rahmet indir. Bütün peygamber ve mürselîn tarafından da O'nu yad ettir. Yerde ve gökte bu-

lunan Sana yakın melekler tarafından istiğfar ettir, rahmet yağdır. Allah, büyüklerimizden razı olsun, yüce şeref sahibi olan onların himmetlerine bizi eriştirsin. Hâsseten, Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali efendilerimizin ve dört imamın ve kıyamete kadar onlara tâbi olanların himmetlerini bizlere nasip eyle. Bizi onlarla beraber haşreyle, bize onlarla merhamet eyle. Rahmetinle ey merhametlilerin en merhametlisi."[30]

Bu salâtü selâmın bir çok salâtü selâma bedel olduğu rivayet edilmektedir. Ayrıca hangi niyet için okunursa, Allah'ın emri ile o niyet tahakkuk eder. Korkulara karşı ve sıkıntılara karşı da okunur. Hastalara okunur, üflenir. Hülâsa bir çok dertlere devadır.

Zira dört büyük halifenin, Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali efendilerimizin devam ettikleri ve dört mezhep imamlarımızın evrad ittihaz ettikleri bir düsturdur. Temiz itikad ve kuvvetli bir niyetle okunması şarttır.

Dört büyük mezhep sahibinin getirmiş oldukları çok şümullü salâtü selâmdır. Bunda çeşitli sığınmalar ve Allah'a yapılan yalvarmalar hepsi bizim için, bizim menfaatimiz içindir.

Kıyamet gününde bütün peygamberler bizim peygamberimize başvuracaklar ve O'ndan şefaat isteyeceklerdir. Çünkü bizim peygamberimizin peygamberliği umumîdir. Mevlâ'nın yanında O'nun hatırı büyüktür.

Cenab-ı Hak bir âyetinde: "*Sen en yüce ahlâk üzeresin.*" buyurmuştur. Yine bir hadis-i kudside Cenab-ı Hak: "*Ey habibim, sen olmasaydın ben eflâki halketmeyecektim.*" buyurdu.

Hülasa, âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz'e; Allah'ın, meleklerin, bütün peygamberlerin salâtü selâm okudukları anlaşılmaktadır. Bundan O'nun derecesinin ne kadar âli olduğu anlaşılmalıdır.

Öyle ise, Peygamberimize biz de devamlı salâtü selâm getirmeliyiz. O'nun şefâatini istemeliyiz. O'nun şefâati olmadan bağışlanmamız güçtür. Her işimizin başında ve sonunda Resûlullah'a salâtü selâm okumalıyız. Ancak bu vesile ile O'nun yüce şefâatine kavuşmuş oluruz. Çünkü O'nun şefâati bizim kıyamette baştacımız olacaktır.

Abdülkadir Geylânî'nin Salâtü Selâmı:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ وَالثَّقَلَيْنِ وَالْفَرِيقَيْنِ، جَدِّ الْحَسَنَيْنِ

30. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 586.

وَالْحُسَيْنِ، مَحْبُوبِ رَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ وَالْمَغْرِبَيْنِ، الْمَقْصُودِ وَالْمَطْلُوبِ بِقَابَ قَوْسَيْنِ، الْمُتَجَلِّي تَتَجَلِّيَيْنِ الَّذِي قَالَ لَهُ الْوَاحِدُ الْاَحَدُ: يَانُورَ نُورِي وَيَاسِرَّ سِرِّي، وَيَاخَزَائِنَ مَعْرِفَتِي اَفْدَيْتُ مُلْكِي عَلَيْكَ يَامُحَمَّدُ مِنْ لَدُنِ الْعَرْشِ اِلَى تَحْتِ الْاَرْضِينَ كُلُّهُمْ يَطْلُبُونَ رِضَائِي وَاَنَا اَطْلُبُ رِضَاكَ، صَلَّ اللّٰهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Allahumme salli alâ Muhammedin seyyidil kevneyni vessekaleyni vel ferîkayni. Ceddil-Hasani vel Hüseyni. Mahbûbi Rabbil maşrikayni vel mağribeyni. El maksûdu vel matlûbu bi kabe kavseyni, el-mütecellî tettecileynillezî, kale lehü el vâhidül-ahadu: Yâ nûre nûrî ve yâ sırre sırrî ve yâ hazâine ma'rifetî, efdeytü mülkî aleyke yâ Muhammedu min ledünnil arşi ilâ tahtil ardîne küllühüm yetlübûne rizâî ve ene etlubu rızâke sallallahu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin vel-hamdülillâhi Rabbil âlemîn.)

"Salâtü selâm, iki âlemin efendisi, bütün kâinatın öncüsü, Hasan ve Hüseyn'in dedesi üzerine olsun. Şark ile garbın Rabbının sevgilisi, kabe kavseyn'e çağırılan, tek olan Allah'ın tecellisine mazhar olan, yüce Allah'ın, kendisine: Ey nûrumun nûru ve sırrımın sırrı, ey benim bilgi hazinem, mülkümü sana fedâ ettim, ya Muhammed. Arş-ı âladan yerin altına kadar olanlar benim rızâmı isterler, ben ise seni isterim, dediği üzerine olsun. Allah'ın salât ve selâmı Efendimiz Muhammed ve O'nun âli üzerine olsun. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun."(31)

Bu salâtü selâm büyük velilerden Abdülkadir-i Geylânî Hazretlerinin getirmiş olduğu salâtü selâmdır. Bunun dünyada da âhirette de mükâfatı çoktur. Rızkın çoğalmasına, evlâtların hayırlı olmasına sebeptir. Cenâb-ı Hak, bu salâtü selâmların sayesinde kullarının affını, mağfiretini nasip kılacaktır.

Salâtü Selâmlar:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآدَمَ وَنُوحٍ وَاِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى وَمَابَيْنَهُمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، صَلَوَاتُ اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ

31. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 2, s. 383.

(Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve Âdeme ve Nûhin ve İbrahime ve Musa ve İsa ve mâ beynehüm minennebiyyîne vel mürselîne, salavâtullâhi ve selâmuhu aleyhim ecmaîne.)

"Allah'ım, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin üzerine rahmet buyur. Allah'ım, Allah'ın selâmı Âdem, Nuh, İbrahim, Musa ve İsa Peygamberlerin üzerlerine olsun. Bunların aralarında geçen nebi ve resullerin hepsinin üzerine olsun."

Rivayetlere göre bu salâtü selâma günde en az üç defa devam eden otuz bin salâtü selâm etmiş olur. Bu mübarek salâtü selâm çok feyizli ve çok bereketli bir salâtü selâmdır. Bu Cebrâil, Mikâil, ismindeki meleklerin devam ettikleri salâtü selâmdır. Her gün buna devam etmek, hem gönlü açar, hem de insana mânevi bir saâdet bahşeder. Bunun mânevi sevabı çoktur. Dilimizi gece gündüz bu salavâtı şerife ile alıştırmalıyız.

Salâtı Ümmiye:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

(Allahümme salli alâ seyyidinâ Muhammedininnebiyyil, ümmiyyi ve âlâ âlihi ve sahbihi ve sellim.)

"Ey Rabbim, Muhammed Mustafa efendimize rahmet eyle, ehli beytine ve bütün etbâına selâm olsun."

Bu salâtü selâm çok şümullü bir salâtü selâmdır. Sevabı çok, fazileti çoktur. Her akşam ve sabah buna devam edilmelidir. Bu salâtü selâm daha fazla mevlit okunduğu zamanda okunur. Peygamberimizin bir özelliği de ümmî oluşu idi. Yâni hiç bir hocanın önüne diz çökmeden, kimseden besmele öğrenmeden peygamber olması idi. Bu ise O'nun için büyük bir mûcize idi. Çünkü O'nun hocası Cebrâil idi. Bütün ilmi vahye dayanıyordu, ilâhî ilhama bağlanmış idi. Onun için bu salâtü selâma devam etmek feyzimizin artmasına sebep olacaktır.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ مُخْتَلَفَ الْمَلَوَانِ، وَتَعَاقَبَ الْعَصْرَانِ، وَكَرَّرَ
الْجَدِيدَانِ، وَاسْتَقْبَلَ الْفَرْقَدَانِ، وَبَلِّغْ رُوحَهُ وَاَرْوَاحَ اَهْلِ بَيْتِهِ مِنَ التَّحِيَّةِ
وَالسَّلَامِ، وَارْحَمْ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ تَسْلِيماً كَثِيراً

(Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin muhtelefel melevâni, ve teâkabel asrâni, ve kerrerel cedîdani, vestakbelel ferkadâni ve belliğ rûhehu ve ervâhe ehli beytihi minettahiyyeti vesselâm. Verham ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim teslîmen kesîren kesîrâ.)

"Allah'ım, gece ve gündüz değiştiği anda, gece ile gündüz birbirini tâkib ettiği müddetçe, gece ile gündüz tekrar ettiği müddetçe ve ferkadan yıldızları da karşıladığı müddetçe efendimiz Muhammed Mustafa'ya rahmet eyle, bizim dua ve selâmımızı Muhammed ve O'nun ehli beytinin rûhuna tebliğ eyle. Onlara rahmet eyleyip, mübârek eyle, Peygamberlerimiz ve ehli beytine çok çok selâm olsun."

Fethiye Salâtı:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْفَاتِحِ لِمَا اُغْلِقَ وَالْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ، نَاصِرِ الْحَقِّ بِالْحَقِّ وَالْهَادِى اِلٰى صِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ، وَعَلٰى آلِهِ حَقَّ قَدْرِهِ، وَمِقْدَارِهِ الْعَظِيمِ

(Allahumme salli ve sellim ve bârik alâ seyyidinâ Muhammedinil fâtihi limâ uğlike velhâtimi limâ sebeka, nâsiril hakki bil hakki vel hâdî ilâ sırâtikel müstakîm ve alâ âlihi hakke kadrihi ve mikdârihil azîm.)

"Allah'ım, örtülmüş olanı açıcı, geçenlerin sonuncusu, son peygamber, hakka hak ile yardım edici ve sırat-ı müstakîme hidâyet edici olan efendimiz Muhammed Mustafa efendimize ve ehline kıymeti, değeri ve büyük miktarı kadar rahmet eyle."

Her iki salâtü selam çok makbul salâtü selâmlardandır, Peygamberimiz bunlara çokça devam buyurmuştur. İkinci salâtü selâm fetih için, açılma ve gönlü neş'elendirme ve Peygamberden feyiz almak için okunacaktır. Salâtü selâm Peygamberimizin şefaatına kavuşmak için getirilir, O'na tâzim ve hürmet etmektir, O'nun aşkıyle tutuşmanın bir nişanıdır.

Salâtı Münciye:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلٰى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تُنْجِينَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ الْاَهْوَالِ وَالْآفَاتِ، وَتَقْضِى لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ، وَتُطَهِّرُنَا

بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئَاتِ، وَتَرْفَعُنَا بِهَا عِنْدَكَ اَعْلَى الدَّرَجَاتِ، وَتُبَلِّغُنَا بِهَا
اَقْصَى الْغَايَاتِ، مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ فِي الْحَيَاتِ وَبَعْدَ الْمَمَاتِ، اِنَّكَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammedin, salâten tüncînâ bihâ min cemîil ehvâli vel âfât, ve takdî lenâ bihâ cemî'al hâcât, ve tutahhirunâ bihâ min cemî'isseyyiât, ve terfe'unâ biha indeke a'ledderecât, ve tübelliğunâ bihâ aksal gayât, min cemî'il hayrâti fîl hayâti ve ba'del memât, inneke alâ külli şey'in kadîr.)

"Allah'ım, Muhammed Mustafa'nın ve O'nun ehli beyti üzerine sonsuz bir rahmet buyur ki onunla bizi her çeşit korku ve musibetlerden kurtarasın, onunla bizim her türlü ihtiyaçlarımızı yerine getiresin, kezâ onunla her çeşit günahlarımızdan bizi temizleyesin, yine onunla bizi kendi indindeki en yüksek derecelere yükseltesin ve yine onunla hayatta ve öldükten sonra bizi bütün hayırların nihayetine kavuşturasın. Muhakkak sen, her şeye kâdirsin."

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

ESMÂÜ'L HÜSNÂ

ESMÂÜ'L HÜSNÂ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لاٰ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ الرَّحْمٰنُ۞ اَلرَّحِيمُ۞ اَلْمَلِكُ۞ اَلْقُدُّوسُ۞ اَلسَّلاَمُ۞
اَلْمُؤْمِنُ۞ اَلْمُهَيْمِنُ۞ اَلْعَزِيزُ۞ اَلْجَبَّارُ۞ اَلْمُتَكَبِّرُ۞ اَلْخَالِقُ۞ اَلْبَارِئُ۞ اَلْمُصَوِّرُ۞
اَلْغَفَّارُ۞ اَلْقَهَّارُ۞ اَلْوَهَّابُ۞ اَلرَّزَّاقُ۞ اَلْفَتَّاحُ۞ اَلْعَلِيمُ۞ اَلْقَابِضُ۞ اَلْبَاسِطُ۞
اَلْخَافِضُ۞ اَلرَّافِعُ۞ اَلْمُعِزُّ۞ اَلْمُذِلُّ۞ اَلسَّمِيعُ۞ اَلْبَصِيرُ۞ اَلْحَكَمُ۞ اَلْعَدْلُ۞ اَللَّطِيفُ۞
اَلْخَبِيرُ۞ اَلْحَلِيمُ۞ اَلْعَظِيمُ۞ اَلْغَفُورُ۞ اَلشَّكُورُ۞ اَلْعَلِىُّ۞ اَلْكَبِيرُ۞ اَلْحَفِيظُ۞
اَلْمُقِيتُ۞ اَلْحَسِيبُ۞ اَلْجَلِيلُ۞ اَلْكَرِيمُ۞ اَلرَّقِيبُ۞ اَلْمُجِيبُ۞ اَلْوَاسِعُ۞ اَلْحَكِيمُ۞
اَلْوَدُودُ۞ اَلْمَجِيدُ۞ اَلْبَاعِثُ۞ اَلشَّهِيدُ۞ اَلْحَقُّ۞ اَلْوَكِيلُ۞ اَلْقَوِىُّ۞ اَلْمَتِينُ۞ اَلْوَلِىُّ۞
اَلْحَمِيدُ۞ اَلْمُحْصِى۞ اَلْمُبْدِئُ۞ اَلْمُعِيدُ۞ اَلْمُحْيِى۞ اَلْمُمِيتُ۞ اَلْحَىُّ۞ اَلْقَيُّومُ۞

الْوَاجِدُ * الْمَاجِدُ * الْوَاحِدُ * الْاَحَدُ * الصَّمَدُ * الْقَادِرُ * الْمُقْتَدِرُ * الْمُقَدِّمُ *
الْمُؤَخِّرُ * الْاَوَّلُ * الْاٰخِرُ * الظَّاهِرُ * الْبَاطِنُ * الْوَالِي * الْمُتَعَالِي * الْبَرُّ * التَّوَّابُ *
الْمُنْتَقِمُ * الْعَفُوُّ * الرَّؤُفُ * مَالِكُ الْمُلْكِ * ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ * الْمُقْسِطُ *
الْجَامِعُ * الْغَنِيُّ * الْمُغْنِي * الْمَانِعُ * الضَّارُّ * النَّافِعُ * النُّورُ * الْهَادِي * الْبَدِيعُ *
الْبَاقِي * الْوَارِثُ * الرَّشِيدُ * الصَّبُورُ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Huvellahullezî lâilâhe illâhü, er-Rahmân, er-Rahîm el-Melikü, el-Kuddûsü, es-Selâmü, el-Mü'minü, el-Müheyminü, el-Azîzü, el-Cebbârü, el-Mütekebbirü, el-Hâliku, el-Bâriü, el-Musavviru, el-Gaffâru, el-Kahhâru, el-Vehhâbu, er-Rezzâku, el-Fettâhu, el-Alîmu, el-Kâbidü, el-Bâsitu, el-Hâfizu, er-Râfi'u, el-Mu'izzü, el-Müzillü, es-Semî'u, el-Basîru, el-Hakemü, el-Adlü, el-Latîfu, el-Habîru, el-Halîmu, el-Azîmu, el-Gafûru, eş-Şekûru, el-Aliyyü, el-Kebîru, el-Hafîzu, el-Mukîtü, el-Hasîbu, el-Celîlü, el-Kerîmu, er-Rakîbu, el-Mücîbü, el-Vâsi'u, el-Hakîmü, el-Vedûdü, el-Mecîdü, el-Bâ'isü, eş-Şehîdü, el-Hakku, el-Vekîlü, el-Kaviyyü, el-Metînu, el-Veliyyü, el-Hamîdü, el-Muhsî, el-Mübdiu, el-Muîdu, el-Muhyî, el-Mümîtü, el-Hayyu, el-Kayyûmu, el-Vâcidü, el-Mâcidü, el-Vâhidü'l-Ahadü, es-Samedü, el-Kâdiru, el-Muktedirü, el-Mukaddimü, el-Muahhiru, el-Evvelü, el-Âhiru, ez-Zâhiru, el-Bâtınu, el-Vâlî, el-Müteâlî, el-Berru, et-Tevvâbü, el-Müntakımü, el-Afuvvu, er-Raûfu, Mâlikü'l-mülki, Zülcelâli vel-ikrâm, el-Muksitu, el-Câmi'u, el-Ganiyyü, el-Muğnî, el-Mâni'u, ed-Dârru, en-Nâfi'u, en-Nûru, el-Hâdî, el-Bedî'u, el-Bâkî, el-Vârisu, er-Reşîdü, es-Sabûru.)[1]

Yukarıda sayılan isimler Allah'a hâs olan isimler ve sıfatlardır. Bunlara Esmâü'l-Hüsnâ denir. Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de bu hususta şöyle buyuruyor:

"Allah Teâlâ'nın esmâi hüsnâsı vardır. Allah'a o isimlerle duâ edin."[2]

Bu isimler güzel manalara delalet ettikleri için bunlara Esmâül Hüsnâ denilmiştir. Allah'ın sıfatları hem celâl ve hem de kemal sıfatlarıdır. Birincisi: Cenab-ı Hakk'ın asla başkasına muhtaç olmaması. İkincisi: Herkesin O'na muhtaç olmasıdır. İşte bu isimlerle Allah'tan istenen bir şey inşallah verilecektir. Bu duâda çok büyük özellikler vardır.

1. Mecmûatu'l-Ahzab, c. 1, s. 341-342.
2. A'raf, 180.

Esmâü'l Hüsnâ'nın Açıklanması:

Allah:

Yüce Mevlâ'nın 99 güzel isimlerinin en şümullüsü ve muazzam ismi şeriftir. Bütün isimlerin özlü ve en önemlisidir. Bu isim ancak Allah'a hastır; O'ndan başkasına asla takılamaz. Hacılar hac mevsiminde Harem-i Şerif'in içinde toplandıkları gibi, bütün isimler de bu Allah lafzı içerisinde toplanmış demektir. Kur'an'ın tüm manası Fatiha'da, Fatiha'nın manası da Besmelede birleştiği gibi, 99 Esmâül Hüsnâ'nın özü de Lafza-i Celâlin içerisine toplanmıştır.

Ondaki özellik bambaşkadır. Öndeki harfleri alınsa manası yine değişmez. Böyle bir ilâhı sırdır. Mevlâ'nın bir şifresidir. Çözümü çok güçtür.

Bütün zikir kollarında Lafza-i celâl başta geliyor. Onsuz, zikir dersi sürdürülemez. Çünkü bu isim; bütün isimleri içinde toplamış oluyor. Esmâ-i Hüsnâ'yı okurken başta Allah lafzını canla başla okumamız manevî yönden bizim çok büyük kazancımızdır.

er-Rahmân:

Bunun kısaca manası esirgeyen demektir.

Bu sıfat dünyada hem mü'minlere ve hem de kâfirlere şâmildir. Çünkü Allah dünyada mü'mine ve kâfire rızık veriyor, sabahtan akşama kadar kendisine -hâşâ- sövene de, zikredene de rızık veriyor; hiç birisini ayırt etmiyor. Çünkü Rahmân isminin tecellisi bunu iktiza ettiriyor. Fakat Rahîm böyle değildir. Dünyanın nimetleri bâkî olmadığından ve Hak nazarında değeri olmadığından kâfirlere ve münafıklara bu nimetlerinden veriyor. Bunu onlara çok görmüyor. Çünkü âhiret kapısı onlar için kapanacaktır.

İşte Allah bu ismiyle gözle görülemeyecek kadar küçüklükte bulunan bütün hayvanlara rızık veriyor. Onlara merhamette bulunuyor. O'nun merhameti sonsuzdur.

er-Rahîm:

Bağışlayıcı ve merhamet edici demektir.

Cennette bize cemâlini yine Rahîm sıfatının tecellisi ile gösterecektir. Bu muazzam isimden ve onun tecellîsinden iman etmeyen ve imandan mahrum olarak bu dünyadan göçenler istifade edemiyeceklerdir. Mü'minler için bu

Rahîm ismi tam manasıyla biçilmiş bir kaftandır. Besmelede ve Fâtiha'da, her zaman bu isimler sayesinde Cenab-ı Hak'tan rahmet ve merhamet istemekteyiz. Kuluna Allah'tan başka lâyıkıyla acıyacak kimse olamaz, ancak O acır, O korur ve O doyurur. Yavrularını kanatları altına alan kuştan ve ona benzeyen bütün acıyan hayvanlardan daha fazla merhametlidir. Çünkü onlara merhameti veren O'dur. İnsanların merhametleri ve acımaları hudutludur. Sonra acıdıkları bir varlıktan mutlaka bir karşılık beklemektedirler. Fakat Cenab-ı Hak ise kullarından bir şey beklemeden acıyor ve koruyor.

Bu acıma ve koruma nimetine karşı insan son derece kadirşinas olmalı, Rabbine kulluk vazifesini ifa etmelidir. Ancak bu sayede kurtuluşa ulaşır.

el-Melik:

Her varlığın, görünen ve görünmeyen bütün mevcudun kesinlikle hükümdârı.

Melik demek sahib demektir. Her evin, her yerin ve her makamın sahibi olduğu gibi, kâinatın sahibi de Hz. Allah'dır. Dünyanın sahibi olduğu gibi âhiretin de sahibidir. O'nun sahipliliği bizim gibi muvakkat değildir. Ebedî ve sonsuzdur.

İnsanların hükümdarlığı belli bir zaman içindir. Mevlâ'nın hükümdarlığı nihayetsizdir. Sonra dünyadaki hükümranlıklar çok zaman keyfidir. Halık'ınki ise kayıtsız şartsızdır. Keyfi değil, nizama bağlıdır. Bütün kâinat O'nun elindedir. Herkesi aynı seviyede tutmakta ve kimseye zulmetmemektedir.

Öyle ise Rabbimiz mutlak hâkim ve hükümrândır. O'nun emirlerine riayet etmemiz kulluğumuz icabıdır. O'nun yasakladığı hususlardan da son derece sakınmalıyız ki sonumuz hayırla neticelensin.

el-Kuddûs:

Kusur yapmaktan, gaflet etmekten son derece uzak ve son derece temiz.

Kuddûs ismi cidden çok temiz ve çok pâk manasına geliyor. O'nda hiç bir noksanlık bulmak mümkün değildir. Kullar hata yapma sıfatına haizdir. Fakat Mevlâ ise hata yapmaktan münezzehtir. Çirkin şeylerden uzaktır ve insanlarda beliren bütün beşerî sıfatlardan münezzehtir.

Cenab-ı Hak için âcizlik mutasavver değildir. Kullar her bakımdan âcizdirler. İstekleriyle nefes dahi alıp veremezler. Fakat Mevlâ ise âcizlik sıfatından cok uzaktır. Âcizlik kullar icindir. Halik icin değildir. Cünkü O. Kud-

dûs'tur. Kuddûs isminin tecellîsi bunu iktiza eylemektedir.

es-Selâm:

Kullarına rahmet ve bereket ihsan eden, onları emin kılan.

Selâm Allah'ın seçkin isimlerinden bir isimdir. O'ndan bize devamlı olarak emniyet ve selâmet gelmektedir. Her noksandan uzak olan Allah, bu mübarek ismiyle noksan hallerinden koruyan ve sağlığını idame ettirendir.

Allah dilediği kulunu zelil, dilediğini de aziz yapar. Bu seçme yetkisi O'nundur.

el-Mü'min:

Gönüllere imân veren, kendisine güvenenlere emniyet sağlayan ve ferahlık bahşeden.

Bunun kısaca manası inanan demektir. Fakat bu mana biz kullar içindir. Allah için olan mana yukarıdaki manadır. Mü'min ismi kulun en seçkin ve en şümullü ismidir. Cenab-ı Hak kulunu o kadar seviyor ki, kendine mahsus olan özel ismi kuluna vermiştir. İnanmayan insan dünyada fırtınaya yakalanan gemiye benzer. Dayanaksız kalır, güvencesi yoktur. İman azmi kalpte mevcut olmazsa, o kalp haraptır. Onun için mü'min olmak ve tam manasıyla mü'minlik sıfatlarını taşıyan insan için dünyada ve âhirette sıkıntı yoktur. Mü'minden şeytan dahi korkuyor, onun sağlam îman ışığının karşısında duramıyacaktır. Sırat köprüsünden geçerken de, cehennem seslenerek: "Geç ey mü'min, zira senin nûrun benim nârımı söndürüyor." diyecek. İşte mü'minin derecesi bu kadar yüksek olacaktır.

el-Müheymin:

Halketmiş bulunduğu mahlukatı muhafaza eden ve koruyan.

Görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen bütün varlıkları Allah yarattı ve onları gerektiği şekilde koruyan da Allah'tır. İşte yukarıdaki Müheymin ismi bu sırrı bize açıklamaktadır. Cenab-ı Hakk'ın koruması olmasaydı, bütün âlem altüst olurdu. Hayat felce uğrardı, nizam intizam bozulurdu. Biz Hakkın himayesindeyiz, bir an o himayeden çıksak hepten yok oluruz. Nasıl bir fabrika ustasız kaldığı an, yıkılmağa mahkum ise, bizler de aynı o fabrika gibiyiz. Onun için bir çok tehlikelerden bizleri koruyan Hz. Allah'dır. O'na gece gündüz hamdetmek bizim fıtrî bir vazifemizdir.

el-Azîz:

İzzet, azamet sahibi; her işte galip, mağlup olması mutasavver olmayan. Kur'an'da bu isim çok geçiyor. Allah'ın izzeti ve galibiyyeti her işle anlaşılıyor. Hiç bir kuvvet O'nun kuvvetine ulaşamaz. O'na galip gelemez. Bütün insanların var olması ve yok olması O'nun 'Kün' yani 'Ol!' demesiyle oluyor. İşte her işinde galip ve her emrinde Azîz olan Allah bizleri yoktan var ediyor ve yine yokluğa havale ediyor. Bu kadar açık kudreti karşısında anlamamak ve o sonsuz kudrete karşı boyun eğmemek en büyük câhilliktir.

el-Cebbâr:

Her istediğini zorla yaptırabilen ve buna sahip olan, noksanlıkları bitiren.

Hüküm sahibi Allah'tır. O ne derse olur, muradı yerine gelir. Bir hadis-i kudsîsinde: *"Ey kulum, sen murad edersin ben de ederim. Fakat senin muradın olmaz, benim muradım olur."* buyurmuştur. Kur'an-ı Kerim'de bu isim çok geçmektedir. Kâinatta ne varsa hepsi Allah'ın emriyle hareket ederler. Yerler, gökler, güneş, ay ve bütün hayvanlar, hiç birisi Allah'ın emrinden ayrılmazlar. Fakat insanoğlu çok zaman verilen emre uymuyor, karşı geliyor, yahut ihmal ediyor. Cenab-ı Hak ona yaptıracağı işi zorla yaptırıyor, istemese de yapmak mecburiyetinde bırakılıyor. Onun için bu ilâhi ismin tesiri çok büyüktür. Gerçi Mevlâ insanları dünyada muhayyer bırakmıştır; dilerlerse iyiyi, dilerlerse kötüyü işlerler. Fakat âhirette zorlamayı görecekler, yapmadıkları işleri yapmak mecburiyetinde bırakılacaklardır.

el-Mütekebbir:

Kesinlikle büyüklük O'na mahsustur.

Büyüklük Allah'ın özel sıfatlarından birisidir. Bir hadis-i kudsîsinde: *"Ululuk benim ridam, azamet benim kaftanımdır."* buyuruyor. Yani azamet, büyüklük bana mahsustur. Çünkü yaratan benim, rızıkları veren benim. Onun için kimse büyüklenmemeli. Eskiden askerler padişaha karşı şöyle söylerdiler: "Mağrur olma padişahım, senden büyük Allah var."

Evet, baba evlâdından, âmir memurundan büyük; ama Allah bütün yaratıklarından büyüktür. Onun için dinimizde kibirlenmek kat'iyetle haram kılınmıştır. Çünkü bu çirkin hali, şeytan âleme sirayet ettirmiştir. Şeytan Hz. Âdem'e kibrinden secde etmemiş ve ebediyyen Hakkın huzurundan kovulmuş ve lânet halkası boğazına takılmıştır. Yeryüzünde nice âlimler, padişah-

lar, kuvvetli pehlivanlar gezmişler; şimdi ise toprağın altında toz olmuşlardır. Şimdi de biz onların üzerlerinde geziyoruz. Fakat onların bir önceki kuvvetlerini ve durumlarını düşünüp ibret almıyoruz. Bu gezişimizden ne çıkar?!

el- Hâlik:

Olan ve olmayanları yaratan ve yarattıklarını koruyan.

Allah var iken hiç bir şey yoktu. Herşeyi yoktan var etti, varlığından bizleri haberdar etti. Allah ölümü, sonra da dirimi, yani hayatı halketti. Öldüren ve diriltendir. Diriltmesi 'Ol' demesiyle oluyor; O'nun emri olmadan hiçbir şey husûle gelmiyor. O'ndan başka kimse yaratıcı olamaz. Çünkü can vermek ve almak O'na hâstır. Varlıklar içerisinde en küçüğü olan karıncayı dahi insanlar yaratamaz, bundan âcizdirler.

el-Bâri:

Her şeyi düzenli bir şekilde yaratan.

Cenab-ı Hak ne yaratmışsa düzenli bir şekilde yaratmıştır. Ellerimizin parmaklarını, gözlerimizin kirpiklerini ve daha neler neler. Bir düşünsek ve ibretle bunlara baksak, bir ilâhi nizamın ve düzenlemenin mevcut olduğunu kolayca anlamış oluruz. Ve Hz. Musa'nın dediği gibi: "Akılları hayretlerde bırakan Allah'ı tesbih ve takdis eylerim." İşte bu isimdeki önemli mana bizlere bu düzenlemeyi bildiriyor. Dikkat edilecek olursa yaratılan her eşya ve insanın diğer mahluklarda bir ilgi ve bir bağlantısı bulunuyor. Bu ne büyük bir kudretin tesiriyle oluyor!

el-Musavvir:

Suretlendiren, herşeyi lâyık olduğu şekle sokan.

Yüce Mevlâ, yaratmış olduğu mahlukatına ayrı ayrı birer suret biçmiştir. Ancak en güzel sureti insana vermiştir. İnsanın güzelliği, biçim güzelliği değil; ruh, akıl ve îman güzelliğidir. Bir hadis-i şerife göre, *"Mü'min Allah nazarında meleklerden daha üstündür."* İnsanların rengi, ahlâkı ve halleri ayrı ayrıdır. Halik'ın fabrikası ne kadar maharetlidir ki, kimse kimseye benzemez. Ana baba bir kardeş olanlar dahi birbirlerine benzemezler.

el-Gaffâr:

Sonsuz mağfireti olan.

Çok fazla bağışlayıcı olan Allah kulunun bağışlanmasını ister. Daima kulunu affetmeyi, mağfirette bulunmayı ister. Cenab-ı Hak: *"Ben bağışlayıcıyım, koruyucuyum."* buyuruyor. Nasıl ki bir insan kirlendiği vakitte, yıkanıp paklanıyorsa; Mevlâ'mız da bizim günahlarla kirlendiğimizi bildiği için bizi bağışlamasıyla temizler. Cenab-ı Hakk'ın rahmeti gazabını geçmiştir. Allah'tan başka affedecek bir varlık yoktur. Gece gündüz istiğfar etmek bizim vazifemizdir. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Ben günde yetmiş ilâ yüzde defa arasında istiğfâr ederim. Siz de istiğfar edin."* buyurmuştur.

el-Kahhâr:

Herşeyi kahredici ve Kahhar sahibi.

Fazlasıyla kahredici, yok edici bir Hâliktır. Cenab-ı Hak nice milletleri kahretmiş, yerlerini belirsiz bırakmıştır. Allah'a karşı gelen milletler, kün feyekün olmuşlardır. Nitekim Hz. Allah son zamanda: *"Bu mülkün sahibi kimdir?"* diye soracak ve kendi sorusuna kendisi cevap verecek ve: *"Tek olan ve Kahhâr sahibi olan Allah'a mahsusdur yerlerin mülkü."* denecektir. Atalarımızdan şöyle bir söz bize kadar gelmiştir: *"Mala mülke mağrur olma; deme, yoktur ben gibi. Bir muhalif rüzgâr eser savurur harman gibi."*

el-Vehhâb:

Karşılıksız veren, hîbe eden.

Fazlasıyla hibe eden ve bağışlayan demektir. Kuluna çokça veren, verdiğinin karşılığını istemeyen ve sitem etmeyen demektir. İnsanların birbirine vermeleri böyle değildir. Onlar daima serzenişte bulunurlar, verdiklerini başa kakarlar. Fakat Allah verdiğini başa kakmaz. Kuluna bir lütfu keremidir. Çünkü O, Vehhâb'dır. Meselâ: Cenâb-ı Hakk'ın bize bahşettiği nimetlerinin en küçüğünü düşünsek, bunu dünya malı ile ölçebilir miyiz? Bir gözümüzün görmesi, bir kulağımızın duyması nelere değer, bunlar maddiyat ile ölçülebilir şeyler midir? Bunlardan başka, Mevlâ bize meccânen cennet verecek; bunu biz ibâdetlerimizle değil, Allah'ın Vehhâb isminin tecellîsiyle alacağız. Öyle ise O'na sonsuz hamdü senâda bulunmalıyız.

el-Fettâh:

Her sıkıntı ve darlığı açan ve kolaylaştıran.

Her darlığın bir genişliği, her sıkıntının bir ferahlığı vardır. Fettâh olan Allah, herşeyi açan ve genişletendir. O'nun verdiği ferahlık hiçbir ferahlığa

benzemez. Meselâ, en basitinden, küçük ve büyük abdest yaptığımızdaki ferahlığın ne büyük değer taşıdığı hepimizin malumudur. Maddi ve manevi açma sahaları vardır. Onların teferruatına girmeye vaktimiz yoktur. Kulunun kalbini inşirâha kavuşturan, ona mutluluk duyuran Yüce Allah'tır. Çeşitli darlıklardan ve düşüncelerden ferahlığa kavuşturan Mevlâ'mızdır. O ne güzel Mevlâ, ve ne güzel vekîldir.

el-Âlim:

Her şeyi hakkıyle bilen, her şeyin önünü ve sonunu en ince noktasına kadar bilen.

Allah'ın sübûtî sıfatlardan birisi de bilmektir. O'nun bilgisi kendindendir. Var olanları bildiği gibi, var olmayan, henüz vücuda gelmeyenleri de bilir. Bizi bildiği gibi, içimizdeki niyetlerimizi de bilir. O'nun ilmi sonsuzdur. Hakkıyla âlim olan O'dur. Gece karanlığında gezen karıncayı ve cinayet yapan cânîleri bilir.

Allah'ın ilminden hiçbir şey eksik olmaz. O'nun ilminin nihayeti yoktur. Bizim ilmimiz O'nun ilmine nazaran denizden bir damla dahi teşkil etmez. Onun için yaptığımız günahların tümü O'nun bilgisi dahilindedir. İnsanlardan kaçarken O'nun bilgisinden kaçamayız. Perdeleri kapasak, O'nun malumatının dışına çıkamayız. Öyle ise madem herşeyimizi biliyor, her günahtan vazgeçmemiz gerekiyor. Aksi halde halimiz perişandır, sonumuz hüsrandır.

el-Kâbıd:

Sıkıştıran ve zorlaştıran.

Allah Teâlâ'nın bir ismi de Kâbid'dır, yani kabzedici, sıkıştırıcı ve daraltıcıdır. İstediğini daraltır ve istediğini genişletir. Bu hususta Bakara sûresinde açıklama vardır. Bu dünya ne sıkıntıdan ve ne de ferahlıktan hâli değildir. Kalp daralmaları, ruh sıkıntıları insan için mevcuttur.

İşte bunlara çare bulmak Allah'ın elindedir. Hiçbir maddi ilâç insanın gönlünü açamaz, derdine derman olamaz. Ancak derde derman Allah'tandır. Meselâ: Eyyub aleyhisselâm'ın sıkıntısını kaldıran Allah olmuştur. Öyle ise her işimizde ve bilhassa sıkıntılı anlarımızda, Allah'tan başka sığınacak kapımız yoktur.

el-Bâsıt:

Açıcı, genişletici ve rahatlatıcı.

Bu isim bir önceki ismin zıddıdır. Yani genişlemenin, ferahlamanın bir sembolüdür. Cenab-ı Hak aynı zamanda el-Bâsıt'tır, insana kalb genişliği ve ruh ferahlığı verendir. Bilhassa rahat rahat nefes alıp vermesini sağlayandır. Onun için gerek darlıkta ve gerekse genişlikte Allah'a sığınmak ve yalnız O'ndan yardım istemek lâzımdır.

el-Hâfid:

İndiren, düşüren ve alçaltan.

Cenab-ı Hak dilediği kulunu yükseltir, dilediğini alçaltır. İzzet ve zillet O'nun elindedir. Dilediğini azîz, dilediğini zelil kılar. Bu yönde de Kur'ân'da açıklama vardır. İnsanı insanlar büyütebilirler; fakat bir dereceye kadar çıkarırlar sonra da düşürürler, yerin dibine geçirirler. Onun için düşmez kalkmaz bir Allah'tır, deriz. Dünyanın merdiven basamakları muvakkattır. Esas yükseliş din, iman ve ahlâk uğrunda olmalıdır. Biz Allah'a güvenirsek Allah bizi en yüksek mertebelere ulaştırır. Bunda zerre kadar şüphe yoktur.

er-Râfi':

Kaldıran ve yükselten.

Bir önceki ismin karşılığıdır. İndiren Allah olduğu gibi, kaldıran da O'dur. Maddi ve manevi sahada insana yüksek dereceler sağlayan Yüce Mevlâmızdır. Şeref ve meziyet, üstünlük O'ndandır. O, istediğini istediği kadar yükseltir. Buna kimse karışamaz. Dünyanın şöhreti ve şerefi bâki değildir. Bâki olan ahiretin şerefi ve derecesidir. Cennete girme bir şeref olduğu gibi, oradan mekândan münezzeh olan Allah'ı görmek şereflerin en yücesidir.

el-Mu'izz:

İzzet, şan ve şeref veren.

Yukarıda da arzettiğimiz gibi Allah dilediğine büyük izzet ve şeref verir, onu kendisine yöneltir, aziz kılar ve ona İslâm ruhu bahşeder. İnsanlar arasında kendisine seçkin bir yer verir. Bu yer hem dünyada üstün, hem de ahirette üstündür. Onun için insanlardan değil, Allah'tan izzet ve yükseklik istemek lâzımdır.

el-Müzill:

Zillete, meskenete ve hakirliğe düşüren.

Cenab-ı Hak kulunu aziz ve şerif kıldığı gibi, zelil ve hakir de kılabilir. Allah'ın hakir kıldığını kimse aziz yapamaz. Cenab-ı Hak öyle bir kudrete sahiptir ki O'nun vurduğu damgayı kimse söküp atamaz. Yapacağımız duâlarda Cenab-ı Hak'tan daima üstünlük, değer ve şeref istemeliyiz; zillet ve meskenetten kendisine sığınmalıyız. Kurtuluşumuz ancak böylelikle sağlanacaktır.

es-Semî':

Herşeyi lâyıkiyle duyan.

Cenab-ı Hakk'ın sübûtî sıfatlarından birisi de Semî'dir. Yani işiticidir. O'nun işitmesi kulakla değil, kendine özgü kudretledir. İşittiği yalnız sesler değil, fısıltılar da dahildir. İnsan bir kaç ses duyabilir ve kavrayabilir, fakat Cenab-ı Hak kâinatta insan, hayvan ve bütün varlıkların seslerini bir anda işitir ve değerlendirir. Bu güç O'nda mevcuttur.

İşte insan düşünmeli ve Allah'ın en büyük kudret sahibi olduğunu anlamaya çalışmalıdır.

el-Basîr:

Herşeyi hakkıyle görücü.

Allah halkettiği bütün varlıkları hakkıyla görür. Karıncasından devesine, zerresinden ferşine varasıya kadar hepsini görür ve değerlendirir. O'nun görmesi gözlerle değil kudretiyledir. Kudretinin de nihayeti yoktur. O'nun göremeyeceği hiçbir şey olmaz. O'nun nazarında karınca ne ise deve de odur. Fil neyse dünya da odur.

O halde Allah'ın her an bizi gördüğünü bilmeliyiz, ona göre kendimizi ayarlamalı ve yasaklarından uzaklaşmalıyız.

el-Hakem:

Hakkı sahibine veren, lâyıkıyle hükmeden.

Cenab-ı Hak hüküm sahibidir. O'nun hükmü kendindendir. Verdiği hükmü kimse bozamaz, çünkü O mutlak hükmedendir. Zalimden mazlumun hak-

kını alan, kimseye kimsenin hakkını bırakmayan, kısacası ihkâk-ı hak edendir. Dünyada sürüncemede kalan haklar ahirette O'nun tarafından sahiplerine ödenecektir. O'nun hükmüne razı olmamak cinayetlerin en büyüğüdür.

el-Adl:

Hakkıyla adalet eden ve adalet sahibi olan.

Adl, şümullü bir kelimedir. Doğru hareket eden ve sağlam karar veren kişiye adaletli denir. Adaletli insan hem dünyada hem ahirette şeref kazanmış kişi demektir. Hak yiyen insan ve başkasının hakkını çiğneyen insanın hiçbir zaman adl vasfıyla alâkası yok demektir. Allah kullarından âdillik ve âdaletle hareket ister.

el-Latîf:

Sonsuz lütuf ve kerem sahibi.

Allah'ın bir ismi de Latîf'tir. O'nun lütfu sonsuzdur. Karşılık beklemeden yapılan lütuf Allah'ın lütfudur. O'nun lütfuna erişen kimse hiç bir zaman perişan olmaz. Rabbimizin lütfu bize ana karnında iken başlıyor, can boğazımıza gelinceye kadar sürüyor. Sonra da mezarda, mahşerde, mîzanda, sıratta ve cennette devam ediyor.

el-Habîr:

Herşeyden haberdaı olan.

Yerde ve gökte ve daha bilmediğimiz birçok âlemlerde ne kadar varlıklar varsa onların bütün hareketlerinden Hz. Allah haberdardır. O'nun haberi olmadık hiçbir şey mevcut değildir. Mesela; bir ağacın yaprağı sallansa O'nun haberi vardır.

Kul olarak bizim yaptığımız her türlü amellerden o Yüce Mevlâ haberdardır. O'na hiçbir şey gizli kalmaz, hep aşikârdır.

el-Halîm:

Hilm, yumuşak huyluluk sahibi.

Halîm, yumuşak ahlâklı, güler yüzlü demektir. Öfkesiz ve sabırlı demektir. Peygamberimizin en büyük özelliklerinden birisi de halim selim oluşudur. Cenab-ı Hak ne kadar yumuşak bir kudrete sahiptir ki günah yapan ve sa-

bahtan akşama kadar O'nu inkâr etmekle uğraşan kullarına acele olarak azab etmiyor; yumuşaklılığını muhafaza ediyor ve onlara mühlet veriyor. Şâirin dediği gibi: "Verir kullarına mühlet, velâkin eylemez ihmâl." Bu da bizim için büyük bir nimettir. Belki aklımız başımıza gelir de tövbe ederiz. Rabbimiz de bizi bağışlar.

el-Azîm:

Sonsuz azameti, büyüklüğü olan.

Cenab-ı Hak azîmdir. Fakat O'nun azameti ancak kendine malumdur. Kullar O'nun büyüklüğünü tam olarak anlayamaz. Her namazın tesbihini çekmeden evvel okuduğumuz âyetel kürsînin sonunda: "Vehüvel aliyyül azîm." diyoruz.

İşte burada Allah'ın azameti, büyüklüğünün ne kadar sonsuz olduğunu düşünmemiz lâzımdır.

el-Gafûr:

Fazlasıyla bağışlayan.

Cenab-ı Hak Gafûr'dur; bağışlayıcıdır, kulunun günahlarını örtücüdür. O'nun mağfireti sonsuzdur, dilediğini affeder ve dilediğini azab eder. Onun için biz O'nun bağışlamasını istemeli ve gece gündüz tövbe ve istiğfar etmeliyiz.

Bazı zavallı insanlar hiçbir amel yapmadan ve hiçbir kullukta bulunmadan "Allah Gafûrur-rahîmdir" derler. Bu, tarlaya tohum ekmeden mahsul bekleyen kişi gibidir. Ekmeden biçmek Allah'a mahsustur. Bize düşen hem ekmek, hem de biçmektir. Yani hem kulluk yapmak ve hem de tövbe etmektir. Ancak bu sayede bağışlanmış olabiliriz.

eş-Şekûr:

Yapılan görevlere karşı bol karşılık veren.

Şükür; teşekkür etmek, insanlık kurallarına uyarak nankörlük etmemek anlamlarına gelir. Şükretmeyen, verilen nimetlerin kimler tarafından verildiğini farketmeyen insan nankör bir insandır. Peygamber efendimiz: *"İnsanlara şükretmeyen Allah'a şükretmez."* buyurmuştur. Kur'an'da Neml sûresinde: *"Eğer siz şükrederseniz ben nimetlerimi arttırırım."* denilmiştir.

el-Aliyy:

Çok üstün ve çok yüksek.

Allah, yücelerin en yücesidir. Namazımızın her secdesinde üç defa "Sübhâne Rabbiyel âlâ" diyoruz. Mevlâ'mızı yükseltiyoruz. Gerçi Rabbimiz bizim yükseltmemize muhtaç değildir. Bizim yükseltmemiz, kulluk görevimizi ifa etmemiz için yapılan bir vazifedir.

el-Kebîr:

Çok büyük.

Mevlâ'nın büyüklüğü hudutsuzdur. Kendisinden başka O'nu bilen kimse yoktur. O'nun büyüklüğünü anlayamayız. Ancak yarattığı şeylerin ne kadar büyük olduğunu düşünürsek O'nun büyüklüğünü daha iyi anlamış oluruz.

el-Hafîz:

Koruyucu ve muhafaza edici.

Bizleri her tehlikeden koruyan Allah'tır. Ayrıca sağ ve sol tarafımızda iki koruyucu meleklerimiz de vardır. Fakat onlara yön veren Cenab-ı Hak'-tır. O'nun koruyuculuğu olmamış olsa bizim için hayat yok demektir.

el-Mukît:

Yaratılan varlıkların rızıklarını veren.

Cenab-ı Hak, mahlukatını yaratmadan rızıklarını yaratmış ve hazırlamıştır. Onun için rızık hususunda esef çekmek inançsızlıktır. Eli ve kolu bağlı olana rızık gönderen Allah, eli kolu çalışan kişiyi rızıksız bırakır mı?

Rızkı isteyen, biz; fakat ama haram ama helâl veren Allah'tır. Helali rızası ile, haramı da kahrından vermektedir.

el-Hasîb:

Yaratılan varlıkların hesabını yapan ve bilen.

İnsanların, ahirette yaptıklarının karşılığını almak için bir hesap kontrolünden geçmeleri lâzımdır. İşte bütün bu hesapları noksansız yapacak olan Hz. Allah'tır. O'nun hesabı süratlidir. Bir anda bütün mahlukatın hesabını

görecektir. İmanı kuvvetli olanın hesabı göz açıp yumuncaya kadar kolay olacak, imanı zayıf olanın hesabı ise çok sürecektir.

el-Celîl:

Celâl ve ululuk sahibi.

Celâlet, azamet ve ululuk sıfatları Allah'a lâyıktır. O'nun celâleti ve azameti büyüktür, tarifi bizim için mümkün değildir. Celâl sıfatı yakar, kavurur. Onun için korkmak ve tedbirli bulunmak gerekmektedir.

el-Kerîm:

Fazlasıyla ikram ve in'am sahibi.

Cenab-ı Hak hiç şüphesiz Kerîm'dir; O'nun ikramı hudutsuzdur. Yapacağı ikram karşılıksızdır. İstediğine ikramda bulunur, istediğine bir dirhem vermez olur. Bunu O'na kimse soramaz. Onun için her zaman Allah'ın keremine sığınmamız menfaatimiz icabıdır. O'nun bir keremi de azap edeceği zaman kulunu bağışlamasıdır. Allah bizi o bağışa girenlerden eylesin.

er-Rakîb:

Bütün eşyayı kontrolü altında tutan.

Cenab-ı Hak bütün mahlukatını murakabe ediyor, tarassut mahallerini gözetliyor. O'nun murakabesinin dışında hiçbir şey cereyan etmiyor. Hepsi O'nun kontrolü altında yürüyor. Öyle ise bizim hiçbir hususta gizliliğimiz kalmıyor. Çünkü Rabbimiz bizi murakebe etmektedir. Buna göre tedbir almamız gerekiyor.

el-Mucîb:

Yapılan duâlara icabet eden ve herkesin arzusunu yerine getiren.

Her sese cevap veren ve her ağlayanı güldüren Allah'tır. O'na yalvarmaktan ve O'ndan istemekten başka bir çaremiz yoktur.

Kur'an-ı Kerim buna şahittir. İşte bu isim, bize bu teminatları vermektedir. Yaptığımız ve yapacağımız duâlara icabet eden Rabbimiz:

"Bana duâ edin, ben kabul edeyim." buyuruyor. Öyle ise duâ etmek bizden, kabul etmek Allah'tandır. Ama her duâ kabul olunacak değildir. Çünkü haram yiyen ağızlarla yapılan duâların geçerliliği yoktur.

el-Vâsi':

Her şeyi geniş olan.

Cenab-ı Hakk'ın herşeyi geniştir. O'nun mağfireti, cömertliği, bilgisi ve kudreti sonsuzdur. O'nun genişlettiğini kimse daraltamaz, O'nun kudretine kimse karşı gelemez. Darı açar, genişi daraltır.

el-Hakîm:

Her işinde ve her buyruğunda hikmeti olan.

Cenab-ı Hakk'ın her emrinde ve her nehyinde mutlaka bir hikmeti vardır. Hikmetsiz iş yapmak Allah'a revâ değildir. Cenab-ı Hakk'ın bir hikmeti de bizi yaratması ve bu dünyada bir takım vazifelerle imtihana çekmesidir. Ne mutlu dünyaya gelişimizin hikmetini anlayıp gerektiği şekilde imtihanı kazananlara. Ne yazık boş gelip boş gidenlere!

el-Vedûd:

Varlıkları ve yarattıklarını seven ve koruyan.

Allah hem seven hem sevilendir. Önce sevmiş, sonra sevilmiştir. Cenab-ı Hakk'ın kullarına olan sevgisi, kullarının O'na olan sevgisinden fazladır. O'nun sevgisi bir menfaat karşılığı değildir. Bir misâl verecek olursa, ananın evladına olan sevgisi yaratılış icabıdır. Allah'ın kullarına olan sevgisi de bir kudretin mahsûlüdür. Onun için sevilmeye lâyık olalım ve kendimizi de Rabbimize sevdirelim.

el-Mecîd:

Hal ve şânı yüce olan.

Cenab-ı Hak çok üstün ve çok yüksektir. O'na hiçbir güç ve kudret yetmez. O Mecîd'tir, yani şân ve şerefi her şeyden yücedir.

el-Bâ'is:

Ölümden sonra kulunu dirilten.

Öldükten sonra dirilmek, hayata kavuşmak haktır. Bunu inkâr etmek dinden çıkmaktır.

Bir takım insanlar doğuma, yaşama ve ölüme inanıyorlar; fakat öldükten sonra dirileceğine inanmıyorlar. Halbuki bizim dinimiz ve âmentümüz bunu kesinlikle isbat ediyor. Bir takım maddiyatçılar buna bir türlü inanamazlar. Fakat bu bir hakikattır, er geç başımıza gelecektir. O zaman ahlanmanın hiçbir faydası olmayacaktır.

eş-Şehîd:

Her şeyi anında gören.

Kim ne yaparsa, ne zaman yaparsa, nasıl yaparsa Allah onu yaparken görüyor. Müslüman bütün hayatı boyunca ve bilhassa namazda Allah'ı görür gibi olmalıdır. Her ne kadar Allah'ı göremiyorsa da Allah onu görmektedir.

el-Hakk:

Doğruluğu asla değişmeyen.

Cenab-ı Hakk'ın bir ismi de Hak'tır. Yani vardır ve gerçektir. Bunda zerre kadar şüphe yoktur. O'nun hakkında hiçbir değişiklik olmayacaktır. Öyle ise hak sahibi hakkını alacaktır. Haksızlık Allah'ın sevmediği kötü bir haslettir. Cenab-ı Hak Asır sûresinde: *"Hakkı tavsiye ve sabrı tavsiye edenler büyük zarardan kurtulacaklardır."* buyuruyor.

el-Vekîl:

Kulunun ve herşeyin vekili olan.

Rabbimiz vekilimizdir. Bütün işlerimiz O'nun kudretiyle cereyan etmektedir. O ne güzel vekil, ve ne güzel yardımcıdır. Ancak tedbir almamız, ondan sonra Rabbimize vekaletimizi vermemiz gerekmektedir. Tedbiri almadan takdire küsmek haksızlıktır. Tevekkül: Bütün sebeplere başvurduktan sonra işi Allah'a havale etmek demektir.

Peygamber efendimize sahabenin biri gelir, devesini kapıda bırakır, içeri girer. Peygamberimiz sorar: "Deveni ne yaptın?" Sahabi: "Allah'a havale ettim." der. Peygamberimiz: *"Evvela deveni bağla, sonra tevekkül et."* diye uyarır.

el-Kaviyy:

Fazlasıyla kuvvetli ve kudretli olan.

Cenab-ı Hak kuvvetli ve kudretlidir. O'nun kuvvetine hiçbir kuvvet karşı gelemez; kudretine hiçbir güç dayanamaz. Herşey O'na kolay gelir; hiçbir şey O'na güç gelmez. Kuvvet ve kudret O'ndandır. O'nun kuvvetine sığınmak boynumuzun borcudur.

el-Metîn:

Çok metin, çok kuvvetli olan.

Bu isim yukarıdakinin bir benzeridir. Metin, kudret ve kuvvet anlamına gelmektedir. O'nun kudreti sonsuzdur. Allah hem kuvvet, hem de metanet sahibidir. O'nun kudretinden korkmayan ne cahil kimsedir!

el-Veliyy:

Kullarının ve özlü kişilerin dostu.

Cenab-ı Hak iman edenlerin dostudur, onları küfür karanlıklarından iman nûruna ulaştırır. Cenab-ı Hakk'ın velâyeti yani koruması ve dostluğu hem dünyada, hem de âhirettedir. Dünyada birbiriyle dost olanlar yekdiğerlerinin sıkıntılarını alamazlar, dertlerine derman bulamazlar. Fakat Cenab-ı Mevlâ, dost olduğu kullarının bütün sıkıntılarına devâdır. İşte dostluk buna denir. Yoksa menfaate dayalı dostluğun hiçbir kıymeti yoktur.

el-Hamîd:

Kendisine hamdolunan ve övülen.

Hamdü senâ, övmek ve büyütmek Allah'a mahsustur. Allah'tan başka kimseye hamdedilmez. Sıkıntı karşısında hamd, nimetler karşısında da şükredilir. Cenab-ı Hak ezelde hamdedilmiş ve övülmüştür. Bizim övgümüze ihtiyacı yoktur. Ancak kulluk vazifemizi yapmak için O'na hamdetmek vazifemizdir.

el-Muhsî:

Bütün eşyanın sayılarını noksansız bilen.

En küçüğünden en büyüğüne kadar, zerresinden ferşine, yıldızından ayına ve güneşine varasıya kadar herşeyi lâyıkıyla sayan ve hesaplayan Allah'tır. Kulların sayılarını bilen O'dur. O'nun için rakam mevzubahis değildir. O'nun kudreti herşeyi kapsamıştır. Gelen ve giden bütün mahlukatın sayıları O'nun nazarında mevcuttur.

el-Mübdi:

Yaratıklarını en evvel, belirsiz iken meydana koyan.

Hiçbir şey yok iken Allah vardı. İnsan denen varlık sonradan icat edildi. Fakat hiçbir kopya ve model bulunmadan insanı biçimleştiren, en güzel bir sureti ona giydiren Hz. Allah'tır. Bundaki maharet çok büyüktür. Bir âyet-i kerimede Cenab-ı Hak: *"O bir Allah'dır ki mahlukatı yarattıktan sonra iade etmesi, yani tekrar diriltmesi O'nun için daha kolaydır."* buyuruyor.

el-Muîd:

Mahlukatını öldürdükten sonra tekrar dirilten.

Yukarıda da anlatıldığı üzere Cenab-ı Hak Muîd'dir, yani kullarını öldükten sonra diriltici ve canlandırıcıdır. Onların canlandırılması ya mükâfatlandırmak veya cezalandırmak içindir. İmanlılar mükâfatlanacak, imansızlar ise hüsrana sevk edileceklerdir. Onun için öldükten sonra dirileceğimize inanmamız farzdır ve imanın altı şartından bir tanesidir.

el-Muhyî:

Canlandıran ve hayat veren.

İnsana can veren ve ona hayat bahşeden Allah'tır. El-Muhyî ismi bunun misâlidir. Bir zamanlar yoktuk; bizi bir damla sudan meydana getiren ve ana karnında bizi canlandıran Rabbimizdir. O ne büyük Rab ve ne büyük Halik'tır. O'nu bilmemek ne büyük bir cehalettir.

el-Mümît:

Öldürücü ve yok edici.

Canlandıran Allah olduğu gibi o canlıyı öldüren de Cenab-ı Hak'tır. Ancak her can için Cenab-ı Hak bir kader ve bir ecel tayin etmiştir. Ölüm Allah'ın emri, hayata gelmek te O'nun emridir. O kadar ki ölümden ölüme fark vardır. En güzel ölüm, ölmeden evvel ölebilmek ve ölüme hazırlıklı olmaktır. Dünyada ne kadar yaşanırsa yaşansın sonu ölmektir.

el-Hayy:

Sonsuz hayat sahibi olmak.

Cenab-ı Hak, Hayy'dır; yani diridir. O'nun diriliği muvakkat değil, ebedîdir. O'nun hayatı mükemmel bir hayattır, mutlaktır, arızalardan uzaktır. O, Hayy ve Kayyûm'dur. Rabbimizin hayatı ebedîdir. Biz O'nun hayatının bir eseriyiz. Yine O'nun kudretiyle ebedî hayata kavuşacağız.

el-Kayyûm:

Bütün kâinatı kapsamıyla ayakta tutan.

Bu isim çok geniş bir anlam taşıyor. Yerlerin ve göklerin ve bütün mahlukatın ayakta durması O'nun isteğiyle olmuştur. O'nun kayyûmiyeti devamlıdır. Bizim gibi muvakkat değildir. Eğer Allah bir an kayyûmiyet sıfatını yani koruyuculuk vasfını bıraksa, bütün hayat felç olur ve kâinat hüsrana uğrardı.

el-Vâcid:

İstediği an arzu ettiğini bulan.

Cenab-ı Hak, her an dilediğini ve arzu ettiğini bulur. O'nun için aramak ve araştırmak yoktur. O'na karşı gizlilik veya kapalılık da yoktur. Gece ve gündüz hepsi O'nun için müsavidir. Kimse O'ndan kaçamaz.

el-Mâcid:

Hamiyeti, şan ve şerefi çok olan.

Mevlâ'nın kullarına verdiği nimetler ölçüsüzdür. Çünkü O, sevdiği kullarına ölçüsüz verir, karşılıksız ikram eder ve dilediği anda onları mağfiret buyurur. Zira O'nun ihsanı boldur. Bunu bilmek ve O'na şükretmek lâzımdır.

el-Vâhid:

Bir olan, zât ve sıfatlarında ve isimlerinde ortağı bulunmayan.

Cenab-ı Hak birdir, şerîki yoktur. İhlâs sûresi bunun canlı bir misâlidir. Bir gün müşrikler Peygamberimize gelip: "Yâ Muhammed, Rabbini bize anlat, altından mıdır, gümüşten mi?" dediler. Bunun üzerine Cenab-ı Hak İhlâs sûresini indirdi ve şöyle buyurdu:

"De ki: Allah'tır bir tektir. O, Allah'tır sameddir (zevâl bulmayan bir bâkîdir, dâimdir, herkesin ve herşeyin doğrudan doğruya muhtaç olduğu ve kasdettiği yegâne varlıktır, ulular ulusudur). Doğurmamıştır, doğrulmamıştır O. Hiçbir şey O'nun dengi (ve benzeri) değildir."

es-Samed:

Varlıkların ihtiyaçlarının varacağı ve bitirileceği yer.

Bütün sıkıntıların halledileceği yer, Cenab-ı Hak'tır. Maddî ve manevî sıkıntıların önleneceği makam orasıdır. O'nun halledemiyeceği ve huzura kavuşturamıyacağı hiç bir şey yoktur. Onun için Allah Samed'dir. Samed'in manası çok daha geniştir. Kısacası her mahlûkun son müracaat ve yalvarış yeri demektir.

el-Kâdir:

Kudreti herşeye ulaşan.

Yerde ve gökte ne varsa hepsine kudreti yetiyor ve artıyor. Bildiğimiz ve bilmediğimiz âlemlerin tümüne ve onların hareketlerine intizam sağlayan şüphesiz Hz. Allah'tır.

el-Muktedir:

İktidarı ve kudreti sonsuz olan ve herşeye muktedir bulunan.

Cenab-ı Hak, halkettiği kullarına kuvvet ve kudret vermiştir. Ancak bu kuvvet ve kudretleri Allah'ın ezelî kudretine bağlıdır. Allah kuluna kudret verirse birçok şeyleri yapabilir, güçlükleri de yenebilir.

Öyle ise bütün kuvvet ve kudret veren Allah'a yalvarmalı ve O'ndan hak yolunda, iman yolunda güç vermesi istenmelidir.

el-Mukaddim:

Arzu ettiğini öne alan ve ileriye geçiren.

Yüce Allah istediğini öne ve dilediğini arkaya bırakır. Bu seçenek O'nun hakkıdır. Evvelin evveli O'dur. Âhirin âhiri de O'dur. Halkettiği şeylerde bir nizam ve intizam sağlayan yine O'dur. Hangisi öne ve hangisi sona alınacağını bilen de O'dur.

el-Muahhir:

İstediğini sona bırakan ve arkaya koyan.

Rabbimiz dilediğini ileriye aldığı gibi, istediğini de geriye bırakıyor. Me-

selâ: Acele olarak yaptığımız ve kabulünü istediğimiz duâlarımızı çok zaman geriye bırakıyor, bazen de âhirete saklıyor. Bunda O'nun çeşitli hikmetleri vardır. O'na teslim olmamızdan başka çaremiz yoktur. Evveli de haktır, âhiri de haktır. Evvel de O'dur, âhir de O'dur.

el-Evvel:

Evvel, herşeyin ilki olan.

Cenab-ı Hak evvelin evvelidir. O varken hiçbir şey yoktu. Bütün yaratılanlar O'nun eseridir, O'ndan sonradır. Kendisinden evvel hiçbir varlık yoktu. Çünkü herşeyi yaratan Hz. Allah'tır.

el-Âhir:

Son, herşeyin sonu, sonuncusu.

Mevlâ herşeyin evveli olduğu gibi, herşeyin de sonudur. Sıfât-ı zâtiyesinden Kıdem ve Bekâ sıfatları bu ifadenin canlı bir işaretidir. Görülüyor ki Allah herşeyi ölüme bırakacak fakat herşeyin sonrasını kendisi sağlayacak. İlk ve son uçlar O'nun kudreti elindedir.

ez-Zâhir:

Alenî, âşikar ve parlak olan.

Allah'ın varlığı o kadar açıktır ki, kör olanın bile O'nu görmemesine ve hissetmemesine imkân yoktur. Çünkü Allah Zâhir'dir, apaçıktır. Bütün zerreler O'nun varlığına şâhittir. Nereye baksak O'nun eserleridir. Şair bu hususta şöyle demektedir: "Her şey Allah'ın var olduğuna ve tek olduğuna delildir."

el-Bâtın:

Kapalı olan, gizli bulunan.

Cenab-ı Hakk'ın Bâtın oluşu bize göredir. Çünkü biz O'nu ancak sıfatlarıyla tanır ve biliriz. Zâtını bilmemize imkân yoktur. O'nun varlığını ancak kendisi bilir. Özün özü O'dur, varlığı varlığının içinde gizlidir.

el-Vâlî:

Bütün varlıkları idare eden.

Valî demek, maiyetindeki kişileri idare eden demektir. O'nun idaresi, bir plân dahilindedir. Kimseye zulmetmez, kimseyi incitmez ve ağlatmaz. O'nun idare etmesi kendi kudretiyledir. Vâliliği mutlaktır, şarta bağlı değildir.

el-Müteâl:

Varlıkları için takdir olunanlardan üstün ve uzaktır.

İnsan bir kararda kalmaz, fakat Allah (c.c) her zaman bir karardadır. Ezelden zengindir, ezelden kâdirdir. Herşeyden üstündür. O'nda bir eksiklik düşünmek -hâşâ- mümkün değildir.

el-Berr:

Mahlukatına lütfu ve keremi bol olan.

Mevlâ'mız bize bol kazançlar ihsan eylemektedir. Bire on, bire yediyüz ve bire karşı hesapsız. Çünkü O'nun ihsanına nihayet yoktur. Sevaba on ve işlenen günaha bir karşılık yazdıran Allah'ımızın bize ne kadar ihsanda bulunduğunu anlamak kolaydır. Ramazan'daki orucumuzun karşılığı ölçüsüzdür. Bütün bunlar Rabbımızın birer ikramıdır.

et-Tevvâb:

Yapılan tevbeleri çokça kabul eden, günahları bağışlayan.

Allah, yapılan tevbeleri kabul eder. Kur'an'da bu hususta bir çok müjdeleri vardır. Rabbımızın bir ismi de Tevvâb'dır. Yani bol bol kulunun tevbesini kabul eden, bağışlayan ve affedendir. Âdem babamızın tevbesini kabul buyurduğu gibi, bizlerin de günahlarımızdan dolayı yapacağımız tevbelerimizi inşaállah kabul buyuracaktır.

el-Müntakim:

İntikam sahibi olan.

Günahkârlardan intikamını alandır. O, kimseye hasım değil, kimseden intikam almak amacında değildir. Fakat kul kendi kendine intikama kapı açmaktadır. Bu bakımdan Hakk'ın cezâsına çarpılır. Hem dünyada hem de âhirette perişan kalır.

el-Afüvv:

Fazlasıyla affedici.

Allahü zülcelâl, kullarını isterse affeder. Fakat kimleri affedeceğini kesinlikle bildirmemiştir. Ancak bir âyet-i kerimede: *"Allah, kendine yapılan şirki affetmez, şirkten başka günahları dilediği kişilerden affeder."* denilmektedir. Dilediği kişiler kimler olabileceğini kesinlikle bilemiyoruz. Bu bakımdan korku ile ümit arasında Hakk'ın rahmetini ve mağfiretini isteyeceğiz. Affı ve azabı kendi elindedir, kudreti tahtındadır.

er-Raûf:

Rahmeti, esirgemesi fazla olan.

Hak celle ve âlâ, kullarına ve bütün yaratıklarına acıyor ve esirgiyor. O'nun esirgemesini kullar çok zaman farkedemiyor. Halbuki O'nun acıması olmasa bizler yaşayamazdık, bir defa olsun nefes alamaz olurduk.

Küçük hayvanlar Hakkın esirgemesiyle hayat sürüyorlar, daha güçlü hayvanlar karşısında yaşayabiliyorlar. Bu da Rabbimizin yaratıklarına karşı en önemli nimetlerinden birisidir. Mevlâ bize acıdığı gibi, bizler de güçsüzlere, zayıflara, kimsesizlere acıyalım ve gereken korumayı yapalım.

Mâlikül Mülk:

Mülkün hakiki sahibi.

Hakîkî sahip ve mâlik Allah'tır. Bu dünyanın ve öteki dünyanın, iki dünya arasındaki âlemlerin sahibi O'dur. Bizlerin bu dünyada bazı şeylere sahip olmamız muvakkattır. O'nun sahipliği ebedîdir. Mülk O'nun, kul O'nun, yer O'nun, gök O'nun, hülâsa; her şey O'nun. Öyle ise biz de O'nun kullarıyız. Lâyıkıyle kulluk yapalım, kendimizi beğenmeyelim. Rabbımıza karşı âsi olmayalım.

Zül Celâli Vel İkram:

İkram ve in'am sahibidir.

Bu ismin şümulü çok geniştir. Azamet ve yücelik O'nundur. Kul O'nun kulu ve kölesidir. Celâl ve ikram sahibi olan Rabbimiz bizden ikramını eksik etmez. Celâl sıfatının tecellîsi de çok ağırdır. O'nun azabı da şiddetlidir. Bir âyet-i kerimede şöyle buyurmaktadır:

"Ey habibim, kullarıma haber ver ki, Ben affediciyim. Yine onlara söyle ki, Benim azabım çok şiddetlidir."

Görülüyor ki bir taraftan affedici, bir taraftan da azabı şiddetli olduğu bildirilmektedir, öyle ise hem Rabbimizden korkacağız, hem de rahmetini umacağız. Ümitsizlik de küfür, tamamen ümitlenmek de küfürdür. İkisinin arasında, ortalama bir yol tutmak en sağlam ve en muhkem bir harekettir.

Nice insanlar yapmış oldukları amellerine güvenmişler, Allah'a bağlanmamışlar, ibadetlerinde aldanmışlardır. Bazıları da hiç ibadet etmeden, yorulmadan, ağlayıp sızlamadan hemen cennete gireceklerini zannediyorlar. Bu da yanlıştır.

el-Muksit:

Her şeyi adalet üzerine düzgün yapan.

Cenab-ı Hak ne yaratmışsa hepsini muntazam ve güzel bir şekilde yaratmıştır. Hiç birisinde noksanlık bulmak mümkün değildir. Yerler, gökler, güneş, ay hepsi düzenli ve ölçülü bir halde yaratılmışlardır. Mevsimlerin gelmesi, gece ile gündüzün nöbet değiştirmesi cidden dikkati calip bir haldir. Bunda çok büyük ibretler vardır.

el-Câmi':

Toplayıcı ve birleştirici olan.

Her şeyi bir araya getiren ve birleştiren şüphesiz Allah'tır. Meselâ: Bir insanın bütün âzaları parçalansa, bir kısmını yer hayvanları, bir kısmını da deniz hayvanları yese, yine bir anda Rabbimiz onları toplar ve buna muktedirdir. Çünkü O, toplayıcı ve birleştiricidir. Âhirette Cenab-ı Hak bizlerin hepsini bir araya toplayacaktır. Âhiretin bir ismi de, toplanma birleşme günüdür.

el-Ganiyy:

Fazlasıyla zengin olup hiçbir şeye muhtaç olmayan.

Cenab-ı Hak ezelden Ganîdir. O, kimseye muhtaç değildir. Bütün mahlukat, zerresinden ferşine, karıncasından devesine kadar Hz. Allah'a muhtaçtırlar. İstediğini zengin, istediğini de fakir kılar. Çünkü fakirlik bazı insanlar için nimet olduğu gibi, zenginlik de bazı insanlar için nimettir. Çok zengin olup da isyan edenler vardır. Çok fakir kimseler var ki eğer onlar zen-

gin olmuş olsalardı, tamamen yoldan çıkmış olacaklardı. Cemiyetimizde bu çeşit kişileri sık sık görüyoruz.

el-Muğnî:

Dilediği kimseyi zengin yapan.

Allah istediği kullarını zengin kılar. Eğer o kimse bunun altından çıkar ve gerektiği şekilde o servetinin hakkını öder, zekâtını verir, hayır ve hasenatını yaparsa, o zenginlik onun için büyük bir nimet olur. Bu yüzden zenginlik ve fakirlik gelip geçicidir, onlara aldanmamak ve servete bağlanmamak lâzımdır. Çok kimse servetine aldanıp Allah'a âsi olmuşlardır.

el-Mâni':

Meydana gelecek olan şeylere mani olan.

İnsanların yapmış oldukları bir çok işleri sonuçlanmaz. Çünkü Mevlâ o işin başka şekle sokulmasına taraftardır. Bizim iyi dediğimiz şey, O'nun nazarında kötüdür. Hayır bildiğimiz bazı şeyler hakkımızda şerdir, fakat biz onun farkına varmıyoruz. Bunun için en iyisi, hakkımızda ne hayırlı ise onu bize ver diyelim. Ancak bu şekilde hareket edersek kurtulmuş olabileceğiz.

Ne mutlu herşeyini Mevlâ'sına teslim eden kimseye. Ne yazık her işte şüphelenip Allah'a bir türlü güveni olmayan kişilere!

ed-Dârr:

Sıkıntı ve zorluk veren şeyleri yaratan.

Tatlı, güzel şeyleri halkeden Rabbimiz olduğu gibi; acı, sıkıntılı ve kederli şeyleri de O yaratmıştır. Çirkin ve ızdırap veren şeyleri Rabbimiz yaratıyor, fakat bu tip işleri ve eziyetleri kul kendisi istiyor. Onun için Mevlâ yaratıyor. Buna ait bir misal verecek olursak: Bâzı insanlar, turşuyu sever, bâzısı da balı sever. Şu halde herkesin seveceği ve isteyeceği bir değildir. Allah Teâlâ kuluna zarar vermek istemez. Kul zararı kendisi ister. Onun için "Kendi düşen ağlamaz." denilmiştir. Bu hususta bir şâirimiz şöyle der.

"Ateşi elime aldım, ciğerime yerleştirdim. Ey benim efendim, ben kime şikâyet edeyim, zira ben kendimi yaktım."

en-Nâfi':

Menfaat veren şeyleri yaratan.

Kullara fayda sağlayacak ve iyilik getirecek şeyleri Rabbimiz hikmetinin icabı halkeder. Zaten her zaman bizim faydamıza ait şeyleri yaratmak istemektedir. Hayır şeyleri rızasıyle ve isteğiyle halkeder. Fakat çirkin ve günah işleri Allah istemeyerek yaratır. Bunda rızası yoktur. Kahrından yaratıyor. Onda rızası yoktur. Devamlı duâlarımızda iyi ve hayırlı işlerin yaratılmasını istemeliyiz, kötü işlerden ve zarar veren şeylerden kaçınmalıyız.

en-Nûr:

Nurlandıran ve gönüllere huzur veren.

Mevlâ bize îman nurunu, akıl nurunu bahşetmiştir. Bizi yokluk karanlığından varlık nuruna eriştirmiştir. Nuru da, karanlığı da O yaratmıştır. Fakat nur isteyene nur, karanlık isteyene de karanlık verir. Yerleri ve gökleri nurlandıran Hz. Allah bizleri de nuruyla nurlandırmış, îman nurunu kalbimizde yakmıştır. Onu ancak kendisi söndürür, başkası söndüremez. İman nuru güneşin nurundan çok daha parlak ve devamlıdır. Güneşin ziyası söner, ama imanın ziyası sönmez, kıyamete kadar sahibiyle beraberdir.

el-Hâdî:

Hidâyete ulaştıran, istediği kullarını hidâyete ulaştıran.

Hidâyet, Haktandır. O'nun hidâyeti olmadıkça cennete girmek mümkün değildir. O'nun hidâyeti ezelîdir. Bir âyetinde Peygamberimize şöyle buyurmuştur: *"Ey habibim, istediğini sen hidayet edemezsin, ancak Allah ona hidayet eder. Zira, hidayete ulaşacakların kimler olduğunu en iyi O bilir."* Onun için bütün duâlarımızda Hak'tan hidayet istemeliyiz. Fâtiha sûresini her namazın her rek'atında okurken bile Rabbimizden hidayet istiyoruz, "İhdinessırâtel-müstakîm = Bize doğru yolu nasip et, İslâm yolunu nâsip eyle." diye yalvarıyoruz. Ancak bu yalvarma yalnız ağızdan olmamalı; hem ağız, hem kalb birleşmeli, ancak o zaman dileklerimiz kabul olabilecektir.

el-Bedî':

Modelsiz, bir çok şeyleri meydana getiren.

Hiç benzeri ve modeli ortada olmadan çeşitli şeyleri yaratan Allah'tır.

Meselâ, insanın daha önce bir benzeri yok iken, yoktan var etmiş ve en güzel bir biçimde meydana getirmiştir. İşte bu Hakk'ın ezelî bir kudretidir. Bu kudret karşısında eğilmemiz ve Hakk'a daha fazla bağlanmamız lâzımdır. Her şeye rastlantı gözüyle bakmamalıyız. Binlerce ibret önümüze seriliyor. Onlara o gözle bakmalı ve ona göre değerlendirmeliyiz.

el-Bâkî:

Varlığının nihayeti olmayan.

Cenâb-ı Hakk'ın sonu yoktur. Evvelinin evveli olmadığı gibi, nihayetinin nihayeti de yoktur. Her şey son bulur, ama Hz. Allah son bulmaz. Çünkü O ebedîdir, sonu yoktur. Herşey helâk olacak, yani ölecek, fakat Mevlâ bâkî kalacaktır.

el-Vâris:

Mahlukatın esas sahibi.

Varis demek, başkasından kendisine kalan mala mirasçı olmak demektir. Bu ise Hak Teâlâ'ya lâyık değildir. Ancak O, sahiptir ve değerlendiricidir. Bütün kullarına mal ve servet veren O'dur. Yine o verdiği servetin asıl sahipliğine konacak olan da O'dur.

er-Reşîd:

Herkesi irşâd eden, doğru yola ulaştıran.

Cenab-ı Hak kullarını irşad eder, doğru yolu gösterir. Sırat-ı müstakîme delâlet eder. Bunun için kullar Hakk'ın târifine ve yol göstermesine önem vermelidirler. Kendi başına yürüyen, emir nehiy dinlemeyen insan daima felâkettedir.

es-Sabûr:

Fazlasıyla sabredici.

Allah'ın sabrı târif edilemiyecek kadar çoktur. Çünkü sabrı yaratan ve Kur'an'da yetmişten fazla sabır âyetleri indiren O'dur. Cenab-ı Mevlâ'nın ne kadar sabırlı olduğunu anlamak istersek, azıcık düşünmeyle anlarız. Meselâ, sabahtan akşama kadar Allah'a -hâşâ- küfredenler, O'na çirkin çirkin sözlerde bulunanlar, hâlâ yaşıyorlar. Onları hemen kahretmiyor, sabrediyor. So-

nuna kadar kuluna mühlet veriyor, fakat asla ihmal etmiyor. Çünkü ihmal Allah'a yakışmıyan bir noksanlıktır. "Verir kullarına mühlet, velâkın eylemez ihmal." denilmiştir.

Allah bizleri bu mübarek Esmâü'l-Hüsnâ sebebiyle affu mağfiret buyursun. Çocuklarımızı da bu isimleri kavramaya muvaffak eylesin. Âmin.

İsmullâhil A'zam Duâsı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَاجَمِيلُ يَااللّٰهِ، يَاقَرِيبُ يَااللّٰهُ، يَامُجِيبُ يَااللّٰهُ، يَاحَبِيبُ يَااللّٰهُ، يَارَؤُفُ يَااللّٰهُ،
يَاعَطُوفُ يَااللّٰهُ، يَامَعْرُوفُ يَااللّٰهُ، يَالَطِيفُ يَااللّٰهُ، يَاعَظِيمُ يَااللّٰهُ، يَاحَنَّانُ
يَااللّٰهُ، يَامَنَّانُ يَااللّٰهُ، يَادَيَّانُ يَااللّٰهُ، يَاسُبْحَانُ يَااللّٰهُ، يَااَمَانُ يَااللّٰهُ، يَابُرْهَانُ
يَااللّٰهُ، يَاسُلْطَانُ يَااللّٰهُ، يَامُسْتَعَانُ يَااللّٰهُ، يَامُحْسِنُ يَااللّٰهُ، يَامُتَعَالُ يَااللّٰهُ،
يَارَحْمٰنُ يَااللّٰهُ، يَارَحِيمُ يَااللّٰهُ، يَاكَرِيمُ يَااللّٰهُ، يَامَجِيدُ يَااللّٰهُ، يَافَرْدُ يَااللّٰهُ،
يَاوِتْرُ يَااللّٰهُ، يَااَحَدُ يَااللّٰهُ، يَاصَمَدُ يَااللّٰهُ، يَامَحْمُودُ يَااللّٰهُ، يَاصَادِقَ الْوَعْدِ
يَااللّٰهُ، يَاعَلِيُّ يَااللّٰهُ، يَاغَنِيُّ يَااللّٰهُ، يَاشَافِي يَااللّٰهُ، يَاكَافِي يَااللّٰهُ، يَامُعَافِي
يَااللّٰهُ، يَابَاقِي يَااللّٰهُ، يَاهَادِي يَااللّٰهُ، يَاقَادِرُ يَااللّٰهُ، يَاسَاتِرُ يَااللّٰهُ، يَاقَهَّارُ يَااللّٰهُ،
يَاجَبَّارُ يَااللّٰهُ، يَاغَفَّارُ يَااللّٰهُ، يَافَتَّاحُ يَااللّٰهُ، يَارَبَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ، يَاذَا
الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، اَسْئَلُكَ بِحَقِّ هٰذِهِ الْاَسْمَاءِ كُلِّهَا اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا كَمَا صَلَّيْتَ وَسَلَّمْتَ وَبَارَكْتَ
وَرَحِمْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ اِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ، رَبَّنَا اِنَّكَ
حَمِيدٌ مَجِيدٌ، بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Yâ Cemîlü yâ Allah. Yâ Karîbü yâ Allah. Yâ Mücîbü yâ Allah. Yâ Habîbü yâ Allah. Yâ Raûfu yâ Allah. Yâ Atûfu yâ Allah. Yâ Ma'rûfu yâ Allah. Yâ Latîfu yâ Allah. Yâ Azîmu yâ Allah. Yâ Hannânü yâ Allah. Yâ Mennânü Yâ Allah. Yâ Deyyânü yâ Allah. Yâ Sübhânü yâ Allah. Yâ Emânu yâ Allah.

Yâ Burhânu yâ Allah. Yâ Sultânu yâ Allah. Yâ Müste'ânu yâ Allah. Yâ Muhsinü yâ Allah. Yâ Müteâlü yâ Allah. Yâ Rahmânu yâ Allah. Yâ Rahîmü yâ Allah. Yâ Kerîmü yâ Allah. Yâ Mecîdü yâ Allah. Yâ Ferdü yâ Allah. Yâ Vitrü yâ Allah. Yâ Ahadü yâ Allah. Yâ Samedü yâ Allah. Yâ Mahmûdu yâ Allah. Yâ Sâdika'l-va'di yâ Allah. Yâ Aliyyü yâ Allah. Yâ Ganiyyü yâ Allah. Yâ Şâfî yâ Allah. Yâ Kâfî yâ Allah. Yâ Meâfî yâ Allah. Yâ Bâkî yâ Allah. Yâ Hâdî yâ Allah. Yâ Kâdiru yâ Allah. Yâ Sâtirü yâ Allah. Yâ Kahhâru yâ Allah. Yâ Cebbâru yâ Allah. Yâ Gaffâru yâ Allah. Yâ Fettâhu yâ Allah.

Yâ Rabessemâvâti vel-ardi yâ Zel Celâli Vel-İkrâmi. Es'elüke bi hakkı hâzihil esmâi küllihâ en tuselliye alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin, verham Muhammeden kemâ salleyte ve sellemte ve bârekte ve rahimte ve terahhamte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahime fil âlemîne Rabbenâ inneke Hamîdün Mecîdün. Bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn. Vel-Hamdülillahi Rabbil âlemîne.)[3]

Bu ism-i âzam duâsı tecrübe edilmiş bir duâdır. Rivayetlere göre, bir gün Peygamber Efendimiz, ashabıyle otururken, Cebrâil aleyhisselâm geldi ve dedi ki "Allah'ın selâmı üzerine olsun, Allah'ın sana selâmı vardır. Şu duâyı sana ve ümmetine armağan eylemiştir. Kim ki bu duâyı okur veya ezberlerse, kumlar adedince günahları olsa affu mağfiret olacaktır." Bunun fezâili hakkında birçok müjdeler mevcuttur. Bu duâ ihmal edilecek duâ değildir. Her zaman okunmalıdır. Bunun faydası hem dünyada ve hem de âhirette görülecektir. Çünkü bu duâ bizzat Hazreti Allah tarafından bildirilmiş, okunması tavsiye edilmiş ve Peygamberimizle ashab-ı kiram bu duâya ihlâsla sarılmışlardır. Her duâ aynı ağırlıkta ve aynı fazilette değildir. Aralarında mana ve önem taşıma bakımından fark vardır. İşte bu ismi âzam duâsı da böylece önem taşımaktadır. Ne mutlu bu duâlara devam eden kimselere. Her sıkıntılarını bu vesile ile önleyenlere.

Mâneviyat Takviyesi İçin Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ زَيِّنْ بِالْقُرْآنِ اَسْرَارَنَا، وَنَوِّرْ بِالْقُرْاٰنِ اَبْصَارَنَا، وَحَسِّنْ بِالْقُرْاٰنِ اَخْلَاقَنَا،
وَصَحِّحْ بِالْقُرْاٰنِ اَبْدَانَنَا، وَاَقْبِلْ بِالْقُرْاٰنِ طَاعَاتَنَا، وَاقْضِ بِالْقُرْاٰنِ حَاجَاتَنَا،

3. Mecmûatu'l-Ahzab, c. 1, s. 212.

وَاكْشِفْ بِالْقُرْاٰنِ غُمُومَنَا، وَاشْفِ بِالْقُرْاٰنِ اَمْرَاضَنَا، وَارْحَمْ بِالْقُرْاٰنِ اَمْوَاتَنَا،

وَاخْتِمْ بِالْقُرْاٰنِ اِيمَانَنَا بِرَحْمَتِكَ يَاأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahumme zeyyin bil-Kur'âni esrârenâ. Ve nevvir bil Kur'âni ebsârenâ. Ve hassin bil Kur'âni ahlâkanâ. Ve sahhih bil Kur'âni ebdânenâ. Ve akbil bil Kur'âni tâatena. V'ekzi bil Kur'âni hâcatenâ. V'ekşif bil Kur'âni gumûmenâ, v'eşfi bil Kur'âni emrâzenâ. V'erham bil Kur'âni emvâtenâ. V'ehtim bil Kur'âni imanenâ. Bi rahmetike yâ Erhamerrâhimîn.)

"Kur'anla içimi nurlandır Allah'ım. Kur'an'ın nuru ile gözlerimi nurlu kıl. Kur'an'la ahlâkımı güzelleştir. Kur'anla bedenlerimizi sağlamlaştır. Tâatlarımızı Kur'an sayesinde kabul et. Arzularımızı Kur'an sayesinde kabul buyur. Kur'an'ın berekâtıyle sıkıntılarımızı kaldır. Hastalarımıza Kur'an sayesinde şifa ver. Ölülerimize Kur'anla merhamet eyle. Sonunda Kur'an'la îmanımızı al. Rahmetinle bizi yarlığa. Ey merhamet edicilerin en merhametlisi."

Bu duâ çok mübarek bir duâdır. Her Kur'an okunmaya başlanacağı zaman okunması ve her sıkıntı anında tekrarlanması tavsiyeye şâyandır. Hem içimizi ve hem de dışımızı ancak bu duâ vesilesiyle parlatabileceğimize şüphe yoktur. Halis niyet ve sağlam itikat şarttır. Bütün duâlar bu esasa dayandırılarak yapılırsa, mutlaka makbul olurlar.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

KUR'AN-I KERİM İLE İLGİLİ DUÂLAR

KUR'AN-I KERİM İLE İLGİLİ DUÂLAR

Kur'an, semavî dinlerin sonuncusu olan müslümanlığın kutsal kitabıdır. Onun muhatabı, bir kabile veya bir millet değil, bütün beşeriyettir. Kur'an'ın ifadesine göre müslümanlık, insanlığın fıtrî dinidir. *"Allah'ın yarattığı fıtrat, ki bütün insanlar onunla yaratılmıştır. Allah'ın yaradılışında değişiklik yoktur. İşte en doğru din budur."*[1]

Bu itibarla Kur'an'ı tebliğ eden Hz. Muhammed'den evvel gönderilen bütün peygamberler, aynı dini tebliğ etmişlerdi. Bundan dolayı müslümanlık, tâ başlangıçtan beri bütün beşeriyeti kaplamakta ve tâ sonuna kadar bütün insanlığı kucaklayacak kabiliyettedir. Bütün peygamberlerin tebliğ ettikleri din aynı dindir. Ancak beşeriyetin değişen ihtiyaçlarına göre, esasda değil, fakat teferruatta değiştiğinden İslâmiyetin son şekli Peygamberimiz tarafından tebliğ ve Kur'an ile ifade olunan şeklidir.

"İslâm" kelimesi dinimizin özüdür. "İslâm" evvelâ müsâlemeti ifade eder. Bu itibarla müsâlemet, İslâmiyete hâkimdir. Kur'an-ı azîmüşşâna göre

---

1. Rum, 30.

müslüman, hem Rabbiyle, hem kendi cinsiyle sulh içinde yaşayan insandır.

Allah ile anlaşma; her kudsiyetin, her hayır ve lütfun menbâı olan Allah'ın iradesine bağlanmak; insanlarla anlaşmak, onlara ancak iyilik etmektir.

Kur'an bu iki sıfatı şu âyet-i kerimede icmâl ediyor:

"Kim kendini Allah'a teslim eder ve başkalarına iyilikte bulunursa Cenab-ı Hakkın mükâfaatına nâil olur ve hiç bir korku ve endişeye uğramaz."[2]

Kur'an-ı Kerim'e göre yegâne yol ve kurtuluş bundadır. Müslüman tam bir huzur içinde yaşadığından onun dimağı da, kalbi de itminân içinde yüzer. Müslümanın müslümana hürmeti "selâm" ile ifade olunur. *"Cennete girenlerin birbirine karşı sağlık dilekleri selâmdır."*[3]

"Belki onların orada duyacakları selâmdan ibârettir."[4]

Es-Selâm, yani müsâlemeti yaratan Allah'ın isimlerindendir. İslâmiyet insanları hak ve hakikata ulaştırır. O halde müsâlemet İslâmiyetin ruhudur. Ve müslümanlık müsâlemet dinidir. Bu itibarla Kur'an, beşeriyetin ihtiyaçlarını te'min ve bütün insanların hal ve hareketlerini sağlamlaştıran ilâhî bir kitaptır. Aynı zamanda bu kitâb bütün duâların özü ve kaynağıdır. Kişi Kur'an'la duâ ederse, arzusu yerine gelecek ve Mevlâ'sına kendisine özgü lisanıyle yalvaracaktır. Bu bakımdan Kur'an bütün duâlarımızın mecmûasıdır. Bunlara sadakatla sarılmak ve ona göre duâlarda bulunmak başta gelen ödevimizdir.

Kur'an-ı Kerim, bütün insanlığın kutsal kitabıdır. Kur'an-ı Kerim bütün beşeriyete rüşd ve ıslâh devri açan Hz. Muhammed'e vahiy suretiyle Cebrail tarafından indirildi. Vahye vasıta, Cebrâil aleyhisselâm oldu. 114 sûre ve 6666 âyet-i celîleden ibarettir. Âyetlerin hepsi tevatür yolu ile kaydolmuş, hiç birinde şek ve şüphe vuku bulmamıştır.

Kur'an'ın Üstünlüğü:

Kur'an bütün kitaplardan üstündür ve onun mûcizeliği ebedîdir. Tevrat, Zebur, İncil kitapları ile kıyas edilemeyecek derecede üstünlüğü ve ebedîliği vardır. Kur'an insanın istiklâl ve hürriyet içinde yaşamasını te'min etmiş ve insanlara adâlet üzerine yürümelerini emretmiştir.

2. Bakara, 112.
3. Yûnus, 10.
4. Vâkıa, 26.

Kur'an, âyetleri değiştirilmeden muhafaza edilen tek mukaddes bir kitaptır. Kur'an, Hz. Muhammed (s.a.v) Efendimize verilen sonsuz bir mûcizedir.

Kur'an-ı Kerim diğer semavî kitaplar gibi, yalnız bir zümreyi değil, bütün insanlığı alâkadar etmektedir. Kur'an-ı Kerim bütün ilimleri kapsamış, kuru yaş ne varsa hepsinden bahsetmiştir. Hz. Âdem'le başlayan din, Kur'an'la tamamlanmıştır. Nasıl gelmişse, öylece sadeliğini korumuş ve kıyamete kadar da koruyacağı hakkında Cenab-ı Hak tarafından te'minat verilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in âyetleri sahabeler tarafından, Peygamberimizin târifi üzerine vahiy kâtipleri tarafından yazılmıştır. Ayrıca Kur'an-ı Kerim'i bir çok sahabî ezberlemiştir.

Kur'an-ı Kerim inmeden önce haksızlık ve tecavüzler artmış; zulümler almış yürümüştü. Ancak Kur'an-ı Kerim'in koyduğu hükümlerle insanlık hakları dünyaya ilân edildi. Eşitlik prensipleri sağlandı.

Kur'an, Allah'a kulluktan başka, diğer her türlü esaret ve kulluğu reddeder. Bu gaye ile insanlar arasında bayrak açar, onları felâha sevkeder. Kişi veya cemiyeti Allah'ın emrettiği yola sevkeder.

Hülâsa: Kur'an hepimizin dayanacağı ve öğütlerinden faydalanacağı ilâhi bir kitaptır. Buna hürmet Allah'a hürmettir. Kur'an, dünyada bizim şifa depomuz, âhirette de şefâat kaynağımızdır. Bundan şifalanmayan ve buna inanmıyan kıyamette bunun hasretini ve pişmanlığını çekecektir. Kur'an ruhumuzun ve gönlümüzün cilâsıdır.

Kur'an, muhteşem âyetlerle, arş tedbirinden kâinatı idare eden Zât-ı ecell-i âlâ'yı ifade eder, cenneti müjdeler ve cehennemden kaçınmamızı öğütler. Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'e son derece hürmet gösterirler. Temiz olmazlarsa kitaba el sürmezler. Kur'anda: *"Lâ yemessuhu ille'l mutahharûn = Temizlenmiş olanlardan başkası ona el süremez."* buyurulmuştur.

Kur'an-ı Kerim'in Faziletiyle İlgili Hadisler:

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

"Sizin en hayırlınız, Kur'an-ı Kerim'i okuyan ve okutandır."(5)

5. *Câmiu's-Sağîr,* s. 146.

اِقْرَؤُا الْقُرْاٰنَ فَاِنَّهُ يَاْتِى يَوْمَ الْقِيٰمَةِ شَفِيعاً لِاَصْحَابِهِ

"Kur'an-ı Kerim'i okuyunuz. Zira Kur'an, kıyamet gününde kendisini okuyana şefaat edecektir."(6)

اِذَا اَحَبَّ اَحَدُكُمْ اَنْ يُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْيَقْرَأِ الْقُرْاٰنَ

"Sizden birisi Hz. Allah ile konuşmayı severse, huzuru kalb ile Kur'an okusun."(7)

اَشْرَافُ اُمَّتِى حَمَلَةُ الْقُرْاٰنِ وَاَصْحَابُ اللَّيْلِ

"Ümmetimin en şereflisi Kur'an'ı hıfz eden ve gece yarısı kalkıp tehec-cüd kılandır."(8)

اَفْضَلُ عِبَادَةِ اُمَّتِى تِلَاوَةُ الْقُرْاٰنِ نَظَرًا

"Ümmetin en fazîletli ibadeti Kur'an'a bakarak okumasıdır."(9)

مَنْ قَرَأَ فِى لَيْلَةٍ مِئَةَ اٰيَةٍ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الْغَافِلِينَ

"Kim ki gecede Kur'an'dan yüz âyet okursa gafillerden yazılmaz."(10)

مَنْ قَرَأَ يٰسۤ كُلَّ لَيْلَةٍ غُفِرَ لَهُ

"Kim ki her gece Yâsin-i şerif okursa, küçük günahları bağışlanır."(11)

مَنْ دَاوَمَ عَلٰى قِرَائَةِ يٰسۤ كُلَّ لَيْلَةٍ فَمَاتَ شَهِيدًا

---

6. *Râmuzu'l-Ahâdis*, s. 69.
7. *Kenzü'l-İrfan*, s. 45.
8. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.
9. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.
10. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.
11. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.

"Yâsin-i şerifi her gece okumaya devam eden kimse şehid olarak ölür."[12]

مَاآمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنِ اسْتَحَلَّ مَحَارِمَهُ

"Kur'an'ın haram kıldığını kim helâl kılarsa, Kur'an'a inanmamış demektir.[13]

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَلْيَسْأَلِ اللّٰهَ بِهِ، فَإِنَّهُ سَيَجِيءُ أَقْوَامٌ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ يَسْأَلُونَ
بِهِ النَّاسَ

"Her kim Kur'an-ı Kerim'i okursa mukabilini Allah'tan istesin. Zira fazla geçmeden Kur'an'ı okuyup da insanlardan dilenen bir cemiyet gelecektir."[14]

إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ

"Gönlünde Kur'an'dan bir âyet bulunmayan kişinin içi yıkık ev gibidir."[15]

فَضْلُ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ الرَّحْمٰنِ عَلَى سَائِرِ خَلْقِهِ

"Kur'an'ın diğer kelâmlar üzerindeki üstünlüğü, Allah'ın kulları üzerindeki üstünlüğü gibidir."[16]

إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الصَّمْتَ عِنْدَ ثَلَاثٍ، عِنْدَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ، وَعِنْدَ الزَّحْفِ، وَعِنْدَ
الْجَنَازَةِ

"Cenâb-ı Hak üç yerde sükûtu sever: Kur'an okunurken, harb esnasında, cenâzenin yanında."[17]

---

12. *Kenzü'l-İrfan*, s. 47.
13. *Mahzenu'l-Ulûm*, s. 48.
14. *Mahzenu'l-Ulûm*, s. 48.
15. *Mahzenu'l-Ulûm*, s. 60.
16. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.
17. *et-Terğîb ve't-Terhîb*, c. 2, s. 119.

اِقْرَاِ الْقُرْاٰنَ مَا نَهَاكَ، فَاِذَا لَمْ يَنْهَكَ فَلَسْتَ تَقْرَؤُهُ

"Kur'an'ı, emrine ve nehyine uyarak oku. Yoksa okumuş sayılmazsın."[18]

Kur'an-ı Kerim'in fazileti hakkında bir kaç hadis-i şerif sıralamış olduk. Daha bir çok hadis-i şerifler Kur'an'ın üstünlüğünü isbat ediyor. Biz burada bir kaç tane sıralayabildik. Hepsini sıralamak mümkün değildir. Şunu kesinlikle bilmeliyiz ki, Kur'an bütün duâların menbaıdır. Hangi sûreyi ve hangi âyeti duâ niyetiyle okursak, faydasını inşaallah bulacağız. Çünkü Kur'an'dan şifa bulmayan başka şeyden hiç bulamaz. İlâçlar müstesna, tedavi olmamız ve doktora gitmemiz şarttır. Buna diyeceğimiz yoktur.

Kur'an Okunurken Okunacak Duâ:

رَبَّنَا اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

(Rabbenâ âmennâ fektübnâ ma'aşşâhidîn.)

"Ey Rabbimiz, bize indirdiğin kitaba inandık, Resûle de uyduk. Bu halde bizi şahitlerle beraber yaz."[19]

Bu duâ Kur'an'a yapışırken ve Kur'an okunacağı anda okunan duâdır. Aynı zamanda Kur'an'dan bir âyettir. Bu bakımdan okunacak Kur'an'ın feyizli olması bakımından eûzü besmele çekmeden önce bu duânın okunması faydadan hâli değildir.

اَللّٰهُمَّ بِالْحَقِّ اَنْزَلْتَهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ، اَللّٰهُمَّ عَظِّمْ رَغْبَتِى فِيهِ، وَاجْعَلْهُ نُورًا
لِبَصَرِى وَشِفَاءً لِصَدْرِى، اَللّٰهُمَّ زَيِّنْ بِهِ لِسَانِى، وَجَمِّلْ بِهِ وَجْهِى، وَقَوِّ
بِهِ جَسَدِى، وَارْزُقْنِى تِلَاوَتَهُ عَلَى طَاعَتِكَ اٰنَاءَ اللَّيْلِ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ،
وَاحْشُرْنِى مَعَ النَّبِىِّ ﷺ وَاٰلِهِ الْاَخْيَارِ

(Allahumme bilhakki enzeltehü ve bil hakki nezele. Allahumme azzim rağbetî fîhi vec'alhü nûren li basarî ve şifâen lisadrî. Allahumme zeyyin bihi

18. *Kenzü'l-İrfan*, s. 46.
19. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 591. (Âl-i İmran, 54).

lisânî ve cemmil bihi vechî ve kavvî bihi cesedî, verzuknî tilâvetehu alâ tâatike ânâelleyli ve etrâfennehâri. Vahşürnî ma'annebiyyi sallallahü aleyhi veselleme ve âlihil ahyâri.)

"Allahım, inzal ve nazil kıldığın Kur'an hakkı için, Allah'ım Kur'an'a karşı rağbetimi arttır, gözlerime Kur'an'ı ışık yap, göğsüme Kur'an'ı şifa yap.

Allah'ım, Kur'an'la dilimi zînetlendir, yüzümü güzelleştir ve vücudumu da Kur'an'la kuvvetleştir. Okumasını emrin üzerine rızıklandır, gece ve gündüz Kur'an okumamı nasip et ve beni Resûlü Ekrem ile ve O'nun en seçkin âl ve ashabıyla birleştir."[20]

Bu mübarek duâ Kur'an okunurken okunması için tavsiye edilmektedir. Bilhassa Kur'an'la nurlanmanın, iç ve dış âzalarımızın parlanması için okunacak duâdır. Hz. Muhammed Mustafa Efendimiz Kur'an okurken bu duâyı okuduğu da rivayet edilmektedir. Hiç şüphe yoktur ki bu duâ çok lüzumlu ve çok yerinde bir duâdır. Nasıl ki namazın arkasında ve her çeşit ibadetlerin arkasında duâ yapılıyorsa Kur'an okunurken bu da okunmalıdır.

Kur'an'ı Hıfz Etmenin Duâsı:

آمَنْتُ بِاللّٰهِ الْوَاحِدِ الْحَقِّ الْمُبِينِ، وَحْدَهُ لَاشَرِيكَ لَهُ وَكَفَرْتُ بِمَا سِوَاهُ

(Âmentü billâhil vâhidil el-hakkil mübîni. Vahdehü lâ şerîke lehü vekefertü bimâ sivâhu.)

"Tek olan, her şeyi açık ve zâhir olan Allah'a inandım. Zira O tekdir, şerîki yoktur. O'nun gayrisine inanmıyorum, kabul etmiyorum."[21]

Bu duâ, ezberlemeye başlıyan hafızların okuyacakları duâdır. Kısadır fakat özlüdür. Birçok muteber hadis kitaplarımızda yazılıdır. Mesela, İbni Mâce, Beyhakî ve Tirmizî kitaplarında mevcuttur. Onun için mutlaka Kur'an ezberlemeye başlarken bu duâyı üç defa okumalı ve ondan sonra Kur'an'ın hıfzına başlamalıyız.

Tilâvet Secdesinden Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى مِنَ السَّاجِدِينَ بِوَجْهِكَ الْمُسَبِّحِينَ بِحَمْدِكَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنَ
الْمُسْتَجِرِينَ بِاَمْرِكَ

20. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 592.
21. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 592.

(Allahummec'alnî minessâcidîne bivechikel müsebbihîne bihamdike ve eûzü bike minel müste'cirîne bi emrike.)

"Allah'ım, beni secde edenlerden ve Senin zâtına tesbih ve hamdedenlerden eyle. Hakaret edenlerden ve emrini dinlemeyenlerden Sana sığınırım."[22]

Kur'an-ı Kerim'de ondört tane tilavet secdesi vardır. Bu tilavet secdeleri yapıldıktan sonra arkasından bu duâ okunacaktır. Zira bundan başka dualar da vardır. Fakat Gümüşhane'li merhum Ahmet Ziyaüddin Efendi bu duâyı tavsiye etmektedir. Resûlü Ekrem efendimiz tilâvet secdesini yaptıktan sonra bu duâyı okumuştur ve bizim de okumamızı tavsiye buyurmuştur.

Âmene'r-Resûlü:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه۪ وَالْمُؤْمِنُونَ، كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪
وَرُسُلِه۪، لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِه۪، وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ، لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَٓا اِنْ نَس۪ينَٓا اَوْ اَخْطَأْنَا، رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَٓا اِصْرًا
كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِنَا، رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِه۪، وَاعْفُ
عَنَّا، وَاغْفِرْ لَنَا، وَارْحَمْنَا، اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ

"O peygamber kendisine Rabbinden indirilene îman etti, mü'minler de. (Onlardan) her biri Allah'a, O'nun meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandılar. 'Onun (Allah'ın) peygamberlerinden hiç birini diğerlerinin arasından ayırmayız, (hepsine inanırız). Dinledik, (kabul ettik, emrine) itâat ettik. Ey Rabbimiz, mağfiretini (isteriz). Son varışımız ancak Sanadır.' dediler.

Allah hiçbir kimseye gücünün yeteceğinden başkasını yüklemez. (Herkesin) kazandığı (hayır) kendi faydasına, yaptığı (şer) kendi zararınadır.

Ey Rabbimiz; unuttuk, yahut yanıldıysak bizi tutup sorguya çekme.

---

22. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 591.

Ey Rabbimiz; bizden evvelkilere yüklediğin gibi üstümüze ağır bir yük yükleme. Ey Rabbimiz, takat getiremiyeceğimizi bize taşıtma. Bizden (sadır olan günahları) sil, bağışla, bizi yarlığa, bizi esirge. Sen Mevlâ'mızsın bizim. Artık kâfirler gürûhuna karşı da bize yardım et.''(23)

Resûlullah, Âmener-Resûlü'yü okumamızı tavsiye buyurmuş ve bunun mânevî sevabının sonsuzluğunu belirtmiştir. Kendileri her yatsı namazının arkasında bunu okumuşlar ve bizlerin de okumasını istemişlerdir.

Kim ki Âmene'r-Resûlü'yü okur ve o gece ölürse, hükmen şehidlik sevabıyla âhirete göçer, denilmiştir. Bu bakımdan bunun çok sevabı vardır. İnanarak bunu okumak, her gece yatmadan evvel okumak çok faydalıdır. Bu hususta zerre kadar tereddüd yoktur.

Rivayet edildiğine göre Peygamberimiz mîraca teşrif ettiği zaman, sûre-i Bakara'nın son iki âyeti bizzat Cenab-ı Hak tarafından kendisine verilmiş ve büyük lütuf olarak Resûlullah'a bağışlanmıştır. Biz de aynı inançla buna devam ettiğimiz an, Resûlullah'ın hem şefâatına mazhar olacak ve hem de âhiretimize ait çeşitli kazançlar elde etmiş olacağız.

Haşr Sûresinin Son Âyetleri:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ،
هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ، اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ، الْمُتَكَبِّرُ، سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ، هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى، يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ، وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

''O, öyle bir Allah'dır ki kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. (O) gizliyi de bilendir, âşikârı da. O, çok esirgeyen, çok bağışlayandır.

O, öyle Allah'dır ki kendisinden başka hiçbir tanrı yoktur. (O) mülk-ü melekûtun yegâne sahibidir. Noksanı mûcip herşeyden pâk ve münezzehtir.

---

23. Bakara, 285-286.

Selâm ve selâmetin tâ kendisidir. Emn ü emân verendir. Herşeye nigehbândır. Gâlib-i mutlaktır. Halkın halini kemâl-i salâha götürendir. Büyüklükte eşi olmayandır. Allah (müşriklerin kendisine) katmakta oldukları her ortaktan münezzihdir.

O, öyle Allah'dır ki, vücuda getireceği her şeyi hikmeti muktezâsınca, takdir edendir. Onları var edendir. Varlıklara suret verendir. En güzel isimler O'nun'dur. Göklerde ve yerde ne varsa (hepsi) O'nu tesbih (ve tenzih) eder. O, gâlib-i mutlaktır. Yegâne hüküm ve hikmet sahibidir."[24]

Peygamberimiz her sabah namazından sonra Haşr sûresinin sonundaki bu üç âyet-i kerimeyi okurdu. Ümmetinin de okumasını istemiştir. Çünkü bu âyetlerde şümullu mana vardır. Dilekler bunun sayesinde kabul edileceği kuvvetli deliller vardır.

Akşam ve sabah buna devam etmemiz bizim için çok sevap olduğu gibi, işlerimizin de kolaylıkla hallolması bakımından da bizlere çok müjdeler verilmektedir. Resûlullah Efendimiz, bu âyetlerin okunmasında çok büyük fazilet olduğunu bildiriyor ve bizlere devam etmemiz için öğüt veriyor.

Hülâsa: Bunlara devam etmemizde hem maddî ve hem de mânevî bakımından çok büyük faydalar mevcut olduğu şüphe götürmez bir hakikattır. Bilhassa sabah namazının farzından sonra okunması ve akşam yatacağımız anda okunmasında bambaşka hasletler ve faydalar vardır.

Bu âyetleri okuyup yatan insana şeytanlar hulül etmez, kendisine vesvese denen hastalık ârız olmaz.

24. Haşr, 22-24.

Yâsin-i Şerif:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يٰسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْماً مَآ اُنْذِرَ اٰبَآؤُهُمْ فَهُمْ
غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰى اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ اِنَّا جَعَلْنَا
فِى اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالاً فَهِىَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ
اَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَآءٌ
عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ
وَخَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِى
الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَاقَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِى اِمَامٍ
مُبِينٍ ﴿١٢﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً اَصْحَابَ الْقَرْيَةِ اِذْ جَآءَهَا
الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾ اِذْ اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا اِنَّا
اِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَآ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَآ اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ
شَيْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ اِنَّا اِلَيْكُمْ
لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَآ عَلَيْنَا اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ
لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَائِرُكُمْ
مَعَكُمْ اَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ مِنْ اَقْصَا الْمَدِينَةِ
رَجُلٌ يَسْعٰى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اِتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْراً
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِىَ لَا اَعْبُدُ الَّذِى فَطَرَنِى وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾
ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ اٰلِهَةً اِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَاتُغْنِ عَنِّى شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا
وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ اِنِّى اِذًا لَفِى ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾ اِنِّى اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ

فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَيْتَ قَوْمِى يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا
غَفَرَ لِى رَبِّى وَجَعَلَنِى مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾ وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ
مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ اِنْ كَانَتْ اِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَاِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾ يَاحَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَايَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلاَّ كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ
لاَيَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَاِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ
الْاَرْضُ الْمَيْتَةُ اَحْيَيْنَاهَا وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا
جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
وَمَاعَمِلَتْهُ اَيْدِيهِمْ اَفَلاَ يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذِى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا
مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لاَيَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الَّيْلُ
نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَاِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ
كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لاَالشَّمْسُ يَنْبَغِى لَهَا اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلاَ الَّيْلُ
سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ
فِى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَايَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ
نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلاَ صَرِيخَ لَهُمْ وَلاَهُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ اِلاَّ رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعاً
اِلٰى حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ اَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلاَّ كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَآءُ اللّٰهُ اَطْعَمَهُ اِنْ اَنْتُمْ اِلاَّ فِى ضَلاَلٍ
مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَايَنْظُرُونَ
اِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً

وَلاَ اِلٰى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ
اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ
الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ اِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لاَ تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلاَ تُجْزَوْنَ اِلاَّ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾ اِنَّ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾
هُمْ وَاَزْوَاجُهُمْ فِى ظِلاَلٍ عَلَى الْاَرَائِكِ مُتَّكِؤُنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ
وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلاَمٌ قَوْلاً مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَازُوا الْيَوْمَ
اَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يَا بَنِى اٰدَمَ اَنْ لاَ تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ
اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَاَنِ اعْبُدُونِى هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
اَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلاًّ كَثِيرًا اَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى
اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ
نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلٰى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ
نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلاَ يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ اَفَلاَ يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا
يَنْبَغِى لَهُ اِنْ هُوَ اِلاَّ ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُبِينٌ ﴿٦٩﴾ لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ
الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَا
اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يَاْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ اَفَلاَ يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا
مِنْ دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لاَ يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلاَ يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ

مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلاً وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ
رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ
عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ اَلَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَا اَنْتُمْ مِنْهُ
تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى اَنْ يَخْلُقَ
مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

1- Yâsin.

2- O hikmet dolu Kur'an'a yemin ederim ki,

3- Sen (Habibim) hiç şüphesiz (Hak cânibinden) gönderilen peygamberlerdensin.

4- Dosdoğru bir yol üzerindesin.

5- Bu Kur'an yegâne galib, çok esirgeyici Allah'ın indirdiği bir kitaptır.

6- Bunun hikmeti de, ataları azâb ile korkutulmamış, bu yüzden kendileri gaflet içinde kalmış olan bir kavmi korkutmandır.

7- Andolsun ki bunların çoğunun üzerine o sözü hak olmuştur. Artık bunlar iman etmezler.

8- Hakikat, biz onların boyunlarına öyle lâleler geçirdik ki, bunlar çenelerine kadar dayandı. Şimdi onlar, kafaları ve burunları yukarı kaldırılmış haldedirler.

9- Biz hem önlerinden bir sed, hem arkalarından bir sed çektik. Böylece onları sarıverdik. Artık görmezler.

10- Onları ha korkutmuşsun, ha korkutmamışsın onlarca birdir. İman etmezler.

11- Sen ancak o zikre uyan ve çok esirgeyici (Allah)'a gaibâne büyük saygı gösteren kimseleri inzâr edeceksin. İşte sen onları hem mağfiretle, hem çok şerefli mükâfatla müjdele.

12- Hakikat, ölüleri biz diriltiriz, biz. Önden gönderdikleri şeyleri ve bıraktıkları eserleri de biz yazarız. Biz her şeyi apaçık bir kitapta saymışızdır.

13- Onlara o şehir yârânını misâl getir. Hani oraya elçiler gelmişti.

14- Biz o zaman kendilerine iki elçi göndermiştik de onları tekzib etmişlerdi. Biz de bir üçüncü ile takviye etmişdik de "Hakikat biz size gönderilmiş elçileriz" demişlerdi.

15- Onlar: "Siz dediler, bizim gibi insandan başka kimseler değilsiniz. Hem Rahman hiçbir şey indirmemiştir. Siz yalan söyler kimselerden başkası değilsiniz."

16- Dediler: "Rabbimiz biliyor ki biz hakikaten size gönderilmiş elçileriz.

17- Bizim üzerimize düşen vazife apaçık tebliğden başkası değildir."

18- Dediler: "Doğrusu biz sizin yüzünüzden uğursuzlandık. Eğer vazgeçemezseniz, andolsun, sizi mutlak taşlarız. Bizden size muhakkak acıklı bir işkence de dokunur."

19- Onlar da: "Sizin uğursuzluğunuz, dediler; kendi beraberlerinizdedir. Size nasihat edilirse mi? Hayır, siz haddi aşıp taşanlar güruhusunuz."

20- O şehrin en uç kenarından koşarak bir adam geldi. "Ey kavmim, dedi; uyun o gönderilmiş olanlara."

21- "Uyun sizden hiçbir ücret istemeyen o kimseler. Onlar hidâyete ermiştir."

22- "Ben, beni yaratana neden kulluk etmeyecekmişim? Siz ancak O'a döndürüleceksiniz."

23- "Ben O'ndan başka tanrılar edinir miyim? Eğer O çok esirgeyici (Allah) bana bir zarar dilerse onların şefâati bana hiçbir şeyle fayda vermez. Onlar beni asla kurtaramazlar."

24- "Şüphesiz ben o takdirde mutlak apaçık bir sapıklık içindeyim demektir."

25- "Gerçek ben Rabbinize iman etdim. İşte bunu benden duyun."

26- (Ona): "Gir cennete" denildi. (O da) "No'lurdu, dedi; kavmim keşke bilselerdi."

27- "Rabbimin beni yarlığadığını, beni cennetle ikram edilenlerden kıldığını."

28- Ondan sonra kavminin üzerine gökden hiçbir ordu indirmedik, indiriciler de değildik.

29- (Onların yakalanması, yahud ukûbeti) bir tek sayhadan başka bir şey değildi. Artık hemen sönüverenler oldular.

30- Ey kulların üzerine çöken büyük hasret; onlar kendilerine herhangi bir peygamber gelmeye dursun, ille onunla istihzâ ederlerdi.

31- Kendilerinden evvel nice nesilleri helâk etdiğimizi bunların bir daha onlara dönmez ümmetler olduklarını müşrikler görür gibi bilmediler mi?

32- Onların hepsi de, muhakkak, toptan bizim karşımıza ihzaren getirilmişlerdir.

33- Ölü toprak ki biz onu canlandırdık. İçinden dâneler çıkardık da ondan yeyip duruyorlar, onlar için bir ibrettir.

34- Biz orada hurmalıklardan, üzüm bağlarından nice bostanlar yaptık. İçlerinde pınarlardan nicesini fışkırttık.

35- Allah'ın yarattığı mahsulden ve kendi ellerinin yaptıklarından yemeleri için. Hâlâ şükretmeyecekler mi?

36- Yerin bitirmekte olduğu şeylerden, kendilerinden ve daha bilemeyecekleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah'ın şânı ne kadar yücedir, münezzehtir.

37- Gece de onlar için bir âyettir. Biz ondan gündüzü sıyırıp çıkarırız. Bir de bakarlar ki karanlığa girmişlerdir onlar.

38- Güneş de kendi karargâhında cereyan etmektedir. Bu, mutlak galib, her şeyi hakkıyle bilen Allah'ın takdiridir.

39- Ay'a gelince, biz ona da menzil mikdarları tayin ettik. Nihayet o, eski hurma salkımının eğri çöpü gibi hale dönmüştür.

40- Ne güneşin aya erişip çatması, ne de gecenin gündüzü geçmiş olması gerekmez. Hepsi de ayrı ayrı birer felekte yüzerler.

41- Onlar için bir âyet de bizim, onların zürriyetlerini o dopdolu gemilerde taşımış olmamız;

42- Ve kendilerine bunun gibi binecekleri nice şeyleri yaratmış bulunmamızdır.

43- Eğer dilersek onları suda boğarız. O surette kendileri için bir imdadcı da yoktur, onlar kurtarılamazlar da.

44- Meğer ki bizden bir esirgeme ve daha bir zamana kadar yaşatma mukadder ola.

45- Onlara: "Önünüzdekinden de, arkanızdakinden de sakının. Tâ ki esirgenesiniz" denildiği zaman yüz çevirirler.

46- Onlara Rablerinin âyetlerinden herhangi bir âyet gelmeye dursun, ille ondan yüz çeviricidirler.

47- Onlara: "Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden hayra harc edin" denilince o küfredenler, iman edenlere şöyle dediler: "Allah'ın dileseydi yedireceği kimseye biz mi yedirecek mişiz? Siz apaçık bir sapıklıkta bulunanlardan başkaları değilsiniz."

48- "Siz doğru söyleyenlerseniz bu tehdidin tehakkuku ne zaman söyleyin!" derler.

49- Onlar birbirleriyle itişip dururlarken kendilerini yakalayacak bir tek sayhadan başkasını gözetmezler.

50- İşte o zaman bunlar bir vasiyyetde bile bulunamazlar. Hatta o vakit ailelerine dahi dönecek halde değildirler.

51- Sûr'a üfürülmüştür. Artık bakarsın ki onlar kabirlerinden kalkıp Rablerine doğru koşup gidiyorlar.

52- O zaman şöyle demişlerdir: "Eyvah, bizi uyuduğumuz yerden kim kaldırdı? Bu çok esirgeyici Allah'ın va'd ettiği şey, gönderilen peygamberler meğer doğru söylemiş."

53- Bu, bir tek sayhadan başkası değildir. Artık onlar topdan ve derhal izharen önümüze getirilmişlerdir.

54- İşte bugün kimseye hiçbir şeyle haksızlık edilmez. Siz de yapar olduğunuzdan başkasıyla mukabele görmezsiniz.

55- Şüphe yok ki bugün cennet yârânı mesrur-u handân bir zevk ve eğlence içindedirler.

56- Kendileri de, zevceleri de cennet gölgelerindedirler. Tahtların üstüne kurulup dayanmışlardır.

57- Orada taze yemişler onların, temenni edecekleri herşey onlarındır.

58- Çok esirgeyici Rablerinden bir de selâm vardır.

59- "Ey günahkârlar, bugün siz bir tarafa ayrılın!" (denilecek).

60, 61- (Allah) "Ey Âdem oğulları, şeytana tapmayın. Çünkü o, sizin için Rabbinizden ayıran bir düşmandır. Bana ibadet edin. İşte doğdoğru yol budur, diye size emr etmedim mi?" buyuracak.

62- Andolsun ki şeytan sizden birçok halkı saptırmıştı. O vakit neye akıl etmiyordunuz?

63- İşte bu, öteden beri tehdid edilegeldiğiniz cehennemdir.

64- Küfür edişinize mukabil girin oraya.

65- O gün ağızlarının üstüne mühür basarız. Ne irtikâb ediyor idiyseler bize elleri söyler, ayakları ve diğer uzuvları da şâhidlik eder.

66- Eğer dileseydik onları gözlerinin üzerinden silme kör yapardık da yolda koşuşup didişip kalırlardı. Artık nasıl göreceklerdi?

67- Yine dileseydik onları oldukları yerde suratlarını değiştirip bambaşka çirkin bir mâhiyete getirirdik de ne ileri gitmeye, ne geri dönüp gelmeye güçleri yetmezdi.

68- Kime uzun ömür veriyorsak onun yaratılışını baş aşağı ediyoruz. Buna da akılları ermiyor mu?

69- Biz ona şiir öğretmedik, bu ona yakışmaz da. O'nun getirdiği kitab bir öğütden ve hükümleri açiklayan bir Kur'an'dan başkası değildir.

70- Bu da hayatı olan kimselere gelecek tehlikeleri haber vermek ve kâfirlere o söz hak olmak içindir.

71- Ellerimizin işleyip yaptıklarından kendileri için bunca davarlar yaratdığımızı, bu sayede onlara mâlik olmuş bulunduklarını da görmediler mi?

72- Biz onları kendilerine musahhar kıldık. İşte binecekleri bunlardan, yiyecekleri bunlardandır.

73- Bunlarda kendileri için daha nice menfaatlar ve içecekler vardır. Hâlâ şükür etmezler mi?

74- Onlar Allah'ı bırakıb güya kendileri yardıma mazhar edilecekler ümidiyle başka mâbudlar edindiler.

75- Ki bunlar onlara asla yardım edemezler. Bilâkis kendileri bunlar için hazırlanmış bir sürü avanedir.

76- O halde habibim, onların lafı seni üzmesin. Şüphe yok ki biz onların neler gizlemekte olduklarını, neler açıklayageldiklerini biliyoruz.

77- İnsan kendisini bir nutfeden yaratdığımızı görür gibi bilmedi mi ki şimdi o açıkdan açığa müfrit bir muhasım kesimektedir.

78- O, kendi yaratılışını unutarak bize bir misal getirdi: "Bu çürümüş kemiklere kim can verecekmiş?" dedi.

79- Habibim de ki: "Onları ilk defa yaratan diriltecek. O, her yaratmayı hakkıyle bilendir."

80- O, yemyeşil ağaçtan sizin için bir ateş çıkarandır. İşte bakın ateşi ondan çakıb alıyorsunuz.

81- Gökleri ve yeri yaratan Allah, onlar gibisini yaratmaya kâdir değil midir? Elbette kâdirdir. O, bütün kâinatı yaratandır, her şeyi hakkıyle bilendir.

82- O'nun emri, bir şeyi dilediği zaman, ona ancak, "ol" demesinden ibarettir. O da oluverir.

83- Demek her şeyin mülk-ü tasarrufu ve kudreti kendi elinde bulunan Allah'ın şânı ne kadar yücedir, münezzehdir. Siz ancak O'na döndürülüp götürüleceksiniz.

Yâsin-i Şerif'in Fazîleti:

Yâsin, müslümanlar tarafından gece gündüz okunan bir sûredir. Çünkü o 1400 küsur seneden beri müslümanların dillerinden eksik olmamış ve gönüllerinden ayrılmamıştır.

Peygamberimiz Yâsin-i Şerif'in fazileti hakkında şu hadis-i şerifleri bildirmiştir:

1- Peygamberimiz buyuruyor: *"Cenab-ı Hak Tâhâ ve Yâsin sûrelerini yerleri ve gökleri yaratmadan bin sene önce kendisi bizzat okumuştu. Melekler Kur'an sesini duyunca, 'Müjdeler olsun şu sûrelerin ineceği ümmete, yine müjdeler olsun şu sûreleri hıfz edenlere ve bu sûrelerle konuşanlara.' dediler."*(25)

2- *"Yâsin sûresi Kur'an'ın kalbidir. Âhireti niyet ederek okuyan mutlaka af olunur. Ölülerinizin üzerine Yâsin okuyunuz."*(26)

3- Peygamberimiz buyuruyor: *"Her şeyin kalbi vardır. Kur'an'ın kalbi de Yâsin'dir. Kim Yâsin okursa Kur'an'ı on defa hatmetmiş kadar sevap alacaktır."*(27)

4- *"Kim ki geceleyin Allah rızası için Yâsin okursa Allah günahlarını bağışlar. Sizler de ölülerinize Yâsin okuyunuz."*(28)

5- Enes (r.a)'nın Peygamberimizden rivayet ettiğine göre Peygamberimiz şöyle buyuruyor: *"Kim ki her gece Yâsin-i Şerifi okumaya devam ederse*

26. Ma'kıl bin Yesâr'dan rivayet edilmiştir.
27. Tirmizî, Hz. Enes'ten rivayet etmiştir.
28. Taberânî, Ebu Hureyre'den rivayet etmiştir.

öldüğü zaman şehid olarak ölür."[29]

6- Yine Peygamberimiz buyuruyor: *"Kim ki Yâsin-i Şerifi okursa cennet kapıları ona açılır. İstediği kapıdan oraya girer. Onun için ne azap ve ne de hesap vardır. Her âyetine karşılık on bin sevap verilir."*[30]

7- Peygamber efendimiz buyuruyor: *"Cennet ehli ancak Tâhâ ve Yâsin sûrelerini okuyacaklardır."*[31]

8- Resûlullah (s.a.v) buyuruyor: *"Kim her cuma ziyaret ederek annesi ve babasının veya ikisinden birisinin kabri başında Yâsin okursa, Cenab-ı Hak her harfine karşılık ona mağfiret buyurur."*[32]

9- *"Kim gece Yâsin okursa sabahleyin bağışlanmış olarak kalkar."*[33]

10- *"Her şeyin kalbi var; Kur'an'ın kalbi de Yâsin'dir. Kim Allah rızası için Yâsin okursa Allah onu bağışlar ve Kur'an'ı 22 defa hatmetmiş kadar ona sevap verilir."*[34]

11- Hz. Ali (r.a)'nın rivayet ettiğine göre Peygamberimiz şöyle buyuruyor:

"Yâsin okuyunuz; zira onda yirmi bereket vardır. Aç okursa doyar, çıplak okursa giyinir, bekâr okursa evlenir, korkan okursa korkudan kurtulur, mahkum okursa kurtulur, misafir okursa arzusuna kavuşur, yolunu kaybeden okursa yolunu bulur, ölünün yanında okunursa ölünün azabı azalır, susuz kalan okursa susuzluğu diner, hasta okursa şifa bulur."[35]

12- Peygamber Efendimiz buyuruyor:

"Kim Yâsin ve Duhân sûresini Cuma gecesinde, inanarak ve sevabını umarak okursa geçmiş günahları bağışlanır."[36]

---

29. Taberânî.
30. Taberânî.
31. Deylemî, Ebu'ş-Şeyh, İbnü'n-Neccar.
32. Taberânî, İbni Mâce.
33. Câmiu's-Sağîr.
34. Tirmizî, Dârimî.
35. Deylemî, Taberânî.
36. Beyhakî.

13- *Kim Cuma gecesinde iki rekât namaz kılar ilk rekâtında Yâsin, ve ikinci rekâtında Tebârekellezî sûresini okursa Allah ona her harf için bir nur verir, önünü ışıklandırır, amel defterini sağ eliyle alır, cehennemden kurtulmaya kendisine berat verilir. Yakınlarından 70 kişiye şefaat eder."*(37)

14- Resûlullah Efendimiz buyurur:

"Kim Cuma günü Yâsin ve Saffât sûrelerini okur, sonra Allah'tan bir şey isterse Cenab-ı Allah istediğini ona verecektir."(38)

15- *"Kim Yâsini yazar ve suyunu içerse kalbine bin tane şifa ilacı girer. Rahmet ve merhamet duyguları çoğalır."*(39)

Görülüyor ki Yâsin'in çok büyük faziletleri vardır. Bunları burada saymakla bitiremiyeceğiz. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın kelâmının sonu yoktur. Kendi büyüklüğünün sonu olmadığı gibi, kelâmının da sonu olmayacağı şüphesizdir. Nice sıkılmış insanlar Yâsin okumak suretiyle ferahlamışlardır; nice darda kalmış kimseler Yâsin okumak neticesinde genişliğe kavuşmuşlardır.

Yukarıda sıraladığımız onbeş kadar hadis-i şerifle Yâsin-i şerifin ne kadar önem taşıdığı ve ne büyük kazançlar bize sağladığı görülmektedir. Kuvvetli iman sahibi kişiler buna inanır ve devamlı bir surette gece ve gündüz Yâsin-i şerif okumaya devam ederler.

Başı ucunda Yâsin okunan ağır bir hastanın can çekişmesi ve azrail ile pençeleşmesi kolay olacağına şüphe yoktur. Onun için ölmeden önce ağır hastalarımızı Yâsin'siz bırakmıyalım, onları Yâsin ile taltif edelim, bu vesile ile azab meleklerini uzaklaştırıp rahmet meleklerini yanına toplamağa yardım etmiş olalım.

Eğer biz bu şekilde büyüklerimize görev yaparsak bizden sonra gelen yeni kuşaklar bizlere de gördükleri bu güzelim âdetleri yaparlar ve böylece neş'eli bir şekilde dünyadan ayrılmış oluruz.

Yâsin Okunduktan Sonra Okunacak Duâ:

يَاإِلٰهِى يَاصَمَدِى وَعَلَيْكَ مُعْتَمَدِى، يَانَاصِرُ يَامُعِينُ بِحُرْمَةِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ، اَعِنِّى عَلٰى كُلِّ حَالٍ بِقُوَّةِ قُدْرَتِكَ، يَامُعِينُ يَارَحْمٰنُ وَبِحُرْمَةِ سُورَةِ

---

37. Tirmizî.
38. *Mişkâtü'l-Mesâbih*, İbni Abbas'tan rivayet edilmiştir.
39. Beyhakî, Tirmizî.

يٰسٓ وَبِحُرْمَةِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلٰى اٰلِهِ اَجْمَعِينَ

(Yâ ilâhî, yâ Samedî, ve aleyke mu'temedî.

Yâ Nâsıru, yâ Muînü bi hürmeti iyyâke na'budu ve iyyâke nesta'înü. E'innî alâ külli hâlin bi kuvveti kudretike. Yâ Muînu, yâ Rahmânü ve bi hürmeti sûreti Yâsin ve bi hürmeti sallallâhu aleyhi ve selleme ve alâ âlihi ecmeîn.)

"Ey Allah'ım, ey dayanağım, Senden gayri yok yardımcım, Sanadır güvencim.

Ey yardımcım, ey muînim, iyyâke na'budu ve iyyâke nesta'în hürmetine, kuvvet ve kudretinle bana yardım et. Ey yardım edici ve esirgeyici Allah'ım, Yâsin hürmetine ve Muhammed Mustafa hürmetine meded ve inâyetini benden esirgeme. Allah, Muhammed'e ve O'nun âl ve ashabına rahmet buyursun."(40)

Yâsin-i şerif okunduktan sonra arkasında bu duânın okunması Allah'a tam bir güvenin alametidir. Kur'an'ın kalbi olan Yâsin okununca, Cenab-ı Hakka yapılacak olan yalvarış şüphesiz geçerli olacaktır.

"Yâsin-i şerifin hürmetine, ancak sana ibadet eder ve ancak senden yardım dileriz." İlâhi ifadesi hürmetine Mevla yapılan duâyı kabul buyuracaktır. Bu hususta zerre kadar şüphe yoktur.

Yâsin-i şerif okunduktan sonra bu duânın okunması sevaptır. Hatta bazılarına göre müstehaptır. Bilhassa akşam yatağa yatarken Yâsin-i şerifi okuyup arkasından bu duâyı okuyup yatmak çok güzel bir harekettir.

Yine sabah kalkınca önce Yâsin okuyup arkasından bu duâyı okuyup ondan sonra herhangi bir işe başlanırsa, o iş kolaylıkla husule gelir ve hiçbir sıkıntı çekmeden akşama kadar ferah ve neşe içerisinde vakit geçirilir. Bu husus birçok İslâm bilginleri tarafından tecrübe edilmiştir.

---

40. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 1, s. 573.

Duhan Sûresi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ اِنَّا كُنَّا
مُنْذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ اَمْراً مِنْ عِنْدِنَا اِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ اٰبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلْ هُمْ فِى شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِى
السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾ يَغْشَى النَّاسَ هٰذَا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١١﴾ رَبَّنَا
اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ اِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ اَنّٰى لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مُبِينٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ﴿١٤﴾ اِنَّا كَاشِفُوا
الْعَذَابِ قَلِيلاً اِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرٰى اِنَّا
مُنْتَقِمُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ
كَرِيمٌ ﴿١٧﴾ اَنْ اَدُّوا اِلَىَّ عِبَادَ اللّٰهِ اِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ اَمِينٌ ﴿١٨﴾ وَاَنْ
لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِ اِنِّى اٰتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٩﴾ وَاِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى وَرَبِّكُمْ
اَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِى فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُ اَنَّ
هٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ بِعِبَادِى لَيْلاً اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ
الْبَحْرَ رَهْواً اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا
فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْماً اٰخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ

السَّمَاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِى اِسْرَائِيلَ مِنَ
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ اِنَّهُ كَانَ عَالِياً مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾
وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا
فِيهِ بَلَؤٌا مُبِينٌ ﴿٣٣﴾ اِنَّ هٰؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِىَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُولٰى
وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا بِاٰبَائِنَا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ اَهُمْ خَيْرٌ
اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾
يَوْمَ لَا يُغْنِى مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئاً وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ
اللّٰهُ اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ
الْاَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِى فِى الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْىِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾
خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَاْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ
بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِى مَقَامٍ اَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِى جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذٰلِكَ
وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِنِينَ ﴿٥٥﴾
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُولٰى وَوَقٰيهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾
فَضْلاً مِنْ رَبِّكَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

1- Hâmîm.

2- Açıkça bildiren kitaba yemîn ederim ki,

3- Hakikat, biz onu mübarek bir gecede indirdik. Gerçek biz haber vericileriz.

4-5-6- Her hikmetli iş, nezdimizden bir emr ile, o zaman ayrılır. Hakikat biz Rabbinden bir rahmet olarak gönderenleriz. Şüphe yok ki, O, hakkı ile işitenin, kemaliyle bilinen tâ kendisidir.

7- Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan şeylerin Rabbinden. Eğer inanıcılar iseniz.

8- O'ndan başka hiç bir tanrı yoktur. Hem diriltir, hem öldürür O. Sizin de, geçmiş atalarınızın da Rabbi O'dur.

9- Hayır, onlar şüphe içindedirler. Eğlenirler.

10- O halde semânın apaşikâr bir duman getireceği günü gözetle.

11- İnsanları saracaktır. Bu, pek yaman bir azâbtır.

12- "Ey Rabbimiz, bizden bu azâbı kaldır. Çünkü biz îman edeceğiz." derler.

13- Onlar için düşünüp ibret almak nerede? Kendilerine açıklayan bir peygamber geldiği halde.

14- Yine ondan yüz çevirdiler. "Bu öğretilmiş", "Bir mecnun" dediler.

15- Biz bu azabı biraz açıp kaldırırız. Ama siz şüphe yok ki, tekrar dönersiniz.

16- Çok büyük bir şiddet ve satvetle çarpacağımız gün muhakkak ki biz intikam alıcılarız.

17- Andolsun ki biz bunlardan evvel, Firavun kavmini de imtihan ettik. Onlara çok şerefli bir peygamber gelmişti, (şöyle diyerek):

18- "Bana Allah'ın kullarını teslim edin. Çünkü ben size emin bir peygamberim."

19- "Ve Allah'a karşı yücelik taslamayın. Zira ben size apaçık bir burhan getiriyorum."

20- "Şüphesiz ki ben, beni taşlamanızdan; benim de Rabbim sizin de Rabbinize sığındım."

21- "Eğer bana iman etmezseniz benden uzaklaşıp çekilin."

22- Sonra Rabbine: "Bunlar hakikat günahkârlar güruhudur." diye duâ etti.

23- (Allah): "Kullarımı geceleyin götür. Muhakkak ki siz tâkip olunacaksınız."

24- "Denizi durgun ve açık bırak. Çünkü onlar boğulacak bir ordudur." (buyurdu).

25-26-27- Onlar bağlardan, pınarlardan, ekinlerden güzel konaklardan, içinde nâz ve naîm ile yaşadıkları ihtişamdan, nice şeyler bıraktılar.

28- İşte böyledir. Biz bunları başka bir kavme mîras verdik.

29- Ne gök, ne yer onların üstüne ağlamadı. Onlara mühlet verilmedi.

30-31- Andolsun ki biz İsrail oğullarını o zillet verici azâbdan, Firavun'dan kurtardık. Hakikat o, haddi aşanlardan bir mütekebbirdir.

32- Andolsun ki biz onlara bilerek âlemlerin üstünde bir imtiyaz vermiştik.

33- Bir de onlara âyetlerden, her birinde açık birer imtihan bulunan şeyler verdik.

34-35- Hakikat, şunlar diyorlar ki: "İlk ölümümüzden başka bir şey yoktur. Biz yeniden diriltilecek değiliz."

36- "Eğer (davanızda) doğrucular iseniz şimdi atalarımızı diriltерek getirin."

37- Bunlar mı hayırlı, yoksa Tübbâ kavmi ve onlardan evvelki ümmetler mi? Biz onları bile helâk ettik. Çünkü onlar da günahkârdılar.

38- Biz onları, yeri ve ikisi arasında bulunan şeyleri oyuncular olarak yaratmadık.

39- Biz bunları hakkın ikamesine sebep olmaktan başka (bir hikmetle) yaratmadık. Fakat onların çoğu (bunu) bilmezler.

40- Şüphe yok ki o ayırd etme günü onların, topunun varacağı gündür.

41- O gün dost bile dostuna hiçbir şeyle fayda vermez. Onlara (başka suretle) yardım da edilmez.

42- Allah'ın esirgediği kimseler böyle değil. Çünkü O, bizzat kâfirlerden intikam almaya hakkıyla kâdirdir, çok esirgeyicidir.

43- Şüphesiz o, zakkum ağacı,

44- Günaha düşkün olanın yemeğidir.

45-46- O, sıcak suyun kaynadığı gibi karınlar içinde kaynayacak erimiş maden (ler) gibidir.

47- (Zebânilere emredilir): "Tutun onu da sürükleyerek cehennemin tâ ortasına götürün!"

48- "Sonra tepesinin üstüne o kaynar su azâbından dökün."

49- "Tad (o azabı), çünkü sen, (evet iddianca) sen çok ulu, çok şerefli idin."

50- "Şüphesiz ki bu, (hakkında) şüphe ve mücadele edip durduğunuz şeydir."

51- Müttakîlerse hakikaten emin bir makamda,

52- Cennetlerde, pınar (baş)larındadır.

53- İnce, ipeklerden ve atlaslardan giyecekler, karşı karşıya (gelerek) oturacaklardır.

54- İşte böyledir. Onlara bembeyaz, şahin gözlü hûrileri eş yaptık.

55- Orada güven içinde (hizmetçilerinden) meyvanın her türlüsünü isterler.

56- Orada ilk ölümden başka ölüm tatmazlar. (Allah) onları cehennem azâbından korumuştur.

57- (Bütün bunlar) Rabbinden bir fazl (u kerem) olarak verilmiştir. İşte bu en büyük saâdetin tâ kendisidir.

58- Biz onu, (iyi anlayıp) ibret alsınlar diye, ancak senin dilinle (indirerek) kolaylaştırdık.

59- Artık (Onların başına inecek azabı) gözetle. Çünkü onlar (senin felâketini) bekleyicidir.

Duhân Sûresinden Sonra Okunacak Duâ:

اَللّٰهُمَّ اِنّى اَسْئَلُكَ بِاَسْمَائِكَ يَامُؤْمِنُ يَامُهَيْمِنُ يَامُزَيِّنُ، يَارَبِّ قَضِّ حَاجَتِى
بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ، وَبِحُرْمَةِ سُورَةِ الدُّخَانِ، يَااَللّٰه يَاغَفُورُ يَاسَتَّارُ
يَاشَكُورُ، يَامَالِكُ لَايُرَامُ، يَاعَزِيزُ لَايَنَامُ، يَاقَائِماً لَا يَزَالُ، يَاعَالِماً لَايَنْسٰى،
يَابَاقِياً لَايَفْنٰى، يَااَعْظَمُ مِنْ كُلِّ عَظِيمٍ، يَامَنْ هُوَ فِى سُلْطَانِهِ قَوِىٌّ، يَامَنْ
هُوَ فِى عِزِّهِ لَطِيفٌ شَرِيفٌ، يَامَنْ هُوَ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ، يَامَنْ هُوَ
اِلَيْهِ يَلْجَأُ الْمَلْجَئُونَ، اِقْضِ حَاجَتِى بِحُرْمَةِ سُورَةِ الدُّخَانِ، يَااَللّٰهُ يَارَبِّ،
يَاحَىُّ يَاقَيُّومُ، اِقْضِ حَوَائِجِى وَحَوَائِجَ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ، بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ
اَجْمَعِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَااَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(Allahumme innî es'elüke bi esmâike yâ Mü'minü, yâ Müheyminü, ya Müzeyyinü. Yâ Rabbi, kabbid hâcetî bi hürmeti Muhammedin hatemenne-biyyîn ve bi hürmeti sûretid'duhâni.

Yâ Allahu, yâ Gafûru, yâ Settâru, yâ Şekûru yâ Mâlikü lâ yurâmü, yâ Azîzü lâ yenâmü. Yâ Kâimen lâ yezâlü, yâ Âlimen lâ yensâ, ya Bâkıyen lâ yefnâ, yâ A'zamu min külli azîmin. Yâ men hüve fî sultânihi kaviyyun, yâ men hüve fî izzihi latîfun, şerîfün, yâ men hüve aleyhi yetevekkelü mütevek-kilûn, yâ men hüve ileyhi yelce'ül mülceûn.

Ikdi hâcetî bi hürmeti sûretid'duhân. Yâ Allahu, yâ Rabbi, ya Hayyu, yâ Kayyûmu, ıkdi havâicî ve havâice cemîel müslimîne, bi hürmeti Muham-medin ve âlihi ecmaîne. Bi rahmetike, yâ Erhamerrâhimîne vel hamdülillah-hi Rabbil âlemîne.)

"Allah'ım, isimlerin hürmetine Mü'min, Müheymin, Müzeyyin isimle-rinin hürmetine Senden duâmın kabulünü isterim. Nebilerin sonuncusu olan Muhammed Mustafa hürmetine ve Duhân sûresi hürmetine duâmı kabul ey-le. Dileklerimi yerine getir Allah'ım.

Ey affı çok ve günah örtmesi bol olan, ezelde şükredilmiş, herşeye sahip olan, herkesi gözetleyen ve herkese hükmeden ve asla uyumayan Allah'ım, muradlarımı yerine getir; lutfunu, keremini bizden esirgeme. Ey devamlı kâ-im olan, bilen ve unutmayan, ebedî olup sona ermeyen Allah'ım. Ey yüceler yücesi olan kudret ve saltanatı büyük olan ve kuvvetli olan Allah'ım.

Ey izzeti ve kudreti sonsuz olan lütfu bol olan Allah'ım.

Ey bütün kâinatın dayanağı olan ve herkesin sığınağı olan Allah'ım; ha-cetimi (dileğimi) şu Duhân sûresi hürmetine kabul eyle, muradımı halleyle.

Yâ Allah, yâ Rab, yâ Hay, yâ Kayyûm isimlerin hürmetine dileklerimi ve bütün müslümanların hâcet ve dileklerini, Muhammed Mustafa hürmeti-ne ve O'nun âl ve ashabının tümünün hürmetine rahmetin ile kabul eyle Al-lah'ım, ey merhamet edenlerin en merhametlisi. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur."[41]

Duhân sûresinin sonunda okunacak olan bu önemli duâ, merhum Gü-müşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendinin seçmiş olduğu bir duâdır. Aynı za-manda okunan sûrenin yani Duhân sûresinin hemen akabinde okunması şid-detle tavsiye edilmektedir.

---

41. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 573.

Mülk Sûresi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِى بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ اَلَّذِى خَلَقَ
الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ اَلَّذِى
خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ طِبَاقاً مَاتَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ
الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئاً وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا
رُجُوماً لِلشَّيَاطِينِ وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ اِذَا اُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقاً وَهِىَ
تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا اُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ
يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلٰى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَانَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ
شَىْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلاَّ فِى ضَلاَلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ
مَا كُنَّا فِى اَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقاً لاَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ
كَبِيرٌ ﴿١٢﴾ وَاَسِرُّوا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوا بِهِ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾
اَلاَ يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
ذَلُولاً فَامْشُوا فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَاَمِنْتُمْ مَنْ
فِى السَّمَاءِ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ مَنْ
فِى السَّمَاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِباً فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ
كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ
فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَايُمْسِكُهُنَّ اِلاَّ الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ
بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِى هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ

اِنِ الْكَافِرُونَ اِلاَّ فِى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِى يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُ
بَلْ لَجُّوا فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ اَفَمَنْ يَمْشِى مُكِبًّا عَلٰى وَجْهِهِ اَهْدٰى اَمَّنْ
يَمْشِى سَوِيًّا عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ
لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَلِيلاً مَاتَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِى
ذَرَاَكُمْ فِى الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاِنَّمَا اَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾
فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هٰذَا الَّذِى كُنْتُمْ بِهِ
تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِىَ اللّٰهُ وَمَنْ مَعِىَ اَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ
الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلاَلٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَاؤُكُمْ
غَوْرًا فَمَنْ يَاْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

1- Mülk elinde bulunan (Allah'ın) şânı yücedir. O, her şeye hakkıyla kâdirdir.

2- O, hanginizin daha güzel amel edeceğini imtihan etmek için ölümü de dirimi de takdir eden ve yaratandır. O, gâlibi mutlaktır, çok yarlığayıcıdır.

3- O, birbiriyle âhenkdar yedi gök yaratmış olandır. O, çok esirgeyici (Allah'ın) yaratışında hiçbir nizamsızlık görmezsin. İşte gözü (nü bir defa daha göğe) çevir, (bak orada) hiçbir çatlak görecek misin?

4- Sonra gözünü iki kere daha çevir. O göz, hor ve hakir yorulmuş olarak yine sana dönecektir.

5- Andolsun ki biz yere en yakın olan göğü kandillerle donattık. Bunları şeytanlar için taşlamalar yaptık ve onlara çılgın ateş azâbı hazırladık.

6- Rablerini inkâr edenler için cehennem azabı vardır. O, ne kötü gidilecek yerdir!

7- Onun içine atıldıkları zaman onun kaynar haldeki öfkeli sesini işitirler.

8- Öfkesinden hemen hemen çatlayacak gibi olur. Her güruh içine atıldıkça kendilerine bekçileri sordular: "Size, azâb ile korkutan gelmedi mi?"

9- Onlar dediler: "Evet, gerçek bize azâb ile korkutan peygamber geldi ama biz yalanladık ve: 'Allah hiç bir şey indirmedi, siz ancak büyük bir sapıklık içindesiniz' dedik."

10- Ve (şunu) söylediler: "Eğer biz dinler, yahut aklımızı kullanır olsaydık şu çılgın cehennem yârânı içinde bulunmazdık."

11- Bu suretle günahlarını itiraf ettiler. O çılgın ateş halkına, uzak olup ezilmek yaraşır!

12- Fakat, Rablerinden gıyaben korkanlar, onlar için hem mağfiret var, hem büyük mükâfat.

13- Sözünüzü ister gizleyin, ister açıklayın. Çünkü O, sinelerin özünü bile hakkıyle bilendir.

14- Yaratıp duran (Allah) mı bilmiyecekmiş? O, Latîf'tir. Herşeyden haberdardır.

15- O, size yeri boyun eğer yaptı. O halde onun omuzlarında yürüyün, (Allah'ın) rızkından yeyin. Son gidiş ancak O'nadır.

16- Gökte olanın sizi yere batırıvermesinden emin mi oldunuz? O vakit bakarsınız ki yer birden sallanmaya başlar.

17- Yoksa gökte olanın üstünüze taş yağdırıcı göndermesinden emin mi oldunuz? Siz (o zaman) tehdidimin nice olduğunu bileceksiniz.

18- Andolsun ki onlardan evvelkiler de tekzib etmişti. Ama benim inkârım nasıl oldu?

19- Onlar, üstlerinde kanatlarını açıp kapayarak uçan kuşları da görmediler mi? Bunları o rahmeti her şeyi kaplayandan başkası tutmuyor. Şüphesiz ki O, herşeyi hakkıyle görendir.

20- Rahman'dan başka size yardımda bulunabilecek olan kimdir? Şu sizin ordunuz mu? Kâfirler derin bir gaflet ve aldanma içindedirler.

21- O, eğer rızkını tutup kesiverirse, size rızık verebilecek kimdir? Hayır, onlar bir azgınlık, bir nefret içinde mütemâdiyen inâd etmişlerdir.

22- Şimdi yüzüstü, düşe kalka yürümekte olan kimse mi daha çok hidâyete erendir, yoksa doğru bir yol üzerinde düzgün yürüyen mi?

23- (Habibim) de ki: "O, sizi yaratan, size kulak, gözler ve gönüller verendir. Siz ne az şükredersiniz!"

24- De ki: "O, sizi yerde zürriyet halinde yaratıp yayandır. Ve nihayet ancak O'na toplanıp götürüleceksiniz."

25- "Eğer siz doğru söyleyenlerseniz şu va'din (tahakkuku) ne zaman?" derler.

26- De ki: "O bilgi ancak Allah'ın nezdindedir. Ben sadece Allah'ın azâbını apaçık haber verenim."

27- Artık onu yakın gördükleri zaman o küfredenlerin yüzleri kötü bir hale dönüştü. Ve: "İşte bu, sizin iddia ettiğiniz şeydir!" denildi.

28- De ki: "Eğer Allah beni ve benimle beraber olanları helâk eder, yahud esirgerse, yâ kâfirleri acıklı azâbtan kurtaracak kimdir?"

29- De ki: "Rahmeti bütün yarattıklarına şâmil olandır ki, biz O'na îman ettik ve ancak O'na güvendik, dayandık. Artık apaçık bir sapıklık içinde bulunan kimmiş, yakında siz de bileceksiniz."

30- De ki: "Eğer suyunuz yerin dibine çekilip giderse kim akar bir su getirir, söyleyin?"

Âyetel Kürsî'nin Fazileti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

"Allah (O Allah'tır ki) kendinden başka hiçbir ilâh yoktur. Daima diridir. Zâtiyle ve kemâliyle kâimdir. Yarattıklarının her an tedbir ü hıfzında yegâne hâkimdir. Her şey onunla kâimdir. O'nu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi O'nun. O'nun izni olmadıkça nezdinde şefaat edecek kimmiş? O, (yarattıklarının) önlerindekini, arkalarındakini (yaptıklarını, yapacaklarını, bildiklerini, bilmediklerini, açıkladıklarını, gizlediklerini, dünyalarını, âhiretlerini, hülasa herşeyini) bilir. (Mahlukatı) O'nun ilminden yalnız kendisinin dilediğinden başka hiçbir şeyi

(kabil değil) kavrayamazlar. O'nun kürsüsü gökleri ve yeri (kucaklamıştır, o kadar) vâsi'dir. Bunların nigehbânlığı O'na ağır da gelmez. O çok yüce. çok büyüktür.'(42)

Âyetel Kürsî, âyetler içerisinde en muazzam bir âyettir. Düşmanın şerrinden kurtulmak ve zamanın fitnelerinden sakınmak için okunacak yegâne bir duâdır. Ayrıca bir muradın meydana gelmesi için bir dileğin kabul olması için manevi bir silahtır. Yerde ve gökte olan melekler, bunu okuyanla beraber onlar da okurlar ve kulun muradı istikametinde Cenab-ı Hakka duâ ve niyaz ederler. Hapishanede, çile çekilen yerlerde okunması da tavsiye edilmektedir. Onun için her namaz tesbihinden önce bu Âyetel Kürsî okunmaktadır.

Fâtiha-i Şerîfe'nin Fazileti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ، اِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ، اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ، صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

''Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Hamd olsun âlemlerin Rabbi, Rahmân, Rahîm, din gününün (tek) sahibi ve mutasarrıfı Allah'a. Yalnız Sana ibadet ederiz, yalnız Senden yardım isteriz. Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanlarınkine, sapıklarınkine değil.'(43)

Fâtiha sûresi yedi âyettir. Her âyetinde bizim için binlerce hassa ve şifalar mevcuttur. Kur'an'ın anahtarı mesabesindedir. Her namazın rekâtı başında okunması vacip kılınmıştır. Bu hususta Peygamberimizin bir çok hadis-i şerifleri vardır. Bu itibarla yapacağımız duâların başında Fâtiha-i şerîfe'yi okumamız çok önem taşıyacak ve bizlere mezarda şefaat öncüsü olacaktır.

42. Bakara, 255.
43. Fatiha, 1-7.

Kevser Sûresinin Fazîleti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ، فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ، اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

"(Habibim), hakikat, biz sana kevseri verdik. O halde Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Sana buğzeden (yok mu, işte asıl) zürriyetsiz olan şüphesiz O'dur."(44)

Kâfirûn Sûresinin Fazîleti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ يَااَيُّهَا الْكَافِرُونَ، لَااَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ، وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ، وَلَا
اَنَا عَابِدٌ مَاعَبَدْتُمْ، وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَااَعْبُدُ، لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

"(Habibim şöyle) de: Ey kâfirler; ben, sizin tapmakta olduklarınıza tapmam. Benim kendisine ibâdet (de devam) edeceğime de siz kulluk ediciler değilsiniz. Ben (zâten) sizin taptıklarınıza (hiç bir zaman) tapmış değilim. Siz de benim kulluk etmekte olduğuma (hiç bir vakit) kulluk ediciler değilsiniz. Sizin dininiz size, benim dinim bana."(45)

Yukarıda sıralanan sûrelerin ayrı ayrı özellikleri vardır. Çünkü her sûrenin kendine has özelliği vardır. Evet, hepsi Allah'ın kelâmıdır, fakat, bunların muhakkak surette ayrı ayrı önemleri vardır.

Meselâ: Kâfirûn sûresi, daha ziyade dinimizin ulviyetinin isbatı ve kâfirlere gereken cevabın verilmesi içindir. Kevser sûresi ise, Allah'ın bir çok lütuflarının verildiğinin işâretidir.

44. Kevser, 1-3.
45. Kâfirûn, 1-6.

Nasr Sûresinin Fazîleti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ، وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ اَفْوَاجاً،
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّاباً

"Allah'ın nusreti ve fetih gelince, sen de insanların fevc fevc Allah'ın dinine gireceklerini görünce, hemen Rabbini hamd ile tesbih (ve tenzih) et. O'nun yarlığamasını iste. Şüphesiz ki O, tevbeleri çok kabul edendir."[46]

İhlâs Sûresinin Fazileti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ، اَللّٰهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ

"De ki: O, Allah'tır, bir tektir. O Allah'tır, Samed'dir (zeval bulunmayan bir bakîdir, dâimdir, herkesin ve her şeyin doğrudan doğruya muhtaç olduğu ve kasdettiği yegâne varlıktır, ulular ulusudur.) Doğurmamıştır, doğurulmamıştır O. Hiçbir şey O'nun dengi ve benzeri değildir."[47]

A'râbîlerden biri Peygamberimizin yanına geldi ve müslüman oldu. Sonra sordu: "Yâ Resûlallah, bizim dinimizin özelliği nedir?" dedi.

Peygamberimiz buyurdu: *"Bizim dinimizin izzeti ve şerefi namaz kılmak, oruç tutmak, Kur'an okumak, hacca gitmek ve Hakka sığınmaktır."*

A'râbî: "Yâ Resûlallah, sana Kur'an-ı Kerim'in içinde en sevgili sûre ve âyetler hangileridir?" dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz, Ayetel Kürsî'yi, Fatihâ-i Şerîfe'yi ve İhlâs-ı Şerîf'i okudu. Ve arkasından şöyle buyurdu: *"Bir mü'min İhlâs sûresini abdestli olarak okursa her bir harfinde onar sevap kendi hesabına yazılır ve okuyan için cennette her harfe karşılık birer derece verilir. Kendisine orada yüzlerce köşkler ve saraylar yapılır.*

46. Nasr, 1-3.
47. İhlas, 1-4.

Kim ki yüz kere ihlâs sûresini okursa otuz üç defa Kur'ân'ı okumuş gibi sevap alır, nifaktan, şirkten ve küfürden pâk olur ve cehennemden halâs olur. İhlâs-ı Şerîfi okuduğunda melekler yanında hazır olur, şeytanlar kaçar. Cenab-ı Hak o kuluna rahmet nazarıyla nazar buyurur."

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde buyuruyor:

مَنْ قَرَأَ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اِحْدَا عَشَرَ مَرَّةً بَنَى اللّٰهُ تَعَالٰى لَهُ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ

"Kim ki Kulhüvallahü ahad sûresini onbir defa okursa Allahü Teâlâ o kimseye cennette bir köşk bina eder." Hz. Ömer: "Yâ Resûlullah, ihlası fazla okuyanın demek ki fazla köşkleri olacaktır." dedi. Peygamberimiz de: *"Allah'ın rahmeti sonsuzdur ve O'nun köşkleri çoktur."*

Yine mü'minlerden birisi Peygamberimize gelip: "Yâ Resûlullah, ben birçok günah işledim; bunların bağışlanmasının yolu nedir? Bana bir amel öğret ki ben ona devam edeyim." Resûlullah buyurdu: *"Sen Kulhuvallahü ahad sûresini çok oku. Umulur ki Allahü Teâlâ senin günahlarını mağfiret buyurur. Dünyevî ve uhrevî her muradını yerine getirir, düşman şerrinden ve her türlü âfât ve belâlardan seni muhafaza eder."*

"Kulhuvallahü ahad" sûresine "İhlâs" isminin verilmesi; okuyucuyu dünya şiddet ve belâlarından, ölüm sarhoşluğundan, kabir karanlıklarından ve kıyametin korkularından halâs kılması içindir. Demek oluyor ki İhlâs sûresini okuyan herşeyden halâs olacaktır.

Öyle ise her mü'min İhlâs'a devam etmelidir. Hem dünyası ve hem de âhireti bu vasıta ile mesrur olmalı, aynı zamanda bunu kendisine şiâr edinmeli. Ancak bu vesileyle dünyanın çeşitli entrikasından, vesvese ve musibetlerinden kurtulmuş ve arzusuna kavuşmuş olacaktır.

Cenab-ı Hak cümlemizi İhlâs'ın saadetine erdirsin ve bizleri o mübarek sûrenin şefâatına mazhar eylesin. Âmin.

İhlâs Okuduktan Sonra Okunacak Duâ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُ الْفَعَّالُ فِى الْاُمُورِ كُلِّهَا، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَصِلُ

اِلٰى فُلَانٍ تَحْدِقُهُ حَذْقاً، يَاقَوِىُّ يَاقَاهِرُ يَاعَزِيزُ يَاذَا الْاِنْتِقَامِ يَاذَا الْبَطْشِ
الشَّدِيدِ، يَاسَرِيعَ الَّذِى لَايُكَافُ اِنْتِقَامُهُ حَدٌّ حَقِّى مِنْ فُلَانٍ بِحَقِّ جَبْرِيلَ
اَمِينِكَ عَلٰى وَحْيِكَ الْمُطَاعِ، فِى سَبْعِ سَمٰوَاتِكَ الْمُنْزِلِ لِكَوْى فَارَتُكَ
النَّاصِرَ لِاَوْلِيَائِكَ الْمُدَمِّرِ لِاَعْدَائِكَ، اَللّٰهُمَّ دَمِّرْ وِتْرَهُ وَاهْبِطْ اَرْكَانَهُ، يَاقَوِىُّ
يَاقَوِىُّ يَااللّٰهُ، بِحَقِّ الْخِضْرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

(Bismillâhirrahmânirrahîm,

Allahül fa'âalü fîl umüri küllihâ. Allahumme salli alâ seyyidinâ Muhammedin salâten tesilü ilâ fülânin tehzikuhu hezken.

Yâ Kaviyyü, yâ Kâhiru, yâ Azîzü, yâ Zel intikami, yâ Zel batşiş'şedîdi. Yâ Serî'allezî lâ yükâfu intikamuhu haddün hakki min fulânin bihakki Cibrîle emînike alâ vahyike'l mutâ'i fî seb'i semâvâtikel münzili likev fâratukennâsıra lievliyâike el müdemmiri lia'dâike. Allahumme demmir vitrehu, vehbit erkânehu. Yâ Kaviyyü yâ Kaviyyü yâ Allah, bihakki'l Hıdri aleyhisselâm.)

"Allah her işlerinde başarılıdır. Allah Muhammed Mustafa'ya rahmet buyursun, öyle rahmet ki herkese bu rahmet ulaşır.

Ey Kavî, Kâhir, Azîz ve İntikam sahibi; ey yakalaması şiddetli olan, ey sür'ati son derece olan; Cebrâil'in hakkı için yedi kat yerlerde vahyi ilâhîyi icraya ve indirmeye emin olan Cebrâil'in hakkı için, düşmanımı kahreyle Allah'ım. O'nun varlığını yok eyle, köklerini yok eyle, ey kuvvetli olan Allah'ım. Hızır aleyhisselâm'ın hakkı için duâmı kabul eyle."(48)

Bu duâ sıkıntılardan halâs olmak ve düşmandan korunmak için okunacaktır. Ancak, İhlâs sûresi okununca, arkasından bu duâ okunursa matluba muvafık bulunacaktır. Bundan başka bu duâ, hırsızdan korunma için de okunması tavsiye olunmaktadır. Hz. Allah bu duâyı okuyan kulunu koruyacağını va'd etmiştir. Muhammed Mustafâ'nın ve Hızır aleyhisselâm'ın hürmetine kişinin duâsı kabul olunacaktır, inşaallah.

48. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 1, s. 574.

Felâk Sûresinin Fazîleti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ، مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ، وَمِنْ
شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ، وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ

"De ki: Sabahın Rabbine sığınırım, yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı çöküp bastığı zaman gecenin şerrinden, düğümlere üfüren (nefes)lerin şerrinden ve hased edenin, hased ettiği zaman şerrinden."(49)

Resûl-i Ekrem Efendimiz, Muavvizeteyn sûrelerini her sabah ve her akşam okurlardı. Bir gün Âişe validemiz rahatsızlanmıştı. Peygamberimiz, üzerine Muavvizeteyn sûrelerini okumuştu ve her sıkıldığı zaman bu sûrelere devam etmesini tenbih buyurmuştu. Bu iki sûrenin bereketi, feyzi ve fazîleti cidden çok büyüktür. Peygamberimiz bunları okumaya hayatı boyunca devam etmişti.

Nâs Sûresinin Fazileti:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ، مَلِكِ النَّاسِ، اِلٰهِ النَّاسِ، مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ،
اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ، مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

"De ki: Sığınırım insanların Rabbine, insanların yegâne mâlikine, insanların mâbuduna. O sinsi şeytanın şerrinden ki, o, insanların göğüslerine dâimâ vesvese verendir. (O şeytan) gerek cinden, gerek insandan olsun."(50)

Bu Nâs sûresi bir önceki Felâk sûresiyle beraber toplam 11 âyettir. Bu 11 âyeti insan devamlı okursa, ins ve cin şerrinden korunacağı gibi, insanların bir çok düşmanlıklarından da kurtulmuş olacaktır. Bu iki sûre hakkında

49. Felâk, 1-5.
50. Nâs, 1-6.

Resûlullah Efendimizin bir çok hadis-i şerifleri vardır. Bunları inanarak okumak ve bunlara devam eylemekte bizim için maddî ve mânevî bir çok faydalar vardır.

"Hasbünallâhu ve ni'mel-vekîl" Âyetinin Özellikleri:

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

İbrahim aleyhisselâm Nemrud tarafından ateşe atıldığı zaman bu duâya sarılmış ve bunu okumuştu. Hatta Cebrâil aleyhisselâm kendisine gelip: "Bir arzun var mı?" dediğinde: "Hayır, Rabbim benim halimi senden daha iyi bilir." diye cevap vermişti. Bu hususta çeşitli tefsirlerde uzun uzun malumat vardır.

Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde bu hususta şöyle buyurmuş:

"Ey ashabım, siz büyük bir iş ile karşılaştığınızda 'Hasbünallâhu ve ni'mel vekîl' deyiniz."(51)

Enes ibni Mâlik diyor ki: Ben Resûlullah'tan duydum, buyuruyor ki: *"Bir mü'min yedi defa 'Hasbünallâhu ve ni'mel vekîl' derse Cenab-ı Hak onun her işini yerine getireceğini va'd etmiştir."*

Öyle ise ey insan, aklını başına al ve bu tesbihe devam et. Çünkü bunda çok büyük hasletler vardır. Bir sıkıntı anında buna devam eden kimsenin sıkıntısı Allah'ın yardımı ile def olacaktır. Yeter ki inanarak okumuş olsun.

Peygamberimiz, yetmiş askerle harbe girişirken, kâfirler üç bin kişi idiler. Fakat Resûlullah Efendimiz bu mübarek duâya sarıldı, arkasından kılıca yapıştı ve zaferi sağlamış oldu. Yani hem duâya ve hem de kılıca sarılmak lâzımdır. Tek taraf olmamak lâzımdır.

Ebulleys der ki: "Üzüntü ve korkuya mübtelâ olana şaşarım ki, kendisi bu duâyı okuyup kurtulmaz ve devamlı üzüntü çeker. Halbuki Peygamberimiz bu mübarek duâ ile zafer sağladı." Ancak yukarıda da dediğimiz gibi, yalnızca duâ ile kalmayıp maddî bütün vasıtaya da baş vurmak şarttır.

Peygamberimiz buyurdu: *"Biz âciz ümmetlere, bu duâ Hz. İbrahim aleyhisselâm'dan mîras kalmıştır."*

51. *Nusratu'l-Cünûd,* s. 73.

Ehli havâs, bu hasbiye duâsının sayılamıyacak kadar hasseleri olduğunu söylüyorlar.

Bilhassa asker olan kimseler buna çokça devam etmelidirler. Çünkü hasbiye duâsı tecrübe edilmiş ve bir çok faydaları zuhur etmiştir. Peygamberimiz Uhud, Hendek ve Bedir muharebelerinde buna çok devam buyurmuş ve askere de bu duâyı öğretmiştir. *"İbrahim aleyhisselâm'ın kurtulduğu sıkıntıdan ümmetim ve ben de kurtulacağımıza şüphe yoktur."* buyurdu. Çünkü aynı zamanda bu bir zikr-i cemildir, yâni güzel bir zikirdir. Fikri açar, gönlü nurlandırır ve insanı sevindirir. Bunda bütün ulema ittifak halindedir.

Berâe Sûresinin Sonunu Okumanın Fazîleti:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَاعَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ، فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِىَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

"Kendinizden size bir peygamber gelmiştir. Sizin meşakkata uğramanız ona ağır gelir. O, hidâyetinize harîsdir. Artık onlar senden yüz çevirirlerse: 'Allah bana kâfidir. O'ndan başka tapacak yoktur. Ben ancak O'na mütevekkil oldum. O, büyük Arş'ın sahibidir.' dersin."(52)

Resûlullah bir hadis-i şeriflerinde buyuruyor: *"Kim Tevbe sûresinin son iki âyetini okursa, o gün içinde ona ölüm gelmez."* Diğer bir rivayette: *"Yedi kerre okursa o yedi gün içinde kendini bir kişi öldürmez."*(53)

Bazı rivayetlere göre, bu iki âyeti devamlı okuyanın ömrü uzar, deniliyor. Muhakkak bu uzatma işi Allah'ın iradesine dayanıyor. Ancak insan, ömrünün uzaması için değil, Rabbinin kelâmı olduğu için okumalı ve karşılığında mükâfatını almalıdır.

İmam-ı Gazalî, tâbiînin büyüklerinden Hasan el-Basrî'den rivayet edip der ki: "Ashab-ı Kiram ve tâbiînin öncülerinden bir çokları bu iki âyet-i kerîmeyi her namazdan sonra okumuşlar ve bunu bir nevî kendilerine vird edinmişlerdi. Bunlarla kendilerini belâ ve musibetten korudular. Cenab-ı Hak onları bol rızıklarla da rızıklandırdı."

---

52. Tevbe, 128-129.
53. *Nusratu'l-Cünûd*, s. 103.

Görülüyor ki, bu âyetleri ashab-ı kiram devamlı okurlardı, Peygamberimiz devamlı okurdu ve onlara da okumalarını söylerdi.

Yine rivayet olunur ki, Şeyh Şiblî hazretleri 85 sene namazının arkasında bu âyetlere devam etmiştir.

Resûlullah: *"Ümmetinden kim bu âyetlere her gün devam ederse, cehenneme girmiyecektir."* buyurmuştur. Bir çok kemâl ehli, bu âyetleri günde otuz üçer defa okumuşlardı.

Öyle ise bizler de bu mübarek âyetleri ezberleyelim, okuyalım ve bilmeyenlere öğretelim. Umulur ki bunların fazîletine ulaşır ve böylece Rabbimizin rızasına nâil olmuş oluruz.

Kur'an'daki Secde Âyetlerinin Fazîleti:

Kur'an-ı Kerim'de 14 yerde secde âyetleri vardır. Bunların okunması halinde secde etmek bizlere farzdır. Ancak bu secdelerin hepsi farz değildir. Bir kısmı farz, bir kısmı vâcib, bir kısmı da sünnettir. Şâir bu hususta şöyle söylemiştir:

"Bil ki ondört yerde geldi secde-i Kur'an tamam,
Yedisi farz, dördü sünnet, üçü vâcip vesselâm."

Bunları okuyan ve dinleyen hemen veya sonra secdesini yapacak. Aksihalde günahkâr olur. Bu secdelerin bulundukları sûreler ve âyetler şunlardır:

A'raf: 205, Ra'd: 15, Nahl: 49, İsrâ: 107, Meryem: 58, Hac: 18, Sad: 24, Furkan: 60, Secde: 15, Fussilet: 37, Neml: 25, Necm: 62, İnşikâk: 21, Alâk: 19.

Ezan ve Kâmetin Okunuşu ve Fazîletleri:

Erkekler için farz namazları için ezan okumaları ve kâmet getirmeleri lâzımdır.

Ancak kadınlar için ne ezan ve ne de kâmet yoktur. Çünkü onların sesi İslâm nazarında erkekler tarafından duyulması mahzurlu kabul edilmiştir.

Ezan:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ

اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber.
Eşhedü en lâ ilâhe illallah, eşhedü en lâ ilâhe illallah.
Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah, Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah.
Hayyâ alessalâh, hayyâ alessalâh.
Hayyâ alel felâh, hayyâ alel felah.
Allahu ekber, Allahu ekber, Lâ ilâhe illallah.

Sabah namazında Hayya alel felâh'tan sonra *"Essalâtü hayrün minennevm'* ilâve edilir. Rivayetlere göre, Hz. Bilâl-i Habeşî bunu ilave eylemiş ve Peygamberimiz de bunu güzel görmüş ve ezana eklensin diye ifadede bulunmuştur. Yapılacak bir duâya ezanı katmak ve ezanla o duâya devam etmek çok faziletli kabul edilmiştir. Bu hususta hadis-i şerifler mevcuttur.

Kâmet ise farz namazlardan önce okunur. Ezandaki cümleler aynen tekrarlanır. Sadece, "Hayya alel felâh" dedikten sonra iki defa *"Kad kâmeti's-salâtu"* denilir.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

MECMÛATU'L AHZAB'DAKİ KASÎDELER

MECMÛATU'L AHZAB'DAKİ KASÎDELER

Hasan eş-Şâzelî'nin Resûlullah'ı Medheden Kasîdesi:

"Ey dayanağım, ey Resûlüm; tut elimden. Senden başka kimseye itimadım yoktur.

Bütün kâinatta sen hidâyetin ışığısın, yalvarış ve yakarışların kaynağısın. Hakikat sen bütün mahlukatın yardımcısısın, sen mahlukatı Hakka ulaştıransın.

Sen tek olarak hamd makamındasın, doğmayan ve doğurmayanın yektâ bir Resûlü'sün. Senin on parmağından sular akıtılmış ve binlerce asker kana kana içmiş ve kanmıştır.

Bilhassa bana bir sıkıntı bastığı vakit, seni gözümün önüne alır. Hakk'a seninle sığınırım, yani senin isminle Hakka yalvarırım, senin hürmetinle O'ndan dileklerimi kabule çalışırım.

Bana şefâatçi ol, Rahman Teâlâ karşısında bana yardımcı ol, bana merhamet ve şefkat gözleriyle bak. Kusurlarımın bağışlamasında benim elimden tut.

Ey Rabbim; affına sığınıyor ve Sana yalvarıyorum. Habibinin hürmetine, cihanşümûl oluşuna beni bağışla Allah'ım.

Ben Habibinin ismiyle işlerime başlıyor ve Sana onunla yalvarıyorum. Çünkü Sen onu yerde, gökte ve her yerde üstün kıldın Allah'ım.

Sen onun Rabbi ve bütün âlemlerin Rabbisin., Habibinin eşi bu cihana gelmedi ve gelmeyecektir.

Bütün Peygamberlerin en hayırlısı O'dur. Bütün mahlukatın öncüsü ve şefaatçisi O'dur, Allah'ım.

O'nun yüzü gözü hürmetine beni ve bütün yakınlarımı affeyle Rabbim. Sana itimadım ve güvenim sonsuzdur, Allah'ım.

Ömürüm müddetince O'nu methetsem, bitiremem. Çünkü O'nun meddâhı Sensin. O'na sonsuz salât ve selâm, tâzim ve tekrimde bulunurum. Âl ve ashabına da aynı hislerimle tâzim ve tekrimlerimi arzederim."[1]

Kaside-i Celcelûtiye:

Bu mübarek kaside bizzat Hz. Ali tarafından hazırlanmış ve lâfızları ince bir şekilde donanmıştır. Manaları da oldukça derin olan bu kasidenin her çeşit hastalığa şifa kaynağı olduğuna şüphe yoktur. Bir çok evliyâ bu kasidedeki beyanatlarla Hakka sığınmışlar ve dileklerini bu vesile ile sunmuşlardır.

Biz, bu kasidenin tüm ifadelerini sizlere aktaramayacağız. Çünkü kitabımızın hacmi buna müsaid değildir. Ancak içinden bir kaç ifade aktaracağız. O zaman kitabın üstünlüğünü ve mânevî cazibesini anlamış olacaksınız.[2]

İmam Ali Efendimiz şöyle söylüyor:

"Ruhumu hidâyete ulaştıran ve benim iç âlemimi donatan Rabbimin ismiyle başlarım.

Mahlukatının en hayırlısı, dalâlet ve gaflet perdelerini yırtan Muhammed Mustafâ'ya salât ve selâm eylerim.

Şifanı bize akıt, rahmet perdeni üzerimize kapat, zira Sen bütün kalblere şifa veren ve iyileştirensin.

Bütün kazancımı mübarek ve bereketli kıl, bütün güçlüklerimi kolaylığa tebdil et.

---

1. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 498.
2. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 599.

Bütün düşmanları Sana havale eylerim, Senin yüce kudretinle onları azaba it.

İman ve Kur'an düşmanlarını kahret, çünkü Senin kudretin engelsizdir.

Ricam Senden, yalvarışım Sanadır. Sen, verenlerin en hayırlısı ve ikram sahiblerinin en cömerdisin.

Tâhâ, Yâsin ve Tâsîn'in tı'sının hürmetine ve Tâsînmîm, mim'in hürmetine bize saadet güneşi vurdur, şekavet bulutlarını bizden kaldır.

Kâfhâ'nın kâf'ı, hâ'sı, yâ'sı, aynı ve sâd'ı hürmetine, bize her yönden kifâyetçimiz ol Allah'ım.

Kâf sûresinin Kaf'ı, Nun vel kalemin'in nun'u, Hâmîm'in mim'leri hürmetine bizi her çeşit belâ ve musibetlerden Sen koru Allah'ım.

Senin indirdiğin kitaplar hürmetine, Senin gönderdiğin Resûlller şerefine bizi kıyamette mahrum bırakma Yâ Rabbi.

Allah'ım, Sana bütün Kur'an'ının âyetleriyle yalvarırım, Senin lütfu keremini bizlerden esirgeme Rabbim.

Hayatımda ve ölümümde bana merhamet et, kabrimde yoldaşım ve mahşerde enîsim ol Allah'ım.

Sonunu şöyle bağlıyor:

"Bu söz Ali'nin ve Muhammed'in amcasının oğlunundur. Bütün mahlukâtın ilmi burada toplanmıştır."

İmam Ali'nin Kasîde-i Fethiyesi:

Bu kasîdenin özelliği, çeşitli iç hastalıkları için okunmasıdır. 38 mısrâdan ibârettir. İç hastalıklar ve ruhî bunalımlar için bire bir şifa olduğu mânevî müşahidler tarafından açıklanmıştır. Hz. Ali (r.a) burada Allah'a hamdettikten sonra, Resûlü'ne salât ve selâm getiriyor, ümmet-i Muhammed'in günahkârlarının bağışlanmasını istiyor. Bilhassa güçlükle karşılaşan, sıkıntılara uğrayan kişilerin, bu sıkıntılarından kurtarılmaları için Mevlâ'ya yalvarıyor.

Önce Allah'ın rızasını kendine, sonra da bizler için istiyor. Bizlere rızasını sağlamaz ise kendisinin yalnız başına O'nun rızasını kazansa tadı olmayacağını da kasidesinde söylüyor. Dileğinin kabulü için, Kâbe'nin, Kur'ân'ın ve Hz. Muhammed'in aşkına diyerek bu isteğinin yerine getirilmesini hararetle istiyor. Bununla beraber, îmanın sağlam olmasını ve herkesin son nefeste îmanla yolculuk yapmalarını diliyor. Tâun ve vebâ hastalığından da Rabbül Âlemîn'e sızlanıyor. Eskiden vebâ ve tâun hastalığı yaygın idi. Onun için bu hastalıkları duâsında daha fazla zikrediyor.

Hz. Ali bu kasidesinde Cenab-ı Hakk'ın bütün esmâsı hürmetine dileğinin yerine getirilmesini ve bütün peygamberlerinin rûhâniyetlerinin kuvvetini ve mânevi himmetlerini de istiyor.

İmam Ali'nin Fethiye isimli kasîdesinde bir çok iç duygular ve mânevî alâmetler dile getiriliyor ve Hz. Allah'ın yardımı isteniyor. Bu kasîdesinde herşeyden evvel, maddeden sıyrılarak manaya önem verilmesi de ısrarla isteniyor. Bu kasidenin Türkçe yazılması pek mühim bir mana ifade edemeyeceğinden, Türkçe olarak bu kasidenin sizlere bir özeti verilmiş olundu. Aynı şekilde diğer kasideler hakkında da kısa bir bilgi verilmekle yetinildi. Yoksa kasidelerin aynısı yazılsa matluba muvafık olmaz. Çünkü kasidenin özü orijinal olarak Arapça yazılmıştır. Duâ ile pek fazla ilgisi yoktur. Onun nazmen açıklanması, kişilere bir ferahlık ve neş'e vermek için bir bilgi verilmiştir. Bu bakımdan merak edenler, o kaside hakkında bir malumat edinmiş olsunlar, hangi manaları kapsadığını da kısaca görebilsinler.

Hepimizin muhaç olduğu bu tip kasideler hakkında malumatımızın olması faydamız icabıdır.[3]

Kasîde-i Hamdiye:

İmam Hz. Ali'nin Kasîde-i Hamdiye'si[4] Hakk'a hamdetmek ve şükretmek için okunuyor. Ayrıca bu kasîdenin çeşitli hastalıklar için büyük bir şifa kaynağı olduğunu bizzat Hz. Ali Efendimiz izah ediyor.

Başlarken, o mübarek büyük insan şöyle söylüyor:

"Allah'a hamdü senâ ve sonsuz nimetlerine şükrederim. O bizim Mevlâ'mızdır, şükrümüze de ihtiyacı yoktur. Fakir kulu kapısında nöbet bekliyor, çeşitli günahlarının kendisinden affını diliyor.

Ey korkan ve yine hata işleyen insan. Ne zamana kadar bu gidişin devam edecektir? Her gün günahların çoğalıyor, amel defterin kararıyor, hâlâ bu halinden vazgeçmiyecek misin?

Her hareketini melekler tesbit ediyor. Yoksa zannediyor musun Halik'ın bu işlerinden haberdar olmuyor?

Halini değiştirmekten sakın. Mevlâ'ya her an için özür dile.

Bu kasîdedeki isimler hürmetine Rabbinden afv ve şifa dile. Ola ki Allah seni bu isimler hürmetine mağfiret buyurur.

3. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 531.
4. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 544.

Kâbe'nin Rabbi hakkı için bu kaside ile size öğüt veriyorum. Yolunuzun düzelmesini istiyor ve sizin için duâ ediyorum."

İşte bu kasîdede daha buna benzer bir çok öğütler mevcuttur ve bilhassa kişinin bütün sıkıntılarının defi için bir çok münâcatlar sıralanmıştır. Bunların manalarını sergilemekte imkânımız ve takatımız yoktur. Şu kadarını söyleyelim ki; bu mübarek kasideleri okuyan, dinliyen veya yazıp saklayan kimse, tez zamanda muradına inşaallah erecek, dünya ve âhirete ait dilekleri kabul olunacaktır. Bilhassa hafaza meleklerinin koruyuculuğuna girecek; cin, peri ve bunlara benziyen muzır hayvanların hücumundan korunacaktır. Bütün bunlar bu kasidenin içinde yazılıdır. Maksadımız, Mecmûatu'l-Ahzab isimli kitapların bir şifa kaynağı olduklarını sayın okurlarımıza anlatmak ve seçtiğimiz bütün duâlarımızın bu mübarek kitapların içinden seçilmiş bulunduklarını göstermektir.

Din kardeşlerimizin bu kitaba rağbet edeceklerine ve buna sımsıkı sarılacaklarına kesin inancım vardır. Çünkü bu kitap bulunmaz bir duâ kılavuzudur. Bunun medhü senâsını içindeki cevherlerle yapmaktayız. Yoksa kendi aciz ve nâçiz lisanımızla yapmış değiliz. Kitapların özünü toplayıp sizlere sunmuş oluyoruz. Sunması bizden, okuması ve şifa talep edilmesi sayın okurlarımızdan olacaktır.

Kasîde-i Mecdiye:

İmam Ali bu kasîdesinde çok önemli şeylerden bahsediyor ve ezcümle şöyle başlıyor:

"Ey şeref ve azamet sahibi, hamd ve senâ Sana lâyıktır. İstediğini mübarek kılar, istediğini zelil ve hakir kılarsın.

Ey benim Hallâk'ım, koruyucum ve yardımcım. Kolaylık ve zorluk Senin için değil, bizim içindir. Biz zora dayanamaz, iyiliği isteriz.

Allah'ım, hatalarımı toplasan ve bir yığın haline gelse dahi, Senin affu mağfiretin benim günahlarımdan çok daha geniştir.

Ey Rabbim, eğer nefsimi suale çeksen, işte ben şimdiden pişmanım, Sana ikrar ediyor ve suçumu itiraf ediyorum.

Allah'ım, halimi ve fakrımı görüyorsun, aynı zamanda gizli münâcâtları da duyuyorsun.

Allah'ım, ümidimi kesme, dileğimi boş çevirme, gönlümü ağlatma ve halimi perişan etme.

Allah'ım, eğer beni rezil eder veya kovarsan, benim hile edecek veya başka yol tutacak imkânım yoktur.

Allah'ım, azabından beni koru. Zira ben esirim, muhtacım ve Senden çok korkuyorum.
Allah'ım, eğer bana binlerce sene azâb etsen, benim ricâm Senden yine kesilmeyecek, sızlanmam devam edecektir.

Allah'ım, afv ve mağfiret tadını bana tattır. Kıyamet günündeki, mal ve evlâdın menfaat vermeyeceği günde Allah'ım.

Allah'ım, beni gözetlersen ben kayıp olmam, zarara uğramam. Eğer beni korumaz ve muhafaza etmezsen ben zâyi olur, yok olurum.

Allahım, ben takvâlığı sürdürür ve kuvvetleştirirsem, Sen de affını ve keremini çoğaltırsın.

Allah'ım, günahlarım gök kubbesini karartsa, Senin mağfiretinin çokluğu o bulutları dağıtabilir.

Allah'ım, eğer cehâletimle bir hatâ işlemiş isem, kapında uzun zaman yaptığım yalvarmalarımı hiçe sayma.

Allah'ım, hatalarımı azalt, günahlarımı sil, çünkü ben yaptıklarımı biliyor ve onlardan dolayı Senden korkuyorum.

Allah'ım, dileklerimi yerine getirsen, kim Sana sorabilir ve Seni mes'ul tutabilir?

Allah'ım, beni affedersen, affın geçerlidir. Eğer affetmessen ben kime gideyim?

Bütün mahlukat Senin affını gözetler, sonsuz mağfiretini bekler ve ebedî cennetine girmek ister.

Allah'ım, Hâşimî sülâlesine mensub olan Muhammedin hakkı için, İbrahim'in hürmeti için, çünkü o Senden çok korkuyordu.

Allah'ım, beni Ahmed'in dini üzerine neşelendir, ben onun dinine ve getirdiklerine inanıyor ve bağlanıyorum.

Ey efendim ve Mevlâm, beni mahrum etme. Büyük şefaat sahibi Muhammed'den ayırma.

Ehl-i tevhid Sana duâ ettikleri müddet onun üzerine ben salâtü selâm eylerim. Sana niyazda bulunurum ki ondan bizleri ayırma Rabbim."[5]

---

5. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 536.

Hallerin Sırları Kasidesi:

Bu hallerin sırları kasîdesi, yine Hz. Ali Efendimizin seçkin kasîdelerinin birisidir.[6] Bunda daha ziyade harflerin sırlarının açıklaması ve onların rumuzlarının işareti konuluyor. Çoğu rumuzdur. Ehlinden başkasının anlamasına imkân ve ihtimal yoktur. Ancak bu büyük insan bizlere şu nasihatlarda bulunuyor:

"Kim ki bu harfleri taşır veya yazıp gezdirirse, her kötülükten, belâ ve musibetlerden Allah'ın inâyetiyle korunacaktır."

Bu mübarek kasidenin şümulü çok büyüktür. Hz. Allah'ın inâyetiyle, sonsuz yardımını bizden inşaallah esirgemiyecektir. Yüce Allah, bizlere bir çok lütuf ve kerem kılarak bizleri rızasına mazhar kılacaktır. Herşey Allahın rızasına bağlıdır. Cenab-ı Hak cümlemizi bu duâlar sayesinde affeylesin ve sonsuz mağfiretine mazhar buyursun. Âmin.

Kasîde-i İstiğâsiye:

Bu kasîdede İmam Ali Efendimiz daha ziyade Allah'ın lütfu kereminden bahsediyor ve bizlerin de O'nun lütfu keremine sığınmamızı öğütlüyor. Çok gizli lütuflar, gizli nimetler kullar için bekliyor. Çok zorlukları Mevlâ bu kasidenin sayesinde kolaylaştırıyor. Çok zorluklar, Hakkın yardımı ile kolaylaşıyor.

İmam Ali bu kasîdesinde şöyle söylüyor:

"Ey insan, bir iş senin için zor geldiğinde, tek olan ve hepimizin güvenci bulunan Rabbine sığın.

Ayrıca Nebiyyi muhterem vasıtasıyle o işinin hallini Mevlâ'dan iste. Çünkü Habibinin hürmetiyle bizleri esirgeyeceğine söz vermiştir.

Sana bir şey arız olduğu vakit, pek bağırıp çağırma. Çünkü Allah'ın bir çok lütufları gizlidir, kullar bunları göremiyor ve sezemiyor."

Bu kasîde de diğer kasîdeler gibi manası şümullu ve çok önemlidir. Hangi dert için okunursa mutlaka Mevlâ o derde bir devâ halkedecektir.[7]

---

6. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 539.
7. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 540.

Rızık İsteme ve İş Kolaylaştırmak İçin Kasîde:

İmam Ali bu kasîdesinde özetle şöyle söylüyor:

"Ey insan, herkesten, köle ve efendiden kurtulmak ve bol rızık bulmayı istersen, bu kâsideyi yatsıdan sonra oku, okumadan evvel Fâtiha-i Şerîfe oku. Okurken de en az yedi ve en fazla on defa oku, bunu ihmal etme.

Sabah, öğle ve akşam namazlarından sonra da oku. Eğer târif olunduğu gibi okursan Allah'tan başka hiçbir ferde muhtaç olmazsın. Bunu böyle bil ve inan.

Ayrıca insanlar tarafından sevilir, sayılır ve tutulursun. Kimse sana kötülük edemez, etse bile muvaffak olamaz. Çünkü bu kasidenin mânevî kuvveti vardır. Buna inananlar her engeli aşarlar. Geceleyin hırsızdan ve gündüzleri de zâlimden emin olurlar.

Bu kaside okunduktan sonra, Kul eûzü bi Rabbil felâk ile Kul eûzü bi Rabbinnâs'i okumak lâzımdır. Sığınılan duânın tesiri böylece meydana çıkmış olacak ve herkes gönlüne göre bolluğa kavuşacaktır."

Hülâsa, bu kasîde hem rızkımızın çoğalmasına ve hem de işimizin kolaylıkla meydana gelmesine hizmet edecektir.[8]

Kasîde-i Kenziye:

Yine Hz. Ali'nin bu kasîdesinin[9] özelliği, istenen murada kişiyi süratle sevketmesidir. Bunun te'siri, sihir ve çarpılma gibi hastalıklar için bire birdir. Her insanın bir isteği veya bir zoru vardır. İşte hangi konuda sıkıntı çekiliyorsa ona niyet ederek okunmalıdır. Mutlak surette bunun şifasını bulacaktır.

Bunda daha ziyade hurûfi hecânın özelliğini ve harflerin önemini bildirmektedir. Bilhassa kötülüklerden kendisini alamayanlar için bulunmaz bir çâredir. Peygamberimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Herşeyin çaresi vardır, siz de çarenizi arayın ve tedavi olunuz."

Görülüyor ki, Rabbimizin affı geniş, büyüklerimizin bize armağan ettikleri kıymetli duâları da müessirdir. Öyle ise istemek ve yalvarmak bizden, kabulü ise Mevlâ'dandır.

---

8. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 540.
9. *Mecmûatu'l-Ahzab*, c. 3, s. 541.

"Ey Rabbimiz, Sen bizim bağışlayıcımız ve affedicimizsin." diyeceğiz. Ola ki Allah biz gibi günahkâr kullarını affeder.

Kasîde-i Sihriye:

Mustafa Beyzâde'nin bu kasidesi Hz. Hakka bir münacat halinde yazılmıştır.[10] Zâtının ve sıfatının üstünlüğü zikredilmekte ve bunlara sığınılarak duâ edilmek istenmektedir. Kasîde üç sahifeye yakın bir metinden ibârettir. Allah'ın güzel isimleri dile getirilmekte; yerde, gökte bulunan bütün meleklerin tesbihleri de duâya katılmaktadır. Muhammed Mustafa'nın yardımı ve şefâatı da istenmekte ve O'nun hürmetine bütün kusurların dökülmesi niyâz edilmektedir.

Ayrıca sahabe-i kiramın bir çoklarının isimleri sayılmakta ve onların hürmetleri sayesinde duânın kabulü istenmektedir. Çünkü sahabeler bizim için gökteki yıldızlar gibidirler; hangisine uyarsak hidâyete kavuşmuş oluruz. Ayrıca Âişe, Fâtıma ve Resûlullah Efendimizin diğer hanımları ve diğer İslâm hanımları da duâda zikredilmekte ve onların hürmeti sayesinde duânın kabulü istenmektedir. Muhacir ve Ensâr, Ashab-ı Bedir ve Hendek ile Ashab-ı Uhdûd duâda anılmakta ve onların yüzü gözü hürmetlerine sığınılmaktadır.

Kalbe metânet, göze ibret, kulağa hikmet ve bütün âzalara nusret ve himmet istenmektedir. Sonunda kaside sahibi şöyle yalvarmaktadır:

"Allahım! Bizi son nefeste iyi bir ölümle sonuçlandır, bütün arzu ve isteklerim Senden budur. Ölürken bana imanı telkin ettir, kabre girdiğimde enîs ol, kılavuz ve rehber ol. Varacağım yeri nur ve duracağım yeri pürnûr kıl. Beni Arşı'nın altında gölgelendir, oranın hararetinden bizleri vikaye eyle Allah'ım.

Bizi bir araya getirdiğin vakit, beni iyilerle birleştir; kötüleri bizden uzak eyle. Amel defterimizi imanla ve iyi amellerle doldur, bizlere müjdeler ve iyi nimetlerle sonuçlândır. Mizan terazisinin başında sevabımızı ağır kıl, Ahmed-i Nebînin havz-ı kevserinden bizleri içir ve kandır. Sırat köprüsünde ayaklarımızı kaydırma, bize merhamet eyle ve bizi rezil rüsvây eyleme.

Bize Senin cemâlinin lezzetini tattır. Cennete bizleri koymayı nasip et. Duâmı daima kabul et, münâcatımızı reddetme. Ey Rabbim, Senin azametin hürmetine duâmızı kabul buyur Allah'ım."

---

10. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 543.

Kasîde-i İstiğfâriye:

Bu kasîde istiğfar kasîdesidir.[11] Yani günahlarımızın bağışlanması için yapılan bir yalvarıştàn ibarettir.

Kasîde sahibi şeyh Muhammed Ali, şöyle demektedir: "Günahlarımdan, küçük ve büyük hatalarımdan, vücudumun yaptığı, ilmim ve amelimin hatalarından Hakka istiğfar ederim.

Senin medhü senân bitmez Allah'ım, ezelden ebede kadar Sana yalvarır ve günahlarımın bağışlanmasını isterim.

Sözlerimden, amellerimden, bilir bilmez bütün hareketlerimden Sana istiğfar eder ve günahlarımın dökülmesini isterim.

Halimin dönüşmesinden, ağzımdan çıkardığım kelimelerden ve buna benzer hallerden Sana istiğfar eder ve Senden yardım dilerim.

Vücudumda tüylerim sayısınca Sana istiğfar ederim, ey Rabbim, her kötü hareketlerime pişman oldum, Allah'ım.

Açıkta ve gizlilikte Sana karşı yapmış olduğum bütün günahlarımdan Senden afv ve mağfiret isterim.

Kötü niyetimden, kötü ahlâkımdan ve bozuk niyetimden Sana istiğfar ederim. Adaletsiz işlerimden ve içimde sakladığım bozuk fikirlerimden de tevbe ve istiğfar ederim.

Nefsimin azgınlığından, emmâre ve levvâme halinden, mülhime durumundan ve nazik vaziyetlerinden Sana sığınır ve nefs-i râziyede sebat kılınmamı Senden ister ve umarım Allah'ım.

Kötü zandan da istiğfar ederim. Bir kimsenin duyamadığı gıybetten de istiğfar ederim. Kulak ve gözlerimle yapmış olduğum hatalarımdan dolayı da istiğfar ederim.

Vücudumda bulunan bütün azalarımla yapmış olduğum günahlarımın affını Senden ister ve Sana yalvarırım ey Rabbim."

Kasîdelerin her birinde ayrı bir halâvet vardır, her birinde ayrı bir hususiyet vardır. Çünkü her birinin muradı ayrı ayrıdır. Buradaki canlılık şundandır ki, her lafzın manasında açıklık var ve sığınmanın çok önemi vardır. İstiğfar hakkında yazılan bu kaside oldukça uzundur. Yeni yazı ile yazılma-

11. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 547.

sında zorluk vardır. Ancak bu kasidelerden birer fikir vermek, kısa da olsa faydadan hâli değildir. Yeter ki müslüman buna merak etmeli ve canla başla bu duâlara sarılmalıdır. Yoksa eve kitap yığmak maharet değildir. Kitabın çokluğu insana saâdet getimez. Az kitap olsun, yeter ki okunsun. Allah'ın rızası bundadır. Peygamberimiz bir hadis-i şeriflerinde: *"Amellerin en hayırlısı az olup devamlı olandır."* buyurdu.

Kâdı Zekeriyyâ el-Ensârî'nin Münâcatı:

Bu münâcat çok özlü ve çok içlidir. Bunda Hakk'a içten yalvarış vardır.[12]

"Allah'ım! Günahlarımın hacmi çok büyük, Senin mağfiretinden başka dayanağım yoktur.

İlahî, ben günahkâr kulum. Senden başka dayanacak ne ilmim ve ne de amelim vardır.

Allah'ım, hata ve günahlarımı azalt, çünkü ben çok rezâlet içindeyim.
Allah'ım, günahlarım yedi denizden aşkındır, fakat Senin mağfiretinin yanında bir damla dahi değildi.
Eğer benim yalvarışlarım eksikse Senin affının genişliğini umarım.
Allahım, Hâşimî sülâlesine mensub olan Muhammed hürmetine, cehennem zindanlarından beni âzad eyle.
Afv ve lütfunu dileriz Mevlâm. Hayırla beni yâd eyle Allah'ım."

Belâları Def ve Bütün Hastalıklardan Korunma Kasîdesi:

Bu kasîdede[13] özetle şöyle denilmektedir:
"Ey Rabbim, ey Halik'im, her şeyden münezzehsin.
Ey belâları kaldıran, bütün mihnet ve meşakkatleri yok eden Allah'ım.
Ey atâ ve ihsan sahibi Mevlâm. Her an için Sana sığınır ve Senden yardım isterim Rabbim.
Ey hükümleri infaz eden, her istediğini bir anda yapmaya kâdir olan, hükmüne ve emrine hiç bir itiraz bulunmayan Rabbim.
Ey hazırı ve gaybı bilen, ey bütün mahlukatın sahibi olan Rabbim.
Ey meşakkatları bertaraf eden, ey gönülleri coşturan.
Ey hataları bağışlayan, tevbeleri kabul eden,

12. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 571.
13. *Mecmûatu'l-Ahzab,* c. 3, s. 597.

Ey Rabbim, en kısa zamanda beni çeşitli belalardan kurtar.

Son nefesde îman nasip et, şeytandan ve onun azılı tuzağından beni muhafaza eyle Rabbim.

Ey şehr-i Ramazan, sen bir sultan ayısın ki, senin benzerin yoktur. Şerefli bir aysın ki bütün hayratlar sende bulunur ve bütün kötülükler sende affolunur. Bana şefâat et ve benim duâma âmin de, ey mübarek Ramazan."

GÜMÜŞHANEVÎ MERHUM'UN ÖNEMLİ BİR VASİYETNÂMESİ

Bu büyük zât bütün insanlığa şu canlı öğütleri veriyor:

"Ey insan, eğer sana yapacağım şu vasiyetlere kulak asar ve kendin aynısını yaşarsan dünyan ve âhiretin mes'ud olur, çünkü bunlar güzel ahlâkın en önemli hususlarıdır:

Asla kâfirlerden dost edinme, mü'minlerden de düşmanın olmasın. Dünyada sermayen takvâ olsun. Nefsini de ölülerden say. Allah'ı ve Resûlullah'ı an ki, her tehlikeden kurtulmuş olasın. "Allah'a, meleklere, kitaplara, peygamberlere, kadere ve hayır ile şerre inandım." de. Çünkü biz, hiç bir Peygamberi ayırmayız, hepsine îman ederiz. Mü'minler: "İşittik ve itâat ettik ve Senden afv dileriz, zira Sana geleceğiz Allah'ım." derler.

Eğer bu sayılanlara riayet edersen, Allah celle ve alâ sana dört şey ihsan eder: Dördü dünyada, dördü de âhirette.

Dünyada verilecek olanlar: 1- Sözde doğruluk, 2- Amelde ihlâs, 3- Rızıkta kanaat, 4- Kötülüklerden korumak.

Âhirettekiler: 1- Büyük bir bağışlama, 2- Hakka yaklaşma, 3- Me'vâ cennetine girme, 4- Yüce makamlara ulaşma."

Bu mübarek insan vasiyetine devamla şöyle söylüyor:

"Sözünde doğruluk istersen, *İnnâ enzelnâhu* sûresine devam et.

Eğer rızkının yağmur gibi helâlinden gelmesini istersen, *Felâk* sûresini okumaya devam et.

İnsanların şerrinden emin olmak istersen, *Kul eûzü bi Rabbinnâsi*'ye devam et.

Eğer bir iş yapmaya ve helâl kazanmaya tâlib isen şu duâyı oku: *"Bismillâhirrahmânirrahîm, el-Melikül Hakkül Mübîn, ni'mel Mevlâ ve ni'mennasîr."* *Yâsin* sûresiyle *Vâkia* sûresini de oku. Rızkın yağmur gibi sana gelir.

Eğer her sıkıntının önlenmesini ister ve her darlığını yok etmek istersen istiğfara devam et, günde en az yüz defa istiğfar et.

Eğer binlerce dertten kurtulmak istersen *"Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm"*'e devam et.

Eğer sana gelen musibeti kaldırmak istersen *"İnnâ lillahi ve innâ ileyhi râciûn"*'a devam et.

Eğer huşû istersen, fuzulî bakışlarını terket. Eğer hikmete kavuşmayı istersen, fuzulî konuşmayı bırak.

Eğer ibâdetin tadını almak istersen, gündüz oruç tut ve geceleyin ibâdet et. Eğer nefsinin ayıplarını kapatmak istersen, insanların ayıplarını aramaktan vazgeç. Eğer Allah korkusunu yaşamak istersen, vesveseyi bırak. Her kötülükten korunmak istersen, kötü zan yapmayı bırak. Kalbinin öldürülmesini istemezsen, günde kırk defa *"Yâ Hayyü yâ Kayyûmü lâ ilâhe illâ ente"* duâsına devam et.

Eğer kıyamette Peygamberimizi görmek istersen, *Küvviret, İnfitâr* ve *İn-*

Eğer kıyamette yüzünün berraklığını istersen, gece namazına devam et.

Eğer kıyametteki susuzluktan kurtulmak istersen, oruca devam et.

Kabir azabından kurtulmak istersen, pisliklerden sakın ve haram rızık yemekten kaçın.

İnsanların en zengini olmak istersen, kanâat ehli ol.

İnsanların en âbidi olmak istersen, Resûlullah'ın sünnetlerine yapış.

Çünkü Resûlullah Efendimiz bu hususta şöyle buyurdu:

"Haramlardan kaçın ki en iyi ibâdet edenlerden olasın." Allah'ın taksimine râzı ol ki insanların en zengini olasın. Komşuna iyilikte bulun ki mü'min olasın. İnsanları sev ki, müslüman olasın. Çok fazla gülme; çünkü fazla gülmek kalbi öldürür.

İyi müslümanlardan olmak istersen, Allah'ı görür gibi ibadet edeceksin, her ne kadar sen O'nu göremez isen de O seni görmektedir.

İmanını olgunlaştırmak istersen, ahlâkını güzelleştireceksin.

Allah'ın sevgisini kazanmak istersen, insanların işlerini göreceksin.

Alnın açık Allah'a kavuşmak istersen, cenâbetlikten yıkanacaksın.

Kıyâmet gününde nurlanmak istersen, hiç bir kimseye zulmetmiyeceksin. İnsanların en kuvvetlisi olmak istersen, Allah'a tevekkül edeceksin. Allah'ın gazabından emîn olmak istersen, Allah'ın kullarına buğzetmiyeceksin. Duânın kabulünü istersen, faiz yemeyi, haram yemeyi bırakacaksın.

Kıyamette rezil rüsvây olmayayım dersen, şehvet ahlâklarından vazgeçeceksin.

Büyük günahlardan korunmak istersen, çirkin ahlâklarından vazgececeksin.

Allah'ın gazabından kurtulmak istersen, verdiğin sadakayı gizli yapacaksın ve sila-i rahmi ihmal etmiyeceksin, akrabanı yoklayacaksın.

Eğer kalbini din üzerine sâbit kılmak istersen şu duâyı okuyacaksın: "Allahumme sebbit kalbî alâ dînike = Yâ Rab, kalbimi dinin üzerine sabit kıl." diyeceksin.

İşte aziz okurlarım, yukarıdanberi sıralanan, hadis-i şeriflerin birer sızıntısı olan bu tavsiyeler bize, Gümüşhaneli Merhum Ahmed Ziyâüddin Efendi tarafından yapılmıştır. Duâ kitaplarının içinden alınmıştır. Arapça ifadelerden tercüme edilmiş ve sizlere sunulmuştur. O büyük insanın ruhu şâd olsun. Bizlere de şefaatçi olmasını Mevlâ nasip buyursun. Âmin.

MERHUM GÜMÜŞHANEVÎ HAZRETLERİNİN TÜRBESİNDEKİ MERSİYE

(Hicrî: 1311)

Nazar kıl çeşm-i ibretle makâm-ı ilticâdır bu
Erenler dergâhı, bâb-ı fuyûzât-ı Hudâdır bu.

Ziyâüddin-i Ahmed, mevlidi ânın Gümüşhane,
Şehr-i şerîfi garbın, mürşid-i râh-ı gedâdır bu.

Muhakkak ehl-i hak olmaz gidersen ona ey zâir,
Sara-yı kalbini pâk eyle, bâb-ı evliyâdır bu.

Şu'â-i dürrü vahdet, menba'i ilm-i ledünnîdir.
Mükemmel varis-i şer'i Muhammed Mustafâ'dır bu.

Hilâfet vaktinden irci'î vaktine dek hakkâ.
Tarîk-i Hâlid'i neşreden hakkü refhefâdır bu.

Oku İhlâs ile bir Fatiha, kalbinde dâim tut,
Cilâ-yı ruhtur, zâkir-i mürîdâna gıdadır bu.

SONSÖZ

Allah'a hamd ve senâ ettikten sonra Muhammed Mustafa'ya da salât ve selâm eylerim. O'nun âl ve ashabının tümü üzerinde tâzim ve tekrimlerimi arz ve takdim eylerim.

Bütün insanların faydasına sunulan bu duâ kitapları Hakkın ve hakikatın bir tercümanıdırlar. Bu hizibler, bütün selef tarafından okunmuş, devam edilmiş ve tâ bizlere gelinceye kadar bu kitaplar müslümanların ellerinde bir evrad halinde kalmıştır.

Bütün meşayih, ulemâ ve fukaha bu mübarek ahzabları okumuşlar ve bize de okumak için bir nevî miras bırakmışlardır. Bu duâlar sayesinde bir çok dilekleri kabul edilmiştir. Üstün derecelere ulaşmışlar, nafilelerle meşgul olmaktansa bu duâlarla meşgul olmanın daha isabetli olduğunu anlamışlardır.

Bu duâlar müslüman için bir mânevî kale demektir. Bunları okumak suretiyle bir çok sıkıntılardan korunmak için yegâne bir kaynaktırlar.

Bu ahzab, insanı her çeşit tehlikelerden koruyacaktır. Kötü ahlâktan ve fenâ huylardan muhafaza edecektir.

Hülâsa: Bu üç cilt duâ kitapları serlevhamızdır. Bunların arasından seçtiğim ve sıraladığım bu kitaptaki duâlar cidden hepsinin içinden seçilmiş duâlardır. Bunlara devam etmek, hepsini okumuş olmak demektir. Artık bunların faydalarını saymak mümkün değildir.

Bütün işin başı halis niyete bağlıdır. Herşey iyi niyetle husule gelir. Yeterki iyi niyete sahip olalım, ihlasımızı ve iyi niyetimizi kaybetmeyelim.

Ulu Allah cümlemizi her çeşit âfât ve musibetlerden korusun; bizi namerde değil, merde bile muhtaç eylemesin. Âmin.

İSLAMOĞLU YAYINCILIK

Hasan el-Benna Serisi
Davanın Esasları (1. Kitap)
İslâm Işığında Problemlerimiz (2. Kitap)
Gençlik İman ve Cihad (3. Kitap)
Teori ve Pratikte İslâmî Hareket (4. Kitap)
Allah Erine Hitabeler (5. Kitap)

Seyyid Kutub Serisi
İstikbâl İslâmındır
İslâm Toplumuna Doğru
Faiz
Bela ve İmtihan
İslâmî Hareket Metodu
İslâmî Etüdler
İslam ve Medenyetin Problemleri

Fethi Yeken Serisi
Müslüman Olmam Neyi Gerektirir
İslâm Alemi
İslâm Işığında Hareketler İdeolojiler

Fikri Eserler Serisi
İslâm / Abdulkadir Udeh
Diriliş Yolunda / Mevdûdî
Kâ'be Devrimi / Abdullah el-Hadravî
Sabaha Doğru / Nevzat Karataş
Tağutlar Hükmedince / Ali Cüreyşî
Rabbani Toplum / Muhammed İbrahim Şakra

Dr. Abdullah Azzam Serisi
Afgan Cihadında Rahmanın Ayetleri
Cihad Dünya Gündeminde

Cafer Tayyar Serisi
Dokunmayın Bacıma
Bacımın Gözyaşı Ne Zaman Dinecek
Müslüman Kadının Şahsiyeti

Roman Serisi
Bir Soluk Cennet / Sadık Tekin
Okyanusun Ötesinde / Sadık Tekin
İşitilmeyen Feryad / Sevde-Rabia İslamoğlu
Alim ve Tağut / Yusuf el-Kardavi
Şehid Ömer / Hüseyin Kartal
Müslüman Savaşçı / Sadık Tekin
Mushaflar ve Bombalar / Ahmed Pakalın
Şehid Hama / Ahmed Pakalın
Roman Seti / Özel Kutulu (8 Roman)

Çocuk Kitapları Serisi
Çocuklar İçin İslâm Tarihi / Seyyid Kutub-A. Cûde es-Sahhar
1. Seri Peygamberlerin Hayatı (20 Kitap)
2. Seri Peygamberimizin Hayatı (24 Kitap)
3. Seri Örnek Halifelerin Hayatı (20 Kitap)